Original title:
The Secret Life of Marilyn Monroe,
By
J. Randy Tarabotrelli

Editor: Vidraşcu şi fiii
Tipărit în Germania

Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie
J. Randy Taraborelli;
trad.:
Graal Soft Integrated Services.
Bucureşti: Litera Internațional, 2009

Cuprins

Prefață 11
Prolog 15
I. începutul 19
Mama adoptivă a lui Jeane, Ida 19
Bunica Normei Jeane, Delia 21
Gladys, mama lui Marilyn 24
Naşterea Normei Jeane 28
Soarta nefastă a Dellei 30
Viața alături de familia Bolender 32
O întâlnire înfricoşătoare cu Gladys 36
Ida vrea să o adopte pe Norma Jeane 38
„A sosit momentul să îți cunoşti mama." 39
Temporar, o nouă viață 43
Vocile revin 47
Grace devine tutorele Normei Jeane 50
Vizita tulburătoare a lui Gladys 53

Norma Jeane într-un orfelinat 54
Grace versus Ida 58
Norma Jeane află că are o soră vitregă 61
Norma Jeane se căsătoreşte 63
II. Perioada de tranziție 69
Nebunie? 69
Planul inteligent al lui Gladys 71
Probleme în paradis 73
Succes peste noapte 76
Gladys este externată 78
Rugămintea lui Gladys pentru Norma Jeane 79
Jim are parte de o surpriză: Gladys 81
Cum şi-a pierdut Gladys copiii 82
Cea dintâi Norma Jeane 86
Ultimatumul lui Jim 87
Confruntarea finală 88
Norma Jeane semnează contractul cu 20th Century-Fox 90
III. Marilyn 93
Marilyn încearcă să o înțeleagă pe Gladys 93
Revenirea lui Gladys? 97
Sfatul părintesc al lui Wayne Bolender 99
Renunțarea ta suflet 100
Natasha 104
Dezamăgire 106
Johnny Hyde 107
Gladys se căsătoreşte 110
Poze nud pentru cincizeci de dolari? 112
IV. Celebritatea 115
Musafirii nepoftiți ; 115
Jungla de asfalt 117
Totul despre Eva 118
Proastă ca o „vulpe" blondă 120
Sinucidere din cauza lui Johnny? 123
Marilyn încearcă să îşi cunoască „tatăl" 125

Primele filme 128
Decesul lui Jasper 130
Nu e nevoie să bati la uşă 132
Joe DiMaggio 134
Scandalul calendarului cu poze nud 138
Gladys: „Mi-ar plăcea să mă pot bucura de dragostea copilului meu." 140
Marilyn şi Joe: deja o relație tumultuoasă? 144
Vi/ila surpriza a lui Gladys 146
Niagara 148
/)i)/1 II iu / treieră blondele 149
Gladys o amenință pe Grace 152
Noua casa a lui Gladys 155
Cum sa te măriți cu un milionar 157
Fluviul fără întoarcere 159
V. Vremuri grele 161
Secretul supărător al lui Grace 161
Grace află problemele lui Marilyn 163
O ieşire grațioasă din scenă 165
O descoperire şocantă despre Grace 166
Răzvrătirea lui Marilyn 168
Natasha |oacă în continuare dublu 170
Doamna DiMaggio 171
Spectacolul - cea mai bună afacere 175
Şapte ani de căsnicie 177
Marilyn divorțează de Joe 180
Sinatra 183
Razia de la uşa greşită 186

Marilyn la New York 190
Arthur Miller 197
De ce a fost investigată Marilyn de către FBI 200
Stația de autobuz 201
Natasha non grata 203
VI. Vocile 207

Nefericirea lui Arthur Miller 207
Căsătoria lui Marilyn cu Arthur 208
Prințul şi dansatoarea 210
Jurnalul blestemat al lui Arthur Miller 214
Liniştea dinaintea furtunii 216
Depresia lui Marilyn 219
Unora le place jazzul 222
Un semn de la Dumnezeu? 227
VII. Moarte lentă 229
Dând glas vocilor 229
Marilyn şi Pat 233
Inadaptații 239
Nici o scăpare 244
Marilyn s-a hotărât 248
„Eşti foarte, foarte bolnavă." 250
„Sunt închisă cu nişte bieți nebuni." 252
„Cum ai îndrăznit să mă trădezi?" 254
Cearşafurile lui Gladys, pline de sânge 255
întoarcerea în brațele lui Sinatra 257
Reîntâlnirea cu Berniece 262
Diagnosticul lui Greenson 265
A doua părere 268
Medicamentele preferate ale lui Marilyn 269
Dr Greenson preia controlul 274
Eunice Murray 277
VIII. Familia Kennedy 281
în stilul familiei Kennedy 281
Marilyn şi Bobby 284
JFK: „în sfârşit, ai ajuns!" 288
Jucători rău-famați 290
Weekendul lui Marilyn cu preşedintele 292
Something's Got to Give 294
Fascinația lui Marilyn pentru preşedinte 296
Vizita neaşteptată a lui Marilyn la Pat 299

Supradoză din cauza lui JFK? 300
Să fi fost Marilyn şi Bobby „ultima bârfă"? 301
Bobby: „Preşedintele vrea asta şi eu vreau asta" 305
„La Mulți Ani. d-le preşedinte" 308
IX. Sfârşituri triste 313
Concedierea lui Marilyn 313
Gladys: „Nu spun ia revedere" 317
Pat: „Este prietena mea pe moarte?" 323
Weekendul pierdut 325
„Poate" 329
Căderea cortinei 331
După moartea lui Marilyn 338
Viața lui Gladys după moartea lui Marilyn 339
Perspectivă: Marilyn şi frații Kennedy 342
Dosarele FBI despre Marilyn 345
Stenogramele lui John Miner 347
Mulțumiri 351
Echipa care m-a susținut 351
Adevărații experți 352
Documentarea generală 354
Surse şi alte note 357
Partea întâi: începuturile 357
Partea a ll-a: Perioada de tranziție 359
Partea a lll-a: Marilyn 360
Partea a IV-a: Celebritatea 361
Partea a V-a: Vremuri grele 362
Partea a Vl-a: Vocile 363
Partea a VII-a: Moarte lentă 364
Partea a Vlll-a: Frații Kennedy 369
Partea a IX-a: Sfârşituri triste 372
Mulțumiri din partea autorului 375
Filmografia lui Marilyn Monroe 377
Index 390

Prefață

MARILYN MONROE. Numele în sine suscită imagini diferite, în mințile oamenilor. Pentru unii, este simbolul senzualității feminine, al frumuseții, al grației şi al rafinamentului. Pentru alții, este un nume asociat cu nesiguranța, cu necazurile şi cu tragedia. Cu toate acestea, ca să înțelegem viața complicată şi fascinantă a acestei vedete enigmatice, trebuie să lăsăm deoparte toate prejudecățile despre ea, iar acest lucru nu e uşor, dat fiind statutul ei de vedetă.

Primul pas către a înțelege cu adevărat cine a fost Marilyn este să acceptăm că toate imaginile pe care le naşte amintirea ei sunt adevărate: de la cele bune, la

cele rele, de la cele glorioase, la cele tragice. într-adevăr, a fost o femeie care a trecut prin nenumărate experiențe, plăcute sau mai puțin plăcute; multe dintre ele sunt binecunoscute, iar câteva - după cum veți vedea, în paginile acestei cărți - au rămas necunoscute până în acest moment. Cu toate acestea, admiratorii ei înfocați au simțit, întotdeauna, că o cunosc bine. Cei care o admiră fără rezerve încă se emoționează până la lacrimi datorită unei anumite secvențe, poate obsedante, dintr-un film în care a jucat ea. Aceştia se încadrează într-un grup de admiratori ce ar sacrifica aproape totul ca să o readucă la viață pe Marilyn, numai că, de data asta, să fie sănătoasă şi fericită. Pentru ei, Marilyn merită să fie adorată şi urcată pe un piedestal, de preferat într-o postură care să se potrivească statutului ei de vedetă. Alții sunt ceva mai circumspecți şi o consideră o celebritate răsfățată de la Hollywood, spunând că viața ei este o poveste care avertizează în legătură cu pericolele unei existențe marcate de excesele celebri¬tății, în opinia lor, Marilyn merita să fie compătimită, dar şi iubită. Repet, deşi toate judecățile şi gândurile pe marginea sorții ei au un element de adevăr, vreau să vă invit să vă alăturați unui grup, când veți citi această biografie: grupul select de persoane care doresc un singur lucru - adevărul.

E un eufemism să spunem că s-a scris aproape totul despre Marilyn Monroe, dacă s-a pus vreodată problema în felul ăsta. în timpul documentării pentru această carte, am fost surprins cât de încurcate şi de contradictorii au fost mărtu¬riile anterioare despre viața ei, de-a lungul anilor. De asemenea, mi-am dat seama că există câteva motive interesante, datorită cărora multe istorisiri despre Marilyn par să nu fi fost despre ea, ca şi cum viața ei ar fi fost văzută printr-un filtru de difuzie. în primul rând, nu puține dintre poveştile fantastice despre ea au fost considerate adevărate. Prin urmare, e greu să separi adevărul de ficțiune, mai ales că multe dintre acestea au fost născocite de Marilyn însăşi! în al doilea rând, încă supraviețuiesc unele dintre vechile obiceiuri de la Hollywood, cu privire la relațiile cu publicul. Unii dintre cei care au fost implicați în viața lui Marilyn s-au născut într-o epocă total diferită de cea în care trăim azi. Odinioară, la Hollywood exista o politică a discreției cu privire la imaginea celebrităților; chiar şi în ziua de azi, în rândul supraviețuitorilor acelei perioade, persistă un sentiment de respect pentru felul în care studiourile doreau să promoveze ima¬ginea vedetelor: să pară inaccesibile...

Cu toate acestea, prezența lui Marilyn, atât pe ecran, cât şi în viața cotidiană, aducea cu sine promisiunea a ceva diferit. Deseori, părea deschisă şi disponibilă, ca şi când răspunsurile la tot ce ai fi vrut să afli despre ea erau doar la o întrebare distanță. însă asta era o iluzie. Pentru că Marilyn Monroe avea o relație de dragoste şi ură cu adevărul şi, uneori, cu realitatea însăşi. Nu mai e nici un mister în ceea ce priveşte motivul pentru care încerca cu atâta disperare să evite adevă¬rul. Deseori, acesta era chinuitor, de nesuportat şi, spera ea, poate ar fi putut să scape de el. De ce? Pentru că Marilyn - imaginea strălucirii şi a încrederii, pentru restul lumii - era o femeie cu mult mai multe probleme decât părea. Deşi încerca să ascundă adevărul de lumea din jur, cu ajutorul imaginii pline de eleganță şi inteligență, cei care-i erau foarte apropiați îi cunoşteau cel mai ascuns şi mai întunecat secret: se temea să nu înnebunească. Pentru că mama şi bunica ei erau internate în spitale de psihiatrie, Marilyn trăia în permanență cu teama că o va lua razna. Războiul dureros pe care-1 purta cu mintea ei nu a mai fost examinat şi prezentat aşa cum ar trebui, până acum. Din fericire pentru această biografie, mulți dintre contemporanii lui Marilyn au fost convinşi să ia atitudine şi să vorbească despre amănuntele acestui război secret. Cei pe care i-am intervievat, mulți dintre ei aflați la sfârşitul vieții, au avut un rol crucial în terminarea acestei cărți. în parte, consider că sprijinul lor a venit odată cu înțelegerea faptului că anumite detalii din viața lui Marilyn nu au fost prezentate corespunzător, iar adevărul în ceea ce priveşte strădaniile ei va muri odată cu aceştia.

Majoritatea întâmplărilor din viața lui Marilyn Monroe au fost surse de inspi¬rație pentru ceilalți. La urma urmei, este vorba despre o femeie care a depăşit obstacole aparent insurmontabile, ca să devină iubită şi respectată, o femeie care ar putea fi considerată cea mai mare vedetă de cinema din lume. Deşi o mare parte din viață şi-a petrecut-o construindu-şi şi apărându-şi cariera, în viața privată, Marilyn îşi dorea cu disperare să aibă o familie. Căuta stabilitatea pe care o promitea familia. Din păcate, rareori a avut parte de asta. Netulburată, Marilyn a continuat să țină legătura cu mama ei, care era internată în permanență, şi cu sora vitregă, despre a cărei existență lumea nu avea habar. în paginile acestei cărți, veți citi pentru prima oară despre aceste relații fascinante şi despre multe altele care, în trecut, au fost greşit înțelese. De asemenea, Marilyn s-a străduit să afle cine era tatăl ei şi să-1 cunoască. într-adevăr, toată viața a

căutat să aibă relații autentice şi pline de însemnătate. Este posibil ca adevărata poveste a acestei femei să se învârtă în jurul unui lucru pe care, în momentele ei cele mai bune, îl avea din plin: speranță. De-a lungul vieții, Marilyn a crezut întotdeauna că orice e posibil şi deseori a demonstrat, chiar ea, acest lucru. Până şi cei cărora li se va părea greu să citească detaliile neliniştitoare ale vieții ei, subliniate în această carte, ar trebui să-şi amintească faptul că, inclusiv spre sfârşitul vieții, Marilyn avea momente în care credea că marea fericire se afla la doi paşi de ca. De fapt, dacă exista ceva care s-o deosebească de majoritatea oamenilor, aceasta era capacitatea ei de a se concentra pe momentul prezent. Ea credea că „acum" era mai important decât „ieri" şi „mâine". Din păcate, în timp ce încerca să rămână în prezent, trecutul o urmărea aproape la fel de tare pe cât îi era de teamă de viitor. Marilyn Monroe însemna mult mai mult decât o vedetă de cinema. Era un suflet vulnerabil, un spirit generos şi un soldat curajos, angajat în lupta devastatoare pe care o purta cu mintea ei. Provocarea pe care mi-am asumat-o, scriind această carte, este încercarea de a explica povestea ei complicată. Astfel, am descoperit cu totul altă față a lui Marilyn, o femeie mult mai complexă, mai serioasă şi poate chiar mai tragică decât cea pe care credeam că o cunosc.

Prolog

SALA ÎNTUNECATĂ ESTE PLINĂ DE AGITAȚIE, iar pereții ei vibrează când din cauza aplauzelor, când din cauza hohotelor de râs. Cu toate acestea, la capătul unuia dintre holurile sale lungi, în spatele unei uşi închise, se află o femeie care trece printr-o experiență numai a ei. Cu câteva minute mai devreme, a străbătut o mare de spectatori şi de tehnicieni de culise, arborând un zâmbet triumfător şi o ținută strălucitoare. însă acum, în timp ce aşteaptă paharul de apă pe care i 1-a cerut unui asistent, pare să tremure din cauza neliniştii. „Râd de mine", îi spune ea tânărului care-i oferă un pahar de apă de la robinet. „Ascultă..." însă tânărul nu poate să o urmărească, pentru că este prea fascinat de felul în care ochii ei sunt ațintiți pe... lui, de felul cum ea îi vorbeşte lui... şi de tot ce înseamnă ea... Marilyn Monroe. într-adevăr, chiar dacă tânărul a dat mâna cu preşedintele SUA în urmă cu mai puțin de o oră, acesta este momentul pe care-1 va prețui toată viața.

Cu câteva clipe înainte, femeia fusese o epavă din punct de vedere emoțio¬nal, cuprinsă de panică şi confuză, când şi-a scos capul afară din cabină

şi 1-a rugat să-i aducă ceva de băut. însă acum îl priveşte într-un scop cu totul diferit. Perspectivă. încurajare. Poate chiar înțelepciune. După ce devine clar că tânărul este aproape imobilizat de prezența ei, Marilyn renunță la mina ei îngrijorată şi zâmbeşte cu subînțeles. Până la urmă, tânărul este unul dintre milioanele de bărbați care o iubesc, iar ea ştie asta. Cu toate astea, ce nu ştie el şi ar putea să-1 uimească, este că şi ea îl iubeşte.

Pe 19 mai 1962, Marilyn Monroe îşi redusese deja cercul de prieteni la câțiva foarte dragi sau, poate, circumstanțele vieții ei o forțaseră să facă, asta. De-a lungul vieții, mulți apropiați încercaseră să o ajute să treacă peste accesele sale de nelinişte şi de paranoia. însă eforturile lor au fost aproape întotdeauna inutile. Marilyn era convinsă că ea ştie mai bine. Aflați într-o sfâşietoare situație fără ieşire, cei mai dragi oameni din viața lui Marilyn au renunțat la luptă în fața nevoii ei de-a avea dreptate, chiar dacă singurul aspect pe care îl judeca în mod corect era legat de necazurile ei. Din cauză că nu mai avea pe nimeni capabil s-o scoată din stările ei cele mai proaste, avea să-şi petreacă majoritatea timpului singură... gândindu-se; desigur, chiar faptul că se gândea aşa de mult era pricina disperării ei profunde. Prin urmare, deseori în momente trecătoare precum acesta - momente petrecute în compania unui străin fascinat de prezența ei - i se aducea aminte cine era şi ce se aştepta de la ea.

Marilyn se îndepărtează de peretele de care se sprijinea şi se apropie de tânăr. Când ajunge lângă el, se apleacă înainte, îi ia capul între palme şi-1 sărută pe creştet. „Mulțumesc", spune ea cu o voce dulce. „Acum trebuie să mă pregătesc."

Când dă să iasă din cameră, tânărul observă că Marilyn se mută în fața unei oglinzi mari şi suspină adânc. Când tânărul apasă pe clanță, Marilyn începe să râdă, iar apoi, după ce se închide uşa, se aşterne din nou tăcerea. Acest comportament ciudat îl face să se gândească la acelaşi lucru ca majoritatea celor prezenți în seara respectivă: Ce se întâmplă cu ea? Nu numai în cabină, ci şi în capul acela minunat al ei.

Prietena ei, Susan Strasberg, explică: „Marilyn a exersat atât de mult pentru seara aceea. Mult prea mult, după părerea mea. Era prea important pentru ea. Tot ce trebuia să facă era să cânte «La Mulți Ani». Majoritatea celor care au cântat ar fi putut s-o facă cu ochii închişi."

Desigur, Marilyn nu era „ca majoritatea". De fapt, nu era nici măcar „ca toți oamenii". Mai degrabă era o femeie care ducea zilnic o anumită luptă, ca mulți alții: cu nebunia. Schimbările ei de dispoziție şi comportamentul imprevizibil erau considerate de publicul ei nişte excentricități fără importanță. Cu toate acestea, lupta care i-a marcat viața, ignorată de aproape toată lumea, este posibil să fi fost cea mai definitorie caracteristică a ei.

însă, în această noapte, Marilyn, recunoscută la nivel internațional ca o vedetă de primă mână, de ce-ar fi crezut că oamenii râd de ea? Deşi în trecut se înşelase când crezuse că lumea gândea şi spunea cele mai rele lucruri despre ea, în această seară avea dreptate. Lumea chiar râdea de ea. Până în acea zi, 19 mai 1962, curseseră deja râuri de cerneală, în articole care explicau cine era Marilyn Monroe; nu era nici o noutate. Cu toate acestea, în săptămânile de dinaintea spectacolului de la Madison Square Garden din New York, majoritatea articolelor apărute insistau pe faptul că, mai presus de orice, era iresponsabilă, întârziase tot timpul sau uneori nu se prezentase deloc pe platourile de filmare ale ultimului film în care juca, o producție din distribuția căreia avea să fie concediată, până la urmă. Lumea cunoştea acest aspect şi nu-i păsa. Până la urmă, era vorba de Marilyn Monroe. Din perspectiva publicului, ea se bucura de deplină libertate de acțiune. Cei care o admiraseră în ultimii 10 ani, cel puțin, considerau că imprevizibilitatea ei din ce în ce mai pronunțată era un rău necesar, unul dintre lucrurile care o făceau pe Marilyn... să fie Marilyn. însă adevărul este că purtarea ei tot mai ciudată era mult mai mult decât ifose de vedetă despre care să se facă glume la cocktailuri. Era un semn că i se întâmpla ceva foarte grav.

în acea seară, pe scenă s-au adunat mulți interpreți renumiți, pentru a săr¬bători ziua preşedintelui John F. Kennedy. Erau prezenți Frank Sinatra, Diahann Carroll, Jack Benny, Henry Fonda, Leontyne Price şi multe alte celebrități. Fiecare a cântat după ce a fost prezentat într-un mod respectabil. Cu toate acestea, Marilyn a avut parte de o prezentare foarte diferită.

„D-le preşedinte, Marilyn Monroe", a anunțat, de mai multe ori, pe parcursul ceremoniei, distinsul actor britanic Peter Lawford. „Poanta" acestor prezentări a fost că, atunci când Marilyn era anunțată, reflectorul se muta într-un colț al scenei şi... nu se întâmpla nimic. Nu apărea. Bineînțeles, toată lumea râdea. Până la urmă, devenise de notorietate faptul că nu te puteai baza pe

Marilyn Monroe. Oare era amuzant? Nu chiar, mai ales dacă s-ar fi gândit un pic de ce devenise ea atât de nedemnă de încredere.

Marilyn fusese pusă la curent cu această glumă şi chiar păruse încântată de faptul că prezența ei avea să fie anunțată de atâtea ori în timpul ceremoniei de patru ore. într-adevăr, aşa cum fusese deseori cazul, de-a lungul vieții sale, Marilyn ştia că aşteptările publicului în ceea ce o priveşte aveau legătură mai degrabă cu ce-i lipsea decât cu ce avea. „Majoritatea oamenilor nu se gândeau la talent, când era vorba de Marilyn", a punctat Dean Martin la un moment dat. ,yedeau o ființă care, din întâmplare, fusese binecuvântată cu o frumusețe ieşită din comun şi cu un creier de găină." însă Marilyn nu era o blondă prostuță; era mult mai inteligentă decât credeau majoritatea oamenilor. Ani de zile îşi folosise inteligența ca să-şi ascundă problemele. încă o dată, avea să-şi mobilizeze în¬treaga voință ca să treacă de această seară, pentru ca muritoarea să se transforme în zeița pe care lumea o cunoştea şi o iubea. Când Marilyn a urcat în sfârşit pe scenă, sala a izbucnit în aplauze furtunoase. Era carismatică, plină de încredere şi, desigur, minunat de frumoasă. Peter Lawford a privit-o cum se îndreaptă către el cu paşi mici, din cauza croielii foarte strâmte a rochiei. După ce a spus poanta glumei pe care o tot repetase în seara aceea - „D-le preşedinte, tot timpul în întârziere... Marilyn Monroe" -, Lawford s-a apropiat de decolteul generos al lui Marilyn şi i-a luat haina de hermină. Şi iat-o, stând aproape goală, înfăşu¬rată numai în frumusețea ei ireală, strălucind în rochia plină de strasuri şi mărgele, sub o lumină orbitoare.

Singură pe scenă, a aşteptat ca publicul să se liniştească, înainte să înceapă să cânte. Publicul nu s-a oprit prea curând. Aplauzele s-au diminuat, pe măsură ce o mulțime de suspine şi de ovații s-a făcut auzită, mai ales din partea bărba¬ților din public. De fapt, au trecut cam 30 de secunde de la „dezvelirea" rochiei şi până când a putut să înceapă să cânte. în acest timp, reacția publicului s-a modificat de la țipete şi strigăte la mormăieli şi, în final, la râsete disparate. Ea îşi ținea mâinile deasupra sprâncenelor ca să-şi ferească ochii de lumina reflectoarelor şi, poate, spera să-1 vadă mai clar pe invitatul de onoare, un bărbat care, după cum se aştepta, avea să fie pentru ea într-o zi mai mult decât preşe¬dintele țării. Apoi, după un hohot de râs foarte zgomotos, venit de la un bărbat aflat în primele rânduri, umerii lui Marilyn au căzut şi a suspinat adânc.

Până la urmă s-a hotărât să nu mai aştepte să se facă linişte şi a început să cânte, în timp ce publicul încă reacționa la apariția ei.

„Mulți ani... trăiască", a gângurit Marilyn, iar vocea ei semăna cu o şoaptă senzuală şi, poate, un pic falsă. „La Mulți Ani. La Mulți Ani... d-le pre-şe-din-te. La Mulți Ani." Publicul şi-a continuat manifestările zgomotoase, în timp ce Marilyn făcea tot posibilul să îi ofere ceea ce dorea: o amintire foarte clară şi de neconfundat cu Marilyn Monroe. La sfârşitul primului refren, a rugat publicul să i se alăture: „Toată lumea! La Mulți Ani..." Mulțimea a răspuns invitației şi a încercat să cânte după indicațiile, întrucâtva neregulate, pe care le făcea cu mâinile.

După ce a terminat de cântat, un bărbat s-a apropiat de Marilyn, din culise, în timp ce camerele de filmat s-au focalizat asupra imaginii tortului care era adus în scenă, Marilyn a fost condusă în culise şi departe de momentul la care dorise să participe: urcarea preşedintelui John F. Kennedy pe scenă, care avea să spună câteva cuvinte de mulțumire. Marilyn dorise numai să-i dea un pupic pe obraz şi apoi să se retragă în culise. însă multă lume considerase că era mult prea imprevizibilă în seara aceea, prea necontrolată. „Da, au existat anumite nelinişti în ceea ce priveşte apariția ei, în acea seară", îşi aminteşte Diahann Carroll. „Nu pot afirma că ştiu motivul sau că ştiam ce se întâmplă. însă îmi aduc aminte de o anumită... tensiune. Unii erau destul de... nervoşi."

Din culise, Marilyn 1-a auzit pe preşedinte mulțumindu-i pentru cântec. „Acum mă pot retrage din politică", spuse el, „după ce mi s-a cântat „La Mulți Ani" într-un mod atât de dulce şi de cuprinzător." Cu câteva luni în urmă, Marilyn îi spusese lui JFK că fostul ei soț, Joe DiMaggio, dorise ca ea să se retragă din show business ca să se mărite cu el. Acum, la auzul cuvintelor preşedintelui, a rămas surprinsă. Mai târziu, avea s-o întrebe pe sora lui JFK, Pat Kennedy Lawford, dacă Kennedy făcuse această afirmație pentru binele ei. în mod sigur, răspunsul rezonabil la această întrebare ar fi fost nu. Cu toate acestea, în acel moment, capacitatea lui Marilyn de a înțelege se deteriorase. Trecea prin momente definite de confuzie şi de lipsă de claritate. Ani de zile, Marilyn Monroe îşi folosise talentul ca să întrețină o iluzie. într-adevăr, imaginea celebrității pe care publicul o vedea spre sfârşitul vieții ei nu era decât o cochilie goală, o proiecție meşteşugită a unei persoane care dispăruse cu mulți ani în urmă... Asta, dacă ea existase vreodată cu adevărat.

PARTEA I

începuturile

Mama adoptivă a lui Jeane, Ida

CUM SĂ V-O DESCRIU PE IDA BOLENDER? Ochi căprui-închis, ochelari rotunzi, față alungită şi severă; arăta ca o învățătoare. Ar fi putut fi atră-gătoare, dacă ar fi vrut. însă nu avea timp să-şi bată capul cu mărunțişuri. Coafura ei era un amestec ciudat de forme. Tăiat imediat sub nivelul urechilor şi în trepte de jur-împrejur, părul ei arăta ca şi cum ar fi luat singură o foarfecă şi s-ar fi tuns, fără să stea să stea prea mult pe gânduri. Rezultatul era o coafură pur întâmplătoare, de forma unei scufii negre. Hainele spuneau, de asemenea, multe despre ea. Purta acelaşi model de rochie în fiecare zi - o rochie cu mâneci scurte care îi atârna pe corp ca un sac de iută. Ea numea acest tip de îmbrăcăminte funcțional şi practic „rochia ei de casă". Deşi era încă o femeie tânără, de doar treizeci şi şapte de ani, era un model de eficiență şi sârguință şi părea mult mai în vârstă - arăta ca o femeie în jur de cincizeci de ani. Era mereu ocupată, fie cu gospodăria, fie cu diverse activități pe care le făcea ca enoriaşă a Bisericii Comunității1 din Hawthorne, California.2

Pentru unii, Ida era o femeie oarecum rece şi insensibilă, care, în ciuda faptului că era mamă adoptivă, nu era prea ataşată de copii. Uneori părea dis¬tantă şi retrasă, motiv pentru care lumea se îndoia că îşi doreşte cu adevărat să aibă grijă de copii. Se gândeau că era interesată mai mult de banii pe care îi

primea pentru îngrijirea acestora - înjur de douăzeci şi cinci de dolari pe săptă¬mână pentru fiecare copil, primiți fie de la familia lui, fie de la stat.3 Dar nu aveau dreptate.

Note:

1 Community Church (n.tr.)

2 Biserica Comunității Hawthorne avea o doctrină foarte asemănătoare cu cea baptistă.

3 Trebuie înțeles faptul că nu era vorba de termenul „adoptiv" în sens strict. Ida le oferea copiilor ceea ce astăzi se cheamă „îngrijire permanentă a copiilor". Ea, împreună cu soțul ei, avea dreptul de a îngriji copii în întregul district Los Angeles.

De fapt, Ida primise în casă copii săraci încă din perioada dificilă a anilor 1920. Era o vreme în care foarte mulți copii erau dați spre adopție, într-o oarecare măsură din cauza economiei instabile şi a faptului că multe tinere doreau să se angajeze, răspunzând nevoii de forță de muncă. Chiar dacă nu avea nici o înclinație către afaceri, Ida îşi dorea o viață mai bună, o viață pe care salariul mic al soțului său, care era poştaş, nu io putea oferi. Poate că venitul suplimentar primit în urma îngrijirii copiilor nu era îndestulător, însă era de ajuns ca ea să se simtă utilă şi să aibă un oarecare nivel de independență. în plus, după cum ne explică una dintre fiicele sale adoptive, Nancy Jeffrey, „unul dintre motivele pentru care Ida părea pe altă lume erau problemele pe care le avea cu auzul şi lipsa unui aparat auditiv. Deseori trebuia să citească pe buze, mai ales după ce a îmbătrânit." Fiind o persoană mândră, Ida Bolender îi făcea pe ceilalți să creadă că aude ceea ce i se spune, când, de fapt, nu auzea nimic. Acesta era motivul pentru care părea distantă.

Fiica unor baptişti evlavioşi, Ida fusese învățată că mândria prea mare era semnul necuratului. De aceea, îşi recunoştea rareori meritele, cum ar fi notele bune de la şcoală sau faptul că era plăcută de ceilalți colegi. Părinții ei erau severi şi nu făceau nici un compromis. Fiecare zi era o încercare dată de Dumnezeu. Fie că trecea acest examen, fie că nu (şi de obicei nu trecea, cel puțin după spusele lor, mai ales ale mamei), cu siguranță că procesul era unul lung şi dificil. Părinții îi insuflaseră atât de repede un simț al responsabilității şi al datoriei, încât, în mica fermă de lângă Buffalo, New York, Ida a lăsat tinerețea să treacă pe lângă ea fără să se distreze prea mult.

în 1918, după un început cast al vieții de adult, Ida s-a căsătorit cu un bărbat liniştit şi blând, Albert Wayne, cunoscut mai ales după cel de-al doilea nume. Soțul ei crescuse tot la o fermă din districtul Brown, Ohio. Din moment ce fusese educat în acelaşi spirit ca Ida, avea țeluri uşor de atins. De fapt, cei doi nu şi-au plănuit nimic atunci când s-au căsătorit, decât să muncească din greu, să se roage mult şi să încerce să ducă o viață decentă, conform doctrinei religioase. S-au mutat în California, în 1919.

în afară de îngrijirea copiilor, Ida avea puține pasiuni în viață - şi, ca să spunem adevărul, nici îngrijirea copiilor nu o pasiona prea tare, din moment ce era mai degrabă o datorie. însă, în calitate de membru devotat al comunității religioase din care făcea parte, participa cu entuziasm la acțiunile de strângere de fonduri. Biserica organiza vânzări de prăjituri făcute în casă şi tombole, dar acțiunile cele mai profitabile erau, în principal, mult lăudatele târguri de vechituri. Femeile veneau de departe pentru a căuta printre lucrurile uzate ale enoriaşilor pălăria, rochia care să li se potrivească sau alte articole de îmbrăcă¬minte la prețuri modice. însă nu doar bunurile enoriaşilor erau scoase la vânzare, ci şi alte articole. După cum povestesc membrii familiei, pentru a vinde mai mult, Ida făcuse o înțelegere secretă cu o femeie pe nume Anna Raymond, o croito¬reasă de la Hollywood, care aducea, o dată pe lună, la casa familiei Bolender, cutii pline cu haine. Lucrurile erau în mare parte articole de vestimentație pe care Ida nu le-ar fi purtat niciodată, cum ar fi rochii foarte colorate, cu volane, bijuterii cu pietre enorme care le imitau pe cele prețioase sau pantofi cu toc care o făceau pe Ida să se cutremure. Presupunem, pe bună dreptate, că aceste lucruri fuseseră folosite la diverse producții cinematografice, însă este imposibil de aflat, după atâția ani, cum reuşea domnişoara Raymond să intre în posesia lor.

De-a lungul timpului, Ida le vorbea adesea membrilor congregației sale despre anumite femei din comunitaie, pe care le considera „fanfaroane". In mod inevitabil, acestea erau persoane care se bazau pe feminitatea lor pentru a obține ceea ce îşi doreau, comportament văzut de Ida drept echivalent al unui păcat de moarte. întâmplarea a făcut ca în viața Idei să intre o femeie al cărei comportament se încadra perfect în acea descriere, femeie pe care avea să o cunoască într-un loc ce poate părea ironic: Biserica Comunității din Hawthorne, într-adevăr, ori de câte ori Ida Bolender avea o tarabă la târgul de vechituri, abia

aştepta să vândă cât mai multe din mărfurile sale ciudate celei mai entuziaste cliente: vecina sa de peste drum, Delia Monroe.

Bunica Normei Jeane, Delia

După standardele din 1925, Delia Monroe, în vârstă de patruzeci şi nouă de ani, nu era, cu siguranță, o femeie înstărită, însă avea o dorință nestăvilită de a fi extravagantă. Fără să aibă posibilitatea să îşi cumpere lucruri deosebite la prețurile din magazinele care vindeau cu amănuntul, aceasta vâna tot felul de chilipiruri ori de câte ori avea ocazia, mergând chiar şi în locurile unde nu se simțea binevenită. Auzise cu siguranță, în timp ce cobora în subsolul Bisericii Comunității din Hawthorne, şoaptele celor care o judecau şi cu siguranță că, atunci când vorbeau despre blănurile sale luate la mâna a doua şi despre bijute¬riile purtate de actrițe, nu foloseau cuvântul „elegant".

în tinerețe, Delia fusese o femeie cu adevărat atrăgătoare. Atunci, chipul aproape mereu zâmbitor, cu ochi verzi-albăstrui uimitori, era încadrat de părul des şi negru. Atrăgea privirile şi era plină de viață. însă timpul lăsase urme pe acest chip. Pielea, odinioară netedă şi fină ca porțelanul, se lăsase şi îşi pierduse strălucirea. Acum părea neîngrijită, părul i se subțiase, iar şuvițele sârmoase păreau că îi atârnă fără viață. Şi nu doar semnele aşteptate ale bătrâneții o transformaseră pe Delia. în trecut, avusese o fire comunicativă, cu o inteligență vioaie şi o personalitate exuberantă. Sub rujul roşu-țipător se aflase întotdeauna un zâmbet strălucitor. însă, odată cu trecerea timpului, lumina din ochii săi începuse să pălească. Pe măsură ce îmbătrânea, devenea mai retrasă. Era ca şi cum o distanță enormă se aşeza între lume şi viața Dellei. Toți cunoscuții obser¬vară această schimbare treptată, dar nimeni nu ştia ce se putea face. De fapt, totul începuse odată cu naşterea copiilor săi.

„Eu aşa am auzit, că a avut nişte stări grave de depresie după naşterea co¬piilor", şi-a amintit Louise Adams, a cărei mamă era secretara părintelui Charles Lewis, pastorul Bisericii Comunității din Hawthorne. „Mama îmi povestea că Delia plângea din nimic [sic], fără să se poată controla, deşi, până atunci, nu fusese deloc plângăcioasă. Apoi era totul bine. însă, după câteva zile, începea din nou să plângă, fără vreun motiv anume, şi continua zile întregi sau cel puțin aşa ni se părea. După aia, iar era bine. Nu voia să mănânce şi slăbise îngrozitor.

Nu ptitea să doarmă. Nimeni nu şda ce se întâmpla cu ea, dar nici nu prea aveau ce să îi facă, decât să se gândească la ea şi să spere că totul se va îndrepta."

Desigur că este posibil ca Delia Monroe să fi suferit o depresie postpartum, însă, din cauza faptului că obstetrica modernă nu a început să se dezvolte decât la începutul anilor 1930, simptomele grave, cum erau ale Dellei, erau adesea ignorate sau puse pe seama stărilor denumite „baby blues"1 şi nu erau luate în serios. în cazul ei, însă, tot ceea ce i se întâmpla în urma sarcinilor prevestea lucrurile ce aveau să urmeze. Fireşte că nimeni nu ştie sigur, dar familia crede că sarcinile Dellei au declanşat o boală mintală, din care ea nu şi-a mai revenit.

Totuşi, trecerea timpului nu reuşise să îi fure Dellei amintirile tinereții sale dezlănțuite. Primise adesea cu plăcere privirile rătăcitoare ale reprezentanților sexului opus, care îi amenințau relația cu prietenele şi care îndepărtau din ce în ce mai tare posibilitatea de a se apropia de acestea. De aceea, atunci când dorea compania cuiva, de obicei, compania era aceea a unui bărbat. într-adevăr, în tinerețe, Delia bea cu plăcere un pahar de tărie cu un amic, de cele mai multe ori fără a-şi dori să se implice într-o relație amoroasă.

Era „una de-a lor" în timpul multelor ore petrecute la cârciuma din oraş, lucru care a dus la un număr mare de întâlniri intime nocturne şi, desigur, la bârfele inevitabile ale femeilor pentru care apucăturile sale nu erau un secret.

Trecută de prima tinerețe, Delia trăia cu un bărbat pe nume Charles Grainger în casa ei de pe strada East Rhode Island, din Hawthorne. Ea susținea insistent că sunt soț şi soție, dar nimeni nu văzuse vreodată vreun certificat de căsătorie şi nimeni nu credea că ar fi fost vreodată căsătoriți.

Chiar dacă dorința de a capta atenția bărbaților scăzuse, instinctul Dellei de a se înveşmânta în ceea ce ea considera a fi haine stilate, dăinuia. Aşa se justifica vizita ei la biserică în acea zi de octombrie a anului 1925, unde avea să o întâl¬nească pe vecina de peste drum, Ida Bolender, în vârstă de treizeci şi şapte de ani.

în mod evident, viața Dellei fusese foarte diferită de cea a Idei. în timp ce Delia fusese întotdeauna un spirit liber şi, conform standardelor de la începutul anilor 1900, o femeie frivolă, personalitatea şi comportamentul Idei erau con¬strânse de o doctrină religioasă rigidă. Să fi ştiut Ida câteva dintre experiențele anterioare ale Dellei, nu ar fi vrut nici măcar să stea în preajma

acesteia. Cu toate acestea, între cele două s-a stabilit o legătură neobişnuită. De fapt, în ceea ce-i priveşte garderoba, Delia începuse să fie dependentă de hainele țipătoare şi de bijuteriile ieftine pe care le găsea tot timpul la târgul de vechituri, doar la standul Idei. De-a lungul timpului, Ida avea să expună chiar şi cele mai țipătoare mărfuri - haine şi alte articole pe care nu s-ar fi gândit nimeni să le cumpere vreodată - ştiind că şi cele mai ofensatoare ținute vor fi înşfăcate cu entuziasm de către Delia.

în calitate de „furnizor" al Dellei, Ida aducea un profit substanțial bisericii - şi probabil câştiga şi ea câte ceva. Până la urmă, i-a deschis Dellei chiar şi uşa casei, pentru ca aceasta să poată cumpăra lucruri fără să mai fie nevoie să aştepte următorul târg. într-o astfel de situație, prin octombrie 1925, Delia avea să observe ce bine se purtau cei doi copii adoptivi crescuți de Ida şi i-a spus acest lucru fiicei sale, Gladys Baker, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, care era însărcinată cu cel de-al treilea copil. Sarcina ridica destule probleme, explică ea, pentru că Gladys nu era căsătorită. Delia spunea că Gladys avea o carieră la Hollywood, lucra la Consolidated Studios, la tăierea filmelor. De fapt, Delia chiar i-a oferit fiicei sale câteva haine cumpărate de la Ida, dorind astfel să-i înseninеze puțin zilele, pentru că, de când fusese nevoită să renunțe la primii doi copii pe care-i purtase în pântec, era foarte schimbată. Ambii copii erau crescuți acum de fostul ei soț, împreună cu actuala sa soție. Delia recunoştea că, după pierderea lor, Gladys se apucase serios de băut.

Chiar în acea perioadă, Delia se pregătea să meargă la soțul ei, Charles, în India, unde acesta fusese transferat de către compania petrolieră la care lucra. Urma să plece în decembrie. Cu toate acestea, el nu părea prea nerăbdător să o vadă. într-o vedere, el îi scrisese că voiajul avea să fie „prea mult" pentru ea şi poate că ar fi mai bine „să rămâi acolo unde eşti o perioadă nedefinită de timp". însă Delia era deja hotărâtă. Totuşi, i-a spus Idei că e îngrijorată de ce i se putea întâmpla fiicei sale, Gladys, şi bebeluşului ce avea să se nască. „Nu voi fi aici ca să văd dacă totul e bine", explică ea. Ida i-a spus, „poate ar trebui să mai rămâi puțin ca să te asiguri că totul va fi în regulă". Delia stătu un moment pe gânduri, apoi hotărî: „Nu, nu cred."

Note:

1 Stări de depresie ce apar după naştere (n.tr.)

în timpul acelei conversații, Ida deveni din ce în ce mai îngrijorată, nu de ce i se putea întâmpla lui Gladys, ci de viitorul copilului acesteia. Ida înțelegea foarte clar că nu doar programul de lucru şi viața socială ale lui Gladys aveau să reprezinte o problemă în ceea ce priveşte creşterea copilului, ci şi un alt adevăr de necontestat, şi anume moralitatea acesteia. Existau şi întrebări cu privire la tatăl acestui copil. Delia spunea că nu se ştia sigur cine era tatăl copilului fiicei ei şi că la acest titlu puteau candida mai mulți bărbați. Această situație nefericită i se păru mai mult decât neplăcută Idei. Pentru ea, toate aceste lucruri erau ceva de neimaginat. Din punctul ei de vedere, nici Gladys - cu toate lucrurile pe care le aflase despre ea -, şi nici Delia - cu tot ce văzuse la ea -, nu „urmau calea Domnului".

Ida a întrebat-o pe Delia cum anume intenționa Gladys să îşi crească copilul, având în vedere mai ales faptul că Delia avea să fie plecată din țară. Avea să urmeze cuvântul lui Dumnezeu? Se gândiseră ce şcoală va urma micuțul? Va reuşi Gladys să fie un model demn de urmat pentru copilul său? Din perspecti¬va Idei, era o situație de neconceput şi îi venea greu să creadă că discuția era reală. în mintea ei, întreaga problemă era controversată, din moment ce Gladys nici măcar nu era căsătorită „şi în acest caz, cu siguranță nu ar trebui lăsată să aibă grijă de copil", conchise ea.

„Dar tu, Delia?" a întrebat Ida cu un zâmbet temător. „Ştii, nici tu nu eşti tocmai cea mai stabilă femeie."

Delia - după cum avea să-şi amintească mai târziu - nu păru că înțelege foarte bine despre ce vorbeşte Ida. însă, într-o oarecare măsură, trebuie să-şi fi dat seama că Ida se referă la stările ei schimbătoare şi, mai ales, la faptul că începuse să susțină insistent că este supravegheată în secret. „Atunci când ies din casă, ştiu că sunt urmărită", îi spunea adesea Idei. „Atâta timp cât ei ştiu că eu ştiu asta, mă simt în siguranță. Dar nu las niciodată garda jos. Nu-s o femeie proastă." Paranoia devenise o temă ce revenea atât de des în viața Dellei, încât prietenii începuseră să nu o mai ia în seamă şi chiar să fie deranjați de toată situația.

„în orice caz, dacă Gladys nu poate creşte acel copil", i-a spus Ida cu since¬ritate, „sunt sigură că nici tu nu poți."

„Oricum nu contează", a zis Delia, „pentru că o să plec în India şi nu o să mă mai întorc."

Nimic din ce îi spunea Delia nu avea nici un sens pentru Ida. Era cu doispre¬zece ani mai tânără, dar i se părea că Delia era cea mai imatură dintre ele. Nici măcar nu reuşea să îşi imagineze cum femeia aceasta putea să plece din țară, lăsându-şi în urmă fiica ce avea astfel de probleme. Şi, mai mult decât atât, nu putea concepe cum o mamă o poate lăsa pe fiica sa să ajungă într-o astfel de situație.

„Trebuie să te gândeşti la asta", a spus Ida. „Noi două trebuie să mai vorbim despre asta. Suntem mame. Ştim ce e bine."

în zilele următoare, încercările continue ale Idei de a o face pe Delia să conştientizeze gravitatea problemei au dus la o serie de situații neprevăzute, care aveau să schimbe viețile tuturor celor implicați. Atenționările Idei dădură totuşi rezultat. Delia reuşi, până la urmă, să o convingă pe Gladys că nu ar trebui să fie principala persoană care să aibă grijă de copilul ce urma să se nască. Mai întâi, nu putea fi negat faptul că era o pasăre de noapte - la lăsarea întuneri¬cului, Gladys revenea la viață. Bineînțeles, mai avea şi alte probleme. Cu siguranță că şi Gladys simțea că este urmărită. Să fi fost oare aceeaşi persoană care o urmărise pe Delia? Mama şi fiica îşi înțelegeau foarte bine temerile, pentru că problemele lor erau aceleaşi.

într-un final, Delia Monroe reuşi să îşi convingă fiica, Gladys Baker, ca, după ce avea să nască, să îşi lase bebeluşul „o perioadă" în grija femeii credincioase şi drepte ce locuia în apropiere, Ida Bolender.

Gladys, mama lui Marilyn

La prima vedere, Gladys Pearl Monroe părea mereu o tânără fericită, lucru surprinzător având în vedere tinerețea ei tumultuoasă. Fiica lui Otis şi a Dellei Monroe s-a născut pe 27 mai 1900, în Piedras Negras, Mexic - la vremea aceea Porfirio Diaz, după preşedintele Mexicului, Jose de la Cruz Porfirio Diaz Mori.

în această zonă, tatăl ei găsise o slujbă la căile ferate Pacific Electric. La scurt timp după naşterea acesteia, familia s-a mutat la Los Angeles.

Toată lumea întorcea capul după Delia, mama lui Gladys. Dar se pare că, pe cât era de atrăgătoare, pe atât era de dură. Primele fotografii ale părinților lui Gladys ne înfățişează o femeie frumoasă, oarecum robustă, cu o privire severă - aceasta era Delia - lângă un bărbat speriat de moarte - Otis.

Dacă, la început, lui Otis îi era teamă să îi spună Dellei ce să facă, mai târziu avea să descopere că oricum nu ar fi avut nici un rost. Delia nu era omul care să țină cont de dorințele altcuiva. Din acest motiv, certurile dintre cei doi înce¬pură chiar în luna de miere şi nu se mai opriră niciodată. într-una dintre foto¬grafiile lor de familie, Otis avea o cicatrice adâncă pe obraz şi nu avem de unde să ştim cum a căpătat-o, însă un lucru e sigur: aceasta nu exista în pozele dinain¬tea căsătoriei cu Delia.

Curând, Gladys, împreună cu fratele ei, Marion Otis - născut în 1905 - se adaptară stilului de viață nomad, familia Monroe mutându-se, între 1903 şi 1909, din aproape zece apartamente şi case închiriate în California. Otis, care nu-şi putea păstra prea mult timp locul de muncă, începu să ducă o viață dezordonată şi uşuratică. Nu avea probleme numai cu băutura, ci începu să îşi piardă brusc cunoştința şi să aibă momente în care nu-şi mai amintea nimic.

Până în 1908, când Otis avea doar patruzeci şi unu de ani, sănătatea sa fizică şi mintală intraseră într-un declin atât de rapid, încât era clar că avea o problemă gravă. Devenise temperamental şi imprevizibil şi corpul său părea că tremură mereu. Durerile sale de cap deveniseră atât de puternice, încât abia le mai putea suporta.

Atunci când nu se simțea slăbit fizic, era stăpânit de o mânie oarbă. Uneori, când avea crize violente de furie, Delia nu avea de ales şi îşi ducea copiii la vecini, aşteptând să treacă furtuna. Doctorii nu aveau nici o explicație pentru comportamentul schimbător al lui Otis. „Otis şi-a pierdut mințile şi va trebui pur şi simplu să mă obişnuiesc cu asta", scria Delia într-o scrisoare din acea perioadă.

în 1909, Otis a murit din cauza unor complicații nervoase ale unui sifilis mai vechi. Avea doar patruzeci şi trei de ani. „Cum o să le explic asta copiilor?" îi întreba Delia pe doctori. Pentru că aceştia nu i-au putut fi de ajutor, Delia le-a spus, pur şi simplu, lui Gladys, în vârstă de nouă ani, şi lui Marion, de patru ani, că tatăl lor a înnebunit şi a murit. Mai târziu, nişte rude au susținut că nu era nebun atunci când a murit, ci că se îmbolnăvise de sifilis şi murise în urma acestei boli. Alții spuneau că el înnebunise tocmai din cauza sifilisului. La în¬ceputul anilor 1900, în afară de specialişti, nimeni nu făcea vreo diferență între cele două afecțiuni.

„A luat-o razna şi a urcat la Dumnezeu", era explicația dată de Delia, care spera că va pune capăt tuturor întrebărilor. însă discuția, cu siguranță, nu s-a încheiat aici. De fapt, teama unei nebunii ereditare avea să îi țină câteva zeci de ani pe urmaşii familiei Monroe într-o tensiune continuă. Totul a început cu afirmația Dellei că moartea lui Otis Monroe a fost provocată în mod direct de nebunie.

După moartea lui Otis, Delia - în vârstă de doar treizeci şi trei de ani - rămase singură cu doi copii mici. Era atrăgătoare şi o companie neaşteptat de plăcută, însă, în timpul stărilor ei de disperare, avea momente în care putea fi extrem de schimbătoare şi chiar ursuză. în martie 1912, când avea treizeci şi cinci de ani, s-a căsătorit cu un supraveghetor de macazuri pe nume Lyle Arthur Graves, cu şase ani mai tânăr decât ea. Relația lor s-a terminat însă rapid. După divorț, Delia începu să se întâlnească cu mai mulți bărbați, unii respectabili, dar foarte nesărați, care intrau şi ieşeau rapid din viața ei, nu înainte însă de a petrece măcar o noapte cu ea. De fapt, aceasta este perioada care a urmat imediat după sfârşitul celei de-a doua căsătorii, perioadă în care Delia a avut un comportament de o moralitate ce poate fi pusă sub semnul întrebării, nefiind preocupată de felul în care îi va afecta şi influența pe cei doi copii ai săi, Gladys, acum în vârstă de doisprezece ani, şi Marion, de şapte.

în adolescență, Gladys Monroe îşi purta părul castaniu - care uneori părea mai mult roşcat - în valuri blânde şi bucle lungi ce-i cădeau elegant pe spate. Era foarte atrăgătoare, cu ochii albaştri ca cerul, buze cărnoase, dinți uimitor de albi şi o piele ce emana vitalitate. Era micuță de statură, suplă, cu o siluetă demnă de invidiat şi, la maturitate, avea doar un metru cincizeci înălțime. însă, datorită personalității sale exuberante şi captivante, era foarte plăcută de colegi şi era sufletul oricărei petreceri.

Când Gladys avea în jur de şaisprezece ani, mama ei 1-a expediat de acasă pe Marion, de unsprezece ani. Delia nu mai ştia ce să facă cu el, pentru că intra mereu în buclucuri la şcoală, iar acasă era neascultător. Observațiile pe care i le făcea păreau să nu aibă nici un efect. Aşa încăpățânat şi refractar cum era, îi punea tot timpul răbdarea la încercare. Prin urmare, într-o dimineață, îi adună toate jucăriile şi i le puse într-o față de pernă. Apoi plecă cu maşina la San Diego, cu Marion suspinând pe bancheta din spate şi cu Gladys pe scaunul din dreapta,

privind tăcută înainte. îşi lăsă băiatul acolo, în grija unei verişoare, şi aceasta fu ultima oară când se mai auzi ceva de Marion.

Cam în aceeaşi perioadă, în 1916, Gladys întâlni un tânăr afacerist pe nume John Newton Baker, căruia i se spunea Jasper. Acesta tocmai terminase armata şi se mutase din Kentucky în Los Angeles. Jasper era înalt şi slab, tras la faţă şi colţuros, cu părul drept şi închis la culoare, pieptănat cu mare grijă într-o parte. Părea interesat cu adevărat de Gladys încă de la început, o asculta atunci când îşi povestea numeroasele probleme şi chiar o ajuta să găsească soluţii rezonabile. Cu doisprezece ani mai în vârstă decât ea, avea mai multă experienţă şi părea dornic să o ţină departe de viaţa aceea grea şi chiar să o protejeze de orice suferinţă. De aceea, atunci când o ceru în căsătorie, Gladys acceptă imediat. Delia nu numai că era de acord cu această legătură dintre tânăra ei fiică şi Jasper, ci o şi încuraja din toată inima.

Gladys Monroe, atunci în vârstă de şaisprezece ani, s-a căsătorit cu John Newton Baker la data de 17 mai 1917. înainte ca relaţia lor să înceapă să se destrame, se născură doi copii: Robert Kermit, poreclit Jack, şi Berniece. Jasper s-a dovedit a fi un alcoolic violent. (.) bătea pe Gladys .şi îi făcea viaţa un coşmar, lovind-o deseori în cap, provocându-i, în două rânduri, răni grave. După divorţ, Jasper luă ambii copii şi se mută în Kentucky, hotărând că Gladys nu era o mamă bună. Ea nu avusese mare lucru de spus în legătură cu această decizie şi, cu siguranţă, nu putuse să îşi plătească un avocat.

în 1924, Gladys, în vârstă de douăzeci şi patru de ani, se căsători a doua oară, cu Martin Edward Mortenson - căruia i se spunea Edward. în vârstă de douăzeci şi şapte de ani, fiu al unor imigranţi norvegieni, Mortenson nu se încadra în tiparele clasice de frumuseţe, dar era fără îndoială un bărbat arătos, cu fruntea lată, pometi proeminenţi şi un zâmbet larg. înalt şi solid, părea genul de bărbat stabil şi prietenos, gata să îi facă pe plac soţiei sale şi să aibă grijă de ea. Dar nu a fost să fie astfel, pentru că, atunci când Gladys avea în jur de douăzeci şi cinci de ani, îşi dădu seama că ceva nu e în regulă cu ea. La fel ca mama ei, Gladys începu să aibă schimbări bruşte de dispoziţie şi crize de plâns. Edward Mortenson divorţa după doar câteva luni de căsnicie.

Imediat după ce se simţi eliberată de constrângerile matrimoniale, chiar dacă divorţul încă nu se pronunţase, Gladys Baker luă exemplul mamei sale şi deveni o femeie de o promiscuitate notorie. Avu mulţi amanţi, căpătă o reputaţie

proastă la locul de muncă de la Consolidated Studios, unde lucra la tăierea şi monta¬rea filmelor. în scurt timp începu o relație cu un bărbat pe nume Charles Stanley Gifford, director de vânzări în cadrul companiei.

Stanley Gifford se născuse la Newport, Rhode Island, în 1898. Când avea douăzeci şi şapte de ani, se mutase la Los Angeles, după un mariaj nereuşit din care rezultaseră doi copii. Se angajase la Consolidated, ca şef de echipă în tura de zi. Gladys se îndrăgosti de el imediat ce îl cunoscu. Un bărbat arătos, cu mustața subțire, ochii negri şi părul negru ondulat, era elegant şi ieşea în evi¬dență în orice situație. Bine crescut şi chipeş, făcea ravagii în rândul femeilor. Era inteligent şi cu simțul umorului şi, ca orice persoană care făcea parte dintr-o familie cu ceva bani, lua parte din când în când la meciuri de polo. Familia sa se îmbogățise din afaceri în domeniul construcțiilor de vapoare şi Gifford era acum destul de înstărit pentru a-şi permite două case în Los Angeles, în timpul Marii Crize, perioadă grea pentru majoritatea oamenilor, care aveau numai una.

„Avea o slujbă decentă", spune fiul său, Charles Stanley Gifford, în vârstă de optzeci şi şase de ani. „Ducea o viață bună. în afară de jocul de polo, mai mergea la vânătoare şi la pescuit. Eu m-am născut în 1922 şi părinții mei au divorțat în 1926. însă a reuşit să fie un tată minunat pentru mine şi pentru sora mea. Le-am cunoscut pe singurele femei cu care tata a avut o relație serioasă de-a lungul anilor. Cu două dintre ele s-a căsătorit, respectiv mama mea şi, apoi, cea de-a doua soție, Mary. Gladys nu a fost una dintre cele trei femei. Cealaltă era o Ic meie catolică, foarte drăguță, cu care însă nu s-a căsătorit din motive personali nu este vorba de Gladys. Nu cred că a avut vreodată intenții serioase cu pentru că altfel mi-ar fi spus şi mic ceva, la un moment dat. Mi-a spus d. ui ui a cunoscut-o, că au ieşit în oraş de câteva ori şi cam atât. Adevărul este că Gladys era o femeie foarte atrăgătoare, care se întâlnea cu mulți bărbați la vremea aceea."

Spre sfârşitul anului 1925, Gladys rămase însărcinată. Dar cine era tatăl? De-a lungul anilor, s-a tot scris că Gladys nu ar li avut nici un răspuns la această întrebare, că nu ştia exact cu cine se culca, ci doar se distra. însă nu este chiar aşa. De fapt, ea a insistat întotdeauna că Stanley Gifford era tatăl copilului şi nu a susținut niciodată altceva. Biografii şi alți autori pur şi simplu nu au vrut să o creadă, aducând mereu în discuție, ca motive de îndoială, instabilitatea ei mintală şi promiscuitatea în care trăia. Nu este însă corect să tragem concluzia

că, doar pentru că Gladys avea probleme serioase, a trebuit să se renunțe complet la identificarea tatălui fiicei ei, mai ales că Gladys a susținut mereu acelaşi lucru.

în 1925, când Gladys i-a spus lui Stanley Gifford că e tatăl copilului ei, acesta refuză să îşi asume această responsabilitate, spunând că ştie că, în această perioadă, ea mai fusese şi cu alți bărbați. Cu cât insista mai mult, cu atât el se enerva mai tare, pentru ca, în sfârşit, să o părăsească definitiv. Mai avea să îl vadă de câteva ori, dar el nu a crezut-o niciodată. Ea îşi dădu atunci seama că va trebui să crească copilul de una singură şi era gata să facă acest lucru - sau cel puțin aşa credea pe atunci.

în anii 1940, după cum vom vedea mai târziu, Gladys va continua să susțină că Gifford este tatăl copilului ei. La fel, şi în anii 1960. De fapt, în 1962, imediat după moartea lui Marilyn Monroe, Gladys a discutat despre paternitatea actriței cu Rose Anne Cooper, o tânără asistentă medicală de la Rock Haven Sanitarium din La Crescenta. în acea vreme, Cooper avea doar douăzeci de ani. Gladys avea şaizeci şi doi. „Mi-a povestit totul foarte clar", şi-a amintit Cooper. „Spunea că avusese relații intime cu câțiva bărbați şi vorbea despre trecutul ei într-un mod deschis, spunând că tinerețea ei fusese, şi aici o citez, «foarte sălbatică». însă era sigură că tipul de intimitate care putea duce la o sarcină era cel pe care 1-a avut cu bărbatul pe nume «Stan Gifford». Povestea că a deranjat-o mereu faptul că nimeni nu părea să o creadă, dar acesta era adevărul. Spunea că nici măcar mama ei nu a crezut-o. «Toată lumea credea că mint», a spus ea, «sau că pur şi simplu nu ştiu. Ştiam. întotdeauna am ştiut.»"

Naşterea Normei Jeane

în dimineața zilei de 1 iunie 1926, fiica Dellei Monroe, Gladys Baker, dădu naştere unei fetițe, în salonul destinat celor fără posibilități financiare, al Spitalului General din Los Angeles (cunoscut acum sub denumirea de Los Angeles County USC Medical Center, situat pe strada North State, la numărul 1200). Colegii de serviciu ai lui Gladys strânseseră bani ca s-o ajute să se des¬curce până se întorcea la serviciu şi, de asemenea, pentru cheltuielile medicale care nu aveau să fie acoperite de spital. în timp ce aceasta se odihnea la recuperare, obosită după orele de travaliu, în sala de aşteptare nu se afla nici un

tătic agitat, aşteptând naşterea copilului. Nici măcar mama ei nu se afla pe-acolo, fiind plecată, din luna decembrie, în India.

Trebuie să ne amintim că, în acea perioadă, mamele singure erau foarte blamate de societate. Gladys simțea, fără îndoială, faptul că până şi asistentele medicale din Spitalul General o judecau. Actele pe care a trebuit să le completeze înainte de a intra în spital o ajutaseră prea puțin să treacă peste situația delicată în care se afla. De exemplu, unul dintre primele lucruri pe care a trebuit să le completeze era numele tatălui. Gladys scrise că tatăl copilului era un bărbat pe nume Edward Mortenson, chiar dacă se despărțise de el de ceva timp. Din greşeală, scrisese numele de familie „Mortensen", schimbând o literă. Faptul că ea şi tatăl copilului nu aveau acelaşi nume de familie era deja un subiect de discuții, dar răspunsul la următoarea întrebare - domiciliul tatălui - a dat naştere unor bârfe teribile. Dacă ne uităm la formularele completate de Gladys în acea zi, cuvântul „necunoscut" apare mâzgălit mai apăsat. Cu siguranță că nu i-a fost uşor să completeze acele hârtii. îşi dădu propria adresă, fără probleme. Apoi, la întrebarea câți copii născuse până atunci, răspunsul a fost „trei" - lucru ciudat, având în vedere că încă nu îl născuse pe cel de-al treilea. La următoarea între¬bare - „Numărul de copii în viață" - a răspuns greşit fie dinadins, fie pentru că nu înțelesese întrebarea. A răspuns că în viață mai era doar „1" dintre cei trei copii. Realitatea era că mai născuse doi copii, dar aceştia erau crescuți în prezent de către fostul ei soț, Jasper. într-adevăr, Gladys avea un trecut tumultuos. Poate că minți se special ca să capete puțină simpatie din partea asistentei medicale.

Poate că se gândea că, dacă primii copii îi muriseră, avea o justificare pentru naşterea celui de-al treilea copil în afara căsătoriei. Oricare ar fi fost motivele ei, întrebările respective şi felul în care a răspuns la ele ne arată că acea zi a fost una grea pentru ea. Câțiva ani mai târziu, i-a spus unei prietene: „încă mai visez spitalul ăla. Totul părea atât de luminos, prea luminos şi asistentele îmi păreau ca nişte măicuțe, nişte măicuțe groaznic de rele."

La fel ca multe alte femei, Gladys avu o cădere emoțională imediat după naştere. Este posibil ca o cauză a acestor stări să fi fost depresia postpartum. Cu siguranță că multe persoane din familia ei se gândeau că şi mama ei, Delia, suferise de acest tip de depresie, din care probabil că nu-şi revenise niciodată, în orice caz, Gladys păru dezorientată multe zile după naştere. Atunci când asistenta medicală îi aduse bebeluşul în salonul de recuperare, micuța fu aşezată

pe pieptul mamei sale. „O ținu aşa, cu ochii închişi", scrise Delia unei rude, descriindu-i acel mo¬ment, chiar dacă ea nu fusese acolo. „Mă simt groaznic. Ştiu că nu poate păstra copilul. Nu se simte bine acum. Mai întâi trebuie să se adune."

Gladys petrecu două săptămâni cu fetița ei înainte de a face ce promisese: înainte ca mama ei să părăsească oraşul, Gladys căzuse de acord să îşi lase fetița unei străine, pe nume Ida Bolender. în acele două săptămâni, se întâmplă un lucru groaznic ce dovedi că aranjamentul dintre Delia şi Ida era întemeiat. O prie¬tenă şi colegă de serviciu a lui Gladys, de la Consolidated Studios, pe nume Grace

McKee, a venit la ea acasă pentru a avea grija de bebeluş într-o după-amiază în care Gladys plecase la cumpărături (Grace avea să joace un rol important în viețile lui Gladys şi Normei Jeane în anii urmai ori). Când Gladys se întoarse acasă, intră într-o criză maniacală, fără vreun motiv anume, acuzând-o pe Grace că i-a otrăvit copilul. Dintr-una într-alta, Grace se trezi înjunghiată de Gladys cu un cuțit de bucătărie. Chiar dacă rana lui Grace nu era gravă, un lucru apărea limpede: Gladys reprezenta un pericol pentru bebeluşul ei. După acest episod violent, care a uimit şi îngrijorat pe toată lumea, decizia de a o duce pe Norma Jeane la Ida a fost uşor de luat.

Momentul, cu o mare încărcătură emoțională, s-a petrecut la data de 13 iunie 1926, când Gladys Baker se înfățişă la uşa Idei Bolender cu bebeluşul ei, în vârstă de două săptămâni. După o despărțire lungă şi grea, părăsi casa Idei fără fetița ei, pe nume Norma Jeane Mortensen.1 Norma Jeane era un copil neajutorat, care venise pe lume fără să fie întâmpinat de cineva. Nu o aştepta o cameră nouă, special amenajată pentru ea, nici un dulăpior micuț cu haine, pentru că, de fapt, nu era nimeni pe lume pentru care naşterea ei să însemne o schimbare a vieții, în primele zile, Norma Jeane a fost ținută în viață, nu îngrijită. Era o povară, una de care mama ei trebuia să scape rapid. Nimeni nu poate şti sigur, dar se pare că aceasta şi-a dat seama de la o vârstă destul de fragedă că, în lumea ei, ceva nu e în regulă - că nu i se dădea destulă atenție. într-adevăr, avea să petreacă o mare parte a vieții ei încercând să schimbe acest aspect, dar, pentru asta, a trebuit ca, într-o bună zi, să devină... Marilyn Monroe.

Soarta nefastă a Dellei

La doar câteva zile după ce o dăduse pe Norma Jeane Idei şi lui Albert Wayne Bolender, Gladys Baker a început să regrete hotărârea luată. „Cred că se gândea că ar fi putut face pentru acest copil ce nu făcuse mama ei pentru ea - să o iubească şi să îi fie alături", ne-a povestit o rudă a ei. A fost de acord să plătească familiei Bolender douăzeci şi cinci de dolari pe săptămână pentru creşterea Normei Jeane, lucru pe care 1-a făcut în perioada în care micuța s-a aflat în grija acestora. La început, le-a dat câțiva dolari în plus săptămânal, pentru a putea sta câteva weekenduri la ei, împreună cu fetița. Acest obicei nu a durat însă prea mult. „Adevărul este că lui Gladys îi era greu să o vadă pe Ida crescându-i copilul", a spus Mary Thomas-Strong, a cărei mamă era o prietenă apropiată a Idei. „Ida era severă şi controla totul. Ştia ce trebuie făcut. Era o mamă de profesie, în adevăratul sens al cuvântului. Voia să facă ce credea ea de cuviință cu Norma Jeane şi lui Gladys îi venea greu să stea deoparte. De aceea, se mută înapoi la Hollywood, hotărâtă să îşi viziteze copilul în fiecare weekend. Făcea

Note:

1 (Notă pentru cititor: din acest moment, câini ne referim la Edward, vom spune Mortenson. Când ne vom referi la Norma Jeane, numele ei va fi Mortensen.)

mult pe drum pentru a-şi vedea fetița." într-un recensământ din anii 1930, s-a consemnat că Gladys locuia împreună cu soții Bolender.

Nu mică fu uimirea lui Gladys când mama ei se întoarse, în această perioadă, din India, suferind de malarie. „Soțul" ei, Charles Grainger, se hotărâse să nu revină cu ea în Statele Unite, făcându-i pe toți să creadă că relația lor se în¬cheiase. Delia era într-o stare gravă, de câteva săptămâni; avea febră şi delira.

în vara anului 1927, Delia trecu strada pentru a o vedea pe Norma Jeane, în casa familiei Bolender. Bătu la uşă, dar Ida nu o lăsă să intre. Nu se ştie de ce luase această hotărâre, dar este posibil să se fi gândit că Delia nu e stăpână pe sine şi poate reprezenta un pericol pentru copil. Şi chiar aşa a fost. Delia a spart geamul uşii de la intrare şi a pătruns în casă. Aflăm de la membrii familiei că Delia a făcut-o răspunzătoare pe Ida pentru că avea impresia că Norma Jeane a murit şi nimeni nu o anunțase nici pe ea, nici pe Gladys. în stare de panică, neştiind cum să facă față situației, Ida a lăsat-o pe Delia să îşi vadă nepoata care

dormea în pătuț. Plecă să îi aducă Dellei un pahar cu apă şi, când s-a întors, a găsit-o pe Delia sufocând-o pe fetiță cu o pernă. „Ida aproape că îşi pierdu cumpătul", povesteşte o prietenă a lui Gladys. „înşfacă fetița. Delia i-a spus că perna căzuse şi ea o punea la loc. însă Ida era foarte nervoasă şi îi ceru Dellei să plece." De-a lungul anilor, Marilyn Monroe - şi chiar familia Bolender - aveau să povestească diverse variante ale acestei întâmplări.

„Ida şi Wayne au chemat poliția", ne spune Mary Thomas-Strong. „Când au venit, polițiştii au găsit-o pe Delia bolborosind incoerent. Scena respectivă era foarte derutantă pentru poliție; Norma Jeane plângea în dormitor şi Ida țipa, acuzând-o pe Delia. Au însoțit-o pe Delia înapoi la ea acasă şi au lăsat-o acolo, în mod normal, ar fi trebuit să o ducă la spital."

Mult timp după aceea, Delia fu copleşită de o tristețe dureroasă. Suferința ei nu numai că era foarte mare, ci se şi transformase într-o furie abjectă, îndreptată spre oricine se întâmpla să fie în aceeaşi cameră cu ea. Din păcate, de obicei, acolo se afla Gladys, care se mutase de puțin timp cu mama ei pentru a avea grijă de ea. După o serie de analize, medicii hotărâră că Delia avea inima slăbită, suferind probabil şi de o boală de inimă. Desigur că acest diagnostic nu justifică numeroşii ani de comportament imprevizibil, care începuse odată cu naşterea copiilor. După începerea tratamentului medicamentos, situația s-a înrăutățit. Stările ei aminteau unor membri ai familiei de nebunia bruscă a fostului soț al Dellei, Otis. Gladys se aştepta la ce e mai rău. Lucrurile groaznice de care suferise tatăl ei îi afectau acum mama.

La câteva nopți după ce Gladys se mutase la Delia, aceasta veni alergând din dormitor strigând că Charles Grainger venise peste ea şi o violase. Nu a fost nevoie nici măcar ca Gladys să verifice toată casa ca să se convingă că Grainger nu era acolo - ştia că el nu era acolo. în noaptea aceea, nu avu cum să o calmeze pe Delia. Peste câteva zile, a început să se plângă că măcelarul îi pusese cioburi în carnea tocată. Peste o săptămână, pe 1 august, starea Dellei se înrăutăți atât de mult, încât Gladys şi Grace au fost nevoite să o ducă la doctor. „Acesta le-a

spus că Delia trebuia, fără îndoială, internată", povesteşte Mary Thomas-Strong. „Lui Gladys nu-i venea să creadă. Nu avea să permită ca aşa ceva să se întâmple, însă un lucru foarte ciudat avea să se petreacă." Membrii familiei povestesc, aşa cum au auzit de la părinții şi de la rudele lor, că, pe 3 august, mama şi fiica luau liniştite masa în bucătărie. Probabil că Gladys încerca să îşi

pună gândurile în ordine, dorind, poate, să îşi dea seama ce ar trebui să facă cu mama ei. Cu trecerea anilor, Delia devenise cel mai loial confident al lui Gladys. Până la urmă, mama şi fiica sufereau de acelaşi tip de probleme mintale şi deseori trebuiau să se convingă una pe alta că vocile „auzite" nu erau reale şi că oamenii care le „urmăreau" erau imaginari. Cum îşi putea lua Gladys rămas-bun de la Delia? în lipsa ei, cine urma să aibă grijă de ea? îşi pierduse deja cei trei copii şi acum şi mama, această femeie care îi stătea alături cu o privire goală? Gladys nu putea accepta asta, mai ales pentru că ştia că tatăl ei fusese trimis într-un loc asemă¬nător şi nu se mai întorsese de acolo. Se gândise mereu la soarta lui, mai ales în ultimele săptămâni.

Dintr-odată, într-un moment de o luciditate surprinzătoare, Delia îşi ridică privirea din farfurie şi o privi pe fiica ei cu ochii trişti. „Trebuie să renunți la mine, Gladys", a spus ea cu sinceritate. „A venit momentul să plec. Vreau să plec." Mama şi fiica se priviră intens o lungă perioadă de timp, infinit de dureroasă. Apoi, când lacrimile începură să curgă pe chipul lui Gladys, Delia începu din nou să mănânce. Pe 4 august 1927, Delia Monroe a fost internată la Spitalul de Stat Norwalk. A murit douăsprezece zile mai târziu, pe 23 august. A fost îngropată în cimitirul Rose Hill din California, alături de primul ei soț, Otis. Avea doar cincizeci şi unu de ani.

Viața alături de familia Bolender

în 1929, când încă nu împlinise trei ani, Norma Jeane Mortensen era o fetiță extraordinar de frumoasă, cu bucle blonde ca mierea şi ochi albaştri. Chipul ei palid părea perfect, ca sculptat în marmură. Era imposibil să treci pe lângă ea şi să n-o observi. Un lucru interesant este faptul că, în ciuda agitației stârnite în jurul ei, în tot acest timp, micuța reuşise să se adapteze la viața din sânul familiei Bolender. Nu era nefericită. „Ne purtam cu ea la fel cum ne-am fi purtat cu propriul nostru copil", spune Ida Bolender, în 1966, „pentru că o iubeam." însă, în anii ce vor urma, diferiți autori aveau să redea o imagine foarte sumbră a acestei perioade din viața lui Marilyn.

„Cred că aici este vorba şi de un efort de adăugare de elemente senzaționale", spune Nancy Jeffrey, singurul copil încă în viață dintre cei îngrijiți de familia adoptivă Bolender. „Din cauza destinului lui Norma Jeane, toți biografii ei au vrut să facă publicul să creadă că acasă la noi era groaznic, dar eu am

rămas ultima în viață şi vă pot spune că nu a fost aşa. Norma Jeane a fost fericită în casa asta. Era o familie iubitoare, un cămin fericit şi plin de copii. Mama era foarte gospodină. Ne făcea singură toate hainele. Ne iubea mai presus de orice şi era foarte ataşată de noi. Nu voia să ni se întâmple nimic rău. Ori de câte ori plecam de acasă, oriunde ne-am fi dus, ne zicea: «Stai o clipă!» şi atunci ne spunea câte o rugăciune scurtă pentru ca noi să fim în siguranță."

Desigur, o explicație a acestei situații este faptul că, atunci când a devenit faimoasă, Marilyn făcea mereu referiri la mediul sărac din care provenea şi lucrurile pe care le povestea din vremurile acelea erau modificate pentru a părea mult mai grave decât fuseseră în realitate. Jeffrey a povestit că, atunci când Ida era încă în viață, era „foarte supărată" de descrierile negative făcute perioadei petrecute de Norma Jeane în casa familiei Bolender. Pe terenul agricol de un hectar al Idei şi al lui Wayne Bolender, din Hawthorne, aceştia creşteau păsări şi capre şi cultivau legume. „Am crescut cu roşii proaspete, cu porumb, pepene, fasole verde şi dovleac", îşi aminteşte Nancy Jeffrey. „Pomii erau plini de prune, mere şi lămâi. Mai era şi un smochin enorm în care Norma Jeane şi Lester - fratele nostru vitreg, singurul copil adoptat cu adevărat de mami şi tati - se urcau mereu. îşi urcau păturile în copac şi cu ele construiau o fortăreață. Aveam şi pui şi iepuri, iar tati ne-a cumpărat şi o capră, pentru că unii dintre noi, atunci când eram mici, aveam alergie la laptele de vacă. Nu era nevoie să mergem la magazin prea des, dar, atunci când ne duceam, tati ne lua cu Fordul său model T şi ne punea să aşteptăm în maşină cât timp mama mergea la cumpărături. Inventam tot felul de ghicitori, aveam cântecelele noastre preferate şi tati ne spunea poveşti. Un alt lucru pe care mi-1 amintesc din copilărie este că, în zilele ploioase, stăteam acasă şi ne făceam o fortăreață sub masa din sufragerie, cu scaunele care delimitau fiecare încăpere în parte. Apoi acopeream masa cu pături. Uneori mama ne lăsa să mâncăm tot acolo. Normei Jeane îi plăcea mult asta." Casa în sine, aflată pe strada East Rhode Island, numărul 459,1 era mică şi înghesuită, o dărăpănătură aflată într-un loc ce copiilor le părea a fi... tărâmul de nicăieri. în toți cei şapte ani petrecuți de Norma Jeane în această casă, un număr destul de mare de copii s-au perindat pe acolo, însă doar cinci aveau să stea tot timpul: Lester, pe care l-am menționat mai devreme, Mumsy, Alvina, Noel şi Nancy. „în perioada Marii Crize, mulți părinți nu aveau cu ce să îşi crească copiii", îşi aminteşte Nancy Jeffrey, „şi, de aceea, îi lăsau la orfelinate sau la familii adoptive

până când puteau să aibă din nou grijă de ei. Era un lucru obişnuit atunci." Din ce ni s-a povestit, Norma Jeane se înțelegea bine cu toți frățiorii ei vitregi, mai ales cu Lester, care era cu două luni mai mic ca ea. Wayne Bolender era un bărbat prietenos şi cu inima deschisă, plăcut de toată lumea, care primise cu entuziasm ideea de a creşte copiii altora. Era slab, cu ochii gri deschis. Purta ochelari cu lentile foarte groase. Trăsătura cea mai

Note:

1 Reîmpărțirea districtelor a avut loc în Hawthorne în anii 1940 şi adresa s-a schimbat în acel moment la numărul 4201, de pe West 134th Street. Casa lor este încă în picioare.

proeminentă a feței sale era nasul foarte mare. Avea un aer foarte jovial. Dârz şi demn de încredere, lucra de treizeci şi cinci de ani pe acelaşi traseu (strada 48 şi bulevardul Vermont din Los Angeles), ca poştaş în cadrul Serviciului Poştal al Statelor Unite.

„îi plăcea la nebunie să stea în preajma copiilor", aflăm de la o persoană care îi cunoştea pe membrii familiei Bolender, „şi copiii îl iubeau. Era foarte credin¬cios, la fel ca Ida. Avea în casă o mică maşină de tipărit, cu care făcea cărticele de rugăciuni pentru biserică."

Chiar dacă erau membrii aceleiaşi comunități religioase şi respectau în linii mari aceleaşi valori, Wayne şi Ida nu aveau o relație foarte apropiată. îşi vorbeau rareori şi, atunci când o făceau, era de obicei când Ida îl pedepsea pentru ceva ce ei i se părea a fi o greşeală sau atunci când insista ca el să facă ceva şi el nu dorea. Cu siguranță era intimidat de ea şi, după părerea unora, poate chiar se temea de soția lui. într-adevăr, Ida îşi organiza casa după reguli stricte şi după regulamente demne de un orfelinat din Evul Mediu, luând foarte în serios responsabilitățile pe care le avea față de copiii de care îngrijea.

De-a lungul anilor, s-au spus multe despre ideile religioase habotnice ale Idei şi ale lui Wayne. S-a scris că erau fanatici în privința religiei protestante. „în primul rând, eram baptişti", spune Nancy Jeffrey. „Chiar dacă am impresia, de fapt, că mama făcea parte dintr-o biserică penticostală unită. în diminețile de duminică mergeam la şcoala de duminică, iar miercurea mergeam la slujba de seară. Nu cred că era un lucru exagerat. Uneori, mama gătea pentru mesele organizate de biserică - biserica dădea mese mari pentru congregație - şi, uneori, membrii bisericii veneau pe la noi. Nu îmi dau seama cum s-a ajuns să se spună

că părinții mei erau fanatici. Poate că lucrul ăsta este doar o parte din mitul creat în jurul Normei Jeane atunci când a devenit Marilyn Monroe. Mama ne-a învățat să îl iubim pe Dumnezeu şi, astfel, să ne iubim aproapele. De fapt, acesta a fost singurul punct de sprijin din viața Normei Jeane şi cred că a influențat-o într-un mod pozitiv. Oricum, ştiu că asta a fost intenția mamei."

Se spune, cel puțin în cărțile despre perioada de maturitate a lui Marilyn Monroe, că aceasta a fost obligată, atunci când avea în jur de patru ani, să învețe următoarea rugăciune pe de rost - şi că era deseori ascultată, pentru a vedea dacă a reuşit să o rețină: „Promit, cu ajutorul lui Dumnezeu, să nu cumpăr, să nu beau şi să nu vând băuturi alcoolice toată viața mea; mă voi abține de la tutun şi nu voi lua niciodată numele lui Dumnezeu în deşert." Sora ei vitregă, Nancy Jeffrey, râde de această idee. „Nu am auzit în viața mea rugăciunea asta. Şi, oricum, nu mi s-ar părea în neregulă dacă mama ne-ar fi pus să spunem aşa ceva. Dar nu ne-a pus niciodată."

O altă poveste ne spune că mersul la cinema era strict interzis, pentru că cine ştie ce ar fi putut vedea Norma Jeane acolo. De fapt, Marilyn avea să îşi amin¬tească odată cum Ida îi spunea: „Dacă ar veni sfârşitul lumii în timp ce tu stai şi te uiți la filme, ştii ce s-ar întâmpla? Ai arde împreună cu toți oamenii răi. Noi suntem oameni de biserică, nu de cinematograf." Câțiva ani mai târziu, Marilyn avea să spună: „Nu cred că e corect să te foloseşti de Dumnezeu ca să sperii un copil în halul ăsta. După părerea mea, e un lucru urât."

Din nou, Nancy Jeffrey nu este de acord cu acest episod. „Adevărul este că nu ni se dădea voie să mergem la film duminica. De fapt, noi oricum nu prea ne duceam la film. Eram copii mici. Câte filme puteam vedea între vârsta de unu şi şapte ani? Chiar nu cred ca mama ar fi speriat-o pe Norma Jeane în halul ăsta. Poate că i-a spus ceva de genul, «Noi suntem oameni de biserică, nu de cinemato¬graf». Ăsta e genul de lucru pe care îmi imaginez că l-ar fi spus. Dar restul, cu oamenii răi care vor arde? Nu o recunosc deloc pe mama în cuvintele astea."

Fie că mergea sau nu la film - şi bineînțeles că nu avea cum să meargă fără să o însoțească un adult -, uneori, Norma Jeane simțea că nu prea avea ce să facă pentru a intra în grațiile Idei. Oricât de tare ar fi încercat, nu s-a putut ridica niciodată la standardele comportamentale şi de curățenie ale mamei dominatoare din familia Bolender. „Săraca Norma Jeane intra mereu în bucluc", spune Mary

Thomas-Strong. „îi plăcea să se joace pe pământ, ca mulți alți copii. Ida se supăra din cauza asta. Ida o îmbrăca în haine frumoase şi Norma Jeane pleca la joacă şi se întorcea, după jumătate de oră, murdară din nou. Asta o înnebu¬nea pe Ida. Voia ca Norma Jeane să facă ce i se spune. Uneori, era foarte severă."

într-adevăr, Ida Bolender putea fi foarte dificilă - se pare că nimeni nu a susținut vreodată contrariul. Era dură şi rezistentă, o femeie încăpățânată. „însă cred, până în ziua de azi, că a fost una dintre influențele majore care au dat stabilitate vieții Normei Jeane şi, de fapt, prima femeie puternică cu care avea să intre în contact", spune fiica ei adoptivă, Nancy Jeffrey. Poate că Ida simțise că în lumea Normei Jeane exista lipsa unei stabilități date de o persoană adultă şi se hotărâse ca ea să fie acea persoană - indiferent ce ar fi putut crede fiica ei adoptivă sau oricine altcineva despre ea. „Eram dură cu ea, spre binele ei", îi explicase ea odată lui Jeffrey. Apoi adăugase, foarte optimistă: „însă ştiu că am crescut-o cum trebuie. Inima mea îmi spune că am dreptate."

Multe dintre trăsăturile pozitive de caracter ale Idei Bolender aveau să se întipărească în mintea Normei Jeane Mortensen în timpul celor şapte ani petrecuți în casa familiei Bolender. Poate că, din cauza faptului că mama care o născuse era într-o stare deplorabilă, din punct de vedere emoțional, a fost bine pentru tânăra fată să o aibă drept model pe mama ei adoptivă, o persoană ferm' şi echilibrată. într-adevăr, forța şi dârzenia Idei au fost două elemente au ajutat-o pe Norma Jeane să supraviețuiască în lumea showbizuF trăsăturile lui Gladys, vulnerabilitatea extremă şi instabilitatea emc reprezentat, de asemenea, o parte foarte importantă din comporta'"

Jeane. De exemplu, era foarte bine pregătită pentru a face far" y'w
viața profesională, la fel cum ar fi făcut şi Ida. însă aplicare' ne
personală s-a dovedit foarte dificilă, exact ca în cazul1 (',a
„Tot ce şi-a dorit a fost ca Norma Jeane să fie la fr' ^ cercă
a spus Nancy Jeffrey despre mama ei adoptivă. „întOL pânză
de faptul că [Norma Jeane] urma să aibă o viață grea. îşi c^ i dureze

familial nu avea să îi fie de vreun ajutor, că acesta putea chiar să o tragă în jos. De aceea, nu avea să o răsfețe. Ida spunea: «Fata asta va întâlni duşmani mai puternici ca mine, asta îți spun sigur. Trebuie să se poată ține pe picioarele ei. Nu contează dacă acum mă urăşte, pentru că mai încolo va fi puternică. Va avea o viață bună.»".

O întâlnire înfricoşătoare cu Gladys

în toamna lui 1929, la doi ani de la moartea Dellei Monroe, Gladys se obişnuise să îşi ducă traiul fără a depinde în totalitate de cineva. Nici una dintre relațiile ei amoroase nu durase prea mult şi copiii fie îi fuseseră luați, fie îi dăduse chiar ea. Slujba pe care o avea la Consolidated Studios nu îi oferea prea des şansa de a-şi face prieteni. De fapt, în calitate de tăietor1 de film, rolul ei era unul de slugă. I se spunea unde şi cum să taie bucățile de film pentru a putea fi montate şi vizionate ca un întreg. Probabil că Gladys nu şi-a dat seama niciodată de ironia acestei vocații, care poate fi privită ca o interesantă metaforă ce ilustra cea mai importantă provocare a stării ei mintale: alipirea părților lipsă din viața ei. Este adevărat că avea o prietenie strânsă cu Grace McKee. însă, după moartea Dellei, Grace nu mai reuşise să se apropie de Gladys. Era ca şi cum ceva din Gladys se stinsese şi ea pur şi simplu nu mai era interesată de relațiile cu ceilalți. Poate, pentru că Gladys nu reuşise să liniştească vocile care îi strigau în minte.

Până la urmă, se pare că mama ei fusese singura care reuşise să îi aducă gândurile pe un făgaş normal. De una singură, nu avea abilitatea să privească lucrurile detaşat. Fără acea perspectivă, fiecare moment era pentru ea ceva nou. îi era imposibil să-şi stabilească un țel şi imposibil să calculeze care ar putea fi consecințele. Se afla într-o stare de dezechilibru şi toate persoanele din viața ei vedeau asta, dar nu ştiau ce să facă.

Chiar dacă dezechilibrul emoțional cu care se confrunta era chinuitor, Gladys reuşea să îşi ducă sarcinile la bun sfârşit. De exemplu, venea la lucru la timp, făcea cumpărături, îşi aducea aminte să ude florile. De aceea, dacă ar fi să o judecăm doar după programul ei zilnic, Gladys Baker părea a fi un om obişnuit, însă felul în care trăia şi în care reacționa la ceea ce i se întâmpla ne dovedeşte faptul că era diferită.

Chiar şi spre sfârşitul vieții sale, Delia reprezentase un oarecare factor de stabilitate pentru fiica ei. Probabil că acest lucru se datora şi faptului că Gladys se ocupa de sănătatea fizică şi mintală a mamei sale. Această datorie a ajutat-o să nu îşi mai îndrepte atenția asupra propriilor sale halucinații paranoice. însă paranoia începea acum să se manifeste - şi, în momentele în care era singură, lui Gladys îi era din ce în ce mai greu să aibă un comportament rațional.

Note:

1 Film cutter, în limba engleză (n.tr.)

Bineînțeles că primul său plan viza găsirea unui bărbat, pe care îl alegea dintre cei ce îi erau în apropiere şi cu care putea vorbi orice. Dar aceste relații nu durau mai mult de o noapte sau două. De asemenea, îi era din ce în ce mai greu să atragă reprezentanți ai sexului opus şi nu neapărat din cauza reputației sale de femeie cu moravuri uşoare, cât din cauza faptului că ceva părea puțin „aiurea" la ea. Având în vedere toate acestea, Gladys a simțit că avea dreptul să aibă măcar o persoană care să-i fie alături mereu: Norma Jeane. Până la urmă, era fiica ei, nu? Atunci când i-a dat-o Idei, a făcut-o sperând că, într-o zi, va fi capabilă să aibă grijă singură de copilul ei.

într-o după-amiază, în timpul unei crize de paranoia, Gladys bătu cu putere la uşa familiei Bolender. Fiicele unei prietene care mergea la aceeaşi biserică cu Ida (ambele au fost intervievate în această carte) au explicat pentru prima dată ce s-a petrecut atunci, aşa cum le povestise mama lor:

„Unde e Norma Jeane?" a întrebat Gladys, împingând-o pe Ida la o parte.

„Ce este, Gladys? a spus Ida privind-o cu atenție. „Ce s-a întâmplat?"

Gladys a spus că Norma Jeane nu mai putea sta la familia Bolender. A insistat că venise să o ia. Ochii, ca nişte săgeți, scrutau camera. Nu te puteai înțelege cu ea. Ida i-a spus că nimic din ce îi spune nu are sens şi a sfătuit-o să ia loc pentru a sta de vorbă. Chiar şi aşa, Gladys era de neclintit. Cu ochii ieşiți din orbite, a strigat din nou că Norma Jeane era fiica ei şi că vrea să o ia înapoi, acasă. Ida a apucat-o de braț pe Gladys, ținând-o un moment în loc. „Asta este casa ei", i-a spus. „încă nu este un lucru oficial... dar, odată ce actele de adopție vor fi gata..." Gladys a insistat atunci că nu va avea loc nici o adopție. Norma Jeane era a ei şi nu a Idei. Spunând asta, s-a smuls din strânsoarea Idei şi a fugit în curtea din spatele casei, unde micuța, în vârstă de trei ani, se juca cu un cățel care îl urmase într-o zi pe Wayne până acasă şi pe care ea îl botezase Tippy.

Ida a urmat-o pe Gladys în curte, rugând-o să îşi vină în fire. însă Gladys a insistat că ia pur şi simplu ceea ce îi aparține de drept. Apoi a ridicat-o pe Norma Jeane, care începuse să plângă, şi i-a spus: „O să mergi cu mami, scumpa mea."

Povestea, transmisă în familie de la o generație la alta, spune că acolo fusese un haos total - câinele lătra, copilul plângea şi Ida trăgea de Gladys, încercând să scape fetița din mâinile unei femei derutate şi poate chiar

periculoase. Lupta a continuat până au ajuns în bucătărie, când Gladys a reuşit să o împingă pe Ida afară, încuindu-se pe interior.

Ida bătu înnebunită în uşă. Apoi încercă, cu toate puterile, să dărâme uşa. După câteva momente de efort inutil, dădu ocol casei şi intră pe uşa din față, gâfâind. Ascultă o clipă. Nimic. Ida ieşi iar în curte pentru a vedea dacă nu cumva fugise. Se uită în dreapta şi în stânga - dar nu văzu nimic. Neştiind ce să mai facă, era cât pe aci să izbucnească în lacrimi, când uşa se deschise brusc. Era Gladys. Ida se făcu roşie la față.

Apoi Ida auzi țipetele înnăbuşite ale Normei Jeane. Fu îngrozită când văzu că Gladys reuşise să îl îndese pe copil într-o raniță militărească în care Wayne Bolender îşi ținea de obicei uneltele. Ținea geanta pe umăr şi fermoarul era închis complet. Gladys, care se mişca greoi din cauza ciudatului bagaj, încercă să traverseze grădina. Ida apucă de unul din mânerele sacului de pânză încercând să-1 smulgă din mâinile lui Gladys. Bizara încăierare avea să dureze doar câteva momente, sfârşind cu deschiderea bruscă a sacului şi cu Norma Jeane căzând la pământ. Plânsul Normei Jeane se opri o clipă şi după aceea strigă: „Mami!". Ambele femei se întoarseră spre fetița care stătea acum cu mâinile întinse - în direcția Idei. Ida luă copilul în brațe şi fugi în casă, încuind uşa în urma ei.

Aflată acum înăuntru, extrem de agitată, Ida Bolender stătea în uşa de la bucătărie. Ținând-o pe micuța Norma Jeane, ca pe bunul ei cel mai de preț, se uita fix la uşa din față, fiind pregătită în acelaşi moment să fugă în spate dacă Gladys ar fi încercat să intre pe acolo. Nu auzea decât scâncetele copilului, în timp ce privea clanța care se mişca. Gladys nu reuşi să intre în casă. Ida petrecu următoarele câteva minute spionând-o pe la ferestre pe Gladys, care dădea ocoluri casei în încercarea de a deschide o fereastră sau o uşă. într-un final, Ida îşi făcu puțin curaj şi strigă printr-o fereastră închisă: „Am chemat poliția! O să vină curând!".

Cu Norma Jeane, care stătea liniştită în brațele ei, Ida Bolender asculta. Era linişte. Gladys Baker dispăruse la fel de brusc cum apăruse.

Ida vrea să o adopte pe Norma Jeane

în decursul ultimilor trei ani, Ida Bolender se ataşase de micuța Norma Jeane şi începuse să țină la ea ca la propriul ei copil. Şi Norma Jeane se ataşase de ea şi acum o numea „mătuşa Ida". Intenția ei fusese întotdeauna să aibă grijă

ca micuța să fie crescută cu un sentiment de independență, chiar de la vârsta aceasta fragedă. Ştia că viața îi va fi grea şi luase deja hotărârea de a o pregăti pentru ceea ce avea să se întâmple. Privea acest lucru ca pe o misiune, ca pe un plan al lui Dumnezeu nu doar pentru Norma Jeane, ci şi pentru ea.

Intențiile ei erau serioase - cum erau majoritatea hotărârilor pe care le lua. însă, se spune că Ida făcea adesea contrariul a ceea ce-şi propunea, pentru că, ori de câte ori fetița pe care o avea în grijă afişa un oarecare grad de voință -şi se dovedea a fi încăpățânată - Ida i-1 înăbuşea, aducând-o la ordine, ca să nu devină şi mai neascultătoare. Ida considera că există o graniță foarte fină între independență şi neascultare şi cu Norma Jeane avea probleme în legătură cu această delimitare. Cu toate acestea, o iubea din tot sufletul şi s-a hotărât s-o adopte în mod legal.

După cum îşi aduc aminte membrii familiei - Monroe şi Bolender - Ida a invitat-o pe Gladys să o viziteze pe Norma Jeane, să ia cina la ea şi să discute despre posibilitățile unei adopții. Grace McKee îi explicase Idei că purtarea lui Gladys din ziua în care încercase să o ia pe Norma Jeane se datora faptului că nu îşi luase pastilele. Cunoscând acest motiv, Ida încerca să dea uitării groazni¬ca întâmplare. însă nu avea să îi fie uşor. Ea a rămas toată viața cu amintirea acelei zile, nereuşind să ajungă vreodată la o înțelegere cu Gladys, după acele evenimente traumatizante. însă era genul de femeie care găsea întotdeauna o modalitate de a se concentra asupra priorităților. Trebuia să se întâlnească cu Gladys - nu avea cum să evite acest lucru - şi ştia că Wayne era acasă, în camera alăturată, putând să îi sară în ajutor în caz că se întâmpla ceva.

După ce terminară de mâncat, Gladys începu să se joace cu fiica ei. Ida s-a dus şi a luat copilul în brațe. Atunci, Norma Jeane se apucă strâns de ea. Ida se aşează pe canapea lângă Gladys. Având copilaşul în brațe, Ida îi aminti lui Gladys că trecuseră trei ani de când lăsase copilul în grija ei şi a soțului ei. Ii explică faptul că ambii o iubeau foarte mult pe Norma Jeane şi se gândeau că cel mai bine ar fi dacă ea le-ar permite să o adopte pe micuță. Pe când spunea acestea, copilaşul adormi cuibărit în brațele Idei, fericit.

După ce o ascultă pe Ida, Gladys începu să plângă încetişor. I-a spus Idei că nu poate suporta să piardă încă un copil. Pierduse deja doi copii. Bineînțeles că Ida înțelegea. însă, în timp ce o mângâia pe Norma Jeane pe spate, era uşor de

văzut că fetița era fericită alături de ea. Cu siguranță, i-a spus lui Gladys: „Vrei să fie fericită tot restul vieții, nu-i aşa?"

„Desigur."

„Atunci, te rog, ia decizia corectă", a spus Ida, aşa cum avea să îşi amintească mai târziu. „Oferă-i micuței viața pe care o merită. Aşa e cel mai bine pentru ea. O să ocupe întotdeauna un loc important în inima ta, draga mea."

Gladys se ridică de pe canapea. „Niciodată!", a spus ea cu hotărâre. Apoi se întinse să îşi ia copilul de la Ida. însă, imediat ce o atinse, Norma Jeane începu să plângă. Lacrimile i-au curs fără oprire timp de un minut. Chiar dacă fetița se afla încă în brațele Idei, aceasta stătea nemişcată, aşteptând-o pe Gladys să întindă mâinile după ea. A fost un moment straniu, sentimentele celor două femei care priveau copilul erau puternice şi nici una nu îndrăznea să facă ceva. în sfârşit, Ida a preluat inițiativa şi a început să o liniştească pe fetiță. Când nu mai putu face față momentului, Gladys, înlăcrimată, a părăsit camera şi a ieşit din casă.

„A sosit momentul să îți cunoşti mama."

Anii trecură repede...

Când Norma Jeane împlinise doar şapte ani, în iunie 1933, îi venea greu să-şi facă prieteni. Nu se înțelegea bine nici cu cei de vârsta ei, la şcoala Washington Street din Hawthorne, la care mergea. Cu siguranță, Lester, copilaşul ce fusese adoptat de familia Bolender, îi era aliat. Cât despre ceilalți, se părea că îi este teamă să îi cunoască şi nu voia să se joace cu ei. Avea o tristețe profundă, care era însă de înțeles. Se spune şi că se făcuse neobişnuit de frumoasă, odată cu trecerea timpului. Avea un chip curat şi luminos şi părul blond-strălucitor - Ida îl spăla cu suc de lămâie pentru a-i da acest efect, lucru care ne demonstrează că şi ea era fascinată de frumusețea copilului: micuța Norma Jeane era cu adevărat minunată.

In anii ce au urmat, Norma Jeane începuse să creadă că Ida Bolender era mama ei. însă Ida o lămurea mereu în acea privință. Odată ce se stabilise faptul că nu urma să aibă loc nici o adopție legală, micuței i se făcea observație ori de câte ori se referea la Ida ca fiind mama ei. „Nu sunt mama ta adevărată", îi spunea Ida scurt, „şi nu vreau să îi faci pe oameni să creadă asta." în auto¬biografia lui Marilyn Monroe, aceasta o citează pe Ida, care i-ar fi spus: „Eşti destul de mare ca să ştii asta. Noi nu suntem rude. Mama ta vine să te vadă

mâine. Ei poți să îi spui mamă." Din punctul de vedere al Idei, adevărul era unul singur. Pur şi simplu nu era ea mama fetei. Cu cât Norma Jeane se obişnuia cu acest adevăr, cu atât mai bine. Ida era o femeie pragmatică, fără multe senti¬mentalisme, într-adevăr, s-ar fi putut comporta cu mai multă diplomație, dar era cine era şi nu avea să îşi ceară vreodată scuze pentru asta.

S-a afirmat (de fapt, Marilyn a făcut-o) că Norma Jeane nu avea voie să spună că Wayne Bolender ar fi fost tatăl ei. Lucrul acesta nu era adevărat. De fapt, aceasta îi spunea „tati" şi aşa avea să îl strige toată viața. Cu chipul bătut de vreme din cauza muncii în aer liber, Wayne avea un zâmbet iubitor şi ochi blânzi, plini de bună dispoziție. Era ca şi cum Norma Jeane simțise empatia care exista între ei, ataşându-se imediat de el. Din moment ce fetița credea cu adevărat că situația ei era una nefericită, făcea tot ce-i stătea în putere să fie un copil cuminte. Nancy Jeffrey îşi aduce aminte: „Mama era, fără îndoială, ele¬mentul ce aducea disciplina în această familie, în timp ce tata era foarte liniştit şi reprezenta o alinare pentru noi. Sunt sigură că acesta este motivul pentru care Norma Jeane gravita mereu în jurul lui. Era foarte curioasă. Lângă cadă era un taburet şi îmi aduc aminte că se aşeza acolo când el se bărbierea şi îi punea tot felul de întrebări." Şi Marilyn avea să îşi aducă aminte odată: «In ce parte e estul şi în ce parte sudul? Câți oameni sunt acum pe lume? De ce cresc florile? Aveam atâtea întrebări şi tata ştia mereu ce să îmi răspundă.»"

Din păcate, Wayne nu îi putea fi de mare ajutor Normei Jeane atunci când Ida era supărată pe ea. Intimidat de soția sa, menținea o atmosferă liniştită în familie, tăcând pur şi simplu. Nu îi convenea atunci când vedea că fata era nedreptățită, dar nici atunci nu făcea nimic. Mai mult, Ida se supăra foarte tare dacă acesta îi dădea mai multă atenție Normei Jeane decât oricărui alt copil venit în casa lor. Cu ochii ei negri scăpărători, îl mustra, acuzându-1 că îi cocoloşeşte prea tare, îngreunându-i ei sarcina de a-i creşte. Bineînțeles că apoi îi părea rău că îşi pierduse cumpătul şi îşi cerea iertare, câteva ore mai târziu.

în iunie 1933, curând după ce Norma Jeane împlinise şapte ani, viața ei căpătase anumită stabilitate - cât de stabilă putea fi în situația dată. Da, existau probleme în familia Bolender, dar aceasta era singura familie pe care o cunoştea şi îi era bine acolo. Se înțelegea bine cu frații ei vitregi şi avea un prieten loial care îi era mereu alături şi care nu îi aducea decât bucurie: cățeluşul ei, Tippy.

Din păcate, un eveniment nefericit în care avea să fie implicat Tippy a repre¬zentat elementul ce a grăbit plecarea Normei Jeane din casa familiei Bolender. Povestea spune - şi a fost istorisită de-a lungul anilor de numărate ori, în diverse variante - că un vecin al familiei Bolender s-a enervat din cauză că Tippy lătra mereu. în memoriile sale, Marilyn a scris că vecinul, ajuns la limita răbdării şi aflat într-un moment de furie, a atacat câinele cu o sapă, tăindu-1 cu sălbăticie pe Tippy în două.

Un membru al familiei Bolender a explicat că, de fapt, Tippy fusese călcat de o maşină. Ida, care asistase la întâmplare, a intervenit pentru ca animalul să nu rămână pe stradă şi să fie zdrobit de maşini. De aceea, a luat o sapă şi a dus animalul în curte. Nu mai voia să aibă nimic de-a face cu problema asta şi de aceea hotărî să îl aştepte pe Wayne să se întoarcă acasă şi să facă ceva cu câinele, însă Norma Jeane avea să se întoarcă de la joacă înaintea lui Wayne. Cum era de aşteptat, fetița a fost distrusă atunci când şi-a văzut cel mai bun prieten mort, mutilat şi întins pe iarbă lângă o unealtă de grădinărit care părea că face parte din întreaga scenă macabră. Scoase un țipăt, izbucni în lacrimi şi fugi în casă. Timp de câteva ore, a fost imposibil ca Ida să o oprească din plâns.

în încercarea de a face durerea morții cățelului mai suportabilă în fața Normei Jeane, îi explică acesteia că un necunoscut îl împuşcase pe Tippy în cap şi că acesta murise imediat. Se gândise că, dacă fata credea că Tippy nu suferise mult, avea să se simtă mult mai bine. însă Norma Jeane refuză să o creadă pe Ida şi inventă propria poveste. „Tippy a fost tăiat cu o sapă", insista Norma Jeane printre lacrimi. „Vecinii au reuşit până la urmă să îl omoare!".

Ida a încercat tot ce i-a stat în putință pentru a scoate acest scenariu din mintea Normei Jeane, spunându-i, la un moment dat, chiar adevărul. încercările nu au avut nici un rezultat. Fata era absolut convinsă că vecinii complotau de ceva timp să îi omoare cățelul şi până la urmă reuşiseră. Idei i se părea o idee foarte enervantă - poate chiar paranoică. „Ida se întreba dacă Norma Jeane nu cumva începe să aibă halucinații, ca mama ei, Gladys", explică o rudă, „pentru că, pur şi simplu, nu renunța la ideea că vecinii îi omorâseră cățelul. Cred că, la un moment dat, Ida s-a temut întotdeauna de Gladys... şi acum începea să îşi pună întrebări în legătură cu fiica ei. Problema o neliniştea din ce în ce mai mult."

Starea de surescitare a Normei Jeane s-a menținut şi în ziua următoare, familia bucurându-se de linişte doar când aceasta dormea. Ida avea o mare problemă cu acest tip de exprimare a sentimentelor. De fapt, de ceva timp, începuse să se întrebe dacă era cu adevărat menirea ei să aibă grijă de un copil atât de sensibil. Cu siguranță că episodul din ziua precedentă nu fusese prima situație în care Norma Jeane se supărase atunci când ceva din micul ei univers mergea anapoda. Ida a început să se întrebe dacă nu cumva influența ei dădea rezultate greşite. Scopul ei fusese mereu să o întărească pe Norma Jeane, însă poate că mâna ei fermă şi atitudinea distantă avuseseră un efect negativ asupra fetei. Crescuse oare un copil care îşi pierdea controlul atunci când era supus unei traume emoționale?

Acum este limpede că Ida era tulburată şi i se părea că viața ei şi a fiicei ei adoptive se află într-un moment hotărâtor. în trecut, crezuse că o va adopta împreună cu Wayne. însă Gladys îi spusese clar că acest lucru iese din discuție.

De fapt, în ultimele luni, Gladys începuse să spună că o vrea pe Norma Jeane înapoi. Ida trăgea de timp şi găsea mereu o scuză pentru care fetița nu putea fi luată înapoi - era la şcoală, îşi făcuse prieteni, nu se simțea bine. într-un final, Ida hotărî că sosise momentul. Norma Jeane era deja derutată, i-a spus Ida lui Wayne. De ce să nu lăsăm amintirea traumatizantă a morții cățelului ei să se amestece cu greutățile pe care le-ar avea de suferit odată cu schimbarea familiei? în după-amiaza zilei următoare, îi telefona lui Gladys. „Cred că ar fi bine dacă ai veni să o iei pe Norma Jeane acum", i-a spus acesteia. „E foarte supărată. Cred că are nevoie de mama ei."

Nu i-a fost uşor Idei să ia această hotărâre. „O iubea", povesteşte una dintre rudele ei, „dar cred că începuse să creadă că a dat greş cu Norma Jeane. A considerat fragilitatea copilului o dovadă că nu reuşise să facă pentru ea ce îşi propusese, adică să o facă mai puternică. Dar Norma Jeane era puternică. Era doar o fetiță foarte sensibilă, foarte vulnerabilă... şi cred că asta a făcut-o pe Ida să renunțe la ea."

A doua zi, i-a spus Normei Jeane că mama ei e pe drum şi că o va lua acasă cu ea. Acest lucru era foarte derutant. „Dar sunt acasă", a spus Norma Jeane. „Da, eşti", îi răspunse Ida, „şi te poți întoarce aici oricând vrei."

Plângând în linişte tot restul zilei, micuța a rămas cu ochii pironiți pe fereastră, aşteptând-o pe femeia aceea misterioasă - şi uneori înfricoşătoare -care

venea uneori în vizită şi îi promitea că „într-o bună zi" îi va putea oferi o viață mai bună.

Liniştită şi concentrată doar să ducă lucrurile la bun sfârşit într-o manieră eficientă, Ida a strâns câteva lucruri ale Normei Jeane într-o valijoară. Apoi a chemat-o în bucătărie pentru a sta puțin de vorbă cu ea. ‚yreau să ştii că noi vom fi mereu alături de tine", i-a spus ea, după cum avea să îşi amintească mai târziu. Vorbea foarte rar pentru a da o anumită greutate cuvintelor sale. „Te vom iubi mereu", o linişti. „Dar, pur şi simplu, credem că a venit momentul să îți cunoşti mama. Mama ta adevărată. înțelegi?".

în timp ce Ida stătea de vorbă cu Norma Jeane, toți ceilalți copii se adunaseră în sufragerie, plângând. Probabil că zgomotul o scosese pe Ida din sărite. Era limpede că nimeni nu voia ca Norma Jeane să plece, chiar dacă sosise momen¬tul. Ida începu să se gândească mai bine. Oare luase hotărârea corectă? Sau poate se grăbise? Oare să o sune pe Gladys şi să îi spună că s-a răzgândit? Nu. Fusese întotdeauna o persoană hotărâtă şi nu era acesta momentul în care să-şi schimbe decizia.

în sfârşit, Gladys opri maşina în fața casei familiei Bolender şi claxona. Nu a ieşit din maşină.

în casă, Ida îi puse hăinuța Normei Jeane şi o încheie la nasturi. Aplecân-du-se, îi puse mâinile sale puternice pe umeri. Ochii i se umplură de căldură când văzu chipul trist al fetiței pe care o cunoştea şi pe care o iubea de când era mică. O îmbrățişa strâns. „O să-mi fie dor de tine, Norma Jeane", a spus ea. Apoi îi dădu valijoară şi o lăsă să plece.

Cu o privire încurcată, Norma Jeane ieşi în stradă şi intră în maşina unei străine. Nu se aşează pe scaunul din față, alături de ea. Deschise portiera şi se aşează pe bancheta din spate. Apoi, privind pe fereastră în timp ce maşina se îndepărta, o văzu dispărând încet-încet pe singura mamă pe care o cunoscuse vreodată. Norma Jeane Mortensen nu avea habar încotro mergea. Spera doar că oriunde ar ajunge, va fi... acasă.

Temporar, o nouă viață

Când Gladys Baker şi-a luat fiica de la familia Bolender, nu era singură. Era cu prietena ei apropiată, care avusese grijă o perioadă scurtă de micuța Norma Jeane, o femeie care avea să devină o figură marcantă în viața tinerei,

Grace Atchinson McKee. Locuise o vreme cu Gladys şi lucra împreună cu ea la Consoli¬dated Studios, ca „tăietor" de negative de film.

Consolidated era atât laborator de film, cât şi companie de procesare, lider în domeniul său de activitate în Los Angeles timp de câteva zeci de ani. Până la urmă, Gladys avea un salariu bun acolo, reuşind să ducă o viață relativ stabilă. Munca era însă anostă. în principiu, şase zile pe săptămână verifica role nesfâr¬şite de negative de film şi tăia zonele marcate anterior de către editori. Apoi trimitea materialul către un alt departament pentru montajul final. Pereții clădirii în care lucra erau din ciment gros şi nu existau prea multe ferestre. Nu aveau aer condiționat şi uneori înăuntru era sufocant. însă era o slujbă stabilă şi asta e tot ce conta. Acolo îşi făcuse şi o prietenă bună, Grace.

Născută în Montana, Clara Grace Atchinson avea, în 1933, treizeci şi şapte de ani. Grace - care la vremea aceea divorțase deja de două ori - era o femeie micuță, la fel ca Gladys, doar de un metru cincizeci.1 De fapt, acestea făceau deseori schimb de haine. Grace era o prezență plăcută şi o persoană populară. Atunci când Grace era într-o încăpere, era greu să nu îți atragă atenția prin prezența ei puternică. Chiar dacă nu era o femeie frumoasă, în sensul general acceptat al cuvântului, era atât de carismatică, încât era văzută de ceilalți ca o adevărată frumusețe. Părul ei ondulat era de obicei vopsit blond, cu peroxid, dar uneori îl lăsa de culoarea sa naturală, şaten. Avea ochii căprui şi buzele subțiri, arcuite de obicei într-un zâmbet. Grace voia să devină actriță, însă, chiar dacă avea multă ambiție şi poate şi puțin talent, nu şi-a atins niciodată țelul. îi scria odată unei verişoare: „ce bine ar fi fost dacă aş fi avut viața lui Jean Harlow. Cred că visul meu este să devin actriță. Nu ştiu dacă lucrul ăsta o să se poată întâmpla. Dar nu mă opreşte nimeni să visez, nu?"

Grace şi Gladys se înțelegeau de minune, chiar dacă, din când în când, mai aveau probleme. Dovada cea mai grăitoare a loialității lui Grace față de Gladys este faptul că aceasta a reuşit să treacă peste incidentul cu înjunghierea, imediat după naşterea Normei Jeane. în sălbaticii ani 1920, amândouă erau puse pe distracție. Nu au avut niciodată probleme când era vorba să găsească băutură sau bărbați. Dacă am spune pur şi simplu că se distrau bine pe vremea aceea, ar însemna să le subestimăm mult stilul de viață. „Ne DISTRĂM", îi scria Grace verişoarei sale, având grijă să scrie acest cuvânt cu majuscule, pentru a se face înțeleasă.

Mai mult, Gladys începuse să fie aproape dependentă de sfaturile şi de indi¬cațiile lui Grace, aproape în toate aspectele vieții sale.

Note:

1 S-a spus mai demult că în 1933 ar fi fost căsătorită deja de trei ori. Nu este adevărat. Până în acel moment, avusese doar doi soți: Reginald Evans şi Wallace McKee.

După dispariția Dellei, avea nevoie de un sprijin şi, pentru moment, acesta era Grace. începuseră să se comporte ca o echipă, luând decizii comune cu privire la viețile lor. Grace era inteligentă şi încrezătoare şi credea că are soluții pentru orice fel de problemă -nu doar pentru problemele ei, ci pentru ale tuturor. Simțea că e de datoria ei să le dea sfaturi oamenilor, chiar şi celor care nu le cereau. Acesta era unul dintre motivele pentru care nici una din căsniciile ei nu mersese bine. De exemplu, avea obiceiul de a începe o conversație cu următoarea întrebare: „Ştii care e, de fapt, problema ta?" Apoi continua să explice „problema" respectivă, chiar dacă nu i se ceruse sfatul. Gladys, care nu simțise niciodată influența maternă în viața ei, gravita în jurul lui Grace şi aprecia faptul că prietena ei cea mai bună ținea îndeajuns de mult la ea pentru a-i da sfaturi.

„în multe feluri, Grace îşi trăia viața prin alții", observa, în 1976, Bea Thomas, care o cunoştea pe Grace. „Unele persoane spuneau că nu e foarte atrăgătoare şi că încearcă să facă pentru alții ceea ce nu putea face pentru ea în materie de farmec. însă avea o frumusețe interioară şi acest lucru se vede chiar şi în fotografii. Grace a avut o mare influență asupra înfățişării lui Gladys. Când i-a spus că părul negru îi dădea un aspect de „şoricel" şi că i-ar sta mult mai bine cu un roşu aprins, Gladys s-a vopsit imediat. Când i-a spus lui Gladys că se îmbrăca într-un mod prea conservator, sugerându-i să fie mai provocatoare, Gladys a fost de acord. Cele două mergeau la cumpărături şi Grace - nu Gladys - era cea care alegea fiecare haină în parte. Grace era de părere că vocabularul lui Gladys avea nevoie de îmbunătățiri şi îi corecta adesea greşelile de gramatică, atunci când se aflau în compania prietenilor. Grace nu putea avea copii, de aceea o încuraja pe Gladys să îşi asume responsabilitatea de mamă față de Norma Jeane."

în această perioadă, Gladys şi Grace locuiau într-un apartament foarte mic din Hollywood. Norma Jeane mai fusese acolo. Uneori, Gladys o lua de la familia

Bolender şi o aducea la ea acasă, în vizită sau ca să rămână acolo peste noapte, evenimente ciudate pentru micuța Norma Jeane. Mai târziu, Marilyn avea să povestească cum, mare parte din timpul petrecut cu mama sa, stătea „închisă în dulap, ascunsă printre haine. îmi adresa foarte puține cuvinte şi, atunci când o făcea, acestea erau: «Nu face prea mult zgomot, Norma.»". Spunea asta chiar şi seara când stăteam în pat şi citeam o carte. Nu suporta să audă nici măcar când dădeam o pagină."

Acum, deodată, era de aşteptat ca între Gladys şi Norma Jeane să se închege o relație fericită. Nu avea să fie uşor. Şi, ca să spunem drept, nici măcar nu se cunoşteau prea bine. Odată ce Norma Jeane a venit să locuiască la ea, Gladys s-a convins că fata era nefericită. „A locuit timp de şapte ani într-o fermă spațioasă şi acum vrei să stea aici? îi spunea lui Grace. „Sunt sigură că e groaznic de nefericită aici." De fapt, Gladys avea dreptate. Normei Jeane îi era tare dor de mătuşa Ida şi de frățiorii ei vitregi. Era o fetiță dezrădăcinată din singurul mod de viață pe care îl cunoscuse până atunci, separată de singurii oameni pe care îi iubise. Probabil că totul i se părea tare nedrept. Şi, cu siguranță, nu îşi putea ascunde părerea referitoare la asta, chiar cu riscul de a o supăra pe mama ei. „Când mergem să o vizităm pe mătuşa Ida?" întreba ea mereu.

însă Gladys şi Grace hotărâseră că ar fi de preferat ca Norma Jeane să nu mai meargă deloc la familia Bolender. Se gândeau că s-ar adapta şi mai greu la noua ei viață.

„între timp, Gladys se adâncea din ce în ce mai mult în starea de depresie şi părea mai derutată ca oricând", după cum povestea Ester Thompson, a cărei mamă, Ruth, lucrase cu Grace la Consolidated. Cele două erau prietene foarte apropiate. „Spunea că are nevoie de mai mult timp ca să facă unele schimbări. Voia să fie pe picioarele ei şi să se mute într-o casă şi, după aceea, să îşi ia fiica şi să aibă grijă de ea. Apoi, Grace, care credea că totul este posibil, a încurajat-o, spunându-i că pentru asta era nevoie doar să îşi pună amândouă mintea la contribuție."

Este interesant faptul că Grace McKee era atât de sigură că ar fi putut cum¬păra o casă împreună cu Gladys, în ciuda faptului că America se confrunta, în preajma anului 1933, cu o criză economică gravă. Aproape cincisprezece mili¬oane de americani erau şomeri. Dintre aceştia, două milioane umblau

pribegi prin țară, în căutarea unei slujbe. Sute de mii de oameni nu aveau un acoperiş deasupra capului, locuiau în corturi sau în locuințe dărăpănate. în treizeci şi opt de state băncile fuseseră închise pentru că investitorii îşi retrăseseră toți banii. Este aproape imposibil să ne imaginăm această țară într-o asemenea situație, dar Marea Criză a fost cu adevărat o perioadă devastatoare. încă de la început, noul preşedinte al Americii, Franklin Delano Roosevelt, în vârstă de cincizeci şi unu de ani, a încercat să reconstruiască încrederea poporului american. „Singurul lucru de care trebuie să ne temem", a spus el în primul său discurs din martie 1933, „este însăşi teama - teroarea, fără nume, fără rațiune şi fără motiv." Un lucru e sigur despre Grace McKee: nu se temea de nimic. încrederea că va găsi o soluție o făcea pe Gladys să creadă că poate avea şi ea un viitor mai luminos, în ciuda tuturor întâmplărilor din jur.

într-un final, cele două femei hotărâră să îi mai ofere Normei Jeane o familie adoptivă - familia Atkinson - însă temporar.

George şi Maud Atkinson, ambii englezi, aveau amândoi slujbe mărunte în show business, interpretând roluri mici în filme. George lucrase şi ca dublură a apreciatului actor britanic George Arliss, primul englez care câştigase premiul Academiei pentru Cel mai bun actor. Atkinson şi Maud aveau o fetiță pe nume Nellie, cam de aceeaşi vârstă cu Norma. S-a hotărât că Norma Jeane avea să fie mai fericită alături de aceştia, în timp ce Gladys şi Grace îşi puneau la punct strategia.

Roosevelt promisese că nu va sta cu mâinile în sân în timpul agravării crizei. Dorea să reclădească încrederea publică în guvern şi, pentru aceasta, elaborase o serie de programe în toate domeniile de activitate, ce urmau să fie aplicate între 1933 şi 1938, reunite în aşa-zisul program New Deal. Această soluție le putea oferi americanilor linişte şi reformă în vremuri incredibil de grele. într-ade¬văr, pentru ca americanii cu venituri mici să îşi poată cumpăra case cu credite ipotecare ale căror rate să aibă valori mici, a pus bazele Home Owners' Loan Corporation (Casei de împrumut pentru proprietarii de case). în iulie 1933, Grace a strâns toate informațiile necesare şi a găsit o modalitate prin care Gladys să poată profita de planul lui Roosevelt. S-a ocupat de toate actele şi s-a fofilat printre toate formalitățile pentru a o ajuta pe Gladys să îşi achiziționeze o casă. însă tot Grace se răzgândi în ultimul moment, spunând că nu era încă timpul să

facă un asemenea angajament financiar, pentru că auzise că studioul la care lucrau urma să intre în grevă şi asta nu avea cum să fie un lucru bun pentru ele.

în august, Gladys cumpără o casă cu două etaje şi trei dormitoare pe Arbol Drive, lângă Hollywood Bowl. Gladys dădu un acont de 5 000 de dolari, după ce obținuse un credit de la Compania de Garanții Ipotecare din California. Un lucru interesant este faptul că în formularul de aplicare a declarat fals că era „Gladys Baker, femeie căsătorită".

Odată mutată în noua casă, Gladys încă avea rezerve că o va putea creşte pe Norma Jeane acolo. Pur şi simplu nu putea trece de ideea - sau de scuza - că Norma Jeane avea să fie nefericită, oricât de mult ar fi încercat Grace să o convingă că nu era cazul să aibă asemenea temeri. De fapt, Gladys era îngrijorată că o avea pe Norma Jeane în grijă şi că va trebui să răspundă de ea. Este de înțeles. Până la urmă, în adâncul inimii, îşi dădea seama că e o persoană instabilă şi că nu se putea şti cum urma să reacționeze în situațiile de zi cu zi. Din când în când, mai auzea voci, glasuri care o înspăimântau, o necăjeau şi o avertizau că ceva iminent se va produce - de fapt, ceva inexistent - tot ce intervenea era realitatea.

Grace a avut ideea ca familia Atkinson să se mute împreună cu Gladys şi cu Norma Jeane, pentru ca Gladys să nu fie presată de o responsabilitate prea mare. Familia Atkinson tocmai trecea printr-o perioadă dificilă din punct de vedere financiar; de aceea, mutarea li se păru o soluție bună. Chiar dacă lucrurile luaseră o întorsătură ciudată, Gladys era mai în largul ei aşa.

în timp ce familia Bolender era credincioasă şi, dacă e să ne gândim doar la Ida, destul de severă, familia Atkinson era mult mai nepăsătoare. „Le plăcea să bea câte ceva, să fumeze, să danseze, să cânte şi să joace cărți, toate lucrurile despre care eu ştiam că sunt păcate", şi-a amintit Marilyn Monroe, mulți ani mai târziu. „Şi totuşi, mi se păreau nişte oameni foarte drăguți."

într-o zi, George Atkinson i-a arătat Normei Jeane o revistă pe coperta căreia era actrița Joan Bennett şi i-a spus că ea arată ca o variantă în miniatură a acestei actrițe. Normei Jeane nu i se părea că seamănă deloc cu Bennett, dar, după cum a spus mai târziu: „Pentru mine a fost un moment interesant. Mi-a dat de gândit...". într-adevăr, în lunile petrecute alături de familia Atkinson, Normei

Jeane au început să îi placă filmele şi prinse să se întrebe cum ar fi să apară ea însăşi pe ecran.

începutul anilor 1930 avea să fie o perioadă interesantă din istoria show businessului. Cuvintele de îndemn din piesa muzicală a campaniei lui Roosevelt, „Zilele fericite s-au reîntors", încă mai răsunau în urechile americanilor în 1933, dar materialele produse la Hollywood nu reflectau aceeaşi euforie şi aceeaşi stare jovială. Cel puțin nu acum. Produsele din capitala filmului erau dominate, în 1932, de filme de acțiune oferite de Warner Bros. (Scarface, Sunt un evadat, ambele cu actorul Paul Muni); filme de groază {Freaks, Crimele din Rue Morgue, White Zombie, The Old Dark House, Mumia); filmul Grand Hotel, în care jucau multe vedete, şi Tarzan, omul-maimuță, ambele de la MGM; precum şi filmul de pe coasta de est, ce reflectă stilul strălucitor al Marlenei Dietrich, Shanghai Express. Lista primelor zece staruri din Almanahul lui Quigley din 1932-33 o avea pe primul loc pe actrița Marie Dressier, în vârstă de şaizeci şi patru de ani.

Peste doi ani, Dressier a murit de cancer, locul fiindu-i luat, în scurt timp, de cel mai renumit copil-vedetă din toate timpurile, Shirley Temple. în anul următor, 1933, situația s-a schimbat, în Top Ten intrând trei filme muzicale de la Warner Bros.: 42nd Street, Footlight Parade şi Parada aurului din 1933. Grace ştia cam tot ce se putea şti despre aceste filme - cine juca în ele, cine era regizorul, cine era producătorul. îi plăcea foarte mult să o ducă pe Norma Jeane să vadă astfel de filme şi, împreună cu familia Atkinson, o încuraja pe micuță spunându-i că, poate, într-o zi, va fi şi ea pe marile ecrane.

Chiar dacă Gladys nu ştia cum să reacționeze la interesul subit al fiicei ei față de o carieră artistică, uneori o ducea pe Norma Jeane la Grauman's Chinese Theater, ca să vadă cele mai noi filme. La fel ca multe generații viitoare de cinefili, Norma Jeane Mortensen avea să îşi măsoare palmele şi tălpile cu cele imprimate de vedetele vremii, entuziasmată de posibilitatea de a fi atât de „aproape" de actorii şi de actrițele pe care ajunsese să îi iubească pentru că jucau în filmele ei preferate. Trebuie reținut faptul că, în această perioadă, Norma Jeane încă resimțea şi influența familiei Bolender asupra vieții sale. Avea să îşi amintească că se simțea vinovată că se bucura de un stil de viață fără griji, la fel ca Gladys, familia Atkinson şi chiar şi Grace. Din acest motiv, noaptea se ruga în genunchi pentru toți aceştia - aşa cum ar fi insistat Ida Bolender, în speranța că le vor fi iertate păcatele.

Vocile revin

Doar câteva luni - din august până în octombrie -, Norma Jeane Mortensen a dus o viață destul de liniştită. începuse să se obişnuiască să trăiască alături de Gladys şi de familia Atkinson.

în 1933, Norma Jeane intra în clasa a doua, la şcoala primară de pe bule¬vardul Selma, şi părea că se obişnuieşte cu noii colegi de clasă şi cu profesorii. Simțea că Gladys îşi dădea toată silința pentru ca lucrurile să meargă bine între ele, lucru care îi dădea, fără îndoială, un sentiment de siguranță. Oare cerea prea mult dacă îşi dorea ca acest sentiment să dureze mai mult de două luni?

Din păcate, în octombrie, totul se termină când Gladys primi o scrisoare de la fostul ei cumnat, Audrey. Nu mai avea nici o veste de la el de ani de zile, iar acum acesta îi transmitea vestea groaznică că fiul ei, Jackie, în vârstă de treisprezece ani, murise de tuberculoză la rinichi. Gladys sperase întotdeauna că micuții ei erau fericiți în grija tatălui lor şi a soției acestuia. Nu ştia că Jasper făcuse multe greşeli în creşterea lui Jackie. De exemplu, îl luase din centrul de reabilitare, neluând în seamă sfaturile medicului. Apoi, băiețelul îşi pierduse un ochi în urma unui accident cu o petardă. La puțin timp după aceea, începuse să aibă probleme grave la rinichi. „Tata ar fi trebuit să îl ducă la spital", şi-a amintit Berniece, fiica lui Gladys. „Până la urmă, rinichii lui Jackie au cedat."

Trebuie să ținem cont de faptul că Jackie şi Berniece fuseseră crescuți într-un cămin relativ stabil. în primii lor ani de viață, Gladys voia să îi crească chiar ea. După ce i-au fost luați de Jasper, Gladys se împăcase cu pierderea lor şi începuse să aştepte sosirea unei noi perioade în viața sa, una în care avea să fie pregătită emoțional pentru a fi o mamă bună pentru cei doi copii ai săi. Credea că ziua aceea va veni când copiii aveau să fie deja adulți.

Spre deosebire de cei doi copii, Norma Jeane se născuse în circumstanțe total diferite: era copilul nelegitim al unei mame singure, ce ducea o luptă deja pier¬dută cu propriile probleme psihice. Gladys ştia că urma să renunțe la acest copil -nu încăpea îndoială. în mintea ei, Norma Jeane era copilul care valora cel mai puțin pentru ea. Şi, bineînțeles, Norma Jeane a simțit asta. însă acea zi avea să îi dezvăluie, în cel mai crud fel posibil, situația în care se afla. în disperarea ei, Gladys îi strigase: „De ce nu ai fost tu în locul lui? De ce nu ai fost tu?". Gladys simțea că ar putea trece mai uşor peste moartea Normei Jeane, dar nu şi peste cea a lui Jackie.

începând din acea groaznică zi, Norma Jeane nu a avut de ales şi a devenit martora deteriorării treptate a stării mamei sale.

La scurt timp după vestea morții lui Jackie, Gladys primi un telefon de la o rudă: murise bunicul ei. în timpul acestei convorbiri, ruda i-a povestit şi despre Tilford Marion Hogan, care se pare că înnebunise din această cauză. De aseme¬nea, se pare că moartea nu survenise din cauze naturale - bunicul ei se spânzu¬rase. Gladys deja credea că ambii ei părinți înnebuniseră şi acum se întreba dacă acelaşi lucru se întâmplase şi cu bunicul ei. Mai rău, avusese întotdeauna îndoieli cu privire la propria sănătate mintală. După acel telefon, întrebarea pe care şi-o punea de mult timp se transformase într-una ce putea avea consecințe şi mai grave: oare ea urma?

Ani de zile, Gladys încercase să facă abstracție de vocile din capul ei. Dar, din cauza tragediilor din jurul ei, acestea deveniseră mai insistente, imposibil de ignorat. încercând să facă față celor două pierderi, începu să aibă halucinații;

spunea că îl auzea pe băiețelul ei strigând-o, rugând-o să vină afară să se joace cu el. Mai spunea că îl vede pe bunicul său în diferite încăperi din casă. Familia Atkinson s-a alarmat atât de tare din cauza acestei situații, încât nu a mai dorit să fie în preajma ei. Şi Grace era înspăimântată şi nu mai ştia ce să facă în această situație disperată - un lucru neobişnuit pentru ea, o femeie formidabilă, capabilă să rezolve aproape orice problemă. însă, în cazul acesta, părea că nu exista nici o soluție. Gladys se pierdea. „Era ca şi cum în ea s-ar fi stins o lumină", avea să spună Grace. „De atunci înainte, avea să se afle într-o beznă completă."

Ca şi cum soarta nu i-ar fi adus lui Gladys destulă dezamăgire şi suferință, necazurile ei nu erau nici pe departe aproape de sfârşit. La câteva săptămâni după ce a aflat de sinuciderea bunicului ei, studioul la care lucrau, atât ea cât şi Grace, a fost afectat de mişcările sindicale. „Părea că toate veneau odată, tocmai pentru a-i îngreuna situația", avea să îi spună Grace lui Berniece, subesti¬mând oarecum problema.

Primele luni ale lui 1934 au fost groaznice. Norma Jeane a stat mai tot timpul urmărind-o pe mama ei cum înnebuneşte. „în primele şase luni ale acelui an, sărmanul copil a fost martor al unor experiențe atât de sinistre, încât e greu să ne gândim în ce fel acestea i-au modelat viața", a spus Mary Thomas-Strong. „Atunci când membrii familiei vorbesc despre această perioadă, au tendința de a

răstălmăci o mare parte din întâmplări. Probabil pentru că toată lumea ştie că Norma Jeane a suferit foarte mult şi că nimeni nu avea ce să facă în această privință. Locuia într-o casă alături de mama ei care înnebunea. Cine ştie la ce scene de groază asista fata în fiecare zi? Tot ce pot spune cu siguranță este că Grace era îndeajuns de îngrijorată de situație, încât a rugat-o pe Ida să vorbească cu Norma Jeane."

într-adevăr, în această perioadă, Ida o sună pe Norma Jeane. ,Vrei să te întorci să locuieşti cu noi, draga mea?" a întrebat-o ea cu o voce îngrijorată. „Pentru că, dacă îți doreşti asta, tati o să vină să te ia. De fapt, cred că aşa ar fi cel mai bine." Norma Jeane i-a spus că va trebui să ceară voie de la mătuşa Grace. (Norma Jeane ştia că Grace nu era mătuşa ei, dar îi plăcea să îi spună aşa.) Când îi ceru voie, Grace se enervă foarte tare şi îi telefona imediat Idei. „Te-am rugat Să o suni ca să îi spui că încă o mai iubeşti", i-a spus Grace furioasă (conversație relatată de rude). „Nici pe departe nu mă gândeam că o să încerci să o iei iar de la noi." Iar? Ida se simți imediat jignită. „Tot ce mi-am dorit vreodată a fost ca fetița asta să se simtă iubită", i-a spus ea lui Grace. „Cum îndrăzneşti să îmi vorbeşti pe tonul ăsta! Şi eu o iubesc. Am avut grijă de ea timp de şapte ani! Sau ai uitat asta?" Grace închise telefonul. Probabil că, în momentul acesta, îi era deja greu să îşi mai controleze nervii.

în vara anului 1934, era limpede faptul că Gladys trebuia neapărat ajutată. Grace se hotărî în cele din urmă să o ducă la un neurolog, unde lui Gladys i se făcură o zi întreagă o mulțime de teste. însă nu i s-a pus nici un diagnostic clar, pentru că, fără îndoială, testele din anii 1930 nu erau prea sofisticate. S-a ajuns pur şi simplu la concluzia că aceasta îşi pierdea mințile şi că nu aveau ce să îi facă.

într-o zi, Grace veni acasă şi o găsi pe Gladys întinsă pe canapea. Părea să aibă un fel de convulsii. „A început să dea din picioare şi să strige", şi-a amintit Grace mai târziu. „Era întinsă pe spate, se uita fix la scări şi urla: «Coboară cineva să mă omoare!»"

Ce s-a întâmplat ulterior avea să fie povestit de mai multe persoane, în multe versiuni diferite. Unii spun că Gladys ar fi învârtit în aer un cuțit pe care îl avea pregătit pentru lupta cu „atacatorii" imaginari. Marilyn avea să păstreze în memorie agitația care a însoțit acest moment.

Marilyn lua micul dejun alături de „cuplul englez" (familia Atkinson) când auzi pe cineva căzând pe scări. Era mama ei. Chiar dacă i s-a spus să rămână în bucătărie, fetița a tras cu ochiul şi a reuşit să o vadă pe Gladys care țipa, râdea şi se purta într-o manieră complet necontrolată. Norma Jeane era perfect conştientă de ce se întâmplă şi, fără să dea nici un semn că i-ar fi fost teamă, se părea că îşi dă seama că acest moment era unul definitoriu în ceea ce o priveşte pe mama ei. într-adevăr, Gladys Baker trecea printr-o criză gravă de psihoză. Pentru că acum părea un pericol atât pentru ea, cât şi pentru ceilalți, a fost chemată poliția şi Gladys a fost trimisă la o evaluare psihiatrică.

La spital, un număr mare de doctori ajunseră la aceeaşi concluzie. Gladys a fost diagnosticată cu schizofrenie paranoidă. Trebuia, fără îndoială, internată, o perioadă nedefinită, în spitalul pentru boli mintale Norwalk. Totul se petre¬cea atât de repede - sau poate doar aşa părea? De fapt, lucrurile evoluaseră de ani de zile. Schizofrenia este o afecțiune a creierului adesea greşit înțeleasă, care afectează aproximativ 1% din populația adultă a Statelor Unite. Aici, anual, sunt diagnosticați cu schizofrenie mai mult de o sută de mii de pacienți. Unul din patru va încerca cel puțin o dată în viață să se sinucidă, iar unul din zece reuşeşte. Schizofrenia paranoidă - o formă gravă a acestei boli -, are simptome înfricoşă¬toare, majoritatea persoanelor bolnave aud voci, cred că ceilalți le pot citi gân¬durile şi că plănuiesc să le facă rău. Adesea, schizofrenicii nu prezintă nici un semn al bolii până la o anumită perioadă din adolescență, când are loc o modifi¬care, în timp ce, la bărbați, această schimbare survine mai devreme (spre sfârşitul adolescenței sau în jurul vârstei de douăzeci de ani), femeile sunt afectate de această schimbare cu consecințe majore ceva mai târziu, de obicei între douăzeci şi treizeci de ani.

Trebuie menționat şi faptul că teribilul diagnostic i-a adus lui Gladys şi celor¬lalți şi o oarecare uşurare. După ani întregi în care se temuseră de o criză, teama era acum de domeniul trecutului. La vârsta de treizeci şi doi de ani, Gladys Baker petrecuse o mare parte din viața sa luptându-se cu vocile din mintea ei. Acum nu mai încăpea îndoială - vocile câştigaseră.

Grace devine tutorele Normei Jeane

Cu Gladys internată la azil pe o perioadă nedeterminată, se punea mereu întrebarea: ce e de făcut cu Norma Jeane?

La maturitate, Marilyn Monroe îşi va aduce aminte o conversație dintre Grace şi câțiva prieteni ai ei, în care aceştia din urmă încercau să o convingă să nu îşi asume responsabilitatea creşterii unul copil. Spuneau că şi ea are „probleme mintale". Marilyn a povestit că stătea în pat „tremurând" pentru că, deşi nu ştia ce erau acelea problemele mintale, era convinsă că nu erau un lucru bun. într-adevăr, prietenii lui Grace discutau despre toți membrii familiei Normei Jeane care avuseseră astfel de probleme şi erau convinşi că micuța urma să aibă aceeaşi soartă. însă Grace se hotărî să aibă grijă într-un fel sau altul de fiica prietenei ei şi depuse curând actele pentru a deveni tutorele ei.

Totuşi, o perioadă de timp, Grace a considerat că era mai bine dacă Norma Jeane continua să locuiască cu familia Atkinson. De aceea, fetița rămase la ei, în casa de pe Arbol Drive, până la sfârşitul anului 1934. După ce abia se obiş¬nuise să fie în preajma mamei sale, acum trebuia să se obişnuiască să trăiască fără ea. în săptămânile care urmară, Norma Jeane întreba mereu unde e Gladys şi când se întoarce. Chiar dacă trecuse şi prin momentul groaznic în care mama ei îi spusese că ar fi dorit ca ea să moară în locul lui Jackie, Norma Jeane simțea că, în ultimele luni, se apropiase mai mult de mama ei. Era, în sfârşit, fericită. Acum totul părea că se termină şi voia să ştie de ce. Ca întotdeauna, Grace avu foarte multă răbdare cu ea. „Mămica ta a plecat, draga mea", i-a spus ea, „şi nu o să se întoarcă prea curând. Dar acum mă ai pe mine."

După greva sindicatului de la Consolidated Studios, Grace s-a angajat la arhiva de film a companiei Columbia Pictures. Datorită faptului că lucrase în show business, Grace cunoştea numeroase persoane din industria filmului şi discuta deseori despre generația actuală de staruri de cinema şi despre carierele lor de la Columbia. însă, în acea perioadă, Columbia Pictures era văzută ca o firmă „săracă": nimeni nu îşi imagina succesul pe care urma să îl aibă în viitor.

La începutul anilor 1930, Columbia era o companie care de abia se lansa, dar care se putea mândri cu cel mai renumit trio de comedie din acea perioadă, Three Stooges (Trei bufoni), ale căror peripeții pline de umor ieftin erau prezen¬tate în 190 de filme scurte, realizate între 1934 şi 1957. Studioul se axa în primul rând pe comedii cu buget redus, westernuri, seriale de duminică după-amiază şi orice poveste ce putea fi filmată într-o săptămână, urmând să apară în cine¬matografe o săptămână mai târziu. Viteza şi economia erau punctele forte ale companiei, Columbia fiind cel mai bun studio din Hollywood pentru materiale

de acest fel. Astfel, Grace începu să se întrebe dacă nu cumva se putea implica în industria filmului şi în alt fel decât în calitate de tăietor de film. Pe măsură ce Grace avea să o cunoască mai bine pe Norma Jeane, aceasta începea să creadă că fata avea un oarecare potențial pentru show business, putând deveni chiar actriță. Nu numai că era frumoasă, dar avea şi alte calități. Avea ochii mari şi inteligenți. Avea trăsături interesante şi o carismă neobişnuită pentru un copil atât de mic. Dacă ne gândim la aspectul fizic al lui Marilyn, desigur că e uşor să-ți dai seama că tot ce s-a spus despre felul cum arăta micuța Norma Jeane e adevărat. Grace le-a spus tuturor că simțea cu toată tăria că „s-ar putea ca fetița asta să aibă ceva special". Astăzi, s-ar spune că ceea ce Grace văzuse în Norma Jeane era factorul X - o calitate ce nu poate fi descrisă, dar care se pare că asigură succesul. „Mama mi-a povestit că Grace o îmbrăca cu cele mai frumoase rochițe şi o aducea cu ea la serviciu", îşi aminteşte Dia Nanouris, a cărei mamă era asistent editor la Columbia. „Se mândrea cu ea şi se părea că o iubeşte foarte mult, ca şi cum ar fi fost propriul ei copil. De fapt, majoritatea oamenilor credeau că sunt mamă şi fiică. Grace era un mare fan al actriței Jean Harlow şi mama mea credea că Grace visa la aceeaşi carieră pentru Norma Jeane. Un lucru era sigur: Grace hotărâse că Norma Jeane va intra în show business şi, din ce se ştia despre Grace, odată ce îşi punea ceva în gând, în majoritatea cazurilor acest lucru chiar se întâmpla. A dus-o pe Norma Jeane să vadă câteva filme cu Jean Harlow şi îi vorbea micuței foarte des despre aceasta." Ajunsă la Hollywood în timpul ultimilor ani ai epocii filmelor mute, Jean Harlow (născută Harlean Carpenter) a străbătut drumul obişnuit urmat de starlete, apărând în filmele scurte ale lui Hal Roach şi jucând roluri mici în filme repede date uitării. S-a lansat în 1930, când a fost distribuită în rolul feminin principal din filmul îngerii iadului al legendarului Howard Hughes. Subiectul filmului era legat de aviația din Primul Război Mondial, iar filmul a avut un succes internațional. în anul următor, Jean Harlow apărea în cinci filme, produse de cinci studiouri diferite, inclusiv în Inamicul public, un impresionant film cu gangsteri, care 1-a consacrat pe James Cagney şi care a făcut din Warner Bros. cel mai mare studio specializat în filme de acest gen. 1931 avea să fie şi anul în care directorul Columbia Pictures, Frank Capra, a distribuit-o în Platinum blonde, film care a consacrat-o. Probabil că Grace McKee nici nu-şi imagina câtă dreptate avusese în legătură cu viitorul Normei Jeane. Saratoga, ultimul film al lui Jean Harlow, chiar dacă a

rămas neterminat, îl avea în rolurile principale şi pe Clark Gabie şi ne este dificil să ignorăm ironia sorții: ultimul film complet al lui Marilyn a fost Inadaptații, în care juca, de asemenea, alături de Gabie (unii biografi ai lui Monroe spun că ultimul ei film ar fi Something's Got to Give, dar filmul nu a fost nici terminat şi nici lansat în cinematografe).1

Note:

1 în afară de rolurile în care erau partenerele lui Clark Gabie şi care aveau să reprezinte pentru ele cântecul de lebădă, carierele celor două actrițe, Harlow şi Monroe, mai au în comun şi alte coincidențe. La fel cum avea să facă şi Marilyn peste câțiva ani, Jean Harlow va poza nud (în Griffith Park în 1928, fotografiată de Edward Bower). De asemenea, Harlow a fost prima actriță de cinema care a apărut pe coperta revistei Life (ediția din 3 mai 1937). La fel ca ea, Marilyn a apărut pe coperta primului număr din Playboy, în august 1954. Marilyn a primit un scenariu şi propunerea să joace într-un film biografic despre viața lui Harlow, dar, după ce 1-a citit, a refuzat, spunându-i impresarului ei: „Sper să nu îmi facă şi mie asta după ce o să mor." Bineînțeles că, după dispariția ei, aşa s-a şi întâmplat - şi chiat de mai multe ori. Fostul ei soț, Arthur Miller, a fost printre primii care au făcut asta. Personajul din After the Fall este inspirat de Marilyn şi ne prezintă o imagine deloc flatantă a acesteia.

„Era ceva puțin neobişnuit în interesul intens al lui Grace față de Jean Harlow", îşi aminteşte Dia Nanouris. „Mama îmi spunea tă, de fiecare dată când o aducea pe fetiță la serviciu, era ca şi cum ar fi adus-o să dea o probă. O punea să țopăie, să pozeze şi să se strâmbe." Spunea: «Arată-le ce drăguță eşti, Norma. Exact ca Jean Harlow! Sau arată-le cum zâmbeşti. Exact ca Jean Harlow. Arată-le.» Mamei i se părea cam ciudat. Până la urmă, Norma Jeane avea doar opt ani. Fetița era puțin machiată, Grace îi punea părul pe bigudiuri şi se gândea să îi «ajusteze» puțin nasul! Grace îi dădea să poarte o pălărie cu boruri enorme ca să îi apere fața de soare. «Nu-i aşa că e stilată?» întreba ea. Dar Grace a fost întotdeauna puțin excentrică. Dacă ne uităm la pozele ei de pe vremea aceea, avea părul blond, decolorat cu peroxid, şi se machia foarte mult, deşi o făcea bine. Era foarte îngrijită şi pusă la punct. Avea ceva teatral în atitudine. Când mă uit la fotografiile din albumele de familie, nu pot să nu văd că a exercitat o mare influență asupra aspectului lui Marilyn Monroe."

Marilyn a fost cea care a descris cel mai bine relația dintre ele. „Mătuşa Grace îmi spunea lucruri pe care nimeni nu mi le-ar fi spus... Stăteam una lângă alta, îmi povestea tot felul de lucruri şi mă ținea de mână. Era totul foarte nou. Creştea inima în mine."

Vizita tulburătoare a lui Gladys

. Spre sfârşitul lui 1934, medicii au hotărât că Gladys Baker va putea părăsi I sanatoriul din când în când, pentru a petrece unele weekenduri acasă. Datorită faptului că medicamentele pe care le lua păreau să dea rezultate, doctorii au fost de părere că ar fi bine pentru ea să poată ieşi din sanatoriu, atâta timp cât putea fi supravegheată de o persoană responsabilă. Desigur că Grace era nerăbdătoare ca prietena ei să reintre oarecum în normalitate şi s-a declarat foarte dornică să 0 aibă în grijă în timpul perioadelor petrecute în afara sanatoriului.

Aceste weekenduri petrecute în compania lui Gladys, o dată pe lună sau mai des şi care au început în luna septembrie, s-au dovedit însă destul de dificile. Gladys, deşi era ceva mai bine decât în momentul în care fusese internată, tot nu se refăcuse complet.

Cu ocazia unui astfel de weekend pe la sfârşitul lui noiembrie 1934, Grace le duse pe Gladys şi pe Norma Jeane la hotelul Ambassador, unde spera să ia împreună un prânz plăcut, într-un loc elegant. Ambassador era un hotel foarte I popular, de pe bulevardul Wilshire din Los Angeles, şi cuprindea, în acea peri-* oadă, şi clubul de noapte Coconut Grove, frecventat de cele mai mari vedete de la Hollywood. De fapt, ştiind că cea de-a şasea decernare anuală a Premiilor Aca¬demiei avuseseră loc în Fiesta Room cu opt luni înainte, Grace era sigură că masa într-un loc atât de sofisticat va fi o delectare pentru toate trei. Mai mult, Grace era mândră de transformările fizice care avuseseră loc în ultimul an, cât timp o avusese în grijă pe fetiță, şi voia ca Gladys să vadă toate acestea cu ochii ei.

Norma Jeane avea acum părul lung şi blond, aranjat în bucle care îi cădeau pe umeri. Ochişorii ei erau albaştri ca florile de câmp, iar pe buze avea o nuanță mai aprinsă de roşu. Copila părea mult mai matură decât data trecută când o văzuse Gladys. De fapt, unele persoane din cercul de prieteni ai lui Grace considerau că aceste schimbări erau puțin cam îngrijorătoare. Norma Jeane

părea mult mai matură decât ar fi fost normal la vârsta de opt ani, fiind parcă forțată să treacă la stadiul de adult - şi nici copilăria ei nu fusese până atunci una demnă de invidiat. însă Grace avea o anumită concepție cu privire la felul în care Norma Jeane trebuia să arate şi să se comporte în public şi petrecea mult timp învățând-o ce trebuie să facă pentru a se ridica la acele standarde. De exem¬plu, o învățase cum să facă o plecăciune, să fie politicoasă, să îşi privească inter¬locutorii în ochi, să vorbească clar şi să pronunțe fiecare silabă în parte. Era ca şi cum Grace conducea o şcoală de bune maniere la care avea înscris un singur elev.

Conform unei relatări ulterioare, Gladys nu păru impresionată în vreun fel atunci când dădu ochii cu această nouă imagine a fiicei sale. „Cred că am fi putut lua masa la cafeneaua de jos şi ar fi fost mult mai bine decât aici", i-a spus ea lui Grace, ignorând-o pe Norma Jeane. Părea nervoasă. De fapt, cât timp luară masa, Gladys nu avea să îşi schimbe expresia de severitate de pe chip. „Nu ar trebui să mă țină în locul ăla", insista mereu, vorbind bineînțeles despre sana¬toriu. „Vreau să ies de acolo."

Norma Jeane, ascultătoare şi foarte liniştită, ciugulea fără chef din farfurie, în timp ce Grace se chinuia să lege o conversație cu Gladys.

De fapt, Gladys era prea preocupată în acest moment de tot ceea ce ținea de boala ei, încât nu mai avea timp să îi pese de Norma Jeane sau de oricine altcineva. Era atât de cufundată în boala ei mintală şi în dorința de a se elibera, încât nu conta faptul că o avea în față chiar pe fiica ei. Scenele de acest fel se vor repeta în anii următori, ori de câte ori Norma Jeane avea de petrecut un weekend alături de mama ei. „De fapt, nici nu prea cred că mă plăcea prea tare, darmite să mă iubească!" îşi va aminti Marilyn. Desigur, existau o mulțime de motive pentru distanța emoțională ce se aşezase între Gladys şi fiica sa, atât de multe, încât devenise imposibil să fie explicate celorlalți - spre exemplu, lui Grace - pentru ca aceştia să poată măcar încerca să înțeleagă ce se întâmpla în mintea lui Gladys.

La un moment dat, în timpul acestui prânz tulburător, Grace i-a zis Normei: „Spune-i mamei tale ce vrei să te faci când o să fii mare." Norma Jeane, probabil dorind să îşi impresioneze mama cu scopul ei măreț, se întoarse spre Gladys, cu ochii strălucind, şi îi spuse: „Vreau să fiu vedetă de cinema." Ca răspuns la această afirmație, Gladys îi aruncă o privire rece, ca de gheață. Apoi începu din nou să mănânce, fără să îi adreseze un cuvânt.

Norma Jeane într-un orfelinat

Capitolul următor din viața Normei Jeane a fost întotdeauna unul confuz pentru cei care au dorit să scrie despre Marilyn Monroe. în toamna anului 1935,

Grace McKee s-a hotărât să o ducă pe Norma Jeane la orfelinatul de pe bule¬vardul El Centro, la numărul 815, din nordul oraşului Los Angeles, Hollywood.1 Toată lumea s-a întrebat de ce Grace, care nu avea doar instincte materne puternice față de Norma Jeane, ci şi visul de a o transforma într-o vedetă, a trimis-o dintr-odată la orfelinat. Unii autori care au scris despre Marilyn au formulat ipoteza conform căreia familia Atkinson s-ar fi purtat urât cu Marilyn chiar dacă aceasta nu a dat de înțeles niciodată în interviurile sale că acest lucru s-ar fi întâmplat. însă Grace McKee i-a povestit lui Berniece, mulți ani mai târziu, că aflase că aceştia nu se purtau frumos cu Norma Jeane şi de aceea i-a dat afară. Poate că e adevărat, însă familia Atkinson spune că le-au fost oferite anumite oportunități în Londra şi s-au hotărât să se reîntoarcă în țara lor natală. în acelaşi timp, Grace devenise custodele legal al tuturor bunurilor şi problemelor financiare ale lui Gladys, fiind responsabilă de rezolvarea difi¬cultăților lăsate în urmă de aceasta. Printre primele decizii s-a numărat vânzarea casei lui Gladys, pentru a-i plăti datoriile, în mare parte cheltuieli medicale. Următorul punct pe lista ei de priorități era posibilitatea adoptării micuței Norma Jeane. Era doar o idee pe care avea să o discute deschis cu prietenii ei (şi se pare că majoritatea prietenilor au fost împotrivă). Grace deja o considera fiica ei şi ştia că Gladys nu s-ar opune. în ceea ce o privea, Norma Jeane nu avea cu cine să stea decât cu ea sau cu mătuşa Ida. O iubea pe „mătuşa Grace" şi simțea că i nu avea cum să greşească în fața ei. în această perioadă, Grace se căsătorise şi divorțase deja de cel de-al treilea soț şi acum era la al patrulea. în toate mariajele anterioare, faptul că nu putea avea copii fusese o problemă. De fapt, din această cauză, cel puțin unul dintre soții ei o părăsise, iar cu ceilalți doi se certase. Cel de-al patrulea soț, însă, avea deja familie. El se numea Ervin Silliman Goddard - şi i se spunea Doc. Cu zece ani mai tânăr decât ea, era divorțat şi avea custodia celor trei copii ai săi, în vârstă de nouă, şapte şi cinci ani. Lui Doc îi plăcea să inventeze tot felul de lucruri - de aici îi venea şi porecla -, iar profesia lui nu era tocmai una profitabilă. Grace simțea că mariajul acesta I trebuie să dureze. Trecuse deja de patruzeci de ani şi îl vedea ca pe ultima şansă de a fi cu adevărat fericită. Deşi era foarte

încăpățânată şi independentă, încă mai dorea să aibă un partener de viață. „Nu vreau să îmbătrânesc singură", spunea ea. Şi considera că micuța Norma Jeane s-ar fi încadrat perfect în noua ei familie. însă, în calea ei, avea să se aşeze un obstacol demn de luat în seamă. » Din cauza faptului că Norma Jeane se ataşase foarte tare de Grace, i-a fost foarte greu să îşi vadă tutorele îndreptându-şi atenția nu doar asupra unui bărbat, ci şi a fiicei acestuia, Nona, singura dintre cei trei copii care locuia cu el în acea perioadă. Fără îndoială că toate acestea au făcut-o pe Norma Jeane să se întrebe dacă nu va fi abandonată. Avusese atât de mult de suferit în cei nouă

Note:

1 Acest orfelinat a fost reconstruit în 1956 şi, un an mai târziu, a primit numele de Orfelinatul Hollygrove.

ani de viață şi acum se gândea că o poate pierde şi pe Grace. Comportamentul fetiței s-a schimbat ca reacție la aceste îngrijorări: începu să aibă toane şi ieşiri emoționale alarmante. începu să îi ceară tot felul de lucruri imposibile lui Grace, plângând ori de câte ori aceasta nu putea fi cu ea. Uneori se înțelegea de minune cu Nona, însă, de cele mai multe ori, nu se înțelegeau deloc. Temerile Normei Jeane de a o pierde pe Grace deveniră rapid realitate. Lui Doc i se părea că nu are destui bani nici măcar pentru a creşte un singur copil, deşi dorea să-i aducă cât mai repede şi pe ceilalți doi copii să locuiască la el. „Cred că ar trebui să plece", a spus el cu privire la Norma Jeane. Grace se temea că, dacă nu va face ceva în curând, va ajunge să fie din nou singură. Şi, cu siguranță, nu dorea să îşi piardă noul soț. Ceea ce îşi dorea cu adevărat era să o adopte pe Norma Jeane şi să trăiască cu toții până la adânci bătrânețI. Neştiind ce să mai facă, luă o hotărâre dificilă. O luă pe Norma Jeane la o plimbare scurtă şi îi explică, între patru ochi, faptul că trebuia să o trimită la un orfelinat, „dar numai o perioadă, îți promit." Bineînțeles că Norma Jeane nu înțelegea această decizie. „O să fiu cuminte", a spus ea plângând. „Te rog, nu mă trimite acolo." Grace încercă să o calmeze, dar în zadar.

Nu se ştie cum, dar Ida Bolender a aflat că Norma Jeane urma să fie trimisă la orfelinat. „Nici să nu se gândească", a fost reacția ei, relatată de o rudă. „A spus că nu o să permită în ruptul capului acest lucru. O sună pe Grace şi îi spuse: «Te rog, te implor, lasă-ne să o adoptăm. Sau cel puțin lasă-ne să avem

din nou grijă de ea. Nu o duce la orfelinat. Gândeşte-te la binele ei. Fratelui şi surorilor ei le e dor de ea. O iubim. Aici, cu noi, era la ea acasă. Nu-i face asta!»".

De fapt, se ştia deja că Grace Goddard nu o plăcea pe Ida. I se părea că era prea posesivă atunci când venea vorba de Norma Jeane. în plus, îi promisese lui Gladys că nu-i va permite Idei să o ia pe fată. Se pare că Gladys îi spusese că, dacă o va lăsa pe Ida să o ia pe Norma Jeane, nu o vor mai vedea niciodată pe fetiță. Desigur că această afirmație era aceea a unui om bolnav, însă Grace s-a lăsat influențată. Cele două femei aveau în cap ideea că Ida Bolender le era duşman şi nimic nu putea să le schimbe această părere.

în această perioadă, Ida Bolender îi trimise o scrisoare lui Grace Goddard în care îi amintea câte făcuse pentru Norma Jeane. „Am iubit-o, am avut grijă de ea... Când era bolnavă, am îngrijit-o. împreună cu soțul meu, am fost singura ei familie şi ne-am bucura tare mult să o putem lua înapoi, în loc să o vedem dusă la un orfelinat înspăimântător."

„îți mulțumesc de ofertă", îi răspunse Grace Idei. „Dar am făcut deja de¬mersurile în ceea ce o priveşte pe Norma Jeane."

Pe 13 septembrie 1935, Grace împacheta lucrurile Normei Jeane într-o valiză şi o plasă de cumpărături şi o duse pe micuță la noua ei casă.

„Credeam că mă duce la închisoare", îşi amintea Marilyn, mulți ani mai tîrziu. „Ce le făcusem de se descotoroseau acum de mine? Mi-era frică de orice şi mi-era chiar teamă să arăt cât de înspăimântată sunt. Nu mai puteam face altceva decât să plâng."

Norma Jeane avea nouă ani când a ajuns la Casa de copii din Los Angeles. Ca adult, Marilyn Monroe avea să prezinte întotdeauna perioada petrecută acolo - aproximativ un an şi jumătate, din 1935 până la mijlocul lui 1937 - drept una dintre cele mai întunecate perioade din viața ei. „Ştiți cum e să te împingă cineva cu forța într-o situație necunoscută, incertă?" a întrebat ea odată. Ea îşi mai amintea şi că nu se simțea ca o orfană, pentru că mama ei trăia şi pentru că o avea şi pe mătuşa Grace. Nu voia să meargă la orfelinat şi stătea pe treptele clădirii strigând în gura mare: „Dar eu nu sunt orfană. Nu sunt orfană." Astfel, trăi încă o întâmplare nefericită, într-un destin deja plin de disperare şi de tristețe.

Fratele vitreg al Magdei Bernard, Tony, a locuit în Casa de copii din Los Angeles în aceeaşi perioadă ca Norma Jeane. Magda Bernard îşi aminteşte:

„Familia mea se afla într-o situație dificilă: a fost nevoie ca Tony să stea la orfelinat până când puteam să îl luăm din nou acasă. însă veneam să îl vedem în fiecare săptămână. Mi-o amintesc foarte bine pe Norma Jeane. Era o fetiță drăguță, cu ochii albaştri şi cu un suflet bun şi tot ce îşi dorea era să fie iubită. Era un copil frumos, dar trist.

Orfelinatul nu era un loc atât de rău precum ați crede, dacă judecați doar după spusele Normei [ca adult]. Părerea mea este că se purtau cum trebuie cu copiii. La orfelinat erau aproape şaizeci de copii, dintre care douăzeci şi cinci erau fete. în fiecare cameră erau câte douăsprezece paturi. Copiii aveau vârste 1 cuprinse între şase şi paisprezece ani. în vacanțe se organizau petreceri, excursii de o zi la plajă. Orfelinatul avea | şi o casă pe plajă în care îi duceau destul de des pe copii ca să se poată juca în nisip şi în apă. Toată lumea primea cadouri de Crăciun. Li se dădeau şi ceva bani de buzunar, pentru dulciuri. îi duceau la circ şi organizau tot felul de excursii de o zi în locuri cum ar fi Observatorul Parcului Griffith. Erau duşi şi la stu¬diourile RKO, unde puteau face cunoştință cu vedete. în timpul săptămânii, , îmbrăcați în uniformele lor de pânză, mergeau la şcoala Vine Street. Duminica Se îmbrăcau frumos şi mergeau la slujba ce avea loc la biserica metodistă Vine Street. Cred că situația copiilor era destul de bună.

Ştiu că, în anii ce au urmat, Marilyn s-a plâns de sarcinile pe care le avea de îndeplinit la orfelinat. Țin minte că a povestit că avea de spălat sute de farfurii şi uneori stătea ore întregi şi spăla rufe. Spunea că trebuia să curețe toaletele ' şi să spele pe jos. Exagera!"

După ce Marilyn a devenit faimoasă, doamna Ingraham, reprezentantă a orfelinatului, a declarat: „Chiar nu ştiu de ce povesteşte domnişoara Monroe lucrurile astea groaznice. Şi de ce ziarele îi publică tot timpul declarațiile, oricare ț ar fi ele. Povestea asta cum că Marilyn trebuia să spele vasele e chiar stupidă. ' Niciodată nu a trebuit să spele vasele. Niciodată nu a curățat toaletele. Trebuia să şteargă vasele o oră pe săptămână. Asta-i tot. Trebuia să îşi facă singură patul şi să îşi facă ordine în locul în care se juca, atât doar."

„Uneori, mă trezeam şi aveam impresia că am murit", i-a povestit odată Marilyn unui prieten pe nume Ralph Roberts, despre această perioadă. „Era ca şi cum murisem în somn şi nu mă mai aflam în corpul meu. Nu mai simțeam nimic şi aveam impresia că lumea din jurul meu se sfârşise. Totul părea atât de departe şi era ca şi cum nimic nu mă mai putea afecta vreodată."

Probabil că cele mai interesante lucruri care pot fi spuse despre aceste zile groaznice ale copilăriei lui Marilyn sunt relatările sale despre petrecerea timpului liber. Se retrăgea în lumea ei imaginară şi visa să fie aleasă din mulțimea de copii pentru că era specială. „Visam să mă fac atât de frumoasă, încât lumea să întoarcă capul după mine", îşi amintea aceasta. Visam să mă plimb cu mândrie în haine frumoase şi să mă admire toată lumea - bărbați şi femei - şi să aud numai cuvinte de laudă. Inventam singură cuvintele frumoase pe care mi-ar fi plăcut să le aud şi le repetam cu voce tare, ca şi cum altcineva le-ar fi spus."1

Grace versus Ida

Grace Goddard crezuse că nu mai are nici o altă posibilitate decât să o ducă pe Norma Jeane Mortensen la orfelinat, însă îi era, în continuare, devotată. în viață, lucrurile nu îi ieşiseră chiar aşa cum sperase, dar era hotărâtă să o aducă, într-o zi, pe Norma Jeane înapoi, în casa familiei Goddard. între timp, o vizita pe Norma Jeane săptămânal, aducându-i cadouri şi haine noi. Uneori, o lua de acolo şi mergea cu ea la film. „Se simțea foarte vinovată", spune Bea Thomas. „Pleca de fiecare dată plângând de acolo. Dar, cât era cu ea, discutau despre filme şi Grace îi spunea Normei Jeane: «într-o bună zi, o să fii exact ca Shirley Temple. Ai răbdare şi o să vezi.» Nu renunțase la ideea că Norma Jeane va fi actriță de cinema, dar trecuse de la idealul reprezentat de Jean Harlow la Shirley Temple."

Activitățile zilnice de la orfelinat ale Normei Jeane se schimbaseră consi¬derabil când au început să o viziteze Ida şi Wayne Bolender. Având în vedere cât de mult țineau la ea, nu e de mirare că voiau să o vadă. Norma Jeane s-a bucurat enorm atunci când i-a văzut. îi considera în continuare părinții ei şi, dacă

Note:

1 Şi, bineînțeles, dorința i s-a împlinit - bărbați şi femei. O poveste interesantă spusă de James Haspiel, care a scris despre viața lui Marilyn Monroe: „Avea un fel de «Vineri», pe nume Peter Leonardi, care o ducea cu maşina peste

tot prin oraş. într-o zi, Marilyn a mers la cumpărături la Saks pe Fifth Avenue cu sora acestuia, Marie. După ce

s-au întors în apartamentul lui Marilyn din Waldorf Towers, voiau să probeze câteva din haine. Dar Marilyn a spus că vrea să facă o baie înainte de a îmbrăca hainele cele noi. S-a dus în baie, a intrat în cadă şi cele două femei au continuat să discute, Marie fiind în sufragerie.

Până la urmă, Marilyn a spus: «Vino încoace, să te aud mai bine.»

Marie, această femeie cu orientări 100% hetero-sexuale, a intrat în baie şi avea să îmi povestească mai târziu: «Jimmy, tn-am uitat în cadă şi, când am văzut ce frumoasă era, mi s-a tăiat respirația. Nu mi-a venit să cred. Chiar şi degetele de la picioare erau frumoase. M-am simțit atrasă lângă ea şi i-am spus: «Marilyn, trebuie să plec. Chiar acum!» Dacă nu plecam, m-aş fi apropiat de ea şi m-aş fi făcut de râs!»" lucrurile ar fi depins de ea, cu siguranță ar fi locuit şi acum cu ei şi cu frații ei Vitregi şi nu împreună cu nişte străini, într-un orfelinat. De fiecare dată, Ida venea la orfelinat cu prăjiturele calde cu ciocolată şi cu hăinuțe de la surorile vitrege ale Normei Jeane, iar fetița îi povestea cum ea avea să fie următoarea Shirley Temple. Curând, chiar şi Ida începu să o încurajeze să viseze Ia o carieră asemănătoare lui Shirley Temple. Când Norma Jeane i-a spus lucrurile acestea lui Grace, aceasta deveni suspicioasă. I se părea ciudat că o femeie credincioasă şi adesea habotnică, precum Ida Bolender, începuse să încurajeze visele de vedetă ale Normei Jeane. Rudele Iui Grace îşi amintesc că aceasta, cu cât se gândea mai mult la acest lucru, cu atât se întrista din ce în ce mai tare. Până la urmă, vremurile erau grele. Wayne Bolender era poştaş şi bugetarii erau în pericol pe timpul crizei. Oare Ida se gândea că ar putea profita de pe urma Normei Jeane? Fata era neobişnuit de frumoasă şi poate chiar talentată. Grace se gândea că, dacă ea era convinsă că acest lucru se va întâmpla - că fata va fi renumită -, de ce să nu gândească şi Ida la fel?

„Când Grace o întreba pe Norma Jeane despre ce discutase cu Ida, răspun¬sul era întotdeauna: «Shirley Temple, Shirley Temple, Shirley Temple.»", po¬vesteşte Bea Thomas. „Lui Grace nu îi plăcea asta. Şi aşa nu o plăcea pe Ida şi, acum, că se arăta brusc interesată de aspirațiile de vedetă de cinema ale Normei Jeane, era deja prea ciudat. Nu-mi permit să spun că Grace ar fi dorit să o exploateze, dar... ce pot să spun cu siguranță este că nu voia ca Norma Jeane să mai fie vizitată de Ida." într-adevăr, pe 5 decembrie 1935, Grace i-a scris o

scrisoare furioasă direc-I toarei orfelinatului, Sula Dewey - o femeie în vârstă, cumsecade, cu un aspect obişnuit de bunică -, spunându-i că nimeni nu mai avea voie „să o vadă sau să vorbească cu micuța Norma Jeane fără permisiunea mea scrisă". Uneori, Normei Jeane i se spunea Baker, dar nimeni nu folosea cu consecvență un nume de I familie, nici măcar Grace. Mai mult, Grace a subliniat foarte clar în scrisoarea »" ei că o anumită persoană nu trebuia lăsată să o viziteze pe fată, orice s-ar întâmpla. Era vorba de Ida Bolender. A scris şi că Norma Jeane era foarte supărată de fiecare dată când primea o vizită din partea Idei. Directoarea nu avea cum să ştie că lucrurile scrise de aceasta nu sunt adevărate. Doamna Dewey îi scrise lui Grace, confirmând: „Norma nu e aceeaşi după ce o vizitează doamna B. Nu pare la fel de fericită." în final, directoarea trase concluzia: „Voi face aşa cum mi-ați cerut." însă, într-o scrisoare ulterioară, se pare că doamna Dewey îşi schimbase părerea: „Probabil că nu e o idee prea bună să evaluăm stările Normei Jeane în funcție de vizitatorii pe care îi are. Am observat că fetița aceasta e uneori tristă fără vreun motiv anume. Dacă mă gândesc bine, nu cred că e de preferat să o ținem departe de doamna B. Ieri am purtat o conversație îndelungată la telefon cu dânsa. Sunt convinsă că problemele nu apar din cauza ei. Aş dori să ne întâlnim ca să discutăm despre vizitele viitoare ale domnului şi doamnei B." Grace răspunse imediat printr-o scrisoare foarte succintă: „Vă rog să procedați

cum v-am rugat. Am motive bine întemeiate să vă cer asta. V-aş fi recunoscătoare dacă mi-ați respecta dorința."

„Cred că toate astea spun mult mai multe despre Grace decât despre Ida", declară Bea Thomas. „Să fim serioşi, Ida nu avea nici un gând să o introducă pe Norma Jeane în cinematografie ca să o exploateze. Cum ar fi putut să facă asta? Nu avea nici o legătură cu domeniul. Grace era cea care avea relații. După mine, asta este o dovadă a paranoiei lui Grace.

Relația dintre cele două femei a devenit extrem de tensionată, mai ales când Ida a aflat că nu mai are voie să o viziteze pe Norma Jeane. Vă imaginați ce reacție a avut când s-a dus într-o zi la orfelinat şi doamna Dewey i-a explicat în termeni foarte neclari că nu mai avea dreptul să o viziteze pe micuță. Trebuie să spunem însă că, după aceea, Ida nu a dispărut pur şi simplu de pe fața pământului."

în sfârşit, pe 26 iunie 1937, Norma Jeane părăsea Casa de copii din Los Angeles pentru a locui din nou cu Grace şi cu Doc Goddard. Cu o lună în urmă, tânăra actriță, modelul după care Grace spera să o croiască pe Norma Jeane - Jean Harlow - murise, la numai douăzecişişase de ani. Cu o înclinație aparte pentru declarațiile teatrale, Marilyn Monroe şi-a amintit mulți ani mai târziu că a avut „un sentiment ciudat de eliberare într-o lume în care Jean Harlow nu mai era în viață."1

Grace spera că, dacă Norma Jeane se va muta înapoi la ei acasă, ea îl va putea convinge pe soțul ei că acolo îi e locul. însă nu a fost să fie. Norma Jeane era pentru a doua oară în casa familiei Goddard şi din nou agitația produsă în viața de familie avea să o convingă pe Grace că mariajul îi putea fi afectat. E greu de crezut că o fetiță ar fi putut cauza un asemenea haos şi, dacă analizăm bine situația, vom descoperi că problemele dintre Grace şi Doc, probabil, nu aveau nimic de-a face cu Norma Jeane. în perioada aceea, Doc bea foarte mult şi Marilyn şi-a amintit, mulți ani mai târziu, că acest lucru o făcea să nu se simtă deloc în largul ei. „De câteva ori mi-a spus: «Nu vrei să mă săruți?» Atunci fu¬geam repede din cameră. Mă speria."

După şase luni de şedere la familia Goddard, lui Norma Jeane i se făcea din nou bagajul. „Dar vreau să stau aici", i-a spus lui Grace. „Ştiu", îi răspunse aceasta. „Dar a sosit momentul să pleci." într-adevăr, mereu era momentul ca Norma Jeane să plece, nu-i aşa? Poate ar fi fost mai bine dacă o lăsau la orfelinat, însă, de fiecare dată când venea la ea în vizită, se vedea clar că fata era nefericită.

în decembrie 1937, când avea cam unsprezece ani, Norma Jeane fu înscri¬să la şcoala primară Lankershim şi Grace o rugă pe mătuşa fetei, Olive Monroe, să o primească la ea acasă, în North Hollywood. Olive Monroe avea şi ea

Note:

1 în octombrie 1947, la zece ani după ce Norma Jeane părăseşte orfelinatul, doamna Dewey îi scrie lui Grace Goddard să o întrebe ce mai face fata. Grace îi răspunde: „Norma Jeane [sic] Baker arc un mare succes în filme şi promite să devină vedetă. Este o femeie foarte frumoasă, iar numele ei de actriță este Marilyn Monroe." problemele ei. Cu zece ani înainte, soțul ei, Marion Otis - fratele lui Gladys, cel pe care Delia îl „dăduse afară" din familie -, o părăsise pe

Olive şi pe cei trei copii ai lor. Mama ei, Ida Marvin, o femeie foarte disciplinată, s-a mutat la ea, dar cele două nu se înțelegeau deloc.

Familia aceasta dezbinată sărăcise şi de-abia mai aveau din ce trăi. E de mirare faptul că Olive a acceptat să o primească pe Norma Jeane şi faptul că Grace i-a cerut să facă acest lucru însemna că era disperată să găsească rapid o casă pentru micuța ei povară. Odată ajunsă acolo, Normei Jeane nu avea să îi placă deloc viața alături de familia Monroe. „Copiii ştiau că eram rudă cu ei", şi-a amintit ea, „dar mă simțeam ca pe o insulă pustie cu nişte băştinaşi primitivi din munții Apalaşi. Eram mai singură şi mai departe de toate decât fusesem vreodată. Simțeam din plin necazurile vieții şi asta mă deprima atât de mult, încât mi se făcea rău şi nu mai puteam mânca. în puținele mo¬mente când reuşeam să mănânc ceva, vomitam." Marilyn îşi va aduce aminte că era mereu ultima la rând, „fie că era vorba de micul dejun, de joacă, de baie sau de culcare."

Norma Jeane află că are o soră vitregă

în iarna lui 1938, Gladys Baker, care era în continuare internată la Spitalul de stat Agnews din San Jose, California, era mai disperată ca oricând. De fapt, aproape reuşise să evadeze de acolo. încercarea ei a fost precipitată de mai multe telefoane primite de la Edward Mortenson, fostul ei soț, bărbatul despre care declarase în certificatul de naştere al Normei Jeane că ar fi tatăl acesteia. Gladys Credea că Mortenson nu mai era în viață, însă el era bine sănătos şi se declara dornic să reia relația cu ea. Cum se putea întâmpla aşa ceva, mai ales că era chisă în sanatoriu? Gladys - care avea să dovedească, în repetate rânduri, că foarte hotărâtă să îşi recapete libertatea - a făcut rost, nu se ştie cum, de o niformă de asistentă medicală, a îmbrăcat-o şi a fugit din sanatoriu. A fost ăsită după ore întregi de căutare, colindând pe stradă, fără să ştie unde este "u încotro se îndreaptă. Mai târziu, aceasta a explicat că Mortenson îi promisese se întâlnească cu ea la o anumită adresă dacă va reuşi să evadeze. însă el nu venit la adresa respectivă. S-a întors în sanatoriu fără nici o problemă, dar cu ima frântă. Tot în acea săptămână, când Grace Goddard veni la ea în vizită, ladys a implorat-o să o scoată de acolo. însă Grace ştia bine care e situația, ladys era în mod evident instabilă mintal şi se afla exact acolo unde trebuia ă se afle în acea perioadă din viața ei. Grace nu avu de ales decât să refuze gămințile prietenei sale. însă Gladys încercă şi altfel. îi scrise fiicei ei, Berniece, e care nu mai ştia

nimic de mult timp. Bineînțeles că, la început, nu a ştiut unde o găsească şi a trimis scrisoarea unei rude a fostului ei soț, în Flat Lick, ntucky. Nu se ştie cum, dar scrisoarea a ajuns în mâinile lui Jasper. Acesta nu tia în ce fel anume să procedeze, dar, după ce discută problema cu soția sa, oțărî sceptic să i-o dea lui Berniece. Berniece avea deja nouăsprezece ani. Se căsătorise recent, locuia în Pineville şi era însărcinată cu primul ei copil - nepotul lui Gladys.

Berniece a fost uimită când a primit o scrisoare de la mama ei, o femeie despre care credea de mult timp că nu mai e în viață. Chiar dacă nu ştia multe despre Gladys, lucrurile pe care le cunoştea nu erau prea plăcute. Ani de zile, mama ei vitregă, Maggie, o criticase pe Gladys că îşi părăsise copiii, ca şi cum Gladys avusese de ales. Fiica lui Berniece, Mona Rae Miracle, povesteşte că tot ce aflase mama ei despre Gladys trebuia „scos cu cleştele de la Jasper şi Marie." însă Berniece era în continuare curioasă cu privire la mama ei şi păstrase mereu o fotografie înrămată a acesteia, pe noptieră. îi amintea adesea lui Jasper cât de frumoasă era mama ei şi acesta era de acord, dar ştia că, din păcate, era o femeie iresponsabilă. Lui Berniece îi era clar faptul că nu va putea avea niciodată o relație adevărată cu mama sa şi, după ani de zile de speranțe, acum se gândea la Gladys ca şi când ar fi fost moartă. Apoi primi o scrisoare de la aceasta, sosită parcă din neant. în scrisoare, Gladys o ruga să o scoată din sanatoriu. îi cerea lui Berniece să ia legătura cu o mătuşă a lui Gladys, Dora, care locuia în Oregon, şi să îi ceară să o scoată de acolo. Apoi îi dădea lui Berniece o veste uimitoare. O anunța că are o soră vitregă, în vârstă de doisprezece ani, pe nume Norma Jeane. Gladys îi trimise lui Berniece şi adresa Normei Jeane şi a lui Grace Goddard, sugerându-i să le contacteze.

Berniece era surprinsă: aflase că mama ei era în viață, dar internată într-un spital de boli nervoase şi că avea o soră vitregă. Nu încăpea nici o discuție: îşi dorea să ia legătura cu aceasta. Se hotărî să îi scrie mai întâi lui Grace. O săptă¬mână mai târziu, primi răspuns de la Grace, care era entuziasmată şi îi sugera să îi scrie Normei Jeane. Apoi Grace i-a spus Normei Jeane că are o soră vitregă. „Grace s-a gândit că îi va prinde bine Normei Jeane să ştie că nu e singură pe lume", şi-a amintit o rudă a lui Grace, „că avea o rudă care chiar voia să o cunoască. Toate păreau că se aranjează: scrisoarea lui Gladys către Berniece, hotărârea lui Grace că era bine ca Berniece să o contacteze pe Norma Jeane şi faptul că Norma Jeane afla că are o soră."

Norma Jeane a fost foarte mirată când a aflat că are o soră vitregă în Kentucky. „Era ca şi cum rugăciunile ei primeau, în sfârşit, un răspuns", povesteşte un membru al familiei. „Totul s-a schimbat pentru Norma Jeane. Voia să o cunoască pe Berniece, să afle totul despre ea. I-a scris o scrisoare, în care i-a trimis şi o poză cu ea. Berniece i-a răspuns imediat, trimițându-i şi ea o poză. Legătura dintre ele a fost uimitoare încă de la început. încă de la prima scrisoare, Norma Jeane se semna «sora ta». între ea şi Berniece s-a legat o prietenie nouă, care va dura toată viața Normei Jeane."

„Ambele crescusem cu sentimentul că fuseserăm abandonate", va explica Berniece mulți ani mai târziu, „şi, chiar dacă ni se spusese amândurora că suntem frumoase şi talentate, aveam în continuare nevoie de foarte mult curaj şi de putere. Ne-am sprijinit una pe cealaltă."

Norma Jeane se căsătoreşte

în toamna anului 1938, s-a hotărât că Norma Jeane Mortensen va merge să locuiască cu Edith Ana Lower, sora tatălui lui Grace. Lower părea cea mai indicată persoană care să aibă grijă de Norma Jeane, în comparație cu toți cei care stătuseră cu ea de-a lungul anilor. La vârsta de cincizeci şi opt de ani, Edith Ana Lower era o femeie blândă, cu părul grizonat şi care părea că doreşte binele tuturor celor din viața ei. Divorțată, dar stabilă din punct de vedere financiar, aceasta era proprietara unui imobil de două etaje pe bulevardul Nebraska, la numărul 11348, închiriind unul dintre etaje, în timp ce ea locuia în celălalt. Lucra, de asemenea, ca propovăduitor al Ştiinței Creştine, adică stătea şi se ruga împreună cu clienții şi le preda învățăturile lui Mary Baker Eddy, fondatoarea mişcării Ştiinței Creştine. O femeie cu o gândire pozitivă şi extrem de spirituală, Ana va avea o influență foarte bună asupra vieții Normei Jeane. Aceasta din urmă o numi în scurt timp „mătuşa Ana" şi cele două se vor înțelege de minune, încă de la început.

Când Norma Jeane se mută la ea, Ana îşi stabili prioritatea de a purta cu aceasta discuții motivante, pentru a-i forma respectul de sine. „I-a spus că nu trebuie să dea importanță lucrurilor pe care le cred ceilalți despre ea", relatează Marybeth Miller-Donovan, a cărei mătuşă, Ethel, era cea mai bună prietenă a Anei. „îi amintea că este o fată frumoasă nu numai în exterior, ci şi în interior şi că nu are nici un motiv să se simtă altfel."

La aproximativ un an jumătate după ce s-a mutat la Ana, Norma Jeane va începe să frecventeze cursurile gimnaziului Emerson din Westwood, la vârsta de treisprezece ani. Mabel Ella Campbell, profesoara ei de ştiințe, îşi aminteşte odată: „Arăta ca un copil de care nu prea avea nimeni grijă. Hainele o diferențiau puțin de restul fetelor." Odată ajunsă acolo, va începe să afişeze mai multă încredere de sine, îmbrăcându-se cu haine care îi puneau în evidență silueta şi folosind ceva mai mult machiaj decât celelalte fete. începuse să se vadă într-o lumină diferită şi, în curând, şi ceilalți o vor vedea astfel, devenind foarte plăcută în rândul colegilor. Aceasta este perioada în care va începe să îşi dea seama de valoarea frumuseții sale şi de efectele pozitive pe care aceasta le putea avea asupra ei. începuse să îşi considere aspectul exterior atrăgător ca pe o entitate aparte, fără vreo legătură cu sexualitatea. într-adevăr, acesta era un magnet care îi putea atrage pe ceilalți. Când şi-a dat seama de toate acestea, a început să caute metode de a-i face pe ceilalți să o iubească şi mai mult şi să o considere chiar şi mai frumoasă. Aspectul ei suferea din ce în ce mai multe îmbunătățiri. Machiaj. Ruj. Haine mai strâmte. Voia să facă tot posibilul pentru „îmbunătățirea ofertei". începu să creeze un personaj pe care oamenii nu numai că îl vor iubi, ci îl vor adora - proces care va începe la vârsta de treisprezece ani şi va continua până la moartea ei, la treizeci şi şase de ani. „Până atunci, simțeam că sunt în ; afara lumii", îşi va aminti ea mai târziu, „şi, dintr-odată, lumea se deschidea în fața mea. Chiar şi fetele îmi dădeau ceva atenție pentru că se gândeau: «Hmmm, e bine să ai de a face cu ea.» Drumul până la şcoală era lung - trei kilometri jumătate până la şcoală şi trei kilometri jumătate înapoi, spre casă -, dar era o plăcere. Toți bărbații claxonau... lumea devenise prietenoasă."

Chiar dacă a avut o influență clară în viața tinerei fete, perioada petrecută de Norma Jeane la Ana nu va dura mult. Acum în vârstă de şaizeci de ani, Ana avea probleme de sănătate, chiar şi cu inima. Deşi nu dorea să facă acest lucra, aceasta se va hotărî, în februarie 1940, să o trimită pe fată înapoi, la Grace şi la Doc Goddard. Ana avea să se mute în West Los Angeles, iar familia Goddard, în vechea ei casă de pe Van Nuys. Dar, înainte ca drumurile Anei şi al Normei Jeane să se despartă, Ana îi vorbi despre încrederea în propriile forțe. „Nu trebuie să depinzi toată viața de ceilalți", i-a spus ea, după cum îşi aminteşte un prieten de familie. „Când o să creşti mare, va trebui să fii pe picioarele tale. Eu nu o să pot fi mereu lângă tine. De fapt, nimeni nu va fi mereu alături de tine."

Norma Jeane spera că de data aceasta se va putea integra în sânul familiei Goddard. începutul părea promițător. După ce se mută înapoi cu Grace şi cu Doc, Norma Jeane se împrieteni cu fiica lui Doc, BeBe, şi chiar cu rudele mai înde¬părtate ale familiei Goddard. Acum, că Norma Jeane avea mai multă încredere în sine, păreau să izbucnească mai puține conflicte între ea şi familia Goddard.

în septembrie 1941, Norma Jeane şi BeBe intrară la liceul Van Nuys. Trans¬portul fetelor la şcoală genera o problemă destul de importantă. Locuința ante¬rioară a lui Grace era în apropierea liceului Van Nuys. Casa Anei - în care locuia acum împreună cu Norma Jeane -, era destul de departe de şcoală. Văzând că Norma Jeane era în sfârşit fericită şi plăcută de ceilalți, Grace nu dori să o înscrie la altă şcoală. Grace era încă destul de apropiată de fosta ei vecină, Ethel Dougherty şi ştia că fiul lui Ethel, Jim, avea maşină. Dacă, după şcoală, fetele mergeau până acasă la familia Dougherty, le-ar putea duce apoi Jim până la ele în cartier? Ethel 1-a întrebat pe Jim, care a privit ideea cu reticență, spunând că fetele erau mici şi puse pe şotii - el era cu cinci ani mai mare decât ele - şi ştia că nu puteau avea nimic în comun. Totuşi, a căzut de acord.

Născut pe 12 aprilie 1921, în Los Angeles, James Dougherty era un tânăr chipeş, cu părul şaten auriu ciufulit şi cu nişte ochi albaştri atât de adânci, încât uneori păreau violet. Deasupra zâmbetului său larg, care-i dezvelea dantura, purta o mustață tunsă scurt.

înalt şi robust, era un tânăr cu o conformație atletică. Era cel mai mic dintre cei cinci copii care crescuseră în condiții dificile, familia lui aflându-se mereu într-un impas financiar. Foarte popular la şcoală, făcea parte din echipa de fotbal a şcolii şi era preşedintele organizației elevilor din ultimul an. Grace îl plăcea foarte mult şi se gândea că ar fi o pereche potrivită pentru Norma Jeane. Ea a fost cea care a pus la cale prima întâlnire dintre Jim şi Norma Jeane, la o petrecere, în 1941. După câteva întâlniri, era clar că cei doi se arătau cel puțin interesați unul de celălalt. Pare ciudat că Grace s-a hotărât să încurajeze relația Normei Jeane cu Jim, care era mai mare decât ea, dar nu mai pare ciudat după ce aflăm ce a urmat. în această perioadă, Doc Goddard a obținut o slujbă ca şef de vânzări pe Coasta de Est la compania Adel Precision şi familia Goddard se hotărî să se mute în Virginia. Hotărârâ, de asemenea, că Norma Jeane nu va merge I cu ei. Doc pur şi simplu nu dorea să poarte responsabilitatea unui copil,

în plus față de marea mutare. Deci, ce era de făcut cu Norma Jeane de data aceasta?

Norma Jeane era, bineînțeles, foarte deziluzionată. Avusese mereu încredere în Grace şi acum, că era lăsată baltă, nu putea să simtă decât că încrederea îi fusese trădată. „Dar, cu siguranță, avea dreptate", observă Jim Dougherty. „Când Grace o luase pe Norma Jeane de la orfelinat pentru a o duce la ultima ei familie «adoptivă», îi spusese că era cea din urmă oară când i se întâmplă acest lucru. Norma Jeane vedea cum Grace îşi încalcă acum promisiunea."

După epuizarea tuturor posibilităților, se părea că Norma Jeane va trebui să ' se întoarcă la orfelinat şi să aştepte fie să fie adoptată, fie să împlinească i optsprezece ani. Ştiind cât de nefericită va fi dacă se va întoarce acolo, Grace | căuta cu disperare o soluție pentru a evita asta. în consecință, puse la cale un plan împreună cu Ethel Dougherty. „Ce ar fi dacă fiul tău s-ar căsători cu Norma Jeane?" sugeră Grace. „Aşa nu ar mai fi nevoie să meargă la orfelinat şi, oricum, nu e ca şi cum cei doi nu s-ar plăcea deja." Ethel fu şi ea de părere că era o idee bună, spunându-i asta şi fiului ei.

Norma Jeane urma să împlinească şaisprezece ani în iunie şi aceasta era vârsta legală pentru căsătorie în California. Chiar dacă Jim era de părere că Norma Jeane era prea mică pentru el, trebui totuşi să recunoască faptul că o plăcea. Era drăguță şi simpatică.

Dar să iasă cu ea în oraş era una şi să se căsătorească cu ea era altceva. Mulți ani mai târziu, când Jim va discuta despre procesele de conştiință pe care şi le făcuse în acea perioadă, va spune că nu găsea nici un motiv plauzibil ca să respingă ideea, mai ales că aşa o putea salva pe Norma Jeane de la orfelinat.

Cât despre ea, Norma Jeane nu avea mare lucru de spus în problema aceasta. Când îi prezentară ideea, căzu de acord, însă cu reticență. Până atunci nu văzuse nici o căsătorie reuşită şi îi era şi teamă de consecințele statutului de soție a lui Dougherty. Problema intimității o măcina cel mai tare. Când şi-a exprimat toate aceste temeri în fața lui Grace, aceasta încercă să fie înțelegătoare, spunându-i că „va învăța cu timpul". Probabil că Grace ar fi putut fi şi mai înțelegătoare atunci când era vorba de temerile Normei Jeane. însă, în linii mari, se pare că principalul obiectiv al lui Grace era să o mărite pe fată cât mai repede posibil. Prietenii lui Grace aveau să spună, câțiva ani mai târziu, că aceasta făcea

tot posibilul să nu fie nevoită să o trimită pe Norma Jeane din nou la orfelinat. însă alte persoane sunt mai critice şi spun că Grace dorea să o mărite pe Norma Jeane pentru că i se părea că găsise modalitatea cea mai eficientă şi mai elegantă prin care viața familiei lor putea continua fără probleme, iar ea putea avea conştiința împăcată.

Planurile acestora se materializară rapid. La sfârşitul anului 1942, familia Goddard plecă în Virginia. între timp, Norma Jeane renunță la şcoală în penulti¬mul an de studii, spunând că doreşte să învețe cum să fie o soție bună. Avea să regrete întotdeauna faptul că nu terminase şcoala. „îi părea rău că renunțase", va spune Jim peste câțiva ani, „şi o făcuse chiar dacă nu era nevoie. Cred că renunțarea la studii a fost o decizie luată în pripă. Totul se întâmpla atât de repede, încât cred că simțea nevoia să se concentreze pe un singur lucru."

Cununia, oficiată de un preot, avu loc în seara zilei de 19 iunie 1942, în casa unui prieten al familiei Goddard, Chester Howell. Strănepotul lui Howell, Alexander, spune: „Din ce am aflat de-a lungul anilor de la familia mea, se pare că a fost vorba de o chestie făcută la întâmplare. Familia Goddard nici măcar nu a venit la nuntă, fapt care a surprins pe toată lumea.

Bineînțeles că nici mama Normei Jeane, Gladys, nu a fost prezentă. în schimb, au venit Ida şi Wayne Bolender şi, din câte am înțeles, s-au iscat ceva discuții pe tema venirii acestora."

într-adevăr, Norma Jeane declarase că nu se căsătoreşte dacă nu vine la nuntă „mătuşa Ida" împreună cu „tati". Norma Jeane era destul de mare ca să fie conştientă de animozitățile dintre Grace şi Ida. însă ştia că Grace nu va fi prezentă la nuntă - de abia ajunsese în Virginia şi nu avea să se întoarcă acum înapoi - şi nu vedea deci nici un motiv pentru care să nu o invite pe Ida. Când i-a spus lui Ethel Dougherty ce planuri avea, Ethel consideră de cuviință să o înştiințeze pe Grace. Cum era de aşteptat, Grace nu fu deloc încântată. O sună pe Norma Jeane şi îi spuse că ar prefera să nu o invite pe Ida. Nu avea nici o problemă cu prezența lui Wayne, dar nu putea spune acelaşi lucru când venea vorba de Ida. Norma Jeane a spus că nu mai doreşte să fie la mijloc în conflictul dintre cele două mătuşi ale sale şi că nici nu se gândea să se căsătorească cu Jim Dougherty fără ca Ida să fie de față. „De fapt, o să mă întorc pur şi simplu la orfelinat", a spus aceasta, după cum povesteşte una dintre rudele Idei Bolender. „Ce mai contează? Am mai fost nefericită şi până acum şi pot fi şi de acum

înainte. O să fac față." într-adevăr, odată cu trecerea anilor, se părea că Norma Jeane semăna din ce în ce mai mult cu Ida - o tânără îndărătnică şi hotărâtă, căreia nu-i plăcea să i se spună ce să facă. într-un final, Grace nu avu de ales. I-a zis Normei Jeane să facă ce crede ea de cuviință, dar, până să îi spună toate acestea, Norma Jeane o sunase deja pe Ida să o invite la ceremonie, părerea lui Grace fiind deci inutilă.

Norma Jeane îi invită nu doar pe Ida şi pe Wayne Bolender la nuntă, ci şi pe toți frații ei vitregi, inclusiv pe Nancy Jeffrey, care va povesti: „îmi amintesc de scările unduitoare din sufragerie şi de noi, care stăteam şi o aşteptam să apară. Ce mireasă frumoasă!"

în momentul în care Ida o văzu pe Norma Jeane într-o rochie brodată, din dantelă, cu mâneci lungi şi cu voal, emoțiile o copleşiră şi începu să plângă. Fata avea doar şaisprezece ani şi prefigura deja femeia extraordinară pe care, într-o zi, lumea o va cunoaşte drept Marilyn Monroe. Avea un zâmbet uimitor şi ochii albastru cobalt. în perioada aceea era brunetă.

Ceremonia trecuse şi Ida tot nu se putea opri din plâns, admirând-o mereu pe Norma Jeane. Faptul că fusese ținută departe de fiica ei adoptivă atâția ani şi că multe persoane se aliaseră, în timp, împotriva ei, o consumase foarte mult pe Ida. „îți mulțumesc din suflet că ne-ai invitat", i-a spus ea îmbrățişând-o strâns. „N-ai idee ce mult înseamnă asta pentru mine. N-ai idee, Norma Jeane."

Mireasa îi ținea mâinile Idei într-ale ei şi o privea cu dragoste. „Ziua asta nu putea fi completă fără tine", îi spuse, plângând şi ea de data aceasta. „Crezi că sunt frumoasă, mătuşă Ida?" o întrebă. Copleşită de emoții, Ida nu putu decât să dea din cap. Apoi Norma Jeane se duse la Wayne şi îl îmbrățişa. în timp ce îşi ştergea lacrimile de la ochi, acesta zâmbi şi o întrebă: „Mai ai vreo întrebare pentru mine? Aveai mereu atât de multe întrebări, Norma Jeane." Toată lumea începu să râdă. „Una singură", a spus Norma Jeane. „Promiți că o să mă iubeşti mereu, tati?" Acesta zâmbi. „Promit", zise el. „îți promit din toată inima." Şi se pare că aşa a şi făcut.

PARTEA A ll-A

Perioada de tranziție

Nebunie?

DUPĂ CĂSĂTORIE, JIM ŞI NORMA JEANE DOUGHERTY s-au mutat, până la urmă, într-o căsuță cu patru camere din Van Nuys, California. Sărind peste tradiționala lună de miere, Jim reluă munca la Lockheed, iar Marilyn începu o nouă etapă din viața ei - aceea de soție. Părea că îi place să îşi aranjeze casa, să hotărască ce mobilier sărăcăcios să îşi cumpere. Jim o lăsase să hotărască o mare parte din aceste lucruri. Fiecare articol din casă era atent selectat: paha¬rele, tacâmurile, chiar şi preşul din fața uşii. îi plăcea la nebunie să pună la punct, pentru prima dată, o casă a ei. Avea grijă să fie întotdeauna proaspăt spălată şi frumos îmbrăcată la întoarcerea soțului ei acasă la cină. Dorea să îl facă să se simtă special şi voia ca şi el să o vadă aşa.

Jim va spune mai târziu că era convins că Norma Jeane era virgină atunci când s-au căsătorit. Desigur că acest lucru este normal. Pentru a susține şi mai mult acest fapt deja evident, acesta va mai spune despre ea că era extrem de neexperimentată - a trebuit să o învețe chiar şi cum să folosească diafragma -, dar, odată ce a înțeles cum stau lucrurile, îi plăcu foarte mult să facă sex. „Totul era atât de natural, ca micul dejun dimineața", şi-a amintit el. „Niciodată nu am

avut probleme la capitolul acesta." De-a lungul anilor, Jim avea să fie destul de indiscret cu privire la momentele intime ale cuplului lor. „Niciodată nu mai întâlnisem o fată care să se bucure atât de mult de un contact sexual", îşi mai aminti acesta. „De fiecare dată când făceam dragoste era o bucurie totală." El mai povesti că făcuseră dragoste şi în aer liber, în locuri publice, la adăpost de privirile celorlalți. Se pare însă că aceste amintiri nu trebuie luate chiar aşa cum le-a povestit Jim, pentru că tot el susținuse şi lucruri total opuse despre Norma Jeane.

„Jim mi-a spus, în particular, că Norma Jeane şi-a petrecut o mare parte din începutul căsniciei lor încuiată în baie", povesteşte Martin Evans, prieten cu Jim în perioada în care acesta era căsătorit cu Norma Jeane. „Aceasta avea cărți şi manuale despre sex pe care le primise de la Grace Goddard, dar se pare că nu aveau nici un efect. Era speriată. Din câte am aflat, se pare că o întrebase pe Grace dacă era posibil să nu facă niciodată sex cu Jim. Nu puteau fi oare doar prieteni? Se întreba ea. Nu era deloc dornică să facă sex cu el şi, să fiu sincer, nu cred că au avut niciodată o viață sexuală prea bună - în ciuda afirmațiilor ulterioare ale lui Jim."

Dacă stăm să ne gândim mai bine, comentariile lui Jim Dougherty despre viața sexuală cu Norma Jeane au fost făcute la mulți ani după ce ea devenise renumita Marilyn Monroe. De fapt, au fost făcute la zece ani după moartea ei. La vârsta de douăzeci şi unu de ani, un bărbat se căsătoreşte cu o fată, care, după divorț, va deveni unul dintre cele mai mari sex-simboluri din toate timpurile, o personalitate emblematică. Atunci când a fost întrebat dacă a satisfăcut-o din punct de vedere sexual, ar fi putut oare spune nu?

Biograful lui Marilyn Monroe, James Haspiel, care a cunoscut-o în 1954 şi i-a rămas în preajmă până la moartea ei, în 1962, are o viziune interesantă asupra acestui subiect, făcând următoarea observație: „Se poate spune că mariajul lui Jim Dougherty cu Marilyn Monroe a fost cel mai important lucru pe care acesta 1-a făcut toată viața lui. Vreau să spun că un bărbat poate avea în viață mari succese pe plan profesional, dar cine poate egala în vreun fel succesul unei căsătorii cu Marilyn Monroe? Căsătoria asta îl va duce prin toată lumea, la tot felul de emisiuni de televiziune în care a vorbit despre Marilyn şi îl va face faimos ca prim soț al acesteia. Insă, pe de altă parte, toți cei care au făcut parte din viața ei - şi despre care s-a ştiut că au făcut parte din ea - au devenit celebri.

Dougherty a jucat un rol într-o poveste clasică şi a profitat de el, aşa cum, probabil, şi trebuia să facă. Şi, cine ştie, poate chiar astea sunt lucrurile pe care şi le aminteşte despre ea."

Iată părerea lui Marilyn cu privire la viața lor: „Efectul pe care 1-a avut prima căsătorie asupra mea a fost să îmi sporească lipsa de interes față de sex."

Este normal ca Norma Jeane să fi fost îngrijorată din pricina vieții ei sexuale alături de Jim. Până la urmă, adevărul este că circumstanțele o forțaseră să îşi dăruiască virginitatea unui bărbat pe care de-abia îl cunoştea, şi toate acestea ca să nu meargă la orfelinat. Situația era departe de a fi ideală pentru o tânără care trecuse deja prin prea multe situații traumatizante. De fapt, Norma Jeane începuse să inventeze tot felul de soluții pentru a evita să facă dragoste cu soțul ei. Jim avea să spună mai târziu că era conştient de faptul că multe, dacă nu chiar toate durerile ei de cap fantomă, crampele sau dieta dezordonată erau încercări de a se eschiva în fața obligațiilor sale conjugale. în marea majoritate a cazurilor, acesta a avut răbdare cu ea. într-o noapte însă, a fost insistent. I-a spus că va face un duş rapid şi după aceea vor merge în dormitor ca să facă dragoste. După terminarea duşului, Jim ieşi din baie, imaginându-şi că o va găsi pe Marilyn în pat, aşteptându-1. însă nu o găsi. Marilyn dispăruse.

După ce o căută repede prin casă, se gândi că Marilyn şi-a pus rapid haina pe ea şi a fugit pe uşa de la intrare. Era o seară liniştită, dar, având în vedere că nu era îmbrăcată decât în cămaşa de noapte, Jim se gândi că nu ar fi putut ieşi afară aşa.

Jim se aşează în fața geamului şi stătu acolo mai bine de o oră. Apoi, zări pe strada întunecată şi pustie o siluetă albă. Era soția lui, doar în cămaşa de noapte, îndreptându-se în viteză - aproape alergând - spre casă. Jim se întoarse repede în dormitor şi se prefăcu că doarme. într-un minut, Norma Jeane intră pe uşa principală şi sări în pat lângă soțul ei, strângându-1 în brațe cu disperare.

„Mă urmăreşte un bărbat", şopti ea.

„Poftim?"

Norma Jeane i-a spus din nou că un bărbat o urmăreşte. îi explică faptul că a trebuit pur şi simplu să iasă din casă şi, pe când se îndepărta, a observat că cineva o urmărea. Jim a spus că nu era de mirare că o urmărise, având în vedere că era îmbrăcată doar într-o cămaşă de noapte. „Poate credea că nu eşti în toate mințile", îşi dădu el cu părerea.

Foarte agitată, Norma Jeane începu să îi explice că bărbatul pe care îl văzuse era neobişnuit de rapid. La un moment dat era sus într-un copac, apoi într-o casă întunecată... mai târziu într-o maşină parcată. După părerea lui Jim, bărbatul fie avea puteri supraomeneşti, fie era un produs al imaginației soției sale. Apoi, aceasta îi ceru lui Jim să îl caute pe urmăritor pe la ei prin casă. El dispăru un moment, apoi se întoarse spunându-i că 1-a căutat. Bineînțeles, nu o făcuse.

Se întoarse spre Norma Jeane, care, acum, tremura şi mai tare. „Vezi? Ți-am spus, nu e nimeni aici", i-a spus el foarte calm. Din ce le va povesti mai apoi prietenilor, aceasta era prima oară când o văzuse pe tânăra sa soție având mai mult decât o simplă stare de nesiguranță. începu să se teamă că va avea aceeaşi soartă nefericită ca mama ei.

„Dar chiar mă urmărea", îi răspunse ea.

Dougherty scoase un oftat. „Haide, Norma Jeane", a spus el. „Tipul ăsta nu putea fi chiar peste tot. Nu vezi că e o nebunie?"

Ultimul cuvânt al lui Jim, „nebunie", rămase în aer şi agitația şi neliniştea din ochii tinerei se stinseră uşor. Se întinse în linişte, cu privirea acum goală şi distantă.

Planul inteligent al lui Gladys

Norma Jeane şi Jim nu mai discutară niciodată despre incidentul cu urmă¬rirea. A fost pur şi simplu dat la o parte, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat. în celelalte privințe, în 1943, mariajul părea că decurge destul de bine. însă aveau să mai apară câteva semne îngrijorătoare. De exemplu, Norma Jeane insista să îi spună lui Jim „tati". Martin Evans, care era prieten cu Jim în acea perioadă, îşi amin¬teşte: „Mi-a spus că nu îi plăcea asta. Era îngrijorat, gândindu-se că dacă fata nu ştie cine îi era tatăl adevărat, acest lucru s-ar fi putut transforma într-o problemă. Mi-a spus: «Nu vreau să se gândească la mine ca la un tată. Eu sunt soțul ei.» Jim mi-a mai spus că Norma Jeane îl amenințase că, dacă s-ar întâmpla ceva cu căsnicia lor, ea şi-ar face rău singură. «O să sar de pe pod, tati», spunea ea şi nu părea deloc că glumeşte. Jim chiar o credea în stare să facă asta. Era extrem de nesigură, dar treaba cu «tati» îl deranja în continuare cel mai tare. Avea senzația că, dacă ar fi corectat-o sau ar fi pedepsit-o, Norma Jeane nu s-ar mai fi oprit din plâns. Mi se pare că, în preajma ei, se simțea mereu pe teren alunecos."

în această perioadă, mama Normei Jeane, Gladys Baker, era tot internată în sanatoriu. Viața acesteia în spitalul de boli nervoase din San Jose era, din multe puncte de vedere, o viață ireală. Era într-o continuă stare de halucinație.1 îşi dorea cu disperare să iasă de acolo şi epuizase deja toate ideile salvatoare, apelând chiar şi la fiica ei, Berniece, pe care nu o mai văzuse de ani de zile. însă Gladys părea că este totuşi conştientă de crudul adevăr: nimeni nu o voia. Dar, în loc să se obişnuiască cu acest gând, îşi imagina în permanență cum ar fi să trăiască din nou alături de fiica ei, Norma Jeane, şi chiar alături de tatăl acesteia. Şi a găsit o manieră inteligentă de a-şi manifesta această dorință. A hotărât că eliberarea din sanatoriu depinde de un bărbat din trecutul ei.

în această perioadă, Grace Goddard se mutase deja la Chicago. în timpul unei vizite scurte în California, aceasta se hotărî să meargă să o vadă pe Gladys Baker în sanatoriul din San Jose şi apoi să îşi viziteze prietena, Ethel Dougherty, în Los Angeles. în dimineața în care a fost la sanatoriu, Gladys i-a spus că are nişte veşti uimitoare. I-a dezvăluit că Charles Stanley Gifford - bărbatul cu care începuse să se vadă înainte de a divorța de Edward Mortenson - e tatăl Normei Jeane. Desigur, din câte ştim, Gladys îi spusese lui Gifford că Norma Jeane este copilul lui, imediat după ce a rămas însărcinată, cu şaptesprezece ani în urmă, dar acesta a refuzat să o creadă. Grace nu a fost deloc surprinsă de ceea ce îi dezvăluise Gladys. Cele două femei discutaseră şi în trecut despre Gifford şi Grace avea bănuielile ei cu privire la această poveste, însă acum era prima dată când Gladys i le confirma.

Ce se petrecea oare în mintea lui Gladys? De ce îi spusese toate lucrurile acestea? Nu este exclus ca Gladys să îi fi povestit lui Grace în speranța că aceasta îi va spune Normei Jeane şi că Norma Jeane îl va căuta pe Gifford şi îi va spune că este tatăl ei. Povestea urma, la modul ideal, cam aşa: Gifford avea să recu¬noască că fata aceea frumoasă este fiica lui şi se hotăra să înceapă o viață nouă alături de ea. Odată ce tatăl şi fiica aveau să se cunoască, în sfârşit, care mai era elementul lipsă din această ecuație? Bineînțeles, Gladys, mama. într-adevăr, se pare că Gladys găsise posibilitatea implicării unei persoane la care nu mai apelase până acum - Charles Stanley Gifford - şi care trebuia să o scoată din sanatoriu.

După ce plecă de la Gladys, Grace nu ştia cum să procedeze cu noile veşti primite. Oare trebuia să îi spună Normei Jeane? Fata era, în sfârşit, fericită. Ce impact vor avea oare aceste veşti asupra ei? Oare era mai bine să nu mai spună

Note:

1 într-o scrisoare nedatată de la Grace Goddard, aceasta spune clar faptul că Gladys avea probleme mintale grave.

„Crede că a fost internată în spital pentru că votase cu mulți ani înainte cu partidul socialist", scria Grace. „Doarme cu capul în partea cealaltă a patului ca să nu vadă pozele cu Marilyn - o deranjează... Şi-ar fi dorit să nu fi avut nici o experiență sexuală, pentru a se apropia mai mult de modelul Mântuitorului." nimănui? Se afla într-un real impas. Se hotărî atunci să discute cu prietena ei apropiată, Ethel, mama lui Jim Dougherty şi soacra lui Marilyn.

Ethel era sigură că Norma Jeane avea nevoie de acea informație. „Merită să ştie adevărul", a spus ea. „Dar dacă nu e ăsta adevărul?" se întreba Grace. „Oare putem avea încredere în spusele lui Gladys? Şi cum o să fie Norma Jeane afectată de toate astea?" Ethel era convinsă că Norma Jeane trebuie să afle veştile date de Gladys, fie că erau sau nu adevărate. „Ar trebui să îi spui chiar tu", i-a spus Grace lui Ethel. „Chiar cred că ar trebui să afle asta de la un membru al familiei."

Cum era de aşteptat, Norma Jeane a fost foarte surprinsă când Ethel i-a spus că tatăl ei era un bărbat pe nume Charles Stanley Gifford. „Sentimentele ei erau foarte confuze, din câte îmi amintesc", a spus Martin Evans, din ce îşi amintea că îi povestise Jim Dougherty. „îi era teamă să îl contacteze, dar ştia că trebuia să facă asta."

Pe 1 februarie 1943, Norma Jeane i-a scris lui Grace Goddard, spunându-i că era nerăbdătoare să îl cunoască pe Gifford. Toată viața visase să îşi cunoască tatăl şi acum era sigură că şi el îşi dorea să o cunoască. După ceva căutări, dădu de doi foşti angajați de la Consolidated Studios care îl cunoscuseră pe Gifford şi care aveau numărul lui de telefon. Apoi, într-o seară, avându-i lângă ea pe Jim şi pe mama lui, Ethel, Norma Jeane îl sună.

„Sunt Norma Jeane", a spus ea cu o voce tremurată. „Sunt fiica lui Gladys Baker." Peste câteva secunde, lăsă receptorul din mână. „Mi-a închis", a spus ea şi începu să plângă. Jim încercă să o consoleze, dar fără folos.

„Jim mi-a povestit că a fost o mare lovitură pentru ea", a spus Martin Evans. „O mare lovitură."

Astăzi, Charles Stanley Gifford-jr., în vârstă de optzeci şi cinci de ani, refuză să creadă povestea asta. „Nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva", insistă el. „Pare ceva fictiv - ceva inventat de ea [Marilyn Monroe]. A inventat o mulțime de poveşti despre viața ei. De fapt, eu cred că le-a spus celorlalți că îl va suna şi chiar a sunat pe cineva, dar nu pe tatăl meu. Tata nu i-ar fi închis niciodată telefonul lîn nas. Şi-ar fi dorit să o cunoască mai bine şi să afle ce fac ea şi Gladys. Cred că pur şi simplu a format un număr de telefon... şi după aceea a inventat toate stea, avându-i pe ceilalți martori."

„A fost foarte dezamăgită", povesteşte Jim Dougherty - care fusese de față când Marilyn a dat acel telefon. „Gifford a ratat şansa de a-i fi tată. Bineînțeles că, după ce a făcut, nu merita să îl respect. Am fost mai atent decât de obicei cu Norma Jeane şi, până la urmă, i-a trecut. Dar a fost o poveste tristă."

Probleme în paradis

Jim şi Norma Jeane Dougherty au fost conştienți încă de la început că nu aveau o căsnicie bazată pe dragoste şi, fără îndoială, acesta a fost motivul pentru care cei doi au hotărât să nu aibă copii. De fapt, Norma Jeane se temea foarte tare să fie mamă. Avea numai şaptesprezece ani şi era, după cum a mărturisit chiar ea mai târziu, „îngrozită de posibilitatea de a rămâne însărcinată. Femeile din familia mea nu s-au priceput niciodată să îşi crească copiii cum trebuie." Mai târziu, va spune că îi era teamă şi că mariajul ei se va sfârşi la un moment dat, că Jim va pleca şi că „în urma lui va rămâne o fetiță într-o rochiță albastră şi o bluză albă care va locui în casa unei «mătuşi», unde va spăla mereu vasele şi va fi ultima la rând să facă baie sâmbătă seara."

în primăvara lui 1943, Jim Dougherty se va înscrie în Marina Comercială şi, în scurt timp, va fi trimis pe Insula Cătălina, la o distanță destul de mică de Los Angeles. Astfel, cei doi îşi vor permite să achiziționeze un apartament pe insulă. Căsătoria lor însă nu mergea bine încă înainte de a ajunge pe insulă. Norma Jeane avea să fie foarte plăcută de cei de acolo, cu costumele ei de baie minuscule şi cu zâmbetul ei larg - şi lui nu-i plăcea deloc asta. Tot aici, Norma Jeane începu să consume şi ceva alcool - dar nu mult - şi Jim era deranjat şi de acest lucru, pentru că se gândea că i se putea înceţoşa gândirea şi putea fi

tentată să îl înşele. însă nu ar fi trebuit să îşi facă griji din cauza aceasta. „Eram fidelă pentru că sexul nu mă interesa deloc", va explica ea mai târziu.

Este foarte interesant faptul că Norma Jeane avea să îi povestească surorii ei, Berniece, într-o scrisoare de trei pagini, o excursie făcută alături de mama ei pe Insula Cătălina (este evident faptul că excursia avusese loc înainte ca Gladys să intre în sanatoriu). Ca răspuns la prima scrisoare primită de la Berniece, Norma Jeane îi va scrie acesteia:

„Nu ai idee cât de mult semeni cu mama... Mătuşa Ana [Lower] mi-a spus că de abia semănăm una cu alta şi că tu semeni mult mai mult cu mama decât mine. Eu am ochii, fruntea şi părul (sic) mamei, dar, în rest, semăn cu tatăl meu. Nu ştiu dacă ai auzit până acum de Insula Cătălina... mama m-a adus aici într-o vară când aveam vreo şapte ani. Țin minte că ne-am dus la cazino la o petrecere. Bineînțeles că eu nu am dansat, dar m-a lăsat să stau pe margine şi să mă uit la ea, deşi era mult peste ora mea de culcare... Şi uite că acum am fost cu Jimmie la o mare petrecere organizată de Marină. A fost foarte interesant să mă văd dansând pe acelaşi ring de dans ca acum zece ani."

Continuă scrisoarea întrebând-o dacă nu putea veni împreună cu soțul ei, Paris, în California, şi chiar o sfătui unde-şi putea acesta depune candidatura pentru a obține o slujbă în armată: „la Marină... de unde poate pleca oricând onorabil şi unde poate face aproape tot ce doreşte."

îşi încheie scrisoarea astfel: „Sper că o să îmi scrii şi o să îmi spui totul despre tine... Cu mult drag, Norma Jeane. P.S. îți mulțumesc din nou pentru fotografie. Toată lumea mă întreabă: «Cine e cuplul acela frumos?» Şi eu le explic, bineînțe¬les cu mândrie, că sunt sora mea împreună cu soțul ei."

După un an, Jim s-a transferat la Western Pacific. în ciuda problemelor existente în relația lor, i-a fost foarte greu să îşi ia la revedere în ziua în care a plecat din San Pedro, California. Norma Jeane încerca să fie puternică în fața acestui nou „abandon" din viața ei. Se mută din nou cu părinții lui Jim, aşteptând veşti de la soțul ei.

în această perioadă, Norma Jeane Dougherty se angaja pentru prima dată, la Radioplane. Compania se găsea în Burbank şi producea avioane teleghidate, folosite drept ținte în antrenamentele pentru război. Ea se ocupa de vopsirea părților componente ale avioanelor. „Nu era o sarcină prea uşoară", spune Anna DeCarlo, a cărei mamă a lucrat la Radioplane în aceeaşi perioadă. „Programul de

muncă era foarte lung, uneori chiar douăsprezece ore pe zi. Vopseaua avea un miros foarte puternic. îi intra în păr şi în piele şi era imposibil de scos. întârzia deseori la lucru. De fapt, toată lumea ştia că Norma Jeane întârzie mereu, oriunde s-ar duce. Dar ceilalți angajați o simpatizau foarte tare. Era o persoană foarte apropiată şi cu toții ştiau că pot să apeleze la ea atunci când aveau probleme."

Jim era plecat mai tot timpul şi, de aceea, Norma Jeane nu avea cum să nu se simtă singură. Spre finele lui octombrie 1944, se hotărî să ia toți banii pe care-i câştigase la Radioplane şi să plece cu trenul să-şi viziteze pentru prima dată sora, care, acum în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, se mutase în Detroit. Apoi Norma Jeane dorea să o viziteze şi pe Grace Goddard, la Chicago. Normei Jeane nu îi venea să creadă că urma să îşi vadă sora. Aşteptase atât de mult momentul acesta şi iată că, în sfârşit, el sosise.

Când a ajuns la Detroit, Norma Jeane a fost întâmpinată de Berniece, împreună cu fiica ei, Mona Rae şi cu soțul său, Paris. Venise la gară chiar şi sora lui Paris, Niobe.

„Norma Jeane îmi spusese în ultima ei scrisoare cum şi în ce culoare va fi îmbrăcată, ca să o recunoaştem", şi-a amintit Berniece. „M-am dus împreună cu Paris şi Niobe până aproape de linii aşteptând oprirea trenului. Mă întrebam care dintre noi o va recunoaşte primul sau dacă era posibil pur şi simplu să nu o vedem. Ei bine, nu aveam cum să nu o observăm! Toți pasagerii care coborau din tren arătau atât de obişnuit şi, deodată, apăru o fată înaltă, superbă.1 Am strigat-o cu toții odată. Nici un alt pasager nu mai arăta ca ea: era înaltă, atât de frumoasă şi de proaspătă, îmbrăcată în hainele pe care ni le descrisese, adică Un costum din lână albastru-cobalt şi o pălărie în formă de inimă."

Nu este un lucru surprinzător faptul că vizita a fost plăcută. Cele două surori au apucat să se cunoască mai bine şi au povestit foarte multe lucruri despre familia din care făceau parte, uitându-se la poze şi încercând să pună cap la cap poveştile pe care le auziseră despre rudele lor.

Note:

1 Norma Jeane avea o înălțime de 1,65 m.

în timp ce priveau pozele din tinerețea lui Gladys, care era atât de frumoasă în vremurile acelea, Berniece a întrebat cum arată acum. Norma Jeane i-a spus că era „în continuare destul de drăguță", dar că nu mai zâmbea deloc şi

că pentru ea devenise „o străină". „O parte din mine îşi doreşte să-i fie alături", a spus Norma Jeane, „însă o parte din mine se teme de ea."

Au mai vorbit şi despre tatăl lui Berniece, Jasper, bărbatul care o luase pe ea şi pe fratele ei de la Gladys demult de tot şi care îi crescuse apoi împreună cu noua sa soție. Berniece recunoscu faptul că nu era foarte apropiată de tatăl ei şi că acesta avea o problemă cu băutura. I-a mai spus Normei Jeane că o iubeşte foarte mult pe mama ei vitregă - femeia care o crescuse, în locul lui Gladys.

Vizita aceasta plăcută a fost brusc întreruptă când Norma Jeane a aflat că soțul ei venise în mod neaşteptat acasă în permisie. Plecă repede la Chicago pentru a se întâlni cu Grace înainte de a se întoarce acasă, la Van Nuys. Trebuie menționat faptul că, în tot acest timp, Norma Jeane îi trimitea bani „mătuşii Grace", deoarece, se pare, Grace şi Die aveau probleme financiare. Nici Norma Jeane nu câştiga cine ştie ce, dar găsise o modalitate de a fi generoasă față de o persoană care o iubise foarte mult în toți aceşti ani. Merită menționat şi faptul că părea că a iertat-o pe Grace deşi aceasta o abandonase, mutându-se împreună cu noua ei familie în Virginia. Probabil că, până la această vârstă, Norma Jeane îşi dăduse seama că viața este foarte complexă şi nu toată lumea obține ce îşi doreşte - iar iertarea este soluția optimă pentru un om care îşi doreşte să ducă o viață normală.

La întoarcerea în California, viața Normei Jeane avea să se schimbe într-o fracțiune de secundă, într-un fel în care nimeni nu şi-ar fi putut imagina vreodată.

Succes peste noapte

La finele anului 1944, când Norma Jeane s-a întors la lucru după mica ei vacanță, o unitate militară care făcea un film despre armată a chemat câteva femei care lucrau acolo să pozeze. Fotografiile au apărut într-o revistă guverna¬mentală numită Yank. Norma Jeane nu era sigură că se va descurca, însă ştia cu siguranță că doreşte să încerce. Grace Goddard îi spusese de multe ori că e frumoasă şi că, într-o bună zi, o să se lanseze în show business. Desigur, aici nu era tocmai show business, dar cu siguranță era ceva palpitant. în ziua în care fotografii, printre care şi un bărbat pe nume David Conover, au venit să o fotografieze în hainele de lucru - adică o salopetă maronie şi o bluză verde - Norma Jeane a fost mai mult decât încântată. I-a fost foarte uşor. Nu a avut deloc

emoții. Viitorul unui om se poate schimba într-o clipă şi acea schimbare s-a declanşat în momentul în care Conover a făcut prima poză voluptuoasei şi în acelaşi timp castei Norma Jeane. Din acel moment, viața i s-a schimbat. „în momentul în care fotograful acela i-a făcut prima poză, viitorul nostru a fost pus în pericol", a spus odată Jim Dougherty. „Numai că eu nu ştiam asta atunci."

Când se vorbeşte de ascensiunea rapidă a anumitor celebrități din show business, se foloseşte adesea expresia „succes peste noapte". Deseori, acesta este doar o figură de stil. însă, în cazul Normei Jeane Mortensen - care avea să devină curând Marilyn Monroe - chiar aşa s-a întâmplat. Povestea aceasta a fost istorisită de nenumărate ori şi nu e greu de imaginat că Norma Jeane a fost rapid preciată de fotografi, devenind foarte curând un model solicitat. Desigur, de-a ungul anilor, s-au făcut multe speculații şi unele persoane chiar au declarat că aceasta întreținuse raporturi sexuale cu fotografii pentru ca aceştia să o favorileze. însă motivația fotografilor care au declarat mai târziu că se întâmplase ceva Intre ei şi Marilyn a fost întotdeauna suspectă. Nimeni nu a susținut astfel de lucruri până când ea nu a devenit celebră. După aceea, era o mare realizare să te poți lăuda că prin patul tău a trecut un sex-simbol de calibrul ei. însă, luate yna câte una, aceste poveşti - şi chiar cărți! - inventate de fotografi nu stau în picioare pentru că nu sunt consecvente atunci când vine vorba de detalii. Din partea ei, Marilyn a lăsat întotdeauna impresia că nu a fost interesată de sex în acei ani. Nu se ştie. Poate că a aplicat pur şi simplu o strategie de relații publice -pe care a susținut-o însă foarte bine. Persoanele care au cunoscut-o bine spun că ar fi foarte surprinse să descopere că aceasta se culcase cu acei fotografi pentru a avansa rapid în acest domeniu. Până la urmă, era destul de frumoasă ca să reuşească pe cont propriu. De fapt, va avea destul de mult succes pentru a se Înscrie într-o agenție de fotomodele care o va trimite la numeroase interviuri. în primăvara anului 1946, apăruse deja pe mai mult de treizeci de coperte de revistă.

în afară de rapiditatea cu care a venit succesul, a mai fost fascinant faptul Că a înțeles foarte repede, încă de la primele şedințe foto, ce înseamnă o carieră de model. Era foarte interesată de întregul proces şi, de asemenea, extrem de ' itică cu propriul ei aspect. De exemplu, îi punea lui David Conover tot felul e întrebări despre lumină, despre tipurile de lentile de la aparatele de foto-afiat, despre cum le determina pe modele să fie cât mai expresive. După şedin-le foto se

întâlnea cu acesta şi analiza fiecare fotografie în parte, cu o atenție emnă de un model profesionist. Voia să ştie ce se întâmplă dacă nu era de acord una dintre fotografii. Dacă fotografia nu se ridica la standardele înalte dorite e ea, era respinsă. Ca să fie mulțumită, fiecare imagine trebuia să fie perfectă.

Poate că nu ar trebui să ne surprindă atât de mult faptul că Norma Jeane avea intuiție atât de bună cu privire la felul cum era prezentată în fotografii. Se ştie ea încercase să câştige admirația celorlalți, încă de la o vârstă fragedă. Poate , dacă Ida ar fi iubit-o destul de mult, ar fi lăsat-o să îi spună mamă. Poate că, acă ar fi fost destul de cuminte, ar fi vrut-o şi Gladys. Poate că, dacă ar fi fost estul de frumoasă, Grace ar fi apreciat-o mai mult. întregul concept cu privire felul în care era percepută de ceilalți s-a situat întotdeauna pe un plan principal viața Normei Jeane, fiind alimentat de nesiguranța pe care o simțea. Ani de ile îi analizase pe ceilalți, pe toți cei pe care îi cunoscuse, pentru a vedea ce ceau aceştia pentru a fi acceptați de către ceilalți. La fel îi analizase şi pe cei in revistele despre cinematografie, pentru a vedea de ce erau atât de speciali. Acum, la vârsta de optsprezece ani, avea posibilitatea să facă un pas înapoi şi să te privească din exterior, ca şi când ar fi fost o altă ființă. Făcea artă fără să îşi dea seama, comunicând prin intermediul fotografiilor sale sentimente umane.

în aceeaşi perioadă, în care se contura cariera de model a Normei Jeane, Jim , Dougherty era la datorie, peste ocean şi ar fi preferat să ştie că soția lui era singură acasă, aşteptându-1 să se întoarcă. De fapt, acesta i-a şi scris o scrisoare în care îi spunea că activitatea de model este o bună ocupație temporară, dar, imediat ce se va întoarce de peste ocean, îşi doreşte ca ea să rămână însărcinată şi să aibă o familie. „Va trebui să te aşezi la casa ta. Nu poți avea decât o singură carieră şi o femeie nu poate fi în două locuri în acelaşi timp." Era interesant faptul că, acum, când găsise şi ea o ocupație care îi plăcea, el se hotărâse deodată că doreşte să aibă un copil.

Mama lui Jim, Ethel, care fusese întotdeauna un aliat al Normei Jeane, nu era nici ea de acord cu noua carieră a nurorii. Ea îl ținea pe fiul ei la curent cu activitățile Normei Jeane (prezentându-le într-un fel care probabil părea mult mai suspect decât în realitate) şi, în acelaşi timp, încerca să o convingă pe Norma Jeane că lucrurile pe care le face sunt neindicate şi îi pot amenința căsătoria. Reacția Normei Jeane fu aceea de a se muta din casa familiei Dougherty în apartamentul mătuşii Ana Lower. Acum, mai mult ca oricând, avea posibilitatea

să îşi dovedească faptul că era fata puternică şi încrezătoare pe care încercase să o modeleze Ida Bolender. Ştia ce avea de făcut şi asta avea să facă. Atunci când Jim se întoarse în permisie, în primăvara anului 1945, avea să observe că nu mai era centrul universului Normei Jeane. Aceasta era acum ocupată. Nu avea nevoie de el. Poate că încă îl mai iubea, dar nu mai simțea că are nevoie de el ca să supraviețuiască. Relația dintre ei se schimbase şi lui Jim nu îi plăcea deloc noua ipostază.

Gladys este externată

Gladys Baker făcuse tot posibilul să iasă din Spitalul de stat Agnews, din San Jose. Şi iată că, în sfârşit, în luna august a anului 1945, medicii hotărâră că aceasta putea fi externată, cu condiția să locuiască timp de un an la mătuşa ei, Dora Graham, din Oregon. Când află de externarea mamei ei, Norma Jeane nu ştiu ce să creadă. Ştia că Gladys nu era sănătoasă. Puținele vizite pe care i le făcuse - una la spital şi una la masă, cu mătuşa Ana - nu decurseseră prea bine. Berniece era însă mult mai entuziasmată cu privire la faptul că Gladys urma să-şi reia traiul de dinainte de a fi internată. Corela acest fapt cu vestea că războiul luase sfârşit în luna aceea şi vorbea despre externarea lui Gladys ca despre „miracolul ei personal". Desigur că Berniece nu o cunoştea deloc pe Gladys. Visase ani de zile să o întâlnească şi spera să poată avea o relație fericită cu aceasta. Norma Jeane, care trecuse deja prin câteva experiențe tulburătoare alături de ea, era mult mai realistă.

Imediat după externare, Gladys se îngropa aproape complet în Ştiința Creştină, la recomandarea mătuşii Ana, practicantă a acestei religii. Adepții Ştiinței Creştine cred că rugăciunea vindecă orice boală, de natură spirituală sau fizică. Activitatea acestei secte este controversată şi a fost privită cu suspiciune încă de la înființarea ei, în 1908, sub îndrumarea lui Mary Baker Eddy. Ana îi dădu i câteva cărți despre credință şi Gladys nu se mai putea opri din citit. Părea că acesta era singurul lucru de care era cu adevărat interesată.

Nu era foarte ciudat faptul că Gladys era fascinată de această doctrină. Până la urmă, trăise ani întregi ştiind că, în ciuda tuturor eforturilor, nici doctorii, nici prietenii şi nici chiar mama ei nu o puteau ajuta. Probabil că acum se gândea Că, dacă se implică în citirea acestor cărți, va descoperi un secret care o va face,

In sfârşit, fericită.

: Tot în această perioadă, Gladys începu să poarte o uniformă albă, şosete albe I şi pantofi albi, ca şi cum ar fi fost asistentă medicală. Nu avea să explice niciodată | motivul pentru care umbla îmbrăcată astfel. Poate că, în urma şederii la sana¬toriu, rămăsese cu impresia că asistentele medicale duceau o viață bună. Până la urmă, erau libere să părăsească sanatoriul la sfârşitul zilei şi puteau fi alături de cei dragi, în timp ce pacienții rămâneau înăuntru. Sau poate că, pur şi simplu, le vedea pe asistente ca pe nişte femei puternice, care îşi cunoşteau drepturile -aşa cum ea nu fusese niciodată. Imediat ce ieşi din spital, se ocupă temporar de Îngrijirea bolnavilor. Norma Jeane era îngrijorată de faptul că mama ei avea dreptul să îngrijească alți oameni. Alte persoane, precum Dora, sperau că Gladys chiar va deveni asistentă medicală, acum, că era, în sfârşit, liberă.

Rugămintea lui Gladys pentru Norma Jeane

în decembrie 1945, Jim Dougherty se întoarse din voiaj ca să petreacă rbătoarea Crăciunului alături de familie. Fusese plecat optsprezece luni. în tot cest timp, era normal ca lucrurile dintre el şi Norma Jeane să se schimbe şi Jim a conştient de acest lucru încă din momentul în care fusese întâmpinat la gară. întârziat o oră", şi-a amintit el. „Mi-a spus că avusese de lucru ca model, scuză re nu m-a mulțumit deloc. M-a îmbrățişat şi m-a sărutat, însă toate gesturile erau oarecum distante. Am fost liber două săptămâni, după care m-am întors datorie, pe coasta Californiei. în aceste două săptămâni nu cred că am stat ai mult de trei sau patru nopți împreună. Era foarte ocupată cu toate contractele care le avea pentru a poza ca model şi câştiga destul de bine. A fost prima ră când mi-am dat seama că soția mea e o persoană ambițioasă." Căsătoria Normei Jeane încă nu se încheiase. încă mai spera că, într-o zi, Jim i va schimba total părerea. „Da, da, da", îi spunea el în vis. „Acum înțeleg. Şi a, sunt de acord cu cariera ta!" Poate că şi atunci când i-a arătat ultimele tografii făcute de renumitul fotograf Andre de Dienes, spera să audă aceste vinte. îşi dorea ca lui Jim să îi placă aceste fotografii - ştia că sunt foarte line - şi credea că poate aşa va reuşi să îl convingă că şi-a găsit chemarea. I-a ai arătat şi câteva dintre numeroasele coperte pe care apăruse recent. Păstra album cu decupaje şi i-1 va arăta şi pe acesta, dând pagină cu pagină şi expli-ndu-i unde a fost făcută fiecare fotografie şi cu ce scop. Norma

Jeane pozase eja şi pentru câteva modele de costume de baie şi era conştientă de faptul că

Jim nu era încântat de acest lucru. Până şi ea era impresionată să vadă câte împliniri avea pe plan profesional şi probabil toată lumea era uimită pe câte coperte apăruse într-un timp atât de scurt - cum era posibil ca tocmai soţul ei să nu fie impresionat de realizările ei? Cum era posibil să îşi dorească să renunțe? De ce nu voia ca ea... să fie fericită?

„Din punctul meu de vedere, observam pur şi simplu cum se transformă într-o persoană complet diferită", îşi va aminti el mai târziu. „Mi-a arătat foto¬grafiile, toate hainele noi pe care şi le luase - ca şi cum mie mi-ar fi păsat de toate astea. Era foarte mândră de reputația pe care o avea la Blue Book [agenția de fotomodele la care era angajată] şi se aştepta ca eu să fiu la fel." Reacția de indiferență a lui Jim nu a fost un semn bun pentru căsnicia lor. Norma Jeane era dezamăgită şi nu înțelegea de ce soțul ei nici măcar nu se preface că se bucură pentru ea.

Jim era de părere că e nevoie să petreacă o perioadă doar cu soția lui, să discute şi să încerce să rezolve o parte din problemele lor de cuplu - cu alte cuvinte, să o facă să se obişnuiască cu ideea că trebuie să renunțe la carieră. Hotărî să plece împreună în Oregon şi să o viziteze pe Gladys, care locuia împreună cu mătuşa Dora. Norma Jeane căzu de acord, însă nu fără a avea o reținere. Ştia că trebuie să îşi viziteze mama, dar ştia că avea să regrete, ca de fiecare dată. Probabil că nu era nici prea entuziasmată să petreacă atâtea zile pe drum, doar ea cu soțul ei, ştiind că lucrurile nu merg cum trebuie între ei.

Jim povesti că vizita nu a mers prea bine. „Prima mea întâlnire cu Gladys m-a şocat", îşi va aminti el mai târziu. „Se părea că nu se leagă nimic între noi, că nu putem stabili deloc o relație. Mintea îi era cu totul în altă parte." Jim a fost surprins şi de asemănarea dintre Norma Jeane şi mama ei. „Aproape că îmi puteam da seama cum va arăta Norma Jeane când va fi de vârsta aceea. Gladys era o femeie drăguță. Dacă s-ar fi machiat şi şi-ar fi aranjat părul în vreun fel, ar fi fost superbă."

Gladys stătea dreaptă într-un scaun din răchită şi nu a avut nici o reacție când, pe uşă, intrară Norma Jeane şi soțul ei. Purta o rochie albă din nailon, şosete şi pantofi albi: „uniforma ei de asistentă medicală". Norma Jeane înge-nunche la picioarele mamei ei şi îi luă mâinile într-ale sale, privindu-i ochii goi,

încercând să îşi dea seama la ce se gândeşte şi ce impresie îi face întâlnirea cu fiica ei.

„Cum te simți, mamă? Te bucuri că ai ieşit, în sfârşit, de acolo?"a întrebat-o Norma Jeane şovăitor. Gladys zâmbi absent.

îngenuncheată în continuare în fața mamei sale, Norma Jeane încercă să umple golul, vorbind despre vizita pe care i-o făcuse de curând surorii ei. Berniece. „De-abia aşteaptă să vină să te vadă, mamă", i-a spus lui Gladys. însă nimic din ceea ce îi spunea Norma Jeane nu părea să o intereseze în vreun fel. „Mamă, te rog", a spus Norma Jeane în căutarea unei expresii pe chipul mamei ei. Gladys îi răspunse la toate acestea printr-o tăcere deplină. Dar, dintr-odată, ladys o apucă strâns de mână pe Norma Jeane, se aplecă spre ea şi îi şopti că oreşte să vină să locuiască cu ea.

Norma Jeane o privi mirată. Nu ştia cum să reacționeze. într-adevăr, acesta ra ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat sau pe care şi l-ar fi dorit vreodată, cmai acum, când se pregătea să renunțe la vechiul ei stil de viață - la căsăto-e - şi să înceapă o viață nouă, o carieră? Gladys reprezenta o răspundere normă pentru ea. Fără îndoială, dacă de-a lungul anilor, cele două s-ar fi ucurat de o relație apropiată, ar fi fost mult mai motivată să ia asupra ei această povară. însă femeia din fața ei era aproape o necunoscută, o persoană instabilă |j imprevizibilă. Cu toate acestea, era mama ei. Ochii Normei Jeane s-au umplut de lacrimi. îşi trase mâinile din cele ale lui Gladys şi se ridică în picioare. „Trebuie |ă plecăm acum, mamă", îi spuse, luându-şi haina şi aruncându-i lui Jim o privire disperată. „O să-ți las adresa şi numărul de telefon al mătuşii Ana, ca să ştii cum ă dai de mine. Sună-mă oricând vrei." Se aplecă, o sărută pe Gladys pe frunte fi plecă. Avea lacrimi în ochi. Gladys nu a reacționat în nici un fel. Norma Jeane |i Jim au plecat.

Zilele cât a durat drumul de întoarcere în Los Angeles au trecut în linişte. Norma Jeane era foarte îngândurată şi groaznic de nefericită. Excursia nu 'ecursese deloc aşa cum îşi imaginase Jim. Nu avusese deloc ocazia să discute U Norma Jeane despre grijile pe care şi le făcea cu privire la căsnicia lor şi la oua ei carieră. însă, când s-au întors la mătuşa Ana, nu a mai putut aştepta.

'-am săturat de treaba asta cu fotomodelele", i-a spus el Normei Jeane, punând iciorul în prag. „Nu mai suport nici o clipă. Uite ce o să se întâmple. Când o ă mă întorc, în aprilie, vreau să te găsesc la noi acasă. Şi, până atunci,

vreau te obişnuieşti cu ideea că o să renunți la prostiile astea şi că o să facem copii. ' înțeles, Norma Jeane?" Ea dădu din cap, fără nici o vorbă. Mai târziu îşi va inti că inima îi bătea atât de puternic încât nu închise un ochi toată noaptea, n fotograf îi dăduse odată o cutie de somnifere, în caz că nu putea dormi, dar -a fost frică să le ia.

Jim are parte de o surpriză: Gladys

Primele luni ale lui 1946 au fost foarte aglomerate. Norma Jeane, în vârstă 'e aproape douăzeci de ani, nu muncise niciodată atât de mult. Toți fotografii rau uimiți de cât de bine ieşeau toate pozele şi era clar că nu mai aveau de-a ace cu o începătoare. Ştia la ce să se aştepte încă de la început şi acum re¬zultatele erau potrivit aşteptărilor. Lucra fără încetare - atât de mult, încât o prietenă de-a ei, Jacquelyn Cooper, se întreba dacă nu cumva Norma Jeane se culcă cu fotografii. „I-am zis că poate avea încredere în mine, pentru că nu o să mai spun nimănui dacă are aventuri cu tipii ăia", şi-a amintit ea. „Mi-a spus: «în nici un caz!» Ce impresie aveam eu despre ea? S-a supărat foarte tare şi s-a simțit jignită de parcă nu aveam dreptul nici măcar să mă gândesc la asta. De fapt, s-a supărat atât de tare, încât nu m-a mai băgat în seamă câteva zile."

„Mi-era scârbă de bărbații care credeau că mă pot cumpăra", îşi va aminti Marilyn peste câțiva ani. „Şi erau o mulțime de bărbați care credeau asta. Simplul fapt că îi refuzam îi făcea să crească miza."

Muncea foarte mult şi avea încredere într-un singur fotograf, atunci când era deprimată. Va povesti că uneori avea nişte „stări întunecate care veneau de nicăieri". în vremea aceea era ca şi cum „nu aveam răspunsuri pentru nimic."

Aceste comentarii sunt interesante pentru că ne amintesc de bunica ei, Delia, şi de mama ei, Gladys, care numeau aceste stări „depresii". însă poate că urmă¬toarea afirmație, teribil de profetică, vorbeşte cel mai bine despre schimbările de dispoziție ale lui Marilyn din această perioadă: „Da, aveam ceva special şi eram conştientă de asta. Eram genul acela de fată pe care o găsesc moartă în dormitor, cu o cutie de somnifere în mână. Atunci când eşti tânără şi sănătoasă, luni îți doreşti să te sinucizi şi, pe urmă, marți eşti cea mai veselă persoană."

în tot acest timp în care Jim era plecat şi Norma Jeane lucra cu diverşi fotografi, avea să se întâmple un lucru care o va schimba total pe Norma Jeane şi

va modifica imaginea pe care o vor cunoaşte generațiile viitoare de admira¬tori. Această schimbare va avea loc în februarie 1946. La sugestia impresarei sale, Emmeline Snively, Norma Jeane şi-a îndreptat mai întâi părul, apoi a renunțat la culoarea lui naturală şatenă în favoarea unei nuanțe de blond auriu. Toate acestea pentru o reclamă la şampon. Acum, mai mult ca oricând, Norma Jeane Baker Mortensen Dougherty începuse să semene foarte mult cu Jean Harlow. Dar, mai important, începuse să semene cu un alt star de cinema, unul dintre cele mai mari din toate timpurile. începuse să semene cu Marilyn Monroe. Transformarea era aproape completă. Norma Jeane Mortensen aparținea deja trecutului, cel puțin în ceea ce-1 privea pe soțul ei.

Jim s-a întors acasă în aprilie, după cum promisese. însă Norma Jeane nu a venit să îl întâmpine în golful San Pedro. Supărat, s-a urcat într-un taxi şi a mers direct la casa din Van Nuys în care locuise cu soția sa. După ce 1-a plătit pe taximetrist, se îndreptă spre casă. Observă că draperiile erau date la o parte. Trase cu ochiul. Părea că toată mobila era la locul ei, apoi o zări pe Norma Jeane. Se părea că făcuse aşa cum îi ceruse el. Era în sfârşit acolo. Poate că acum va avea timp să îi bage mințile în cap şi poate chiar să îşi salveze căsnicia. Probabil că se simțea uşurat. însă acest moment de linişte avea să fie de scurtă durată. Jim Dougherty deschise uşa şi rămase nemişcat.

Nu era Norma Jeane.

Era Gladys.

Cum şi-a pierdut Gladys copiii

„A trecut prin atât de multe la viața ei", i-a spus Norma Jeane lui Jim. „Nu pot să o dau afară în stradă." „Dar e nebună", protestă Jim.

„Poate şi tu ai fi înnebunit dacă ai fi trecut prin ce a trecut ea." Norma Jeane era foarte înțelegătoare cu mama ei pentru că ştia o poveste Cunoscută doar de către cele mai apropiate rude. Era povestea în care Gladys îşi pierduse copiii: fratele şi sora vitregă a Normei Jeane fuseseră răpiți.

în 1922, Gladys Baker - în vârstă de douăzeci şi doi de ani, doar cu doi ani mai mare decât era Norma Jeane în 1946 - se căsătorise şi divorțase deja de Jasper, primul ei soț. Copiii, Berniece şi micuțul Jackie se aflau în custodia ei. Insă Jasper era îngrijorat cu privire la comportamentul fostei sale soții, susținând Că aceasta nu era o mamă bună pentru că avea o viață socială prea activă şi bea

foarte mult. în ciuda acestor îngrijorări, Jasper plecase din Los Angeles în Kentucky, unde se născuse, jurând că se va întoarce să vadă ce mai fac copiii săi.

Avea să sosească pe neaşteptate, câteva luni mai târziu, la soacra sa, Delia, •găsindu-i pe copii singuri cu aceasta. O găsise uşor pe Gladys, care era la o şuetă prin apropiere. însă Gladys nu îl văzuse. El plecase imediat din „salonul" acela plin de fum. Câteva minute mai târziu, una dintre persoanele din salon îi spusese lui Gladys că tocmai îl văzuse pe fostul ei soț. Gladys răspunsese că e imposi¬bil, pentru că Jasper nici măcar nu era în oraş. „Dar pot să jur că era el", îi Spusese prietena ei. Momentul acesta îi dădu o senzație ciudată. Când le povesti toate acestea rudelor sale, le-a spus că, în câteva momente, se convinsese deja ă prietena ei se înşelase. însă, în timp ce sorbea din băutură, devenea din ce ce mai îngrijorată la gândul că era posibil ca Jasper să dea târcoale prin zonă. icepuse să îşi amintească de toate momentele nefericite din relația lor. Acesta " spusese de mai multe ori că nu o considera potrivită să fie mamă. Nu trecuse uit timp şi Gladys începuse să se îngrijoreze din ce în ce mai tare, până când imțise nevoia să se întoarcă acasă pentru a se asigura că totul era în ordine cu opiii ei.

Când ajunse la ea în cartier, începu să fugă spre casă, foarte sprintenă, cum ra şi normal pentru vârsta ei. Ajunsă în fața casei, se opri brusc. Delia era aşe-ată pe treptele din fața casei, fumând o țigară şi plângând. Gladys intră rapid casă. Copiii dispăruseră.

Primele săptămâni petrecute fără copiii săi au fost o perioadă foarte confuză entru Gladys Baker. După ce a luat legătura cu familia lui Jasper, pentru a se nvinge că acesta nu se întorsese în Kentucky, Gladys pornise singură în "utarea lui şi a celor doi copii ai săi. Mai întâi merse în San Diego, unde Jasper pusese odată că avea posibilitatea să se angajeze ca docher. Astfel începuse o adevărată odisee de patru luni de autostopuri, moteluri ieftine şi baruri, singurele locuri unde Gladys putea avea o viață socială oarecum activă. De pe drum, îi Scrisese unei verişoare: „Fac tot ce pot. Dar nu ştiu dacă e destul. Nu am nici o idee dacă mă descurc sau nu." Călătoria nu a avut nici un rezultat. Gladys era din ce în ce mai distantă în urma acestei căutări inutile şi Delia se hotărî să nu O întrebe niciodată pe fiica ei ce se întâmplase în tot acest răstimp. „Era ca şi cum îi murise zâmbetul de pe chip", povesti Delia unei rude câțiva ani mai târziu.

„întotdeauna mi s-a părut că e ca un copil, dar, din călătoria asta, s-a întors femeie. De fapt, întotdeauna ne certam fără motiv. Acum pare vlăguită. E doai o femeie foarte tristă."

După ce se întorsese acasă la mama ei, Gladys primise o scrisoare de la cumnatul ei, Audrey. îngrijorat de situația ei, Audrey îi mărturisea că îi ascunsese informații vitale: fratele lui, Jasper, locuia de patru luni cu mama lor în Flat Lick, Kentucky, bineînțeles că împreună cu copiii. îi sugera lui Gladys să își continue viața fără să mai încerce să îl contacteze pe Jasper.

Delia şi-a amintit mai târziu cum curgeau lacrimile pe obrajii lui Gladys în timp ce citea scrisoarea primită de la Audrey. Chiar dacă Delia încercase să îi ridice moralul, în ziua aceea nu a avut ce să îi facă. Timpul trecuse într-o liniște sumbră. în seara aceea, înainte de culcare, Delia i-a adus fiicei sale un castron mare cu supă. Dimineața următoare, când se dusese să își trezească fiica, castronul era neatins şi Gladys nu era de găsit.

Pentru a ajunge în Kentucky, Gladys făcuse aproape tot drumul autostopul, mergând din când în când şi cu autobuzul, atunci când se plictisea de maşinile neîncăpătoare şi de şoferii care treceau pe lângă ea fără să o bage în seamă. Prima oprire fu în Louisville, unde se hotărî să stea o zi pentru a se pune din nou pe picioare. Ştia că lunile petrecute pe drum o epuizaseră şi voia să pară măcar odihnită când va da ochii cu copiii ei.

în ziua în care ajunse la Flat Lick, planul ei era să se înființeze la uşa soacrei sale şi să își ia copiii înapoi. Apoi aveau să se întoarcă cu toții în Los Angeles, uitând întâmplările din lunile trecute. Intențiile lui Gladys de a-şi smulge copiii din brațele bunicii nu au decurs însă cum își propusese. Planul i-a fost destrămat din cauza unui lucru extrem de simplu - râsul.

în timp ce stătea peste drum de casa modestă a soacrei sale, Gladys îi privea pe Jackie şi pe Berniece, care se jucau alergând unul după altul. în timp ce micuții chicoteau în grădină, ea nu a putut să nu observe că micuțul Jackie şchiopăta şi mai tare ca înainte. Cât de bine își amintea ziua în care se lovise! Se întâmplase în 1920, când Jackie avea trei ani. în timp ce mergeau cu maşina în Los Angeles, în vizită la mama lui Jasper, chiar în casa în care se aflau copiii acum, între cei doi a izbucnit o ceartă aprigă. Jackie stătea pe bancheta din spate, singur. într-un moment, prea groaznic pentru a ni-1 putea imagina, copilaşul a căzut din Fordul Model T roadster fabricat în 1909, fără uşi, în timp

ce părinții lui erau ocupați cu cearta. Când ajunseră, în sfârşit, în Kentucky, cu copilul rănit, familia lui Jasper, oripilată, a dorit să ştie ce se întâmplase. Chiar dacă Jasper fusese cel ce conducea maşina, el avea să spună tuturor că accidentul avusese loc din cauza soției sale, neglijente, care nu avusese grijă cum trebuie de copil. Gladys era deja şocată de ce se întâmplase şi, când s-a văzut învinovățită de Jasper pentru tot ce se întâmplase, nu a mai putut suporta. Nu îşi putea imagina cum bărbatul pe care îl iubea atât de mult se putea întoarce astfel împotriva ei. între timp, micul Jackie suferise o lovitură gravă la şold, ale cărei consecințe urmau să îi afecteze întreaga viață.

Acum, mersul şchiopătat al băiatului îi amintea mereu de acest groaznic ccident. Gladys şi-a privit un timp copiii fără să fie observată. Păreau atât de riciți în curtea aceea mare, cu leagăn, înconjurată de pădure! Gladys s-a întors a plecat fără să o vadă nimeni, însă, pur şi simplu, nu putea să plece din Kentucky fără copii. Dar cum să li ia pe aceştia din locul care, în acel moment, era pentru ei acasă? Ştia că ~ereuşitele ei ca mamă vor fi principala armă pe care o va folosi Jasper pentru a-i lua copiii. în acel moment, avea doar două soluții pentru a-i lua înapoi. Putea lă-i fure, exact aşa cum făcuse Jasper. Sau putea dovedi că era o persoană chimbată. Dacă Jasper şi familia lui ar fi văzut că ea e o persoană capabilă să Îşi îngrijească copiii, poate că ar lăsa-o pur şi simplu să îi ia. în acest scop, Gladys avea să înceapă o viață nouă în Louisville.

în câteva săptămâni, îşi schimbase aspectul în mod radical, purtând haine mai simple, mai adaptate statutului ei de mamă. începu să nu se mai machieze, aşa cum nu mai făcuse de ani de zile. Acest aspect mai cuminte o putea ajuta tă obțină imaginea mult dorită. Se angaja ca dădacă la un cuplu înstărit, Margaret şi John „Jack" Cohen, care locuiau în suburbii. Această slujbă îi va "sigura nu doar stabilitate financiară, ci şi posibilitatea de a deveni tipul de femeie pe care Jasper ar considera-o demnă de a-şi creşte copiii.

Familia Cohen avea o căsnicie fericită şi fiica lor, Norma Jeane, era o fetiță ine crescută, în vârstă de trei ani. Acestora li se părea că noua angajată era grijitoarea ideală, purtându-se cu fiica lor ca şi cum ar fi fost propriul ei copil, nsă singurul scop al lui Gladys era să-şi ia înapoi copiii.

Peste câteva luni, când a considerat că transformarea era completă, s-a dus casă la familia Baker. La uşă a răspuns soacra ei, spunându-i doar câteva cuvinte rin uşa întredeschisă. Apoi a apărut fostul ei soț, care a invitat-o

înăuntru. în ucătărie, a văzut o fetiță cu ochii mari. Dar, înainte ca Gladys să apuce să o alute, a apărut bunica fetiței, care a tras-o repede în altă cameră.

întâlnirea cu Jasper a fost obositoare, iar încercările ei de a părea o femeie chimbată, mai bună, s-au lovit de un zid. Jasper i-a explicat clar că nu îi va da opiii înapoi, orice ar spune sau face ca să îl convingă că era o femeie total chimbată. Gladys 1-a întrebat dacă avea măcar dreptul să îi viziteze şi Jasper -a permis să o vadă doar pe Berniece, însă nu şi pe Jackie. După ce câteva luni vusese dureri groaznice, băiețelul era acum în spital şi nu se ştia cât timp avea tă rămână acolo. Jasper îi aminti lui Gladys că neglijența ei era motivul principal pentru situația disperată a copilului. Distrusă, Gladys a mai întârziat puțin timp în casa lui Jasper, înainte de a fi poftită afară de către fosta ei soacră.

întoarsă în casa familiei perfecte, care avea un copil perfect, lucrurile i se păreau diferite. Nu mai vedea familia Cohen ca pe un model demn de urmat. De fapt, existența lor părea că ia în râs neputința ei de a se schimba, de a schimba definitiv femeia care era şi de a o transforma într-o persoană nouă, respectabilă. „Fiecare zi idilică alături de acea familie era un nou pumnal înfipt în inima sfâşiată a lui Gladys", spune o verişoară de-a ei pe care am intervievat-o pentru această carte. „Acum nu putea decât să plângă după persoana care fusese odinioară, după persoana care ar fi putut deveni."

în timp ce Gladys făcea tot posibilul să se prefacă că nu se întâmplase nimic în weekendul în care fusese plecată, aceste încercări erau imposibil de dus la îndeplinire din cauza stării ei din ce în ce mai proaste. Cum i se întâmplase de multe ori în trecut, se cufunda într-un loc întunecat, care, acum, îi era foarte cunoscut. Progresele făcute, numeroasele scenarii fericite pe care şi le imaginase, speranța - toate acestea dispăruseră. „Noua" Gladys Baker murea încet-încet.

Cea dintâi Norma Jeane

în biografiile lui Marilyn Monroe s-a scris de nenumărate ori că bebeluşul lui Gladys Baker, Norma Jeane, fusese botezat după actrița Jean Harlow. însă acest lucru nu poate fi adevărat, pentru că numele adevărat al lui Jean Harlow era Harlean Carpenter, nume pe care şi 1-a schimbat de-abia în 1928, la doi ani după ce Gladys a născut-o pe Norma Jeane. Alte surse spun că bebeluşul a fost botezat după o altă actriță, Norma Shearer. Alții insistă că ar fi fost după Norma Talmadge. Nici una dintre aceste variante nu este adevărată. în anii 1960, Gladys

i-a explicat proveniența acestui nume tinerei asistente pe nume Rose Anne Cooper, care lucra la sanatoriul Rock Haven.

După ce încercase, fără succes, să recâştige custodia celor doi copii, Jackie şi Berniece, Gladys s-a întors în casa familiei Cohen. Fetița în vârstă de trei ani de care avea grijă Gladys se numea... Norma Jeane. Aceasta este fetița pentru care Gladys va reuşi să facă ce nu reuşise pentru propriii ei copii. în fiecare zi petrecută alături de ea, Gladys va avea grijă ca aceasta să fie hrănită, distrată, iubită. însă, după ce Gladys s-a întors din Flat Lick fără cei doi copii ai săi, lucrurile s-au schimbat; cu alte cuvinte, a început să nu se mai poată controla. Avea doar douăzeci şi trei de ani.

Atunci când familia Cohen şi-a dat seama că Gladys avea probleme, au intrat în panică, şi nu fără motiv. Iată cum s-au petrecut lucrurile, conform versiunii transmise din generație în generație de către membrii familiei Cohen.

într-o seară, după ce s-au întors de la cină, domnul şi doamna Cohen şi-au găsit copilul singur în cameră. Copilul plângea, scutecele erau murdare, ceea ce dovedea faptul că fusese neglijată destul de mult timp. Când au găsit-o pe Gladys, aceasta era pe jos în spatele pianului, cu genunchii adunați la piept. Avea ochii închişi şi vorbea singură. Se vedea că era foarte supărată şi lacrimile îi curgeau şiroaie. După ce i-a privit un moment pe soții Cohen, a spus: „Au plecat?". „Cine să plece, Gladys?" a întrebat doamna Cohen. „Bărbații." Gladys le-a expli¬cat apoi că văzuse un grup de bărbați care se furişaseră zilele trecute în casă, dar nu dorise să îşi îngrijoreze angajatorii.

La început, cuplul s-a îngrijorat, crezând că pot fi în pericol. Pe măsură însă ce Gladys continua să le descrie experiențele prin care trecuse, au început să se îngrijoreze din alt motiv: sănătatea mintală a dădacei copilului lor.

Gladys le-a povestit nişte întâmplări aflate la limita realității. Le-a spus că plecase să aducă ceva dintr-un sertar din dulapul din bucătărie şi că găsise un bărbat chiar acolo. Un altul intrase într-o baie de la etaj şi, atunci când a avut tn sfârşit curajul să meargă după el, acesta nu mai era de găsit. Familia Cohen avea o mare problemă - o problemă care trebuia rezolvată cât mai repede.

Au mai ținut-o câteva zile - dar nu au lăsat-o deloc singură în preajma copi¬lului - şi apoi au concediat-o. în acele zile, Gladys era când lucidă, când avea halucinații. Acum se purta normal, acum spunea că aude voci, dar vocile nu

erau niciodată reale. Când au concediat-o, soții Cohen s-au purtat civilizat şi i-au spus lui Gladys că nu mai au nevoie de o dădacă.

Dar ce avea să se întâmple cu Norma Jeane? Copilul acesta fusese singurul lucru stabil din viața lui Gladys în perioada dificilă petrecută la Kentucky şi nici nu voia să-şi imagineze cum avea să fie dacă nu o va mai vedea. Avea să-i po¬vestească asistentei Rose Anne Cooper că, la un moment dat, s-a gândit să o ia pe Norma Jeane cu ea la Los Angeles şi să înceapă o viață nouă. însă nu a avut Curajul să facă asta. Simțise pe pielea ei cum e să îți pierzi copiii şi a spus că nu 0 poate face să sufere la fel pe Margaret Cohen.

Gladys şi-a amintit că, după ce şi-a împachetat lucrurile în seara dinaintea plecării, a stat singură la ea în cameră. Şi-a îndesat puținele lucruri într-un lăculeț şi s-a furişat în camera copilului. S-a aşezat pe patul Normei Jeane şi a ângâiat-o pe cap. Apoi a sărutat-o pe frunte şi a învelit-o la loc. După ce şi-a uat restul de lucruri şi a dispărut în noapte, Gladys nu i-a mai revăzut niciodată e membrii familiei Cohen.

Ultimatumul lui Jim

„Dar nu avem decât două camere", i-a spus Jim Normei Jeane atunci când flă că Gladys va sta la ei. „Unde o să o găzduieşti?" „Ăăă..." Jim a aruncat o rivire prin casă. Ceva nu era în regulă. în vaza de pe masă nu erau flori şi el tia că Normei Jeane îi plăcea să aducă o pată de culoare în casă. Pe masă nu ra nici o revistă şi ştia că ea dorea ca oaspeții lor să aibă ceva de răsfoit în timp e le aduce cafeaua. De fapt, casa arăta ca şi când ar fi fost nelocuită. în timp e se uita prin încăpere, zări o fotografie înrămată cu Norma Jeane, una dintre ele despre care ştia că sunt făcute de Andre de Dienes. Desigur că acest lucru -a nemulțumit. Când a deschis un dulap pentru a-şi atârna haina, a rămas sur-rins. înăuntru rămăseseră doar câteva rochii şi, pe jos, câteva perechi de pantofi, ra evident faptul că Norma Jeane şi Gladys nu locuiau în casa aceea. „Ce se tâmplă aici", a întrebat el, nervos. în timp ce Gladys era aşezată pe pat şi îl rivea, Jim simțea că nu se poate exprima deschis şi a chemat-o pe Norma Jeane fară, să discute. Aceasta i-a explicat faptul că locuia de o vreme împreună cu ladys la mătuşa Ana. Avea mai multe contracte de modeling şi nu o putea lăsa pe Gladys singură, de aceea era de părere că ar fi o idee bună să locuiască împreună cu Ana. „Pur şi simplu nu am crezut că vei înțelege, Jimmie", a spus ea.

Apoi a început să plângă, copleşită de presiunea momentului. Jim se săturase. De fapt, chiar nu înțelegea. Ea îi promisese clar că se va muta înapoi în casa lor.

„Până aici", i-a spus el. „Până aici, Norma Jeane. Trebuie să alegi. Eu sau cariera. Căsnicia noastră sau cariera ta." Şi iată că venise ultimatumul pe care ea spera să nu îl primească, care i se părea o chestiune stupidă. Nu a rostit nici un cuvânt. S-a uitat pur şi simplu la el şi a plecat.

Confruntarea finală

Jim Dougherty era în Shanghai când a primit, la sfârşitul lunii mai 1946, scrisoarea ce începea cu „Dragă John". El va spune mai târziu că scrisoarea era scrisă chiar de Norma Jeane, însă, în realitate, era mult mai impersonală: fusese scrisă de avocata ei, C. Norma Cornwall, care îl informa că soția sa ceruse divorțul, în Las Vegas. Se pare că Norma Jeane se hotărâse să pună punct mariajului, dar nu era sigură cum trebuia să procedeze. Cunoştea însă o femeie care reuşea întotdeauna să găsească o soluție pentru orice tip de problemă: „mătuşa" Grace. Desigur, chiar Grace fusese cea care o încurajase pe Norma Jeane să aibă o căsătorie de conveniență şi planul ei funcționase, în sensul că Norma Jeane fusese scutită de suferința intrării într-un alt orfelinat. Acum avea douăzeci de ani şi era gata să fie liberă. Grace ştia că cea mai rapidă metodă de a obține un divorț era să depună actele în Las Vegas şi apoi să locuiască acolo timp de şase luni şi să aştepte să primească statutul de rezident şi apoi să i se pronunțe divorțul. Un alt aspect favorabil era acela că Grace avea o mătuşă acolo. Norma Jeane plecă deci în Las Vegas la începutul lui mai, pentru a face toate aceste demersuri.

Primul lucru pe care 1-a făcut Jim Dougherty atunci când a primit această scrisoare care îi comunica intențiile Normei Jeane, a fost să îi taie alocația dată de guvern soțiilor de militari. Era furios. Din punctul lui de vedere, Norma Jeane obținuse ce îşi dorise şi acum nu mai avea nevoie de el. Ştia clar ce avantaje avusese ea în urma acestei înțelegeri; dar nu îşi dădea seama care fuseseră avantajele lui. El se gândea că, dacă ar fi fost singur în toți aceşti ani petrecuți în armată, s-ar fi putut măcar bucura de avantajele burlăciei. Un lucru era sigur: nu avea să o lase pe soția sa să iasă prea uşor din acest mariaj. Era hotărât să nu semneze hârtiile până când nu aveau să se vadă față în față. Mai târziu, va

recunoaşte că în sinea lui a crezut că, dacă ar fi făcut sex, ar fi putut-o convinge pe Norma Jeane să renunțe la divorț. Jim nu va admite mulți ani după aceea că mariajul lor nu fusese unul perfect. De fapt, începu să insiste că Norma Jeane dorea să divorțeze pentru a obține un contract cu MGM, care nu ar fi fost semnat niciodată dacă aceasta ar fi fost căsătorită. De ce? Pentru că putea rămâne însărcinată şi banii investiți de studio ar fi fost pierduți. Desigur, toate lucrurile

acestea nu sunt adevărate. Jim va mai povesti şi că Norma Jeane l-ar fi rugat să spună că ea era „doar prietena lui" şi nu soția, pentru a-i linişti pe cei de la Studio. Din nou, fals. De fapt, nu se vorbise niciodată despre vreun contract cu MGM. într-adevăr, cei de la studiourile de film preferau ca noile actrițe să nu fie căsătorite, dar acest lucru nu avea nici o legătură cu decizia Normei Jeane. Era nefericită alături de el şi voia să scape.

Când se întoarse în State în iunie, Jim planifică să meargă în Las Vegas pentru a se vedea cu Norma Jeane. însă, spre surprinderea lui, aceasta nu se afla în Nevada. Era în Los Angeles la mătuşa Ana, unde stătuse tot acest timp. Când aceasta deschise uşa apartamentului Anei, primul lucru pe care îl observă Jim fu Gladys, care stătea pe pat într-una din camerele acelea mari. Părea agitată, ca şi cum s-ar fi certat. Norma Jeane îşi ceru iertare că nu poate vorbi cu el în acel moment şi 1-a rugat să se întâlnească altă dată. Jim plecă întrebându-se de ce Norma Jeane nu îşi ceruse iertare că îi trimisese cererea de divorț.

„îmi pierdeam tot elanul de a fi lângă ea", şi-a amintit el. „Nu mai era femeia lornică să îmi facă pe plac cu care mă căsătorisem. Era calculată, cum nu fusese niciodată până acum. Avusese grijă să fie împreună cu Gladys în momentul în care trebuia să apar eu - pentru ca mama ei să poată ocupa locul în singurul pat lin apartament. Ce urma să facă cu Gladys - o femeie pasivă care îşi punea toată :redința în Dumnezeu - nu pot să îmi dau seama."

în următoarele zile, Jim şi Norma Jeane se întâlniră destul de des în încer- "ea de a-şi rezolva problemele. La un moment dat, Jim a apelat chiar la ajutorul ei. Spera că măcar ea „îi putea băga mințile în cap" Normei Jeane. însă a aflat stupoare că aceasta o susține în totalitate pe Norma Jeane. întotdeauna fusese n aliat al ei. Mai târziu, va afla că Ana era foarte „impresionată de posibilitatea a Norma Jeane să devină o vedetă de cinema." Şi de aceea, era pur şi simplu xtrem de entuziasmată de ideea ca Norma Jeane să îşi urmeze visul. Faptul că im a apelat la Ana demonstrează însă faptul că acesta era disperat să găsească soluție

pentru a-şi salva căsnicia - dar din ce motiv? „Chiar nu îşi dorea să mneze actele de divorț", spune prietenul lui, Martin Evans, „dar aici nu mai a vorba de dragoste. Era o problemă de orgoliu rănit." • „A adus-o pe Norma Jeane la mine acasă pentru că a spus că voia un loc iştit în care să poată sta de vorbă. întotdeauna era cineva prin preajmă -ama lui, mătuşa Ana sau Gladys. Deci am acceptat. Când au apărut, am obser-t că ea era într-o stare groaznică şi nu mai voia să discute despre problema spectivă. Avea o rochie cu flori şi părul strâns în coadă. Mie mi se părea că răta superb, dar Jim spunea în continuu: «Uită-te la ea, Martin. E aşa de parată, că nu mai doarme de câteva zile.» Mie, totuşi, nu mi se părea că e aşa. e aşezară la mine în sufragerie şi eram gata să plec când Jim îmi spuse: «Nu, ai. Poate mă vei ajuta să-i bag mințile în cap.» M-am simțit foarte stingherit, ă am rămas. Odată aşezați, Norma Jeane a spus: «Am impresia că voi doi v-ați iat împotriva mea şi nu îmi place deloc, Jimmie.» «Nu am făcut aşa ceva, orma Jeane»", i-a spus el, din ce îşi aminteşte Martin Evans. «Vrem, pur şi simplu, să ştii că actoria este o meserie grea. Şi tu nu ai forța necesară pentn asta. Nu ştiu cu cine ai vorbit la agenția de modele, dar să ştii că ți-au băgat î cap numai prostii, Norma Jeane. Nu e pentru tine.»

Norma Jeane tăcu câteva momente, lăsând vorbele să-şi facă efectul, apo înainte de a apuca să îi răspundă, Jimmie o atacă verbal. I-a spus că este nervo pentru că se folosise de el ca să nu intre în orfelinat şi acum se descotorosea d el. Atunci ea 1-a întrebat de câte ori mai trebuia să îi mulțumească înainte de a-duce viața mai departe. El i-a spus că e o persoană instabilă şi chiar mai rău tl atât, că avea multe în comun cu Gladys - sugerând, bineînțeles, că ambele era bolnave mintal. După toate acestea, Jim ieşi nervos pe uşă, lăsând-o pe Norm Jeane în urmă, cu prietenul lui, Martin. „S-a aşezat jos şi a început să plângă' îşi aminteşte Martin Evans. Acesta mai povesteşte că a stat un timp şi a privit-t observând cât putea fi de frumoasă, chiar şi atunci când plângea.

într-un final, se întoarse spre el. „Ia-mă de aici", a spus Norma Jeane ridi cându-se în picioare. „Du-mă departe de locul şi de momentul ăsta."

Norma Jeane semnează contractul cu 20th Century-Fox

Auzise asta de la atât de mulți fotografi, încât începuse să se întrebe dac, nu cumva era adevărat: „Eşti făcută să joci în filme, Norma Jeane." într-adevăi se părea că toți cei care o fotografiaseră până atunci îşi doreau să o încurajezi să

intre în industria filmului. De fapt, nu era o idee atât de nebunească. Până la urmă, era uimitoare în fotografii şi obiectivul aparatului de fotografiat reuşe, să îi capteze atât de uşor unicitatea. Gândul că toate aceste calități i-ar pute; fi de folos şi pe marile ecrane era unul foarte tentant. însă, în acelaşi timp, era intimidată de faptul că nu avea nici un fel de experiență în domeniul cinema tografic - nu jucase nici măcar în piesele de teatru de la şcoală, datorită cărora unele actrițe puteau susține că aveau o oarecare experiență.

„Nici măcar nu ştiu dacă pot să joc", i-a spus ea mătuşii Ana când cele doua discutară despre această posibilitate. „Draga mea, ai jucat toată viața", i-a spu Ana, care avusese mereu o intuiție foarte bună. „înțelegi ce vreau să spun, nu aşa?" Era adevărat. Toată viața încercase să se integreze, încercase să fie o pei soană mai bună, sperând că va fi, în final, acceptată. „Poți realiza tot ceea ce îți propui", îi repetase mereu Ana. „Ştii, Ştiința Creştină mai propovăduieşte s altceva." Norma Jeane râse. Auzise asta de o mie de ori. „Propovăduieşte jude cata dreaptă", a spus ea, completând spusele femeii. „Aşa este", i-a spus Ana „şi judecata mea îmi spune că dacă tu vrei să joci, vei juca."

Inspirată de Ana şi de aprobarea entuziastă a multor altor persoane cu car discutase în primele luni ale lui 1946, Norma Jeane a început să îşi imaginezi posibilitatea unui viitor la Hollywood. Câțiva ani mai târziu, va povesti: „în tim| ce admiram luminile din Hollywood pe timpul nopții, mă gândeam că există m fete care stau singure, la fel ca mine, şi visează să devină stele de cinema, r nu o să îmi fac griji din cauza lor, pentru că eu îmi doresc cel mai mult asta." înainte de decizia finală de a divorța de Jim, impresara ei, eficienta Emmeline ively, începuse să caute deja pentru clienta sa tot felul de oportunități în lumea Imului. Lucrurile au decurs de la sine şi Norma Jeane a avut în curând o Itrevedere cu Ben Lyon, care recruta noi talente şi se ocupa cu distribuirea >lurilor pentru studiourile 20th Century-Fox. Norma Jeane a fost, după cum ra de aşteptat, foarte emoționată, însă a găsit curajul necesar pentru a se întâlni il el, la 17 iulie 1946. Acesta îi dădu câteva pagini din scenariul filmului Winged ktory (Victorie înaripată), un film din 1944, inspirat dintr-un spectacol de succes B pe Broadway, al cărui text era scris de Moss Hart. Norma Jeane reuşi să treacă roba de citit. Nu se ştie mare lucru despre asta, dar se pare că a decurs destul B bine, pentru că Lyon va aranja ca ea să dea un test pentru un film.

Două zile mai târziu, Norma Jeane se găsea la studiourile 20th Century-Fox, B platourile noului film al lui Betty Grable numit Mother Wore Tights (Mama Wta colanți), unde urma să dea prima probă de ecran. în 1946, Fox se mândrea ija cu o listă impresionantă de actrițe şi actori care semnaseră contractul cu :est studio. O listă scurtă a acestor stele de cinema i-ar include pe Henry Fonda, ene Tierney, Tyrone Power, Betty Grable, Anne Baxter, Rex Harrison, Maureen Hara şi Vivian Blaine. Testul de ecran, fără sunet, va fi filmat de Leon Shamroy. După ce i s-a dat se schimbe într-o rochie cu crinolină lungă până la pământ, Norma Jeane a t rugată să se aşeze în fața camerei de filmat şi să execute câteva mişcări ple: să se plimbe încoace şi-ncolo, să se aşeze pe un taburet, să se îndrepte re fereastra de pe platou. în timp ce stătea pentru prima dată în fața unei iere de filmat, emoționată şi ruşinată, Norma Jeane se transformă brusc într-o eie total relaxată, extrem de sigură pe sine şi, cel mai important, de o frtt-sețe radioasă. „Mi-am spus că fata aceasta va fi următoarea Jean Harlow", amintit Leon Shamroy în urma acestui test. „Frumusețea ei naturală, preună cu complexul de inferioritate, îi dădeau un anumit aer de mister. Am țit un fior. Fata asta avea ceva ce nu mai văzusem de pe vremea filmelor te. Avea o frumusețe fantastică, precum Gloria Swanson, şi îşi imprima sexuali-ea pe film, la fel ca Jean Harlow. Fiecare cadru din film emana sex. Nu avea oie de sunet, pentru că ea crea efectele în mod vizual. Ne arăta faptul că tea vinde sentimente prin film." în momentul în care studioul o rugă să mai a un test, de această dată Technicolor, era clar faptul că cei de aici erau eresați de ea. Nu rămâneau de completat decât câteva acte. însă Darryl Zanuck, şeful mare de la Fox, nu a fost la fel de entuziasmat ca " ceilalți la vederea testului Normei Jeane. (Şi este interesant faptul că acest bat nu va fi niciodată un fan al ei - chiar şi atunci când compania făcea avere torită ei.) însă, la început, va hotărî că are destul potențial pentru a semna contract - cu şaptezeci şi cinci de dolari pe săptămână timp de şase luni, cu ibilitatea de reînnoire a contractului încă şase luni, dar cu un salariu dublu.

Urma să primească acest salariu fie că muncea, fie că nu. Nu era mare lucru, da era un început şi Norma Jeane era foarte încântată.

Desigur că nimeni nu se bucura mai mult de toate aceste schimbări din viat Normei Jeane decât „mătuşa" Grace, cea care o protejase şi o încurajaşi întotdeauna. încă nu era o vedetă, dar ajunsese departe într-un timp foarte scurt în acest moment, avea doar douăzeci de ani, cu un an mai mică decât vârst,

legală pentru semnarea unui contract în California. De aceea, era normal c, persoana care să semneze contractul alături de ea, la data de 24 august 194f să fie Grace Goddard.

Chiar înainte de încheierea contractului cu 20th Century-Fox, Norma Jean-Dougherty fu chemată în biroul lui Ben Lyon. Exista o problemă: numele ei. Lyo; îi explică faptul că după părerea lui, numele ei de familie era prea greu d pronunțat. „Lumea o să se întrebe dacă se spune doe-herty sau do-gerty... sai n-am idee", i-a spus acesta, „şi de aceea trebuie schimbat. E un nume pre. copilăros. Va trebui să găsim ceva care să îți scoată în evidență vulnerabilitate.'! dar care să aibă şi puțină clasă." Dar ea ce părere avea? Norma Jeane nu şti. cum să reacționeze.

Ştia că oricum divorța de Jim şi de aceea nu avea nici un motiv să îşi păstrezi numele din timpul căsătoriei. Căzu de acord. într-un final, ea şi Lyon ajunser, la numele Marilyn Monroe. Marilyn după actrița Marilyn Miller, care jucase p-Broadway în anii 1920, care semăna oarecum cu Norma Jeane şi cu cineva ct care Lyon ieşise de câteva ori, şi Monroe, după numele de fată al mamei ei.

Norma Jeane nu era sigură cu privire la numele propus. însă Lyon era atâ de entuziast, încât nu putea să refuze. „Ei bine", a spus ea într-un final cu < strălucire amuzată în ochi, „se pare că sunt Marilyn Monroe."1

Note:

1 Un prieten de-al ei, Michael Shaw, care o învăța actorie, îşi aminteşte: „Atun< când cei de la studio i-au schimbat numele, a fost de acord, însă nu era enti ziasmată. Mi-a spus: „Nici măcar nu ştiu cum se scrie Marilyn!" Atât de frustrat era din cauza aceasta. Şi, cu o voce stinsă, mă întrebă: „Dragule, acolo este liter i? I-am spus că da, dar până la urmă s-a dovedit că era un y."

PARTEA A III-A

Marilyn

Marilyn încearcă să o înțeleagă pe Gladys

IN VARA ANULUI 1946, sora vitregă a lui Marilyn, Berniece Baker Miracle, nu mai putea aştepta - trebuia să îşi întâlnească mama, pe Gladys Baker. Nu îşi amintea deloc de ea. Era foarte mică atunci când Gladys o lăsase în Kentucky, ladys ieşise din spital şi Berniece era de părere că venise vremea ca mama şi ca să se întâlnească din nou. Marilyn nu era aşa de sigură de asta. După ternare, Gladys a locuit împreună cu ea şi cu mătuşa Ana şi de aceea Marilyn 'a că mama ei nu se făcuse bine cu adevărat. Părea total incapabilă să fie o rsoană drăgăstoasă sau chiar o persoană caldă, ca să nu mai vorbim de ntimente materne. Era întotdeauna foarte defensivă şi foarte certăreață, rilyn nu voia să rişte ca Gladys să o supere în vreun fel pe Berniece. „Imaginea care o ai despre mama noastră este mult mai bună decât cea reală", i-a spus lui Berniece. „Poate că ar trebui pur şi simplu să rămână aşa." Nu voia să îşi dă sora dezamăgită. însă nu avea cum să o oprească pe Berniece. Aceasta voia îşi vadă mama şi intenționa să stea la mătuşa Ana timp de trei luni. Urma să ă împreună cu fetița ei, Mona Rae. Soțul ei rămânea acasă pentru că nu îşi tea lua liber de la serviciu o perioadă atât de îndelungată. Când sosi ziua în care Berniece şi Mona Rae trebuiau să sosească din Michigan, rilyn le duse cu maşina pe Ana, Grace şi Gladys ca să le întâmpine. Femeile aseră nerăbdătoare pe pistă în aşteptarea

rudelor lor. Probabil că Marilyn, a şi Grace se aşteptau deja la un anumit tip de reacție din partea lui Gladys, revederea fiicei ei pe care nu o mai văzuse de atâta vreme. Imediat ce Berniece şi Mona Rae apărură pe treptele de metal ale avionului, rilyn fugi spre ele. Când ajunseră jos, le îmbrățişa. Atunci când le prezentă tuşii Ana, cele trei se îmbrățişară. Apoi, bineînțeles că şi Grace o îmbrățişa Berniece şi pe fiica ei. „Şi ea este mama, Berniece", a spus Marilyn într-un al. întorcându-se către Gladys, spuse: „Mamă, ea e Berniece." Berniece va "eşti mai târziu că primul lucru pe care 1-a observat la mama ei a fost părul zonant, acum scurt şi buclat. Observă şi faptul că Gladys stătea dreaptă, cu inile în jos şi nu exprima nici un fel de emoție. Berniece era oricum copleşită Îşi îmbrățişa mama. Drept răspuns, Gladys îşi puse brațele în jurul taliei lui niece şi o mângâie pe spate. A fost un moment straniu. Grace Goddard îşi aminti mai târziu de această întâlnire: „Mi se părea că se întreabă în sinea

ei de ce toată lumea împărtăşeşte şi simte ceva ce ea nu poate împărtăşi, sau simți."

Odată ajunse acasă la Ana, au hotărât că Marilyn va dormi sus, împreui: cu Ana, în timp ce Berniece cu Mona Rae vor dormi în apartamentul de jo împreună cu Gladys. Aceasta însemna că trebuia ca Berniece şi Gladys să doarrr în acelaşi pat, iar Mona Rae pe o canapea, în colț. Dacă stăm să ne gândim, r putem da uşor seama că aceste aranjamente trebuie să fi fost dificile penti Gladys. însă fusese ideea lui Marilyn. „Aranjase totul în aşa fel încât mama să stea cât mai mult cu Berniece, în speranța că între cele două se va stabili legătură", explică o rudă. „Tot ce îşi dorea era ca mama ei să simtă ceva. Tot aştep: ca Gladys să intre într-un anumit tip de proces emoțional - şi crudul adevăr ei că acest lucru nu avea să se întâmple."

Pe măsură ce zilele treceau şi se transformau în săptămâni, Berniece era di ce în ce mai supărată din cauza atitudinii foarte critice a lui Gladys față de noti carieră a lui Marilyn. Şi-a amintit de o întâmplare în care Marilyn exersa în fai oglinzii pronunția anumitor cuvinte. „Ei, dar asta chiar că e ridicol", i-a spc Gladys fiicei sale. „Ar trebui să faci ceva ca oamenii cu viața ta. Nu asta." Marih încercă să îi explice că trebuia să îşi îmbunătățească pronunția anumitor cuvint pentru cursurile de actorie organizate la studio, dar Gladys pur şi simplu nu voi să audă.

După ce a asistat la acea scenă, Berniece o trase la răspundere pe Glady „Ar trebui să o încurajezi pe Norma Jeane", i-a spus ea. „Se străduieşte atât d mult să reuşească şi îi mai faci şi tu probleme." Gladys a mormăit ceva şi Berniec s-a hotărât să o lase în pace.

La scurt timp după aceea, Norma Jeane s-a speriat foarte tare când a primi un telefon de la impresara ei, Emmeline Snively, care îi spuse: .Voiam doar s,i te anunț că a trecut mama ta pe aici." Se pare că, în dimineața aceea, Glad\. se trezise, îşi îmbrăcase uniforma de asistentă medicală, chemase un taxi şi s dusese la hotelul Ambassador, unde era şi sediul companiei Blue Book, und. lucra Snively.

Intrase direct în biroul lui Snively şi i-a spus că era tare nemulțumită d> cariera fiicei sale şi că dorea să o convingă să renunțe. Snively se arătase puțin surprinsă, dar se comportase bine. îi spusese că aceasta era o problemă într' mamă şi fiică şi deci trebuia rezolvată între Gladys şi Norma Jeane. Glad\ plecase, dar nu înainte de a-i spune lui Snively: „E foarte greşit că le permite; i fetelor tinere să vină aici şi să îşi strice viața cu pozele voastre." Când Snivel, i-a explicat toate acestea, Norma Jeane a fost, după cum era de aşteptat, ruşinat, i şi supărată. Gladys o întrebase odată cine o ajuta în carieră şi Norma Jeane i spusese că Snively, dar nu îşi putuse imagina că Gladys ar fi fost în stare să < > caute şi să stea de vorbă cu ea. în seara aceea, cele două au avut un schim> destul de dur de replici pe acea temă. Acesta s-a terminat atunci când Norm > Jeane i-a cerut mamei sale să nu se mai bage niciodată în cariera ei. Replica li Gladys a fost: „Bine, dacă aşa vrei tu. Fă ce vrei. Nici că-mi mai pasă." Apoi t din cameră şi a trântit uşa atât de tare, încât a răsunat întreaga casă. „Mereu st aşa de nervoasă?" s-a întrebat Berniece.

Singura dată când părea că Gladys se implică cu adevărat în ceva era atunci Ana le ducea pe toate la slujbele de duminică ale bisericii Ştiinței Creştine, eresul lui Gladys față de Ştiința Creştină nu scăzuse de când ieşise din atoriu. Era fascinată de ideea de a realiza un lucru cu orice preț. Era ca şi ar fi fost conştientă de faptul că nu se poate descurca singură şi ca şi cum fi dorit să facă tot posibilul pentru a fi în stare să se controleze măcar puțin, aceeaşi perioadă, Ana şi Marilyn stăteau până noaptea târziu şi citeau din cartea

căpătâi a Ştiinței Creştine, Ştiința şi sănătatea, scrisă de Mary Baker Eddy.

Marilyn era interesată de această credință încă de când se căsătorise cu Jim Ugherty, iar atunci când căsătoria lor a dat greş, s-a întors şi mai mult către asta. O persoană care o va cunoaşte pe Gladys într-un azil, în anii 1970, va nța o teorie interesantă cu privire la devotamentul lui Marilyn față de Ştiința ştină:

„Dacă stăm să ne gândim bine, ne dăm seama că Marilyn studiase mereu racțiunile dintre oameni: ce reacții aveau oamenii față de ea dacă se prezenta -un anumit fel, cum erau atraşi de ea dacă era altfel. Ce trebuia să facă pentru iubită? Cred că studia mereu toate astea pentru că ştia că mama ei nu are nătate mintală bună. Şi cred că ştia că şi ea avea o oarecare predispoziție acest tip de probleme, pentru că destinele bunicii şi mamei ei fuseseră mănătoare. Aşa că întreg conceptul de înțelegere a creierului omenesc şi de imbare a vieții o atrăgea foarte mult. Era ca şi cum spera să descopere ceva neț, ca şi cum ar fi spus: «Dacă învăț toate astea acum, poate când voi atinge ta la care mama mea şi-a pierdut controlul, voi face față mai bine ației.» Cred că întotdeauna se temuse că în interiorul ei se afla ceva gata să declanşeze în orice moment."

Este interesant faptul că în aceeaşi perioadă - vara anului 1946 - Gladys i-a is mai multe scrisori lui Margaret Cohen, din Kentucky, mama micuței a Jeane, de care avusese ea grijă timp de un an, în 1922. Fata avea acum ăzeci şi şapte de ani. Gladys i-a scris că dorea să o vadă pe fată pentru că priile mele fete nu mă înțeleg şi nici nu încearcă să o facă." Familia Cohen st deranjată de scrisorile lui Gladys. în primul rând, nu îşi puteau da seama fuseseră găsiți, deşi se mutaseră cu mulți ani în urmă. în al doilea rând, iseră cinci scrisori în decurs de o săptămână, texte destul de incoerente în Gladys îşi exprima dorința de a o vedea pe Norma Jeane. Apoi au fost riați şi de cantitatea mare de fragmente din scrierile Ştiinței Creştine incluse orespondență. într-una dintre scrisori, vorbea şi despre cariera lui Marilyn. spun cu tristețe că Norma Jean Lsic] a mea s-a hotărât să urmeze o carieră cinematografie. Sunt total împotrivă. însă, de fiecare dată când îi spun acest : u, mă opreşte şi îmi spune că nu vrea să audă de asta şi că nu e treaba mamei Mi-ar plăcea tare mult să am un copil care să îmi prețuiască părerile şi Norma

Jean nu este acel copil." Familia Cohen se hotărî să nu răspundă nici uneia dintr-scrisorile lui Gladys.

Dar perioada petrecută de Berniece la mătuşa Ana nu a fost în întregim stresantă. Au existat şi momente plăcute. De exemplu, Marilyn nu mai ave,

răbdare să îi arate surorii ei testul filmat pe care îl dăduse la studiourile Fox. D aceea aranja o vizionare privată a acestui material la studio. Uneori, întreag familie ieşea să ia cina în oraş. La sfârşit de săptămână, Marilyn le ducea c maşina în împrejurimile Los Angelesului, în excursii de o zi la Grauman's Chines Theater, la Piața Fermierilor, la casele anumitor vedete (la colț de stradă tineri vindeau hărți cu adresele exacte ale acestora, spre nefericirea vedetelor) şi 1 tot felul de localuri de pe West Coast, de care puteau fi interesate, inclusiv plajă. Chiar există câteva fotografii cu acestea pe plaja Santa Monica. în timpi, acestor excursii, Marilyn şi Berniece vorbeau aproape în continuu. Se înțelegeai de minune. între timp, Ana şi Grace se chinuiau să o implice şi pe Gladys î conversațiile lor. Uneori cu succes, însă, de cele mai multe ori, Gladys rămâne închisă în cochilia ei. „De ce nu se poate distra pur şi simplu? Chiar nu înțeleg se pare că se întreba mereu Marilyn.

în perioada petrecută în sanatoriu, Gladys Baker se obişnuise ca fiecare > să aibă un anumit program. Existau ore fixe pentru masă, pentru activitățile î aer liber, pentru lectură şi apoi pentru culcare. Trăise cu felul acesta de disciplin ani întregi şi, după ce s-a mutat împreună cu Marilyn şi cu Ana, dorea să h păstreze un anumit program în viață. Dorea să ştie că fiecare zi avea să fie la feî Acest lucru o făcea să se simtă în siguranță. însă venirea lui Berniece dădus peste cap toată rutina pe care încercase să o pună la punct în casa Anei. Timp de trei luni, nu mai ştia de la o clipă la alta ce urma să se întâmple, unde se va duce şi ce trebuia să facă odată ajunsă acolo.

Cu toate acestea, Marilyn dorea, în continuare, să inventeze tot felul d activități care să o distreze pe mama sa şi care să îi stârnească o reacție emoțk > nală, oricare ar fi ea.

într-o zi, o rugă pe Grace să le ducă la casa construită chiar cu mâna lui d tatăl lui Gladys, Otis Elmore Monroe (care se spânzurase). însă chiar şi aceast i excursie cu potențial nostalgic nu o atinse pe Gladys; nu a avut nici o reacție la vederea vechii sale case.

Marilyn îi ceru apoi lui Grace să le ducă să vadă casa de la Hollywood, pr care Gladys o cumpărase cu mulți ani în urmă. Era casa în care Gladys locuisi o perioadă alături de Marilyn şi de soții Atkinson. în acest loc va reacționa ca siguranță în vreun fel. Acesta era şi locul în care avusese episodul acela d psihoză în urma căruia fusese internată la sanatoriu. Femeile statură în maşina în fața

casei un timp îndelungat, povestind despre mobilierul care se aflase acol odinioară - despre pianul pe care Marilyn îl iubise atât de mult şi la care Glad\ îi promisese că va cânta frumos, despre florile care nu lipseau niciodată di i sufragerie, despre bucătăria însorită. Nimic. Gladys nu arăta că ar simți ceva

Revenirea lui Gladys?

Pe 13 septembrie 1946, la câteva luni după teribila confruntare cu Jim ougherty, Norma Jeane şi femeia cu care susținea că locuieşte - o văduvă în rstă de şaizeci şi nouă de ani, pe nume Minnie Wilette - se prezentară în fața nui judecător din Reno, Nevada.

în cererea de divorț, contestată de Jim (care, de fapt, ar fi putut folosi în voarea sa faptul că Norma Jeane nu petrecuse cele şase luni obligatorii în Las gas), aceasta scrisese că soțul ei exercitase asupra ei „o cruzime mintală extre-ă, care i-a dăunat grav sănătății."

Acum, la audiere, avocatul îi puse câteva întrebări. Intenționa să rămână de t în Nevada? Da, răspunse Norma Jeane. Aceasta fusese intenția ei încă din ai, de când venise? Da. Plănuia să rămână în Nevada o perioadă nelimitată e timp? Da. Apoi, o rugă să descrie modul în care se comportase cu ea Jim ougherty. Norma Jeane răspunse: „Ei bine, în primul rând, soțul meu nu m-a rijinit şi nu a dorit niciodată ca eu să am o carieră. Mă critica mereu din cauza ta, se enerva şi mă lăsa singură, mă certa de față cu prietenii mei. Nu a încercat iciodată să îmi asigure un cămin." Ea a mai spus că faptele lui o „supărau şi agitau". Şi-a menținut punctul de vedere că situația nu se putea îmbunătăți b nici o formă şi că nu exista nici o şansă de împăcare. Judecătorul le acordă vorțul. întreaga poveste dură cam cinci minute, după care Marilyn se urcă tr-un avion şi plecă înapoi la Los Angeles.

Când ajunse acasă la mătuşa Ana, era foarte fericită. „Când a intrat în casă, vedea că se simte minunat", şi-a amintit Berniece. „De îndată ce m-a văzut, -a luat în brațe. «Sunt din nou o femeie liberă», a spus Marilyn râzând. «Vreau sărbătoresc!»"

Marilyn a alergat apoi prin toată casa până a găsit-o pe Gladys, care era parată fără vreun motiv anume. Chiar dacă încercase să stabilească o legătură mama ei de nenumărate ori până atunci, de data aceasta Marilyn a simțit că "st lucru se putea întâmpla. Poate că motivul era că se simțea liberă şi avea o 'eră în plină ascensiune şi de aceea simțea că era posibilă şi o îmbunătățire a ii lui

Gladys. Mama şi fiica petrecură o mare parte a acestei după-amieze gătindu-se să iasă în oraş. în timp ce toate persoanele din casă asistau la aşa-zisa enire a lui Gladys, în aer plutea un sentiment de salvare dintr-o nefericire fără rgini. De fiecare dată când întrezărise un astfel de semn de îmbunătățire a ației, Marilyn sperase că acea stare avea să fie de lungă durată. întotdeauna rase că Gladys ar fi putut deveni stabilă din punct de vedere mintal dacă ar fi t îngrijită corespunzător - dacă cei din jurul ei s-ar fi comportat cum trebuie ea. încercase atât de multe tactici în trecut, însă cu prea puține rezultate. Dar, ziua aceea, se părea că săpase destul de adânc pentru a găsi o persoană în fața reia Gladys ar fi putut avea o reacție bună: o personalitate jovială care părea să rindă o scânteie de viață în inima mamei sale.

în seara aceea, în timp ce se duceau să ia cina la restaurantul Pacific Seas îr centrul Los Angelesului, Marilyn era încă transpusă în pielea personajului pe can îl crease mai devreme, în după-amiaza aceea - un amestec de încredere şi d(naivitate... un şarm plin de prestanță... o exuberanță fără griji. Flirta şi era simpa tică. Părea că lui Gladys îi plăcea să o vadă în acțiune. La masă erau Gladys ş Ana, Grace şi sora ei, Eunice, Marilyn, sora ei, Berniece, şi fiica acesteia, Mon; Rae, care va povesti mai târziu ce îşi mai amintea din acea seară.

Directorul restaurantului Pacific Seas era Marvin, tatăl lui Beverly Kramei Acesta era bun prieten cu soțul lui Grace, Doc. Beverly era şi ea chelneriță; restaurant şi avea în jur de optsprezece ani. „Grace îşi aducea deseori famili; la restaurant", şi-a amintit Beverly. „Am văzut câteva poze făcute în seara aceea deci îmi amintesc destul de bine." „Şi ce am mai sărbătorit!", şi-a amintii Berniece. „în seara aceea ne-am simțit cu toții bine." Marilyn ridică paharul „Doresc să fac un toast! Pentru viitor", a spus ea. „Oh, da, pentru viitor", aprob; Grace. „Pentru viitor", se auziră vocile celorlalți.

Marilyn repetă: „Pentru viitor, mamă!", cu un zâmbet cald, adresat lui Gladys în momentul acela, Gladys ridică paharul către fiica sa şi iată că se întâmplă Dură doar o fracțiune de secundă, dar nu aveai cum să nu observi. Gladys zâmbi

„Ştiu că toată lumea era îngrijorată din pricina lui Gladys", a spus Beverh Kramer, „şi că, de fiecare dată când o aduceau aici la restaurant, aceasta păre; nefericită. însă, în seara aceea, țin minte că era veselă. Zâmbea. Părea că sc înțelege bine cu toată lumea şi mai ales cu Norma Jeane."

în seara aceea, în restaurant era o trupă ce interpreta muzică în stil polinezian cu un grup de fete care cântau la un singur microfon. La un moment dat, feteli se răspândiră prin marea de mese, în căutare de persoane dornice să danseze hui; pe scenă. „îmi amintesc că, înainte de a fi aleasă, Marilyn a țâşnit din scaun ş. s-a dus pe scenă aşteptând să vină şi restul dansatorilor", povesteşte Beverly Kramei

„A fost o situație extrem de comică, toată lumea se străduia să danseze cum trebuie şi cei de la mese le aplaudau încercările lor. însă Marilyn ştia piesa cân tată de trupă. Era „Blue Hawaii", din filmul cu Bing Crosby, Nuntă în Waikiki şi începu să cânte alături de ei. Kramer îşi aminteşte că Marilyn era atât de convingătoare în tot ce făcea, încât momentul devenise stânjenitor pentru mulț de pe scenă. Majoritatea femeilor se întoarseră rapid la mesele lor. „însă se parc că lui Gladys îi plăcea", îşi aminteşte Kramer. „Țin minte că zâmbea. Şi avea ui - zâmbet foarte frumos."

La doar câteva zile după ce Marilyn simțise că se putea crea o legătură întn ea şi mama ei, Gladys făcu un anunț uimitor. La micul dejun, o privi pe Marilyi cu tristețe şi spuse: „Ştii, nu o să poți să mă ții aici pentru totdeauna, Norm; Jeane". Această afirmație i-a nedumerit pe toți. Marilyn nu ştia cum să reacțio neze. Gladys s-a dus la ea în cameră şi a început să îşi facă bagajele. Câne Marilyn a venit după ea, Gladys i-a spus că se hotărâse să se întoarcă la mătuş; Dora, în Oregon. „Te rog mult să rămâi aici cu mine, mamă!", i-a zis Marilyn pe un ton rugător. Chiar dacă i-a spus că va fi îngrijorată din pricina ei şi că nu voi;

o vadă plecând, Gladys era hotărâtă. Nu avea cum să o convingă să renunțe idee. Marilyn a rugat-o să mai stea măcar o zi şi Gladys a căzut de acord. A doua zi, Marilyn s-a dus la magazin şi i-a cumpărat mamei sale un cadou, -a pus într-o cutie, 1-a împachetat frumos şi i 1-a oferit în seara aceea. Gladys deschis cutia şi a scos din ea o uniformă apretată de asistentă medicală. „M-am gândit că o să îți placă", a spus Marilyn cu lacrimi în ochi. Gladys aliză atent uniforma. „Eşti sigură că e mărimea mea?" a întrebat ea cu scepti-ism. Marilyn i-a spus că era sigură că îi venea perfect. Atunci Gladys a zâmbit i a pus-o la loc în cutie, spunând: „Atunci sunt mulțumită."

în ziua următoare, Marilyn şi Berniece au condus-o pe mama lor până la tația de autobuz, i-au cumpărat un bilet cu destinația Oregon şi s-au despărțit e ea cu lacrimi în ochi. Berniece era convinsă că o vor mai revedea, însă Marilyn U

era atât de sigură. Două săptămâni mai târziu, Marilyn a sunat-o pe Gladys acasă la mătuşa ra. Poate că Dora nu i-a spus un lucru prea surprinzător, totuşi, şocul fu destul 'e mare. Gladys nu ajunsese la ea.

Sfatul părintesc al lui Wayne Bolender

După timpul petrecut alături de mama ei, Gladys Baker, Marilyn nu mai ştia să creadă. Nu ştia dacă reuşise să îi influențeze în vreun fel viața. Spera totuşi perioada petrecută cu ea îi făcuse bine. însă, după cum va povesti mai târziu, simțea că lui Gladys nu îi va fi deloc dor nici de ea, nici de Berniece şi acesta a realitatea care îi străpungea inima ca o lamă de cuțit. Este demn de enționat faptul că, în aceste momente, i-a scris fostului ei soț, Jim Dougherty, ntru puțină alinare. Martin Evans, prietenul lui Jim Dougherty, îşi aminteşte: im mi-a spus că a primit o scrisoare foarte afectată de la Norma Jeane în care asta îi scria că petrecuse, recent, mai mult timp cu mama ei şi că nu îi fusese loc uşor. A mai povestit că îi scrisese că femeia era foarte bolnavă mintal şi dispăruse fără urmă. Norma Jeane voia să ştie dacă era posibil să trimită liția pe urmele ei... şi ce paşi ar trebui făcuți ca poliția să cerceteze toată asta de Vest în căutarea ei. Jim îi răspunse că era dispus să discute față în față, ntru că era prea dificil să se implice în acea problemă prin intermediul respondenței. însă, din câte ştiu, discuția aceasta nu a avut loc." în perioada aceasta, Marilyn a mai trecut printr-un moment dificil, când, în a unei vizite la ginecolog, află că avea anumite probleme care ar fi putut să mpiedice să facă copii. Până acum nici nu se gândise dacă voia sau nu să aibă pii. în unele momente se gândea că ar fi mai bine să nu se întâmple acest ru. Dacă nu ar fi în stare să aibă grijă de copil şi ar ajunge ca ea - într-un "elinat? în alte momente, simțea că ar fi o mamă extraordinară şi că ar putea e pentru copilul ei ce nu făcuse mama ei pentru ea: să îi ofere dragoste, toată 'ja necesară şi o viață bună. însă urmau zile în care era bântuită de alt tip de gânduri: dacă ar avea un copil şi acesta ar avea aceeaşi soartă ca bunica şi ca mama ei? De fapt, existaseră câteva momente în care se îndoise de propria ei sănătate mintală. Ce rost avea să aducă un copil pe lume, în circumstanțe atât de nefavorabile? Nu era sigură ce să mai creadă. De aceea, se hotărî să se ducă înapoi, în locul în care se simțise cu adevărat iubită - în casa familie Bolendet - pentru a le cere sfatul. Drept pretext, a spus că dorea să îi ceară ajutorul fratelui ei vitreg, Lester, cu mutatul mobilei care încă mai era în casa lui Jim Dougherty

Merse cu maşina, singură, până la Hawthorne. Când ajunse acolo, Ida nu era acasă. Uşa fu deshisă de Wayne şi cu ocazia aceasta Marilyn făcu cunoştință şl cu o nepoată de-a lui, care venise, de asemenea, în vizită. Sora ei vitregă, Nanq Jeffrey, citează dintr-o scrisoare scrisă de acea nepoată despre vizita lui Marilyn: „Venisem să îi fac o vizită lui Wayne şi pe uşă intră Norma Jeane. Aceasta îl întrebase pe Lester dacă o putea ajuta să se mute după despărțirea de soțul ei Apoi a purtat o discuție foarte serioasă cu unchiul Wayne şi părea că o preocupă ceva.Toată ziua se gândise dacă ar trebui sau nu să facă un copil şi dacă nu cumva copilul va ajunge ca mama ei. Cred că avea nevoie de binecuvântarea unchiului Wayne. Din câte ştiu, a fost singura prezență masculină stabilă din viața ei."

După ce Marilyn i-a explicat de ce e îngrijorată, Wayne i-a oferit un sfat foarte clar. „Nu semeni deloc cu mama şi cu bunica ta", a spus el. „Am cunoscut-o pe Delia şi o cunosc pe Gladys şi îți pot spune sigur că nu semeni deloc cu ele."

Marilyn spera din toată inima că „tati" al ei îi spusese adevărul.

La scurt timp după divorț, Marilyn se mută de la mătuşa Ana în propriul ei apartament din Hollywood. Sfârşitul anului 1946 şi întregul an 1947 i-au adus atât frustrare, cât şi stări de bucurie euforică. Mai întâi, studioul îi pregătise o biografie ce urma să fie trimisă către mass-media. în biografie se spunea că era orfană şi că fusese descoperită de un director al studiourilor 20th Century-Fox care îi lăsase copilul în grijă - tertipuri clasice la care recurgeau companiile d(film. Presa va mai prezenta şi alte picanterii neadevărate - de fapt, aveau să urmeze ani întregi de astfel de istorisiri. Berniece Miracle va povesti că, de fapt, fusese ideea lui Grace Goddard ca Marilyn să spună că îi muriseră părinții. De fapt aceasta dorea să evite - şi Marilyn era întru totul de acord - ca presa să afli de Gladys. Tactica aceasta a funcționat... cel puțin o perioadă.

Renunțarea la suflet

în ciuda vitezei cu care semnase contractul, nu se întrezărea nici un rol în vreun film pentru noua actriță pe nume Marilyn Monroe. în februarie 1947, Fox îi va reînnoi contractul pentru încă şase luni, chiar dacă tot ce făcuse până atunc; era să pozeze în costume de baie şi neglijeuri pentru reviste.

Când a jucat pentru prima dată într-un film. The Shocking Miss Pilgrin: (1947), avea aproape douăzeci şi unu de ani şi era mai frumoasă ca oricând ochii

albaştri-cobalt şi părul blond şi neted ca mătasea. Din păcate, rolul ei Miss Pilgrim a fost de foarte scurtă durată, apărând într-un singur cadru rapid rolul de telefonistă. Majoritatea fanilor ei spun că nu au reuşit să o observe filmul respectiv. Va fi văzută (prea puțin), din nou, în filmul Dangerous Years, n 1947. „Te rog din suflet, nu clipi, că nu o să mă vezi!" îi scrise ea lui Berniece. r mai urma patru filme (lansate în 1948), asta dacă numărăm şi musicalul u were mantfor me, al lui Jeanne Crain-Dan Dailey, încadrat de unele surse

filmografia lui Monroe. O mai putem zări pe Marilyn în Scudda-Hoo! udda-Hay!, un film absurd a cărui acțiune se desfăşoară în statul Hoosier, în re June Haver se întrece cu doi catâri de rasă pentru a câştiga afecțiunea lui n McCallister, în timp ce Natalie Wood, în vârstă de zece ani, în rolul surorii sfățate a lui Haver, nu reuşeşte decât să sporească zăpăceala generală. De-a ngul anilor, s-a scris destul de des - şi chiar Marilyn şi studiourile Fox au cunoscut asta! - că micuța scenă în care apărea şi ea a fost scoasă din m. Nu este adevărat. Scena este acolo. Sunt numai două cuvinte, dar există, ot în acest film mai este şi o scenă în care Marilyn apare cu spatele la cameră, tr-o barcă.)

„Era ca un iepuraş speriat", a spus Diana Herbert, al cărui tată, F. Hugh erbert, era autorul scenariului. „Am strecurat-o în secret într-o cameră de zionări în care tata se ocupa de editare şi Marilyn a avut şansa să se vadă în "na respectivă înainte ca aceasta să fie scurtată. Avusese o singură replică şi i şopti: „Aşa de groaznic vorbesc şi în realitate?" Tatăl meu mi-a spus atunci Marilyn era foarte telegenică şi că va deveni o mare vedetă." Tot în 1947, Fox schimbă bucolicul stat Indiana cu peisajul din Wyoming şi rechea de catâri cu un armăsar alb, şi Marilyn obținu din nou un rol de rantă într-o scenă de dans tradițional în filmul Green Grass of Wyoming. După eea, în august 1947, cei de la studio hotărâră să nu îi mai reînnoiască ntractul. Impresarul ei, Harry Lipton, îşi aminteşte: „Când i-am spus că Fox mai voia să colaboreze, Marilyn a reacționat ca şi cum lumea din jurul ei s-ar prăbuşit. Apoi a scuturat din cap, şi-a înălțat privirea şi a spus: «Ei bine, babil nici nu mai contează - e o problemă de cerere şi de ofertă.» înțelesese ja cum mergea treaba în industria filmului şi era doar un novice. Ştia că diourile semnează contracte cu mulți actori şi cei care aveau succes peste apte rămâneau, iar ceilalți, care se străduiau, erau până la urmă îndepărtați, toate astea, viața trebuia să meargă mai departe."

între timp, în 1947, în viața lui Marilyn vor avea loc nişte întâmplări ciudate, vor anticipa problemele emoționale pe care aceasta le va întâmpina mai iu. Una dintre întâmplări este povestită de Diana Herbert. De aceeaşi vârstă Marilyn, Herbert a cunoscut-o pe aceasta în timpul filmărilor la Scudda-Hoo! udda-Hay! şi au rămas prietene. Şi-a amintit că, după încheierea filmărilor, organizat o petrecere la piscină la casa părinților ei, din Bel Air, la care urmau vină prieteni de-ai ei de la UCLA. Marilyn i-a spus că era încântată de invitație că în ziua aceea trebuia să ia parte, împreună cu noua ei prietenă, actrița

Shelly Winters, la un curs la Actors' Laboratory - un atelier pentru actori, regizor şi scriitori, marea majoritate din New York. După aceea, urma să vină 1; petrecere.

în ziua cu pricina, Marilyn apăru foarte târziu. „Veni foarte liniştită, cu geant; de plajă", îşi aminteşte Diana Herbert. „Am ieşit din piscină şi i-am arătat undi era cabina în care se putea schimba. Trecu mult timp şi Marilyn - nicăieri. M-an îngrijorat şi m-am dus să bat la uşă. «Marilyn?» am strigat. «Te simți bine?» Şi mi-; răspuns: «Da» cu o voce stinsă. «Ies imediat, trebuie doar să mă schimb.» Aşa c, m-am dus din nou la piscină. Mai trecu o oră şi Marilyn nu mai apărea. M-an dus din nou la uşa cabinei şi am ciocănit. «Ies imediat», mi-a spus ea. Trecuse mul timp şi lumea ieşea deja din piscină, se usca şi pleca acasă. După alte câteva zei de minute, m-am dus iar până la cabină şi am ciocănit. Dar... dispăruse. Nu . vrut să iasă deloc din cabină - decât ca să plece acasă." De-a lungul anilor vo fi consemnate numeroase întâmplări de genul acesta din viața lui Marilyn.

La sfârşitul anului, Marilyn a contractat pentru scurt timp serviciile unor no „impresari", Luciile Ryman şi John Carroll. însă aceştia nu erau tocmai impre sari. Carroll era un actor cu multe relații şi Luciile era directorul departamentulu de talente de la MGM şi cunoştea, la rândul ei, multă lume. Nu este clar c< anume era stipulat în aranjamentul lor - fie îi plătea ca să o reprezinte (lucn greu de crezut, având în vedere faptul că nu prea avea bani), fie luau un anumi procentaj din ce câştiga ea (de asemenea, greu de crezut din moment ce nu ave, de lucru). De fapt, nici nu contează, pentru că au intrat şi au ieşit din viața c foarte rapid, dar nu înainte de a asista la câteva momente neobişnuite.

Luciile, soția lui Carroll, a susținut insistent că Marilyn le-a spus, ei şi soțului său, că în acea perioadă lucra ca prostituată, făcând sex de ocazie cu bărbatj necunoscuți, în maşină, pentru a câştiga bani de mâncare. „Ne-a spus

fără mândrii dar şi fără ruşine că făcuse un târg - făcea ce făcea şi clienții îi făceau apoi cinsti cu micul dejun sau cu prânzul." Lucille a mai povestit şi că Marilyn i-a spus c; micuțul apartament în care locuia fusese călcat de hoți şi că îi era frică să ma i stea acolo. Lucrurile mergeau atât de rău, încât trebuia să continue să lucrezi pe stradă. Mai mult, îi povestise că fusese violată la vârsta de nouă ani şi că la unsprezece ani făcea sex în fiecare zi. „Era un fel de a ne spune să o luăm în grija noastră şi am acceptat." Au lăsat-o să stea într-unui dintre apartamentele lor

Se ştia că Marilyn inventa câteodată poveşti pentru a câştiga simpatia celor lalți. Şi acest fapt complică mult lucrurile, atunci când cineva doreşte să afle daca un anumit episod din viața ei este real sau un produs al bogatei sale imaginații Pe scurt, de fiecare dată când persoanele din viața ei credeau că încep să i înțeleagă, aflau că nu pot fi niciodată sigure de adevărul celor spuse de Marilyn în orice caz, a ajuns să ducă o viață mai bună datorită mărinimiei acestui cuplu Apoi, într-o noapte din luna noiembrie 1947, un lucru ciudat s-a întâmplat. Soți Carroll au primit un telefon foarte agitat de la Marilyn.

„E un copil aici care mă spionează", a spus Marilyn, cu o voce foarte agitată „Despre ce vorbeşti?" a întrebat Luciile. „Suni urmărită." „Dar cum se poan ta?" „Are o scară şi s-a urcat pe ea şi stă şi mă spionează", a continuat Marilyn. "arilyn, nici o scară nu ajunge până la etajul trei. Probabil ai visat", i-a spus

•ucille. „Dar sunt trează. Sunt trează.'1

Această conversație continuă până când soții Carroll se hotărâră într-un final o aducă la ei acasă în noaptea aceea. Simțeau că problemele ei îi vor solicita arte mult şi nu ştiau ce să facă cu ea. „La un moment dat, am stat să ne gândim ne-am dat seama că ne conducea viețile, sunându-ne la orice oră, plângând telefon", spune Luciile. „Nu ştiam ce să mai facem. Se întâmplau o mulțime

e lucruri ciudate... era prea mult. Nu prea ştia să se descurce în viață... era distrusă. Ne plăcea de ea, dar nu aveam nevoie de genul ăsta de nebunie în viețile noastre."

Soții Carroll îşi văzură visul cu ochii când Marilyn plecă din casa lor, la ceputul anului 1948. în februarie, au luat-o cu ei la o petrecere unde 1-a noscut pe omul de afaceri Pat DeCicco, un aventurier din Hollywood care sese căsătorit o vreme cu Gloria Vanderbilt. Acesta era prieten şi cu Joe Schenck, reşedințele studiourilor 20th Century-Fox, în vârstă de şaizeci şi nouă de ani.

întâmplă ca Schenk să îl roage pe DeCicco să îi găsească nişte modele care participe la o petrecere cu jocuri de cărți, care urma să aibă loc la el acasă. eCicco a întrebat-o pe Marilyn dacă era interesată. Tot ce trebuia să facă era se aranjeze şi să toarne băuturi în paharele prietenilor lui Schenck şi, eventual, le ofere câte un trabuc şi doar atât. Părea destul de simplu şi era o oportunitate arte bună, deci Marilyn fu de acord. Desigur că asta nu era tot ce avea să se tâmple la petrecere, după cum va vedea Marilyn odată ajunsă acolo. Unele ntre femeile prezente - toate modele sau actrițe în devenire - erau dornice şi pabile să se ofere oricăruia dintre invitați, din moment ce toți erau jucători

înaltă clasă în show business. Marilyn va sta însă în preajma lui Schenk. La "ârşitul serii, acesta era deja nebun după ea, spunând că „are o calitate ectrică... străluceşte şi este proaspătă ca un izvor." în ziua următoare, a trimis limuzină după ea şi au luat cina împreună. în seara aceea, Marilyn a petrecut

aptea cu el.

„Nu pot spune că mi-a plăcut", i-a povestit dublurii sale, Evelyn Moriarty, spre relația cu Schenk. „Tot ce pot să spun e că nu mi se părea că am de ales." spus că i se părea că toată întâmplarea era una foarte nefericită şi că se simțea oaznic". „Era ca şi cum renunțam la propriul meu suflet." Astfel, începu să teleagă , jocurile Hollywoodului" şi ştia că nu are de ales decât să joace dacă rea să îşi facă nume în show business. Şi-a dat seama de un lucru trist, însă cela era adevărul", a fost concluzia pe care a tras-o. Relația cu Schenk mai ntinuă o perioadă. Până la urmă, se pare că Marilyn chiar s-a ataşat de el. Schenck îl convinse pe Harry Cohn, directorul de la Columbia Pictures, să nce o privire asupra testului ei de actorie. Cohen nu păru la fel de teresat. însă materialul filmat a început să circule prin studio până când a ajuns biroul lui Max Arnow. Acesta se ocupa cu găsirea de noi talente. Nici el nu fost impresionat, dar a rugat-o pe Natasha Lytess să arunce şi ea o privire. Nici

ea nu a fost mişcată - se părea că nimeni nu e impresionat. Lytess a declarat c Marilyn părea că nu are deloc încredere în sine, însă, în acelaşi timp avea cev interesant. Era greu de explicat ce anume, dar cu siguranță era vorba de fn musețea şi de vulnerabilitatea pe care le afişa. Voia să lucreze cu ea, spunân că „poate are ceva potențial". Harry Cohn se hotărî să îi ofere lui Marilyn u contract pe şase luni, cu câte 125 de dolari pe săptămână, începând din 9 marți 1948. Dintr-odată, Marilyn se văzu angajată la Columbia Pictures.

Natasha

Natasha Lytess, care, în 1948, avea treizeci şi cinci de ani, a povestit că, atunc când Marilyn a apărut în biroul ei la data de 10 martie 1948, era îmbrăcat într-un maieu roşu de lână şi o rochie mult prea scurtă, aspect care i s-a part „neglijent". Când a cunoscut-o pe Marilyn, suspiciunile ei cu privire la lips acesteia de încredere i s-au confirmat. De fapt, era „incapabilă să se refugiez în propria ei nimicnicie". însă şi Natasha avea ceva special. Din cauza silueh ei subțiri şi a tenului palid părea că are probleme de sănătate. Avea nişte ocl întunecați, amenințători. Zâmbea foarte rar. Era o actriță şi un instructor d actorie foarte serios - tot ce spunea despre domeniul actoriei era, după părere ei, foarte necesar. îşi dădea foarte multă importanță şi îi judeca pe toți din viaț. ei. Cu toate acestea, se spune că era o profesoară strălucită. în acel momem Marilyn avea nevoie de o personalitate puternică în viața ei - o Grace Goddan care trebuia să facă mai mult decât să viseze că Norma Jeane ar putea fi vedetă în biroul de acasă, Natasha avea o bibliotecă impresionantă despre shov business, pe care Marilyn începu să o devoreze. Cele două femei au petrecut ort întregi discutând despre actorie şi despre cum îşi putea îmbunătăți Marilyn înzestrarea nativă. Natasha lucră la dicția lui Marilyn, la felul în care transmite, emoțiile, la stil. De fapt, o parte din lucrurile învățate de Marilyn de la Natasha se vor întoarce la un moment dat împotriva ei. Felul exagerat în care enunța fiecare silabă şi faptul că îşi mişca buzele înainte de a scoate vreun sunet sun consecințe nefericite ale lucrului cu Natasha. în anii următori, Marilyn va trebia să se chinuie să renunțe la aceste obiceiuri pentru că, deşi era potrivit pentri comedie, stilul acesta nu era adecvat pentru rolurile de film.

Când a început să lucreze cu Natasha, Marilyn era ca un diamant neşlefuit I se putea transmite foarte uşor orice tip de viziune artistică. „Ca om, era aproapt total lipsită de tărie", va spune Natasha despre ea. „Poți spune că se temea d< propria-i umbră, atât era de nesigură şi de timidă, neştiind niciodată ce să zică Mă întreba pe mine: «Ce să spun?»

Am încercat să o facă să îşi îndrepte atenția spre sine, spre propriile ei expe¬riențe, dar nu cred că a făcut vreodată asta. Marilyn îşi nega propria personali tate, cu excepția atracției pe care o exercita asupra bărbaților, atracție în car*

Ifea încredere. Ştia că dă rezultate - şi atrăgea prin grade, la fel ca o înotătoare ku ca o balerină."

„Doresc să te re-creez", i-a spus ea lui Marilyn. „O să te transform în marea ptriță despre care cred - dar nu ştiu sigur - că poți fi. Ai înțeles?" Intențiile ei le natură sexuală erau clare şi Marilyn a înțeles acest lucru. însă nu voia să Bdeze. Cedase în fața lui Joe Schenck şi după aceea regretase, chiar dacă o |kuse pentru carieră. Se hotărî rapid că nu va face acelaşi lucru şi cu Natasha ITtess. însă nu voia să spună nu - deocamdată.

în relația dintre un profesor de actorie şi elevul său ies la iveală numeroase moții. Elevul şi profesorul ajung să aibă anumite sentimente şi le transferă în rsonaje, în roluri - şi uneori în ei înşişi. Natasha povesteşte în memoriile sale publicate că într-o zi a îmbrățişat-o pe Marilyn şi i-a spus: ,Vreau să te iubesc." spunsul lui Marilyn a fost: „Nu trebuie să mă iubeşti, Natasha - atâta timp t lucrezi cu mine." De ani de zile, Marilyn se obişnuise să le dea femeilor din "ța ei ceea ce îşi doreau - Idei, lui Gladys şi lui Grace. Era ca şi cum punea punct. Helena Albert era o elevă a Natashei în această perioadă şi, de asemenea, nfidenta ei. „Natasha sărea deseori calul", şi-a amintit ea. „A făcut asta şi cu ine. Dar, atunci când a apărut Marilyn în peisaj, nimeni altcineva nu a mai ntat atât de mult. Sunt de părere că Marilyn ar fi trebuit să se retragă atunci nd şi-a dat seama cât de mult ținea Natasha la ea; dar, în loc să facă asta, a nsformat acest lucru într-un avantaj. Pentru Natasha era o tortură. în schimb, ntru Marilyn, nu era chiar aşa. Avea o profesoară pricepută, o femeie inteli-ntă în viața ei - o persoană pe care o putea admira şi de la care avea ce să ețe. Nu o pot învinovăți pentru că şi-a dorit ca situația aceasta să dureze. Am tras-o la răspundere din cauza asta." După spusele Helenei, Marilyn se dusese într-o zi la Natasha şi a găsit-o plân-d. „Nu pot sta de vorbă acum", i-a spus, trecând repede pe lângă ea. Helena ă în casă şi o găsi pe Marilyn aşezată pe scaun, privind în gol. „S-a întâmplat a?" a întrebat-o ea pe Marilyn. Marilyn continua să privească drept înainte, arilyn? S-a întâmplat ceva?" „Da, s-a întâmplat", a spus Marilyn într-un final, şi cum şi-ar fi venit în fire. „Mi-e teamă că Natasha nu ştie ce înseamnă nu. am obosit să i-o tot spun de fiecare dată. De ce nu putem face ceea ce ştim i mai bine - adică să jucăm?" „E mai complicat de atât", îşi permise să spună lena. „Şi tu ştii asta, Marilyn." „Nu, nu este", a spus Marilyn. S-a ridicat în ioare şi a privit-o drept în ochi. „Nu primeşti mereu ce îți doreşti de la viață, lena", a spus ea. „Mi-

am dorit o mulțime de lucruri şi nu am primit aproape ic din ceea ce am visat. Ştii ce cred? Cred că Natasha e o răsfățată. Cred că a dat mereu ce şi-a dorit şi acum, că nu se întâmplă asta, nu ştie ce să facă." Era limpede faptul că Marilyn nu numai că îşi pierduse răbdarea față de tasha, dar era şi foarte rece cu ea şi deloc înțelegătoare. După ce petrecuse ta timp înăbuşindu-şi sentimentele şi încercând să fie aşa cum îşi doreau ilalți, poate că nu înțelegea de ce nu putea şi Natasha să facă acelaşi lucru, -a strâns lucrurile şi, înainte de a pleca, s-a întors spre Helena. „Dacă o vezi,

spune-i că îmi pare rău", a zis ea, „dar n-am ce face. Spune-i că sper să conținut să lucreze cu mine, dar dacă nu o să vrea, o să încerc să înțeleg." Spunâno acestea, a plecat.

„Adevărul este că viața şi sentimentele melc erau aproape în totalitate îr mâinile ei", va spune Natasha Lytess mulți ani mai târziu. „Eu eram femeia ma în vârstă, profesoara, însă era conştientă de profunzimea sentimentelor pe can i le purtam şi exploata acele trăiri cum numai o persoană tânără şi frumoasă putea să o facă. Spunea mereu că dintre noi, ea era cea săracă. Din păcate, era exact invers. Am petrecut alături de ea o perioadă de permanentă renegare a propriei mele persoane."

Şi acest lucru avea să mai dureze - încă şase ani foarte lungi.

Dezamăgire

La data de 14 martie 1948, la doar o săptămână de la semnarea contractului cu Columbia, draga ei mătuşă Ana se stinse din cauza unei boli cardiace. Avea şaizeci şi opt de ani. Este ciudat faptul că a fost îngropată într-un mormânt fără nici un înscris, în cimitirul Westwood Memorial Park, chiar dacă, peste câțiva ani, i-a fost ataşată o plăcuță. în trecut s-a scris că Marilyn nu a participat la slujba de înmormântare pentru că era prea preocupată de carieră. După spuselt surorii sale Berniece, acest lucru nu a fost adevărat. Marilyn nu ar fi putut să lipsească de la înmormântarea Anei. De fapt, ea a avut, împreună cu Grace şi cu Doc, un moment de reculegere în fața Anei, apoi a plecat, cu lacrimi în ochi, înainte de venirea celorlalți participanți la înmormântare.

Va spune mai târziu despre Ana: „A fost singura persoană care mi-a arătat ce înseamnă dragostea." Ana i-a lăsat lui Marilyn o carte intitulată Olarul (The Potter), împreună cu un bilețel: „Dragă Marilyn, citeşte această carte. Nu îți las

mare lucru în afară de iubirea mea. Şi nici chiar moartea nu poate schimba asta şi nu mă poate îndepărta de tine."

Marilyn Monroe va povesti că s-a simțit „groaznic" după moartea Anei pentru că, după spusele ei: „Nu mai aveam cu cine să vorbesc despre toate speranțele şi problemele mele." Probabil că a fost bine că în acea perioadă a trebuit să st concentreze mai mult asupra carierei sale. A început să lucreze la un musical cu buget redus, primul ei film pentru Columbia, Piaza rea (Ladies of the Chorus). în filmul acesta va avea rolul principal şi va interpreta două piese solo: „Even Baby Needs a Da Da Daddy" şi „Anyone Can See I Love You", precum şi doua duete cu Adele Jergens. în acest film erau şi câteva scene de dans, o reală provocare pentru Marilyn. A fost un film ciudat, care dura numai o oră şi cart s-a făcut în zece zile, dar Marilyn s-a dovedit uimitor de bună. Vocea ei a fosi o revelație. însă, după lansare, filmul nu va avea nici un impact asupra carierei sale. La scurt timp după lansare, Marilyn va fi concediată de la Columbia, spn dezamăgirea ei. „M-am dus la mine în cameră, m-am întins în pat şi am plâns" ărturiseşte ea. „Am plâns timp de o săptămână. Nn am mâncat şi nu am vorbit nimeni şi nu m-am pieptănat. Plângeam în continuu, ca şi când aş fi îngropat-o Marilyn Monroe. Mă uram pentru că fusesem atât de naivă şi îmi făcusem uzii că sunt atrăgătoare. Mi se întâmplase ceva groaznic. Nu eram atrăgătoare, ram o blondă necizelată şi necoaptă."

în iunie 1948, Marilyn s-a mutat într-o cameră dublă la Hollywood Studio lub, unde plătea doisprezece dolari pe zi pe cazare şi masă. Trebuia să facă conomie - lucrurile nu mergeau aşa cum sperase - şi aceasta părea cea mai ună soluție. însă locul nu îi plăcea pentru că îi aducea aminte de orfelinat. în "rioada aceea, se întâlnea cu un bărbat pe nume Fred Karger, care se ocupa de ustrația muzicală a filmului Piaza rea şi lucrurile nu mergeau bine nici cu el. hiar dacă vremurile erau dificile, Marilyn încerca să-şi țină capul sus. Spre sfârşitul anului, fusese distribuită în reclame de televiziune şi probabil simțea deja că sfârşitul carierei ei cinematografice era aproape. Avusese o viață curta şi acum se termina. „Dar ceva nu mă lăsa să mă întorc în lumea Normei eane", şi-a amintit ea. „Nu aveam ambiția să fiu bogată şi renumită. Nu credeam am vreun talent ascuns şi nici măcar nu mi se părea că sunt în vreun fel trăgătoare. Dar aveam ceva în adâncul meu, un fel de nebunie, care nu mă lăsa. eva din mine mă încuraja în continuare."

„Niciodată nu ştii când o să dai lovitura", îi spunea mereu Natasha. „Dar când să se întâmple lucrul ăsta, o să îți dai seama cu siguranță." într-adevăr, Marilyn da lovitura la sfârşitul anului, la petrecerea de Anul Nou, organizată în casa roducătorului Sam Spiegel. în cursul acestei seri, 1-a cunoscut pe un impresar e la William Morris, pe nume Johnny Hyde. în momentul în care a dat mâna acesta, în viața ei s-a produs o mare schimbare... şi lucrurile nu aveau să mai e niciodată la fel.

Johnny Hyde

în ultimii ani, Marilyn Monroe îşi făcuse foarte mulți cunoscuți în show usiness, dar nici unul dintre ei nu-1 plăcea pe Johnny Hyde. în vârstă de tind¬ei şi trei de ani, înalt în jur de un metru cincizeci, puțin adus de spate şi cu

început de chelie, Johnny nu era chiar atrăgător. Avea gâtul scurt, nasul tbțire şi ochii prea apropiați. Arăta fragil şi bolnăvicios - şi, într-adevăr, suferea e inimă, trebuind să meargă săptămânal la cardiolog. Fiu al unui acrobat rus, ra plin de contradicții: de exemplu, în ciuda aspectului său deloc impresionant i a comportamentului său de om bolnav, era o persoană extrem de puternică, arte respectat în industria filmului, era foarte priceput atunci când venea vorba e apărarea propriilor interese.

Pentru el, industria filmului era mereu pe primul loc. „Toată lumea ştia că ohnny mănâncă showbiz pe pâine", a spus odată un prieten de-al său. Se ocupa de cariera multor actrițe, precum Rita Hayworth, Lana Turner şi Betty Hutton îl reprezenta, de asemenea, pe Bob Hope.

Când Johnny a cunoscut-o pe Marilyn, timpul parcă s-a oprit în loc. Nu ma văzuse niciodată o femeie atât de frumoasă şi ştia că trebuia să fie a lui. „Er; un tip interesant", va spune Bill Davis, un tânăr de şaptesprezece ani, care lucr; la agenția William Morris, foarte des colaborând direct cu Hope. „Era foart. inteligent. Agresiv. Pasionat. Umbla mereu cu femei, chiar dacă nu era arătos S-a îndrăgostit foarte tare de Marilyn încă de la început, i-a trimis cadouri ş scrisori de dragoste şi toate într-un timp foarte scurt. Cred că i-ar fi fost foartt greu să nu dea atenție acestor lucruri sau să îl refuze pentru că, până la urmă era un bărbat influent. Era la ananghie. Avea nevoie de ajutor în carieră."

„îmi stă în putere să te fac vedetă", îi va spune Johnny, la scurt timp dup. ce a cunoscut-o. „Şi nu mă refer la contracte mici. Un adevărat star!"

„Când am discutat prima dată cu Johnny Hyde despre speranțele mele îi materie de actorie, acesta nu a zâmbit deloc", şi-a amintit Marilyn. „M-a asculta şi a spus: «Desigur că poți deveni actriță!» A fost prima persoană care m-a lua în serios când a venit vorba de actorie şi îi voi fi recunoscătoare pe viață pentn asta." Probabil că exprimarea este puțin exagerată, însă se înțelege ideea.

„Din câte ştiu, au făcut de la început o înțelegere clară", a spus Bill Davis „Ea îi declarase că vrea să joace în filme. El îi spusese că o poate ajuta. Era ur om foarte influent în lumea asta. După părerea mea, faptul că 1-a cunoscut a fos: cel mai bun lucru care i s-ar fi putut întâmpla în momentul acela. Erau zeci di starlete care voiau să ajungă în patul lui, doar ca să se poată lăuda după aceea că îl cunosc. Desigur că trebuia să se culce cu el. Vreau să spun că şi el trebuia să câştige ceva din asta... Aşa mergea treaba."

în ianuarie 1949, Marilyn a mers cu Johnny în Palm Springs. Acolo se va consuma relația lor, în ciuda faptului că acesta era căsătorit. Şi, cum puterea este un afrodisiac foarte puternic, Marilyn se simțea realmente atrasă de acesta şi nu s-a folosit de el doar pentru a avansa în carieră - chiar dacă relația cu el nu i-a stricat.

La doar o lună după ce 1-a cunoscut pe Johnny, îşi va face apariția diafană într-o comedie produsă de Marx Brothers, intitulată Love Happy. A fost un film United Artists cu buget redus, cu scene de agitație şi furt de diamante, film ce merită amintit doar pentru că a reprezentat ultima apariție a legendarilor Marx Brothers.

Turneul de promovare a filmului Love Happy în care va porni Marilyn (filmul fiind lansat în vară) avea să fie mult mai demn de menționat decât filmul în sine. Marilyn va avea ocazia să viziteze marile oraşe şi să stârnească interesul presei. „Eu apăream pe ecran mai puțin de şaizeci de secunde", şi-a amintit ea. exagerând ca de obicei, „dar am avut de lucru timp de cinci săptămâni... contri¬buind la promovarea filmului în opt oraşe mari. Mă simt vinovată că am apărui pe scenă, chiar dacă aveam un rol atât de nesemnificativ, dar se părea că publicu¬lui nu îi pasă." în această perioadă, a devenit cunoscută ca „The Mmmmm Girl".

eastă replică recomandată de specialiştii de relații publice se referea la faptul unele persoane nu pot fluiera, iar atunci când o văd pe Marilyn tot ce pot face e să spună „Mmmmm". însă, în viitor, nici filmul Love Happy nu a rămas în

intirea publicului. Johnny Hyde, cu toate relațiile pe care le avea, îi putea oferi i Marilyn cu siguranță mai mult de „şaizeci de secunde" într-un film al lui oucho Marx.

„El i-a spus foarte clar de la început că va face eforturi pentru ea", a spus Billa vis. „Nu era o afirmație subtilă. Nu era sugerată. Era foarte limpede. Chiar - am aflat în prezența lor la scurt timp după ce făcuseră cunoştință, şi l-am auzit unându-i: «O să fii cea mai grozavă actriță dacă o să îmi dai puțin timp să îți anjez nişte chestii.» Ea pur şi simplu zâmbea şi cocheta. Țin minte că m-am ndit atunci că e încă o pipiță fără multă minte care cunoaşte arta seducției, r asta este impresia pe care mi-o făcuse. Nu părea să aibă cine ştie ce în cap. auzisem spunând numai: «Da, Johnny.» şi «Nu, Johnny.» şi «Cum zici tu, hnny.» Uneori o mustra, dar ea nu se supăra. Câteodată îi spunea «tati». Îmi amintesc că mă gândeam în sinea mea: «O, şi ce o să îi mai placă soției lui când să audă asta.»"

în timpul acestui turneu de promovare, un prieten, pe nume Bill Purcel, care uia în Nevada şi pe care Marilyn îl cunoscuse în perioada în care era în divorț, primit un telefon de la aceasta. Era foarte supărată. Plângea. „Nu suport faptul ne fotografiază tot timpul", i-a spus ea. „O să-mi arunc acid sulfuric pe față", enința, „orice, numai să îi pot opri!" Părea că avea să facă o cădere nervoasă încă nu era atât de renumită. „Nu avea intimitate şi unii fotografi erau bădă-

i şi cereau mult de la ea", şi-a amintit Purcel, „de parcă le-ar fi fost datoare ceva." Marilyn înțelesese că era de datoria ei să pozeze pentru fotografi, dar, timpul acestui turneu, a simțit că puținul renume pe care îl avea era prea sant. într-un final, va claca.

Johnny va spune că s-a îndrăgostit nebuneşte de Marilyn din clipa în care u întâlnit şi că i-a rămas devotat tot anul ce a urmat. Ea nu a avut niciodată leaşi sentimente față de el. însă era atât de inteligent, de interesant şi, bine-eles, atât de puternic, încât se simțea atrasă de el. Hyde o încuraja pe Marilyn aprofundeze şi mai tare arta actoriei, mai mult decât făcuse deja alături de tasha. El dorea ca ea să îşi îmbogățească cunoştințele prin lectură: Turgheniev Tolstoi. Lui Marilyn i-au plăcut la nebunie aceşti doi autori. A apreciat foarte uit şi cele două volume din Autobiografia lui Lincoln Steffens. Steffens 866-1936) a fost unul dintre primii jurnalişti celebri care au combătut status o-ul. Atacurile sale la adresa corupției din politică erau atât de controversate, cât preşedintele Theodore Roosevelt a inventat un termen care să caracterizeze este atacuri - „muckraking".

Johnny i-a mai recomandat şi romanele lui omas Wolfe şi Marcel Proust, cât şi lucrări de specialitate despre industria ematografică. Ea se implica plină de devotament în tot ce îi cerea el cu privire această meserie. Când i-a dat cartea lui Stanislavski Un actor se pregăteşte, a tit-o din scoarță-n scoarță pentru că ştia că o să îi pună întrebări detaliate. La

capitolul acesta stătea foarte bine. Avea un apetit pentru cunoaştere şi de abi, aştepta să discute cu Johnny despre orice carte îi recomanda. „Ai trecut prii atâtea", îi spunea el, repetând ce auzise deja de atâtea ori de la Natasha Lytess „Ar trebui să te foloseşti de toate astea când joci." Sfaturile lui le regăsea în man parte şi în cartea lui Stanislavski.

Johnny nu voia ca Marilyn să piardă nici o clipă. De exemplu, ea avea obi ceiul să vorbească ore întregi la telefon şi lucrul acesta trebuia să ia sfârşit. ,ybi; ca fiecare moment din viața ei să fie devotat evoluției carierei sale", a spu Marybeth Hughes, o frumoasă actriță blondă care a ieşit o perioadă cu Hyde „Odată ce intrai în vârtejul lui Johnny, viața ta nu îți mai aparținea. Majoritate femeilor nu făceau față. Aproape toate credeau că nu meritau să aibă parte d* asemenea scene. Trebuia să fii destul de puternică pentru a avea o relație c\ Johnny Hyde."

La fel cum Johnny a spus că nu a întâlnit niciodată pe cineva ca Marilyn şi ea putea să spună acelaşi lucru. Toți bărbații pe care îi cunoscuse în trecut < dezamăgiseră, începând cu Wayne Bolender, care cu siguranță că o iubea, da nu fusese destul de puternic ca să facă față soției sale, Ida. Ea nu îşi pute, imagina că Johnny ar putea fi luat vreodată în râs de cineva. Era protectorul ei în brațele lui se simțea în siguranță. Desigur că Johnny devenise un fel de tat pentru ea. Era evident faptul că îşi dorea un tată şi el se încadra perfect în țipai într-un final, însă, existau atât de multe aspecte diferite în povestea lor d< dragoste, atât de complexă, încât era adesea presărată de conflicte. Din fericiri pentru Marilyn, pe cât era de generos, pe atât de mult o sprijinea. Ca prieten, a lui Johnny, Marilyn nu ducea niciodată lipsă de bani, o schimbare binevenit, în viața ei. în sfârşit, se putea relaxa şi se putea concentra pe cariera sa - aş, cum îi cerea el - şi nu pe problemele financiare. După ce i-a oferit lui Marilyt o stabilitate financiară, luând-o la el acasă după ce şi-a părăsit soția şi copiii Hyde a început să o ceară în mod insistent în căsătorie. S-a folosit de tot felii de trucuri, la fel cum făcea şi ea, cum ar fi ilustrarea unor circumstanțe cât ma nefericite în

efortul de a-i câştiga simpatia. „Sunt pe moarte", îi va spune el. „Ştii sufăr de inimă, Marilyn. Sunt pe ducă şi nu mai am mult. Şi atunci când o s; mor, o să fii o femeie bogată dacă te căsătoreşti cu mine." Toate rugămințile lu Johnny se loviră ca de un zid. Marilyn avea o relație intimă cu el - era o persoan, foarte cumsecade şi într-o oarecare măsură îl iubea, chiar dacă nu era îndră gostită de el, dar nu voia să se mărite cu el. însă un alt membru al familiei lu Marilyn urma să se căsătorească: Gladys.

Gladys se căsătoreşte

în timp ce Marilyn Monroe se afla pe un teren alunecos în relațiile cu Natash, Lytess şi cu Johnny Hyde, Gladys avea parte de propria ei escapadă romantici re surprinderea tuturor, în aprilie 1948, va fugi şi se va căsători cu un bărbat nume John Stewart Eley. Vestea aceasta a şocat-o pe Marilyn. Cu siguranță Gladys nu era pregătită emoțional pentru o căsătorie, însă făcuse din nou o iscare neaşteptată şi se căsătorise. „Dar cine este bărbatul ăsta?" a întrebat-o arilyn pe Grace Goddard. „N-am nici cea mai mică idee", i-a spus Grace. „O, i. Acum chiar că sunt îngrijorată", a spus Marilyn, care a considerat imediat e vina ei. însă nici măcar nu ştia unde fusese Gladys până atunci, fiindcă era icil să o urmărească. Grace i-a spus lui Marilyn că e imposibil să aibă o carieră show business şi să se ocupe şi de mama ei, care făcea tot felul de lucruri chibzuite. „Trebuie să îşi trăiască viața", a spus Grace. „O, Doamne", atât a mai tut răspunde Marilyn.

Bill Davis, care era în continuare angajatul lui Johnny Hyde la agenția illiam Morris, îşi va aminti: „Eram în birou cu Johnny când Marilyn a dat zna înăuntru, cu o privire sălbatică. Țin minte că era îmbrăcată cu o bluză albă mâneci lungi, încheiată până sus şi cu nişte pantaloni albi pescăreşti. Îmi amintesc toate astea pentru că mă izbise faptul că, pentru o zeiță a sexului, în ața de zi cu zi nu umbla deloc descoperită."1

„Johnny, o, Johnny. Ajută-mă", spunea Marilyn. „Bineînțeles, păpuşa mea.

s-a întâmplat?" „Mama s-a căsătorit cu un ratat şi sunt foarte îngrijorată din uza ei", a spus Marilyn supărată. S-a aşezat pe scaun, sfârşită. A spus că vrea Johnny să afle tot ce poate despre John Eley. „Nu îmi vine să cred că mama

căsătorit", a spus ea. „Ție îți vine să crezi?"

Din moment ce Johnny nu o cunoscuse niciodată pe Gladys, nu avea cum aibă vreo părere cu privire la căsătoria acesteia. însă cu siguranță că urma să ajute. Şi avea toate relațiile necesare pentru a reuşi să facă asta. în timp ce rilyn era aşezată în fața lui, Johnny ridică receptorul şi angaja un detectiv rticular care să studieze problema.

Câteva săptămâni mai târziu, Gladys îi scrise fiicei sale Berniece, care tocmai mutase în Florida împreună cu soțul şi fiica sa. îi explică faptul că Eley era

Boise, statul Idaho şi că venise de puțin timp în California „cu serviciul", fără dea mai multe detalii clare cu privire la ocupația acestuia. I-a trimis şi o poză el. „Arată destul de drăguț", i-a spus Berniece lui Marilyn, la telefon. „Şi

Note:

1 Biograful James Haspiel, care a scris despre viața lui Marilyn Monroe, a adăugat următoarea observație: „Această femeie, ale cărei apariții şi imagine publică se presupune că erau întotdeauna asociate cu sexul, era, în viața particulară, foarte modestă. Dacă ne uităm la înregistrarea din Coreea, este aplecată pe scenă, în mijlocul unui grup de soldați şi este îmbrăcată într-o rochie de seară. însă îşi ține mâinile încrucişate pe piept. Cu alte cuvinte, este ca şi cum aceasta se proteja în mod inconştient, că nu dorea să fie prea expusă. Aceasta este desigur aceeaşi femeie care va poza nud pentru un calendar.

însă, dacă priviți orice poză pe care i-am făcut-o personal, sau multe alte poze, veți vedea că nu poartă niciodată obiecte de vestimentație decoltate. Toate sunt încheiate aproape mereu până la gât."

Johnny se interesează de problema asta, eu l-am rugat", i-a spus Marilyn lu Berniece. „O să aflăm noi tot. Am încredere în el."

în curând, detectivul a început să aducă tot felul de informații despre Johi şi Gladys. Se pare că cei doi se cunoscuseră într-un bar, undeva în Santa Barbara Eley le spusese prietenilor săi că „dăduse peste bătrâna lui Marilyn Monroe" s că aştepta momentul să o cunoască pe vedeta de cinema. între timp, încerca s, aibă grijă de mama acesteia, despre care spunea că este „cea mai nebună tip. pe care a cunoscut-o vreodată". A spus că Gladys auzea voci, vorbea singură ş> după cum îi va spune unui prieten, „mă sperie de mi se face părul măciucă".

Atunci când Johnny Hyde i-a dezvăluit aceste informații, Marilyn a fos furioasă. „Nenorocitul", a spus ea. „Se foloseşte de mama ca să ajungă la mine? Hyde nu era sigur, dar era de acord că ceea ce gândea Marilyn putea fi adevărai I-a promis că va mai investiga problema.

După câteva săptămâni, Marilyn primi acasă la ea o scrisoare de la John Ele\ I-a scris că se îngrijea de mama ei, dar că avea nevoie de mai mulți bani ca s. se descurce şi că, dacă ține măcar un pic la mama ei, să îi trimită un cec de i mie de dolari.

Marilyn i-a arătat scrisoarea lui Johnny şi 1-a întrebat ce era de făcut. „în orio caz, nu o să te apuci acum să îi dai nenorocitului ăla câteva mii de dolari. E vorb. de o grămadă de bani", i-a spus Johnny. Au hotărât ca Marilyn să nu răspund, deloc la scrisoarea aceea. După părerea lui Johnny, dacă ar fi răspuns, Eley a; fi crezut că între ei se stabilise o legătură şi îi va cere mereu bani. Toate aceşti probleme o afectau foarte mult pe Marilyn. „Cred că o să mă confrunt cu genu ăsta de probleme tot restul vieții mele", i-a spus ea lui Johnny Hyde. Acesta î zâmbi cu blândețe. „întotdeauna ai spus că ți-ai dorit să ai o mamă, scumpa mea Ei bine, uite că ai. Puştoaico, din păcate n-ai cum să îți alegi mama."

La scurt timp după aceea, Berniece primi şi ea o scrisoare de la Eley. De data aceasta, el se întreba dacă era posibil să se mute împreună cu Gladys la Berniece îi spunea că se ocupă cu repararea aparatelor electrice şi electrocasnice şi ca lucrează în camioneta sa. Se gândea să îşi parcheze camioneta în fața case familiei Miracle şi să locuiască la ei în perioada în care muncea în zona aceea Lui Berniece nu i se păru deloc o idee bună. Când i-a povestit lui Marilyn, aceasta a fost la fel de sceptică. A spus că nu ştie cum se lipise John Eley de mama lot dar cu siguranță Gladys nu se găsea într-o situație prea bună.

Avea dreptate.

într-o lună, detectivul particular al lui Johnny se întoarse cu veşti: John Ele\ era bigam - mai avea o soție în Idaho.

Poze nud pentru cincizeci de dolari?

în mai 1949, Marilyn simțea că ajunsese într-un impas emoțional în relația cu Johnny Hyde. El dorea în continuare să se căsătorească cu ea şi devenea din

în ce mai insistent. însă ea nu voia să fie forțată să se căsătorească din nou

ținea la fel de mult la ideile sale. Johnny îi cumpărase mai demult un apartament la Beverly Carlton, pe levardul Olympic din Beverly Hills, acum hotelul Avalon, în timp ce ea locuia preună cu el în casa lui. Apartamentul fusese cumpărat doar de dragul apa-

nțelor. însă, în mai, Marilyn se mută acolo, hotărâtă să îşi plătească singură iria şi celelalte cheltuieli. Trebuia să facă ceva ca să se poată întreține. „Nu am

St niciodată o femeie întreținută", a spus ea în 1962. „întotdeauna am avut

ijă de mine. Sunt mândră de faptul că eram independentă." în câteva luni, hnny i-a aranjat o scurtă apariție într-un film foarte prost, intitulat A Ticket Tomahawk. Din nou, suma câştigată nu va fi mare. Când şi-a pierdut maşina,

ştiut că trebuie să facă ceva. într-o zi, în timp ce scotocea prin cărțile de vizită sperând că vreuna din ele

va inspira să îşi găsească de lucru, văzu o carte de vizită pe care o primise de un bărbat pe nume Tom Kelley. Marilyn îl cunoscuse în timpul unor eveni-

ente ciudate. în octombrie (1948), mergea cu maşina către un loc unde trebuia dea o probă pentru un film şi a fost implicată într-un mic accident de circu-

!

e. Unul dintre martori a fost Kelley, fost cameraman al agenției de presă ociated Press. Marilyn i-a spus că avea o probă importantă şi, din cauza identului, nu mai avea cum să ajungă acolo, neavând nici bani de taxi. Lui ley i se făcu milă de ea şi îi dădu cinci dolari şi cartea lui de vizită. Aceasta ;se ultima dată când se gândise la el, înainte de a-i găsi cartea de vizită, în loc să îl sune pe Kelley, Marilyn se hotărî să îşi facă pur şi simplu apariția tudioul acestuia din Hollywood. în urma unei conversații scurte, el i-a spus : pe punctul de a filma o reclamă pentru berea Pabst şi fata care trebuia să :e în reclamă se îmbolnăvise. Putea să joace în reclamă? Desigur. A filmat ;va role de film cu Marilyn care se juca cu o minge de plajă, i-a strâns mâna, dat câțiva dolari şi Marilyn plecă. După două săptămâni, pe 25 mai, Tom o sună pe Marilyn spunându-i că ul pe care îl făcuse la campania pentru bere fusese foarte apreciat de com-lia Pabst şi că, nu se ştie cum, afişul ajunsese în mâinile unei persoane care ;a calendare la Chicago. Aceasta dorea ca ea să pozeze nud pentru un calen-, Toată afacerea urma să fie discretă, însă, cu siguranță, ea trebuia să pozeze... I. Se gândi dacă

să accepte, însă nu pentru mult timp, pentru că nu i se părea ir fi vreo problemă. Astfel, două zile mai târziu, Marilyn se învârtea în fața unei draperii roşii de ifea, pozând, alintându-se, cu buzele țuguiate şi cu spatele arcuit pentru a ate şi mai mult în evidență două dintre cele mai de preț bunuri ale ei. între p, Tom Kelley fotografia fără încetare. După standardele din zilele noastre, Dgrafiile rezultate erau foarte cuminți, dar, chiar şi aşa, Marilyn nu voia să tie că a pozat nud, de aceea, la primirea celor cincizeci de dolari, a semnat IMona Monroe". Ne vine în minte un citat grozav din Marilyn Monroe: „Nu îmi pasă de bani. Vreau doar să arăt minunat." După câțiva ani, va descrie aceast experiență ca „foarte simplă... şi friguroasă!" Din punctul ei de vedere, poveste aceasta luase sfârşit. Pentru moment.1

Note:

1 Mai târziu, după ce se va afla că ea era modelul respectiv, se spune că Marilyi ar fi dat nişte declarații foarte interesante. Când a fost întrebată cu ce parfum s< dăduse, ea a răspuns: „Chanel no.5", glumind apoi în legătură cu faptul că ni purta nimic.

PARTEA A IV-A

Celebritatea

Musafirii nepoftiți

HINIONUL LUI MARILYN MONROE în materie de filme va lua sfârşit spre finele anului 1949, după ce avea să facă o călătorie care îi va influența întreaga carieră la Culver City, patria Metro-Goldwyn-Mayer. MGM sau etro, denumire dată de cunoscători, era bijuteria coroanei industriei diourilor de film din vremurile acelea. Acest studio o va distribui pe Marilyn noul film ce urma să fie regizat de John Huston, Jungla de asfalt, bazat pe manul lui W. R. Burnett. Johnny Hyde reuşise, în sfârşit, să o ajute, aranjân-U-i o întâlnire cu Huston şi cu Arthur Hornblow, producătorul. Din păcate, "arilyn era cât pe ce să rateze acest rol pentru că s-a îmbrăcat prea provocator nd a venit să dea probă (trebuia să citească ceva din scenariu). Ştia că rsonajul ei trebuia să fie sexy şi considerase că e necesar să se arate sexy. Era a mult. Era ca şi cum s-a fi bazat doar pe aspectul ei fizic şi nu pe aptitudinile actoriceşti pentru a obține rolul. Era foarte emoționată. Proba nu a decurs 'ne. însă va fi chemată pentru un test de

ecran. S-a încadrat mult mai bine în 1, grație efortului pe care 1-a depus atunci când s-a pregătit cu Natasha Lytess. uis B. Mayer a fost impresionat de rezultat şi a distribuit-o în rolul respectiv. Acesta a fost un moment important în cariera lui Marilyn, care era, cu sigu-ță, foarte emoționată. Chiar şi Johnny Hyde - care avea încredere în Marilyn -mțea unele îndoieli. „în scena asta trebuie să izbucneşti în lacrimi", îi spuse, "rezi că o să reuşeşti?" „Dar tu mi-ai spus că sunt vedetă", i-a spus ea. ‚Vrei să spui că nu o să reuşesc?" „Nu vreau să spun asta", îi zise el. „Dar sunt pur şi simplu îngrijorat. Hai să lăsăm pe Natasha să se ocupe în continuare de tine."

După ce Natasha începu să lucreze împreună cu Marilyn scenariul de la ungla de asfalt, avu loc un episod atât de îngrijorător, încât Natasha a trebuit ă îl contacteze direct pe Johnny.

Desfăşurarea evenimentelor va fi descrisă de o prietenă şi elevă a Natashei. *^in ce mi-a explicat Natasha, se pare că lucra împreună cu Marilyn la o scenă care personajul ei trebuia să discute vesel despre o excursie ce urma să aibă oc. Cineva ciocane la uşă şi aceasta se sperie. [în scenariu] intră un grup de ărbați care o amenințau cu închisoarea dacă nu recunoştea că a minţit în egătură cu ceva. într-o seară, Natasha a venit în apartamentul lui Marilyn ca să lucreze la scena respectivă. însă Marilyn nu a răspuns la uşă. Când a ajui în fața clădirii, Natasha a văzut că luminile erau aprinse la Marilyn, însă, du] ce ciocăni la uşă şi aşteptă câteva minute, luminile s-au stins. Natasha a insista strigând-o pe Marilyn, până când, într-un final, luminile se aprinseră din no şi uşa se deschise. Marilyn a spus că auzise toată seara nişte bărbați în fața us ei şi, când auzise ciocănitul la uşă, îşi pierduse cumpătul şi intrase în panică

La început, Natasha nu a dat atenție întâmplării, crezând că Marilyn încean să creeze, în viața reală, frica pe care trebuia să o afişeze în film. însă, în aa seară, Marilyn se va opri adesea din lucru spunându-i Natashei că auzea voci. rugând-o să asculte cu atenție să vadă dacă nu cumva le auzea şi ea. Prieter Natashei continuă: „întreba: «Ai auzit asta? Ai auzit?». Natasha o ruga să s concentreze. Credea că îşi caută scuze pentru că nu învățase replicile. îns; înainte de sfârşitul repetițiilor, Natasha începu să simtă că Marilyn era t adevărat pe cale să facă un fel de cădere nervoasă."

Câteva seri mai târziu, Natasha 1-a rugat pe Johnny Hyde să se întâlneast cu ea.

în acea perioadă, Natasha credea că Johnny o folosea pe Marilyn pentru pl; cerile lui personale şi pentru a se putea lăuda cu ea în societatea hollywoodian; Natasha, care îşi recunoscuse propriile sentimente puternice față de Marilyn, s-; fi bucurat să îl vadă pe Johnny exclus din viața lui Marilyn. Era de părere c Marilyn nu avea nevoie de Johnny. Considera că, dacă va lucra în continuat cu ea, va putea fi cea care să o ajute pe Marilyn să îşi clădească o carieră.

Noua reputație de actriță bună a lui Marilyn avea să îi asigure, după părere Natashei, roluri în filme importante. Mai mult, prezența lui Johnny în viața li. Marilyn amenința să o pună pe Natasha pe un plan secundar. Cum ar fi fost dacă în final, el ar fi considerat răspunzător de succesul lui Marilyn? Ce s-ar întâmpl dacă Marilyn ar fi de părere că el este mai important pentru ea decât Natasha Aceasta din urmă se găsea acum într-o stare permanentă de teamă, nesiguranț şi gelozie. „Voia ca Johnny să iasă din viața lui Marilyn", continuă prietena s eleva ei. „Cred că spera că acesta îşi va pierde interesul față de Marilyn, dac va afla că îşi pierdea mințile. Atunci Marilyn ar fi putut fi din nou a ei."

Cu aceste gânduri, Natasha i-a spus lui Johnny că e îngrijorată din cauza h: Marilyn şi că i se pare că acesta o supune unei situații prea stresante pentru ea A susținut chiar că „atenția personală" pe care el o aştepta din partea ei si adaugă peste toate celelalte situații stresante. La început vorbi în termeni gene rali şi nu menționa nici un eveniment mai neobişnuit care avusese loc în timpu orelor de actorie. însă, când văzu că Johnny părea, în continuare, neclintit Natasha i-a spus verde în față. „Aude voci", i-a spus aceasta. Vestea nu 1-a sui prins deloc pe Johnny. Era ca şi cum ştia deja de „vocile" lui Marilyn. Poate c. ea îi mărturisise deja că aude voci. Johnny nu avu nici de departe reacția la can sperase Natasha. Nici gând să renunțe la Marilyn. în schimb, se hotărî imedia să facă tot ce îi stătea în putință ca să o ajute.

„Johnny credea că doctorii sunt nişte magicieni", explică un coleg de serviciu acestuia. „Se comporta la fel cum o făceau toți ceilalți din industria filmului vremea aceea. Dacă un actor nu reuşea să filmeze o scenă, trebuia chemat lediat un doctor."

Fie că era vorba de tratarea unei răceli sau a unui atac de panică, Johnny ia că barbituricele erau mereu binevenite în lumea cinematografiei. Se pare

el a fost cel care îi va prezenta lui Marilyn o realitate cu totul nouă, cea a irbituricelor. Johnny era de părere că aceste medicamente o puteau ajuta pe

fietena lui şi o puteau face să se simtă mai în siguranță. Mai credea, la fel ca uite alte persoane în perioada aceea, că aceste produse farmaceutice nu aveau ecte adverse. Le considera o cale către fericire şi împlinire şi vedea faptul că iau aproape exclusiv la îndemâna celor bogați şi puternici ca pe o dovadă a icienței lor.

Poate că el considera un exemplu al eficienței acestor medicamente strălucita irieră a actriței Judy Garland, care, în ultimii zece ani, fusese un fel de banco-iat pentru Metro: depuneai medicamente - urmau ceva crize, căderi, reveniri, II contează ce - şi după aia scoteai bani, o mulțime de bani.

La cererea lui Johnny, doctorii de la studio începură să îi prescrie constant jest tip de medicamente lui Marilyn, care le lua fără nici o problemă. O ajutau, tl puțin pe termen scurt. Nu se mai temea atât de mult de tot felul de lucruri, •ile se auzeau din ce în ce mai încet şi nu o mai deranjau aşa de tare. Desigur, o mare problemă cu noua realitate în care intrase Marilyn Monroe. Nu era reală.

Jungla de asfalt

în toamna lui 1949, Marilyn începu să lucreze la filmul de acțiune Jungla de "alt, primul film cu crime povestit din perspectiva unor răufăcători. Marilyn o prezență spectaculoasă şi memorabilă - trei apariții scurte, de aproximativ ci minute - în personajul clasic în stil noir pe nume Angela Phinley, cu sex peal, amanta unui escroc (avocat) bătrân, căsătorit, rol jucat de actorul Louis lhern, unul dintre veteranii MGM. După lansarea din mai 1950, filmul va gistra patru nominalizări la premiile Oscar, două pentru scenariul şi regia Huston şi celelalte pentru imagine şi pentru cel mai bun actor în rol secundar am Jaffe). Prestația lui Marilyn a fost de asemenea foarte apreciată, ea de-nstrându-şi talentul actoricesc şi abilitățile. însă numele ei nu a apărut printre e prezentate în deschiderea filmului. A apărut însă pe o listă la finalul filmului al unsprezecelea din cincisprezece nume. însă era un început - un film foarte portant care va fi un catalizator pentru marile momente ce aveau să urmeze viața şi în cariera sa.

„A muncit mult la acest film şi se pare că se preocupa foarte mult să-şi bunătățească cunoştințele", va spune John Huston mai târziu. „Țin minte că ba pe care a dat-o ea a fost interesantă pentru că se presupunea că scena se desfăşoară pe canapea şi acolo nu era nici o canapea, deci Marilyn se întinse p jos pentru a citi scenariul. însă nu a fost deloc mulțumită de ce făcuse şi întrebat

dacă mai poate da proba odată. I-am spus că bineînțeles că poate. «D câte ori doreşti.» Ea nu ştia, dar primise rolul înainte să rostească vreun cuvân

Eram convins că era perfectă pentru filmul acesta chiar şi înainte de a vede scenariul şi de a da proba. Era atât de vulnerabilă, atât de dulce, de deschis; încât te topeai în fața ei. Țin minte că m-am întrebat cum putea cineva să reziste şi să nu îi dea un rol într-un film? Era perfectă pentru rolul din Jungl de asfalt. Mi-a spus: «Vreau să ştiți că acesta va fi cel mai important film al meu Şi eu i-am spus: «Succes.» Era îngrijorată că poate nu va fi atât de bună pe c; credeam eu că va fi. «Dacă o să vă dezamăgesc?» m-a întrebat. «Nu o să m dezamăgeşti», i-am spus. «Fii tu însăți şi va fi bine.» Simțeai pornirea să îi doreş: tot binele din lume. Poate că pentru ea a fost doar un noroc, nu ştiu. Un luci e sigur şi anume că era pregătită. Era pregătită şi a avut noroc."

Cum era de aşteptat, Marilyn se va asigura că Natasha era în fiecare zi p platou cu ea. De fapt, există şi un moment în film în care Marilyn se uită în afar, platoului, se presupune că în direcția Natashei. „Nu ştiu ce am făcut", a spu Marilyn după ce a terminat lucrul la Jungla de asfalt, „dar ştiu că m-am simț; minunat!"

Câțiva ani mai târziu, Marilyn îşi va aminti că prima oară a văzut filmi; ținându-1 pe Johnny strâns de mână. în drumul spre casă, nu au scos nici u-cuvânt, ambii erau impresionați de prestația lui Marilyn. „Inima lui se bucur pentru mine", şi-a amintit ea. Se simțea lipsa lui de egoism şi profunda lu bunătate. Nici un bărbat nu mă privise vreodată cu atâta bunătate. Nu mă cu noştea doar pe mine, o cunoştea şi pe Norma Jeane. Cunoştea toată durerea ş disperarea din mine. Atunci când m-a îmbrățişat şi mi-a spus că mă iubeşte, an ştiut că e adevărat. Nimeni nu mă iubise vreodată aşa", a conchis ea. „îmi doreau din toată inima să îl pot iubi şi eu, la rândul meu."

Totul despre Eva

Chiar dacă Marilyn ştia că făcuse o treabă bună în Jungla de asfalt, filmul m avea să fie lansat imediat. De aceea, anul 1950 a fost pentru ea un an al mariloi aşteptări - şi al unor mari frustrări.

în ianuarie, Marilyn va juca într-un alt film groaznic pe care i-1 găsise Johnn-Hyde, un alt rol mic, de data aceasta un film despre concursurile de patin. cu rotile, intitulat The Fireball, având-1 în rolul principal pe Mickey Roone\

Rolul lui Marilyn era pur decorativ, jucând doar în puține scene şi având doa câteva replici.

Marilyn a mai jucat un rol nesemnificativ într-un film produs în acelaşi sezon intitulat Right Cross. Era un film cu scene de box, în care juca starul MGM Jun. Allyson, împreună cu soțul ei, Dick Powell. Marilyn a avut un rol minor, intram pielea personajului Dusky Ledoux, o chelneriță care se va întâlni scurt timp personajul interpretat de Powell. Apoi, în primăvara lui 1950, Marilyn va mai distribuită într-un alt film mediocru, intitulat Home Town Story. Cu cât spunem ' puține despre acest film, cu atât mai bine, chiar dacă, după moartea lui Marilyn, ul a devenit cunoscut şi considerat o curiozitate. Aici Marilyn va apărea într-o enă de două minute, jucând rolul unei secretare la redacția unui ziar. Motivul pentru care Johnny o punea pe Marilyn să joace aceste roluri scurte filme atât de proaste era că acesta spera că, dacă va fi văzută de multe ori marile ecrane, MGM îi va oferi, până la urmă, un contract. însă acest lucru U s-a întâmplat. între timp, Marilyn îşi va petrece o mare parte a timpului zând pentru reclame, afişe şi în fotografii pe diverse subiecte, orice numai să câştige existența până când urma să cucerească acest domeniu în care era greu pătrunzi.

între timp, Johnny continua să se afişeze cu Marilyn prin oraş. în mod ironic, portul din relația lor se schimbase. în trecut, ea era cea care simțea că are "voie de el. După un an, acesta se comporta ca şi cum el ar fi avut nevoie de

şi părea capabil să facă orice îi stătea în putință pentru a o vedea fericită, cu ndiția să nu îl părăsească. Dacă privim înapoi, Jungla de asfalt a fost cu ade¬rat un film important pentru că arăta de ce era în stare Marilyn, însă era un 1 atât de scurt, încât a trecut neobservat de către critici. Tot în acel an, Johnny va distribui într-o reclamă de televiziune - prima şi singura - pentru un ulei

motor!

în aprilie 1950, Johnny Hyde îi va face cunoştință lui Marilyn cu scenaristul regizorul Joseph L. Mankiewicz, care urma să lucreze la noul film pentru Darryl nuck, la studiourile Fox. Filmul se intitula Totul despre Eva şi Mankiewicz a "tribuit-o pe Marilyn într-un rol mic, însă important, bazându-se pe ce văzuse Jungla de asfalt. „M-am gândit că era potrivită pentru rolul acesta, rolul unei ere actrițe la început de carieră", şi-a amintit el câțiva ani mai târziu „şi, la mea aceea, Marilyn nu era mai mult decât o actriță în devenire. I-am spus personajul acela ar face tot ce i-ar sta în putință ca să avanseze şi am simțit în

Marilyn exista un anumit echilibru între viclenie şi inocență. Mi se părea combinație fascinantă: pe de o parte, era vulnerabilă, pe de altă parte, era lculată. Ştia ce vrea. Niciodată nu făcea un pas greşit." Povestea Evei, adaptată după o povestire din Cosmopolitan, este binecunos-tă - nemiloasa, aparent ingenua Eve Harrington (Anne Baxter), se implică ptat în viața şi cariera unei actrițe de pe Broadway, în vârstă, pe nume Margo anning (Bette Davis), distrugând viețile tuturor celor pe care îi cunoaşte, în p ce îşi croieşte, prin orice mijloace, drumul către celebritate şi o carieră în atru. în două sau trei scene importante ale filmului, Marilyn a strălucit, pro-ițând chiar de atunci că personalitatea ei va ajunge să domine ecranele în ătorii cincisprezece ani. într-o scenă desfăşurată pe scări, în care e vorba de aniversare sărbătorită în apartamentul lui Margo, Marilyn este aşezată în mijloc, toate celelalte vedete dispuse în jurul ei - Baxter, Gary Merrill, Celeste Holm,

George Sanders, Gregory Ratoff - şi este imposibil să îți iei privirea de pe ea chiar şi când celelalte personaje îşi rostesc mai departe replicile. Cum s-a spu de o mie de ori până acum, camera o iubeşte şi la fel de mult o iubim şi noi. î; cealaltă scenă, desfăşurată în holul unui teatru, personajul lui Marilyn nu-şi poai stăpâni emoțiile în urma unei probe nereuşite pentru un rol. Când a ajuns 1 toaletă i s-a făcut rău. Inconfundabila ei stânjeneală te făcea să vrei să îi pui u: prosop rece pe frunte. Sentimentele ei erau veritabile, crude.

Chiar şi astăzi, Totul despre Eva este recunoscut ca unul dintre cele mai bun filme din toate timpurile şi este cu siguranță cel mai bun film despre Broadwa\ S-au scris cărți întregi despre acest film, cea mai bună fiind Mai multe despi „Totul despre Eva" (More About All About Eve), scrisă de Sam Staggs. S-au spu şi multe anecdote despre acest film, de exemplu, faptul că finalizarea lui a fos constant amânată din cauza lui Marilyn, care întârzia mereu.

în orice caz, după lansare, Totul despre Eva a primit patru nominalizări 1 Oscar. Acest film va deține şi recordul Academy of Motion Picture Arts an Sciences, pentru cele mai multe nominalizări pentru un singur film, recor menținut până în 1997, când povestea lui James Cameron despre dezastrul di pe Titanic va primi acelaşi număr de nominalizări - dintre care Titanic va câştig, unsprezece premii Oscar, în timp ce Eva doar şase, inclusiv premiul pentru Ce mai bun film, Cel mai bun regizor şi Cel mai bun scenariu. De asemenea, est' interesant de menționat faptul că Marilyn îşi va face, cu această ocazie, singur,

apariție la premiile Oscar - la data de 29 martie 1951 - pentru a-i înmâna lu Thomas Moulton premiul pentru Cea mai bună înregistrare sonoră din filmti Totul despre Eva.

Având în vedere rolul minor pe care îl jucase în Totul despre Eva, s-ar cred' că aceasta ar fi făcut tot ce i-ar fi stat în putință să nu întârzie. Dar Marilyn ni funcționa după astfel de reguli. într-o zi, actorul Gregory Ratoff va declara despre ea: „Fata asta o să fie o mare vedetă!" Celeste Holm îşi dădu ochii peste cap s spuse: „De ce? Pentru că îi face mereu pe toți să o aştepte?" într-adevăr, s-a dis cutat mulți ani despre această înclinație a lui Marilyn de a întârzia tot timpul întârzia aproape la orice fel de programare făcută, fie că era vorba de o sarcina de serviciu sau de o întâlnire la o cafea. Indiferent de ocazie, toți cei din viața ei ştiau că ea avea să întârzie. Acesta era un obicei care îi scotea pe toți din sărite dar, pentru că era cine era, majoritatea nu reacționau în nici un fel. Ca să spunen drept, de obicei merita să o aştepți atât. Un lucru era sigur: prezența ei lumina încăperea. „Nu e vorba că sunt eu mereu în întârziere", va spune ea sarcastii odată, „pur şi simplu toți ceilalți sunt mereu grăbiți!"

Proastă ca o „vulpe" blondă

în toamna lui 1950, Marilyn, acum în vârstă de douăzeci şi patru de ani, şi-a reluat studiile. S-a înscris într-un program de zece săptămâni la Universitatea

California, în Los Angeles, unde studia literatura universală. Colegii de clasă îşi amintesc mare lucru despre ea pentru că a făcut tot posibilul să se in-reze în grup şi să nu atragă atenția asupra ei. „Vreau să îmi lărgesc orizontu-e", i-a explicat ea lui Grace Goddard, care o aproba cu toată inima. în ultimii i, când şi-a trăit viața după propriile sale reguli şi a cunoscut o mulțime de ~ieni fascinanți, a devenit mult mai reflexivă şi mai orientată spre introspecție, ți cei care au crezut că era o blondă fără minte s-au lăsat păcăliți de imaginea construită cu atenție. Este adevărat faptul că, în adâncul sufletului, era în ntinuare un copil vulnerabil şi speriat. Norma Jeane era prezentă în toate țiunile şi temerile lui Marilyn - în viața şi cariera ei. însă măcar avea situația b control. Marilyn nu era la fel de neajutorată cum fusese Norma Jeane şi crul ăsta era deja limpede, acum că avea douăzeci şi patru de ani. însă era şi nştientă de faptul că fragilitatea ei va reprezenta un avantaj. Ştia că nu era ic mai atrăgător pentru un bărbat puternic decât o tânără frumoasă şi extrem vulnerabilă. „Atunci când se

ducea la o petrecere, juca un rol în fața tuturor", spus Jerry Eidelman, un actor aspirant care o cunoştea pe Marilyn. „în perioada "ta locuia într-un duplex pe Fountain Avenue, în West Hollywood, cu o fesoară înspăimântătoare de actorie. [Marilyn se mutase cu Natasha - însă tr-o relație platonică, pentru a economisi ceva bani]. într-o seară, a organizat preună cu profesoara ei o petrecere şi m-au invitat şi pe mine pentru că uiam în cartier. De fiecare dată când o vedeam pe Marilyn, mi se părea că este teligentă... şi interesată. Dar când m-am dus la această petrecere, prezența ei -a uimit. Lăsa impresia că nu are doi neuroni în cap. Flirta cu toți cei care ar putut-o ajuta în vreun fel, cu toți invitații profesoarei ei de actorie, despre care »e m-am gândit că puteau fi impresari. Era îmbrăcată cu o rochie atât de strâmtă, cât nu avea cum să se aşeze cât timp o avea pe ea. Am observat cum s-a spriji-t de un perete cu un pahar de martini în mână şi îşi primea admiratorii ca şi m ar fi fost o prințesă - una puțin beată. Avea o voce cam de fetiță, care nu a semăna cu vocea pe care ştiam că o avea în viața de zi cu zi. Ştiam că vorbea că se purta aşa în unele filme, dar nu ştiam că face asta şi în viața reală."1

Partenerul ei din filmul The Fireball, James Brown, era de acord. „Stătea acolo dădea din gene ca să îți dea impresia că e o fată cam prostuță, însă, în spatele vintelor sale, se afla o sinceritate intensă, aproape secretă, care mi-a lăsat presia că fata asta e un mister. A fost cu adevărat un mister." John Eidelman continuă: „Ziua următoare am văzut-o plimbând un cățel, d că era un chihuahua. îmi amintesc că era îmbrăcată cu nişte pantaloni

Note:

1 Din nou, datorită lui James Haspiel, beneficiem de o altă amintire cu Monroe. Acesta povesteşte că, în cei opt ani în care a stat prin preajma ei, nu avea să o vadă niciodată pe Marilyn „beată, nici măcar amețită". însă într-o zi acesta îi arătă o fotografie făcută într-un moment în care, cu siguranță, băuse cam mult. îi dădu poza şi îi spuse: „Poza asta a fost făcută în liftul blocului în care stă Marlene Dietrich şi erai amețită rău de lot.

Fără nici o tresărire, Marilyn îl privi în ochi şi îl întrebă: „La ce etaj eram?" pescăreşti cu pătrățele alb-negru şi cu o bluziță albă, simplă, încheiată până su Şi în picioare avea un fel de balerini - nişte pantofiori fără toc, dintr-un materi. satinat. în orice caz, dacă o plăceai atât de mult cum o plăceam eu, țineai mim imediat cu ce era îmbrăcată, ori de câte ori te întâlneai cu ea - cel puțin mie as mi

se întâmpla. Am oprit-o şi i-am spus: «Ştii, Marilyn, aseară la petrecere er; tare schimbată.» Mă privi cu ochii mari şi spuse: «Cum aşa? Ce vrei să spu Jerry?» I-am zâmbit şi am spus: «Ştii ce vreau să spun.» Mi-a aruncat o privin «Marilyn, tu nu eşti o blondă proastă şi tu ştii asta», i-am spus. «Dacă e să fii i vreun fel, eşti la fel de prostuță ca o vulpe blondă.» I-a plăcut mult asta. «Ni. nu ştiu ce înseamnă asta, dar sună destul de nostim, Jerry.» Apoi mi-a făcut t ochiul şi a pornit mai departe, împreună cu cățelul ei."

în această perioadă, starea de sănătate a lui Johnny se înrăutățea şi î petrecea o mare parte a timpului în pat. Pentru un bărbat care încercase s rămână activ, în ciuda bolii sale de inimă, aceasta era o cruce foarte greu de du

îi era în continuare devotat lui Marilyn, chiar dacă aceasta părea mai puți interesată de el - mai ales după ce se îmbolnăvise. „Nu ştiu cum să fac fat situației", i-a spus ea unei rude. „Mă întristez atât de tare când îl văd aşa. Sui sigură că el crede că n-am pic de inimă că nu vreau să îl văd aşa, dar pur şi simpl nu mai ştiu ce să fac."

La sfârşitul anului, Marilyn a semnat un contract pe trei ani cu agenți William Morris. Până atunci, lucrase pentru această agenție doar în urma untu acord verbal cu Johnny. Venise momentul să oficializeze contractul. în aceeaşi perioadă, Johnny a aranjat ca Marilyn să dea un test important pentru Fox. „Țin minte că era foarte entuziasmată din cauza asta", a spus Jerry Eidelman. „Mi- i spus că tot ce îşi dorea era să facă o treabă bună, să semneze contractul cu Fo\ şi, ca să o citez, «să devin cea mai mare vedetă din lume, Jerry - cea mai man vedetă din lume!» I-am spus: «Ştii, Marilyn, în show business să fii vedetă nu e totul. Trebuie să fii un bun actor.» M-a privit drept în ochi şi mi-a spus spus: «Da, Jerry, însă, din păcate, nu prea apuci să joci dacă nu eşti o mare vedetă. Aici avea dreptate. După ce a dat testul, era în al nouălea cer. Mi-a spus cu mersese foarte bine. La câteva zile după aceea, părea puțin abătută. Mi-a spu-că nu obținuse un contract prea bun la studio, dar urma să joace într-un film «E o comedie», a spus ea cu un aer ursuz. «Joc rolul unei secretare.» Am între bat-o cum se cheamă filmul. Mi-a spus: «Ce mai contează, Jerry? Interprete, rolul unei secretare proaste, rol care nu o să mă ducă nicăieri unde nu am fo.v până acum.» I-am spus că poate are nevoie de un nou impresar. «Extraordinar mi-a spus ea, dându-şi ochii peste cap. «Tocmai am semnat contractul cu Willian; Morris pe trei ani.» Apoi şi-a dat capul pe spate şi a râs. «Cred că mi-am pu pielea pe băț», a

spus ea. «Dacă mă mai vezi şi luna viitoare pe afară plimbat; du-mi cățelul, să ştii că a fost un rol minor, ca în toate celelalte filme.» Ei dezamăgită, însă avea ceva în ea care îți spunea că nu o să se dea bătută. M-an gândit în sinea mea că Marilyn Monroe e cu adevărat cineva."

Filmul la care se referise avea să se numească As Young as You Feel. Johnny de era, bineînțeles, cel care îi aranjase totul, având în perspectivă contractul Fox.

Se străduia foarte mult pentru ea, pentru că o iubea foarte mult. „Ştii, poate trebui să te căsătoreşti cu el", i-a spus Joseph Schenck lui Marilyn. „Ce ai de erdut?" De obicei, îi respecta părerea lui Schenck, dar nu şi de data asta. „Nu * căsătoresc cu cineva dacă nu îl iubesc", i-a răspuns. „Dar Marilyn, ce ai fera - un băiat sărac, pe care să îl iubeşti cu toată inima, sau un bărbat bogat, să te iubească din toată inima lui?" Mi-a răspuns că l-ar prefera pe cel sărac, credeam mai inteligentă", i-a spus Schenck, în glumă. „M-ai dezamăgit, Marilyn." în mijlocul lunii decembrie, Marilyn şi Natasha s-au dus la cumpărături în !uana. Johnny a plecat împreună cu secretara lui într-un weekend la Palm rings. Acolo a făcut infarct. A fost dus de urgență, cu ambulanța, înapoi în Los geles şi Marilyn s-a grăbit să ajungă cât mai repede în oraş. Norman Brokaw, potul lui Johnny - care o reprezenta şi el pe Marilyn la William Morris - o va oți la Cedars of Lebanon Hospital (acum Cedars-Sinai Medical Center). Când ajuns, Johnny se stinsese deja. I s-a spus că înainte de a muri strigase: arilyn! Marilyn!"

Angajații de la spital o lăsară pe Marilyn să intre în camera lui Johnny, împre-ă cu Norman, pentru a-i vedea trupul acoperit cu un cearşaf alb. Marilyn, "trusă, cu ochii întunecați de durere, s-a îndreptat tremurând până la patul lui hnny şi îi trase cearşaful de pe față până la nivelul umerilor. Johnny i-a spus ată că dacă va muri, aceasta va trebui doar să îl țină în brațele ei şi el va învia, ar pentru ea. în timp ce îl privea, pe față îi curgeau şiroaie de lacrimi pline

regret şi de suferință. „Johnny, te-am iubit. Te rog să ştii că te-am iubit!" a "gat ea.

Sinucidere din cauza lui Johnny?

înmormântarea lui Johnny a fost extrem de problematică, pentru că fosta sa ie nu a vrut să îi permită lui Marilyn Monroe să ia parte la slujbă. „Credeau sunt o persoană groaznică", şi-a amintit mai târziu aceasta. S-a spus că rilyn şi

Natasha Lytess s-au deghizat în servitoare şi au reuşit până la urmă ia parte la înmormântarea care a avut loc în casa lui Johnny, din North Palm 've. Elia Kazan a susținut multă vreme că Marilyn a pătruns ilegal în casă în

aptea de dinainte de înmormântare şi a vegheat până dimineața lângă sicriul Marilyn a fost aceea care a început acest gen de poveşti, în propria sa carte: -am aruncat pe sicriu şi am plâns. Voiam să fiu şi eu moartă, alături de el."

imeni nu îşi aminteşte că s-ar fi întâmplat aşa ceva la înmormântare. Din contră, Marilyn a părut liniştită şi gânditoare pe tot parcursul slujbei de la Fore Lawn Memorial Park.

După aceea, Marilyn a rămas câteva ore singură la mormântul lui Johnn doar ea, cu gândurile şi amintirile ei. De fapt, a stat atât de mult, încât, după api sul soarelui, un gardian i-a spus că trebuie să plece. După spusele fostului impres; de la Hollywood, Norman Winters, povestea aceasta este chiar adevărată.

Nu îl iubise pe Johnny şi asta îi era limpede. între ei era doar o atracție. N dorise niciodată să îl păcălească, dar nu ştia cum să îl păstreze în viața ei -într-adevăr, în cariera ei - fără să întrețină relații intime cu el. Mai târziu \ recunoaşte că şi acesta era „probabil, un fel de a-1 păcăli." însă petrecuseră atâh momente intime împreună, încât era sigură că nimeni nu îl cunoştea mai bin ca ea."

Note:

1 Johnny. Mai târziu vor apărea tot felul de poveşti, cum că în ziua următoare, înmormântare, aceasta s-a trântit pe sicriu, dând din picioare şi urlând.

„Nimeni nu cunoaşte profunzimea momentelor împărtăşite de noi", îi \ spune mai târziu uneia dintre cele mai bune prietene ale ei. „Când eram în p; doar noi doi şi era beznă, ne țineam în brațe, îi puneam capul pe piept ascultam cum îi bătea inima, ăsta este un moment în care cunoşti cu adevăr; o persoană. Atunci când inima lui bate pentru tine, îți dai seama că îl cunoş cu adevărat."

„Dacă nu l-aş fi cunoscut niciodată, acum ar fi fost în viață împreună c familia lui", i-a spus Marilyn Natashei. „Şi acum sunt singură."

„Nu eşti singură", i-a spus Natasha, strângând-o în brațe. „Eşti cu mint Marilyn, eşti cu mine."

„Trebuia să îi spun în continuu că nu e singură", îşi va aminti mai târzi Natasha, „pentru că o credeam cu adevărat în stare să îşi pună capăt vieții.

„Nu o văzusem de ceva timp", a spus vecinul ei, Jerry Eidelman, „şi m-ar întâlnit cu ea - într-un loc dintre cele mai neaşteptate - la magazin. Cred că er la o zi sau două după înmormântare. Cumpăra tot felul produse de curățenii Țin minte că era îmbrăcată cu nişte pantaloni pescăreşti galbeni şi cu un pulove de angora alb cu galben, părul prins în coadă şi ochelari cu ramă. «Faci curățeni în casă?» am întrebat-o. A zâmbit puțin forțat şi a spus: «Nu, eu nu fac curai Jerry. Altcineva face curat pentru noi. Dar dacă o trimit să facă şi cumpărăturik ne costă şi mai mult, deci mă duc eu.» Apoi a spus: «Trebuie să am în perma nență o ocupație. Ai auzit ce s-a întâmplat cu Johnny Hyde?» I-am spus că d;-«E groaznic. Nu mai ştiu cum o să fac față situației. Şi pe urmă şi treaba cu mam. mea mă înnebuneşte.» Am întrebat-o despre ce vorbeşte şi mi-a spus că mam. ei se căsătorise cu un nemernic şi era îngrijorată foarte tare din cauza ei. A spu că se gândea să plece să o caute şi să o salveze de soțul ei. I-am spus, «Dai Marilyn, nu poți face asta. Sau cel puțin nu singură. Ia-mă cu tine. O găsii: împreună.» Ea a răspuns: «Nu cred că pot să te expun nici pe tine, nici p< altcineva mamei mele. Nu ştii prin câte am trecut eu şi sora mea din cauza ei Este foarte bolnavă.» Apoi, ca şi când ar fi jucat într-un film, Marilyn Monn> şi-a ridicat mâna la frunte într-un mod foarte teatral, a oftat uşor şi a şoptit: «în be rău. Trebuie să plec acum.» Apoi a fugit afară, lăsând în magazin coşul cu bdusele de curățare.

„I-am plătit eu lucrurile şi i le-am dus acasă. Am ciocănit la uşă şi când mi-a Ischis, arăta foarte rău. Plânsese şi era foarte palidă. «Uite produsele de cură¬ție», i-am spus. «Le-ai uitat.» S-a uitat la mine cu o privire goală şi m-a întrebat: Ee produse de curățenie?» I-am spus: «Acum treizeci de minute, Marilyn, le-ai |at la magazin, ții minte?» Era foarte dezorientată. «A, da, produsele de cură-liie», a spus ea. Apoi îmi luă sacoşa din mână şi fără să spună mulțumesc sau (Ice altceva, se întoarse cu spatele şi închise uşa în urma ei. A fost un moment ierte ciudat şi îngrijorător."

La câteva zile de la înmormântarea lui Johnny, Natasha se întoarse acasă de | lucru şi o găsi pe Marilyn în dormitor. îşi pierduse cunoştința, avea obrajii (lflați şi era foarte palidă. Oripilată, Natasha se duse la ea şi îi deschise gura icleştată. Era plină de pastile care se dizolvau. Natasha o scutură pe Marilyn |nă când reuşi să o trezească. Marilyn îi explică apoi că luase câteva somni-fe - cumpărate de la Schwab's - şi apoi adormise înainte de a reuşi să le scuipe |bră. Părea destul de neverosimil şi Natasha nu a crezut-o niciodată. «Se simțea [Utilă»,

şi-a amintit Natasha mai târziu. «Se simțea răspunzătoare de infarctul | Hyde. [Ea credea că] Dacă nu ar fi iubit-o şi nu ar fi ținut la ea atât de mult, kesta nu ar fi murit.»"

[Marilyn insistă că nu încercase să se sinucidă din cauza lui Johnny Hyde. Nu [fi făcut niciodată una ca asta. Mai târziu, avea să-i povestească fotografului [prietenului său Milton Greene: „Mă simt vinovată şi aveam o mulțime de Bltimente pe care trebuia să mi le clarific - dar, dragule, cu siguranță nu îmi Iream să mor. De fapt", a conchis ea cu tristețe, „a avut el grijă să nu am pentru I să îmi doresc să mor."

[Natasha nu era convinsă. într-o scrisoare către eleva ei, Helena Albert, spune | „Marilyn avea intenția să îşi facă rău singură" şi îşi exprima teama că nu o Iția împiedica. „Cred că, dacă o persoană vrea să se omoare, o va face la un bment dat, în ciuda intențiilor prietenilor săi care vor să o împiedice". I-a mai e şi că era hotărâtă să îi fie devotată lui Marilyn şi să facă tot ce îi stătea în ere ca să „o mențină într-un echilibru", adăugă ea, oarecum agitată, „şi dacă l fi puțin timp şi pentru asta, poate că vom reuşi chiar să lucrăm puțin la Ihnicile ei de actorie."

[Două săptămâni mai târziu, de Crăciun, Marilyn Monroe îi oferi Natashei ftess o camee de fildeş încadrată în aur, pe care inscripționase: .Vreau doar să li că îți datorez mult mai mult decât viața mea."

Marilyn încearcă să îşi cunoască „tatăl"

După moartea lui Johnny Hyde, Marilyn simțea că îşi pierduse nu doar unul tre cei mai de seamă aliați ai săi, ci şi cel mai apropiat „tată" pe care îl cunoscuse vreodată. în această perioadă dificilă, ajutorul a venit din parte Natashei Lytess. Natasha o susținea, cum era de aşteptat, însă era de părere t moartea lui Johnny putea avea, în mod indirect, un efect negativ asupra carieri lui Marilyn. Natasha lucrase cu ea în încercarea de a-i „îmbunătăți" perfo mantele. Acum vedea că avea un potențial atât de mare şi dorea să se asigui că nu se va transforma în cel mai puțin expresiv personaj, asemănător celor di primele sale filme. „Cred că rolurile tragice sunt punctul ei forte", va declat aceasta mai târziu. „Are o anumită ciudățenie... o calitate ireală."

Chiar dacă nu era o mare admiratoare a lui Johnny Hyde, se pare că Natash era totuşi de părere că asocierea lui Marilyn cu acesta a avut un efect poziti asupra aptitudinilor ei actoriceşti. După cele mai recente roluri

interpretate, ei convinsă că Marilyn era foarte aproape de succes. Fusese martoră a maturizai lui Marilyn atât ca femeie, cât şi ca atriță. Natasha s-a gândit că, dacă Johmi crezuse atât de mult în Marilyn, o făcuse în sfârşit să aibă încredere în ea -astfel se vedeau avantajele nu doar în cariera actoricească, ci şi în viața de cu zi. Acum, că Johnny nu mai era, Natasha simțea că în viața lui Marilyn ei nevoie de o altă persoană care să joace acel rol. Oare putea fi îndeplinit chi; de tatăl ei? Natasha se gândi că merita încercat.

Marilyn Monroe nu avea nici un dubiu cu privire la tatăl ei. Ştia pur şi simpi că era Charles Gifford - exact aşa cum ştiuse şi Gladys cu mulți ani înainte.

Din cauza faptului că lucrurile acestea se petreceau cu mult timp înainte ci descoperirea testului de paternitate, probabil că nu exista nici o cale prin cai Marilyn să fie sigură de asta; cu toate acestea, inima îi spunea că acesta ei adevărul. Natasha discută cu Marilyn despre tatăl ei, spunându-i că ar trebui s. se întâlnească față în față, iar ea căzu de acord.

Marilyn a făcut o investigație de câteva zile pentru a afla ce s-a întâmpla cu tatăl ei după ce acesta plecase din Los Angeles. Se pare că nu ajunsese departi Gifford se mutase în nordul Californiei. După ce lucrase în construcții şi supr; veghease construirea unor cabane într-o stațiune privată, îşi cumpărase o ferm de găini. Se recăsătorise cu o femeie care murise la scurt timp după nunta Pusese bazele fermei Red Rock Dairy din Hemet, unde se recăsătorise din nou Marilyn găsi adresa lui Gifford fără nici un efort, însă nu reuşi să facă rost cl numărul lui de telefon - chiar dacă prin Hemet începuse deja să se răspândeasc vestea că îl caută. Se pare că Marilyn se hotărî până la urmă să rişte şi să se duc direct la Hemet, cu speranța că elementul-surpriză va fi în avantajul ei.

Susan Reimer, atunci în vârstă de opt ani, şi-a amintit că familia ei era foari entuziasmată că venea o vedetă în vizită la „unchiul Stan". Când a întrebat-' pe mama ei, Dolly, cine venea, femeia şi-a dus un deget la gură şi a spus: „Ssss: Nu trebuie să spunem nimănui. Dar este" - pauză teatrală - „Marilyn Monroe Reimer şi-a amintit: „Atunci am aflat secretul familiei, un secret despre care n se vorbise niciodată deschis, ci doar pe şoptite. Unchiul Stan era tatăl lui Mariry Monroe. Mi s-a spus să îmi țin gura şi aşa am şi făcut mulți ani." A povestit ca atunci când 1-a întrebat pe unchiul ei fără ocolişuri care era legătura dintre

Charles Stanley Gifford-jr. spune astăzi: „Lumea încearcă, de zeci de ani, să împle golurile din istoria familiei mele. Dar nimic nu este adevărat. Dacă ar fi îst tatăl lui Marilyn, tata mi-ar fi spus asta. Sigur mi-ar fi spus. Presa 1-a bătut I cap şi pe el şi pe sărmana lui soție, Mary, din cauza poveştilor inventate de (arilyn. Săraca femeie nu avea nici o legătură cu povestea asta şi totuşi, din ceasta cauză, nu a mai avut o clipă de linişte în viață."

Note:

I Marilyn Monroe, acesta s-a bâlbâit şi a spus că nu voia să spună nimic care r putea-o supăra pe soția lui.

în Los Angeles, Marilyn, înarmată doar cu adresa lui Gifford, se pregătea de lecare, presupunând că Natasha urma să vină cu ea. însă Lytess era de părere ă Marilyn trebuia să treacă prin momentele acelea intense de una singură, usan Martinson, care în 1950 avea optsprezece ani şi era eleva şi prietena lui ytess, şi-a amintit: „Natasha mi-a spus că Marilyn o încolțise şi îi spusese: «Te Dg vino cu mine. Nu vreau să mă duc singură până acolo. Mi-a închis deja odată Blefonul în nas şi nu sunt sigură că o să pot face față unei noi respingeri.» latasha încercă să o convingă că prezența ei nu era necesară, dar fără folos." Drumul celor două către casa lui Charles Gifford a durat câteva ore. într-un al, au ajuns şi Marilyn şi-a căutat geanta şi a început să scotocească prin ea. colo găsi o revistă recentă care avea poza ei pe copertă. Trase aer în piept şi şi din maşină. Oare chiar credea că bărbatul acesta nu auzise de ea - şi să aibă "voie de o dovadă că este „cineva" ca să îl convingă că merita o şansă? Probabil, nă la uşă şi aşteptă, cu revista făcută sul în mână. Uşa se deschise.

Marilyn ridică privirea şi zări o femeie. Se pare că era Mary Gifford, soția lui arles Stanley Gifford. Conversația lor fu scurtă şi în urma ei primi o carte de ită cu numărul de telefon al avocatului lui Gifford şi o nouă amintire a altui năruit. Fiul lui Gifford, Charles Stanley-jr., insistă că tatăl lui nu i-ar fi dat ciodată lui Marilyn o carte de vizită. într-o scrisoare trimisă fostei sale eleve, lena Albert, Natasha explica foarte clar că mersese cu Marilyn să-1 întâlnească tatăl acesteia. I-a scris că fusese ideea ei şi că regreta că a făcut-o pe Marilyn treacă prin toate

acestea, pentru că nu i-au făcut deloc bine. De asemenea, scris că în timpul lungii călătorii discutase cu Marilyn despre „problemele ei tații" şi că Natasha se gândise că „făcuse o greşeală să nu aducă şi un psihiatru Hemet. Nu ştiu ce a fost în mintea mea."

în 1962, cu puțin timp înainte de moartea lui Marilyn Monroe, Charles anley Gifford a fost diagnosticat cu cancer. Se presupune că în acea perioadă încercat să o contacteze pe Marilyn, dintr-un spital din California. După spusele ui prieten de-al lui Marilyn, actortd şi maseurul Ralph Roberts, Marilyn a fost nată de o asistentă medicală care ia spus: „Tatăl dumneavoastră este foarte lnav, poate chiar pe moarte. Ultima lui dorință este să vă vadă." Se spune că spunsul lui Marilyn a fost: „Spuneți-i domnului acesta să ia legătura cu avo-tul meu." Din nou, fiul lui nu crede această poveste. „Cu siguranță, nu. Dacă ți fi cunoscut pe tata, ați şti ce ridicolă este această poveste. Nu este adevărat."

Charles Stanley Gifford va muri de cancer în 1965. Se spune că, înainti moarte, i-a mărturisit preotului său presbiterian, Donald Liden, că vorbişi curând la telefon cu Marilyn - acest lucru este bineînțeles imposibil, pentru Marilyn murise cu trei ani înainte. „Marilyn Monroe a fost fiica mea", a spus Doctorul Liden şi-a amintit: „Am rămas cu gura căscată, însă nu m-am înc de adevărul celor spuse. A spus că mama fetei, Gladys, a fost nedreaptă. A în rupt orice relație cu el şi nu i-a permis să îşi vadă copilul. Atunci când Stai. s-a recăsătorit, i-a fost mai greu. Soția sa era o femeie bună şi nu dorea s supere spunându-i că a făcut un copil din flori. Am simțit că problema acea 1-a făcut să sufere foarte mult."

„Am fost alături de tatăl meu în fiecare zi, după ce s-a îmbolnăvit", ins, fiul lui, Charles-jr. Vă pot spune cu siguranță că nu mi-a făcut nici o confesii pe patul de moarte. Am fost foarte apropiați. Mi-a spus unde vrea să fie îngro] părerea lui despre viață, despre copiii lui. Dacă ar fi existat vreun mom: propice pentru o confesiune, cu siguranță ar fi fost pe patul de moarte! Tatăl n şi prietenul lui, Ray Guthrie, au locuit împreună în perioada în care tata întâlnea cu Gladys", continuă Gifford-jr. „într-o zi, l-am sunat pe Ray şi i-am ce; detalii din acea perioadă. Mi-a spus: «Da, mi-o amintesc pe Gladys. Venea la noi, ne făcea micul dejun, ieşeam prin oraş şi făceam una-alta, doar ne distra; nu era nimic serios.» L-am întrebat: «Ți-a spus vreodată tata ceva despre un co: pe care îl avea cu ea?» Atunci a râs şi mi-a spus: «Nu, dar dacă s-ar fi întâmpl i asta, sigur mi-ar

fi spus.» ADN-ul tatălui meu poate fi găsit la spitalul Riversidi a conchis el. „Dacă ADN-ul lui Marilyn este înregistrat în vreun spital în can fost internată vreodată, vă provoc să faceți un test şi să le comparați ca să ved< i că Charles Stanley Gifford nu este tatăl ei - şi eu nu sunt fratele său vitreg.'

Primele filme

Filmele în care a jucat Marilyn Monroe între 1950 şi 1951 nu sunt tocma memorabile. Filmul As Young as You Feel a fost realizat de 20th Century-Fox si în ciuda faptului că Marilyn era cea de-a şasea actriță pe generic şi figura p< majoritatea afişelor şi reclamelor, a apărut numai în două scene scurte, în rob: secretarei Harriet. Apoi a urmat filmul Love Nest, o comedie despre sex fă;, scene de sex, a cărei acțiuni se desfăşura după cel de-Al Doilea Război Mondial în rolurile principale jucau June Haver şi William Lundigan, rolul lui Marii \: fiind descris într-o recenzie ca „un cadru scurt al unui foarte bun actor, pn lungit", cea mai importantă scenă jucată de aceasta fiind cea în care ieşea c la duş, înfăşurată cu un prosop. După aceea a urmat Let's Make It Legal, durai de apariție a lui Marilyn fiind puțin mai lungă decât în filmele anterioare, aceasi fiind prezentă în mare parte a scenelor în costum de baie. Despre aceasi comedie romantică, în care rolurile principale au fost deținute de Claudeu bert şi Macdonald Carey, critica va spune că „pare lungă, chiar dacă durata ului este de numai o oră şi un sfert".

în martie 1951, contractul cu Fox, la care lucrase Johnny Hyde, a fost în şit semnat. Firma al cărei angajat fusese Johnny, William Morris, nu a fost resată de Marilyn după moartea lui, de aceea aceasta va ajunge la agenția ous Artists, unde impresarul ei va fi, mulți ani de acum înainte, un bărbat nume Hugh French. Contractul cu Fox a fost semnat pe patruzeci de săptă-ni, cu câte cinci sute de dolari pe săptămână, fie că lucra, fie că nu lucra, cu nțiunea că nu mai avea dreptul să lucreze pentru nimeni din afara compa-i, decât dacă era „împrumutată" de companie. La finalul fiecărui an, studioul a dreptul de a decide să nu îi reînnoiască contractul şi, dacă făcea acest lucru, rilyn ar fi fost din nou pe cont propriu. însă, la sfârşitul anului, Fox îi putea nnoi contractul şi, în acest caz, Marilyn putea primi şapte sute cincizeci de lari pe săptămână în cel de-al doilea an, o mie două sute cinci zeci în cel de-al ilea, o mie cinci sute în al patrulea, două mii pentru al cincilea, două mii cinci te pentru al şaselea şi trei

mii cinci sute pentru al şaptelea, în cazul în care tractul se prelungea atât de mult timp. Este interesant faptul că acum lucra nou pentru Darryl Zanuck, un bărbat care nu o plăcea absolut deloc şi ascundea acest lucru. Semnase contractul cu aceasta din cauza lui Joe enck, Johnny Hyde şi a altora care îl tot presau să facă acest lucru. Natasha ess va fi şi ea menționată în contractul lui Marilyn şi va primi câte şapte sute cizeci de dolari pe săptămână pentru pregătirea lui Marilyn - cinci sute de lari de la Fox şi două sute cincizeci de la Marilyn. Deci Marilyn o plătea cu cizeci la sută din ce primea de la Fox pe ea în primul an, lucru care demon-~ază faptul că Marilyn aprecia foarte mult munca profesoarei sale de actorie, acel prim an de contract, Natasha va câştiga mult mai mult decât Marilyn. Ciocnire în noapte (realizat în 1951, însă lansat în 1952) produs de Fritz Lang, e printre primele filme ale lui Marilyn. Era o adaptare pentru ecran după o să care nu a avut succes pe Broadway, scrisă de Clifford Odets, care, împreună regizorul piesei, Lee Strasberg, şi alții, a fondat, în anii '30, Group Theatre, orientare de stânga. Piesa o avea în rolul principal pe Tallulah Bankhead, care terpreta pe Mae Doyle, rol atribuit în film actriței Barbara Stanwyck. în ciuda orariului, rolul lui Marilyn a fost unul destul de neimportant. Cu toate acestea, primi nişte recenzii excelente, dintre care amintim cuvintele de laudă scrise Alton Cook în New York World - Telegram and Sun: „Fata aceasta are o exube-ță proaspătă şi abundă de un entuziasm copilăresc. însă este şi o actriță de pact... S-a remarcat cu siguranță ca o nouă vedetă talentată... Rolul ei din est film nu este unul mare, însă ea 1-a transformat într-unui dominant." Dacă x o împrumutase, după cum s-a speculat, pe Marilyn studiourilor RKO ca să testeze potențialul în box-office, cu siguranță răspunsul primit de studio a fost ul clar. Fiind sigur pe succesul ei, Fox a început să caute scenarii care să îi pună valoare farmecele atât de evidente, oferindu-i roluri în filme, alături de cei bai bine cotați actori masculini ai momentului.

Decesul lui Jasper

în toamna lui 1951, Marilyn Monroe se mutase din apartamentul Natash Lytess şi acum locuia împreună cu Shelley Winters în Hollywood. Se pare că n s-a certat cu Natasha din această cauză, pentru că cele trei femei au răm. prietene şi după ce Marilyn s-a mutat cu Shelley. După această mutare, Marih se va distra mult mai bine alături de Winters, care era mereu în căutare c distracție, decât cu

plângăcioasa şi adesea plictisitoarea Natasha Lytess. I asemenea, la recomandarea unuia dintre prietenii ei apropiați, Elia Kazai Marilyn va începe să ia ore suplimentare de actorie de la renumitul profesi Michael Chekhov, cunoscut datorită tehnicii sale numite „Metoda". Marilyn spusese lui Kazan că era plictisită de rolurile pe care le juca pentru că muli dintre ele se bazau pe aceleaşi trăsături ale unor personaje fără prea multă mint< Tot ce îşi dorea era o provocare. Dorea să joace roluri mai complexe şi voia t ceilalți să vadă în ea mai mult decât o simplă imagine caricaturizată. Profesori de actorie era de acord. Marilyn avea mult de oferit, însă era nevoie doar să î cizeleze puțin aptitudinile. Nu se cunoaşte părerea Natashei Lytess despre o de-al doilea profesor de actorie a lui Marilyn. Kazan a mai sugerat faptul c Marilyn ar trebui să mai urmeze nişte cursuri la UCLA şi ea s-a conformat. S înscris la un curs despre „Fundamente ale literaturii", un curs descris de facultai ca urmărind „aspectele istorice, sociale şi culturale ale diferitelor perioade c o introducere despre literatură." Marilyn profita de fiecare ocazie pe care o ave de a-şi lărgi orizontul cultural. însă, de data aceasta, spre deosebire de cursuri] pe care le făcuse în trecut, când nu era prea cunoscută, în campus se va crea mare agitație în jurul ei. I-ar fi plăcut mai mult să se poată pierde printre ceilah, studenți, însă acest lucru nu mai era posibil.

Tot în această perioadă, Marilyn va primi un telefon de la sora ei, Berniea Tată lui Berniece, Jasper - care fusese căsătorit cu mama lui Marilyn, Gladys şi care îi furase copiii cu mulți ani înainte - murise. Chiar dacă Marilyn nu i cunoscuse niciodată, ştia câteva lucruri despre el.

Când i se spunea încă Norma Jeane şi crescuse destul de mare pentru întreba cine este tatăl ei, Gladys i-a spus că acesta murise într-un accident di maşină. Marilyn avea să declare mai târziu că nu crezuse niciodată aceast, poveste. Odată, când a insistat să i se spună mai multe, Gladys „s-a încuiat 1, ea în cameră". Gladys păstrase o fotografie a lui John Newton Baker - Jasper pe perete, fotografie pe care Norma Jeane o vedea de fiecare dată când vene, în vizită. Când fata întrebase la un moment dat cine era bărbatul din fotografic Gladys minţise şi îi spusese că era tatăl ei. Marilyn a fost complet vrăjită de acesi lucru, chiar dacă pe perete era doar o fotografie a unui bărbat. „Mă simțeam atâi de bine că aveam un tată, că mă puteam uita la fotografia aceasta ştiind că eran: fiica lui", şi-a amintit ea mai târziu. „Şi ce fotografie minunată era! Purta o pălâ rie cu borurile lăsate, aşezată ştrengăreşte pe o parte. Avea un zâmbet atât di vioi

şi o mustăcioară subțire, ca şi Clark Gabie. M-am simțit foarte ataşată d< »oza asta." De fapt, Marilyn şi-a amintit că simțise „pentru prima dată fericirea" Itunci când privise acea fotografie. Petrecuse multe nopți gândindu-se la el şi risând cum ar fi fost dacă ar fi făcut parte din viața ei. Acum, bărbatul pe care îl visase Marilyn atât de mult dispăruse. Jasper era ingurul părinte pe care îl cunoscuse Berniece. Tot ce putea face Marilyn era să i pară rău pentru pierderea lui Berniece şi să îşi reprime sentimentele livergente pe care le avea cu privire la Jasper, împreună cu toate celelalte entimente contradictorii pe care le avea față de părinții ei.

La scurt timp după moartea lui Jasper, autoritățile din Pineville, Kentucky, iu descoperit că în certificatul de naştere al lui Marilyn era scris că acesta era atăl ei. Era un pretext excelent pentru contactarea unei vedete de cinemato-frafie. Marilyn a fost deranjată luni de zile de avocații din Kentucky care voiau ;ă ştie dacă avea vreo pretenție ca moştenitoare a micii averi a lui Jasper, până Când aceasta a clarificat situația, prin intermediul propriului ei avocat, decla¬rând că nu o interesa absolut deloc acest aspect. Tot în această perioadă a angajat 0 femeie robustă, pe nume Inez Melson, cu ochelari mari şi rotunzi şi plină de fcel, care să se ocupe de aspectele financiare. Aceasta avea şi sarcina de a încerca Să îi trimită periodic bani lui Gladys, lucru dificil din moment ce Gladys era ntotdeauna foarte greu de găsit. Chiar dacă ceruse să divorțeze de John Eley, din ce se ştia, Gladys era în continuare cu acesta şi cei doi călătoreau împreună rin țară.

într-o seară, Marilyn a primit un telefon interurban cu taxă inversă de la ladys, dar nu a aflat unde este. Gladys i-a spus că nu dorea să fie găsită şi că ra foarte dezamăgită de Marilyn şi Berniece, că cele două fiice au dezamăgit-o tare, tare mult". A continuat să spună cât de mult o iubea pe Marilyn şi că renun-se la ea din cauza propriei sale mame, Delia, care insistase foarte mult. Dorea v ştie cât mai avea Marilyn să îi poarte ranchiună pentru ceea ce se întâmplase trecut. Apoi i-a povestit că, atunci când era destul de mică, Marilyn se molipsise e „tuse măgărească" de la fratele ei vitreg, Lester, şi că Gladys s-a mutat acasă a Ida Bolender şi a îngrijit-o pe Norma Jeane până când s-a făcut bine. „Şi am tat acolo o lună întreagă lângă tine", i-a spus ea lui Marilyn. „Şi nu mi-ai ulțumit niciodată pentru asta." Marilyn îşi amintea destul de vag că îi povestise dată Ida ceva de genul acesta, dar ea nu ținea minte. Gladys aducea foarte rar orba despre trecut.

Marilyn se gândi că poate Gladys era mai bine, pentru că i amintea lucrurile destul de clar şi îi sugeră să se întoarcă acasă cât mai repede osibil ca să discute şi, poate, să se împace. „Dar asta nu e posibil", a spus Gladys, pentru că mie, nişte persoane îmi spun ce să fac şi mi-au spus să nu mă întorc i nici un caz în California. Aş putea fi în mare pericol acolo." Din nou, boala ui Gladys îşi spunea cuvântul. Aceasta încheie conversația avertizând-o pe 'arilyn să fie precaută. „Eşti urmărită", i-a spus fiicei ei. „Trebuie să mă crezi, orma Jeane." Apoi a închis.

Marilyn îi povesti mai târziu lui Rupert Allan că a adormit plângând, însă nu nainte de a trage toate jaluzelele.

Nu e nevoie să baţi la uşă

Cam în această perioadă, Marilyn a început să lucreze la cel mai importan rol al ei de până atunci. Şeful de la studiourile Fox, Darryl Zanuck, care er, întotdeauna sceptic cu privire la viitorul lui Marilyn Monroe în industria cine matografică, nu era încă pregătit să îi ofere acesteia roluri principale în filmef din categoria A şi continua să caute pentru angajata lui proiecte mai modeşti cu buget redus. I-a cerut să dea un test de ecran pentru filmul Nu e nevoie să bal la uşă, care avea următorul subiect: Nell Forbes, ieşită recent dintr-un sanatorii de boli mintale, este recomandată pentru un serviciu de dădacă de către unchii; ei (Elisha Cook-jr.), liftierul hotelului în care are loc acțiunea şi în care iau îi acel moment cina părinții bogați ai copilului, Peter şi Ruth Jones (Jim Backu şi Lurene Tuttle). îmbrăcată într-un neglijeu sexy al doamnei Jones, ci bijuteriile acesteia şi dată cu parfumul ei, Nell începe de la distanță un dans len ca să îl seducă pe un cinic pilot de avioane, pe nume Jed Towers (Richan Widmark), care stă în camera din partea cealaltă a grădinii. După ce Jed afl. numărul camerei în care stă aceasta şi îi ciocane la uşă, Nell îl invită înăuntn şi dă naştere unei situații care devine în curând periculoasă. Nell amenință c. se aruncă pe geam sau că o va ucide pe micuța de care are grijă (Donn; Cocoran), acum trează şi îngrozită. După un an plin, datorită unui serial d< televiziune, Anne Bancroft îşi va face debutul în filme ca Lyn Leslie, o cântăreaț, de cabaret în clubul de noapte al hotelului şi fosta prietenă a lui Jed. Studiou va da acestui film o atenție specială, muzica fiind compusă de Alfred Newman care câştigase mai multe premii Oscar. Scenariul a fost adaptat de Danii Taradash, care va primi premiul Oscar în 1954 pentru scenariul filmului Fron Here to Eternity (De aici spre eternitate), care va câştiga premiul Academiei pentn cel mai bun film. Director de

imagine a fost desemnat Lucien Ballard, şi el viito câştigător de Oscar. Era renumit în această industrie ca fiind creatorul lui Obie o cameră aşezată pe un reflector care elimina toate imperfecțiunile tenului actorilor.

Ballard fusese căsătorit cu Merle Oberon şi îi venise ideea respectivă pentn, a deghiza imperfecțiunile de pe pielea acesteia, apărute în urma unui acciden; grav de maşină. Camera de filmat a primit numele ei.

Marilyn a fost foarte emoționată când a dat proba pentru acest film. Ştia ca Zanuck nu se număra printre admiratorii săi. A petrecut ore întregi cu Natasha Lytess lucrând la acel scenariu. „Trebuie să recunosc că nu eram de părere că esti pregătită pentru un rol de un asemenea calibru", va spune Natasha mai târziu „Se pare că i-am subestimat talentul în privința asta. Sau, cel puțin, i-am subesti mat dârzenia. Timpul petrecut în fața scenariului - două zile, fără oprire şi m țin minte să fi dormit! - a fost foarte dramatic şi plin de pasiune şi de temeri aşa cum era Marilyn aproape tot timpul. Până la urmă, testul lui Marilyn a fos atât de reuşit, încât Zanuck a considerat de cuviință să îi scrie un bilet d< licitare, care a surprins-o şi a încântat-o foarte tare. Era atât de nesigură pe bilitățile ei, încât considera orice recunoaştere o laudă neprețuită."

însă Zanuck va spune despre felul în care a jucat aceasta în film că: „Este o rostuță puțin sărită de pe fix. Este o fată sexy care se fâțâie, se plimbă de .lo-colo şi emană sex şi fiecare film făcut ne face să o păstrăm, dar gata cu lurile în filme."

Un prieten al lui Marilyn, John Gilmore, îl va cita pe Montgomery Cliff, care spus cu privire la relația dintre Marilyn, Zanuck şi Fox: „Fox voia să o țină şi o secătuiască de tot potențialul pe care îl avea. Asta urmăreau. Cele mai bune lente, ceilalți artişti, vedeau lucrurile diferit şi înțelegeau de ce Marilyn alesese

nu se înjosească. însă şeful ei nu voia să o lase. Ei nu doreau o actriță. Aşa înțeleseseră. Se întâlniseră şi hotărâseră că Marilyn nu era capabilă să ia o ecizie relevantă."

în timp ce unii critici refuzau să creadă în calitățile actoriceşti ale lui Marilyn -ferindu-i lui Zanuck de la Fox muniție împotriva acesteia -, alții o lăudau, cum r fi cei de la ziarul Daily Variety: „[Marilyn Monroe] ştie să se pună foarte bine valoare în roluri de film care necesită un anumit tip de atenție." Cei care luau eciziile la studio au fost încurajați şi, după încheierea filmărilor în ianuarie i-au pregătit un nou film {Afaceri necurate, a cărui producere a durat opt săptămâni şi a început pe 5 martie).

Când problemele psihologice ale lui Marilyn au devenit cunoscute, s-au facut foarte multe paralele între ea şi personajul jucat, Nell Forbes; însă aceste aralele nu vin din partea unor persoane autorizate şi îi diminuează nedrept lentul actoricesc. A venit pe platou pregătită de Natasha Lytess şi a interpretat in rol minunat.

Cu toate acestea, după Nu e nevoie să bați la uşă, seria de filme proaste în re va juca Marilyn nu se termină. De fapt, anul următor - 1952 - va debuta tr-o notă dificilă, când aceasta începu să lucreze, în luna martie, la filmul 'aceri necurate în care juca, spre dezamăgirea ei, rolul unei secretare prostuțe unui om de ştiință interpretat de Cary Grant. Tot în această perioadă, va juca tr-un film intitulat Examenul vieții, cu Ginger Rogers, Mitzi Gaynor, Eve Arden Zsa Zsa Gabor.

Note:

De-a lungul timpului, rolul jucat de Marilyn în Don't Bother to Knock a fost evaluat şi recenziile, cu ocazia lansării filmului, în 2002, pe DVD, au fost celente. Acest film noir a rezistat în timp şi ne oferă o idee despre următorul cu o încărcătură emoțională foarte puternică pe care îl va juca mai târziu anul cela - rolul lui Rose Loomi, o soție adulterină, în hitul Tehnicolor Niagara, din

Din cauza faptului că filmul se centra pe trei poveşti de sine ătătoare, mulți dintre actori nu s-au întâlnit deloc şi nimeni nu a avut, de data aceasta, plăcerea să le vadă pe Zsa Zsa şi pe Marilyn trăgându-se de păr. Acesta fost un alt film fără mari rezultate care nu a adăugat nimic nou în palmaresul actriței. Tot anul acesta se va lansa filmul Casa plină, format din cinci ini-poveşti de sine stătătoare, fiecare cu o distribuție separată, scenarişti parați şi regizori separați, toate bazate pe nişte povestioare scurte scrise de

O. Henry, maestrul acestei forme literare care a adus mereu o notă de ironi neaşteptată în desfăşurarea acțiunii. Filmul va deveni reprezentativ pentru ace;

autor. A fost o producție de primă clasă şi în ea au jucat câțiva dintre cei m;i renumiți actori de la Fox, dar Marilyn nu a avut un rol prea important în el .• multe persoane nici măcar nu au observat că apare şi ea în film.

„Nu e deloc uşor", îi va spune Marilyn lui Berniece despre cariera ei. „Nu şti în câte filme proaste poate juca o actriță până să fie cunoscută ca o actriță cai joacă doar... în filme proaste!"

Joe DiMaggio

Joltin' Joe (Joe Zburdalnicul). The Yankee Clipper. Oricare i-ar fi porecla, puții jucători importanți de baseball din istorie au avut un impact atât de mare asupr culturii americane cum a avut faimosul Joe DiMaggio. Din punctul de vedei al unor autori, însă, este renumit atât datorită carierei sale la echipa New Yor Yankees (din 1936 până în 1951), cât şi datorită relației sale cu Marilyn Monroi

Născut Giuseppe Paolo (Joseph Paul) DiMaggio-jr., la data de 25 noiembri 1914, Joe este al optulea din cei nouă copii ai unor imigranți sicilieni cai locuiau în orăşelul Martinez din California. Când avea doar un an, familia lr s-a mutat în San Francisco. A fost educat în spiritul unor valori catolice stricți într-o familie care avea o puternică etică profesională şi, mai presus de toatt cu mândria moştenirii sale siciliene. în acelaşi timp, la fel ca majoritatea copiile imigranților din vremurile acelea, copiii familiei DiMaggio au fost învățați d. părinții lor că nimic nu era mai important decât să se integreze în cultura ami ricana şi să fie considerați americani. Când avea înjur de şase ani, a fost nevoi să poarte ațele din cauza unei afecțiuni congenitale la glezne. Când şi-a da atelele jos, după doi ani, era un băiețel timid şi retras, dar în acelaşi timp hotărai să exceleze într-o activitate fizică. Frații săi, Vincent şi Dominic, jucau baseball şi ambii vor intra în liga profesionistă -, astfel, a fost atras să practice şi el aces' sport. Joe a renunțat la şcoală în clasa a zecea - la fel ca Marilyn.

Tatăl său, Giuseppe, voia să îl facă pescar - pescuitul de crabi fusese o afacei de familie transmisă din generație în generație - însă Joe nu suporta mirosui de peşte şi de fiecare dată când trebuia să curețe peşte i se făcea rău. Timp d mulți ani, tatăl său a considerat că „nu era bun de nimic", pentru că şi-a ales ; altă meserie decât cea de pescar. Fratele lui Joe, Vince, a jucat în echipa San Francisco Seals şi el este cel care 1-a convins pe liderul echipei să îl ia pe Joi

atunci în vârstă de optsprezece ani, să joace într-un meci, în 1932, pe poziți de blocaj. Nu s-a dovedit prea bun, însă era clar faptul că ştia să lovească mingea La vârsta de douăzeci şi unu de ani, era deja un trăgător de încredere al echipe. Şi-a făcut debutul în echipa Yankees în 1936, lovind înaintea lui Lou Gehrig. / fost o mare revelație pe teren încă de la început. Echipa nu se mai calificase I World Series de patru ani, însă, grație ajutorului lui DiMaggio, Yankees va inti

IT topul primelor patru echipe. Joe va fi primit în mod oficial în echipă, în 1936, U multă vâlvă. A fost privit ca cel mai bun lucru care se întâmplase în lumea portului de multă vreme. Primea 15 000 de dolari pentru fiecare joc şi, cu aceşti lani, a construit familiei sale o casă frumoasă, a investit în propriul său estaurant, ce oferea preparate din peşte şi fructe de mare la Fisherman's Wharf Debarcaderul pescarului), restaurant numit Joe DiMaggio's Grotto. De pe 15 mai lână pe 16 iulie 1941, a marcat de cincizeci şi şase de ori, fiind văzut ca cel mai iun jucător de baseball din istoria acestui joc. Apoi, după o partidă în care nu I reuşit să marcheze deloc, va reveni şi, în următoarele şaisprezece jocuri, va narea şaptezeci şi două din cele şaptezeci şi trei de puncte ale echipei.

însă Joe DiMaggio a fost mai mult decât un simplu jucător de baseball. în Impui Marii Crize, a reprezentat un model cultural pentru americanii care, în icea perioadă dificilă, căutau să fie motivați şi inspirați de personalitățile publice. {fost răspunzător de ridicarea acestui sport, dar şi a țării. Atunci când îl priveau le Joe DiMaggio în acțiune, americanii erau emoționați de grația şi de agilitatea a şi vedeau în el şi un fel de împlinire a visului american. Spre sfârşitul anilor 940, din cauza loviturilor primite în timpul jocului, acesta nu va putea să eargă o perioadă şi nici vorbă să joace. Cu toate acestea, în 1949 va semna contract de 100 000 de dolari cu echipa Yankees - o sumă enormă în industria ortului în acea perioadă. Era foarte deprimat în urma unei operații suferite picior şi a destrămării primei sale căsnicii - din care se născuse primul său pil, pe nume Joe-jr. însă, chiar dacă în acea perioadă nu prea îi stătea gândul sport, a fost un jucător nemaipomenit chiar şi în cele mai dificile momente n viața sa.

în anul acela, va avea patru lovituri de circuit în trei jocuri şi, cu ajutorul lor, reveni la viață. A mai continuat un an sau doi, jucând extraordinar, sub ochii tregii țări, uimită de faptele sale de vitejie: a jucat în 139 de meciuri în 1950, care a marcat 114 lovituri de circuit într-o singură competiție! însă, în 1951, cidentările suferite (împreună cu ulcerul şi artrita de care suferea) au început îl

doboare. Şi-a anunțat retragerea spre finalul lui 1951, când avea doar izeci şi şase de ani. în momentul retragerii sale se situa pe locul cinci din punct vedere al loviturilor de circuit (361) şi pe locul şase ca procentaj al loviturilor 79). Este singurul jucător din istoria baseballului care a fost selectat la All-Star me în fiecare sezon jucat. Este considerat, în continuare, cel mai bun jucător fesionist de baseball care a păşit vreodată pe teren.

Joe DiMaggio a fost o persoană complexă, plină de contraste. La fel ca multe e persoane mult admirate, era foarte carismatic atunci când se afla într-o în-pere plină de oameni şi foarte ursuz în cercuri restrânse. De asemenea, la fel multe alte persoane faimoase - în special din lumea sportului - era obişnuit primească tot ce îşi dorea de la sexul opus.

Urmează des menționata poveste despre felul în care s-au cunoscut Marilyn onroe şi Joe DiMaggio. Este adevărat că cei doi s-au întâlnit cam în această perioadă, însă nu avem nici un interviu care să ne spună cu adevărat care est prima lor întâlnire.

Mai întâi, versiunea unanim acceptată este aceea că, după ce a văzut-o p Marilyn într-o serie de fotografii uimitoare, făcute cu echipa White Sox, Joe s hotărât că vrea să fie împreună cu ea. Sau că cel puțin doreşte să o cunoască să vadă ce iese din asta. Marilyn făcuse fotografiile cu echipa Sox în timpi antrenamentelor lor de primăvară în parcul Brookside din Pasadena, ca un tri; publicitar aranjat de către studio. Aceasta a pozat şi cu jucătorul de baseball Gt Zernial. După ce Joe şi-a băgat în cap că voia să o cunoască pe Marilyn, a lu; legătura cu un prieten comun, David March, şi şi-au dat întâlnire pe 8 mart! 1952, la Villa Nova, un restaurant italian.1

Marilyn nu era tocmai entuziastă să îl cunoască pe Joe şi nu îi păsa prea mu de această întâlnire. Se gândea că e un simplu jucător de baseball, egoist ca to ceilalți - sau poate era jucător de fotbal... nu ştia sigur - şi, pentru că nu ci noştea decât foarte puține lucruri despre acest sport, nu îşi imagina că ar fi puti avea ceva în comun. în concluzie, în timp ce Joe DiMaggio o aştepta la cin împreună cu prietenul său David March şi o actriță pe nume Peggy Rabl< Marilyn a făcut ce ştia ea să facă mai bine într-o astfel de situație - a întârzia „Era o noapte liniştită şi eu am întârziat, ca de obicei." De fapt, i-a făcut s aştepte cam două ore. Desigur că, atunci când şi-a făcut apariția, cei de la mas au fost mai mult decât încântați să o vadă, având în vedere şi ținuta ei prove catoare, Marilyn

fiind îmbrăcată cu o bluză decoltată şi o fustiță albastră per culos de strâmtă atunci când se aşeza jos. Ea nu îşi va da seama, însă DiMaggi* a fost foarte atent la detalii atunci când a făcut cunoştință cu ea.

Marilyn povesti mai târziu că, dacă nu ar fi ştiut că era jucător de baseball ar fi zis că era „fie un magnat în industria oțelului, fie un congresman." Era foart tăcut şi gânditor şi nu se lăuda aşa cum s-ar fi aşteptat de la un sportiv de calibru lui. Joe nu a vorbit prea mult. A fixat mai toată seara paharul de vodcă cu lămâi-din care bea. „Ştii, ai o bulină albastră exact în mijlocul cravatei", i-a spus ea încercând să discute cu el. „Tu ai aranjat-o aşa - ca să fie chiar pe mijloc?" El a scuturat din cap şi a încercat să îi evite privirea. Mai târziu, ea îşi va aduce amint< că s-a gândit că el juca în acel moment unul dintre cele mai bune jocuri ale ei cel în care era enigmatică şi misterioasă şi îi făcea pe toți cei din jur să fie foaru curioşi în ceea ce o priveşte. însă s-a întrebat cum pot juca două persoane acelas joc şi a ajuns rapid la concluzia că nu prea au mare lucru să îşi spună.

Ce a impresionat-o cel mai tare pe Marilyn cu privire la Joe a fost faptul ca în ciuda faptului că era foarte tăcut, cu un comportament aproape ursuz, reuşe totuşi să îi domine pe cei de la masă. De fapt, domina întreaga încăpere. Ei 1 îmbrăcat cu o cămaşă albă din mătase, avea o cravată gri-perlă şi pantaloni negi

arăta mai mult ca o vedetă de cinema foarte bronzată, un cuceritor, decât un Bortiv din New York. Nu era prea chipeş: avea o față ascuțită, dinții nu foarte pepți şi ochii prea apropiați. Era slab şi deşirat. Mergea cam stângaci, poticnindu-se. | însă toate acestea nu contau. Joe era personificarea puterii, pe care părea 1 o emană prin toți porii, atât de multă atenție i se dădea de fiecare dată când ța prezent într-un loc, chiar şi atunci când se găsea la o măsuță mică dintr-un Jtstaurant obscur. Marilyn era obişnuită să primească acest gen de atenție, însă, p seara aceea, se vedea în postura... unei simple admiratoare. Sau, după cum la declara chiar ea: „Când stăteam lângă domnul DiMaggio, mă simțeam ca şi lUm aş fi stat lângă un păun cu coada desfăcută. Atât de tare sărea în ochi." Nu Bcape nici o îndoială, Marilyn era fascinată.

După masă, Marilyn se scuză spunând că era extenuată şi trebuia să se culce, ^lâine dimineață trebuie să fiu la studio", explică ea. Atunci când Joe s-a oferit p o conducă până la maşină, aceasta nu 1-a refuzat. De fapt, spera că aşa va avea Imp să afle mai multe despre el. Pe drum, au fost urmăriți în permanență de Iriviri admirative şi de fețe zâmbitoare ale fanilor lui Joe şi ale câtorva admi-

tori ai lui Marilyn, care păreau însă mai puțin entuziasmați decât ai lui. i Odată ajunşi în parcare, Joe a rugat-o să îl ducă cu maşina până la hotelul k care stătea, Knickerbocker. Din câte îşi aminteşte Marilyn, a acceptat imediat jentru că nu voia ca seara să se termine prea repede. Şi-a amintit că au ajuns k hotel şi au fost de părere că seara era atât de frumoasă, încât era păcat să o cheie.

Note:

1 Villa Nova este acum binecunoscutul local Rainbow Bar & Grill de pe Suns< Boulevard. în fața acestui local se află o plăcuță de aur cu o siluetă asemănătoai cu cea a lui Marilyn, care imortalizează prima sa întâlnire cu Joe. (Marilyn î aminteşte însă că prima întâlnire cu Joe a avut loc la restaurantul Chasen's.)

De aceea, se mai plimbară prin Beverly Hills încă vreo trei ore - şi toți Bi care cunosc Beverly Hills ştiu că acesta nu este tocmai o metropolă. într-ade-ir, doi oameni care se plimbă cu maşina prin Beverly Hills cu siguranță nu sunt

! resați de peisaj, ci de persoana pe care o au alături. Din ce am aflat mai târziu, se pare că cei doi se mai întâlniseră cu câțiva ani inte. în 1950, când Marilyn era cu Johnny Hyde, nepotul acestuia, tânărul jresar de la William Morris pe nume Norman Brokaw, a aranjat ca Marilyn îpară într-o emisiune de pe NBC intitulată Lights, Camera, Action (Lumini, ieră, acțiune), un spectacol de varietăți cu o durată de treizeci de minute, derat de actorul Walter Wolf King. Marilyn avea un rol scurt în cadrul unui ment artistic, o soluție găsită de Brokaw pentru a obține un material televizat aceasta, pentru a-i putea găsi emisiuni ulterioare la care să participe. După ctacol, Norman şi Marilyn s-au dus pe Vine Street de la studioul afiliat KNBH -toscut în Los Angeles sub denumirea KNBC - la restaurantul Brown Derby, lupă cină, la masa lor a venit actorul William Frawley (Fred Mertz din I Love ttcy). După ce Norman i-a prezentat-o pe Marilyn Monroe, Frawley a spus: „Ştii, u sunt aşezat la masa aceea cu Joe D., care îşi doreşte foarte mult să o cunoască le domnişoara, însă este foarte timid..." Norman i-a răspuns: „Bineînțeles. Când lecăm, o să venim să îl salutăm." După plecarea lui Frawley, Marilyn 1-a întrebat |e impresarul ei: „Şi cine e Joe D.?" F.l i-a spus: „Este Joe DiMaggio, unul dintre i mai mari jucători de baseball din toate timpurile." Lucrul acesta însă nu emna nimic pentru ea. Apoi acesta i-a spus: „Dar îți garantez că, dacă mergem şi te prezint, o să vrea să îi dai numărul de telefon. Eşti de acord?" Marilyn acceptat. înainte de a pleca de la restaurant,

Norman a dus-o pe Marilyn la ma.' lui Joe. „Joe, ea este Marilyn Monroe", a spus el, „o tânără despre care cred că voi mai auzi pe viitor. Cred că o să fie o mare vedetă." Joe a privit-o cu căldură, d; era limpede că era foarte timid. Aruncându-i o privire rapidă, spuse: „Ei bine, afli pe mâini bune dacă lucrezi cu Norman. Este un impresar extraordinar." A dat mâna, şi-au luat la revedere şi aici s-a încheiat prima întrevedere a celor d(„Cum era de aşteptat, în dimineața următoare unul dintre primele telefoai primite a fost de la Joe DiMaggio, care voia să îi dau numărul ei de telefon", şi amintit Brokaw. „Şi i l-am dat. Apoi am sunat-o şi i-am spus: «Marilyn, ce ți-a spus! Tocmai i-am dat numărul tău de telefon lui Joe D.»" Nu se ştie dacă J< a sunat-o.

După cina din 1952, ceva a început să o macine pe Marilyn Monroe. Nu m trecuse niciodată prin aşa ceva sau cel puțin nimeni nu o auzise vreodată vorbir despre aşa ceva. Cu siguranță nu fusese îndrăgostită de Jim Dougherty. J(Schenck era cumsecade şi influent, dar nici de el nu era îndrăgostită. Oricât şi-, fi dorit să fi fost îndrăgostită de Johnny Hyde, acest sentiment pur şi simplu n s-a conturat în sufletul ei. însă căldura care o învăluise brusc atunci când văzuse pe acest bărbat şi atracția magnetică pe care o simțise față de Jc DiMaggio erau diferite şi nu semănau cu nimic din ce simțise până atunci fai de un bărbat. într-adevăr, când va fi cu acesta, va fi cu siguranță ceva... diferi:

Scandalul calendarului cu poze nud

La câteva săptămâni după ce îl întâlnise pe Joe DiMaggio, cariera lui Marih Monroe a intrat într-o criză, odată cu descoperirea fotografiilor făcute de Toi; Kelley, în care aceasta este fotografiată nud, sub numele de „Mona Monroe". D fapt, acestea ieşiseră prima dată la iveală în calendarul John Baumgarth, din 1951. însă legătura dintre modelul ce pozase nud şi Marilyn Monroe nu se făcus. încă - nu era încă atât de renumită şi fotografiile trecuseră neobservate. însă în 1952, începea să fie mult mai cunoscută pentru că jucase deja în destul d< multe filme, iar studioul îi făcea mult mai multă reclamă. Compania Baumgart! < a hotărât să folosească din nou fotografiile lui Marilyn în calendarul din 1952 şi, de data aceasta, vor fi remarcate de toată lumea. Când a început să circul vestea despre aceste fotografii, directorii de la Fox s-au văzut puşi în fața unt mari probleme. Nici o actriță nu făcuse până atunci ceva de genul acesta sau cel puțin, nu mai apăruse recent nici un scandal de calibrul acesta. „Eram sigur că tot ceea

ce construisem se va sfârşi aici şi că cei de la studio mă vor da afară mă va blama presa şi publicul şi nu voi supraviețui niciodată acestui «păcat» îşi amintea Marilyn, mai târziu.

în orice caz, avea de ce să fie îngrijorată. Sistemul studiourilor era incredi bil de puritan după apariția regulamentului privind cenzura, din 1934. Studiouri!' irecum 20th Century-Fox aveau clauze stricte de conduită, în scopul de a-i ntimida pe actori şi pe actrițe. Li se interzicea să facă orice fel de lucru imoral are ar fi putut afecta imaginea lor sau a studioului pentru care lucrau. Dacă nu espectau acel regulament, activitatea lor era suspendată. Dar clauzele morale lu i-au împiedicat niciodată pe actori precum Elizabeth Taylor sau Frank Sinatra i multe alte celebrități să facă acest lucru. Făceau ce doreau şi acceptau suspen-area, privind-o ca pe o vacanță. însă nici unul dintre ei nu pozase până atunci lud şi nici pozele nu apăruseră în fața privirilor uimite ale unei întregi națiuni.

Această dezvăluire a venit într-o perioadă foarte nefavorabilă, pentru că, tot Itunci, senatorul John McCarthy desfăşura o campanie de prevenire a infiltrării omunismului în Statele Unite, spunând că acest lucru era iminent din cauza iticii şi moravurilor din ce în ce mai uşoare ale cetățenilor. Marilyn s-a trezit fără ă vrea în mijlocul acestei situații, pozând în fața unei draperii roşii de catifea, :u sânii - şi nimic altceva - expuşi cu mândrie. După standardele din zilele loastre, este greu de imaginat cum ar fi putut face senzație nişte fotografii de ;enul acesta. Erau nişte poze apetisante tipice - cu Marilyn, care stătea într-o poziție foarte incomodă, cu mâinile întinse sau aşezate sub cap, cu sânii perfecți, fermi şi rotunzi, cu spatele arcuit într-un mod seducător, cu picioarele puțin îndoite şi cu şoldurile acoperindu-i discret zonele intime. însă, în 1952, acest ten de fotografii ale unor vedete, cu siguranță nu se încadrau în limitele norma¬lului - şi studiourile Fox au intrat imediat în panică. Marilyn a fost chemată la ttudio pentru a fi întrebată dacă era chiar ea în fotografiile acelea. Da, fata din poze era chiar ea. „Dar nu sunt de părere că Tom [Kelley] nu m-a fotografiat din Inghiul meu cel mai favorabil", adăugă ea. Comentariul surprinzător de nonşalant 11 lui Marilyn, făcut în fața şefilor de la Fox, demonstrează că ea cunoştea destul le bine strategiile de relații publice şi ştia să-şi folosească naivitatea atunci când le găsea în situații critice.

l Se pare că studioul programase cu ceva timp înainte un interviu al lui Marilyn hi Aline Mosby, de la United Press International. Oare trebuia anulat din cauza pozelor? Marilyn hotărî că nu trebuia să renunțe. Nu doar că se va întâlni cu Mosby, dar se va folosi de această întâlnire pentru a explica de ce făcuse acele poze. în ziua respectivă a venit la interviu şi a participat liniştită la şedința foto. bupă aceea, o luă deoparte pe Aline Mosby. „Trebuie să vorbesc ceva cu tine", I şopti ea lui Mosby. Apoi îi povesti totul - după un scenariu tip Marilyn Monroe, le folosise de aceste trucuri ani de zile, povestindu-le tuturor care voiau să o Isculte ce viață grea avusese şi ce trebuise să facă pentru a supraviețui. „Acum lâțiva ani, când nu mai aveam nici un ban de mâncare şi de chirie, un fotograf l-a rugat să pozez nud pentru un calendar de artă. A fost de față şi soția lui, Imândoi s-au purtat foarte frumos şi aşa am făcut rost de cincizeci de dolari de Jare aveam mare nevoie. Nu a trebuit să fac ceva groaznic, nu-i aşa?", a între¬bat-o ea cu ochii în lacrimi.

Făcu o pauză pentru un efect dramatic. „N-am crezut niciodată că o să mă recunoască cineva", continuă ea, cu o privire mirată, „şi acum să aflu că asta o să-mi distrugă cariera. Lumea vrea să neg că sunt eu în fotografii." Apoi adăugă „Dar nu pot să mint. Ce să fac?" Aline Mosby nu ştia ce ar fi trebuit să fac; Marilyn, dar ştia ce trebuia să facă ea - adică să scrie un articol mare intitula; „Marilyn Monroe recunoaşte că ea este blonda care a pozat nud pentru calendar. Această poveste, care va fi preluată de toate serviciile telegrafice şi care va circul; în jurul lumii, a fost una dintre loviturile de maestro ale lui Marilyn şi, îi principiu, era adevărată (spre deosebire de celelalte poveşti ale sale). Reacți; a fost rapidă şi americanii au iertat-o imediat. Mai mult, fotografiile, interviurili şi toată controversa din jurul acestui subiect au făcut din ea o vedetă şi mai mart Una dintre fotografii va ajunge, într-un final, pe coperta primului număr a revistei Playboy, lansând cu această ocazie şi revista. Marilyn nu s-a scuza niciodată că a făcut fotografiile acelea. „Vreau ca bărbații să vină acasă după > zi de muncă, să se uite la fotografia aceasta şi să spună: «Uau!»", a declarat ea într-adevăr, a acceptat fotografiile şi toate scandalurile care au urmat la fel cur a trebuit să accepte toate necazurile din copilăria şi adolescența ei - şi, într-ade văr, aceste aventuri păleau în fața întâmplărilor din trecut. Apoi a exploata aceste poze la fel cum şi-a exploatat adesea povestea vieții. Frank Sinatra o v; caracteriza cel mai bine pe Marilyn: „Dacă e vreo tipă care să ştie să iasă cu bine din orice situație,

tipa asta este Marilyn Monroe." în situația de față, Marilyi nu doar că traversase cu bine situația, ci, mai mult, reuşise să întoarcă lucrurilt în favoarea ei.

De acum înainte, imaginea de zeiță a sexului, atribuită lui Marilyn Monroe se va cristaliza definitiv. în anii ce vor urma, copertele revistelor - cum ar I revista Life, la scurt timp după apariția fotografiilor nud - şi paginile machetati provocator îi vor exploata sexualitatea aşa cum nu mai făcuseră pentru nici < altă actriță de până atunci. Marilyn nu a fost niciodată vulgară şi lucrul acest; poate fi pus pe seama inteligenței sale. Uneori se apropia foarte tare, însă şti,; foarte bine care era linia dintre decență şi vulgaritate şi nu trecea niciodată di partea cealaltă. Multe alte actrițe au încercat să o imite - cum ar fi Jaym Mansfield sau Kim Novak -, însă nu au reuşit să o egaleze.

De-a lungul timpului, au apărut multe persoane care au susținut că ei au fosi cei care au „descoperit-o" pe Marilyn Monroe. Probabil că singurul bărbat can are acest merit este cel care i-a oferit cei cinci dolari pentru taxi - şi cartea sa de vizită - într-o zi în care Marilyn nu mai ştia ce să facă să obțină un rol: Ton Kelley, fotograful care a descoperit-o cu adevărat pe Marilyn în fața lumii.

Gladys: „Mi-ar plăcea să mă pot bucura de dragostea copilului meu."

Marilyn Monroe făcuse față cu succes surprinzătoarei descoperiri a foto grafiilor sale, însă un nou scandal avea să izbucnească. De ani de zile, spusesi tuturor că era orfană şi că îi muriseră ambii părinți. Dacă ne gândim la tată ceasta afirmație poate fi justificată de faptul că el nu fusese niciodată prezent 1 viața ei. Dar nu este şi cazul mamei sale. I în mai 1952 - cu puțin timp înainte ca Marilyn să împlinească douăzeci şi se de ani -, a ieşit la iveală o parte din povestea mamei sale. Această poveste I generat publicitate negativă în jurul actriței. Un reporter, pe nume Erskine ohnson, de la Hollywood Reporter, aflase că Gladys era într-adevăr în viață şi găsise. Acesta presupunea în articolul său că Gladys tocmai părăsise Spitalul e stat Agnews, însă ea ieşise deja de şase ani de acolo. într-un articol intitulat Marilyn Monroe recunoaşte că mama ei trăieşte şi locuieşte aici", apărut în iarul Reporter, la data de 3 mai 1952, Johnson a scris că Gladys lucrează ca sistentă într-un spital particular în Eagle Rock, California, numit Homestead dge. Povestea nu a şocat prin faptul că Gladys era în viață, ci pentru că Marilyn inție. Problemele ei cu presa nu erau nici măcar aproape de sfârşit. De exemplu, tocmai dăduse un interviu unui reporter de la Redbook în

care vestise despre copilăria sa tristă, despre faptul că rămăsese orfană după oartea ambilor săi părinți. Nu mai avea ce să facă - articolul a apărut. Purtând tlul Atât de departe pe cont propriu, acesta nu numai că a făcut-o pe Marilyn arate ridicol în fața publicului, ci a ştirbit şi credibilitatea publicației şi a Utorului articolului, Jim Henaghan. Henaghan a sunat la studiourile Fox şi s-a lâns departamentului de publicitate, spunându-le foarte supărat că Marilyn e mincinoasă.

Marilyn şi-a jucat şi de această dată foarte bine rolul ştiut - a vorbit despre roblema respectivă deschis şi sincer. A scris o scrisoare publicației Redbook în re spunea: „Sincer, nu mi se pare că am greşit că v-am ascuns faptul că mama ea este în viață... din moment ce nu m-am bucurat niciodată de o relație ropiată cu aceasta şi nu am avut prilejul să mă bucur de o relație normală amă-fiică."

De când devenise renumită, Marilyn păstrase o legătură destul de strânsă cu ra ei după mamă, Berniece. Atunci când a apărut calendarul cu pozele nud, 'mul impuls al ei a fost să o sune pe Berniece şi să o prevină. Soțul lui Berniece, ris, se întorsese deja acasă de la lucru cu mai multe ziare în care apăruseră tografiile. Cele două surori au discutat despre perioada în care Marilyn a pozat ntru calendarul respectiv, temându-se ca nu cumva să le vadă mătuşa Ana.

um ar fi putut să îi explice asta mătuşii Ana? După părerea ei, ar fi fost mult ai greu decât să dea explicații în fața întregii Americi. Ana nu mai era în viață, să existau alte persoane în viața ei care puteau fi afectate de acest scandal, arilyn ştia că mătuşa Grace - acum un adept mult mai devotat al Ştiinței

reştine decât atunci când era în viață Ana - ar putea fi deranjată de fotografii, ă era conştientă şi de faptul că Grace înțelegea cum mergeau lucrurile în show

usiness şi în relațiile publice şi se va împăca până la urmă cu ideea. Cu Gladys, să, era altă treabă. Marilyn şi Berniece nu puteau decât să spere că Gladys nu vedea pozele. După cum vom afla mai târziu, se pare că, în 1952, Gladys avea

robleme mai importante de rezolvat.

Cu patru ani înainte, când Marilyn aflase de la Johnny Hyde că noul soț a mamei sale era bigam, aceasta o sunase imediat pe mătuşa Grace şi îi spusesi veştile uimitoare. La rândul ei, Grace i-a spus lui Gladys. „Şi cine ți-a zis asta? a întrebat Gladys. „Norma Jeane", a spus Grace. Atât i-a trebuit lui Gladys ca s; se

convingă că Marilyn încerca să îi distrugă căsnicia, spunând că face toatt acestea pentru că o urăşte foarte mult. „Ar face orice ca să îmi distrugă viața aşa cum crede că i-am distrus-o şi eu pe a ei." Gladys nu mai putea fi convins, că adevărul era altul. Insista că John nu avea o altă soție şi că totul era o min ciună inventată de Marilyn, „la fel ca toate celelalte poveşti ale ei."

Gladys avea totuşi alte probleme cu Eley. Bărbatul bea foarte mult şi o trat; groaznic. în 1951, Gladys a cerut divorțul. însă, înainte de terminarea formali tații lor, Eley s-a îmbolnăvit de inimă şi Gladys a simțit că trebuie să îi fie alătui şi să îşi folosească credința în Ştiința Creştină pentru a-1 vindeca.

în iarna lui 1951, Gladys s-a angajat la Homestead Lodge, locul menționa în articolul din Hollywood Reporter. Apoi, la data de 23 aprilie 1952, John Ele} s-a stins din viață, la vârsta de şaizeci şi doi de ani. Gladys s-a mutat apoi ci Grace Goddard. După un timp, s-a hotărât să o caute pe Ida Bolender şi să si mute cu ea. „Mama nu putea să refuze pe nimeni", a spus Nancy Jeffrey, fiica adoptivă a Idei Bolender. însă, odată mutată în casa Idei, Gladys va spune c. regretă faptul că s-a mutat la aceasta. Cele două femei pur şi simplu nu st înțelegeau. Gladys dorea să părăsească casa familiei Bolender, dar se pare ca Grace nu voia să o primească din nou la ea. Mai mult, după ce aflase de moarte; lui John Elley Marilyn nu se sinchisise nici măcar să îi trimită o scrisoare di condoleanțe. Chiar dacă Marilyn îi trimitea lui Gladys o rentă lunară, aceasta din urmă era, în continuare, nemulțumită de atitudinea fiicei sale, pe care o cataloga drept indiferentă şi, în consecință, îi va scrie următoarele rânduri:

Dragă Marilyn,

Te rog mult, copilul meu drag, să îmi scrii şi mie o scrisoare. Trec printr-o situațu neplăcută şi mi-ar plăcea să mă mut de aici cât mai repede posibil. Mi-aş dori tan mult să am din partea copilului meu dragoste şi nu ură.

Cu drag,

Mama

Marilyn a fost foarte tulburată de această scrisoare, pe care a păstrat-o ca amintire, împreună cu o fotografie a lui Gladys, pe care o avea mereu pt noptieră.

De ceva timp, Gladys spunea mereu că doreşte să meargă în Florida să t viziteze pe Berniece. Această posibilitate îi va nelinişti pe toți ceilalți membr ai familiei. Berniece voia să îşi cunoască mama şi era destul de încântată să t primească la ea, însă Marilyn şi Grace erau foarte rezervate în această privință

pentru că o cunoşteau pe Gladys mult mai bine decât Berniece şi nu erau prea sigure că avea să fie o experienţă pozitivă. Cu toate acestea, Berniece i-a seri:

Ui Gladys spunându-i că o aştepta în Florida cât mai curând posibil. Chiar dacă e îndoia că această vizită era necesară, Marilyn s-a hotărât să plătească ea toate Jieltuielile de călătorie ale lui Gladys. Rezolvarea problemei a fost apoi abando-îată, pentru că nimeni nu ştia ce urma să facă Gladys.

în vara anului 1952, în timp ce Gladys lucra la Homestead Lodge, fiica ei >rimea din ce în ce mai multă atenţie şi fotografiile ei apăreau peste tot. Era mposibil să nu o observi pe coperta revistelor sau la televizor, mai ales după numeroasele filme în care jucase şi după aparițiile publice, după scandalul cu Calendarul şi cu povestea de dragoste care lua naştere între ea şi Joe DiMaggio. îladys mergea la lucru şi i se întâmpla deseori să vadă fotografii ale fiicei sale ntr-un ziar sau să o vadă mai ales la televizorul din „camera de recreere" în care >acienții azilului stăteau ore întregi.

încă de când începuse să lucreze la Homestead, Gladys le spunea tuturor că ! mama lui Marilyn Monroe. Două femei care lucrau acolo în acea perioadă «vestesc că Gladys le spunea insistent: „E adevărat, Marilyn Monroe e fata mea. 4u ştiu de ce nu mă credeți." Drept răspuns, toată lumea spunea că era ridicol, >entru că toți ştiau că mama lui Marilyn murise. Marilyn declarase acest lucru n repetate rânduri. Din dovezile adunate, se pare că Marilyn şi Grace - care vuseseră împreună ideea să declare că Gladys murise ca să o protejeze de ass-media - nu i-au spus niciodată de strategia lor. De aceea, Gladys a devenit efensivă şi era de părere că i se pune în discuție integritatea ori de câte ori legii de serviciu spuneau că minte. Curând, după spusele unor femei care lucrau împreună cu Gladys la Homestead dge: „Aceasta a venit într-o zi cu câteva fotografii cu ea şi Marilyn Monroe sau cel puțin o fată care semăna cu ea şi care putea fi Marilyn, cu excepția ptului că era mai tânără şi avea părul închis la culoare. «Vedeți? Aici sunt eu Marilyn Monroe», a spus Gladys cu mândrie. «Acum mă credeți?» Nimeni nu 'a ce să zică. Oricum, erau fără îndoială nişte informații foarte interesante. Da, buia să fie adevărat. Toată lumea a fost de acord, din moment ce Gladys avea este poze.

Gladys se simțea mai bine acum şi toată lumea îşi vedea în continuare de abă. însă cu toții am început să o privim pe Gladys cu alți ochi. Cu siguranță ne

întrebam cum de această femeie, mama lui Marilyn Monroe, lucra aici, tr-un azil de bătrâni. Era foarte ciudat...şi foarte trist."

Cum era de aşteptat, urmarea gestului lui Gladys a fost faptul că aceste infor-ații au pornit rapid de la Homestead Lodge şi au ajuns... în lumea întreagă, stea că mama lui Marilyn Monroe era în viață şi lucra în Eagle Rock, California, a răspândit cu viteza gândului. Nu s-a aflat niciodată cine a fost cel care 1-a nat pe Erskine Johnson şi i-a dat acest pont, iar Johnson nu îşi va dezvălui iciodată sursa. în timp ce povestea lui Marilyn devenea din ce în ce mai cu-oscută, Fox i-a reînnoit contractul. începând de atunci, aceasta urma să pri-ească şapte sute cincizeci de dolari pe săptămână. în timpul în care cei de la omestead Lodge purtau discuții aprinse despre dezvăluirile lui Gladys,

Marilyn era internată în spital cu apendicită. Articolul din ziarul Hollywood Reporh a apărut în perioada în care aceasta se recupera după operație. Vestea surprii zătoare că mama lui Marilyn trăia a călătorit în jurul lumii cu viteza lumini Studiourile Fox au fost foarte deranjate de acest scandal. I-au spus lui Marily că existența mamei ei trebuia ținută secretă şi unii dintre şefii ei au învinovățit pe ea pentru ieşirea la iveală a acestor informații. Marilyn i-a contrazis.

„Acum a ieşit totul la suprafață", a spus ea. „Nu mai e nici un secret." Ap< a decis să se ocupe singură de această problemă şi 1-a sunat rapid pe Erskin Johnson de pe patul de spital. I-a repetat ce îi spusese înainte lui Aline Mosb de la United Press International la apariția scandalului cu calendarul. I-a ofer lui Johnson un interviu în exclusivitate.

„Atunci când eram mică, mama mea a stat internată, fără ca eu să ştii într-un spital de boli nervoase. între timp, eu am fost crescută de o serie d familii adoptive în Los Angeles şi am petrecut mai mult de un an într-un orf(linat. Nu mi-am cunoscut niciodată mama îndeaproape, însă, de când am crescu şi am avut posibilitatea să o ajut, am căutat-o. Acum o ajut şi vreau să fac î continuare lucrul acesta ori de câte ori va avea nevoie de mine."

Marilyn va spune mai târziu despre Gladys: „îmi doresc să uit pur şi simpl de toate lucrurile triste, de nefericirea din viața ei şi din viața mea. Nu pot s. uit, dar îmi doresc să încerc. Atunci când sunt Marilyn Monroe şi nu mă gândes-la Norma Jeane, reuşesc să uit." Din cauza faptului că - după cum se pare Gladys nu ştia că Marilyn dorea ca nimeni să nu afle de existența ei, este posibi ca

Gladys să nu fi încercat să îi facă rău în mod intenționat, dezvăluindu-s identitatea.

După cum am menționat anterior, în articolul din luna mai 1952 al li!1 Erskine Johnson, se presupunea că Gladys tocmai părăsise spitalul de sta1 Agnews (când, de fapt, ieşise de acolo în urmă cu şase ani) şi, din cauza faptulu i că Marilyn nu a clarificat niciodată acest detaliu, publicul şi-a format o păren proastă despre Marilyn, considerând-o o persoană fără inimă, care îşi renegaşi mama şi o abandonase într-un spital de boli mintale, până în 1952. în toți aceşi ani şi până în 1952, data reală a externării lui Gladys nu a fost cunoscută.

Această biografie clarifică toate aceste lucruri: hotărârea lui Marilyn de . declara că mama ei murise nu avea nimic de-a face cu faptul că îi era ruşine dt Gladys. Din contră, acum ştim că, toată viața ei, Marilyn a făcut tot ce îi state; în putință ca să îşi ajute mama.

Marilyn şi Joe: deja o relație tumultuoasă?

în vara anului 1952, Marilyn Monroe şi Joe DiMaggio începuseră să st întâlnească din ce în ce mai des. în acea perioadă, el era angajat la televiziuni şi se ocupa de emisiuni despre echipa Yankees, echipă din care făcea parte.

Joe nu era însă prea încrezător în rolul său şi adevărul este că nu era prea n la ce făcea. Pur şi simplu nu avea genul de personalitate care să se potri-ască la un post specializat în transmisiuni în direct. Era evident faptul că arilyn - care, pe 1 iunie, împlinise douăzeci şi şase de ani - îl putea ajuta cel țin din punct de vedere al aparițiilor televizate. însă el nu voia să fie ajutat a respins destul de violent ajutorul ei. Marilyn şi-a dat seama rapid că Joe a de părere că ea trebuia să îşi „vadă de treabă" şi să nu se amestece în trebu-e lui.

într-adevăr, proaspăta relație dintre Marilyn şi Joe DiMaggio avea să fie esărată cu probleme. De exemplu, era limpede faptul că acesta era gelos pe tenția pe care i-o dădeau toți bărbații, oriunde s-ar fi dus. Ea îi fascina pe toți i care aveau şansa să o vadă, atunci când mergea cu el pe stadion. întotdeauna răsese privirile bărbaților, dar niciodată la fel de tare ca în anii 1950. Acum a deja Marilyn Monroe aşa cum o ştim noi, Norma Jeane nu mai exista. Atunci nd vorbea, vocea ei era şoptită şi seducătoare. îşi mişca buzele ca şi cum ar vrut mereu să sărute pe cineva. Mergea grațios şi cu mişcări ademenitoare, unei când

se afla în public, în mijlocul fanilor săi înfocați şi a blițurilor foto-afilor ce o înconjurau mereu, devenea brusc Marilyn Monroe. Nu mai trebuia

se gândească la acest lucru. Personajul pe care îl crease reprezenta o parte ât de importantă a ființei ei, încât pur şi simplu... era ea. Devenea cu viteză

sex-simbol al unei întregi generații. Pentru el (dar şi pentru ea!), lucrurile

puteau decât să se înrăutățească, pe măsură ce ea devenea din ce în ce mai noscută. însă ei îşi ascultau inima şi cuplul va continua să dăinuie în ciuda turor impedimentelor. Desigur, Natasha Lytess avea o părere bine conturată spre Joe. „Bărbatul acesta este o pedeapsă trimisă de Dumnezeu în viața ta", spunea ea lui Marilyn, fără să-şi ascundă dezgustul față de el şi faptul că era tal împotriva relației dintre cei doi.

în luna iulie, Joe a dus-o acasă la părinții lui. Odată ajunsă acolo, Marilyn înțeles de ce îşi dorea Joe ca soția lui să fie casnică - femeile din familia lui "teau acasă, creşteau copii, găteau şi făceau curat şi lucrurile stătuseră întot-auna aşa în familia DiMaggio. Marilyn, în schimb, nu era deloc genul acela

femeie.

La sfârşitul verii anului 1952, Joe i-a dat o veste tulburătoare: era de părere Marilyn trebuie să renunțe la carieră. Oricum îi aducea numai necazuri şi linişte; deci, ce rost avea să continue? Era din ce în ce mai clar faptul că a un bărbat care nu o înțelegea deloc pe Marilyn. Pentru ea, cariera - adică urnele - era cea mai mare pasiune. Era foarte important ca ea să joace şi făcea t posibilul să devină o actriță bună. în orice caz, Marilyn Monroe voia să fie imoasă. în doar câteva luni îi va spune dublurii sale din filmul Domnii preferă ondele: „îmi doresc să fiu vedetă mai mult decât orice pe lumea asta. E ceva arte important pentru mine."

„Nu voiam să renunț la carieră", îşi aminteşte Marilyn „iar Joe îşi dorea asta 1 mai mult. Voia să fiu cea mai frumoasă fostă actriță, la fel cum el era cel mai bun fost jucător de baseball. Urma să ne retragem împreună din viața public însă eu nu eram pregătită pentru o astfel de mişcare. Pentru numele lui Dumn> zeu, nu aveam nici măcar treizeci de ani."

Atracția fizică dintre Joe şi Marilyn era intensă şi a contribuit foarte mult ' dorința lor de a fi împreună. însă era limpede faptul că cei doi prețuiau valo complet diferite. Numeroasele diferențe dintre ei pot fi rezumate astfel: el ei conservator. Ea nu. Şi nici unul dintre ei nu era dispus să facă compromisul

Având în vedere aceste diferențe între cei doi, o poveste de dragoste dintre < nu avea cum să fie altfel decât tumultuoasă.

Vizita surpriză a lui Gladys

Chiar dacă Gladys Baker spusese de ceva timp că dorea să o viziteze pe fiii ei, Berniece, în Florida, Berniece şi Marilyn nu ştiau sigur dacă aceasta vorbi serios. Când Marilyn s-a oferit să plătească toate cheltuielile de drum ale 1; Gladys, aceasta nu i-a dat nici un răspuns.

Apoi, după cum îi era obiceiul, Gladys - pentru care aparițiile şi dispariții erau un lucru obişnuit - se înființa în Florida, în prima săptămână a Iun septembrie a anului 1952, fără să fi anunțat pe nimeni. Nu se ştie nici acum i ce mod a reuşit să facă rost de bani pentru călătorie (o călătorie cu avionti Marilyn intenționase să o trimită cu trenul). Cu siguranță nu primise bani de ! i Marilyn, pentru că, dacă s-ar fi întâmplat acest lucru, Marilyn ar fi prevenit > pe Berniece cu privire la vizita mamei lor. în schimb, într-o dimineață, telefon i I sună şi Mona Rae, fiica lui Berniece, răspunse. La celălalt capăt al firului ei.i Gladys, care îi spunea că este la aeroport şi îi reproşa că nu a venit nimeni s i o aştepte. Când Marilyn a aflat toate acestea, s-a speriat foarte tare. Nu îşi putea imagina cum ajunsese Gladys acolo. Simplul fapt că mama ei era capabilă cir asemenea lucruri o tulbura foarte tare pe Marilyn. „Nu ştiu cum să o mai țin sul > supraveghere", a spus ea. „Situația mă depăşeşte."

Acelaşi lucru poate fi spus şi despre sărmana Berniece, pentru care urma toarele săptămâni aveau să fie extrem de dificile. Gladys nu era tocmai musafiri 11 ideal. Apartamentul în care locuia Berniece împreună cu soțul ei, Paris, şi cu fiii. i lor era foarte mic şi acum erau nevoiți să găzduiască o a patra persoană. Nu a mirat pe nimeni faptul că Gladys era foarte pretențioasă şi dificilă, certăreață şi enervantă. Nu îi ajuta la treburile casnice, se văita toată ziua şi dădea telefoatir interurbane. Berniece a făcut tot posibilul să o vadă pe Gladys mulțumită, însă totul a fost în zadar. Problemele emoționale ale lui Gladys erau complexe. Lumi a trebuia să se poarte cu ea cu mare atenție şi Berniece pur şi simplu nu avi i abilitățile necesare să facă acest lucru. într-un final, a ajuns la capătul posi bilităților, în special după ce primise factura de telefon după prima lună c Gladys - pe vremea aceea, convorbirile interurbane erau incredibil de scump şi Paris s-a supărat foarte tare când a văzut cât trebuia să plătească. Cân

rniece a întrebat-o pe Gladys ce era cu toate convorbirile acelea telefonice, easta avu o atitudine defensivă şi i-a spus că pur şi simplu uitase să îi spună ele. Foarte nedumerită, Berniece o sună pe Marilyn şi a întrebat-o dacă Gladys Uitucă sau pur şi simplu nu îi pasă de nimic. Marilyn a spus că probabil puțin ambele.

Analizând situația, lui Marilyn, interacțiunea nefericită dintre Gladys şi

rniece i se părea interesantă, pentru că de ani de zile se tot întrebase dacă nu - ea oare singura care nu se înțelegea cu Gladys. Se gândise adesea că poate ea nu se străduia îndeajuns. Poate că lucrurile

fi stat altfel dacă ar fi avut răbdare sau dacă ar fi fost mai înțelegătoare. însă, nd află ce probleme avea Berniece cu Gladys, s-a simțit într-un fel răzbunată.

acel moment însă, problema era una de ordin practic: ce era de făcut cu ladys? Lui Marilyn i-a venit o idee: ce-ar fi să îi plătească lui Gladys un aparta- ent în vecinătatea lui Berniece? Părea o soluție bună, din moment ce lui Gladys plăcea să locuiască în Florida şi Marilyn se oferea să îi plătească toate chel-ielile, iar Berniece o putea supraveghea. Surorile au fost de acord că era o idee

nă şi erau sigure că mama lor va fi şi ea de acord. însă, când Berniece i-a

părtăşit lui Gladys ideea, aceasta nu a fost deloc încântată. S-a enervat foarte re pentru că i se părea că Berniece şi Paris vor pur şi simplu să scape de ea. "nită în orgoliul propriu, Gladys nici nu voia să audă de aşa ceva - şi, mai mult,

dădea impresia că ar fi vrut să plece din casa lui Berniece în viitorul foarte

ropiat.

în perioada petrecută de Gladys la fiica ei, Berniece a profitat de situație şi întrebat-o pe aceasta de tatăl lui Marilyn. Gladys i-a spus direct că Edward ortenson nu e tatăl lui Marilyn. Dar Marilyn ştia asta? Da, a spus Gladys, arilyn ştia asta pentru că îi spusese Grace. Probabil că aici se referea la vizita

care i-a făcut-o Grace la sanatoriu, ocazie cu care Gladys i-a spus că Charles fford era tatăl lui Marilyn. Berniece se întreba cum reacționase Marilyn la

area acestei veşti. Gladys i-a spus că habar nu are (lucru adevărat, pentru că a internată în sanatoriu în momentul în care Grace i-a transmis toate acestea i Marilyn.) Pe măsură ce Berniece insista să afle cât mai multe despre acest biect, Gladys devenea din ce în ce mai agitată. într-un final, se răsti la fiica : „Uite ce e, dacă vrei să ştii toate detaliile, du-te şi întreab-o pe Marilyn."

rniece renunță să mai discute subiectul respectiv.

După aproape două luni de agitație, Berniece, pe care o afecta foarte mult treaga situație, a sunat-o pe Grace Goddard, la 30 octombrie, pentru a-i cere atul. Se pare că Grace a înțeles-o perfect. O cunoştea de mulți ani pe Gladys ştia că e o persoană foarte dificilă. A asigurat-o pe Berniece că Gladys nu făcea mic cu rea intenție şi că era, pur şi simplu, o persoană bolnavă şi că nimeni

putuse îndrepta niciodată acest lucru.

Grace se folosise de Ştiința Creştină în speranța că o poate vindeca pe Gladys, să nici această metodă nu părea să funcționeze. Chiar cu două zile înainte îi isese lui Berniece un bilet în care îi spunea că Gladys „nu obținuse o vindecare completă". I-a scris că se temea că va fi nevoie să o interneze din nou în spital Agnews din San Jose sau în sanatoriul Rock Haven din La Crescenta, California

De fapt, Grace şi Marilyn fuseseră recent în vizită la Rock Haven şi Grace scrise că ambele fuseseră de părere că „nu e un loc atât de groaznic precum s spune şi, de fapt, se numără printre cele mai bune aşezăminte de acest fel." 1 scris că Marilyn fusese atât de traumatizată de acea vizită, încât nu dormise toa noaptea, trebuind „să ia, într-un final, nişte somnifere, lucru care nu m-a încânt, deloc." Mai mult, a spus că, dacă Gladys va ajunge din nou la Rock Haven, „\ fi mai simplu pentru mine şi pentru Norma Jeane să o vizităm, deşi nu su sigură câte vizite de acest gen i-ar putea face Norma Jeane. Locul acesta indispune groaznic de tare. însă trebuie să aibă grijă de mama ei şi facem cu to-tot ce putem pentru Gladys."

„Lasă-ne, te rog, să îi trimitem mamei un bilet ca să se întoarcă în Los Angeles i-a sugerat Marilyn într-un final. Apoi a sunat-o pe Gladys şi i-a spus că vrea : o vadă din nou în California. După cum era de aşteptat, Gladys a rămas | poziție. Nu voia să plece nicăieri. De fapt, i-a spus lui Marilyn să se concentre, asupra „carierei sale cinematografice" şi să o lase în pace. I-a zis că se sătura să i se tot spună ce să facă şi că avea propriile sale idei şi voia să locuiască un o credea ea de cuviință. Apoi i-a închis telefonul în nas. în ziua următoare, Marii} a cumpărat un bilet de tren şi i 1-a trimis mamei ei prin poştă, în Florida.

Niagara

Cele trei filme din 1953 ale lui Marilyn erau filme bine gândite, cu bug< i mare, care s-au bucurat de publicitate, în culori vii (Technicolor), menite s i atragă privirea - Niagara, Domnii preferă blondele şi Cum să te măriți cu in milionar - şi au construit imaginea lui Marilyn de pe ecran, asigurându-i un 1<» bun în topul actrițelor de la Hollywood pentru următorii zece ani. Tot ele o voi propulsa pe locul cinci din lista Quigley a celor mai bine cotate vedete ale acelui an. „Momentul în care am început să îmi dau seama că sunt renumită a fost cân I am condus pe cineva la aeroport", îşi va aminti ea în 1962, „şi, după ce m-am întors, am văzut un cinematograf pe firma căruia numele meu era scris cu becii 11 aprinse. Am oprit maşina puțin mai departe - pentru că era greu de privit dr aproape - şi am spus: «Doamne, cred că cineva a făcut o greşeală!» Dar aco > stătea scris numele meu, foarte frumos luminat... Am rămas pe loc, uitându-m.> şi am spus: «Deci, aşa arată... » Mi se părea totul extrem de ciudat."

Charles Casillo, autor şi biograf al lui Marilyn Monroe, a descris cel mai bi i atracția exercitată de Marilyn astfel: „Marilyn Monroe era frumoasă. Marih i Monroe era sexy. Marilyn Monroe era delicioasă... întotdeauna delicioasă. Toa: i

1 Despre acest sanatoriu s-a spus, în biografiile lui Marilyn Monroe, că se afla Eagle Rock, California, şi în Verdugo City, California. Totuşi, acesta se afla în 1 Crescenta. A fost mult timp azil pentru bătrâni (femei). S-a închis în anul 200'

ea ştia asta. Nu era doar un sex-simbol. Ea era sex-simbolul per se. însă era rba de un anumit gen de sex appeal, inițiat, dezvoltat şi perfecționat de ea. mecul ei era copilăresc, inocent, strălucitor - te frapa şi îl vedeai ca pe un cu căpşuni proaspete, ornate cu puțină frişca... Creația lui Marilyn Monroe ansformase pe fetița aceea nedorită şi mereu pe drumuri în cea mai dorită, a mai discutată, analizată, bârfită şi râvnită femeie a epocii sale." Pentru primul dintre filmele sale de referință, Niagara, studioul a angajat o ipă impresionantă de specialişti, decoratori şi tehnicieni care dețineau premii car, în frunte cu experimentatul regizor de la Fox, Henry Hathaway, care "mai regizase filmul Casa plină, în care jucase Marilyn cu un an în urmă. Joseph Cotten joacă rolul lui Loomis, veteran al războiului din Coreea, care confruntă cu probleme mintale. Acesta face, împreună cu soția sa, Rose onroe), o excursie la cascada Niagara în încercarea de a-şi salva căsnicia roape distrusă. în mintea lui Rose, căsnicia lor nu mai poate fi reparată şi se loseşte de această excursie pentru a-şi continua relația extraconjugală pe care avea cu un bărbat pe nume Patrick, împreună cu

care hotărâse să îl omoare George. Complotul împotriva lui George eşuează, ba, mai mult, acesta reuşeşte -l ucidă pe Patrick, aruncându-1 în cascadă. Rose scapă şi începe un joc mortal -a şoarecele şi pisica cu George, în peisajul superb şi asurzitor al cascadei gara. Spectatorul trăieşte în acelaşi timp momente de groază şi de eliberare momentul în care George o încolţeşte pe Rose în turnul clopotniței şi o angulează.

încă de la începutul carierei sale cinematografice, Marilyn s-a străduit să fie placul celor din branşă, dorind să le câştige respectul. A studiat intens actoria a cerut ajutorul unor profesori încă din prima zi. Era adorată de milioane de

i, dar simțea faptul că frumusețea o împiedica să fie recunoscută ca o actriță 'oasă. Există şi dovezi ale faptului că unii critici erau de aceeaşi părere. Uneori mea şi comentarii favorabile atât despre ea, cât şi despre filmele în care juca. "ar şi Pauline Kael, critic de film temut, care scria pentru New Yorker, a „lăudat-o" n intermediul unor critici mult mai puțin vehemente, scriind despre Niagara:

„Nu este un film bun", afirmă ea, „dar te atrage, este indecent şi incomod... gurul film care explorează potențialul răutăcios şi nesavuros al perversității

găläşe şi infantile a actriței Marilyn Monroe." Despre acelaşi film, un critic la New York Times va scrie: „Din acest unghi, cascada şi domnişoara Monroe potrivesc perfect."

Domnii preferă blondele

„în momentul acesta încerc să mă regăsesc, să fiu o actriță şi o persoană mai nă", va spune Marilyn, în preajma anului 1952. „Uneori, mă simt foarte puternică în interior, dar trebuie să privesc în mine şi să devin mai puternic Nu e uşor. Nimic nu e uşor în viață1."

Către sfârşitul anului 1952, Marilyn a închiriat o casă în Beverly Hills, în ca spera să poată sta liniştită împreună cu Joe, departe de mulțimea de papara/ care roia în jurul lor, de fiecare dată când plecau din apartamentul lor din hotel: Bel Air, unde petreceau o mare parte a timpului. însă în noua casă nu vor ave parte de liniştea mult visată. Pe 1 octombrie, cei doi s-au certat foarte tare motivul rămâne necunoscut - şi Joe a ieşit nervos din casă după ce rostise „mul vorbe grele", după cum va declara Marilyn mai târziu. Se cunoşteau doar i şapte

luni. Natasha Lytess reprezenta o problemă mare în relația celor doi, pent; că nu îl simpatiza deloc pe Joe. Aceasta nu înțelegea cum putea fi MariL interesată de un asemenea individ, care, după părerea ei, nu avea personalitat era încuiat şi poate chiar puțin cam prost (lucru neadevărat). Se pare că Natasl o sunase pe Marilyn într-o zi şi Joe îi spusese că, dacă dorea să vorbească i „domnişoara Monroe", să îl sune pe „agentul domnişoarei Monroe". Du| părerea lui Joe, Natasha era o scorpie care o controla şi o influența prea mi pe prietena lui. „Pentru numele lui Dumnezeu, e doar profesoară de actorii îi spusese acesta lui Marilyn. „De ce te porți cu ea ca şi când ar fi psihiatru?

Marilyn îi spusese că i se pare că el pur şi simplu nu înțelege. Şi avea drept te - Joe nu înțelegea. Războiul dintre Joe şi Natasha a izbucnit aproape d momentul în care s-au cunoscut.

Din noiembrie 1952 până în februarie 1953, Marilyn Monroe a lucrat la UIT 'I dintre cele mai memorabile filme ale sale, intitulat Domnii preferă blondei Atunci când s-au ocupat de filmările pentru acest film, studiourile Fox nu s-a zgârcit deloc. Au apelat la coregraful Jack Cole, care s-a ocupat de numărul c deschidere, în care Jane Russel şi Monroe cântă şi dansează pe piesa We're Ju i Two Little Girls from Little Rock (Suntem două fetițe din Little Rock), îmbrăcat la fel din cap până în picioare, într-un material roşu strălucitor, până la cântecul care se repetă în scena finală, în care cele două vedete sunt îmbrăcate din mm

1 Chiar era „o persoană bună". Să ne gândim la cele scrise de James Haspiel: „l moment foarte cunoscut din biografia ei s-a petrecut într-o seară, când Marif, a ieşit la plimbare prin New York, unde locuia la adresa East 57th Street, i .i capătul străzii 58th se află un părculeț. Tot acolo este şi un pod mic. Cum stat iu acolo, a văzut doi adolescenți care, cu ajutorul unor plase, prindeau porumbei ; < care-i puneau într-o colivie. S-a apropiat de ei şi i-a întrebat ce fac acolo. 1-a a explicat necunoscutei blonde că voiau să prindă cât de mulți porumbei putea Urmau să-i ducă la magazin şi să-i vândă cu 25 de cenți bucata. (Chestia asta pa o minciună: ce să facă magazinul cu porumbeii lor?) După un moment, le-a spi «Dacă eu aş sta aici şi aş aştepta până terminați şi dacă v-aş da bani în schimb porumbeilor, sunteți de acord să-i eliberați? ». Ei au fost de acord. După ce , terminat, le-a dat câte 25 de cenți în schimbul fiecărui porumbel pe care 1-. eliberat. Apoi i-a întrebat: «Când mai veniți aici?». Ei au spus: «în fiecare sea de joi.» Ea a zis: «Atunci, voi încerca să fiu aici joia viitoare.»"

fel pentru o nuntă dublă, în rochii de un alb orbitor, cu aplicații din dantelă, bele costumații au fost create de costumierul Travilla, cel care, cu siguranță, inspirat cariera lui Bob Mackie. Numele lui Russel a avut întâietate pe afişele reclamele filmului şi în genericul de la început. De asemenea, Russel a câştigat i mulți bani pentru film, adică patru sute de mii de dolari, față de cei sprezece mii două sute cincizeci de dolari (o mie două sute cincizeci de dolari săptămână timp de nouă săptămâni). Se pare că studiourile Fox nu au fost mai generoase cu Marilyn. „Nici măcar nu mi-au dat o cabină", îşi va aminti în 1962. „în final, m-am văzut pusă în situația de a le spune: «Uitați, până urmă eu sunt blonda şi filmul se numeşte Domnii preferă blondele.» Asta pentru îmi spuneau mereu: «Ține minte, nu eşti o vedetă.» Atunci le-am spus: «Ei ne, orice-ar fi, eu sunt blonda!»".

în timpul filmărilor, Jane şi Marilyn s-au înțeles de minune şi Russel, care a cu cinci ani mai în vârstă decât Marilyn, a protejat-o pe aceasta ca o soră ai mare. Deseori, Marilyn nu putea fi scoasă din rulotă decât cu ajutorul lui ~e. „Era atât de timidă, încât îi era teamă să iasă afară de acolo", a spus Russel, să e un lucru de înțeles, pentru că nu jucase niciodată într-un film în care se tă şi se dansează aşa de mult. Şi o mai avea mereu pe platou şi pe profesoara de actorie [Natasha Lytess], o femeie atât de enervantă, care îi conducea viața i Marilyn după bunul ei plac. Sunt convinsă că Marilyn nu avea nevoie de torul ei ca să facă filmul ăsta... s-ar fi descurcat de minune fără ea, dacă ar avut puțin mai multă încredere în forțele proprii." Or fi fost ele doar două fete din Little Rock, care nu aveau o proveniență rte favorabilă, însă Lorelei Lee (Monroe) şi Dorothy Shaw (Russel) şi-au imbat uşor statutul după ce au cucerit Parisul în căutarea unor bărbați cu re. Experimentatul regizor Howard Hawks îşi ghidează numeroşii actori prin vestea savuroasă a unei blonde care are o slăbiciune pentru diamante şi a bitului ei, la fel de drăguț, care îi făcea toate poftele. Excursia la Paris era nsorizată de fostul logodnic al lui Lorelei, Esmond (Tommy Noonan), care reşte să-i pună la încercare fidelitatea. Foarte suspicios cu privire la motivele Lorelei, bătrânul Esmond îl va angaja pe detectivul Ernie Malone (Elliott id) să le spioneze pe fete şi să îi raporteze orice activitate suspectă a acestora, tectivul va avea o mulțime de lucruri de raportat, inclusiv faptul că Lorelei ost acuzată de furtul unei valoroase tiare. După cum era de aşteptat, aceasta e vinovată şi rămâne la mila unui judecător din Franța, nu înainte ca situația fie complicată de Dorothy,

care se dă drept Lorelei. Atunci când identitatea este pusă la îndoială în sala de judecată, Jane Russel realizează o imitație rfectă a personajului Lorelei, interpretat de Marilyn, scenă care include o rsiune devastatoare a piesei Diamonds Are a Girl's Best Friend. Interpretarea de către Marilyn a acestui cântec este cel mai strălucitor număr istic din film, realizat, din nou, cu ajutorul coregrafului Jack Cole, care a adus scenă o armată de băieți îmbrăcați în frac, dintre care unul era adolescentul orge Chakiris, care avea tâmplele vopsite pentru a părea cărunt. Chiar dacă

filmul a fost realizat pe peliculă de 35 de milimetri, şeful studioului, Dar Zanuck, a comandat ca numărul artistic cu „Diamantele" să fie filmat din no la CinemaScope pentru punerea în practică a unui nou proces, adoptat c. studiourile Fox în 1953.

Zanuck a declarat pentru Daily Variety că noua filmare CinemaScope a fo realizată în trei ore şi jumătate, spre deosebire de cele patru zile în care a fo filmată versiunea originală. Oricum, o explicație poate fi faptul că acest num; fusese deja filmat înainte.

în acest film se observă foarte limpede nu doar faptul că Marilyn dă dovac de simțul umorului, în raport cu propria persoană, ci şi talentul ei de actriță c comedie. Donald Spoto, biograful lui Monroe, va scrie astfel: „A schimbat sens termenului sexy. Nu e nimic rău, neruşinat, şocant sau murdar. A făcut din -ceva grozav de simpatic. Şi Marilyn s-a distrat de minune."

Hugh Hefner, fondatorul revistei Playboy, a adăugat: „Dacă privim înape chiar dacă anii cincizeci au fost cu adevărat o perioadă de represiune politii şi chiar socială şi sexuală, se pot observa totuşi primele semnale ale schimbai valorilor şi Monroe a contribuit clar la toate acestea."

Premiera filmului Domnii preferă blondele a avut loc la data de 15 iulie 19.r şi, cu această ocazie, Jane şi Marilyn îşi vor imprima palmele şi tălpile în fa; Grauman's Chinese Theatre. Filmul a fost lansat în Statele Unite trei zile m; târziu, primind recenzii foarte bune şi reveniri în box-office, acumulând, la prim vizionare, mai mult de 12 milioane de dolari.

Gladys o amenință pe Grace

în noiembrie 1953, Gladys Baker a primit un bilet pe care i-1 cumpăra," Marilyn, care îi asigura transportul de la Florida înapoi la Los Angeles. Grat

Goddard îi urmase sfaturile lui Marilyn şi se ocupase de toate detaliile călătorit însă luase singură hotărârea că Gladys trebuia să vină cu trenul, nu cu avionul Probabil că a încercat să întârzie puțin întoarcerea prietenei sale în California ca să îi pregătească locuința. Grace mai avea însă nevoie să se pregătească j sine şi familia sa pentru paranoia şi confuzia pe care urmau să o aducă, mai mu i ca sigur, Gladys. Aflase de la Berniece că Gladys suferise în ultima vreme nişi „episoade".

Se pare că lunga călătorie cu trenul a fost un chin pentru Gladys. De îndai i ce s-a oprit taxiul în fața casei lui Grace, ea şi Doc au auzit țipetele lui Glady Au fugit la fereastră pentru a-1 vedea pe sărmanul taximetrist scoțându-i valize i din portbagaj, trântindu-le pe gazonul din fața casei, urcându-se rapid în maşii şi demarând în trombă. Se părea că nici nu mai aşteptase să fie plătit penti cursă! Gladys a pornit apoi spre casa familiei Goddard, strigând că a avut călătorie groaznică cu trenul.

„A fost înfiorător!" a exclamat ea. „Grace Goddard, ai vrut să mă torturezi uite că ai reuşit! Acum e rândul meu."

Grace i-a spus lui Doc să se îndepărteze de lângă geam ca să pară că nu e meni acasă. într-o secundă, a tras draperiile şi a fugit să o sune pe Marilyn cât ai repede posibil. întâmplarea a făcut ca Marilyn să fie acasă. Avea o discuție un contabil pe nume Wesley Miller, care lucra la firma de avocatură Wright, right, Green & Wright, firmă care o reprezenta în acea perioadă pe Marilyn. nd Marilyn a răspuns, Grace i-a explicat rapid ce se întâmpla, că Gladys era fața casei şi era înnebunită de furie. Apoi i-a spus că nu o văzuse niciodată starea aceea şi a dus receptorul în fața geamului, pentru ca Marilyn să o poată zi pe mama ei strigând: „îți arăt eu tortură, Grace! Deschide uşa!" „Țin minte că Marilyn şi Grace au stat la telefon ceva timp", a spus Wesley iller, „şi că Grace îi raporta lui Marilyn fiecare mişcare a lui Gladys. Marilyn spus că spera că mama ei se va calma la un moment dat şi cred că aşa s-a şi tâmplat. însă, din ce am înțeles mai târziu, se pare că în momentul în care ace a ieşit pe verandă, a auzit-o pe Gladys vorbind de una singură. Mormăia zicea că fusese «urcată în tren ca un copil», iar toți ceilalți pasageri «se lbaseră» la ea tot drumul. «Zile în şir, ochi peste tot...» Asta mi-a povestit arilyn despre venirea mamei sale." După spusele protagoniştilor principali, povestea a continuat în felul urmă-: după ce i-a povestit totul în şoaptă, Grace s-a oprit să asculte. „Aşteaptă", pus ea, „mai e cineva afară. Rămâi

la telefon." Grace şi Doc au tras cu ochiul 'ntr-o perdea şi au văzut cum se apropia un vecin care auzise tot scandalul, dys 1-a salutat nervos. Vecinul i-a explicat că s-a îngrijorat foarte tare când uzit țipetele acelea. La auzul acestor spuse, Gladys s-a enervat şi mai tare şi întrebat pe bărbat dacă era „proprietarul" Los Angelesului şi dacă îl deranja îi respiră aerul. Grace a ascultat-o pe Gladys cum se îndepărtează, urmându-1 vecinul lor.

Doc a fugit în bucătărie şi a ieşit pe uşa din spate, spunând că încearcă să rmărească pe Gladys.

„între timp, Marilyn a rugat-o pe Grace să nu sune la poliție, spunându-i să tepte pe ea", îşi aminteşte Wesley Miller. «Doar aveți grijă să nu plece» a spus înainte de a închide telefonul. I-am spus: «Doar nu vrei să te duci acolo

gură, Marilyn. Vin cu tine.» Dar ea a răspuns: «Nu. Asta e între mine şi mama a. Mă descurc şi singură.» Apoi a ieşit în fugă. Am rămas la ea în sufragerie, dindu-mă: «Of, ar fi trebuit să insist mai mult. Ar fi trebuit să insist...» " Marilyn a sărit în maşină. A trecut pe roşu, s-a strecurat prin trafic şi a ajuns

cele din urmă la destinație: o secție de poliție din Los Angeles. S-a oprit cu

"rțâit de roți în parcarea destinată autovehiculelor oficialităților. „Nu vezi în fiecare zi pe cineva conducând aşa", explică un polițist, acum la

nsie. „Când am văzut asta, am scos pistolul, dar imediat ce o zăreai, îți dădeai

ama despre cine e vorba."

Marilyn 1-a rugat pe polițist să o ducă la „cel care conduce treaba aici" şi, i ciuda apariției sale ilegale şi alarmante, polițistul, uimit, a invitat-o înăuntru a condus-o în biroul căpitanului.

„A intrat în birou plângând", a explicat polițistul. „A spus că mama ei bolnavă şi că mai fusese internată într-un spital de boli nervoase, deci am înțeh imediat unde bătea."

Marilyn a continuat să explice că Gladys se sperie foarte uşor. L-a întreb, pe căpitan dacă putea chema pur şi simplu o ambulanță care să se apropie i linişte de casa lui Grace şi să o ia pe mama ei de acolo fără mare agitație. Po! tistul îşi aminti spusele căpitanului: „îmi pare rău, dar trebuie îndeplinite an: mite proceduri. Trebuie trimisă mai întâi o patrulă... trebuie să stăm puțin c vorbă cu ea." Căpitanul i-a explicat, de asemenea, lui Marilyn că aveau un poliți pregătit special ca să răspundă acestui tip de alertă şi l-a trimis pe polițist să

contacteze pe specialist. „L-am sunat pe Teddy [„specialistul"], despre care ştiai că în ziua aceea trebuia să fie la meciul de baseball al fiului său şi i-am spus i o am în fața mea pe Marilyn Monroe", a povestit polițistul. „Acesta mi-a răspui că va fi îmbrăcat în uniformă înainte de a pune receptorul în furcă."

în timp ce îl aştepta pe polițistul specializat în astfel de cazuri să ajungă i secție, Marilyn a sunat-o pe Grace. Gladys era în continuare în fața casei şi vecin o sunau pe Grace în continuu să vadă dacă nu i se întâmplase ceva. Marilyn i explicat că urma să vină două maşini ale poliției, fără sirene. „Voia ca totul s i se desfăşoare în linişte", îşi aminteşte polițistul. „I-am spus să vină să vadă c.i ochii ei cum se desfăşoară intervenția, ca să se asigure că totul se petrece asa cum dorea ea. I-am zis că o să mergem în urma lui Teddy şi a partenerului să i şi o să aibă şansa să vadă cât bine îşi cunoaşte acesta meseria. Băiatul ăsta chi; i e talentat."

în câteva minute, către casa lui Grace Goddard se îndreptau două maşini d. poliție. în prima se afla Teddy, împreună cu partenerul lui şi, în cea de-a doua, un polițist şi o stea de cinema. „Când am ajuns în cartier, am încetinit", explica polițistul, „şi Marilyn s-a lăsat puțin în jos ca să nu fie văzută." Cele două vehicula au parcat la o casă distanță de cea a familiei Goddard, de unde o puteau obsen, i pe Gladys, care stătea pe treptele din fața intrării, cu mâinile încrucişate M aparent foarte calmă. Polițistul din prima maşină - Teddy - s-a apropiat tir aceasta. Căpitanul şi Marilyn nu auzeau ce se vorbea, dar se vedea clar din expresia şi tonul vocii lui Gladys că aceasta era foarte agitată la vederea uni formei de poliție. „Am transmis imediat prin stație mesajul că aveam nevoie ti o ambulanță şi i-am spus lui Marilyn că totul urma să se desfăşoare foari< repede", şi-a amintit polițistul care stătea în maşină cu Marilyn.

Marilyn a stat liniştită privind cum polițistul o calma uşor pe Gladys.

„Am ieşit din maşină şi i-am făcut un semn lui Teddy ca să ştie că ambulant era pe drum", îşi aminti primul polițist, „şi, când m-am întors la maşină, ai observat că strada se umplea din ce în ce mai tare." într-adevăr, locuitorii din acel cartier care priviseră ascunşi după perdele

ndalul făcut de Gladys, care durase cam o oră, acum prinseseră curaj şi se ropiau. Când primul polițist s-a întors la maşină, a văzu un lucru ciudat: arilyn îşi pusese în cap o geacă de polițist pe care o găsise în maşină.

Când a intrat în maşină, Marilyn l-a întrebat agitată: „Oare m-au văzut?"

„Nu. S-au strâns aici ca să se uite la mine. Sunt nişte gură-cască." Apoi a trebat-o pe Marilyn dacă doreşte să iasă din maşină să meargă să vorbească

mama ei. Aceasta a hotărât să nu facă acest lucru, spunând că era limpede ptul că Gladys nu era în apele ei în momentul acela, deci, la ce bun să meargă discute cu ea?".

Apoi, cei doi au aşteptat în maşină venirea ambulanței. „Le-ai spus să nu losească sirenele?" a întrebat Marilyn. Polițistul i-a spus că da. Apoi Marilyn

pus mâna pe genunchi şi i-a spus: „Eşti un bărbat cumsecade". Apoi au privit m Gladys Baker - în continuare foarte nervoasă - era legată de targa şi urcată ambulanță. înainte de a se îndepărta, ambulanța a trecut pe lângă maşina lor

câteva momente, cei doi au auzit strigătele înnebunite care veneau din terior. Marilyn s-a făcut mică şi şi-a tras geaca peste urechi.

Maşina în care se afla Marilyn împreună cu ofițerul de poliție a mers după

bulanță. Pe drum, cei doi nu au rostit nici un cuvânt. Până la urmă, Marilyn a scos geaca, s-a uitat la ea cu atenție şi a îndepărtat uşor cele câteva fire de " care rămăseseră pe căptuşeală. „Am întrebat-o dacă era totul în regulă şi ea

âmbit", şi-a amintit polițistul. Au privit cum ambulanța a cotit-o la dreapta, tre destinație.

Până la secția de poliție a fost linişte. Până la urmă, Marilyn a oftat: „Nimeni înțelege", a spus ea cu o voce mai blândă, „unele persoane chiar nu au ce e, au propriul destin."

Noua casă a lui Gladys

Pe 9 februarie 1953, Marilyn Monroe trebuia să ia parte la Photoplay Awards, de urma să primească distincția ‚Vedeta cu cea mai rapidă ascensiune". O rudă

aminteşte că aceasta nu voia să meargă: „Nu credea că putea face față

ației, că poate fi cine voiau ceilalți să fie - să devină Marilyn Monroe - având vedere evenimentele ce o aşteptau în ziua aceea."

Era cu adevărat o zi grea.

Chiar în dimineața aceea, Gladys a fost mutată la Sanatoriul Rock Haven, Cărui adresă era Honolulu Avenue nr. 2713, La Crescenta, California. Era un

mplex vast, în stil mexican, răspândit pe un hectar şi jumătate, în spatele unor rți gigante de fier pe care stătea scris cu litere din metal Rock Haven. în vremea eea, Marvina Williams avea optsprezece ani şi tocmai fusese angajată acolo calitate de asistentă. „Era un loc minunat", îşi aminteşte ea. „De fapt, i se mai cea şi Sanatoriul actorilor de pe ecrane, chiar dacă nu erau prea multe vedete cinema internate acolo. Singurele de care ştiam noi erau Frances Farmer şi

Florenz Ziegfeld. Am primit scrisori din partea fanilor acestora ani de zile du; ce nu mai erau aici. [Notă: Actrița Billie Burke, care se căsătorise cu Ziegfc şi era cunoscută din rolul Glindei, Vrăjitoarea cea bună din Vrăjitorul de O: a fost, la rândul ei, pacientă a acestui sanatoriu, în anii I960.] Când am luci eu acolo, erau patruzeci şi două de persoane internate, cărora le spunea musafiri. Erau numai patruzeci şi două de paturi, deci nu mai aveam locu Totuşi, murise cineva chiar cu o zi înainte de venirea lui Gladys. Aceasta d urmă se situa în coada unei liste de aşteptare foarte lungi, însă, când conducen a aflat că era vorba de mama lui Marilyn Monroe, au mutat-o în fruntea list' nu au procedat corect, însă aşa au făcut."

Chiar dacă toate acestea s-au întâmplat cu mulți ani înainte, Williams a amintiri clare despre Gladys, pentru că, după spusele ei: „Avea ceva aparte - p şi simplu ți se făcea milă de ea, probabil pentru că ştiam că era mama lui Marii Monroe. Când am aflat că ieşise dintr-un sanatoriu cu şapte ani înainte, numi venit să cred. Probabil nu urmase corect tratamentul medicamentos cât timp fost pe cont propriu. în ziua în care a fost internată aici, țin minte că spuse că şi-a sunat fiicele - am impresia că una locuia în Florida [Berniece] şi cealal < era, după spusele ei, Marilyn Monroe. A spus că vorbise chiar în ziua aceea t Marilyn Monroe şi că ea îi spusese că va veni să o scoată de acolo. «Nu o să sta mult timp aici, pentru că vine să mă ia Marilyn Monroe», spunea ea în conținu Totul părea atât de trist, când o vedeam că se referă la una dintre fiicele ei i i fiind «Marilyn Monroe». Țin minte că mulți nu credeau că fiica ei era cunoseti i actriță. Apoi a venit cineva cu un ziar în care era un articol chiar despre aceas- i întâmplare. L-am dat din mână în mână uimiți."

„în dimineața aceea, Marilyn a fost de acord să-i plătească mamei sale şed< rea şi tratamentul în acest sanatoriu", îşi aminteşte contabilul Wesley Miller. „în^a nu îşi dorea să îşi vadă mama într-un sanatoriu pentru boli nervoase, la fel

cui a nici Gladys nu îşi dorea să fie acolo, dar asta era singura ei alternativă. Cea de doua internare - cea din 1953 - a răvăşit-o cu adevărat pe Marilyn.

Mi-a spus că, atunci când era mică, o vizitase pe Gladys într-un alt spital iV genul acesta şi niciodată nu uitase experiența aceea groaznică. Mi-a spus că p hol erau paturi cu pacienți şi că totul mirosea a urină. Toată lumea era amețita de pastile, se auzeau țipete şi tot ce îşi dorea era să o scoată pe mama ei de acol' >. A spus că a avut o mulțime de coşmaruri după aceea şi că amintirea mamei sa a internată într-un astfel de loc a bântuit-o toată viața. Nu mai voia să o vadă iai într-un loc ca acela. Mi-a mai povestit şi că toate i-au amintit de perioat! i petrecută la orfelinat, amintiri pe care încercase din răsputeri să le uite.

Se pare că vizitase înainte Rock Haven împreună cu mătuşa ei, Grace, şi c. i văzuse acolo condiții mult mai bune. Erau flori proaspete pe fiecare masă - luci i încântător. însă pacienții erau în continuare înfricoşători şi «păşeau ca nişt zombi», foarte amețiți de medicamentele luate. Marilyn a spus că o femeie i recunoscut-o şi i-a spus că era o persoană «malefică» pentru că făcea filmele p care le făcea.

«Nu ştiu ce să mă mai fac în situația asta», mi-a spus ea. «Nu ştiu cum să fac ceea ce trebuie, cum să mă ocup de carieră şi de toate lucrurile pe care le supune aceasta, cum să mă ocup de Joe şi de toate problemele pe care le plică o relație şi cum să fac față problemelor pe care le am cu mama.» Era ma dată când m-am gândit că Marilyn era în pragul unei căderi nervoase. Era a mult. începuse să aibă nişte ticuri şi să se bâlbâie foarte mult. De data asta, problemele pe care le avea cu Gladys... o depăşeau. Nu cred că Berniece ost de mare ajutor. Când am întrebat-o pe Marilyn de ea, mi-a spus: «Ea are ilie. Eu nu am. Niciodată nu am avut. Deci, las-o să îşi trăiască viața. Eu sunt oiță să mi-o trăiesc pe a mea şi mama este povara pe care trebuie să o duc.»" în ciuda acestor condiții grele din acea zi, Marilyn s-a hotărât că nu îi putea zamăgi pe toți cei care se aşteptau să o vadă la Photoplay Awards. Spectacolul buia să continue, chiar dacă urma să facă eforturi enorme să meargă mai parte.

La decernarea premiilor din acea seară, Marilyn s-a hotărât să poarte o rochie rie, cu un decolteu adânc - cum era de aşteptat - rochie atât de mulată, încât signerul Travilla a trebuit să o coasă direct pe ea. De fapt, acesta îi sugerase nu se îmbrace cu rochia aceasta, pentru că, după părerea lui, nu o avantaja a

tare. Marilyn poate fi văzută purtând această rochie şi într-o scenă din filmul mnii preferă blondele.

Chiar în săptămâna aceea, Marilyn făcuse un pact cu Joe, spunându-i că nu mai purta haine prea decoltate sau strâmte dacă acesta nu va mai face

mentarii negative cu privire la cariera ei şi, de asemenea, cu privire la relația

cu Natasha. Acesta i-a promis că, dacă încerca ea, încerca şi el. Marilyn căzu acord. însă se pare că ea a fost prima care a încălcat înțelegerea. De fapt, tru ca rochia să fie şi mai provocatoare, ea s-a hotărât să o poarte fără sutien

fără lenjerie intimă. Era ca şi cum făcea toate acestea ca să îl sfideze direct Joe şi exact aşa a crezut şi el când a aflat ce voia să facă. Joe trebuia să o

oțească la decernări, însă a plecat cu avionul la San Francisco. „De ce mi se i întâmplă şi asta? De ce mai trebuie să trec şi prin astea, cu el, acum?"

Cum să te măriți cu un milionar

La mijlocul lunii martie 1953, în aceeaşi perioadă în care Marilyn s-a mutat -un nou apartament pe Doheny Drive, în West Hollywood, chiar la ieşirea Beverly Hills, a început să lucreze la un nou film intitulat Cum să te măriți

un milionar. Filmările au durat cam şase săptămâni (de pe 9 martie, până la

rşitul lui aprilie 1953).

Ideea pentru filmul Cum să te măriți cu un milionar datează din 1932, când m Goldwyn a achiziționat drepturile asupra piesei de pe Broadway a lui Zoe "n. Piesa fusese jucată în stagiunea anterioară şi se intitula The Greeks Had Word for It (Grecii îi spuneau într-un anumit fel), era povestea a trei fete care umblau după bani şi care se duseseră la New York, unde sperau să pună mă pe trei bărbați bogați şi să îi ducă de nas până la altar. Când acest proiect a f< anunțat, s-a spus că se baza pe bestsellerul omonim al scriitoarei Doris Lilly, în singurul lucru inspirat de această carte a fost titlul filmului.

Şefii de la studio ştiau că trebuia să transforme acest subiect cunosc într-unui spectaculos, şi aşa au şi făcut: Technicolor, CinemaScope şi sunet sten De fapt, acest film va marca prima redare a unui film pe ecran lat, în prestigiosul film The Robe (Roba), realizat tot în 1953, filmat după Cum să măriți cu un

milionar, a fost lansat înaintea acestuia, fiind astfel considei primul film CinemaScope din lume. O altă tactică nemaiutilizată până aton a fost adăugarea unor elemente grandioase, care transformau filmul într-un „important": Alfred Newman, cel ce era de douăzeci de ani director muzical studioului, va fi filmat dirijând orchestra simfonică a studiourilor 20th Century-F< pe o scenă ce dorea să pară un amfiteatru, cu imitații de coloane greceşti şi t albastru, când s-a cântat înălțătoarea „Scenă de pe stradă". Muzica fusese coi pusă după piesa de pe Broadway cu acelaşi nume a lui Elmer Rice, jucată < douăzeci de ani înainte, devenită o piesă emblematică a New York-ului. Dti| dirijarea „Scenei de pe stradă", Newman s-a întors şi a făcut o plecăciune în fa' camerei de luat vederi, s-a întors din nou cu fața la orchestră şi a dirijat muzii genericului filmului Cum să te măriți cu un milionar, în timpul căreia curgi genericul şi numele tuturor celor ce participaseră la realizarea peliculei.

Filmul a fost realizat şi scenariul a fost scris de către Nunnally Johnso: principalul scenarist de la Fox, nominalizat la premiile Oscar pentru The Grap> of Wrath şi a fost regizat de Jean Negulesco, de asemenea nominalizat la Osc pentru regia filmului Johnny Belinda. Costumele au fost realizate de creatori' Travilla, sub îndrumarea supraveghetorului garderobei Charles LeMaire, ami-fiind nominalizați mai apoi la premiile Oscar.

După anunțarea filmului, presa de la Hollywood îşi va freca mulțumii mâinile, în aşteptarea unei încăierări dintre regina actorilor de la studiourile Fo • Betty Grable, şi pretendenta la tron - Marilyn Monroe.

însă jurnaliştii aveau să fie dezamăgiți. Nu prevăzuseră nici un moment lip sinceră de egoism a lui Grable față de colega sa mai tânără cu zece ani. De fapi va declara în fața presei că Marilyn era „un glonț în brațul Hollywoodului."

Mai târziu, pe platouri, în timpul filmării Milionarului, Betty i-a spus Iu Marilyn în repetate rânduri de față cu alte persoane: „Draga mea, eu sunt I. sfârşitul carierei. Tu urmezi. E rândul tău acum." Chiar dacă Betty simțea că joat un rol mai puțin important decât cel al lui Marilyn, aflată la începutul cariere părea că nu vrea să dea glas acestor sentimente.

Cu Lauren Bacall însă, situația a fost diferită. Cu numai doi ani mai mare dec; Marilyn, Bacall era o actriță disciplinată. Fusese vedetă încă de la vârsta c nouăsprezece ani şi se spunea că era enervată de întârzierile constante ale li Marilyn, dar nu făcea caz de acest lucru. însă, în autobiografia sa, By Myself (I

cont propriu), Bacall a scris cât de enervant era să lucrezi cu Marilyn, însoți' reu de Natasha, care stătea în spatele camerelor şi îşi dădea cu părerea la area fiecărei scene, oprind filmările şi „de mai mult de 15 ori pentru o singură nă". A scris că Marilyn nu îi displăcea şi că nu dădea dovadă în nici un fel de tatea obişnuită vedetelor feminine. „Şi avea un aer trist", a scris Bacall. însă geniul lui Marilyn în materie de comedie a fost fructificat la maximum filmul Cum să te măriți cu un milionar. Aceasta a reuşit să joace atât de bine nele comice, încât râsul era stârnit parcă fără efort. Şi-a folosit foarte bine entul ca să ne convingă de miopia personajului ei. Vulnerabilitatea sa a ridicat orul la un nivel superior când personajul se împiedica pe scări sau se lovea pereți şi reuşea să-şi păstreze demnitatea intactă. Premiera filmului Cum să măriți cu un milionar a avut loc în New York, pe 29 octombrie, şi a fost lansat ntru public pe 5 noiembrie. Va ajunge filmul cu cele mai mari încasări din 53, după From Here to Eternity (De aici spre eternitate), realizat de studiourile lumbia. Filmul a fost foarte apreciat atât de public, cât şi de critici, Marilyn d evidențiată în toate recenziile datorită frumuseții şi momentelor sale comice arte nimerite. De-a lungul anilor, biografii lui Marilyn au susținut că "evărata chemare a sa era comedia şi, dacă analizăm filmografia lui Monroe, te greu să combatem acest punct de vedere.

Fluviul fără întoarcere

Tot în această perioadă, Marilyn va juca într-un alt film, Fluviul fără în-rcere, alături de Robert Mitchum, film regizat de Otto Preminger. în trecut, în 1949, producătorul filmului, Stanley Rubin, fusese rugat de itorul de film Danny Cahn să o accepte pe Marilyn să dea o probă pentru o isiune de televiziune moderată de acesta, intitulată Your Show Time. Era vorba

0 serie de povestiri scurte realizate special pentru televiziune. După ce a dat ba, acesta a fost de părere că Marilyn era, desigur, foarte frumoasă, dar extrem emotivă şi fără experiență şi de aceea nu i-a dat rolul. însă şi-a adus aminte ea acum, la distribuirea rolurilor din acest film. De fapt, acesta a spus că, după a văzut câteva filme cu ea, şi-a dat seama cât de mult evoluase şi era convins era alegerea ideală pentru rolul din Fluviul fără întoarcere. Când a contactat-o, nley a spus că aceasta nu voia să joace „pentru că nu îşi dorea să apară într-un

despre care credea că este western. I-am spus că, după părerea mea, ducea

1 departe show-ul Americana, însă ea tot se gândea la el ca la un film cu Vestul batic. însă, când i-am trimis o înregistrare cu piesele pe care urma să le cânte film, a acceptat imediat. Şi, într-adevăr, a făcut acest lucru ca să poată cânta esele respective, mai mult decât din oricare alt motiv."

Cei care susțineau faptul că regizorul autocrat Otto Preminger, născut în stria, şi sensibila, nesigura Marilyn vor fi compatibili precum apa şi uleiul, vor ea dreptate - până într-un punct. Este ciudat faptul că regizorul a început să creze la film destul de încântat de personalitatea artistică (şi nu numai) a lui arilyn, purtându-se cu ea curtenitor, ca tin adevărat european. însă, în această perioadă, Natasha Lytess o punea pe Marilyn să îşi spună replicile cu mişcă faciale exagerate, enunțând fiecare silabă asemenea unui robot; şi, chiar dat nimănui nu îi plăcea acest lucru, nimeni nu îl putea schimba, nici chi; Preminger. Din nou, aceeaşi mare problemă ca de fiecare dată: Natasha îi spunt lui Marilyn cum să se poarte, subminând autoritatea regizorului. Acest lucru generat o mulțime de probleme în relația dintre Marilyn şi Preminger.

Acțiunea filmului Fluviul fără întoarcere se desfăşoară în nord-vestul Americ în perioada Goanei după Aur şi ilustrează povestea lui Matt Calder (Robe Mitchum), a fiului său Mark (Tommy Rettig, în vârstă de unsprezece ani) şi chelneriței Kay Weston (Marilyn), care, împreună, îl urmăresc pe fostul iubit acesteia, un hoț de cai, arătos şi cartofor, Harry Weston (Rory Calhoun). Aces; trebuie să ajungă în amonte de râul Council City ca să se declare proprietar . unei mine de aur pe care o luase de la un alt cartofor. Fără mijloace de transpo şi în pană de timp, Kay şi Harry călătoresc pe o plută, pe râu. Această călător este plină de întâmplări care ne țin cu sufletul la gură, ambarcațiuni pierzându-se la un moment dat în apele învolburate ale râului. Udă din cap pâi în picioare şi sleită de puteri, Marilyn este în continuare o apariție răpitoare

Filmat în două parcuri naționale din Munții Stâncoşi Canadieni, parcul Ban Springs şi Jasper în Alberta, în Technicolor, CinemaScope, şi lansat mai întâi 3D, River of No Return îi dă lui Marilyn, mai sexy şi mai senzuală ca oricân> şansa să îşi folosească la maximum talentul de actriță de film şi să dovedeasi faptul că este pregătită să facă față cerințelor din scenariu, în timp ce pluta s roteşte în apa ucigătoare a râului. în film, Marilyn va cânta şi patru pies-, interpretate admirabil. întreaga prestație a lui Marilyn în acest rol a fo

admirabilă. Este plină de forță şi vulnerabilă atunci când îşi dă seama că Han este de fapt un escroc, în timp ce Matt este un bărbat cumsecade şi un tată bu:

Filmul, cu o durată de nouăzeci de minute, a început să fie filmat pe 28 iulii întorcându-se la Hollywood pentru montaj la 29 septembrie. River of No Retur va avea premiera la sfârşitul lunii aprilie, 1954, şi va primi recenzii favorabile

1 O povestire scurtă despre acest film: într-o zi, când Marilyn aştepta să i se fai masaj, echipa cu care lucra a vrut să îi facă o farsă. Astfel, unul dintre aces: glumeți l-a rugat pe un tânăr asistent de producție, în vârstă de şaptesprezece ar să se ducă la ea în rulotă şi să îi facă masaj. „Nu bate la uşă", i-au spus ei. „Inu put şi simplu. Ii place să faci asta." Tânărul a făcut ce i s-a spus. A deschis uşa a găsit-o pe Marilyn Monroe care stătea întinsă pe burtă, complet dezbrăcată, | masa de masaj, aşteptându-şi maseuza. Cu nonşalanță, aceasta l-a întrebat] adolescentul roşu la față: „Ei te-au pus să faci asta?" „Da, doamnă", a spus i Atunci Marilyn i-a spus: „Bine. închide uşa, stai jos şi rămâi aici douăzeci ii minute. îi păcălim noi pe ei, de data asta!".

PARTEA

A V-A

Vremuri

grele

Secretul supărător al lui Grace

NTR-0 ZI DIN MAI 1953, Marilyn Monroe s-a întors acasă după o zi la cumpărături şi a găsit maşina lui Grace Goddard parcată în fața casei sale. Grace nu avea obiceiul să vină în vizită fără să anunțe dinainte şi, de aceea, arilyn a bănuit că s-a întâmplat ceva rău. „în această perioadă, după internarea i Gladys, erau aproape de nedespărțit", a confirmat fiica vitregă a lui Grace, Be Goddard. „Cred că Marilyn o suna în fiecare zi. Depindea în continuare de . Grace o ajuta cu formalitățile, îi punea la punct programul şi o ajuta să fie ai organizată. Marilyn o ținea la curent cu tot ce se întâmpla la studio şi în lația ei cu Joe. Lui Grace îi plăcea mult să stea să o asculte, mai ales când era rba de poveşti din lumea show businessului. Tot ce visaseră ele atâta timp se ansformase în realitate. Era aproape de necrezut faptul că Norma Jeane evenise o adevărată... senzație." După ce a chemat-o pe Grace înăuntru, Marilyn a ascultat în linişte în timp mătuşa ei îi împărtăşea un secret pe care îl ținuse ascuns toată viața: suferea e cancer.

Ideea unei maladii care îi punea în pericol viața şi ideea de tratament cores-unzător erau două lucruri foarte complexe pentru Grace. Fusese de mulți ani adeptă convinsă a Ştiinței Creştine. Unul dintre fundamentele acestui cult era doctorii nu îşi aveau rostul. După spusele credincioşilor, corpul omenesc are el toate resursele pentru a fi sănătos. însă Grace se simțea rău de câteva luni , în ciuda faptului că s-a opus mult timp ideii de consult medical şi de spital, mers la o clinică din Los Angeles. Acolo a aflat vestea devastatoare: suferea e cancer uterin. Era foarte ruşinată de boala aceasta şi nu ştia cum să reacți-eze. în anii 1950, multe femei nu se simțeau în largul lor să discute despre roblemele feminine", mai ales cu bărbații din viața lor.

Marilyn fusese diagnosticată recent cu endometrioză şi aproape nimeni nu a acest lucru. în cazul lui Grace, soțul ei, Doc, nu ştia că Grace nu se simte bine.

Marilyn era desigur îngrijorată, însă, mai presus de atât, era hotărâtă: hoți¬tă să lupte. Ea se încredea din ce în ce mai mult în medici, pentru că activitatea r era necesară studiourilor de film în vremea aceea. Actorii aveau nevoie de sigurare, pentru care era necesar să fie consultați şi, deseori, aveau nevoie (sau Credeau că au nevoie) de tratameni pentru afecțiunile cauzate de stilul lor de piață stresant.

în această perioadă, Marilyn era mai mult ca sigur dependentă de somnifer care-i erau prescrise de doctorii de la studio, şi se obişnuise deja cu ideea că poai lua tot felul de alte pastile ca să scape de stres. Marilyn a convins-o pe Gra< că trebuia să lase la o parte credințele sale metafizice şi să dea voie medicin< moderne să o vindece.

„Cred că Marilyn o iubea pe Grace mai mult decât pe oricine din lume", \ spune BeBe Goddard. „Grace fusese pentru ea o a doua mamă chiar după ce > născuse şi fusese o persoană foarte onestă, ca o mamă sau chiar mai mult dec. mama ei adevărată, Gladys. Grace a fost singurul element cu adevărat stabil d i viața lui Marilyn."

După ani întregi în care se concentrase asupra carierei sale, asupra proprii sale fericiri, asupra propriei sale vieți, Marilyn a luat hotărârea că venise vremt să se schimbe. Trebuia să îi plătească lui Grace tot ce făcuse pentru ea. Aceas; femeie minunată, care o ajutase fără încetare să îşi rezolve problemele, ave nevoie de ea, iar Marilyn dorea să se asigure că va primi cea mai bună îngrijii posibilă. Urma să fie complicat, pentru că Grace nu voia ca Doc şi restul familii să afle cu exactitate ce se întâmpla. Trebuia să ascundă boala şi tratamentul li Grace cât mai mult timp posibil. Când aceasta a acceptat până la urmă să spui i că face un tratament, nu a explicat însă cât de intensivă fusese investigat; medicală. în unele privințe, călătoria făcută de cele două femei va avea un aspe misterios, însă era un lucru cu care Marilyn era destul de familiarizată. Marily ajunsese să creadă că „adevărul" era un lucru abstract şi maleabil şi era uşor s o facă şi pe Grace să creadă aceste lucruri. Până la urmă, singurul lucru pe cai încercau să îl facă era să îi scutească pe cei dragi de griji şi de suferință.

în timp ce Marilyn era pur şi simplu bine intenționată, experiența lui Grac< Goddard din lunile următoare avea să fie groaznică. Marilyn a aranjat pentn; ea consultații la diverşi medici şi a fost nevoie, după cum era de aşteptat, ca o să facă investigații minuțioase. Pentru o femeie care nu era obişnuită cu nici un fel de consultație medicală, faptul că toți medicii o consultau în acele zone intimi era o tortură. Această experiență a fost atât de extenuantă, încât, după o zi di teste, Grace i-a spus lui Marilyn că nu se mai poate duce acasă, pentru că va trebui să dea ochii cu soțul ei, Doc. în ziua aceea, Marilyn i-a sugerat să petreacă la ea o mare parte din vară. „O să ne distrăm, doar noi două", i-a sugera Marilyn. „O să fie ca în vremurile de demult"1.

1 Contul deținut de Marilyn Monroe în această petioadă indică faptul că a efectua două plăți pe numele „Doamnei G. Goddard", Grace, în lunile mai şi iunie 195? Prima plată a fost de 851 de dolari, iar cea de-a doua de 300 de dolari. Ambel au mențiunea „servicii medicale". Timp de ani de zile s-a presupus că aceşti bai au fost folosiți de Marilyn ca să plătească un presupus avort: chiar dacă nu s poate explica de ce s-au făcut aceste supoziții, banii respectivi au fost totuşi trimi.' lui Grace. Adevărul este destul de limpede: banii au fost, cu siguranță, folosii pentru a plăti tratamentul lui Grace, în această petioadă.

Grace află problemele lui Marilyn

Acum, când Grace Goddard petrecea atât de mult timp în casa lui Marilyn onroe, aceasta din urmă se simțea mult mai în largul ei alături de Grace, părtăşindu-i problemele pe care le avea în carieră. Era nemulțumită de udiourile Fox şi nu ştia ce să mai facă. Din ce îşi va aminti mai târziu, se pare Grace i-a dat nişte sfaturi destul de clare: „Trebuie să fii tare, Norma Jeane. u te lăsa călcată în picioare." Marilyn nu ştia dacă poate face față situației, ntru că Darryl Zanuck nu o simpatiza absolut deloc. Acesta fusese întotdeauna e părere că avea de a face cu o actriță foarte naivă şi prostuță şi nu reuşise să schimbe părerea, oricât de mult s-ar fi străduit. A spus că el disprețuia toate filmele în care ea jucase şi că le considera Lexecrabile", bineînțeles o exagerare spusă sub impulsul momentului. însă, bricare ar fi fost motivul nemulțumirii lui Marilyn, Grace a adoptat o poziție fermă. I-a spus lui Marilyn că ajunsese prea departe ca să se lase manipulată de fcanuck. „Nu uita cine eşti", i-a spus ea. Marilyn i-a spus că erau momente în care n-ar fi dorit foarte mult să uite, clipe dureroase din trecut. „Da, dar aşa ai ajuns lici", i-a amintit Grace cu un zâmbet blând. „Şi acum nu e chiar aşa de rău, nu-i ba?" Marilyn a fost de acord. în mare parte a timpului, nu era chiar atât de rău. Brace era convinsă, ca de obicei, că Marilyn era mult mai puternică decât îşi lădea seama. Dăduse întotdeauna dovadă de mult curaj şi de forță - cu sigu-janță nu era momentul să se oprească. „Ai deja în tine toată puterea de care ai levoie", i-a spus ea lui Marilyn, după o idee a Ştiinței Creştine. „Aşa cum te vezi li, te văd şi ceilalți. Crede în tine şi ceilalți vor face la fel", a conchis ea. I Pe 1 iunie, când a împlinit douăzeci şi şapte de ani, Marilyn şi-a petrecut ziua le naştere alături de Grace, BeBe şi fratele acestuia, Fritz. în seara aceea, au linat-o şi pe Gladys, care era internată la Rock Haven. Aceasta nu şi-a dat seama

era ziua lui Marilyn. „Nu țin minte să te fi născut vreodată", i-a spus ea fiicei le. Apoi, a început să spună din nou că vrea să părăsească sanatoriul. Dacă Marilyn şi Grace țineau măcar un pic la ea, trebuiau să o ajute şi să o scoată mediat de acolo. Conversația s-a încheiat într-un mod neplăcut, la fel ca toate lelalte conversații cu Gladys. Marilyn ajurat să nu îşi mai sune mama de ziua I, spunând că cea de-a douăzeci şi şaptea aniversare era ultima pe care Gladys wea să i-o strice.

I Tot în această perioadă, Grace i-a scris lui Berniece spunându-i că totul Bergea bine, după cum era de aşteptat, şi că acum se ocupa de organizarea Btâlnirilor lui Marilyn (poate ca să nu mai întârzie la ele - chiar dacă acest lucru ba prea puțin probabil.) „Vorbesc serios atunci când spun că, după preşedintele lisenhower, Marilyn este următoarea cea mai solicitată persoană din țară", a Kris Grace despre Marilyn (este interesant faptul că se referea adesea la ea ca

Marilyn. Dacă şi Grace îi spunea Normei Jeane deseori după noul ei nume, jseamnă că transformarea era completă.) A mai povestit şi că a petrecut mult mp cu Marilyn încercând să citească toate scrisorile primite de aceasta din partea fanilor, însă fără prea mult spor. Din punct de vedere al sănătății, Marily îi sugerase mai demult lui Grace să îi spună şi lui Berniece despre boala de cai suferea. I-a părut bine după ce a făcut acest lucru. I-a spus lui Berniece că fuses la doctor şi că situația va fi sub control deîndată ce va face operația de histerecti mie. Spera că, după operație, se va simți din nou „ca un om normal".

Pe 26 iunie, Marilyn a primit o distincție care, probabil, însemna mai mu pentru ea decât oricare alta primită de când devenise faimoasă: imprimare palmelor şi tălpilor sale în ciment, în fața Grauman's Chinese Theater. Aceasi ocazie a fost de fapt un eveniment pentru promovarea filmului Domnii prefer blondele şi Marilyn a venit însoțită de colega ei din film, Jane Russell, amândoi i îmbrăcate în rochii albe cu buline. Se împrietenise foarte tare cu Jane. „Cea m; mare dezamăgire a sa a fost că, în acea zi, Grace se simțea prea rău ca să vin cu ea", povesteşte Wesley Miller, angajat al firmei de avocatură Wright, Wriglv Green & Wright.

„Cele două s-ar fi simțit cu siguranță foarte bine dacă ar fi fost împreună ! acest eveniment. Marilyn mi-a spus că parcă ieri o dusese Grace pe micul Norma Jeane la teatrul Grauman. A povestit că şi-a lipit mânuțele şi picioruşel de urmele imprimate de marile vedete ale copilăriei sale în timp ce Gladys privea.

Cele două mergeau de la un pătrat de ciment la altul... şi la altul, fiecare dedicat unei alte stele de cinema pe care o văzuseră în filme. Acun desigur, Norma Jeane - Marilyn Monroe - se afla în aceeaşi constelație. De fapi era o stea mult mai mare decât multe dintre cele pe care le admira odinioară împreună cu Grace. Pe mine mă mira foarte tare faptul că reuşise atât de mult într-un timp atât de scurt, mai ales având în vedere mediul atât de instabil di: care provenea. «Asta înseamnă, pentru mătuşa Grace, la fel de mult cât înseamn pentru mine», mi-a spus ea. «Dacă nu ar fi fost mătuşa Grace, nu ştiu unde a fi acum, dar sigur nu aş fi acolo unde mă aflu în prezent.»"

Toată luna iulie, Marilyn a suferit de probleme respiratorii. Grace a insista să aibă grijă de ea. I-a luat telefonul din dormitor şi l-a dus în sufragerie, aco perindu-1 cu perne, ca să nu o deranjeze în timp ce dormea. Apoi, dacă suna cineva, nota cu conştiinciozitate toate mesajele.

Tot în această perioadă, Grace s-a alarmat foarte tare pentru că a văzut c i Marilyn era dependentă de somnifere. A realizat că Marilyn nu putea să doarmă fără ele şi că nu putea nici măcar să tragă un pui de somn fără să ia pastile. Apei mai erau „energizantele" pe care trebuia să le ia ca să stea trează când avea, cui a îi spunea ea, „o mahmureală după somnifere". Grace a hotărât că exagerase c i aceste lucruri. Când a discutat, în sfârşit, problema cu Marilyn, aceasta i-a spti că ştie ce face şi că este foarte atentă. „Mătuşă Grace, iau genul ăsta de pastil' de cel puțin zece ani." Vestea aceasta a şocat-o pe Grace, care va mai obsen i şi faptul că Marilyn bea foarte mult - bourbon cu apă minerală -, mult mai mu decât bea în trecut. în plus, Marilyn spunea că mânca mai mult, din cauza stiluh său de viață foarte stresant. însă formele i se rotunjeau din ce în ce mai tare fiecare kilogram în plus se vedea uşor prin hainele acelea mulate datorită căroi

levenise atât de renumită. Neştiind ce să mai facă, va apela la spălaturi ale îolonului1. Dacă trebuia să intre într-o anumită rochie şi i se părea imposibil, |i făcea câte clisme erau necesare ca să poată purta rochia respectivă. Şi până B urmă reuşea şi scăpa de centimetrii în plus într-o singură zi. Chiar dacă era > modalitate extrem de periculoasă de control al greutății, Marilyn o va folosi lot restul vieții sale. Grace nu a putut înțelege niciodată cum putea să facă idarilyn asta. De fapt, nici nu voia să creadă că e adevărat. Se pare că Grace a iflat care erau metodele de slăbit ale lui Marilyn de la Wesley Miller, care venise Jltr-o zi să îi lase lui Marilyn nişte documente la semnat. I-a spus că Marilyn i le confesase

soției sale că făcea clisme ca să slăbească. „N-am auzit aşa ceva în fiața mea", i-a spus Grace lui Miller. „Ei bine, e adevărat. întreab-o pe Marilyn. {unt foarte îngrijorat din pricina asta. Nu e bine ce face. Ar trebui să discute [ineva cu ea." Grace căzu de acord. „Nu pot să cred că Joe o lasă să facă aşa)eva", a spus ea. Apoi a sunat-o pe Berniece ca să o întrebe dacă ştia ce obiceiuri lesănătoase avea sora ei.

„N-am ştiut niciodată că ia somnifere", a spus Berniece. „Şi bourbon? Nu se ^oate aşa ceva! Mă întreb câte obiceiuri rele de care nu ştim o mai avea."

[O ieşire grațioasă din scenă

t în perioada în care Grace Goddard a locuit la Marilyn Monroe, aceasta a Bistat la începutul luptei lui Marilyn cu substanțele care îi afectau starea psihică, lisă, în luna august, şi Grace lua pastile ca să poată suporta durerile provocate le cancerul care se răspândea rapid. în ciuda tuturor eforturilor depuse, Marilyn ni a reuşit să o convingă pe Grace să înceapă chimioterapia. Doctorii aduşi de arilyn i-au recomandat să facă operația de histerectomie şi se pare că au existat omente în care chiar s-a gândit să accepte, dar, până la urmă, s-a hotărât să bl facă niciodată această operație. Oricât de mult s-ar fi străduit Marilyn să o bnvingă pe Grace să se opereze, aceasta era de neclintit. I Era o bătălie pierdută din toate punctele de vedere. Marilyn nu mai avea ce ce să o convingă pe Grace să urmeze sfatul unanim al doctorilor care o bnsultaseră. în această perioadă, Marilyn se pregătea să plece pentru că înce¬tau filmările la Fluviul fără întoarcere. Fără tratament şi fără intervențiile constante le lui Marilyn, era tot mai evident că Grace va muri. însă ea credea în bntinuare că principiile Ştiinței Creştine o vor vindeca. Neştiind ce să mai facă, B afară de rugăciuni, în cel mai bun caz, cele două femei apelau deseori la nutorul câtorva sticle de vin în fiecare seară. Era ca şi cum alcoolul le făcea să fate, chiar dacă pentru scurt timp, că una dintre ele era pe moarte. De câteva kri, de disperare, Marilyn va încheia serile acestea cu o mână de somnifere.

[1 Mae West a făcut toată viața, în fiecare zi, spălaturi ale colonului, nu pentru [controlarea greutății, ci pentru curățare. Se spune că folosea acest procedeu cu I cafea şi cu ierburi.

în timpul petrecut împreună cu Grace, dulăpiorul lui Marilyn se umplea c tot felul de calmante prescrise de diverşi doctori pentru tratarea cancerului a

afecțiunilor suferite de Grace şi unele medicamente care făceau boala mai „uşi | Jj|" suportabilă". în acelaşi timp, ambele femei îşi tratau stările de anxietate c fgji' barbiturice, inclusiv fenobarbital. Marilyn îşi lua pastilele cu conştiinciozitate Grace nu. Le punea deoparte, promițând că le va lua mai târziu.

La sfârşitul lui iulie, Marilyn a trebuit să plece pentru că începeau filmările Grace s-a întors la familia sa. Ambele ştiau că Grace se ducea acasă să moar, Grace Goddard se va stinge din viață la 23 septembrie, în timp ce Marilyn ei plecată la filmări. Avea doar cincizeci şi nouă de ani.

O descoperire şocantă despre Grace

Soțul lui Grace Goddard, Doc, le-a spus lui Marilyn şi lui Berniece că moarte ei a survenit brusc: „cancerul a preluat pur şi simplu controlul". Acesta nu şti cât timp se luptase Grace cu boala. „Moartea lui Grace ni s-a părut, mie şi li Marilyn, foarte tristă şi fără rost", a spus Berniece peste câțiva ani, „şi nu ai trecut niciodată cu adevărat peste acest moment."

După cum era de aşteptat, înmormântarea, care a avut loc pe 1 octombrk a fost un moment foarte dificil pentru Marilyn. „Simt că punctul meu de spriji a dispărut", i-a spus ea după înmormântare lui Berniece, plângând, la telefon A spus că i se părea că „viața este un şir de pierderi".

Berniece i-a spus că spera ca Joe DiMaggio să reprezinte un sprijin pentn ea în clipele acestea şi Marilyn i-a răspuns că el era acum, fără îndoială, mul mai important pentru ea decât fusese vreodată.

După înmormântare, Marilyn va primi un telefon din partea Idei Bolendei care a avut darul s-o liniştească. Nu mai vorbiseră de câțiva ani. Viața lui Marilyi i urmase un curs destul de întortocheat şi pierduse orice legătură cu soții Bolendei

Totuşi, Ida şi Wayne erau bine sănătoşi şi locuiau în continuare în Hawthorne în această discuție, Ida i-a explicat lui Marilyn că se mutase împreună cu soții ei chiar în casa de lângă cea în care crescuse Marilyn şi că transformase casa cea veche într-un cămin pentru angajații fabricii din zonă. Se descurcau binişor ci. banii pe care-i câştigau astfel. „Sper că ştii că, dacă ai nevoie de ceva, bani san orice altceva, mi-aş dori foarte mult să apelați la mine", i-a spus Marilyn, aşa cum îşi aminteşte fiica adoptivă a Idei, Nancy Jeffrey. „Ați făcut atât de mult pentru mine. Mi-ar plăcea să vă pot fi de ajutor." Ida i-a mulțumit de

ofertă, însă se descurcau foarte bine şi nu aveau nevoie de ajutor. „Voiam să îți spun cât di rău îmi pare de mătuşa ta, Grace", i-a spus Ida. Amintindu-şi apoi de conflictel< de lungă durată dintre ea şi Grace, a spus: „Sincer, nici până în ziua de azi ni am reuşit să îmi dau seama de ce nu mă plăcea deloc. Nu ştiu ce rău i-am făcut Tu ştii?" Atunci Marilyn i-a spus că nu mai avea rost să încerce să afle după ațâți, ani. „Ştiu că mă iubeați amândouă şi asta contează." Ida i-a mai spus apoi c;

a foarte supărată de lucrurile care apăruseră recent în ziare despre perioada trecută de Marilyn în casa familiei Bolender. „Au scris că ne-am purtat urât tine şi că eram săraci", i-a spus Ida. „Nu înțeleg de ce, Norma Jeane." Ida a us că citise într-un articol că Marilyn a primit odată de la Grace o felicitare cincizeci de cenți în ea. Se pare că Marilyn i-a spus reporterului că Ida i-a luat nii pentru că îşi murdărise hainele. „Dar asta nu s-a întâmplat niciodată,

orma Jeane", i-a spus Ida. „Ştii că nu e posibil să se fi întâmplat, nu-i aşa?" Ida spus că nu ar fi făcut niciodată aşa ceva şi că a suferit tare mult când a citit este minciuni. Marilyn a încercat să îi explice cum mergea treaba în show siness, spunându-i să nu creadă tot ce scriu ziarele, „în special când este vorba

espre Marilyn Monroe", vorbind despre sine la persoana a treia. însă adevărul te că Marilyn alimenta deseori flăcările controversei cu tot felul de informații

espre vremurile petrecute în casa familiei Bolender, descriind situația mult mai 'stă decât în realitate. De asemenea, Marilyn nu a făcut niciodată nimic ca să ctifice aceste informații false. Conversația s-a încheiat cu toate urările de bine cu promisiunea că vor păstra legătura. După discuția cu Ida, se pare că Marilyn a sunat-o pe Gladys şi i-a spus că

rietena ei Grace murise. Gladys a răspuns că poate era mai bine aşa. După cum

a aflat mai târziu, se pare că aceasta a spus că Grace era urmărită de ani de

le şi că, dacă nu ar fi murit aşa cum a murit, „cineva ar fi omorât-o cu sigu-nță". Marilyn a ascultat-o cu răbdare, încercând din răsputeri să nu se supere, ndindu-se că ar fi trebuit să fie obişnuită deja cu afirmațiile supărătoare făcute

e mama sa. Spera în sinea ei că Gladys va fi afectată de moartea prietenei sale. ate că tristețea ar fi fost un semn de vindecare, însă nu a fost cazul. Marilyn spus mamei sale că intenționa să o viziteze cât de curând. „Nu cred până nu d cu ochii mei", i-a spus Gladys, apoi a închis.

După mulți ani de la moartea lui Marilyn, se va afla că Grace Goddard s-a nucis. în certificatul de deces scrie: „Moarte survenită în urma otrăvirii cu rbiturice: ingerare de fenobarbital." Se pare că Grace, o femeie care avusese totdeauna tot felul de soluții pentru problemele tuturor, dăduse în final de o oblemă pentru care nu găsea nici o soluție: cancerul. în ultima parte a vieții le, cea mai mare dilemă a sa era cum să pună capăt cât mai repede suferinței miliei sale, care o vedea cum se stinge, încet, din viață. Atunci şi-a pus capăt 'elor, rapid, pentru a-i apăra pe ceilalți de suferință, ghidându-se după aceleaşi incipii după care îşi condusese viața.

După înmormântare, Marilyn Monroe a plecat cu limuzina înapoi la aparta-entul său. Se găsea din nou singură, în locul în care încercase să o îngrijească Grace şi să o facă bine, dar fără rezultat. Mătuşa Grace plecase pentru tot-eauna. Singura femeie pe care se putuse baza până atunci dispăruse. Acum "rea că tot ce rămăsese din Grace Goddard în casa lui Marilyn erau nişte lucruri are o puteau ajuta să treacă puțin mai uşor peste această pierdere: sticle de ăutură şi medicamente.

Răzvrătirea lui Marilyn

Spre sfârşitul lui 1953, Marilyn Monroe se apropia cu paşi repezi de o cade nervoasă. Lucra din greu, relația cu Joe DiMaggio o secătuia de toată energ (chiar dacă nu s-a gândit niciodată să îl părăsească), era în continuare tare aft tată din cauza morții lui Grace, era îngrijorată din pricina lui Gladys iar relai cu studiourile 20th Century-Fox era încordată. Cei de la studio au anunțat-o următorul ei film va fi intitulat The Girl in Pink Tights {Fata în colanți roz). în de când a auzit titlul, Marilyn şi-a dat seama că era vorba de un alt rol de blon. prostuță şi a răspuns că nu acceptă să joace în el. Dacă ar fi trecut de baric titlului, ar fi descoperit că filmul era bazat pe un musical jucat recent pe Broadw, spectacol cu acelaşi titlu, în care juca cântăreața şi dansatoarea franceză Z Jeanmaire. „Regizorii cred că pur şi simplu trebuie să mă fâțâi puțin, nu să jot s-a plâns ea unui reporter. într-o declarație dată altuia, şi-a exprimat nemuli mirile mai direct: „Sunt nerăbdătoare să fac altceva", a spus ea. „E grozav de gn să

storci din tine până şi ultima picătură de sexualitate. Mi-ar plăcea să joc roii ca Julie, din Bury the Dead, Gretchen, în Faust şi Teresa, în Cradle Song. Nu vre să fiu actriță de comedie la nesfârşit."

încă de la primele filme cu sunet, actorii angajați de studiouri erau fort; să joace în toate filmele care li se ofereau şi trebuiau să fie mulțumiți. Cânți i venit vorba de filmul The Girl in Pink Tights, Marilyn a dat dovadă de un tup> i şi de o viclenie nemaivăzute: a cerut să vadă scenariul. Darryl Zanuck, care ra a ascuns niciodată faptul că nu o plăcea şi, din păcate, nici nu o respecta i" Marilyn, a spus că nici nu se gândeşte să îi dea acesteia voie să vadă scenarii;; De fapt, ea nici nu voia vreo „aprobare": voia, pur şi simplu, să vadă scenarii1 Şi dacă acesta nu era pe placul ei, refuza rolul respectiv. Zanuck a spus că film111 va costa studiourile Fox mai mult de două milioane de dolari şi că rolul fuse* „scris şi conceput" special pentru Marilyn. Acesta pur şi simplu nu înțelegea can era problema. The Girl in Pink Tights nu fusese, bineînțeles, „scris şi concepi;; pentru Marilyn, din moment ce spectacolul fusese pus în scenă, fără succes, 1 < Broadway.

Situația s-a înrăutățit. Când Marilyn a aflat că Frank Sinatra câştiga cinci in 11 de dolari pe săptămână în timp ce ea doar o mie cinci sute, a devenit şi mai nemulțumită de studiourile Fox. „Lucrez de mult timp în branşă şi ştiu ce e bina pentru tine", i-a răspuns unul dintre directorii studiourilor. Răspunsul ei a fosi „Eu lucrez de puțin timp în industria asta, dar ştiu mai bine decât voi ce este mai bine pentru mine."

Mai târziu, va declara despre Fluviul fără întoarcere şi despre Spectacolul cea mai bună afacere (filmat ulterior): „Am fost distribuită în aceste filme fă 1 să mi se ceară părerea, ba chiar împotriva dorinței mele. Nu am avut de ales 1 situațiile acestea. Vi se pare corect? Muncesc din greu, mă mândresc cu mesei mea şi sunt un om ca toți ceilalți. Dacă mai joc multe roluri ca cele pe care 1 le oferă Fox, publicul se va sătura repede de mine."

în aceeaşi perioadă, Marilyn a început să i se confeseze unui foarte bun 'eten şi excelent fotograf, pe nume Milton Greene (care a făcut multe dintre le mai frumoase fotografii ale actriței). I-a spus că era foarte nemulțumită din uza sumei de batjocură pe care o primea în această perioadă de la studiourile x: o mie cinci sute de dolari pe săptămână. I-a spus că rolurile jucate erau

ate la fel, roluri de blondă prostuță foarte atrăgătoare" şi „E foarte obositor, -am săturat." Green i-a sugerat să pună bazele propriei companii de producție, ături de el. Atunci ar fi avut posibilitatea să îşi aleagă rolurile, să îşi selecteze mele şi să lucreze alături de studio şi nu doar pentru studio. în zilele noastre, sigur, marii actori îşi dezvoltă propriile proiecte sau cel puțin îşi aleg rolurile

grijă, ca să nu fie numai pe gustul lor, ci şi pe gustul publicului cultivat de . Majoritatea marilor vedete au propriile companii de producție, cu ajutorul rora dezvoltă şi finanțează genul acesta de proiecte. în timp ce marii actori țineau propriile companii de producție (câțiva dintre ei fiind Jimmy Stewart, rk Douglas, John Wayne şi Burt Lancaster) şi, cu ajutorul lor, dețineau ntrolul deplin, atât financiar, cât şi creativ asupra carierei personale, situația

era aceeaşi în cazul vedetelor de sex feminin.

însă Marilyn Monroe urma să schimbe această situație. Era singura soluție, Marilyn şi Milton şi-au propus să îşi creeze propria companie. Au început să cute despre această problemă şi cu avocații lor. Aceasta era cu siguranță o odalitate bună de evitare a rolurilor de „blondă prostuță".

La data de 15 decembrie, Marilyn ar fi trebuit să se ducă la serviciu, însă nu făcut-o. Persoanele trimise de studio la casa ei de pe strada Doheny în cercarea de a o face să se răzgândească au fost imediat întâmpinate de Joe /laggio, care le-a ordonat furios să plece de pe proprietatea lor. Era o perioadă plină de probleme pentru Joe şi Marilyn. El era în continuare mulțumit de faptul că Marilyn îşi petrecea o mare parte a timpului la serviciu, d preocupată de carieră. După părerea lui, Marilyn nici măcar nu mai era eaşi femeie pe care o cunoscuse cu un an înainte. Era tot timpul distrată, sită şi neliniştită. Dacă nu lua pastile, nu putea dormi. Apoi zăcea aproape tă ziua următoare. Joe era de părere că Marilyn avea nevoie de o pauză, o uză lungă. însă acest lucru nu se putea întâmpla în viitorul prea apropiat. Avea program extrem de încărcat, cu apariții TV, şedințe foto, repetiții şi, desigur, e.

„Joe se săturase până peste cap de cariera lui Marilyn", povesteşte Stacy wards, jurnalistă de sport în Philadelphia, care îl cunoştea bine pe Joe. „Ştiu s-a dus cu ea în Canada, la filmările pentru Fluviul fără întoarcere. M-a sunat acolo în interes de serviciu şi mi-a spus: «Nu suport să stau aici. Toți se poartă ea de parcă ar fi vreo prințesă şi, dacă mă întrebi pe mine, cred că devine mult a răsfățată. Acum se aşteaptă ca toată lumea să se poarte cu ea ca angajații la

studio şi asta nu e viață.»". A spus că voia ca ea să părăsească industria divertisment. «O să ne cumpărăm o casă frumoasă în San Francisco şi o să cern o viață mai simplă», mi-a spus Joe. I-am răspuns: «Joe, aici vorbim de aceeaşi Marilyn Monroe: adică de vedeta de cinema? Pentru că nu o văd pară sind prea curând lumea filmului. Mi se pare că îi place prea mult ceea ce face Iar el a replicat: «Da, da, las' că mai vedem noi. » îl ştiam bine pe Joe şi în dădusem seama că în străfundul sufletului lui nu era vorba doar de cariera li Marilyn. Ea primea acum toată atenția pe care se obişnuise el să o primeasc; Atunci când intrau împreună într-o încăpere, el dispărea. Nu se putea obişm cu toate acestea. Până atunci, el fusese în centru atenției. însă, pe lângă Marilyi nici un bărbat nu mai putea fi în centrul atenției. Ea atrăgea atenția oriunde s-; fi dus şi el nu putea accepta asta."

Natasha joacă în continuare dublu

Natasha Lytess continua să fie, desigur, un element permanent în viața li Marilyn Monroe. Majoritatea celor din jurul actriței erau de părere că aceasi era hotărâtă să o controleze pe Marilyn, dându-i mereu de înțeles că îi esi indispensabilă. „Nu este o actriță înnăscută", a spus Natasha într-un interviu di 1953. „Trebuie să învețe să aibă o voce şi un glas liber ca să poată juca în film'. Din fericire, Marilyn are un instinct minunat ca să găsească exact momente' potrivite. Cred că până la urmă va deveni o actriță bună."

„Nu a existat nici un moment din filmele făcute de Marilyn în aceasi perioadă în care Natasha să nu fie cu ea", a spus Jane Russell, care a jucat alătur de Marilyn în Domnii preferă blondele. „Mi se părea că Marilyn se bazează prc.i mult pe ea. După ce filma o scenă, se ducea repede la Natasha să vadă ce parei are. Şi ştiu cu siguranță că regizorilor nu le plăcea asta. La un moment dai Natasha a fost chiar dată afară de pe platoul de filmare a peliculei Domnii prefei : blondele pentru că regizorul se săturase pur şi simplu de prezența ei."

însă doar câteva persoane ştiau că Natasha avea un scop dublu în viața Im Marilyn: cu siguranță, era profesoara ei de actorie, dar era şi singura persoan.i care o putea calma pe Marilyn atunci când „vocile" din mintea ei deveneau pre i puternice.

în filmul Domnii preferă blondele, Marilyn avea o scenă alături de Charli Coburn, al cărui personaj, Piggy, trebuia să îi recite personajului interpretat

Monroe, Lorelei, un vers în limba swahili. „Desigur că actorul vorbea păsăreşti , însă Coburn citea în fiecare dublă replica într-un mod diferit", a scris Natasha într-o scrisoare adresată fostei sale eleve, Helena Albert.

Nu se ştie din ce motiv, vocea acestuia şi modul cum repeta acel cuvânt u i i-au mai putut ieşi din minte lui Marilyn. Se pare că, la câteva zile după filman a acestei scene, Marilyn s-a încuiat la ea în cabină şi a refuzat să vorbească i u cineva în afară de Natasha. Regizorul, Howard Hawks, a modificat program til de filmări şi a chemat-o de îndată pe profesoara de actorie, care a sosit imedia Din ce îşi aminteşte Natasha, Marilyn i-a explicat că pur şi simplu nu putea op: vocea lui Coburn pe care o auzea în cap repetând cuvintele în swahili.

„Era ca şi cum vocea lui o bântuia", a scris Natasha. „Marilyn mi-a spus că ci nu se mai putea uita la Charles Coburn. Şi înainte de toate astea, îl plăcuse arte mult. Apăruseră împreună şi în filmul Afaceri necurate." însă, în mai puțin de o oră, Natasha a reuşit să o pună din nou pe picioare Marilyn. Era ca şi cum nu se întâmplase nimic. Natasha ştia cum să o scoată Marilyn din acest gen de crize. „De fiecare dată când Marilyn intră în panică ntr-un motiv oarecare, eu sunt singura care are leacul", a scris Natasha, într-un il oarecum criptic.

în mod asemănător, în timpul filmărilor de la Cum să te măriți cu un milionar, atashei i s-a interzis să mai vină pe platou. Ziua următoare, nici Marilyn nu mai venit la lucru, spunând că avea bronşită. Marilyn justifica adesea crizele le, inventând tot felul de suferințe fizice. Când cei de la studio i-au trimis un Octor acasă, lucru obişnuit în acea perioadă, ea a insistat să vobească cu atasha. Din nou nu ne surprinde faptul că Marilyn s-a întors repede la lucru Natasha a fost şi ea primită pe platou, chiar cu un salariu mai mare. Nunnally hnson, care lucra alături de Marilyn în filmul respectiv (în martie 1953), îşi inteşte: „Natasha îi dădea sfaturi foarte rele în această perioadă, justifi-ndu-şi prezența pe platou prin comandarea repetării insistente a scenelor şi "'mentându-se pur şi simplu din nesiguranța lui Marilyn. «Da, a fost bine, draga ea», îi spunea ea lui Marilyn, «dar poate că ar trebui să mai încercăm odată.» Nu sunt sigură, însă am impresia că Joe simțea că Natasha era mai impor¬tă pentru Marilyn decât el - şi s-ar putea să fi avut dreptate. «Dacă ar fi după 'ne, Morticia ar trebui să se ducă să se plimbe şi să ne lase în pace», i-a spus DiMaggio lui Stacy Edwards. «Poate că aş reuşi să am o legătură mai strânsă Marilyn dacă n-ar fi şi femeia asta pe aici, tot timpul. Ține minte ce-ți spun, eia asta o să o distrugă.»"

Doamna DiMaggio

Marilyn Monroe ştia că va fi suspendată de studiourile Fox dacă refuza să ă pe platouri ca să filmeze The Girl in Pink Tights. Dar nu îi păsa. Anul care "use o extenuase. întâmplările nefericite curseseră unele după altele. Ce a fost, ost. Luase o poziție fermă împotriva studioului şi nu putea începe să regrete m. Ştia că mătuşa Grace ar fi fost complet de acord cu comportamentul ei ță de Darryl Zanuck. Grace nu ar fi dorit ca Marilyn să stea în banca ei şi să lase pe Zanuck să o calce în picioare, „indiferent cine este el."

Marilyn va povesti mai târziu că era convinsă că avea nevoie de un alt ceput, odată cu venirea noului an, 1954. Dar noul început era viața alături de ? Simțea că el este tot ce i-a rămas, odată cu dispariția lui Grace. în noaptea eea, la ora douăsprezece fără un sfert, Marilyn a luat avionul spre San ancisco pentru a se întâlni cu Joe.

Odată ascunsă în San Francisco, Marilyn a locuit împreună cu Joe şi cu soi acestuia, Marie DiMaggio, în casa lui Joe. S-a integrat foarte bine în familia lu Era mereu dispusă să ajute la treburile casnice: spăla vase, făcea curat cu Mai după Joe şi după fratele său, Dom - voia să facă tot ce era nevoie. într-adevă de fiecare dată când Marilyn era în mijlocul unei familii şi i se cerea să se alătu membrilor acesteia, Marilyn o făcea cu mult entuziasm. într-o dimineață, a pi gătit un mic dejun copios pentru Joe, familia şi prietenii săi, un mic dejun chi; delicios. Marie o ajutase foarte mult. Aceasta era Marilyn pe care şi-o dorea J< DiMaggio: o femeie de casă, calmă şi împăcată cu statutul ei de gospodin Aceasta era, bineînțeles, doar o viață imaginară pentru Marilyn. Este adevăr că era nemulțumită de direcția luată de cariera ei, însă nici nu se gândea renunțe. Totuşi, acum se simțea bine şi nu avea nici un rost să îi amintească 1 Joe că situația aceasta era temporară.

îi plăcea să îl vadă fericit şi vedea că ea era relaxată şi el era la fel. Au mc la pescuit, au spălat maşina împreună, au făcut plimbări lungi. A fost o săpt mână minunată. Apoi, în Ajunul Anului Nou, în 1953, Joe a cerut-o în căsători în lumea idilică pe care o creaseră în ultima săptămână, celor doi le venea uş< să uite toate problemele care existau între ei. Probabil că atunci au avut senzat că erau perfecți unul pentru celălalt. însă totul a fost o iluzie. în acest mome:

romantic, Marilyn a spus că acceptă să se căsătorească cu el. Au hotărât : păstreze logodna secretă în fața mass-media şi să se bucure pur şi simplu v timpul petrecut alături de familia lui Joe, care era încântată de veste.

Până la urmă, studiourile Fox au cedat şi i-au trimis lui Marilyn scenariul ii la The Girl in Pink Tights. Pentru ea, aceasta a fost o mică victorie. Probabil i era şi prima dată când îl convinsese pe Darryl Zanuck să facă ce voia ea. îns, după cum se aşteptase, după ce a aruncat o privire asupra scenariului, şi-a d. seama că instinctele nu o înşelaseră. Era o poveste ridicolă şi plină de clişee a hotărât să nu joace în acest film. Deîndată ce le-a transmis celor de la stud i hotărârea luată, studioul a suspendat-o, ceea ce înseamnă că nu mai primi salariu. S-a obişnuit repede cu ideea aceasta, pentru că oricum nu o plătea foarte mult.

între timp, Marilyn începuse să lucreze la un articol, compus din trei part pentru o revistă, în colaborare cu scriitorul Ben Hecht. Acesta s-a dus în Sa Francisco ca să îi ia un interviu, timp de patru zile, despre povestea vieții ei sau, de fapt, despre povestea vieții pe care dorea ea să o prezinte în aci perioadă, pentru revista Ladie's Home Journal. Până la urmă, povestea scrisă ci Hecht va ajunge într-o carte intitulată My Story (Povestea mea) şi publicată dre| „memoriile" lui Marilyn, la mulți ani după moartea ei (şi, de fapt, şi du) moartea lui Hecht).

My Story nu este o carte rea, chiar dacă evenimentele nu sunt bine puse ca la cap şi există nenumărate informații incomplete. Cititorul deduce, totuşi, idei că Marilyn doreşte să fie considerată o victimă şi că şi-a conceput toate poveşti având în minte acest scop. Una dintre anecdotele apărute după lansarea căn

une că Marilyn a vrut să se sinucidă de două ori, ambele dați din cauza rela-ilor sale cu partenerii de sex opus.

S-ar putea ca una dintre întâmplări să se refere la incidentul de după moartea Ui Johnny Hyde, când a fost salvată de Natasha Lytess. Celălalt incident rămâne |n mister până în zilele noastre, chiar dacă aceasta i-a povestit lui Hecht că s-a upărat foarte tare când a fost salvată a doua oară, pentru că îşi dorea foarte lult să moară. „însă acum îmi pare bine că s-a întâmplat ce s-a întâmplat. Sunt ricită că trăiesc şi sper să rămân încântată de acest lucru mult timp de acum lainte."

Unele persoane din viața lui Marilyn dezaprobă total această carte, aşa cum Bce sora ei vitregă, Berniece, care spune că povestea este „pe jumătate inven-Btă". Nu se ştie cine profită de pe urma acestei cărți, dar este foarte probabil A aceştia să nu fie membrii familiei sale. Apropiații lui Marilyn sunt şi mai onsternați din cauza faptului că există undeva un document cu înțelegerea intre Marilyn şi Ben Hecht, semnat la data de 16 martie 1954, în care scrie clar Hecht nu va avea dreptul „să publice materialul decât în articolul din revista die's Home Journal." Cu toate acestea, My Story este o carte în care apar Wvintele lui Marilyn despre propria sa viață. Dacă o citim acum, observăm că iptele sunt reale, doar că şirul evenimentelor este incomplet.

Cununia civilă dintre Joe şi Marilyn a avut loc la data de 14 ianuarie 1954, i San Francisco. O mare parte a publicului şi a jurnaliştilor au fost de părere i această cununie a fost oarecum nepotrivită pentru o vedetă ca Marilyn. Era ibrăcată într-un costum maro cu guler de hermină şi nu a avut ținuta gran-ioasă la care s-ar fi aşteptat ceilalți. La primărie i-au aşteptat sute de fani şi de sporteri, pentru că studiourile Fox răspândiseră acest zvon, fără ştirea lui Marilyn, ire le ceruse să fie discreți. O ceremonie mai fastuoasă ar fi fost prea mult intru Marilyn în acea perioadă. Tot atunci, Marilyn i-a cerut lui Joe DiMaggio 1 lucru neaşteptat. Dacă murea înaintea lui, acesta accepta să îi aducă flori la lormânt în fiecare săptămână? Joe a acceptat, având în vedere faptul că William îwell îi făcuse acelaşi jurământ actriței Jean Harlow.

Noua familie DiMaggio şi-a petrecut luna de miere în orăşelul Paso Robles, înă de miere care nu a durat însă foarte mult. Cuplul a plecat apoi, la începutul lui februarie, într-o călătorie de afaceri ntru Joe) în Japonia. La aeroport, presa a observat că degetul lui Marilyn era ndajat cu o atelă. Părea să fie rupt. Marilyn a spus că se „lovise puțin" şi că fusese martor. „A auzit o pocnitură." Totul părea oarecum suspect. Când au uns la Tokyo, au fost surprinşi de puhoiul de oameni care îi aştepta acolo: mii ! fani într-una dintre scenele cele mai haotice văzute de Marilyn până atunci, a evident faptul că era iubită de publicul din toată lumea şi acest lucru era Uțin înspăimântător. în ceea ce-1 priveşte pe Joe, acesta nu a fost deloc încântat e primire. Era clar că popularitatea ei îl eclipsa chiar şi într-o țară străină. Toate ieste constatări l-au făcut pe Joe şi mai ursuz şi mai dezagreabil. La conferința e presă organizată în cinstea lui, pentru promovarea sportului pe care îl jucase, conferință pentru care călătorise de fapt până acolo, lucrurile s-au

înrăutăți Presa i-a adresat aproape toate întrebările lui Marilyn. El stătea lângă ea cu t: aer mai mult decât dezamăgit.

Atunci când cuplul se găsea încă în Orientul îndepărtat, Marilyn a primit d i partea generalului John E. Huli, şeful trupelor din Orientul îndepărtat, invitat; de a participa la un spectacol pentru trupele din Coreea. Marilyn a fost de acor însă Joe nu. Cei doi au avut o discuție aprinsă care s-a încheiat cu replica lui Jo „E luna ta de miere. Du-te dacă vrei." Iar ea s-a dus.

Turneul scurt a început pe 16 februarie şi soldații erau înnebuniți de fieca; dată când o vedeau pe Marilyn pe scenă, cântând piese precum Kiss Me Aga, şi Diamonds Are a Girl's Best Friend. în doar patru zile, a apărut în fața câton mii de militari şi a avut un succes uluitor. Pentru ea a fost interesant faptul < desfăşura această serie scurtă de concerte pe cont propriu: nu mai era lângă i Natasha Lytess care să îi spună ce să facă, nici Darryl Zanuck, care să îi spui cum trebuie să fie, şi nici Joe DiMaggio, care să îi spună că nu are voie. Astl a avut prilejul să îşi dovedească singură că se poate prezenta în fața unui publi folosindu-se de propriul instinct şi că poate chiar cânta, lucru de care nu fuse: niciodată sigură şi pe care nu-1 făcuse niciodată în fața unui public atât de va^ A avut multe de câştigat din experiența aceasta şi s-a simțit mai împăcată cu sii ca oricând.

Şi nici măcar nu a avut emoții. Era ca şi cum fusese lăsată să se descurci folosindu-şi propriile abilități, iar rezultatul a fost foarte bun. „Simțeam că în; aparțin mie însămi", va spune ea mai târziu. „Am avut pentru prima dată în viai. . mea senzația că oamenii mă acceptau şi mă plăceau aşa cum sunt. Şi asta în i dorisem dintotdeauna."

în finalul ultimului său spectacol, Marilyn le-a spus soldaților: „Şi acum ni i întorc la cea mai importantă persoană din viața mea: Joe. Vreau să întemeie o familie şi familia este mai presus de carieră."

La întoarcerea soților DiMaggio în America, pe 24 februarie 1954, lucruri Ir au decurs ca de obicei: probleme peste probleme. Relația nu mergea deloc bin între cei doi. încă se mai simțea faptul că DiMaggio nu se putea împăca c. succesul lui Monroe. De exemplu, atunci când ea i-a vorbit de turneul din Coreț i şi a exclamat: „N-ai mai auzit niciodată aplauze ca alea!" Joe i-a răspuns: „B.i da, am auzit." Părea că acesta dorea să îi amintească faptul că ea nu era singur i vedetă din familie. Cu siguranță, Joe nu dorea ca soția lui să devină o vede! i mai

mare decât era deja, pentru că, după spusele lui, nu credea că ar face faț; Cei doi au început să lupte pentru viitorul lor, încercând să încadreze cariera c în planurile lor de cuplu căsătorit. Marilyn încerca să rămână optimistă. „T iubesc de simt că îmi sare inima din piept", i-a lăsat ea lui Joe un bilet în 195< „îmi doresc ca într-o zi să fii mândru de mine ca persoană şi ca soție a ta şi c mama viitorilor tăi copii. (Cel puțin doi! M-am hotărât.)"

Tot în această perioadă, în timpul unei călătorii în Los Angeles, Joe l-a sun; pe prietenul său, impresarul Norman Brokaw, care îi făcuse cunoştință cu Marily;

ft*

MARILYN MONROE

) 1950. Joe i-a spus că are nevoie să stea de vorbă cu el. Cei doi s-au întâlnit I Polo Lounge de la hotelul Beverly Hills şi s-au aşezat la o masă din spate. liMaggio părea foarte nefericit. „Nu mai ştiu ce să fac, Norm", a spus el, din ce i aminteşte impresarul din conversație. „O iubesc, dar nu îi pot accepta cariera. rreau să renunțe, dar ea nu vrea."

Norman a meditat puțin asupra problemei prietenului său, apoi a spus: „Joe, isă-mă să îți explic ceva, în calitate de impresar. în branşa asta nu există nici actriță care ar renunța la Clark Gabie sau Tyrone Power sau Spencer Tracy entru vreun bărbat. De fapt, nu ştiu nici o actriță dispusă să renunțe la cariera J plină ascensiune, la fel cum nici tu nu ai fi renunțat la cariera ta sportivă jainte de vreme." Norman a continuat: „Ce-ar fi dacă tu te-ai strădui să spargi [cordul de cincizeci şi şapte de lovituri şi în viața ta ar intra o fată care ți-ar)une: «Nu, trebuie să te opreşti la cincizeci şi şase. Nu poți merge mai departe entru că nu vreau eu.» Cum ai reacționa în situația asta? Joe DiMaggio a stat secundă pe gânduri. «Nu mi-am pus niciodată problema aşa. Acum înțeleg.» Ei bine Joe, aşa stă treaba», a conchis Norman. «Ăsta e terenul pe care joci, rietene. Nu o să renunțe la carieră cum nici tu nu ai renunțat înainte să fii regătit să o faci. Deci, trebuie să te obişnuieşti, că dacă nu, îți jur că o să o pierzi.»"

Joe i-a mulțumit lui Norman de sfat. Va încerca să îl urmeze... însă nu îi va uşor. La scurt timp după întrevederea cu Norman, Joe va scrie în jurnalul său îrsonal despre Marilyn: „Fără gelozii... Nu uita cât de singur şi de nefericit eşti, iai ales atunci când nu eşti cu ea."

Spectacolul - cea mai bună afacere

în martie 1954, când studiourile Fox au hotărât că Marilyn nu era obligată joace în The Girl in Pink Tights, victoria ei asupra studiourilor părea completă.

I schimb, i-au oferit un rol secundar în Spectacolul - cea mai bună afacere şi un

II mai mare în Şapte ani de căsnicie. în plus, studioul i-a promis că îi oferă un

ttitract nou în august şi un bonus enorm, de o sută de mii de dolari. Părea că

arryl Zanuck îşi schimbase, în sfârşit, părerea sau că cel puțin îşi dăduse seama

Marilyn era un lucru bun pentru studio şi că nu voia să o piardă. Marilyn a început lucrul pentru filmul Spectacolul - cea mai bună afacere l luna mai. Acest musical prelucrat în CinemaScope, sunet stereo şi folosind ihnologia Technicolor, având multe vedete în distribuție, cu piese clasice Mnpuse de Irving Berlin şi cu costume nominalizate la premiile Oscar, avea iccesul asigurat. Până la urmă, în el jucau vedete precum Ethel Merman, onald O'Connor, Dan Dailey Mitzi Gaynor şi cântărețul de muzică pop Johnnie ay. în acele vremuri de început al musicalurilor create la scară mare de către rudiouri, organele de decizie de la F'ox ştiau că le lipsea un ingredient care să facă pe cinefili să dea buzna în cinematografe: Marilyn Monroe. Şi, chiar dacă blul acesteia nu fusese încă scris în scenariu, el a fost adăugat după aceea,

i

ținându-se cont de toate discuțiile în contradictoriu care avuseseră loc când s discutat de filmul The Girl in Pink Tights.

Un vers din coloana sonoră a filmului îl descrie foarte bine: „Totul la el esi atrăgător." Filmul are o durată de 117 minute şi cuprinde şaisprezece nume; muzicale, dintre care cel puțin jumătate sunt puse în scenă într-un mod atât o elaborat, încât este dificil să ne imaginăm că s-ar mai putea crea ceva în zile noastre care să se asemene cu acest film, chiar şi cu ajutorul IGC (imaginilor graficii pe computer). Filmul ne spune povestea familiei Donahue, prezentă |

scenă între anii 1919 şi 1942. Numeroase musicaluri au scos la iveală, încă d Epoca de Aur a Hollywoodului şi până la mijlocul anilor 1960, faptul că public aprecia cel mai mult poveştile despre familiile din show business: de la famil Cuhan şi Foy, până la Gypsy Rose Lee şi familia von Trapp - şi părea că î, contează dacă poveştile erau adevărate sau nu.

Terry şi Molly Donahue (Dailey şi Merman), actori renumiți de vodevil, î folosesc în spectacol cei trei copii, unul câte unul, din fragedă pruncie, până ! adolescență. îi vedem pentru prima dată pe toți cei cinci membri ai famili Donahue, jucând împreună la Hipodromul din New York, într-o piesă foar; lungă, aparținând Alexander's Ragtime Band. Curând după aceea, intră în scei Marilyn, îmbrăcată într-un costum micuț de servitoare franțuzoaică, în roii Victoriei Hoffmann, o garderobieră de la clubul de noapte. Peste două minut aceasta dă o probă pentru producătorul Lew Harrys, cântând şi dansând pe pies. After You Get What You Want (You Don't Want It). îmbrăcată într-o rochie alba şi transparentă, care lăsa să se vadă o mare parte din trup, cu aplicații de bijutei. şi ornamente brodate plasate strategic pe crăpătura până la şold, cu rochia mulai i şi cu o coroană din pene albe de egretă, Marilyn era de o frumusețe răpitoan

Filmul prezintă apoi relațiile complexe care iau naştere între Victoria şi familia Donahue. Când personajele se împacă şi îşi cer iertare, sentimentele preiau coi, trolul şi cu toții izbucnesc în lacrimi. Apoi urmează o scenă importantă interpn tată de cei cinci Donahue, Alexander's Ragtime Band. Numărul evoluează apei în piesa Spectacolul - cea mai bună afacere, iar cei cinci membri ai familiei Donahue coboară împreună cu Vicky pe o scară impunătoare, mergând la unison şi cântând pe voci. Merman este îmbrăcată într-o rochie albă, de seară, făt;i bretele, în valuri. Gaynor este superbă într-o rochie roşie mulată, lungă până i 11 pământ. Monroe este, de asemenea, elegantă, într-o rochie albastru închis, cu aplicații argintii şi cu un decolteu modest. Spectatorii au multe de admirat în acest film, Marilyn făcând foarte bine față actorilor profesionişti Ethel Merman Dan Dailey şi Donald O'Connor.

însă filmarea a fost bineînțeles presărată cu probleme, cauzate în mare pari' de Marilyn. Aceasta a fost bolnavă de bronşită aproape pe tot parcursul filmările' şi a fost diagnosticată şi cu anemie. Mai mult, dependența ei din ce în ce mai mare de somnifere şi de barbiturice devenise o problemă reală în viața ei, afet

tându-i performanțele actoriceşti. Era obosită şi aproape tot timpul nefericita Şi, bineînțeles, întârzia foarte des.

Natasha Lytess, care era alături de Marilyn în fiecare zi pe platoul de filmare, pă cum era de aşteptat, va susține mai târziu că, în această perioadă, Joe o tea pe Marilyn şi că aceasta îi dădea detalii despre aceste lucruri groaznice care se confrunta. Este greu de crezut că Lytess spune adevărul, având în dere animozitățile dintre ea şi DiMaggio, însă alți apropiați ai lui Marilyn şi iar persoane apropiate ale lui Joe au mărturisit: „Da, o mai pălmuia din când când", spune unul dintre cei mai apropiați prieteni ai lui Joe. „Şi nici nu părea îi este ruşine că face asta. Ne-a spus că Marilyn scoate tot ce e mai rău din 1 şi că, de obicei, nu era genul acela de persoană. Spunea despre ea că era sfățată, egocentrică şi că îl înnebunea de cap. Mi-a spus că se săturase să o t cocoloşească şi că nu mai voia să îi audă poveştile care se învârt mereu în rul ei şi numai al ei. Atunci i-am spus: «Joe, poate că ar trebui să divorțați.» -a privit ca pe un om nebun: «Nici nu mă gândesc să o las să plece. Să dea iba dacă îi dau drumul.»"

In căsătoria cu Joe DiMaggio, se pare că Marilyn a repetat un tipar în care a alături de un bărbat care nu îi suporta dorințele şi ambițiile. Diferența este acesta o şi abuza fizic şi era o persoană insensibilă. De exemplu, Marilyn i-a ferit odată în dar o medalie de aur pe care inscripționase un citat din Micul 'rtf, de Antoine de Saint-Exupery: „Dragostea adevărată nu poate fi văzută de hi, ci de inimă, pentru că ochii se pot înşela." El şi-a aruncat o privire asupra tatului şi a spus: „Şi ce naiba vrea să însemne asta?"

„Când acesta a venit pe platoul filmului Spectacolul - cea mai bună afacere, a întâmplat să fie ziua în care Marilyn filma scena sa importantă a Valului de Idură. Muncise foarte mult la acest număr împreună cu instructorul cu care cea vocalize, Hal Schaeffer, şi sunt convins că era mândră de rezultate. El a t pur şi simplu nemişcat, ca un bolovan, cu o atitudine foarte neplăcută, fiind ?dent faptul că nu o susținea", spune un membru al echipei de producție a ului. „Marilyn venea la filmare cu vânătăi peste tot şi trebuia să i le acoperim machiaj. Dacă îți păsa de ea, şi sunt convins că tuturor le păsa, voiai pur şi piu să îi spui: «Părăseşte-1 pe bărbatul ăsta. Acum!» Te impresiona atât de re, încât tot ce îți doreai era să o strângi în brațe şi să o protejezi."

Şapte ani de căsnicie

în luna august, Marilyn a început să lucreze la filmul Şapte ani de căsnicie, New York. Mai mult decât oricare alt film al ei de până atunci şi decât oricare

m al ei de atunci înainte, Şapte ani de căsnicie a conturat imaginea lui Marilyn cel mai mare sex-simbol din lume şi ca zeița contemporană a iubirii, imagine care fusese asociată, cu mulți ani înainte, Rita Hayworth. Filmul era inspirat dintr-o piesă jucată pe Broadway, la teatrul Fulton, pe 0 noiembrie 1952, piesă care a avut un succes enorm, cu 1 141 de reprezen-

ții cu casa închisă. Piesa era scrisă tie George Axelrod şi îl avea ca protagonist

pe Tom Ewell, care a câştigat premiul Tony pentru cel mai bun actor. Piesa fuse; cumpărată inițial de Paramount şi urma să fie proiectul lui Billy Wilder, îns, atunci când Wilder a plecat de la acest studio, a luat şi scenariul şi l-a dus studiourile Fox, unde a lucrat pentru acest film ca regizor, coscenarist coproducător.

în film, Ewell interpretează rolul lui Richard Sherman, director editorial, i vârstă de treizeci şi opt de ani, rămas singur în apartamentul său din New Yo> în timp ce soția sa, cu care era căsătorit de şapte ani, şi fiul său erau plecați1 îşi petreacă vara în Maine. Sherman va subînchiria apartamentul de deasupi unei blonde superbe care lucra ca animatoare de televiziune şi căreia, în filn i se spune numai „The Girl" (Fata) - rol jucat de Marilyn Monroe -, femeie < va deveni rapid subiectul fanteziilor lui Sherman. Nu a fost nevoie decât c câteva întâlniri scurte între cei doi, pentru ca Sherman să pornească într călătorie imaginară în stil Walter Mitty, închipuindu-şi că are o aventură cu „Fat; şi imaginându-şi tot felul de situații aproape imposibile.

„Relația" devine atât de serioasă în mintea lui Sherman, încât acesta s transformă într-un paranoic, imaginându-şi că soția sa Helen (Evelyn Keyes aflată în vacanță, a aflat de infidelitatea lui imaginară. Restul acțiunii nu coi tează prea tare, spectatorul pierzând şirul evenimentelor cam de la jumătate filmului. Nu mai este nevoie să spunem că Marilyn este uimitoare în fiecare seen jucată.

Filmările au început la 1 septembrie 1954, la studiourile Fox, din Los Angelc Prima scenă din New York a fost „secvența rochiei care se ridică", filmată pe 15 septembrie la ora unu noaptea. Imaginea cu Monroe, îmbrăcată într-o

rochii realizată de designerul Travilla, de culoare ecru, cu spatele gol, aşezată deasupra unei guri de aerisire de la metrou, şi cu rochia plisată care îşi ia zborul în tim|> ce ea încearcă amuzată, dar fără succes, să o țină în jos, este foarte bine imprimai.) în memoria colectivă a cinefililor din toate timpurile. Cinci mii de curioşi au asistat la filmarea acestei scene la intersecția dintre strada 52 şi Lexington, în apropierea teatrului Trans-Lux. Din păcate, Joe DiMaggio a fost unul dintre ei.

întrebat de Walter Winchell, care se pare că încerca să afle reacția lui Joe c i să o consemneze în articolul său, ce părere are, soțul lui Marilyn a mers pe platoi i să asiste la filmare. în timp ce o privea pe soția sa care juca atât de provocatoi chiar dacă era clar că totul făcea parte din scenariu, s-a înfuriat. Billy Wilder ,i descris privirea de pe chipul lui DiMaggio ca pe o „privire a morții". Chiar daca Marilyn a purtat din modestie două perechi de lenjerie intimă, lumina reflec toarelor tot dezvăluia mult mai mult decât şi-ar fi dorit Joe. James Haspiel prezent, de asemenea, la filmare, îşi aminteşte: „Trebuie să mărturisesc că nu am avut nici o problemă, am văzut perfect prin chiloțeii transparenți ai lin Marilyn. în majoritatea fotografiilor care au fost publicate şi care fuseseră făcut* în seara aceea nu se văd asemenea detalii. Cred că au filmat scena respectiv, de cincisprezece ori şi mi s-a părut foarte palpitant să văd această scenă intima jucată în repetate rânduri. în orice caz, înțeleg perfect furia lui DiMaggio itr-adevăr, Joe a stat acolo cu o privire acră. Ca să spun ceva şi în apărarea lui arilyn, cred că în cabina ei nu erau lumini la fel de puternice ca reflectoarele : pe platou, astfel încât să poată observa exact cât de mult puteau vedea ceilalți."

DiMaggio a plecat apoi repede la hotelul St. Regis şi şi-a aşteptat soția să se toarcă după o zi de lucru. Apoi şi-a vărsat toată furia acumulată asupra ei, ălmuind-o de mai multe ori. Altercația dintre cei doi a fost atât de zgomotoasă, icât persoanele cazate la hotel s-au adresat conducerii, de teamă să nu se în-Imple ceva foarte rău. Natasha, cazată în camera de alături, a fost atât de [armată, încât a bătut tare în uşa soților DiMaggio. „E totul în regulă?" a strigat i, deşi cunoştea, bineînțeles, răspunsul. Uşa s-a deschis brusc şi în fața ei stătea)e, cu fața congestionată şi ochii ieşiți din orbite. „Pleacă de-aici!", i-a spus el ervos. ,Vezi-ți şi tu măcar o dată de treaba ta." în aceeaşi seară, Marilyn şi Joe or lua cina cu Milton şi Amy Greene. Ambii au observat vânătăile de pe spatele i Marilyn. în ziua următoare, Gladys Witten, o coafeză de la studio, a văzut imnele

violenței de pe umerii lui Marilyn, dar „acestea au fost acoperite bine machiaj", a povestit ea.

„Asta a fost picătura care a umplut paharul", îşi aminteşte Stacy Edwards, ire se întâlnise cu Joe prin New York, mai devreme, în ziua aceea. „Din câte m auzit, Joe i-a tras vreo câteva. Şi a fost urât de tot. După ce a lovit-o, Marilyn a spus că i-a ajuns şi că voia să pună capăt căsniciei. Cred că am stat de vorbă I Joe după vreo trei săptămâni de la incident şi l-am întrebat ce se întâmplase noaptea aceea. Acesta mi-a spus: «Trebuie să recunosc că lucrurile au cam ăpat de sub control. Dar mă enervase mult prea tare. Nu-i păsa niciodată de ărerea mea şi voia să facă pur şi simplu ce o tăia pe ea capul.» Asta era ÎMaggio. Era un drăguț atâta timp cât toate mergeau după bunul lui plac. Dacă , devenea o persoană rea. Ca să vă spun sincer, când am aflat că o bătea pe [arilyn Monroe, mi-am pierdut orice formă de respect față de Joe. M-am gândit 1 sinea mea: «Cum poate să dea cineva într-o ființă atât de frumoasă?»"

Câțiva ani mai târziu, Marilyn a recunoscut în fața stilistului ei, Sydney ruilaroff, foarte renumit pentru coafarea vedetelor de la Hollywood: „Joe m-a atut de două ori. Prima oară l-am avertizat: «Să nu mai faci asta niciodată. Nu să suport aşa ceva.» Şi a doua oară, când a fost de față la filmarea unei scene ixy pentru filmul Şapte ani de căsnicie, m-a luat la palme în camera noastră de Otel. Până la urmă, am strigat: «Până aici!» Nu ştiu cum poate un bărbat să ivească o femeie vulnerabilă şi slabă, pur şi simplu, nu înțeleg."

Soții DiMaggio au părăsit New York pe 16 septembrie. în ziua următoare, [arilyn nu a mai apărut la studio. Doctorul a spus că era la pat, cu o răceală Uternică. Avea să se întoarcă la lucru de abia după patru zile. Chiar şi Darryl anuck, care fusese destul de crud în privința comentariilor la adresa vedetei le, Monroe, regreta lucrurile care se întâmplau în viața ei personală. I-a trimis bilet regizorului, asigurându-1: „Unii actori joacă foarte bine, însă nici un actor in acest film nu poate compensa cu personalitatea lui Marilyn."

Billy Wilder a rezumat cel mai bine farmecul lui Marilyn în cuvintele pe ca i le-a spus biografului Donald Spoto: „Aceasta avea un instinct înnăscut can învăța cum să citească o replică comică şi cum să îi dea un plus de farmec, i element special. Niciodată nu a fost vulgară, nici măcar într-un rol care pui < deveni foarte uşor vulgar şi îți dădea o stare foarte plăcută când o vedeai , ecran. în

câteva cuvinte, avea o calitate pe care nu o mai avusese nimeni pâ atunci, cu excepția Grettei Garbo. Nimeni."

Lucrul cel mai impresionant cu privire la rolul interpretat de Marilyn în filn Şapte ani de căsnicie este acela că a reuşit să-şi separe activitatea profesion; de necazurile din viața personală. Acesta este un lucru pe care îl pot face do vedetele adevărate: dau totul în fața camerelor, chiar şi atunci când ar părea . nu mai au nimic de dat. A intrat în pielea personajului „Fata" ca şi cum s-ai născut pentru rolul acesta. De o frumusețe copleşitoare, aceasta ştie foarte bi ce efect are asupra bărbaților şi chiar face glume pe seama acestui lucru. în glumele sunt despre ea şi nu despre bărbați. Melissa Anderson, ziaristă la Viile Voice, a scris: „Prezența lui Monroe te captivează atât de tare, încât, atunci cân nu este pe marile ecrane, aşteptăm, întrebându-ne cu nerăbdare: «Unde ai pleca doamnă DiMaggio?»"

în mare parte a filmului, aceasta apare îmbrăcată în alb, iar în una d fanteziile lui Sherman apare pentru scurt timp în nişte pantalonaşi scurți n> pastelați şi într-o cămaşă de noapte vaporoasă.

Se pare că această vestimentație avea rolul de a evidenția puritatea virgina i a personajului interpretat şi lipsa totală de gânduri necurate. Coafura ei cu păi. I scurt şi ondulat, realizată de Helen Turpin, va rămâne foarte cunoscută de i lungul vremurilor şi va fi asociată cu Marilyn tot restul vieții sale.

După toate acestea, problemele emoționale au preluat controlul asupra lin Marilyn în timpul filmărilor. Se spune că acestea, împreună cu clasicele sau întârzieri şi a pregătirii superficiale pentru rol (un raport ne arată că trebuia să repete cam de patruzeci de ori o singură scenă până ieşea), au adăugat cheltuieli de în< i un milion de dolari la bugetul de trei milioane două sute de mii de dolari destinai întregului film. Cu toate acestea, filmul a acumulat un profit considerabil pent 111 studiourile Fox, de douăsprezece milioane de dolari la box office. Scena statică cu faimoasa rochie care flutură şi care l-a enervat la culme pe Joe a devenit emblema filmului şi echipa de marketing a studiourilor Fox a decretat că această emblema trebuia redată la o mărime de şaisprezece metri. Enorma imagine a lui Monroe i fost apoi decupată şi aşezată cu ocazia premierei filmului în fața teatrului de stai Loew în Times Square. Şi nu este de mirare că a făcut senzație.

Marilyn divorțează de Joe

Era conştientă de faptul că trebuia să facă acest lucru, dar asta nu a simpi ficat decizia pe care trebuia s-o ia. Povestea cea mai cunoscută este că Marih a sunat avocatul, pe Jerry Geisler, şi i-a spus că doreşte să divorțeze. însă arybeth Cooke, care lucra în acea perioadă pentru Geisler, are o variantă total Iferită. Aceasta îşi aminteşte: „Cu toții ştiam că Marilyn Monroe este, în Dntinuare, foarte îndrăgostită de Joe, dar că el o bătea. Cu toate acestea, nu Dia să renunțe la el. Trebuie să mărturisesc faptul că - Jerry nu ar fi vrut să ştie Imeni asta - Marilyn l-a sunat din New York şi i-a spus că este posibil să orească să se separe de Joe, însă nu era încă sigură. Când s-a întors în Los ngeles, aceasta nu îl mai suna pe Jerry ca să îi ceară actele de divorț. Probabil I se gândea că va discuta cineva cu Joe şi lucrurile se vor îmbunătăți. Căuta U disperare o cale de salvare a căsniciei sale. Atunci Jerry i-a spus: «Uite, larilyn, eu te plac foarte mult. Şi în calitate de prieten, trebuie să îți spun: dă-1 e nenorocitul ăsta afară din casă.»

Jerry nu era de obicei aşa. El reprezenta cele mai mari nume din Hollywood

niciodată nu le spunea părerea lui personală cu privire la problemele ispective. însă, cu Marilyn Monroe, lucrurile stăteau altfel. Țin minte că, atunci ind a aflat ce se întâmpla, s-a supărat foarte tare şi a spus: «Fir-ar să fie, îl admir (arte mult şi pe Joe DiMaggio. Sau cel puțin îl admiram.»"

Pe 4 octombrie, Jerry Geisler, un bărbat trecut de prima tinerețe, cu o Bnstituție robustă şi chel, era gata să îi dea lui „Joltin' Joe" DiMaggio actele de vorț. Marybeth Cooke continuă: „Țin minte că mi-a spus: «Doamne Dumne-[ule, tocmai am sunat-o pe Marilyn ca să o întreb unde era Joe, ca să îi pot mâna personal actele de divorț şi ghici unde e? Acasă cu ea!» Se pare că cei doi cuiau în continuare în aceeaşi casă, deşi am impresia că în dormitoare separate iu poate la etaje separate. Jerry s-a dus la ei şi i-a dat actele lui Joe. Mi-a povestit . DiMaggio a aruncat o privire asupra hârtiilor, a spus: «Mersi mult», a desfăcut Sticlă de bere şi s-a întors la televizor. Când s-a înapoiat la birou, Jerry s-a ifundat într-un fotoliu. Părea sfârşit. L-am întrebat: «Eşti bine?» El mi-a răspuns: bcmai i-am spus lui Joe DiMaggio că Marilyn Monroe vrea să divorțeze. Crezi . mă simt bine?» Probabil în aceeaşi perioadă, Jerry şi Marilyn i-au trimis un let lui Darryl Zanuck, în care îi spuneau că DiMaggio nu mai avea dreptul să itre pe proprietatea lui Marilyn. înseamnă că se terminase totul între ei.

în ziua următoare, era haos la casa lui Marilyn de pe Palm Drive, din Beverly ills. Trebuia să mă întâlnesc acolo cu Jerry ca să îi dau nişte acte şi nici n-am itut să intru în casă de câți reporteri erau în față, aşteptând să sară pe fereastră imul pantof. Am reuşit să intru până la urmă în casă şi chiar şi înăuntru işunau oameni. Casa era întoarsă cu susul în jos. Nu puteam să îmi cred ochilor ! dezordine era - părea că nu făcuse nimeni curat niciodată! Erau farfurii cu lâncare lăsate de mult timp prin bucătărie şi prin sufragerie. Pe jos era plin de itii goale de bere strivite... haine aruncate peste tot... scrumiere pline cu lucuri de țigară... o adevărată cocină. O persoană care lucra pentru Marilyn -U mai țin minte cine era - m-a lăsat să urc sus în camera ei, unde ştiam că o l îl găsesc pe Jerry. Mi s-a spus că Marilyn se simțea prea rău ca să fie deranjată lu, cu cuvintele lui: «S-a dat bolnavă la pat.» Deci, am plecat. în seara aceea, am vorbit cu Jerry, care mi-a spus: «Puştoaica asta e bolnavă, ia pastile, e tristă, e într-un hal fără de hal.» în ziua următoare, a avut loc conferința de presă. I\ am vrut să mă duc. Era ca la zoo."

Marilyn a ieşit din casă în dimineața zilei de 6 octombrie pentru a se întâi i cu presa, îmbrăcată complet în negru: o bluză strânsă pe corp, asortată cu fus! din gabardină, şi cu pantofi cu toc şi o curea neagră de piele. Se sprijinea pe Jer; Geisler în timp ce acesta le-a spus reporterilor că: „Domnişoara Monroe nu \ avea nimic de declarat în dimineața aceasta. Vă pot spune, în calitate de avoc. al acesteia, doar că a fost vorba de un conflict generat de importanța carierei i celor doi, fapt care cere această regretabilă separare." în timp ce reporterii strig; la Marilyn, aceasta părea că se va prăbuşi. „Nu pot declara nimic astăzi", a spi ea, aproape şoptit. ;,îmi pare rău, îmi pare rău." Apoi a izbucnit în plan punându-şi capul pe umărul avocatului său. Nici un reporter nu sperase că \ asista la o scenă atât de melodramatică şi plină de toate calitățile necesare un< ştiri importante. Chiar dacă nu intenționa acest lucru, Marilyn reuşea înto deauna să le ofere oamenilor un spectacol de calitate. Fotografiile făcute la aci conferință de presă au făcut rapid înconjurul lumii. Din păcate, nu fusese ni un spectacol. „în ziua aceea, Marilyn era la capătul puterilor.", a spus Marybei Cooke. „Jerry a fost nevoit să o ducă direct la cabinetul unui doctor, unde i s-a mai prescris câteva pastile ca să poată face față acestei zile. Apoi a dus-o acas. unde s-a culcat imediat. Nu voia să vorbească cu nimeni. Țin minte că m-aia gândit: «Fata asta

are doar douăzeci şi opt de ani. Cât timp mai poate supravieți i cu stilul ăsta de viață?»"

într-adevăr, era foarte greu să iei legătura cu Marilyn în această perioacia dificilă şi nici chiar iubita ei soră Berniece nu a putut să dea de ea. Din ace i motiv, pe 8 octombrie îi va scrie o scrisoare:

Dragă Marilyn,

Veştile despre tine şi Joe ne-au şocat pe toți şi ne-a părut foarte rău când am afle: ce s-a întâmplat. Ştiu că te simți singură acum: încearcă să vii să ne vizitezi şi poai . te putem ajuta să treci peste furtuna asta. Ştiu că eşti tare ocupată, dar, dacă ai putea veni aici măcar pentru câteva zile, sunt convinsă că te vei simți mai bine

Noi trei am rămas aşa cum ne ştii, doar că puțin mai graşi şi mai bătrâni, ha ha! Mona Rae este foarte ocupată cu şcoala şi îi place foarte mult. Se străduieşa mult să devină majoretă pentru echipa de fotbal de anul acesta. Te iubim mult d, tot şi sperăm să te vedem curând.

Sora ta,

Berniece

Dacă Berniece ar fi ştiut ce lucruri ciudate se petreceau în viața surorii sal< poate că s-ar fi străduit mai tare să o aducă în Detroit. însă Marilyn nu îi spune . lui Berniece despre tristețea din viața ei. în primul rând, nu dorea ca sora sa s1 fie îngrijorată din pricina ei. în al doilea rând, nu voia să îi ofere prea mult

ormații, ca să nu fie păcălită de un reporter şi să facă totul public. De fiecare tă când stătea de vorbă cu Berniece, încheia conversația cu următoarele vinte: „Te rog mult, promite-mi că nu vei da publicității lucrurile pe care ți le un acum." Având în vedere experiențele prin care cele două au trecut împre-ă, ar fi fost normal ca Marilyn să nu îşi facă probleme cu privire la discreția rorii sale. însă nu era cazul. O soră a lui Jim Dougherty a povestit presei nişte cruri despre Marilyn şi, chiar dacă Marilyn se putea simți flatată de acele formații, aceasta tot s-a supărat. Ajunsese în punctul în care simțea că nu mai ate avea încredere în nimeni.

Sinatra

Una dintre persoanele în care avea încredere Marilyn în această perioadă era ank Sinatra. Lena Pepitone, camerista lui Marilyn, şi-a amintit că, în timp ce tepta finalizarea divorțului cu Joe DiMaggio, Marilyn a locuit în casa lui Sinatra

p de câteva săptămâni, pentru a-şi recăpăta echilibrul emoțional. O mare rte din lucrurile amintite de Pepitone într-o carte scrisă de ea împreună cu illiam Stadiem, intitulată Marilyn Monroe. Confidențial, sunt discutabile. însă eastă amintire este reală.

Este greu de stabilit când s-au întâlnit pentru prima dată Frank şi Marilyn.

fusese întotdeauna o admiratoare a lui Sinatra. Prietenul lui, Joey Bishop, aminteşte de ocazia când Marilyn s-a dus să îl vadă pe Frank la Copacabana, rin anii 1950". „Eu îmi interpretam numărul şi, deodată, intră în încăpere arilyn Monroe, cu o atitudine de parcă ar fi fost patroana localului", îşi amin¬te Bishop. „După cum era de aşteptat, am pierdut interesul publicului. Cine -mi mai dea mie atenție când pe uşă tocmai intrase Marilyn Monroe? în sală

mai era nici un loc liber, însă publicul i-a făcut loc, oferindu-i un scaun roape de scenă. M-am uitat în jos spre ea şi i-am spus: «Marilyn, parcă te-am gat să mă aştepți în maşină.»" La fel ca multe alte persoane care îşi amintesc

mentul în care au întâlnit-o pe Marilyn, Joey a exagerat. Povestea reală este

Marilyn era cu un grup de prieteni în New York şi s-a hotărât că vrea să îl "uite cântând pe Sinatra, la Copa. însă nu mai erau bilete. „Ei şi?" a spus ea 'etenilor săi. „Ce importanță are? Bineînțeles că putem intra." Atunci Marilyn luat un taxi împreună cu prietenii săi şi s-au dus la clubul de noapte. Deîndată

a văzut-o, conducerea localului a făcut tot ce le stătea în putință ca s-o 'meascâ pe Marilyn împreună cu prietenii ei. Au adus o masă şi i-au făcut loc clubul plin ochi. Sinatra era deja pe scenă, şi nu Bishop, după cum povestise 1 din urmă, şi, în timp ce angajații de la Copa aşezau masa chiar în față, într-un lț liber, Frank s-a oprit din cântat, i-a făcut cu ochiul lui Marilyn şi şi-a ntinuat spectacolul.

în această perioadă (în 1954), Frank Sinatra era nefericit din cauza eşecu-i căsniciei cu actrița Ava Gardner, despre care se spune că era iubirea vieții lui.

Acum, cei doi se consolau unul pe altul după pierderile suferite de fiecare: Frai se consola după despărțirea de Ava Gardner, iar Marilyn, după cea de J< DiMaggio. Un alt prieten al lui Frank, Jimmy Whiting, îşi aminteşte: „Mani¬era foarte dependentă de Frank. îl suna mereu noaptea, târziu. Ea spun* deseori:

«Dacă am o problemă, există o singură persoană care mă poate ajui Frankie.» Iar atitudinea lui Frank era de tipul: «Hei, dacă pot să ajut o tipă ajut. E o puştoaică de treabă.»"

Jim Whiting îşi aminteşte un lucru comic despre Sinatra. „Aflase că... şi voi ce a lui Marilyn se vedea pe sub lenjeria ei, atunci când a filmat scena t: filmul Şapte ani de căsnicie, în care îi zbura vântul fusta. Atunci a făcut rost; o copie a filmului şi a invitat un grup mare de prieteni ai săi ca să îi vadă... şi voi ce. Am stat cu toții în întuneric şi ne-am uitat la film, tot aşteptând nerăbdare scena cu pricina. Până la urmă, rochia începe să se ridice şi cu to ne holbam cu gâtul întins ca să vedem mai bine. Rochia e ridicată, e sus de toi şi nimic... nici o ştiți voi ce. Nu se vedea! Frank a spus: «Fir-ar să fie! Dacă dorea cu adevărat să se vândă biletele la filmul ăsta, ar fi trebuit doar să arate... ştiți voi ce-ul.» Doar că Frank nu a spus «ştiți voi ce»."

După ce au început să locuiască împreună, atât Frank, cât şi Marilyn , recunoscut că erau în continuare îndrăgostiți de foştii lor soți. De aceea, peni o perioadă, nu s-a întâmplat nimic de natură sexuală între ei. Pur şi simplu, er,. două persoane singure. Frank nu era interesat de nimic altceva, chiar da> prietenilor le era greu să creadă că locuia în acelaşi apartament cu cea mu frumoasă şi mai dorită vedetă de cinema fără să aibă relații intime cu ea.

însă Marilyn nu avea obiceiul să stea îmbrăcată prin casă. Toți cei care i cunoşteau bine ştiu că aşa era. Spunea mereu că se simțea mai bine dezbrăca; i şi prietenii şi persoanele care lucrau pentru ea se obişnuiseră să o vadă „a a naturel". Iar în perioada petrecută în casa lui Frank, aceasta nu şi-a schimb. 11 obiceiul. După spusele unui prieten al lui Sinatra, se pare că, într-o dimineața. Frank s-a trezit şi s-a dus la bucătărie în pantaloni scurți şi a dat peste Marih n care stătea în fața frigiderului deschis cu degetul mic în gură, încercând să hota rască dacă voia suc de portocale sau de grepfrut. Era dezbrăcată. „Oh, Frankie a spus ea oarecum jenată, „nu ştiam că ai obiceiul să te trezeşti aşa devreme

„Şi aici s-a încheiat relația platonică dintre cei doi", a povestit Jimmy Whitin;1, „Mi-a spus că a avut-o chiar în bucătărie, pe uşa de la frigider. Mi-a zis: «Frate nu am mai făcut dragoste aşa niciodată. E o femeie fantastică.»

De fapt, Frank avea în perioada aceea probleme cauzate de impotență. Mult prea multă băutură. Alcoolul îi distrugea complet viața sexuală. Era deja pn a bătrân să mai bea în halul acela şi apoi să poată face față şi în pat. Lucrul ăsta îl

frustra extrem de tare pentru că Sinatra se mândrise întotdeauna că ştie a satisfacă o femeie."

Se pare că Marilyn l-a vindecat pe Sinatra de impotență, cel puțin pentru > perioadă. A spus că nu o interesa cât de mult dura şi că tot ce conta era ca < să reuşească, până la urmă, să facă față celor începute. Din punct de vede'

Sxual, erau un cuplu foarte inovator. De exemplu, după spusele prietenilor lui inatra, acesta a întreținut într-o noapte relații intime cu Marilyn pe acoperişul otelului Sands, deasupra Las Vegas Strip1. Este interesant faptul că, într-un bilet Eire datează din 30 mai 1959, trimis de Jack Entratter angajaților care se ocupau U siguranța hotelului, povestea ni se confirmă. în bilet stă scris: ,Vă rog să țineți Dnt de faptul că trebuie să îi permiteți domnului Sinatra accesul douăzeci şi atru de ore din douăzeci şi patru pe acoperişul hotelului Sands. Domnul Sinatra t va folosi cu discreție de acest avantaj, invitându-şi ocazional prietenii în acest >ațiu. Vă mulțumesc."

„Când a mers vestea prin birou că Marilyn şi Frank au avut o ceartă pentru B aceasta îi mărturisise sub influența alcoolului că, în timp ce se chinuia să îl indece de impotență «se prefăcea că se simte bine» şi nu avea nici un fel de itisfacție sexuală", povesteşte Wesley Miller de la firma Wright, Wright, Green : Wright, „Frank a fost foarte supărat în urma acestei mărturisiri şi se pare că spus: «Doamne Dumnezeule, dacă nu o pot satisface, ce mă pot face cu ea? e ce-o fi trebuit să îmi spună asta? Era neapărat necesar să ştiu? La naiba, nu Diam să ştiu.»" (în timp ce Frank a primit confesiunea lui Marilyn ca pe un front la adresa masculinității sale, ceilalți, care o cunoşteau mai bine, au spus i rareori era satisfăcută în urma unei relații sexuale şi că această problemă era însecința numeroaselor sale probleme psihologice.)

în ciuda tuturor problemelor pe care le-a avut cu aceasta, Frank a fost întot-eauna de părere că Marilyn era inteligentă, sexy şi o persoană interesantă, 'rank spunea că Marilyn era ca un meteorit.", povesteşte actrița Esther 'illiams, „şi că nu se putea abține să nu fie fascinat de drumul parcurs de :easta. Chiar dacă ştiai că se va lovi de pământ şi va arde, nu ştiai cum se vor tâmpla toate acestea. însă ştiai că o să fie o călătorie plină de peripeții. Singurul lotiv pentru care Sinatra nu s-a implicat mai tare în relația cu Marilyn a fost, upă spusele sale, pentru că încă nu era refăcut după relația cu Ava. Era prea irând şi oricum

nu mai dorea să se implice din nou într-o relație cu o actriță, i făcuse singur această promisiune."

Oricât de bine s-ar fi înțeles Marilyn şi Frank, tot se mai certau din când în ind. Odată, aceasta a intrat, fără să îşi dea seama, dezbrăcată într-o cameră care Frank juca poker cu nişte prieteni. Sinatra s-a înfuriat foarte tare. „Mişcă-ți indul ăla mare înapoi la tine în cameră", a certat-o el, care întotdeauna fusese tarte curtenitor. însă nu putea ține niciodată supărarea prea mult. O iubea cu Jevărat pe Marilyn, chiar dacă nu era îndrăgostit de ea, şi îi înțelegea slăbi-unile. Era în mod evident foarte fragilă şi delicată, trăsături pe care acesta nu aprecia în mod normal la o femeie. Nu le permisese niciodată femeilor sale ixul vulnerabilității, însă cu Marilyn era altceva. Ea era specială.

După incidentul de la jocul de poker şi după plecarea prietenilor săi, Sinatra a dus la ea în cameră şi, după cum îşi va aminti Marilyn mai târziu: „m-a

1 Parte a Las Vegas Boulevard South (ti.tr.) sărutat pe obraz şi m-a făcut să mă simt foarte prețuită. De atunci înainte, m-ai aranjat întotdeauna frumos pentru el, chiar dacă nu venea cineva la noi i vizită."

Razia de la uşa greşită

Perioada petrecută de Marilyn acasă la Sinatra nu a durat prea mult. Cei d< nu au avut niciodată o relație romantică, deşi se iubeau cu adevărat. Aceas a plecat destul de repede din apartamentul lui, fiind din nou pe cont propri Cam tot în această perioadă, în viața ei a intrat un alt potențial pretendent, în nici această relație nu a avut sorți de izbândă. Este vorba de Hal Schaeff< profesorul de canto din ultimele filme în care jucase. El era cel ce concepu punctul de atracție al filmului Domnii preferă blondele, adică numărul muzic uimitor al lui Marilyn intitulat Diamonds Are a Girl's Best Friend (Diamantele su cele mai bune prietene ale unei fete). Cei doi flirtau de multă vreme. Schaefft care se pare că avea la rândul lui problemele sale de ordin sentimental, se simț' foarte frustrat când vedea că Marilyn nu voia ca lucrurile dintre ei să evoluez încercând chiar să se sinucidă.

Probabil că Schaeffer a sperat că, odată ce va afla ce încercase să fac Marilyn se va hotărî să îi stea alături. Lucru pe care l-a şi făcut. însă, în timp petrecut la căpătâiul acestuia în spital, Joe a făcut noi crize de gelozie. Acu: că Marilyn nu mai era a lui şi că povestea cu Sinatra se încheiase pentru momeiv

aceasta nu mai era stabilă din punct de vedere emoțional şi a apelat la ajutoi i lui Hal. Este greu de imaginat că ce s-a întâmplat între ei doi a fost un luci i serios pentru ea, însă pentru el ştim sigur că a fost. Pentru ea, a fost o reiați-scurtă care a scos-o din starea în care intrase. în acest timp, Marilyn devenii deja foarte dependentă de somnifere, prescrise fără nici o reținere de medicii studioului, încât este posibil ca ea să nu mai fi judecat limpede. în orice ca/ Schaeffer era o persoană cumsecade, blândă, înțelegătoare şi foarte creativi total opus lui DiMaggio.

Când Joe DiMaggio a aflat că Hal Schaeffer făcea parte acum din viața Iu Marilyn, pur şi simplu nu a putut accepta acest lucru. Cum îndrăznea fosta s. soție să îl înlocuiască atât de repede? Timp de câteva săptămâni, împreună 11 bunul său prieten Frank Sinatra, a făcut ce fac deseori prietenii buni atunci câm sunt puşi în fața unei pierderi pe plan sentimental: încep să comploteze împoi 11 va noii relații. „Noi, foştii, trebuie să ne aliem", i-a spus Frank lui Joe. „Dec lasă-mă pe mine să mă ocup de asta şi o să vezi că nu o să mai vrea să divorțez-După aia o să vadă calea dreaptă şi o să termine cu Hal."

în ziua următoare, Frank a dat câteva telefoane şi până la urmă i-a fo recomandată o companie numită City Detective and Guard Services. Unul dini - detectivii care lucrau la această companie se numea Joe Dougherty (fără n o legătură cu Jim Dougherty). Acesta îşi aminteşte: „Termenul pentru divorț e

at pentru data de 27 octombrie. Sinatra ne-a angajat cam cu o săptămână ainte şi ne-a spus: «Vreau să o urmăriți pe Marilyn şi pe nemernicul ăsta cu re umblă, un oarecare Schaeffer sau poate şi cu alții, să îi prindeți cu mâța-n c şi să le faceți poze. Apoi, Joe DiMaggio o să le folosească şi o să fie din nou preună cu tipa asta.» Eu mă gândeam: «Dacă asta nu o s-o îndepărteze de tot nevastă-sa, nu mai ştiu ce să zic. Mă depăşeşte cum crede el că o să se întoarcă meia asta la el.» Dar serviciul e serviciu şi am fost de acord, am încheiat ntractul şi am pornit la treabă.

Am făcut ce am fost plătiți să facem. Am urmărit-o pe Marilyn prin tot oraşul ta nenorocit aşteptând-o să se întâlnească cu tipul ăsta. Ea îşi dăduse seama suntem pe urmele ei şi sunt sigur că s-a enervat din cauza asta, pentru că, un moment dat, s-a ciocnit şi de un copac pentru că încerca să scape de noi. tă dată, a trecut pe roşu şi era cât pe-aci să dea peste o femeie în vârstă cu un rucior de cumpărături. Când a ieşit din maşină ca să îşi ceară scuze de la meia

respectivă, am început să îi facem poze, gândindu-ne că vom avea cel ţin câteva poze bune cu Marilyn pe care să luăm nişte bani, la un moment dat. că stau să mă gândesc la toate astea acum, a fost o treabă murdară. I-am pus "crofoane în maşină. I-am pus microfoane în apartament. I-am pus şi lui micro-ane în maşină şi în apartament. Nu ştiu ce relaţie era între ei, dar nu am ţinut nici măcar o informaţie, cât de mică, pe care să o poată folosi DiMaggio potriva ei la divorţ. în cazul în care cei doi se întâlneau, n-am nici o idee unde întâmpla asta."

Hal Schaeffer confirmă: „Ne urmăreau peste tot. Era o situaţie foarte nepla¬ta şi întortocheată. Marilyn era îngrozită. Nu ştiu cum putea un bărbat să îi ă asta unei femei. Toate confirmau pur şi simplu faptul că a făcut bine să se spartă de el."

Pe 27 octombrie, Marilyn, din nou îmbrăcată în negru, însă cu mănuşi albe CU perle, s-a înfiinţat în faţa judecătorului şi a povestit detaliat motivele cererii divorţ. „Chiar în noaptea de dinainte de divorţ, Joe s-a dus la ea acasă ca să erce să o convingă", povesteşte Marybeth Cooke. „Lui Jerry [Geisler, avocatul nu i-a venit să creadă cât tupeu a putut avea DiMaggio şi a fost surprins şi faptul că Sidney Skolsky a aranjat întâlnirea dintre cei doi. Nu avea nici un s. Toţi cei care ţineau la Marilyn voiau să vadă relaţia aceasta încheiată, nu lungită. Din fericire, Marilyn s-a ţinut tare. I-a spus lui Joe că s-a terminat, a plecat, mai furios ca oricând."

In sala de judecată, Marilyn a spus că DiMaggio era o persoană „rece şi iferentă" faţă de ea şi că treceau zile întregi fără ca acesta să schimbe două rbe cu ea. „Rece şi indiferent?" Acesta nu era Joe DiMaggio. Problema era că era exact opusul, se înfierbânta şi se înfuria tot timpul pentru că nu putea fita de o relaţie aşa cum şi-ar fi dorit cu Marilyn. Aceasta a continuat, larând că stresul generat de căsnicia lor a făcut-o să se simtă rău, în repetate duri. Marilyn a povestit că s-a oferii să renunţe chiar la carieră, dar şi aşa Joe nu putea fi mulţumit. Când era soţul ei prin preajmă, ea nu avea voie nici mă(să primească musafiri.

Inez Melson, care se ocupa de gestionarea afacerilor lui Marilyn, chema ca martor la divorţ, a povestit că asistase la o scenă în care „DiMaggio a împin şi i-a zis să nu îl mai bată la cap."1

Natasha Lytess declarase mai demult că avea câteva lucruri de zis şi că spi că le va putea declara vreodată în sala de judecată, dar Melson i-a spus că -era nici momentul, nici locul să spună ce credea despre relaţia dintre Moni şi

DiMaggio. Joe DiMaggio nu şi-a făcut apariția în sala de judecată. Marilyi primit divorțul, iar actele urmau să fie definitivate într-un an. Povestea încheiase aici? Nu chiar.

„După pronunțarea divorțului, credeam că treaba noastră s-a sfârşit", a sp Joe Dougherty. „însă Sinatra şi DiMaggio aveau în continuare planuri pent Marilyn. DiMaggio a spus că poate Marilyn nu s-a întâlnit cu Schaeffer înait de divorț, pentru că era prea inteligentă. Acum, că totul se încheiase, era sig că ea se va vedea din nou cu el. Şi voia în continuare să îi prindă asupra faptul «De ce?» l-am întrebat. Joe a spus: «Cine eşti tu să mă întrebi toate astea? Peni că vreau să îmi bat joc de ea, de aia. Acum eşti mulțumit?» Ei bine, motiv invocat de el nu m-a convins şi, de aceea, m-am retras. însă compania peni care lucram voia bani şi m-a înlocuit pur şi simplu cu un alt detectiv, can i continuat să o supravegheze pe Marilyn."

Pentru a înțelege exact cât de gelos era Joe DiMaggio, trebuie să avem : 11 vedere detaliile unui eveniment ce a devenit cunoscut de-a lungul anilor srl> denumirea de „The Wrong Door Raid" (Razia de la uşa greşită). Acesta a avui loc în noaptea de 5 noiembrie 1954. Frank, Joe şi Hank Sanicola, un prieten al lui Frank, luau masa în restaurantul lor italienesc preferat, Villa Capri, când şei ni de sală, Billy Karen, a venit la masa lor şi a spus că cineva îl caută la telefon | < Sinatra. Acesta s-a dus să vorbească şi, din ce a povestit mai apoi Sanicola, Fra i I s-a întors şi a spus: „Hai să mergem, băieți. Au găsit-o pe Marilyn cu nemerni cui ăla în apartamentul unei cucoane, în Hollywood." Cei trei, care băuseră ce\ i cam mult înainte, au fugit fără să mai plătească nota. Când au ieşit din restau rant, şeful de sală a venit alergând după ei. „Plătim mai târziu. Doamne Dumn zeule", a exclamat Sinatra. „Dă-o naibii", spuse Billy Karen, „stați că vin cu voi Vreau şi eu să vin."

Cinci minute mai târziu, Sinatra, DiMaggio, Sanicola şi Karen s-au întâlnii cu cei doi detectivi, au urcat până în fața apartamentului respectiv şi, cu un pici< >i al voinicului DiMaggio şi un umăr puternic al lui Sinatra, uşa a fost imedi i

1 S-a spus, deseori, de-a lungul anilor, chiar şi într-un editorial din octombrie 20(> din revista Vanity Fair, că Inez Melson fusese angajată de Joe DiMaggio ca „spi< • în tabăra adversă, lucrând pentru acesta în secret (Melson a apărut în peisaj ci. în aceeaşi perioadă cu DiMaggio). însă declarația dată de

aceasta la dive împotriva lui Joe pare să demonstreze că nu îi era tocmai loială acestuia, chi dacă s-ar fi dovedit că fusese angajată la recomandarea lui Joe.

asă din țâțâni. Dădură buzna cu toții în apartament, unul dintre ei strigând: -ți labele de pe Marilyn Monroe!", altul urlând „Te-am prins cu mâța-n sac. a terminat cu şmecheria!" Dar ce credeți? Greşiseră apartamentul. Şi de aici mele de „Razia de la uşa greşită". Sărmana femeie care locuia în acel aparta-ent era deja băgată bine în pat încercând să ațipească. Trezită dintr-odată de omotul uşii doborâte la pământ, de un grup de hăndrălăi care urlau şi de țurile orbitoare, aceasta s-a ridicat din pat, şi-a adunat hainele la piept şi apoi țipat atât de tare încât a fost auzită de la trei străzi distanță1.

Astăzi, la mai mult de cincizeci de ani de la întâmplarea cu pricina, Hal haeffer povesteşte că era într-adevăr împreună cu Marilyn într-un apartament n blocul respectiv, dar evident că nu în apartamentul în care au pătruns prin acție Sinatra şi Joe. „Cred că, dacă mă găseau în noaptea aceea împreună cu arilyn, n-aş mai fi acum în viață", a spus acesta. „Am aflat că au intrat în artament şi au început să distrugă tot ce găseau în cale, adică, ce să zic, rbații ăştia erau nişte matahale. Noi am auzit tot din apartamentul în care ne am, care aparținea unei eleve de-ale mele. Marilyn s-a speriat groaznic de tare. spus: «Iisuse Hristoase. Hal, trebuie să plecăm de aici. Dacă ne găseşte Joe,

omoară pe amândoi.» Am reuşit să ieşim printr-o uşă din spate, pentru că ența lor era îndreptată momentan în altă parte. Nu pot spune că am amintiri

a frumoase din seara aceea."

Frank Sinatra s-a declarat foarte ruşinat din pricina acestui şir de evenimente, nă la urmă, el fusese cel care angajase firma de detectivi care a dat-o în bară.

„în ziua următoare, a venit la noi la birou şi era atât de nervos, încât, jur că '-a fost frică rău de tot", povesteşte Joe Dougherty. .Venise cu încă trei matahale mi-a spus: «Aveți noroc că nu distrugem toată clădirea asta din temelii.»"

La mulți ani după incidentul respectiv, a izbucnit o controversă generată de ariția poveştii în revista Confidential. în februarie 1957, revista mondenă ce

zenta subiecte senzaționale va publica un articol intitulat „Motivul adevărat divorțului dintre Marilyn Monroe şi Joe DiMaggio." Drept rezultat, Comitetul

investigație al Senatului din California a început o anchetă în care doreau să e cu exactitate de unde îşi primeau publicațiile de scandal genul acesta de ormații şi care era legătura dintre publicații şi anumite companii de detectivi rticulari lipsite de etică. Pe parcursul investigației, a fost interogat şi Frank inatra, care luase parte la evenimente. Acesta a fost, după cum era de aşteptat, rios pentru că fusese băgat de mass media într-o astfel de problemă. Oricum, disprețuia publicațiile de genul revistei Confidential şi nu îi păsa cum făceau st reporterii de informații de genul acesta. Chiar dacă nu a vrut să aibă nimic e-a face cu această poveste, a acceptat până la urmă, să dea declarație.

1 Femeia i-a dat în judecată pe DiMaggio şi pe Sinatra, cerându-le două sute de mii de dolari şi primind până la urmă şapte mii cinci sute.

Aflat sub jurământ, Sinatra a declarat că doar l-a dus pe Joe DiMaggio locul infracțiunii şi că acolo s-au întâlnit cu doi detectivi particulari care fuses- angajați de DiMaggio ca să o supravegheze pe Marilyn. Frank a mințit şi a s ținut că, în timp ce stătea lângă maşină fumând o țigară, DiMaggio, Sania Karen şi cei doi detectivi particulari au spart uşa de la apartament. De fapt, i acel moment, toți actorii principali ai acelei întâmplări au început să nege 01 implicare, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat niciodată nimic şi ca şi cum sarma femeie şi-ar fi imaginat totul. Din cauza acestor mărturii total opuse, juriul mai chemat odată pe Frank să depună mărturie. însă acesta avea povestea \ care va rămâne bătută în cuie. Nu a schimbat nimic din prima mărturie, excepția faptului că a recunoscut că le plătise detectivilor opt sute de dolari pen; urmărire. Trebuia să recunoască acest lucru, pentru că firma de detectivi a\ ; cecul semnat de Sinatra. însă a spus că a plătit din partea lui DiMaggio, care ; înapoiat mai apoi banii. Toată lumea mințea cu privire la cele întâmplate, ch ; şi Sheila Stewart Renour, în al cărei apartament erau adăpostiți Hal Schaeli şi Monroe.

Aceasta a susținut că ea era în seara respectivă în apartament cu Marilyi nu Hal. Deşi se poate ca ea chiar să fi fost acolo, însă în sufragerie, uitândn la televizor, în timp ce Marilyn şi Hal se aflau în dormitor. Atunci înseamnă şi aceasta a mințit sub jurământ. Se pare că pentru nici unul dintre mam ; sperjurul nu înseamnă mare lucru.

încă un paragraf despre „Razia de la uşa greşită": această poveste ridicola a marcat sfârşitul prieteniei dintre Frank Sinatra şi Joe DiMaggio. Sinatra a f< a extrem de deranjat de faptul că a fost nevoit să petreacă ore întregi într-o sa a de

judecată din Los Angeles, în timp ce DiMaggio, care locuia atunci în Florida nu a fost nici măcar chemat să depună mărturie. Sinatra a trebuit să treacă pun toate neplăcerile unei investigații, în timp ce DiMaggio a putut scăpa de toa i a povestea fără nici o problemă, mai ales dacă ne gândim că Sinatra aranjase toi ui pentru a-i face o favoare lui DiMaggio.

Marilyn la New York

Era timpul pentru o schimbare. După căsătoria cu Joe DiMaggio, Marilyn s a simțit copleşită de atâta tristețe şi agitație, încât a spus că i se părea că nu mui are la cine să apeleze. îi era tare dor de mătuşa Grace. Când se plimba prin 1 ,i Angeles, o răscoleau tot felul de amintiri legate de locurile vizitate cu Grao Chiar dacă era foarte apropiată de sora ei Berniece, relația lor se desfăşura don la telefon. Dacă s-ar fi putut întâlni şi discuta în alte circumstanțe, i-ar fi putui povesti mult mai multe. Şi, în plus, Berniece avea propria sa familie şi probi mele ei. Marilyn nu voia să o împovăreze cu ale sale. Cât despre Natasha Lyte-aceasta devenise atât de posesivă, încât îi era imposibil lui Marilyn să stea pi preajma ei fără să izbucnească vreun scandal între ele. Voia să îi dicteze via i

Marilyn, nu doar pe platou, ci şi pe cea personală. Munca alături de ea era :enuantă, pentru că era greu să îi fii pe plac.

Pe de o parte, Marilyn se săturase de ea. Pe de altă parte, Natasha avusese ă ca eleva sa să devină atât de dependentă de ea, încât Marilyn nu mai ştia ică poate să joace fără ajutorul ei. Hal Schaeffer era un bărbat cumsecade şi ;elegător, însă fusese o diversiune trecătoare. Marilyn a fost atât de ruşinată Razia de la uşa greşită", încât de abia mai putea da ochii cu Hal. Credea că ,uce haosul în viețile tuturor celor care intrau în viața ei. între timp, era bombăn¬ită de scrisori din partea mamei ei, Gladys. Primea aproape în fiecare zi: rugă-,nți să o scoată din sanatoriu, însoțite de cărți şi broşuri de la Ştiința Creştină, în noiembrie 1954, Marilyn s-a internat într-un spital ca să se opereze, pentru endometrioza de care suferea era din ce în ce mai dureroasă. Nu era sigură faptul că operația va avea succes, însă trebuia să încerce, pentru că se simțea ce în ce mai rău de la an la an. După externare, a luat o hotărâre importantă: 'ea să se mute în New York. Spera că, în Manhattan, va schimba şi locul, şi tocul. Se va muta la hotelul Gladstone, îşi va face prieteni noi, va merge la tru şi se va bucura de libertatea oferită de un mediu nou şi interesant. Pe 7 ianuarie 1955, Marilyn a

susținut o conferință de presă în care şi-a unțat planurile şi începerea unei noi etape în cariera sa. în timp ce optzeci reprezentanți ai presei luau conştiincioşi notițe şi făceau fotografii (arăta traordinar, fiind îmbrăcată într-o rochie albă de satin şi o haină asortată de irmină, şi cu părul acum platinat), Marilyn a anunțat, în mod oficial, înte-ierea unei noi companii. Pusese împreună cu un prieten, fotograful Milton ene, bazele unei noi companii de producție numită Marilyn Monroe ductions. Ea era preşedinte, iar el vicepreşedinte. A explicat că voia să îşi isească roluri bune în proiecte care să îi merite atenția şi, dacă era posibil, să chiar producătorul filmelor. „Vom aborda toate zonele de divertisment, dar am obosit să joc mereu aceleaşi roluri cu tentă sexuală. Vreau să fac lucruri 1 bune. Trebuie să ai un țel în viață", a spus ea.

în timpul aceleiaşi conferințe de presă, avocatul lui Marilyn a lăsat să îi scape iptul că aceasta încetase contactul cu studiourile Fox. Mai târziu, el a spus că găsit o portiță de scăpare din contract.

Directorii de la Fox au rugat-o să se mai gândească şi apoi au susținut propria ir conferință de presă, în care au spus că Marilyn avea încă legături cu studioul, in punct de vedere legal, chiar dacă era sau nu de acord. Mai mult, aveau un 1 pregătit pentru ea. Acționând ca şi cum s-ar fi străduit să o facă să îşi jnoască lungul nasului, studioul a găsit pentru ea filmul intitulat How to Be ivy, Very Popular, în care urma să joace rolul unei stripteuze. Bineînțeles, [arilyn va găsi alte soluții pentru această problemă. în aceeaşi perioadă, adică e la începutul anului 1955, Marilyn a început să declare în fața presei că dorea i încerce rolul feminin principal din cartea Frații Karamazov, de Dostoievski, iicru care nu a putut decât să surprindă. într-adevăr, vor exista numeroase reacții inice. Mai târziu, în timpul unei alte conferințe de presă, un reporter a întrebat-o dacă se simțea într-adevăr în stare să ducă la capăt ce îşi propusese. Marilyr răspuns: „Dar nu vreau să interpretez rolul fraților, ci al Gruşencăi. Este o fat; Ridicând din sprânceană, ziaristul a provocat-o pe Marilyn: „Spune numi Gruşenca pe litere". Vizibil enervată, Marilyn a spus: „Caută-1 în dicționar."

Natasha Lytess era în continuare în Los Angeles şi se întreba când oare trimite Marilyn pe cineva să o aducă la ea. Din cuvintele scrise Helenei Albe aflăm punctul de vedere al Natashei cu privire la această situație: „Sunt reținu; departe de domnişoara Monroe, de o distanță de cinci mii de kilometri şi de ' cerc de vulturi. Nu ştiu cum să fac să ajung la ea şi trebuie să recunosc că situa: aceasta

este cumplită." Natasha nu ştia încă faptul că Marilyn îşi făcuse în sfâi curaj să scape de ea. începuse să ia lecții de actorie în particular cu Constan Collier1 şi, la scurt timp după aceea, cu Lee Strasberg, directorul de la Act< Studio (Studioul actorilor), specialist în „metode de actorie". într-adev Strasberg este cel care a început să o convingă pe Marilyn că, dacă îşi pi pune, poate fi acel tip de actriță care să fie acceptată într-o ecranizare dm > Dostoievski. Dar era lucrul acesta cu adevărat posibil?

în anii 1950, exista un anumit segment de vedete de cinema consider; clasice şi foarte talentate - segment în care erau cuprinse actrițe preci: Elizabeth Taylor, Joan Crawford, Bette Davis şi Katharine Hepburn. Când gândea la ele, lumea le vedea ca pe nişte femei cu educație, cu clasă. însă i i era acesta cazul şi când se gândeau la Marilyn Monroe - şi ea era conştientă > .< lucrul acesta. Publicul nu era atras de interpretările sale clasice şi de compon i mentul său nobil, ci de atracția exercitată pe plan sexual. Crawford şi Hepbu. 11 erau renumite atât datorită profunzimii gândirii lor, cât şi pentru stilul <!< interpretare. Nimeni nu o considera pe Marilyn o persoană complexă, ci don extrem de atrăgătoare. Nimeni nu căuta profunzime la Marilyn, ci doar un decolteu generos. Darryl Zanuck avusese oarecum dreptate în ceea ce o privi i Făcea ce ştia ea să facă mai bine - şi orice ar fi făcut în plus ar fi fost un luc; u riscant. însă ea era dispusă să rişte - într-adevăr, voia să rişte - dar va fi lăsam să facă asta? Câteva roluri interpretate de-a lungul timpului sugeraseră faptul că Marilyn avea mai multe resurse decât cele exploatate până atunci, însă alta persoane erau de părere că ar trebui să se mulțumească cu succesul di :a dobândit şi să rămână în banca ei. însă Marilyn nu era genul acesta de persoana Nu avea stare. Avea o imaginație bogată şi nu voia să se mulțumească cu statutul dobândit până în acel moment.

Această nemulțumire o va afecta şi se va amplifica pe tot parcursul vieții sal-Din cauza faptului că simțea că era văzută ca o blondă fără nimic în cap, cred- a

1 Collier era o actriță de origine britanică, ce jucase în spectacole de teatru, radio şi în filme şi care avea o pregătire cinematografică în stilul clasic. Ca rolurile au început să se împuțineze, a trecut la profesorat. A lucrat doar câte luni cu Marilyn, pentru că a murit la New York, în aprilie 1955, în vârstă 77 de ani.

nu poate avea nici cariera visată şi nici genul de relații pe care şi le dorea -, până la urmă, stilul de viață pe care şi-1 dorea. Charles Casillo povesteşte: „îşi aduse seama că va fi nevoie să se strecoare în parametrii unei alte imagini, o

agine ce îi va permite să se maturizeze şi să crească în paralel cu rolurile sale i să rămână în continuare Marilyn."

Acum, la vârsta de douăzeci şi opt de ani, era hotărâtă să facă ceva pentru -şi corecta imaginea pe care o avea, atât pe plan profesional, cât şi personal, e aici şi legătura cu Lee Strasberg, pe care o va stabili în 1955. Versiunea lui trasberg a „Metodei" - inspirată din învățăturile lui Stanislavski - le cerea ctorilor să se folosească de „memoria simțurilor", extrasă din experiențele

terioare. Conceptul acesta îl ajuta pe actor să creeze un personaj implicându-se ai mult şi dându-şi mai mult interes. încrederea deplină a lui Strasberg în emoria simțurilor va deveni destul de controversată. Acesta va fi şi motivul

ntru care membrii fondatori ai Teatrului de grup, precum Stella Adler şi

nford Meisner, au respins conceptul lui Strasberg şi au predat propriile variante e metodei lui Stanislavski. Chiar dacă şi aceste noi concepte de instruire erau azate tot pe sistemul lui Stanislavski, Strasberg şi adepții săi nu se vor da în turi de la ideea că autoanaliza şi meditația asupra trecutului personal erau ențiale pentru oricine voia să devină un bun actor. Mulți actori, precum James "an, Marlon Brando, Robert Duvall, Montgomery Clift, Sally Field, Dustin offman, Paul Newman şi Sidney Poitier vor apela la acest studio în numeroase tuații din cariera lor.

„Tatăl meu dorea să trezească tot ce era adânc îngropat în trecutul lui Marilyn să ia din aceste experiențe întreaga ei energie explozivă", a explicat odată Susa, ca lui Lee Strasberg. „Pentru extragerea tuturor acelor elemente, ea trebuia

lucreze într-un cadru profesional, formal." Marilyn s-a simțit atrasă de teoriile i Strasberg. Până la urmă, era obişnuită cu faptul că Natasha Lytess dorise totdeauna să o facă să se inspire din experiențele proprii, atunci când era

cesar să insufle interpretărilor sale o stare de tristețe sau de confuzie - şi chiar

se împace cu propriul trecut pentru a putea deveni o actriță mai bună. în orice z, diferența este că, fiind o persoană căreia îi plăcea să dețină controlul,

atasha îi indica, de fapt, lui Marilyn la ce experiențe să recurgă, încercând, mai uit, să manipuleze acele experiențe - de exemplu, când a încurajat-o să meargă

îşi cunoască tatăl, ca să extragă din relația cu acesta elemente ce îi puteau de ajutor în carieră. însă şi Lee Strasberg avea propriile sale probleme. Chiar

că Marilyn s-a chinuit să îi urmeze indicațiile, el era de părere că Marilyn nu uşea să îşi acceseze destul de bine suferințele emoționale trecute. „Lee era foarte exigent cu Marilyn", spune un coleg care a luat parte la aceste

rsuri alături de Monroe. „Cred că vedea în ea o modalitate de a-şi reface putația."

într-adevăr, când Strasberg a devenit directorul artistic al Studioului acto-or, acesta a susținut că a instruit anumiți actori, cu care de fapt nu lucrase niciodată. Atunci când Sanford Meisner, profesor de actorie şi fondator respectatului Neighborhood Playhouse, a aflat că Strasberg susținea că lucra cu actori cu care lucrase de fapt Meisner, au ieşit scântei. în încercarea de clarifica situația, Meisner a pus deseori în discuție încercările lui Strasberg i a profita de pe urma activității altcuiva, iar cei doi nu se vor suferi tot rest vieților lor.

„Cred că Lee era de părere că, dacă reuşea să facă din Marilyn Monroe o ma actriță, va fi privit ca un făcător de minuni. în comunitatea teatrală din Ne York, Marilyn nu era văzută ca o actriță adevărată, însă acesta s-a dat peste c; să o transforme într-una."

„Se purta urât cu ea", îşi aminteşte un alt coleg. „îi spunea că «joacă» anumită scenă «ca o persoană care nu a simțit nimic niciodată» şi să încerce interpreteze «ca o persoană care poate avea sentimente»."

Cu toate acestea, Marilyn se va dedica total cursurilor lui Strasberg - studio, cât şi în particular, la acesta acasă, chiar dacă uneori simțea că ceila colegi o priveau mai mult ca pe o ciudățenie decât ca pe o actriță adevărată

De-abia mutată la New York, Marilyn a început să meargă să discute i terapeuta Margaret Hohenberg. Aceasta îi fusese recomandată de Milton Green însă Lee fusese cel care insistase ca Marilyn să facă psihoterapie. Mai mul Hohenberg era un psihiatru cu care Lee Strasberg fusese de acord, ceea i înseamnă că acesta avea deja mult prea multă influență asupra lui Marilyi Unele persoane începuseră deja să se întrebe dacă Lee nu era oare „noi i Natasha". Trecerea timpului ne va spune adevărul. Un lucru era sigur: poate i i Lee Strasberg era un bun profesor de actorie, însă, în viața de zi cu zi, era la H de

derutat ca învățăceii săi - inclusiv Marilyn. „Căminul nostru gravita înjurai tatălui meu, al stărilor, nevoilor, aşteptărilor şi nevrozelor sale", îşi aminteşv fiica sa, Susa. „îi învăța pe oameni să joace roluri, însă nimic nu se putea compara cu teatrul ce se desfăşura la noi acasă... întreaga familie era formai i din străini între care se presupunea că exista o relație intimă."

Chiar dacă Marilyn îşi mai analizase experiențele trecute, acum era mu hotărâtă ca oricând să se înțeleagă pe sine, pe mama sa, precum şi celelale influențe din viața ei. Fusese martora atâtor probleme emoționale şi mentale I.i ea în familie şi crezuse întotdeauna că va avea şi ea astfel de probleme, încai simțea că, prin terapie, avea un avantaj care nu fusese la îndemâna predea sorilor săi. Cu alte cuvinte, dacă ar fi simțit vreodată că îşi pierde mințile, i putea recurge la anumite persoane sau metode şi ar putea face ceva să se trate/-spre deosebire de Delia şi de Gladys.

Poate că era o decizie logică, însă, împreună cu introspecția care se desfăştt i i zilnic la cursurile cu Strasberg, a fost cu siguranță prea mult şi prea repede.

Multe persoane din noua viață a lui Marilyn, care avuseseră prilejul să - cunoască înainte, cum ar fi dramaturgul Arthur Miller, pe care îl întâlnise < câțiva ani înainte de a începe aceste introspecții şi cu care va păstra o legăttn

rânsă de-a lungul anilor, erau îngrijorate din cauza schimbărilor bruşte de rsonalitate ale lui Marilyn, care deveneau din ce în ce mai evidente. într-ade-r, combinația dintre influența lui Strasberg, care o încuraja să-şi sondeze icutul, şi insistența lui Hohenberg în aceeaşi direcție făceau din Marilyn o rsoană total diferită, o persoană mult mai întunecată şi mai ursuză, care a zut multă vreme că, dacă se concentra pe suferința şi pe nefericirea prin care cuse mai demult, se va regăsi pe sine şi va obține rezultate pozitive. Acum, sfârşit, toate aceste speranțe i se confirmau. Da, trebuia să se concentreze upra trecutului. Da, trebuie să scoată totul la lumină zi de zi şi să se identifice evenimentele trecute. Şi de ce nu ar trebui să exagereze cu toate acestea? Era şi cum găsise cheia pentru a deveni o persoană şi o actriță mai bună: suferința De aceea, a început să se concentreze zi de zi asupra eului său mai trist şi ai întunecat. Chiar dacă ea credea că descoperise o comoară în cariera sa ictoricească - şi poate chiar aşa se şi întâmpla - problema era că nu va reuşi să acă peste acele sentimente atunci când dorea şi zilele nu vor putea decurge lormal. într-adevăr, în lunile şi chiar anii următori, va deveni din ce în ce mai leprimată şi suferința din trecut o va

afecta foarte mult. Cum mai putea ea oare idormi după o zi de rememorare a suferințelor din viața ei? Bineînțeles că nu :uşea şi atunci trebuia să ia somnifere. Apoi era nevoită să ia şi mai multe medi-mente pentru a putea face față activităților zilnice. Dacă lucrurile nu mergeau a bine la cursuri sau la terapie, aceasta avea nevoie de ceva ca să poată face ,ță anxietății provocate, iar un sedativ era perfect. „Țin minte că mă întreba: rei o pastilă?», îşi aminteşte un prieten, pe nume John Gilmore, „apoi băga lâna în geantă şi scotea un pumn de pastile. Şi le punea pe toate pe masă: «Pe ta o iei ca să dormi, pe asta pentru crizele de anxietate şi pe astea pentru...» a foarte îngrijorător." Trebuie menționat însă faptul că, în anii 1950, nume-îşi actori şi actrițe depindeau de medicamente pentru a face față unei zile de icru. De la Elizabeth Taylor şi până la Marlon Brando, Montgomery Clift sau ulah Bankhead, cu toții erau dependenți de un medicament sau de altul. însă este medicamente luate în exces nu aveau un efect pozitiv nici asupra vieții, ici asupra carierei lor.

Acum pare ironic faptul că, în căutarea unei stări clare şi limpezi, mintea lui [arilyn a devenit şi mai înceţoşată. Unele notițe luate de ea în timpul şedințelor terapie scot la iveală faptul că era copleşită de dileme, confuzii şi era întot-îauna groaznic de nesigură pe sine, nu neapărat din motive raționale. „Cum iu de ce pot juca", a scris ea într-o zi, „şi nici nu sunt sigură că pot face acest cru: asta trebuie să înțeleg. Tortura şi, să nu mai vorbim de întâmplările de cu zi, suferința nu o poți explica cu adevărat nimănui." Marilyn a mai scris: De ce mi-e oare teamă? Că nu o să mă pot ascunde în caz că o să trebuiască fiu pedepsită? De libido? Să o întreb pe doctor H." Şi încă ceva: „Problema isperării din munca şi din viața mea: trebuie să încep să mă confrunt cu ea în

mod continuu, să fac din munca mea un lucru consecvent şi care să aibă o impo tanță mai mare decât disperarea mea."

Berniece, sora vitregă a lui Marilyn, a observat schimbările îngrijorătoare d> personalitatea ei şi va da mai degrabă vina pe terapie decât pe cursurile ci actorie, însă acest lucru se datorează faptului că Berniece nu a înțeles men dologia lui Lee Strasberg. Berniece a spus: „Marilyn nu a putut face față un astfel de metode de terapie. Nu a făcut decât să înrăutățească lucrurile. Nu ajutat-o cu nimic."

De fapt, pe parcursul anului 1955, când lecțiile de actorie ale lui Marilyn ; devenit din ce în ce mai numeroase, aceasta a început să depindă şi mai mu de

sfaturile psihiatrei sale. Faptul că Marilyn se baza foarte tare pe doctori: Hohenberg ne sugerează faptul că ea se simțea, la un anumit nivel, incapabi să facă față propriei sale vieți. Chiar dacă a început terapia la insistența I. Strasberg, putea participa însă la şedințe doar o dată pe săptămână. însă, sfîrşitul lui 1955, mergea deja de cel puțin trei ori pe săptămână la psiholog : în restul zilelor, o suna mereu pe doctoriță pentru a-i cere sfaturi.

în afară de introspecție, Marilyn va mai fi trasă înapoi de conflictele pe ca1 le avea pe plan legal cu studiourile Fox.

Acestea vor continua pe parcursul întregului an, însă, la sfârşitul lui 195 Marilyn va ieşi în sfârşit victorioasă. „Fox i-a oferit un nou contract: încă pati filme pe parcursul următorilor şapte ani", spune Wesley Miller, de la firma ti- avocatură Wright, Wright, Green & Wright. „Dacă îmi amintesc bine, aceasi. 1 putea primi o sută de mii de dolari pentru următorul film şi câte cinci sute tl dolari pe săptămână pentru cheltuieli. Marilyn avea şi dreptul de a fi sau nu tt acord cu regizorul, cu subiectul filmului şi cu directorul de imagine: o reuşii 1 importantă pentru ea. Şi, nu în ultimul rând, avea drept de veto asupra filmeli >i care i se ofereau, dacă i se părea că sunt lipsite de sens. Mai avea şi dreptul tir a lucra la televiziune sau în teatru, în caz că dorea acest lucru."

Cât despre compania „Marilyn Monroe Productions", primele două proiect' ale sale vor fi versiunea piesei Stația de autobuz jucată pe Broadway, a lui William Inge, cumpărată de studiourile Fox. Urma o versiune a piesei lui Teren o Rattigan, intitulată The Sleeping Prince. Ambele erau proiecte ce meritau toat .1 atenția şi erau demne şi de aceste timpuri şi de Marilyn, care se străduise atu: de mult să se redefinească în ochii celor de la Fox, cu care încercase atât de mu 11 să negocieze. Marilyn a aflat că nu trebuia să se mulțumească cu imaginea tir fată frumuşică şi fără minte, chiar dacă aceea ar fi fost calea cea mai simplu pentru ea. După ce s-a aflat de acest nou contract, un ziarist de la Time a seri1 „Avem aici dovada că Marilyn Monroe este un bun om de afaceri": laudă de pr< 1 pentru o persoană despre care se crezuse până atunci că era o blondă prostuț.

Poate că mătuşa Grace avusese până la urmă dreptate... cu privire la mult lucruri. într-adevăr, oricât de complicată ar fi devenit viața Normei Jeane, Grai Goddard o lua întotdeauna pe „nepoata" ei de guler şi o forța să simplifit lucrurile şi să le vadă într-o lumină mult mai puțin complexă. Şi, iată că, acuți îe Strasberg o certa pe Marilyn spunându-i că nu gândea şi nu simțea destul, i timp

ce Grace îi spusese până atunci că era foarte bine aşa cum era în mo-ientul acela. Strasberg încerca, pur şi simplu, să adauge complexitate unei femei cărei minte era deja mult prea aglomerată, în timp ce Grace încercase să îi nişteasscă gândurile oferindu-i sfaturi directe şi eficiente.

Poate că înțelepciunea ei ar fi părut rudimentară unui om ca Lee Strasberg, ar s-a dovedit că era mult mai de valoare şi poate chiar mai deşteaptă. în vara e dinainte de a muri, Grace i-a spus lui Marilyn: „Ai deja în tine tot ce îți :buie. Cum te vezi tu pe tine, aşa te vor vedea şi ceilalți. Nu e nimic complicat, lorma Jeane. Trebuie doar să crezi în tine şi îți garantez că ceilalți te vor urma."

Arthur Miller

în primăvara anului 1955, Marilyn a început un nou capitol din viața ei, lături de un bărbat care va fi una dintre cele mai mari iubiri ale sale, drama-irgul Arthur Miller, a cărui piesă, A View from the Bridge {Vedere de pe pod) se ca atunci în New York (lui Marilyn i-a plăcut atât de mult, încât s-a dus să o idă de trei ori.)

Miller era înalt şi slab, semăna cu preşedintele Lincoln şi avea un chip care ărea plin de înțelepciune. Ochelarii mari şi expresia feței, mereu serioasă, îl ceau să pară o persoană fără umor, însă toate acestea aveau efectul de a-i duce în eroare pe ceilalți. Era o persoană sensibilă, care nu stătea mereu cu însul în cărți, aşa cum s-ar fi aşteptat ceilalți. îi plăcea sportul şi aprecia foarte uit timpul petrecut în aer liber. Nu putea fi considerat un bărbat arătos, cel jțin după standardele zilelor noastre, însă avea o prezență impunătoare. Este teresant faptul că bărbații preferați de Marilyn se încadrau în tiparele bărbaților jişnuiți şi poate că şi acesta este un motiv pentru care ea era atât de apreciată e bărbații americani ai anilor 1950. Ideea era că orice bărbat „normal" din merica avea şansa să fie cu una dintre cele mai frumoase femei din lume, ntru că bărbații cu care Marilyn avusese o relație nu erau tocmai arătoşi: Jim ugherty, Johnny Hyde, Joe DiMaggio... şi nici chiar Frank Sinatra nu era un irbat prea frumos. Marilyn era interesată de profunzime şi nu de aparențe.

Marilyn a făcut prima dată cunoştință cu Arthur Miller pe platoul de filmare î la As Young As You Feel, în 1951, când el venise acolo împreună cu Elia Kazan, izan spera să regizeze piesa The Hook, o poveste cu subiect politic despre icroci. Cei doi bărbați veniseră în oraş ca să încerce să încheie un contract cu

casă de producție pentru realizarea filmului. însă acest film nu va fi ciodată realizat, pentru că a fost văzut ca o producție antiamericană în îrioada în care trimiterea militarilor şi armelor americane era vitală pentru ăzboiul coreean. Miller - cu zece ani mai mare decât Marilyn - îşi va aminti, ai târziu, de prima întâlnire cu aceasta, pe platoul de filmare: „Mişcarea pului ei m-a şocat. Marilyn emana un fel de tristețe care se îmbina ciudat cu toată strălucirea şi tehnologia de pe platou şi cu confuzia aranjării platou pentru filmarea unei noi scene."1

Romancierul, dramaturgul, eseistul Arthur Asher Miller s-a născut cartierul Harlem din New York, în luna noiembrie a anului 1915. în 1944, câşt > Premiul Național al Breslei Teatrale pentru piesa The Man Who Had All the Lu în ciuda aprecierilor publicului din New York, piesa va fi retrasă după doar ş, reprezentații. Câțiva ani mai târziu, Miller va publica primul său roman, Fot despre antisemitism, lucrare nu foarte apreciată. Apoi a adaptat pentru tt viziune Three Men on a Horse a lui George Abbott şi John C. Holmes. îi succesul va veni odată cu lucrarea sa intitulată All My Sons, jucată în New Yo la teatrul Coronet. Piesa a fost regizată de Elia Kazan, cu care Miller va ave relație personală şi profesională de durată. All My Sons a câştigat Preni Cercului Criticilor de Teatru din New York, în 1947. Piesa datorită cărei; devenit foarte cunoscut se intitulează Death of a Salesman (Moartea unui cor voiajor), a cărei premieră a avut loc pe Broadway în luna februarie 1949, regiz; de asemenea de Kazan. Moartea unui comis voiajor a câştigat şi Premiul Te pentru Cea mai bună piesă şi Premiul Pulizer. Când a cunoscut-o pe Marih Miller era căsătorit şi locuia pe Coasta de Est împreună cu soția şi cei doi co|

în perioada în care Arthur Miller a început să se întâlnească cu Marii Monroe, el avea mari probleme, fiind urmărit constant de House Un-Americ ui Activities Committee (HUAC). Este greu să aflăm exact de ce natură ei.ni problemele lui Miller cu HUAC. Unele rapoarte susțin că era sub investigație în< i din 1944, pur şi simplu pentru că era privit ca un scriitor şi o persoană publi. i influentă. Când a scris All My Sons, FBI a spus că piesa era „o propagatul i ascunsă", doar pentru că povestea despre cineva care vindea piese defe<; < Forțelor Aeriene Americane. în 1949, FBI-ul a declarat că piesa Moartea uum comis voiajor era „o imagine negativă a vieții americane". Se pare că FBI-ul a a\ ut o problemă şi cu piesa The Hook, care, odată ajunsă la Hollywood, se va lovi < le tot felul de obstacole. Oricum era sigur faptul că J. Edgar Hoover era împoi 11

va lui Arthur Miller, persecuția fiind din ce în ce mai înverşunată după piesa lui Miller intitulată The Crucible.

1 Momentul în care s-au întâlnit Marilyn şi Arthur Miller are, la fel caRashonn >n. mai multe variante cunoscute. Cei mai mulți sunt de acord asupra unui aspe i a avut loc în timpul filmărilor de la As Young as You Feel. Nu se ştie însă cum < U-toți actorii se întâmplase să fie în platou în acelaşi timp. în memoriile din 1*«M scrise de Elia Kazan, A Life, se precizează că Charles Feldman dăduse o petrei* i< în cinstea lui Miller, petrecere la care Kazan nu a putut participa, şi la care e! ii rugase pe Miller să o ia pe Monroe. Apoi există versiunea relalată în memor; -lui Miller din 1987, lucrarea intitulată Timebends (Grove Press). Miller a scris ; vizita pe platoul de filmare la As Young as You Feel a fost făcută la cererea tatu1 n lui, care-1 rugase să treacă pe la actorul Monty Woolley („bete noire"), care ji unul dintre rolurile principale în film. Varianta lui Marilyn Monroe despre i\ în care l-a întâlnit pe Miller rămâne, după ştiința noastră, necunoscută.

The Crucible fusese inspirată de experiența prietenului lui Miller, Elia Kazan, a apărut în fața HUAC în 1952. De teamă să nu fie inclus pe lista neagră Hollywood, Kazan a numit opt persoane din Groul Theatre - o companie urnită de teatru din New York - despre care a spus că s-ar putea să fie eresate puțin de istoria Rusiei şi în special de revoluția rusă. HUAC a consi-at aceste indicații ale lui Kazan ca pe nişte indicații ale membrilor Partidului munist, lucru care, cu siguranță, nu era adevărat. Discutând despre efectele ivităților HUAC, Miller a dezvoltat ideea pentru The Crucible, o piesă alegorică, mparând activitățile HUAC cu vânătoarea de vrăjitoare din Salem. Premiera piesei a avut loc pe Broadway în ianuarie 1953. După debutul sei, Miller a fost, mai mult ca oricând, privit ca un simpatizant al Partidului munist, ca unul care nu se gândea că prin piesele sale sfida guvernul. Părerea AC a fost susținută şi de faptul că Miller participase în anii '40 la întâlnirile iitorilor comuniști.

în acea perioadă, starea de paranoia era mare, americanii trăind sub teama rmanentă față de un imaginar regim comunist. Panica a fost alimentată de dia şi de anumiți guvernanți, precum Hoover.

De fapt, în acea perioadă, o persoană publică trebuia doar să sugereze faptul ştia o persoană de naționalitate rusă sau că aprecia ceva din cultura rusă, ntru a fi etichetat ca antiamerican sau ca simpatizant al comuniştilor, viața

devenind iadul pe pământ. însă Miller avea să meargă şi mai departe. în !tate de gânditor intelectual, cu viziuni liberale, el chiar cunoştea câțiva membri partidului şi era interesat să afle cât mai multe despre comunism - şi aceste ruri au fost de ajuns ca să fie etichetat drept comunist. Când Miller şi-a heiat, pentru o perioadă, prietenia cu Kazan, din cauza mărturiei acestuia, Urniți membri ai presei conservatoare au fost convinşi de faptul că el împărtă-

anumite idei cu cei nominalizați de Kazan - lucru care era adevărat, dar mai în sensul în care Miller era de părere că nu ar fi trebuit date nume şi nu ntru că el credea că ar fi fost comunişti.

între HUAC şi supravegherile constante ale FBI-ului şi investigațiile cu privire persoanele publice cum ar fi Arthur Miller, este de mirare faptul că instituțiile tului îşi mai făceau treaba. La un moment dat, a fost investigată chiar şi Luciile 1. Oricât de dure ar fi fost organizațiile HUAC şi FBI la începutul anilor 1950, urmăririle presupuşilor comunişti, vânătoarea de „pinkos" şi de simpatizanți unişti, situația a atins apogeul odată cu ridicarea mişcării conduse de sena-1 Joseph McCarthy din Wisconsin, care s-a folosit de postul său de preşedin-al Comitetului de Senat ca scenă personală pentru lansarea atacurilor asupra ățenilor din toate păturile sociale, cu o abordare „blândă" față de comunişti, derea sa în dizgrație a fost la fel de infamă ca ridicarea sa spectaculoasă, acesta d blamat de către Senatul Statelor Unite ale Americii, în 1957. După premiera piesei The Crucible, lui Miller nu i s-a mai eliberat paşaportul ntru a putea merge la premiera din Londra; problemele sale, însă, nu s-au cheiat aici. Când s-a apărat, prin iniermediul pieseiÂ View from the Bridge ¬în care un docher dă în vileag doi imigranți ilegali HUAC va reacționa prinți supraveghere şi o hărțuire şi mai mare. Walter Winchell, prieten al lui J> DiMaggio şi persoana care l-a ajutat pe Joe să urmărească filmarea scenei t rochia din filmul Şapte ani de căsnicie, lucru care l-a înfuriat într-atât de mi pe Joe încât să o bată pe Marilyn, de abia aştepta ca Arthur Miller să îşi anun divorțul în februarie 1956: „Cea mai renumită vedetă blondă de cinema ei acum iubita elitei intelectuale de stânga."

De ce a fost investigată Marilyn de către FBI

Numeroase persoane s-au întrebat, de-a lungul timpului, de ce a fost supu Marilyn la atât de multe investigații din partea FBI-ului. Pare un lucru abera să

fie văzută ca o amenințare la adresa siguranței naționale, având în vede imaginea sa de blondă prostuță. Deci, cum a început oare totul?

La FBI există teancuri întregi de documente despre Marilyn. în octombi 2006, au mai fost lansate încă nouăzeci şi şapte de astfel de acte, odată > începerea campaniei de acces liber la informație, majoritatea acestor acte fiii marcate ca probleme de „Securitate internă". în cercetările efectuate peni: conceperea acestei cărți, am examinat cu grijă toate aceste documente voi minoase şi am descoperit că Marilyn a început să fie supravegheată de către I-V în 1955, din cauza apropierii sale din ce în ce mai mari de Arthur Miller.

Din aceste documente mai constatăm şi că J. Edgar Hoover îşi pierduse i siguranță mințile în anii 1950, sau cel puțin dacă ne gândim la obsesia sa < unele vedete aveau de-a face cu mişcarea comunistă. Bineînțeles că Hoover iu era interesat doar de Marilyn - era interesat de întregul Hollywood, inclusiv d> Abbott şi Costello (cine putea şti că Bud Abbott deținea o mie cinci sute de filnn porno?) Cât despre Marilyn, trebuie să avem în vedere următoarele lucru i consemnate în dosarul 100-422103 din 1 iunie 1956: „Domnişoara Monroe M va muta la New York în a doua jumătate a anului 1956... Conform planuriloi prezente, Marilyn Monroe îşi va termina lucrul la filmul intitulat Stația d< autobuz înjur de 25 mai 1956. După aceea, cam în jurul datei de 6 iulie 195<> aceasta se va deplasa în Anglia, unde plănuieşte să joace într-un film alături c!< Laurence Olivier."

Nici ziarista bârfitoare Hedda Hopper nu ar fi putut face un raport atât d precis!

Mai târziu, după ce Marilyn va începe relația cu John F. Kennedy, dosare 1* despre ea vor deveni şi mai stufoase, fiind pline nu doar de tot felul de acte informații, ci şi de prostii. Majoritatea dosarelor au numele şi locurile secrei zate, ca şi cum s-ar fi putut afla că țara urma să fie sau nu cotropită de comuni: din faptul că Marilyn lua cina cu domnul X şi doamna Y.

Iată adevărul: nimic din toate astea nu au nici o relevanță. O mare parte dini i membrii FBI-ului se ocupau de bârfe şi zvonuri şi nu de strângerea de informai;

eale. Un informator trăsnit putea declara orice despre o vedetă şi declarația lui ra consemnată imediat în dosarele FBI. Acesta este motivul pentru care aceste osare îi derutează atât de mult pe unii istorici. Sunt pline ochi cu tot felul de >resupuse scandaluri şi aproape că nu se mai poate citi nimic printre rânduri,

nsă o mare parte din vină o avea paranoia lui J. Edgar Hoover, transmisă agen-ilor săi, cu toții îmbrăcați în parpalace, cu aparate de fotografiat, urmărind-o)e Marilyn Monroe pe platourile filmului „Stația de autobuz cam înjur de 25 mai 956". Cu cât ne bazăm mai puțin pe aceste consemnări din dosarele FBI-ului, u atât vom înțelege mai bine ce se petrecea în viața lui Marilyn Monroe.

Marilyn Monroe şi Arthur Miller, ambii urmăriți de agențiile guvernamentale, iu devenit foarte repede apropiați. Atât de apropiați, încât, în testamentul lui Marilyn, semnat de aceasta pe 18 februarie, îi lăsa moştenire o sută de mii de lolari. Era o sumă extrem de mare oferită unui bărbat cu care doar ieşea în oraş, leci se poate spune că acest lucru ne sugerează că Marilyn simțea că avea un riitor alături de el.1

Stația de autobuz

în februarie 1956, Marilyn Monroe s-a întors la Los Angeles şi a început ucrul la noul ei film intitulat Stația de autobuz. Acesta a fost prima coproducție IU nou înființata companie Marilyn Monroe Productions în parteneriat cu tudiourile 20th Century-Fox. Marilyn a închiriat, împreună cu vicepreşedintele AMP, Milton Greene, soția lui, Amy şi fiul lor, Joshua, o casă în cartierul Vestwood din Los Angeles. Luna următoare, la data de 12 martie, Marilyn îşi ra lua în mod oficial acest nume. Norma Jeane Mortensen a devenit în mod ificial Marilyn Monroe. „Sunt actriță şi numele meu a fost pentru mine un landicap", a spus ea atunci când a cerut schimbarea numelui. „Folosesc numele ie care vreau să-1 obțin şi legal, Marilyn Monroe, deja de mulți ani şi acum sunt unoscută pe plan profesional cu acest nume."

Filmările de la Stația de autobuz vor începe în luna aprilie în Phoenix. Marilyn imțea că acesta era cel mai important rol al ei, un rol extrem de valoros pentru ariera sa actoricească, şi şi-a dat toată silința ca să le demonstreze celor de la bx că nu aveau de ce să le pară rău că respectaseră toate condițiile puse de ea.)upă marele succes al filmului Şapte ani de căsnicie, cei de la studio fuseseră aarte inspirați şi cumpăraseră drepturile asupra comediei Stația de autobuz, din 955, a lui William Inge, câştigătoare a premiului Tony. Piesa regizată de Harold Ilurman a debutat la Music Box la 2 martie 1956, având-o în rolul principal pe [im Stanley în rolul lui Cherie, o cântăreață de la cârciumă care insista că are

1 în acelaşi testament, va mai stipula faptul că mama sa, Gladys Baker Eley, va avea cheltuielile acoperite pentru şederea în sanatoriu „tot restul vieții sale", însă aceasta nu va primi mai mult de douăzeci şi cinci de mii de dolari.

voce. Piesa a fost jucată de 478 de ori, fiind interpretată pentru ultima dată 1. Winter Garden, la 21 aprilie 1957.

După ce Fox a cumpărat drepturile pentru realizarea filmului, l-a desemna pe George Axelrod, autorul scenariului de la Şapte ani de căsnicie, să seri* scenariul adaptat după piesa lui Inge. Apoi a fost selectat regizorul Joshua Logan de pe Broadway, care avea rolul să îi îndrume pe actori prin toate etapei filmului. Din motive necunoscute, locul de desfăşurare al acțiunii piesei a fos mutat din Kansas City în Phoenix şi Sun Valey, Ketchum, Idaho, pentru scenei din aer liber, şi poate şi din motive financiare. Alături de Marilyn, în film ma juca Don Murray, care a debutat ca un cowboy musculos şi nesuferit, pe num Bo, rol pentru care acesta va primi o nominalizare la premiile Oscar.

în afara veteranilor din teatru George Axelrod şi Josh Logan, regizorul cai se ocupa cu distribuirea rolurilor s-a dus pe Broadway ca să caute noi taleni pentru rolurile secundare: Arthur O'Connell (Virgil), Betty Field (Grace) şi Eilee Heckart (Vera).

Subiectul filmului Stația de autobuz poate fi rezumat în câteva propoziții: ti cowboy macho în vârstă de douăzeci şi unu de ani, care nu avea încă şcoa I vieții, călătoreşte din Montana în Arizona pentru un rodeo şi acolo găseşte u „înger" de fată. Aceasta este enervată de încercările lui neexperimentate neîndemânatice de a o cuceri, dar respingerile ei îl fac să se încăpățâneze şi ma tare. în cele din urmă, flăcăul o răpeşte şi o ia cu autobuzul ca să o ducă la ferm sa. Pe drum, vor face un popas într-o stație de autobuz. Fata este oripilată, da: se sensibilizează atunci când el îi compară numeroasele ei experiențe cu barba i: cu lipsa lui de experiențe intime. „Este cel mai dulce lucru pe care mi l-a spu cineva vreodată", suspină ea, acceptându-i cererea în căsătorie.

Aspectul lui Marilyn a fost modificat în mod vizibil pentru acest rol, chiai dacă frumusețea şi sex-appealul ei nu au fost câtuşi de puțin afectate. Cheru este o cântăreață la cârciumă care lucrează noaptea şi doarme ziua, din ace a motiv având un ten palid, realizat cu succes de specialistul în machiaj, Allan Snyder, cu ajutorul unei pudre de amidon din porumb şi a unui ruj de culoau roz pal. Transformarea va fi completă cu puțin rimei şi cu un creion de sprânceia maro-

deschis, care contrastează perfect cu pielea arsă de soare şi de vânt aha Bo (Murray), călărețul sălbatic îndrăgostit lulea. Coafeza Helen Turpin, care s i ocupat de părul platinat a lui Marilyn, l-a adus la o culoare mai caldă, galbena ca mierea, potrivită rolului.

Rolul îi mai cerea lui Marilyn să uite de intonația dulce, instruită, şi să red-i replicile în stilul tărăgănat de Arkansas al lui Cherie. Aceasta a mai trebuit a învețe să devină o cântăreață fără talent, care vrea să fie mereu în cenți i atenției, cântând cu toată inima „That Old Black Magic".

Marilyn reuşeşte să o întruchipeze perfect pe Cherie cea disperată, singui victimă şi derutată, a cărei suferință contrastează deseori cu veselia şi cu via: > fericită a celorlalte personaje.

Un critic de film a scris: „Monroe creează un personaj complet, care nu poate Să nu te impresioneze". Un altul a spus că acesta a fost rolul prin care Marilyn a reuşit să îşi demonstreze adevăratul talent. Este adevărat. Niciodată nu inter¬pretase atât de bine un rol şi unii istorici din domeniul cinematografiei susțin că acesta a fost cel mai bun rol al său. Filmul merită văzut - chiar de mai multe ori.

Natasha non grata

Revenirea lui Marilyn pe Coasta de Vest cu ocazia filmărilor va fi prima întoarcere în California după mai mult de un an. Aici exista cel puțin o persoană mai mult decât nerăbdătoare să se întâlnească cu ea: Natasha Lytess.

Marilyn stătea deja de câteva săptămâni în New York când a primit un telefon de la Natasha Lytess. „în timpul conversației, Marilyn i-a spus că avea nevoie de «un nou început»," îşi aminteşte o actriță, prietenă a lui Marilyn din New York. rSe simțea constrânsă de Natasha şi Lee încerca să o elibereze."

Marilyn nu ținuse secret faptul că Natasha avea sentimente nepotrivite față (ie ea şi aproape toți cei din New York o vedeau acum ca pe un obstacol în evo-Uția lui Marilyn. „Dacă scopul tău ca actriță este să ajungi cât mai departe >osibil, imaginează-ți cât de greu ți-ar fi să repeți replicile cu o femeie care ți-a pus că e îndrăgostită de tine", a spus actrița Maureen Stapleton. „Toate rolurile ucate de Marilyn sunt sexy. Nici nu mă gândesc cum şi-ar fi putut explora itracția personală împreună cu o femeie care era atrasă din punct de vedere exual

de ea. Orice actor poate spune că rezultatul nu poate fi decât o inter-iretare superficială a rolului."

Oricare ar fi fost motivele lui Marilyn, era limpede faptul că Natasha Lytess lU-i mai era de folos nici lui Marilyn, nici studiourilor 20th Century-Fox. Timpul etrecut de Marilyn în New York a umilit-o pe Natasha. Câțiva prieteni ai latashei care lucrau la Fox s-au îndepărtat de ea şi salariile primite de la studio eneau din ce în ce mai târziu.

La un moment dat, Natasha a mers la studio, ca să întrebe de ce întârzia alariul atât de mult şi a aflat că toată lumea spunea diverse lucruri despre ea: iu doar despre problemele pe care le avea cu Marilyn, ci mult mai multe. Din arfele auzite, şi-a dat seama că lumea de la studio ştia mai multe decât şi-ar dorit ea să se ştie.

Natasha, o femeie care fusese atât de respectată în calitate de profesoară de ctorie, simțea acum disprețul manifestat de către cei de la studio. Nu a durat lult şi îndepărtarea ei a devenit oficială. Aceasta nu mai figura pe statele de lată de la 20th Century Fox. Din moment ce Marilyn nu mai răspundea la crisori şi nici la telefon, Natasha s-a văzut nevoită să meargă la New York să orbească față în față. însă Natasha era conştientă de faptul că apariția ei bruscă 1 New York îi va convinge pe toți că aveau dreptate să o considere o femeie atetică, obsedată de o vedetă de cinema. Acesta este motivul pentru care

Natasha a ales să aştepte în Los Angeles, începând din nou să se ocupe de divei alți clienți şi strângând din dinți în aşteptarea lui Marilyn. Pentru o femeie cai avusese odinioară puterea de a opri filmări de milioane de dolari, era umilite să primească bani de la nişte actrițe în devenire care poate că visau să devin următoarea Marilyn Monroe.

în ciuda groaznicelor circumstanțe în care se găsea Natasha, aceasta o iub(foarte mult pe Marilyn şi era îngrijorată cu privire la sănătatea şi situați prietenei sale. Fusese un factor stabilizator în viața lui Marilyn, chiar dacă relaț: lor părea, în fața anumitor persoane, oarecum bizară. Se îngrijora că persoat pe care o va găsi Marilyn ca înlocuitor al Natashei nu va avea abilitatea să poarte departe de problemele sale emoționale complexe. Fără să se gândeasi la cariera şi la venitul ei, Natasha vedea în Marilyn un suflet neajutorat, car fără ajutorul ei, va urma o pantă descendentă.

întoarsă la Hollywood, Marilyn părea, din multe puncte de vedere, persoană schimbată. Plecase la New York cu intenția de a lăsa trecutul în urm Moartea lui Grace Goddard, divorțul de Joe DiMaggio şi tot şirul de evenimeni nefericite o făcuseră să creadă că era nevoie de „un nou început". Marilyn ci de părere că perioada petrecută la New York îi făcuse bine.

Se întâlnise cu Lee Starsberg şi credea că era un lucru benefic, chiar dac această experiență o condusese pe un drum periculos al explorării sinelui. Actiu avea propria ei companie de producție, împreună cu Milton Greene: ea dețini. cincizeci şi unu la sută din acțiuni, având mai mult control. Făcuse şedințe d terapie. Paula, soția lui Strasberg, devenise cea mai bună prietenă a sa şi, d< asemenea, profesoara ei personală de actorie. Paula şi Marilyn au repetat scena riul filmului Stația de autobuz, rând cu rând, zi şi noapte, aşa cum lucrase şi cu Natasha odinioară la scenariul filmului Nu e nevoie să bați la uşă.

într-adevăr, anul ce trecuse fusese pentru Marilyn Monroe un an al schim bărilor radicale: la gunoi cu tot ce era vechi în viața ei. Venise momentul pentn lucruri şi oameni noi. Din nefericire pentru Natasha Lytess, ea se afla în prima categorie. „Mi-a fost de mare ajutor", a conchis Marilyn în timpul unei petrecea i organizate la ea acasă, recunoscând importanța Natashei în viața sa. „însă trebuii să urmezi drumul care te duce spre maturizare."

Atunci când Natasha a aflat că Marilyn se întorsese în Los Angeles, a vrui cu disperare să o vadă. S-a dus până la studio şi l-a convins pe un angajat du la biroul de presă că pierduse numărul lui Marilyn. A obținut numărul de telefon de la acesta. Apoi a sunat de nenumărate ori la noua locuință a lui Marilyn, din Westwood, până când insistența ei a fost privită drept hărțuire. însă Marilyn luase o hotărâre definitivă: nu voia să mai aibă nimic de-a face cu Natasha Lytes Se descurcase foarte bine fără ea tot anul trecut şi chiar reuşise să îşi creeze > imagine în fața studiourilor Fox pe care nu o avusese niciodată în ochii Natashc imaginea de actriță adevărată.

„Cred că, la un anumit nivel, Natasha a fost răspunzătoare de rolurile prostesi -interpretate mai demult de Marilyn", a spus odată un prieten al lui Marilyn, p ume Rupert Allan. „Natasha dorea ca Marilyn să fie o păpuşică drăgălaşă şi "arilyn se săturase."

însă, în apărarea Natashei, istoria spune că aceste roluri prosteşti sunt jucate

roape de perfecțiune şi indicațiile Natashei au fost cele care le-a conferit nota e inocență şi copilărie. Era ca şi cum luase esența vulnerabilă şi sensibilă a lui "arilyn şi o ridicase până la un nivel caricatural. Prezența lui Marilyn pe ecrane

rămâne vie în memoria publicului său tocmai datorită acestei prezențe.

De exemplu, prezența ei pe ecran înainte de o cunoaşte pe Natasha, în filme recum Piaza rea, pot fi considerate provocatoare, dar în nici un caz „copilăroase u naive". Chiar şi atunci când cânta „Every Baby Needs a Da Da Daddy", terpretarea ei avea o notă de maturitate. Aceste roluri trebuie comparate apoi

primul film în care a fost instruită de Natasha, Jungla de asfalt. în acest film,

rsonajul lui Marilyn este mereu mirat, cu ochii mari. Chiar dacă nu avea ceeaşi atitudine şi voce copilăroasă pe care o va afişa în Domnii preferă blondele ' Şapte ani de căsnicie, rolul interpretat în Jungla de asfalt ne demonstrează faptul

Natasha începuse să o modeleze din ce în ce mai mult pe Marilyn, într-o ctriță cu un aer copilăros. Chiar şi după încheierea colaborării cu Natasha, gizorii o doreau pe „acea Marilyn", pe care actrița avea să le-o ofere. Noua arilyn intra mai greu în acest tip de rol şi nu mai era atât de candidă precum

rsonajele create cu ajutorul Natashei.

Acum, la un an depărtare de vechea ei carieră şi după câteva păreri contro-rsate despre influența Natashei asupra ei, Marilyn era de părere că prietenii colegii din New York aveau dreptate: într-un anumit fel, se putea spune că ess o modelase pe Marilyn după propriile sale fantezii. Acum Marilyn avea ertatea să schimbe acea imagine şi felul în care era văzută la Hollywood, dacă utea. în orice caz, îşi dorea foarte mult să încerce.

Natasha încerca, în continuare, să ia legătura cu Marilyn. Până la urmă, când văzut că Natasha nu renunța, Marilyn şi-a contactat avocatul, pe Irving Stein, şi a rugat să o contacteze el pe Natasha. Stein i-a spus lui Lytess că nu mai avea voie o caute şi să o sune pe Marilyn, sub nici o formă. Drept răspuns, din câte îşi inteşte avocatul, Natasha i-a spus la telefon următoarele lucruri: „Marilyn onroe a fost singura persoană pe care am protejat-o eu pe lumea asta. Eu am at-o pe fata asta. întotdeauna am avut un cuvânt greu de spus pe platouri. Am st disperată când am văzut că nu vrea să îmi răspundă la telefon. Eu sunt prietatea

ei personală şi ea ştie asta. Credința şi siguranța ei sunt în mâinile mele. U nu am nici o protecție financiară, însă ea are. Am o sănătate precară. Mi-ar plăcea arte mult să o văd, chiar şi cu martori, măcar timp de jumătate de oră." Răspunsul a fost nu.

„E înconjurată de tot felul de oameni care nu o lasă să facă nimic de capul i", a spus Natasha şi se pare că ştia despre ce e vorba. „Le e frică să nu o piardă, iciodată nu o lasă să se ducă nicăieri singură. Parcă s-au prins de ea cu lipici."

într-o scrisoare foarte interesantă adresată fostei sale eleve Helena Albert, atasha a descris situația astfel: „Timp de ani de zile, am văzut abilitatea lui

Marilyn de a-i îndepărta pe ceilalți din viața ei. Şi eu am încurajat lucrul acest; Imaginează-ți ce consternată am fost atunci când am văzut că şi eu fac parte di acel grup al oamenilor dați la o parte. Presupun că lucrul ăsta era inevitabil, îns mă doare atât de tare şi nu ştiu cât mai pot suporta asta."

Făcând un ultim efort, Natasha a dezvăluit faptul că suferea de cancer şi ei pe moarte. Chiar şi după aceste veşti, Marilyn a rămas neclintită. însă se pai că i-a trimis mai târziu Natashei un cec de o mie de dolari, sau cel puțin din i i-a povestit Natasha elevei sale Helena Albert. „A făcut un lucru foari generos, însă ar fi contat mai mult dacă mi-ar fi dat un telefon", a scris Natash, într-adevăr, când a primit banii, Natasha ştia că acesta era un dar de adio di partea lui Marilyn, însă este posibil să fi văzut acest gest şi ca pe o dovadă < lui Marilyn încă îi mai păsa de ea. Pe 5 martie, în ciuda avertizărilor avocatul i; Natasha a apărut neanunțată la uşa casei lui Marilyn de la Beverly Glen. Acoi avea loc o întâlnire între Lew Wasserman, preşedintele agenției MCA, care reprezenta pe Marilyn, şi Milton Greene. Acesta din urmă nu i-a permis Natash-să intre în casă, spunându-i că Marilyn nu dorea să o vadă şi că el nu avea vn intenție să intervină în favoarea ei.

„N-ați înțeles nimic", a spus Natasha. „Marilyn are nevoie de mine."

„Marilyn Monroe nu are nevoie de nimeni!", a strigat Wasserman nervo trântindu-i uşa în nas.

Demoralizată, Natasha s-a dus la maşină. Când s-a întors să deschid portiera, a văzut o mişcare bruscă la una din ferestre. Marilyn stătea după dr.; perie şi se uita la ea cu o privire goală. Cele două femei s-au privit mult tim j Apoi Marilyn a tras draperiile.1

1 Natasha Lytess a murit de cancer în 1964, la doi ani după Marilyn Monroe

Felul în care Gladys Baker îşi ține fiica (pe Norma Jeane) în brațe, de parcă aceasta ar fi o păpuşă, poate sugera că nu era câtuşi de puțin nimerită pentru rolul de mamă. La mai puțin de două săptămâni după naştere, Gladys îşi va încredința fiica soților Ida şi Wayne Bolender. (Gerțy Images)

O fotografie rară, în care Ida şi Wayne Bolender apar alături de copiii lor adoptivi. Ida o ține pe Norma Jeane, încă un bebeluş, în brațe. (Din colecția Maryanne Reed)

O fotografie publicată aici în premieră, înfățișându-1 pe cel pe care Gladys Baker îl considera tatăl Normei Jeane, Charles Stanley Gifford Sr. Fiul acestuia, Charles Stanley Jr. - intervievat în paginile cărții - susține că nu este, în nici un fel, rudă cu Marilyn Monroe. (.Retro Photo)

Gladys îşi vizita, ocazional, fiica, în vreme ce aceasta era crescută de familia Bolender, şi o lua în mici plimbări sau excursii - precum cea ilustrată aici,

pe plajă, într-o vreme când Norma Jeane avea trei ani. Insă, din cauza problemelor psihice pe care le avea, era dificil pentru Gladys să stabilească o legătură afectivă cu micuța Norma Jeane. (Getty Images)

Norma Jeane în jurul vârstei de patru ani. (Photofest)

Norma Jeane era deja un model de succes, înainte de a deveni Marilyn Monro« Iat-o aici, într-o fotografie din 1944, „îmbrăcată" cu unele dintre copertele revistelor în care apăruse. (Din colecția Maryanne Reed)

:ro>t bcVn Vxowo * f-Bj»»^ *, i
|m«<cț«^ t ca , \ u. «, -, r I ^ ' * .

J Hummel.** • r4*««%

Cartea poştală trimisă de Norma Jeane surorii sale vitrege, Berniece, după prima lor întâlnire, din octombrie 1944. (Getty Images)

Iată o fotografie foarte rară, înfățișând un soi de „reuniune de familie", t a avut loc la restaurantul Pacific Seas, în septembrie 1946, chiar după divorțul 1 Normei Jeane de primul ei soț, James Daugherty. De la stânga la dreapta:

Berniece Baker (sora vitregă a lui Marilyn) şi fiica acesteia, Mona Rae; Grace Goddard (tutorele drag al lui Marilyn) şi sora sa, Enid Knebelkamp;

Ana, „mătuşa" Normei Jeane şi Gladys Baker, mama sa. (Getty Images)

O ipostază efervescentă: Marilyn interpretând melodia „Diamonds Are A Girl' Best Friend", inclusă în producția din 1953, „Domnii Preferă Blondele". (Photofi

Deşi erau, încă de la început, semne că mariajul lor nu va dura (acesta fiind doar unul dintre nenumăratele motive de nefericire din viața actriței), Marilyn Monroe şi Joe DiMaggio s-au căsătorit, în ianuarie 1954. Marilyn îl va părăsi din cauza comporta¬mentul său, violent din punct de vedere fizic, însă dragostea dintre ei va dura, peste ani. {Retro Photo)

Filmarea acestei scene din producția „Şapte ani de căsnicie" a fost picătura

ce a umplut paharul în ceea ce priveşte ruperea relației dintre Marilyn şi DiMaggio. Scena l-a înfuriat atât de tare pe acesta, încât a devenit extrem de violent cu soția sa, chiar în seara ce a urmat filmărilor. Marilyn era hotărâta să pună capăt relației. (Retro Photo)

Până în vara anului 1960, al treilea mariaj al lui Marilyn, cel cu Arthur Miller, alături de care apare aici în decorul filmului „Inadaptații", era deja destrămat.

U'hotiifcst)

în februarie 1961, Marilyn Monroe a fost internată în secția de boli mintale a clinicii new-yorkeze Payne Whitney. Nu va putea pleca de aici decât în urma intervenției lui Joe DiMaggio, ocazie cu care va fi transferată la spitalul presbiterian al Institutului Neurologic al Universității Columbia, unde va rămâne pentru aproape trei săptămâni. Evident, la externare, o vor aştepta o mulțime de fani şi presa. (Retro Photo)

Conform fotografului Bernie Abramson, aceste trei fotografii nu au apărut, până în prezent, în nici o biografie a lui Marilyn Monroe. O puteți remarca pe Pat Kennedy Lawford, prietena apropiată a lui Marilyn (prima imagine de sus, în stânga grupului); soțul acesteia, Peter Lawford, apare şi el, precum şi Frank Sinatra. Marilyn pare interesată de instantaneele luate cu noua cameră Polaroii a lui Sinatra. Fotografiile au fost făcute la reşedința Lawford, în Santa Monica, din California, aproximativ 1961. (MPTV)

cum amtuac mmxa oo- of CALIF., nc.
9Ai Sueunt taili»irt
Brm-ly RUli, California

3. frvy.
wars
Hues
S» //*/
JM y

THE WHITE HOUSE

AprU 11, 19M

Dear Miss Monroe:

Many, many thanks for your acceptance of the invitation to appear at the President's Birthday Party in Madison 5quare Garden on May 19.

Your appearance will guarantee a tremendous success for the affair and a fitting tribute to President Kennedy.

With every good wish.

Sincerely,

Special Assistant to the President

Miss Marilyn Monroe 12-305 Fifth Helena Drive Los Angeles 49, California

Kenneth O'Donnell, asistent personal al lui John F. Kennedy, nu şi-a imaginat nici o clipă ce efecte va produce invitarea lui Marilyn Monroe, la aniversarea preşedintelui. (Din colecția J. Randy Taraborrelli)

încă o fotografie, nepublicată până în prezent în nici o biografie a lui Marilyn Monroe, în care actrița apare alături de publicistul ei, Pat Newcomb, la aniversarea lui JFK, de la Madison Square Garden, în mai 1962. (Din colecția J. Randy Taraborrelli)

Prima întâlnire a lui Marilyn cu Bobby Kennedy a avut loc la data de 1 februarie 1962, la un dineu oferit de soții Peter şi Pat Lawfon la reşedința acestora. Chitanța fotografiată alături dezminte zvonurile legate de o posibilă sta: avansată de ebrietate a lui Marih ce ar fi împiedicat-o să îşi conducă maşina până acasă, oca; cu care actrița ar fi fost condusă i domiciliu de Robert Kennedy şi d încă un prieten al acestuia. Deşi este posibil ca această poveste să se fi petrecut cu altă ocazie, în seara cu pricina Marilyn a apelat aşa cum reiese din chitanță - la serviciile firmei Carey Cadillac. (Din colecția J. Randy Taraborrelli

Fotografiată la recepția : a urmat evenimentului de . Madison Square Garden, țeasta este singura ipostază rămasă pe peliculă, în care Marilyn Monroe apare alături de ambii frați Kennedy, Bobby (în stânga) şi preşedintele John F. {Cecil Stoughton/Life tagazine, Time Warner Inc.)

Marilyn cântând pentru preşedintele John F. Kennedy, purtând ceea ce ea însăşi caracteriza ca fiind „o rochie pe care numai Marilyn Monroe o poate purta". (Photofest)

'bb'lJbKlN UiNlUJN

TELEGRAM | »««-.

RA»55 OA«i «&<2J »*•'•• -'iU!^ j • •.. , :

SSPOŞO SSB6"0d L BHA2JJ. PO'TAX BEVERLY MUS CALIF lj 53<P PDT

ATTY GENERAL ANO MRS ROBERT V KENNEDY 1962 JUN 13 PM 10 IB '

HIOKORY_HILLJIOLEANVIR') .*• DEAR ATTORNEY GENERAL (W'wrilitfe(«rio6S*Wl''i'»Ot)io HAVE BEEN DELIGHTED TO HAVE AOCEPTEO YOUR INVITATION HONORING PAT , AND PETER LAHFOR0. UNFORțwiATELY I AM INVolvEO IN A FREEDOM RIDE PROTESTING THE LOt^O'ț'-W MTNIJRITY RIGHTS BELONOINQ TO THE FES REMAINING EARTrtBOUB STARS. AFTER ALL. ALL VE OEMANDEO VAS OUR RIGHT TO TUINKLE f ?';" ' i

MARILYN MONROE. 1 '"i ~j

"'J''/.'-! 'jF 940A BROWfyi - 1 3 I

«/l4 LB K5A CC*- - " . W-Dj/j

O telegramă trimisă de Marilyn familiei Robert Kennedy, refuzând invitația de a participa la o recepție în onoarea soților Pat şi Peter Lawford, datată iunie 1962. Unele voci au spus că refuzul era datorat unei aventuri pe care Marilyn o avea cu Bobby Kennedy. Altele, însă, se întrebau dacă Ethel ar mai fi catadicsit să o invite pe Marilyn, dacă ar fi ştiut că avea o aventură cu soțul ei. în realitate, Bobby şi Marilyn nu păreau a fi decât prieteni. (Din colecția J. Randy Taraborrelli)

Aceasta fotografie, deosebit de grăitoare (făcută tot cu ocazia recepției de după Irenimentul de la Madison Square Garden), nu a mai fost dată publicității de foarte kult timp şi nu a fost, până acum, inclusă în nici o lucrare biografică dedicată lui larilyn Monroe. O puteți remarca pe aceasta, în dreapta grupului, privind-o pe Jiahann Carroll cântând. Marilyn ține un pahar de şampanie într-o mână ce pare |se balansa neglijent peste balustradă. în stânga, plan îndepărtat,

este preşedintele Bnnedy, aşezat. Le puteți remarca şi pe Ethel Kennedy şi Pat Kennedy Lawford, Hetena apropiată a lui Marilyn. Rezemat de perete, chiar în spatele lui Marilyn, este pter Lawford. {Colecția bibliotecii Kennedy)

Weekendtd pierdut: Marilyn şi Peter Lawford, la reşedința Cal-Neva, în iulie 1962, un weekend „de rău augur", ce va schimba viețile tuturor celor care au fost de față (Peter şi soția sa, Pat; Frank Sinatra; Marilyn Monroe). (MPTV)

Este greu de imaginat că una dintre cele mai adulate actrițe ale tuturor timpurilor şi-a găsit sfârşitul într-un dormitor atât de răvăşit. S-a spus că Marilyn nu avea timp să se ocupe de ame¬najarea propriei locuințe, deşi se mutase cu şase luni în urmă. (Retro Photo)

Berniece Miracle plecând de la agenția de pompe funebre, după ce a pus la pune: ultimele detalii ale ceremoniei surorii sali vitrege. (Retro Photo)

DAILY s NEWS
MARILYN DEAD

Locul odihnei eterne a lui Marilyn, la Westwood Memorial Park. (Din colecția J. Randy Taraborrelli)

O veste pe cât de tristă, pe atât de cutremurătoare.

O scrisoare al cărei conținut nu a fost făcut public până acum, trimisă de Gladys Baker Eley către Inez Melson, managerul lui Marilyn, după moartea acesteia, în 1962. „Se odihneşte în pace acum", scria Gladys, „fie ca Domnul să o aibă în pază". Gladys a ataşat la scrisoare un fragment decupat dintr-un ziar, referitor la autentificarea testamentului fiicei sale. (Shaan Kokin/Julien's Auctions)

După moartea fiicei sale, Gladys a mai trăit încă 22 de ani, destul de nefericiți. (Photofest)

„Ar fi trebuit să fie făcută din oțel, însă nu a fost decât o ființă din carne şi sânge Şi această fotografie - precum multe altele din cuprinsul cărții de față - este atâi de rară încât se presupune că nu a mai fost, până acum, inclusă într-o biografie dedicată lu Marilyn Monroe. (Frank Worth Estate and International Images, Inc.)

PARTEA A VI-A

Vocile

Nefericirea lui Arthur Miller

NUL DINTRE CELE MAI IMPORTANTE ASPECTE ale relației dintre Arthur Miller şi Marilyn Monroe era acela că lui Miller îi plăcea felul în care Marilyn îl asculta, felul în care dădea atenție fiecărui cuvânt pe care id spunea. Un 'eten comun al cuplului a exprimat cel mai bine această relație în cuvinte: „Ea ar asculta şi primea ce-i dădea el, în timp ce el doar vorbea şi îi oferea lui Marilyn ei. O învăța, în permanență, tot felul de lucruri. Era vrăjită de el. Absorbea totul un burete şid lăsa să o influențeze, asimilând ceea ce-i oferea el". Marilyn credea că Arthur Miller nu putea să greşească. Era deştept şi inte-sant. Era implicat în transformarea societății şi avea conştiință. De asemenea, re deosebire de ultimul ei soț, îi sprijinea idealurile. Şi totuşi, în ciuda acestor lități, ea ezita să se mărite cu el. De fapt, Marilyn nu dorea să-1 încurajeze să 'vorțeze, chiar dacă el luase deja o hotărâre în această privință. Nu ar fi vrut fie cauza destrămării familiei lui Miller, pentru că nu era sigură că ea e trivită pentru el. Miller putea continua să o fascineze cu inteligența lui, însă, tr-un fel sau altul, trebuie să fi fost conştientă că Miller ar fi putut avea nevoie, un moment dat, de o reacție din partea ei.

Ce credea ea despre literatură, despre cultură, despre... lume? Era o femeie teligentă, chiar mai inteligentă decât se considera. Cu toate acestea, era atât nesigură pe ea, încât niciodată nu a considerat că este o femeie deşteaptă, întotdeauna s-a simțit mai prejos decât... orice persoană pe care o întâlnea, -a destăinuit prietenilor că nu credea că are resursele necesare pentru a face ță nivelului intelectual al lui Miller; se întreba, neliniştită: „Ce va face el când i va da seama?" „Sunt o actriță bună, însă nu ştiu dacă sunt chiar atât de bună", ea mai mare teamă a ei era că Miller se va trezi într-o zi că stă lângă o ființă re nu ştie nimic despre ceea ce-1 interesează pe el.

în timpul filmărilor pentru Stația de autobuz, Marilyn a trecut printr-o - rioadă de stres cumplit. Faptul că Miller a sprijinit-o atunci a însemnat foarte uit pentru ea. Telefoanele disperate în toiul nopții au devenit o obişnuință a lației lor. Marilyn se obişnuise atât de mult cu pastilele, încât nu reuşea să oarmă,

indiferent câte ar fi luat. Uneori lua medicamentele cu şampanie; în cele momente, nu numai că nu puteți să doarmă, ci era şi beată. E foarte greu e presupus ce-i spunea în timpul acestor convorbiri telefonice: „Nu pot s-o fac!

Nu pot să lucrez în felul ăsta!" a urlat Marilyn la Miller, în timpul unui telef dat în timpul filmărilor pentru Stația de autobuz. „Nu sunt o actriță profesionis Nu mă pot preface că fac ceea nu fac. Ştiu doar ceea ce este real. Nu pot să i dacă ştiu că nu e real." Vorbea despre rolul ei în film, dar se pare că se refer şi la rolul ei în viața lui.

La sfârşit de săptămână, cei doi se întâlneau la hotelul Chateau Marmont < Hollywood şi petreceau câteva zile romantice. Zile întregi, după aceea, Mari! se simțea groaznic: „Nu ştiu ce se întâmplă cu ea în perioada asta", îi scria Bernie< sora ei, unei rude. „Se gândeşte prea mult la toate nimicurile. Nu pare să vi să se ridice şi să trăiască, aşa cum făcea Norma Jeane. în loc să-i dea curaj, toate on de terapie au făcut-o şi mai nesigură pe ea. Sunt foarte îngrijorată de soarta ei"

Berniece nu avea studii superioare, însă îşi cunoştea bine sora vitregă şi idei ficase o problemă importantă în viața lui Marilyn. în mod clar, „toate orele terapie" o obligaseră pe Marilyn să gândească şi să regândească fiecare mişc; pe o făcea, atât în viața reală, cât şi în cea profesională. Nimic nu mai era lă: la voia întâmplării. Toate acțiunile ei erau rezultate controlate ale unei introspt ții ce avea ca scop îmbogățirea vieții interioare. N-ar fi fost nimic rău în asta dai în acelaşi timp, nu ar fi fost obligată tot timpul să rememoreze momentele tri> din viața ei.

Ca urmare, se simțea groaznic aproape permanent. E o ironie, pentru că, da' i am privi din exterior, în această perioadă din viața ei, Marilyn nu prea avea moti' > să fie tristă. Se bucura de succes. Era celebră. Avea bani. Avea un rol interesam şi provocator în ceea ce avea să fie un film foarte bun. Pe lângă toate acestea, awa însă şi un nou terapeut pe Coasta de Vest, iar el era problema. îşi aducea menu aminte de copilăria ei tristă, de relația complicată cu Gladys, de căsătoria aranjau cu Jim Dougherty, de coşmarul alături de Joe DiMaggio şi de orice alt momeni din trecut ce era adus în prim-plan. Fie din cauza rolului din Stația de autoba sau, pur şi simplu, al statutului ei de femeie dornică să evolueze, Marilyn se alia în permanență într-o stare de depresie pe care niciodată nu reuşea să o depa şească. Acum avea de suportat şi ideea unei relații cu cineva despre care ştia ca i este superior din punct de vedere intelectual - şi asta o

afecta enorm. Indiferem unde privea, înainte sau înapoi, o apuca groaza. Ea însăşi era motivul propriii nefericiri, stare din care nu vedea, în acel moment, nici o ieşire.

Căsătoria lui Marilyn cu Arthur

La 21 iunie 1956, Arthur Miller a fost citat la Washigton, în fața HU/V (Comitetul pentru Activitățile Non-Americane al Camerei Reprezentanțiloi -pentru a răspunde la acuzațiile de legături cu anumite organizații-parava a comuniste.

Comitetul făcuse tot posibilul să găsească o legătură între Miller şi URS chiar apelase la J. Edgar Hoover, în speranța că, poate, unul dintre dosarele sa (line de zvonuri conținea un amănunt care putea fi folosit împotriva lui Miller, isă încercările lor nu au avut nici un rezultat. Dacă Hoover nu găsise nici o luzie, atunci Miller era sigur nevinovat. Şi totuşi, a fost obligat să apară în fața omisiei, iar el a făcut acest lucru pentru a linişti spiritele. însă, la audieri, nu -a întâmplat mare lucru. Nu a menționat nume, mai ales pentru că nu cunoştea nume". De exemplu, a recunoscut că în anii '40 participase la câteva întruniri lie scriitorilor comunişti, dar nu a dezvăluit nici unul dintre numele partici->anților, cu toate că risca o condamnare pentru sfidarea curții.

Mărturia a fost cam plicticoasă, căci Miller nu era un tip tocmai fermecător, nsă a spus câteva lucruri interesante. Printre altele, că dorea să i se dea înapoi >aşaportul, pentru că „în Anglia voi monta o piesă care este încă în stadiul de liscuții şi voi pleca acolo împreună cu cea care îmi va deveni soție". Aceasta a Dst o surpriză mare pentru toată lumea, chiar şi pentru Marilyn, care era acasă i se uita la televizor (până la urmă, Miller şi-a primit paşaportul înapoi). în impui uneia dintre pauzele de la audieri, lui Miller i s-a spus că Francis E. Walter, nembru în Congres, înaintase o cerere de acuzare de sfidare a curții pe numele ău, însă aceasta putea „să dispară" cu uşurință, dacă Miller o convingea pe darilyn să facă o poză cu Walter. Propunerea spune multe despre aceste audieri, ^neînțeles, Miller l-a refuzat. (în iulie, Congresul avea să emită o citație de fidare împotriva lui).

Marilyn nu prea ştia ce să creadă despre cererea în căsătorie pe care Miller •o făcuse la televiziunea națională, în timpul audierilor foarte ciudate ale HUAC. te de o parte, era impresionată de faptul că sentimentele lui erau atât de pu-ernice încât să le declare, în direct, la televiziune. Pe de altă parte, ar fi vrut ca

Lrthur să vorbească întâi cu ea despre asta. Curajul lui o deranjase. Nu se gândise eloc la sentimentele ei. Cum putuse să fie atât de arogant? Până la urmă, ea ra Marilyn Monroe şi putea să aibă orice bărbat dorea. Oare era atât de încrezut ncât să creadă că el era cel potrivit pentru ea şi gata? „Chiar are tupeu", i-a spus flarilyn lui Milton Greene. „De fapt, mi-ar fi plăcut să discute şi cu mine despre lanurile lui de căsătorie". Totuşi, indiferent de cât de confuză era, ştia clar că iu mai dorea să fie singură. îi plăcea atât de mult să fie îndrăgostită, încât spera & sentimentele ei pentru Miller erau autentice. Acum, le vedea ca pe o obligație, tia ce vroia lumea de la ea şi, poate într-o încercare de a arăta că încă era ceeaşi Norma Jeanei, avea de gând să facă şi asta. La 22 iunie, a ținut o con-erință de presă în care a declarat că se va mărita cu Arthur Miller. înaintea onferinței, maşina care mergea în spatele celei în care se aflau Marilyn şi Arthur e izbise de un copac, iar şefa biroului din New York al revistei Paris Match, irințesa Mara Scherbatoff, murise în accident. Marilyn a fost foarte impresionată, ar s-a străduit din răsputeri să treacă peste asta la conferința de presă.

în noaptea aceea, într-o ceremonie scurtă, restrânsă şi superficială - a durat oar patru minute! - Marilyn şi Arthur s-au căsătorit în fața judecătorului de a Judecătoria din Westchester County, din White Plains, New York. Apoi, la iulie, au ținut o altă ceremonie, de rit mozaic, în prezența prietenilor. Ceea ce mulți nu ştiau era că Marilyn a urmat un curs rapid de inițiere în iudais care i-a permis să se mărite în credința respectivă, deşi nu a practicat niciode această religie.

în cele două zile care au urmat după prima ceremonie, Marilyn a început se îndoiască de înțelepciunea deciziei sale. „Nu era sigură că-1 iubea", reiate;; una dintre rudele sale, „dar nu era sigură nici că nu-1 iubea. în miezul aces confuzii păstra sentimentul că se îndrăgostise până peste cap de acest bărb în acea vreme, senzația ei de nesiguranță devenea tot mai acută. Se tot între • ce-şi dorea de la ea acest intelectual şi asta o înnebunea. îşi dorea doa; soție-trofeu, aşa cum avusese Joe (DiMaggio)? Ce se întâmpla, de fapt?"

Marilyn se simțea rău înainte de a doua ceremonie, care trebuia să aibă i în casa lui Kay Brown, impresarul lui Arthur. De fiecare dată când o felie; > cineva, izbucnea în plâns. Nu era deloc mireasa cea fericită. Milton Greene i spus că, dacă nu-şi doreşte, nu trebuie să o facă. Că le poate spune oaspeții i să se întoarcă acasă şi toată lumea va trebui să se obişnuiască cu ideea. IV i degrabă să te simți jenată, spunea Milton, decât să începi o altă căsătorie proas Pe

moment, Marilyn a fost de acord; a doua ceremonie nu va avea loc, iar prii i va fi anulată. Timp de un minut, s-a simțit mai bine. Apoi şi-a dat seama că i i poate face aşa ceva; nu îl poate dezamăgi pe Miller, nu îl poate umili în ha! ăsta. A doua ceremonie a avut loc, iar la petrecerea de nuntă, Marilyn era toa;.1 un zâmbet. într-adevăr, era o actriță bună.

Prințul şi dansatoarea

Marilyn a petrecut aproape toată vara anului 1956 la Londra, la filmările pentru pelicula Prințul şi dansatoarea, în care îl avea ca partener pe Laurem e Olivier. Marilyn şi proaspătul ei soț, Arthur, s-au instalat în Parkside House, <i reşedință mare din Englefield Green. Repetițiile pentru film au început la 18 iulie şi au continuat până la 3 august. Filmările aveau să înceapă în august şi să se termine la sfârşitul lui noiembrie.

Primul contact al lui Laurence Olivier cu acest film a fost pe scena londonez, 1. în piesa lui Terence Rattigan, Prințul adormit, care a fost sursa de inspirație a filmului. Sir Larry a jucat împreună cu soția lui, Vivien Leigh, care a rămas 111 memoria publicului ca Scarlett O'Hara, eroina frumoasă şi isteață din roman al lui Margaret Mitchell, Pe aripile vântului. Acțiunea filmului, care se desfăşoau la Londra în 1911, în timpul încoronării regelui George al V-lea, urmăreşte <> seară cu marele duce Charles (interpretat de Olivier), prințul regent al Carpathk :. care sosise în oraş pentru ceremonia ce urma să aibă loc a doua zi. Profitând ce seara liberă, marele duce, un afemeiat celebru, care-şi făcuse o reputație e seducător al dansatoarelor pentru aventuri de o noapte, vizionează o opere 1 la teatrul Coconut Girl şi este vrăjit pe loc de o dublură americană superbă, Els Mariner (Monroe). îi ordonă ataşatului său britanic să o invite la ambasadă, cină intimă. Acțiunea se desfăşoară ca o farsă franțuzească, el fiind deghizat I într-o operetă de Victor Herbert, dar fără conotațiile sexuale ale farselor anțuzeşti şi fără muzica operetelor lui Victor Herbert. Elsie este convinsă că te invitată la o petrecere, nu la un ospăț intim în doi, târziu în noapte. Preludiul mstă în încercările marelui duce de a o seduce pe Elsie şi de a o aduce în patul u. Reuşeşte să o seducă, însă nu să se şi culce cu ea. Uneltirile politice care ! petrec în spatele uşilor închise, prea complicate pentru a fi discutate, îl implică B Nicolas, fiul în vârstă de 17 ani al ducelui, pe succesorul la tron şi pe duce isuşi. Ce trebuie ştiut este că, în ciuda tuturor, Elsie şi Charles se îndrăgostesc, isă

viitorul lor trebuie să aştepte, cât timp Carpathia se luptă pentru supra-eţuire în războaiele balcanice.

Milton Greene, prietenul de-o viaţă al lui Marilyn, a fost producătorul execu-v al filmului, împreună cu actriţa. A fost al doilea proiect al casei de produc-e Marilyn Monroe Productions, după Staţia de autobuz, şi a fost filmat la udiourile Pinewood, din Anglia. S-au făcut multe speculaţii pe tema felului în ire comportamentul nevrotic binecunoscut al lui Marilyn - oboseală, absenteism, iperficialitate, nesiguranţă - avea să reziste în faţa profesionalismului şi disci-inei lui Olivier, care avea o educaţie clasică în domeniu. Cei care au prevăzut Ezastrul au avut dreptate. Olivier, în calitatea sa de regizor şi protagonist, a fost il care a suportat şocul. în autobiografia sa din 1983, Confesiunile unui actor, livier destăinuie faptul că înainte de începerea producţiei filmului era Hivins că se va îndrăgosti de Marilyn. în timpul filmărilor, a început probabil , se întrebe de unde îi venise o astfel de idee. Cu toate acestea, era entuziasmat t ea şi a recunoscut că „a fost superbă în film, a fost cel mai bun lucru din el": terpretarea ei a depăşit-o pe a sa, iar rezultatul final a justificat bătăile de cap icelaşi lucru a spus şi Billy Wilder după ce a jucat cu Marilyn în filmul Unora place jazzul). Olivier continuă: „[Marilyn] are două faţete. Dacă aş spune că e un comportament schizoid, n-aş fi departe de adevăr: cei doi oameni din ea Uit foarte diferiţi. A fost atât de adorabilă, de isteaţă, m-am distrat foarte bine l ea şi a fost mai atrăgătoare decât orice persoană pe care am întâlnit-o, cu cepţia ei pe ecran". Despre felul în care juca, Olivier spunea că era o „amatoare ofesionistă".

De asemenea, tot despre această producţie, James Haspiel spune: „[în acest m], Marilyn este mai aproape ca niciodată de personalitatea ei obişnuită. :easta este vocea ei adevărată. Vorbeşte aşa cum vorbeşte în realitate. Culoarea Irului ei este culoarea adevărată. Cred că acest lucru este cel mai fascinant din t filmul".

Mable Whittington, cameristă la Parkside House, în subordinea lui Dolly iles, îşi aduce aminte despre perioada respectivă: „Eram foarte emoţionaţi de >sirea soţilor Miller. îmi aduc aminte că cineva [Milton Greene] a decis să fie novaţi pereţii dormitorului principal în alb, în cinstea lui Marilyn. Măsurile de tcuritate au fost sporite. Cu toţii eram în alertă. Ce părere aveam eu despre ei? loamna Miller mi se părea puţin răsfăţată. Era obişnuită să trăiască într-un anumit fel. Totul trebuia să urmeze un anumit curs. îmi aduc aminte că plângea

că feţele de pernă erau prea apretate, dar, altfel, nu cerea mare luci Totuşi, lua prea multe pastile. îmi aduc aminte că am fost uimită de câte cu de medicamente avea pe noptieră. Nu ştiam exact ce scop aveau, dar erau grămadă. Iar în camera ei existau mereu sticle goale de şampanie. Era ca dezordonată. Se dezbrăca de haine şi le lăsa exact acolo unde se dezbrăca' până când cineva curăța în urma ei. Baia era întotdeauna o privelişte: fardi peste tot, obiecte personale peste tot. îşi transforma uimitor imaginea. în via i de zi cu zi era drăguță, dar nu neapărat strălucitoare. însă seara, dacă merge la vreun spectacol, şi mergeau des, sau dacă trebuia să se îmbrace pentru cit, devenea o cu totul altă persoană. Nu era vorba doar despre machiaj sau des| rochiile, mănuşile şi blănurile superbe, chiar dacă şi ele erau importante. 1 > vorba de atitudine. Cred că-şi intra în rolul de vedetă, în rolul lui Marilyn. CP că personalitatea lui Marilyn Monroe era cu totul alta decât... nu ştiu... adevăn/ ei personalitate".

„Arthur Miller? Mi se părea insuportabil. Nu vroia să vorbească cu servitoi chiar se enerva dacă ne uitam la el. Spunea: «trebuie să te uiți la mine?» î: > amintesc că doi membri ai personalului de serviciu au fost abordați de presă i să dea amănunte despre viața soților Miller. Când a aflat acest lucru, a făcui criză de nervi: «Vreau să fie concediați», repeta el. Bineînțeles că au fc ; concediați, deşi nu-mi amintesc dacă au vândut sau nu informații. Marilyn a fo i foarte supărată din cauza întorsăturii pe care au luat-o lucrurile. îmi aduc amin1 < că a zis: «E vreo noutate?»

„La început păreau un cuplu fericit, însă, pe măsură ce trecea timpul, lucruri'' s-au schimbat. El o cicălea tot timpul pentru tot felul de lucruri care, de obio i. aveau legătură cu modul în care credea el că trebuie să se pregătească pent i a filmări. îmi aduc aminte că în timpul şederii lor au fost o mulțime de conferința de presă; după fiecare, el îi spunea că nu a răspuns bine la cutare întrebare. Ne lua de ea foarte des. Cu toate astea, Marilyn părea că vrea să-i afle punctul tie vedere. La un moment dat, cred că i-a ajuns, în special în clipa în care începea să-i critice felul în care juca, când repeta pentru rol. îmi aduc aminte că avea probleme cu memoratul replicilor. Pentru numele lui Dumnezeu, mă gândeam pe atunci, este o actriță care a făcut atâtea filme, nu înțeleg cum de nu-şi aduce aminte replicile. Se plimba prin casă încercând să-şi aducă aminte o replici simplă, o repeta la infinit. îmi aduc aminte că pe Miller îl deranja modul ei de a memora ceva şi o tot corecta. Ea a răbufnit şi i-a zis: «când o să te apuci de

făcut filme, putem să vorbim despre asta. Până atunci, lasă-mă să joc, iar tu 1.1 ce ai de făcut.»"

O dovadă a căsniciei ei nefericite din această perioadă este scrisoarea pe ca a Marilyn i-a trimis-o din Anglia lui Berniece. Nu pomeneşte deloc de Arthur Millet şi vorbeşte doar la singular: de la „m-am simțit minunat" şi „am fost să vizite împrejurimile", la „sunt foarte ocupată".

Marilyn a continuat să primească scrisori de la mama ei, Gladys, chiar şi cât: I stătea în Anglia. Din scrisoarea pe care i-a scris-o la 25 iulie, se părea că judeca: i i Gladys era mai limpede: „Sunt foarte nefericită, fata mea. îmi doresc să fi istat o modalitate să mă alătur vouă în Anglia, unde sunt sigură că m-aş simți arte bine. Dumnezeu să fie cu voi şi sper să fim din nou împreună foarte rând. Cu dragoste, mama". Cu toate acestea, o săptămână mai târziu, la 2 ugust, părea că se simte mai rău: „cu cât plec de aici mai repede, cu atât mai ine. Ştiu că sunt un subiect de discuție aici şi asta nu din cauza ta, Marilyn. Se teresează şi de mine. Când o să-mi dea drumul o să-ți povestesc despre asta, eşi mă îndoiesc că vei fi dornică să afli orice are legătură cu mine, singura ta amă. Cu dragoste, Gladys Baker Eley". Nu se ştie dacă Marilyn a răspuns la euna dintre scrisorile primite de la Gladys, în timp ce se afla în Anglia. Se ştie să că a fost înştiințată de personalul sanatoriului că Gladys i-a trimis scrisori i J. Edgar Hoover, la Departamentul de Justiție. Asta nu i-a plăcut deloc lui arilyn. Imediat ce a aflat, a sunat-o pe Inez Melson şi a rugat-o să se ocupe e problemă. Cu siguranță, Marilyn nu dorea ca Gladys să-i ofere lui Hoover vreo formație despre ea. De fapt, nu-i plăcea că Hoover ştia cine era Gladys şi cum utea să ia legătura cu ea. Melson i-a răspuns rapid lui Marilyn; i-a povestit că, tunci când a întrebat-o pe Gladys ce se întâmplă, aceasta i-a spus că-i trimitea rieri religioase lui Hoover, aşa cum îi trimisese şi preşedintelui SUA. Spunea

0 considera pe Marilyn prietenă cu aceşti doi funcționari guvernamentali şi simțea că putea să folosească numele lui Marilyn drept intrare. Se întreba de , de fiecare dată când încerca să ia legătura cu aceştia, fiica ei era „prima care cerca să mă oprească". I-a cerut lui Melson să-i spună lui Marilyn să nu-i mai dărnicească încercările de a vorbi cu „oamenii care conduc această țară". Din

ou, toate astea au deranjat-o pe Marilyn. Gladys nu-şi dădea seama că tot ceea -i spunea unei persoane ca Hoover putea fi folosit mai târziu împotriva fiicei e. Marilyn a rugat-o pe Melson să aibă grijă ca orice scrisoare trimisă de mama

către funcționarii guvernamentali să fie confiscată imediat de personalul italului şi să nu fie trimisă. îi scria lui Melson că nu dorea să cenzureze cores-ndența mamei ei, ci că trebuia „să ne oprim undeva, iar acesta cred că este moment la fel de bun ca oricare altul". în timp ce Marilyn rezolva problemele mama ei, negocierile din faza de preproducție a filmului continuau. A existat surpriză care, privind în urmă, poate că nu trebuia să fie aşa de uluitoare. Lee trasberg, noul guru în actorie al lui Marilyn, a cerut ca soția sa, Paula, noul structor de actorie pe platou al lui Marilyn, să primească pentru lucrul cu onroe o sumă enormă de bani pentru vremea respectivă: 25 000 de dolari pe ptămână, pentru 10 săptămâni de lucru, plus cheltuielile, şi dublu pentru orele plimentare. Suma le depăşea pe cele primite de majoritatea actorilor la acea me. Donald Spoto a publicat în biografia pe care a scris-o despre Monroe un emorandum corporativ despre această cerere, semnat de Irving Stein, avoca-

1 lui Marilyn. în memorandum se preciza: „Lui Lee nu-i pasă dacă aceşti bani rovin cu adevărat din buzunarul lui Marilyn. Joe [Carr, contabilul de la Marilyn onroe Productions] şi Milton i-au explicat situația financiară precară, însă Lee fost de neclintit. Insista pe slăbiciunea emoțională a lui Marilyn, apoi a spus că s-ar mulțumi cu un procent din încasările filmului! Mai dorea ca regizor fie George Cukor, nu Larry. Spunea că Paula este mai mult decât un instruct deci nu-1 interesa cât primesc instructorii. Respingea cu tărie salariul Paulei pe vremea Stației de autobuz'1. Când a auzit de cererea lui Lee, Marilyn a hotă i ca o parte din bani să provină din salariul ei, pentru că, în ceea ce o privea, Pai era absolut necesară pe platou, tot timpul. După toate discuțiile, Pat Strasberg avea să câştige mai mulți bani decât toată lumea de pe platou excepția lui Marilyn şi a lui Laurence Olivier! Se părea că Marilyn înlocuist Natasha Lytess cu alta, mai ales că se ştiau sentimentele lui Arthur Miller peni Paula. La fel ca DiMaggio, înaintea lui, care o disprețuia pe Natasha, iată mărturisea Miller despre Paula: „Era o impostoare, însă reuşea atât de bine se facă necesară în viața unor oameni ca Marilyn, încât şi-a creat un rentn extraordinar". Arthur mai spunea despre ea că era „imorală şi distrată".1

Mai mult, spre marea dezamăgire a lui Miller, psihiatrul lui Marih dr Hohenberg, care fusese autorizat de Lee Strasberg, ajunsese cumva să \ implicat în negocierile pentru Prințul şi dansatoarea şi s-a asigurat că Paula av> > să primească banii ceruți de soțul ei. E firesc să ne întrebăm ce sumă a prin i

doctorul în schimb. Mai mult, de când aveau profesorii de actorie ca Lee Strasbc un cuvânt în alegerea regizorului pentru un film în care juca unul dintre studeiv săi? Este posibil ca Marilyn să fi crezut că deținea controlul când a înființat Marii111 Monroe Productions, însă a continuat să se afle sub influența colegilor săi.

Jurnalul blestemat al lui Arthur Miller

în iulie 1956, cu puțin timp înainte de începerea filmărilor la Prințul -i dansatoarea, s-a întâmplat ceva care avea să schimbe noua viață a lui Marih n alături de Arthur Miller. A văzut jurnalul acestuia pe o masă din camera de zi. a aruncat o privire în el şi s-a hotărât să citească paginile deschise. O aştepta nu şoc îngrozitor. Arthur scria că regretă că s-a însurat cu ea. Marilyn nu era cine credea el, era doar un copil, nu o femeie. Nu era atât de inteligentă pe cu sperase şi, de fapt, îi era milă de ea. Mai mult, se gândea că propria carieră avea să-i fie pusă în pericol de căsătoria cu ea şi nu ştia ce să facă. Auzise că Laurence Olivier credea că Marilyn era un copil răsfățat şi nu ştia ce să-i răspundă, din moment ce, în mare, era de acord cu el. Olivier fusese angajat de Marilyn, filmul era produs de compania ei, dar nu era tocmai recunoscător. Era nerăbdător M nu arăta înțelegere. Desigur, faptul că Miller părea să-i țină partea lui Oliviei .1

1 Iată cum şi-a apărat mama Susan Strasberg: „mama mea a stat cu Marih 1 24 de ore din 24, la propriu, în timpul filmărilor, ținând-o de mână, încercând s > convingă să ia mai puține medicamente... Nesiguranța extraordinară care caracteriza [pe Monroe] făcea ca ea să fie răsfățată şi sprijinită permanent. într 1 fel, mama mea i-a oferit viață. Şi, pe deasupra, a fost învinuită de comportameni lipsit de profesionalism al lui Marilyn".

st răvăşitor pentru Marilyn. A fost întruchiparea celei mai mari temeri a ei, că țul ei va „descoperi" că nu era pe cât de inteligentă şi talentată îl făcuse să adă că e, iar acum el aflase adevărul despre ea.

Mulți ani mai târziu, Susan Strasberg a spus: „pentru Marilyn, găsirea jurna-lui a fost un lucru îngrozitor. A dat-o înapoi foarte mult. Şi-a pierdut mult din crederea în ea când a citit paginile acelea. întrebarea mea e următoarea: ce uta jurnalul acela pe masă? Desigur, fiecare are dreptul la propriile păreri, dar -l lase aşa, la vedere? Am căzut pe gânduri când am auzit, am căzut pe gân-uri..." Atunci multă lume a crezut că Miller a lăsat jurnalul la vedere intenție-at, ca să-1

găsească Marilyn. Ca dramaturg, ştia cu siguranță ce putere avea uvântul scris. Trebuie să fi ştiut cât de mult o vor răni pe Marilyn gândurile sale rise pe hârtie. Unii sunt de părere că s-a purtat ca un laş căruia îi era frică să ivorțeze, sperând să-1 părăsească ea. Caracterul lui Miller trebuie pus sub semnul trebării. Până la urmă, se însurase cu Marilyn după ce se convinsese pe sine i era o partidă bună, iar câteva săptămâni mai târziu îşi dăduse seama de mtrariu. Asta este o dovadă de imaturitate şi de lipsă de judecată. Indiferent e motivele reale, e mai simplu de presupus că a lăsat jurnalul la vedere inten-ionat. De ce a făcut asta, este o întrebare la care doar el ar fi putut să răspundă nu a făcut-o. Marilyn avea să-i spună mai târziu surorii sale vitrege, Berniece, i mariajul n-a mai fost la fel după ce a citit jurnalul. Când i-a zis că Miller risese despre ea că era „o nenorocită", Berniece a fost şocată. Nu-i venea să adă, i-a mărturisit ea lui Marilyn, că Arthur era atât de nemilos. Totuşi, arilyn a lămurit-o că Arthur scrisese că era de acord cu Olivier că putea să fie nenorocită. Asta nu a încălzit-o prea tare pe Berniece, dar nici pe Marilyn. arilyn i-a spus că-şi dorea să treacă peste asta, dar era sigură că nu va putea i o facă niciodată. Şi-ar fi dorit să-i spună lui Arthur să joace el cu capriciosul llivier şi să vadă cum îi merge, iar ea să stea pe margine şi să scrie despre asta, să „nu am curaj s-o fac".

Deşi această descoperire a fost foarte dezamăgitoare, nu a constituit un motiv întru ca Marilyn să-1 părăsească pe Arthur. „Hotărâse că, indiferent de ce se tâmplă, nu va divorța de el", spune prietenul ei, Rupert Allan. „Nu cred că-şi idea seama că va muri aşa curând. Dacă se întâmpla aşa ceva după prima ei tsătorie, l-ar fi părăsit. însă cred că simțea că avea ceva de dovedit în cea de-a eia căsnicie a ei. Şi probabil credea că [Miller] nu va mai avea parte de ea, ci >ar de ceea ce va hotărî ea să-i ofere. Va fi atentă în preajma lui şi va deveni îdeapsa lui. Miller va primi doar o parte din cine era ea, iar ceea ce nu va mai idea el niciodată va fi latura ei vulnerabilă". Mable Whittington îşi aduce aminte de un incident care a avut loc în perioada care Marilyn i-a găsit jurnalul lui Miller: „Ştiam că-i găsise jurnalul. Toată mea din casă aflase. Nu ştiam ce conține, ci doar că doamna Miller l-a văzut, a citit şi a fost foarte afectată de acest lucru. în aceeaşi săptămână am auzit zgomot în bucătărie şi am coborât să văd despre ce era vorba. Doamna Miller :ătea singură la masa din bucătărie, bea un ceai şi plângea în hohote. Am tras

cu ochiul la bucătărie şi am stat s-o privesc ceva timp. în primul rând, am f< şocată de frumusețea ei. Era îmbrăcată într-un halat roz cu pene de marabu guler şi mâneci. Părul ei era atât de blond şi... atât de frumos. M-am hotărât nu intru în cameră şi s-o las singură cu gândurile ei. Apoi m-am gândit: Doamne, ce tristă e. Aerul ei de tristețe profundă este ceea ce îmi amintesc i mai bine. Tristețea. îmi aduc aminte clar că, într-o zi, psihiatrul ei a venit dc New York. Am intrat în camera de zi, iar acolo am văzut o femeie ciudată c. < citea. Am întrebat cine era femeia respectivă şi mi s-a zis că este «psihiati doamnei Miller». Părea să se simtă un pic mai bine când a venit doctorul."

„Pot să spun că la început era mai drăguță cu cei din jur. Pe măsură ce trei timpul, devenea mai dificilă şi iute la mânie. Nu era niciodată binedispusâ casă... era mereu căzută pe gânduri, încruntată. întârzia în fiecare zi pe plan întârzia cu orele. Ştiu despre asta pentru că era un motiv permanent de supăr -pentru domnul Miller. Se certau des din cauză că ea întârzia. Nu se înțele; < a bine nici cu Laurence Olivier şi, din punctul meu de vedere - cel al unui obs i vator din afară - nu-1 plăcea absolut deloc. Domnul Miller credea că ea n înțelege pe Olivier şi că nu încerca destul de mult să se adapteze la jocul lui. -născuseră multe neînțelegeri".

Trecuseră doar trei săptămâni de la căsătorie, însă pentru Marilyn Moni - aceasta deja se încheiase. Cum ar fi putut rămâne alături de acest bărbii Trebuia să se concentreze asupra filmului şi să facă tot ce putea ca să-i iasă in rol bun. însă avea să-i fie foarte greu, pentru că Miller îi frânsese inima. „Păi .1 că plouă tot timpul", avea să spună Marilyn mai târziu, despre zilele petreci ar în Anglia. „Sau poate era vina mea".

Liniştea dinaintea furtunii

La întoarcerea în SUA, după ce s-au terminat filmările la Prințul şi dcum toarea, Marilyn Monroe şi Arthur Miller au închiriat un apartament spațios l.i etajul 13, într-o clădire din New York, pe strada 57. Cumpăraseră de curând .1 o fermă mare, în Roxbury, Connecticut, care se afla în renovări. între timp, aveau să locuiască în oraş şi să-şi petreacă următoarele două luni încercând să-şi salve/c căsnicia. în timpul liber, în prima jumătate a lui 1957, Marilyn şi-a intrat în rolul de gospodină şi a gătit pentru soțul ei; micul dejun în fiecare dimineață deveni <• specialitatea ei, la fel şi cumpărăturile şi comisioanele care o făceau să

se sinu.i. după cum declara într-un interviu de atunci, „ca şi cum aş avea un scop real | » lumea asta. Nu mă deranjează deloc. De fapt, în ultima vreme cred că prelat acest stil de viață mai simplu" (oare ce-ar fi zis Joe DiMaggio dacă ar fi tint această declarație a fostei sale soții?). De multe ori, cuplul se retrăgea la o ca i de vacanță pe care o închiriaseră în Long Island, unde Marilyn călărea sau pit u în acuarelă. 1957 a fost un an foarte bun, probabil cel mai liniştit din viața -însă cariera nu era atât de lipsită de importanță în gândurile sale. încă stiulia b îndrumarea omniprezenților soți Strasberg şi avea un psihiatru nou, pe arianne Kris, fondatoarea psihanalizei infantile, recomandată de Anna Freud, 'ca lui Sigmund Freud. Marilyn mergea la consultație la dr Kris chiar şi de cinci ri pe săptămână, însă multă lume considera la acea vreme că era prea mult. n fiecare zi stătea în cabinet şi se plângea de copilărie sau de căsnicie", mărtu-sea un apropiat al lui Marilyn, din acea perioadă. „După aceea, era supărată e în şir. Apoi, tocmai când îşi găsea echilibrul, se întorcea pe canapeaua aia estemată. Unii cred că se căuta pe sine, că încerca să-şi rezolve problemele din cut. Eu nu cred asta. Cred că era o formă de automutilare. Pur şi simplu nu ncepea să aibă o viață liniştită. Dacă exista o secundă de calm îşi crea un nou otiv de fixații, iar cele mai multe astfel de motive imaginare proveneau atunci "n şedințele cu Marianne Kris. La asta se adăuga cicăleala permanentă a lui rasberg, care o sfătuia să se inspire din copilărie pentru roluri... deci nu e de irare că nu era o persoană echilibrată emoțional. După cum spunea Berniece, 'e ce nu poate să treacă peste asta?»"

De ce? Pentru că Marilyn dorea, odată pentru totdeauna, să se împace cu 'stețea din copilăria ei. Ştia că are probleme emoționale serioase, care se scuseră în tinerețe, din faptul că nu fusese dorită şi nu se simțise iubită şi dea că trebuie să analizeze aceste lipsuri şi să vadă ce putea să învețe din ele u, cel puțin, să găsească o armă mai bună să înfrângă demonii din ea. Şirul nstant de scrisori de la Gladys, cel puțin una pe săptămână, nu a ajutat-o prea uit. Era ca şi cum Marilyn avea un picior bine înfipt în trecutul îndepărtat şi ui, în prezentul nesigur. Problema era că nu existau niciodată descoperiri. Nu *ta un sentiment al finalului. Mereu aceleaşi întrebări, cu aceleaşi răspunsuri, ă să meargă mai departe. Probabil, după cum spuneau unii, în cazul lui rilyn a fost vorba de prea multă terapie. Poate ar fi avut nevoie mai degrabă trăiască prezentul decât să analizeze permanent trecutul. Tot atunci, Marilyn şi Milton Greene, parteneri la

Marilyn Monroe Productions, au încheiat parteneriatul. Cei doi avuseseră probleme luni de zile din cauză Greene încerca să controleze prea multe dintre afacerile lui Marilyn; asta era erea ei, împărtăşită de mulți dintre apropiați. Banii fuseseră întotdeauna o blemă pentru Greene: nu părea să aibă niciodată suficienți şi apela mereu MMP. între ei apăruseră şi probleme de ordin artistic, care porniseră de la ul Prințul şi dansatoarea. Când Greene a sugerat să fie recunoscut ca pro-cător executiv, Marilyn s-a opus. Această neînțelegere dovedea că Marilyn țea deja că parteneriatul lor se încheiase, şi asta pentru că Greene avea tot ptul să fie recunoscut ca producător executiv al filmului. în final, Greene a t vina pe Arthur Miller, nu pe Marilyn. Nu aveau încredere unul în altul. Greene sidera că nu putea face nimic să se reabiliteze de acuzațiile pe care i le-ar dus Miller, din moment ce acesta era confesorul lui Marilyn. Mai mult, Greene ritica fățiş pe Miller în prezența lui Marilyn, ceea ce o făcea să se simtă prost îi dădea senzația că trebuie să țină pârlea cuiva. L-a ales pe soțul ei, iar Greene a mai putut face nimic să îndrepte situația. După o ceartă, la 11 aprilie,

Marilyn s-a hotărât să-1 dea afară din companie. A dat o declarație foarte lipsi de bunăvoință, în care spunea că acesta nu condusese bine afacerile MMP şi chi luase parte la înțelegeri secrete despre care ea nu ştia nimic. Greene s-a pun de parcă nu ştia ce anume provocase ruptura, iar Marilyn a făcut o altă declarai care, în mod ciudat, nu suna deloc ca fiind scrisă de ea, ci de Arthur Miller: „(preşedinte al companiei şi ca singură sursă a sa de venit, nu am fost nicioda înştiințată că s-a ales singur în funcția de producător executiv al filmului Print şi dansatoarea. Compania mea nu a fost înființată ca să furnizeze referințe fal pentru angajații săi, iar eu nu voi lua parte la aşa ceva. Compania mea nu a fi înființată ca să împartă 49,6% din câştiguri cu dl Greene, ci ca să producă filr mai bune, să-mi îmbunătățească munca şi să-mi asigure veniturile". După mu! controverse legale, Marilyn s-a înțeles cu Greene pentru o sumă compensatoi de 100 000 de dolari, suma pe care Greene o investise în companie. Nu a vorl niciodată cu Milton despre ce se întâmplase, refuzând să-i răspundă la telefoan la fel cum procedase şi cu Natasha Lytess. Nu era stilul lui Marilyn să procede astfel. Părea că face orice să-1 impresioneze pe Arthur Miller, care îi ura descl pe Lytess şi pe Greene.

în iunie 1957, Prințul şi dansatoarea a avut premiera la Radio City Music Ha Desigur, Marilyn a venit la premieră împreună cu Arthur. Cronicile au fo

favorabile şi se părea că talentul ei actoricesc va avea parte, din nou, de aprecie fapt care îndulcea chinul ei din Anglia, sau cel puțin mare parte din el. Probab partea cea mai interesantă a filmului rămâne implicarea lui Marilyn în produci sa şi cât de departe ajunsese ca artist serios şi creativ, cu un talent deosebit i producător. în momentul în care a fost nemulțumită de varianta finală a filmui propusă de Fox, a spus asta clar în fața lui Jack Warner, a MCA, şi a compani de producție a lui Laurence Olivier. Ce a avut de spus şi felul în care a făcut este o mărturie a stării ei din acea vreme: „Mi-e teamă că în forma de acum, i va avea un succes la fel de mare ca versiunea pe care am aprobat-o cu toții i fiind cea mai bună. Mai ales în prima treime a filmului, ritmul a fost încetini iar momentele comice au fost înlocuite, unul după altul, cu versiuni mai sla! ale acestora, care nu au energia şi strălucirea pe care ați văzut-o la New Yot Sunt montaje care omoară momentele, ca în scena leşinului. Scena încoronai este la fel de lungă ca înainte, dacă nu chiar mai lungă, iar subiectul se pien în ea. Publicul american nu se simte la fel de emoționat în fața vitraliilor ca c britanic, iar noi îl amenințăm cu plictiseala. Sunt uimită că o porțiune aşa i mare din film nu are muzică, din moment ce ideea era să facem un film t < mantie. Avem destul material cât să creăm un film foarte bun, dacă va ieşi versiunea anterioară. Sper că veți face tot ce puteți să ne păstrați filmul". Oa asta e critică din partea unei vedete de cinema fără nimic în cap? în final, i s-au făcut modificări în film. A ieşit aşa cum au considerat de cuviință Fox MCA, dar nu din cauza lipsei de bunăvoință din partea lui Marilyn.

în iulie, Marilyn a aflat că este însărcinată. îşi dorea din suflet să aibă i copil, dar nu era sigură de sentimentele ei pentru tatăl acestuia. Totuşi, «cunoscut că ultimele şase luni cu Arthur fuseseră foarte relaxante. Nu era ligură că are parte de respectul lui, dar ştia că ține la ea. însă îi era greu să treacă >este ceea ce citise în jurnalul lui. „Fetița mea va auzi mereu cât de frumoasă !", a spus Marilyn când a aflat de sarcină. Era sigură că va avea o fetiță. „Când [ram mică, nimeni nu-mi spunea că sunt „frumoasă". Vreau ca fetița mea să tâmbească tot timpul. Tuturor fetițelor trebuie să li se spună că sunt frumoase, ar eu îi voi spune asta tot timpul fetiței mele". Din păcate, la 1 august Marilyn ivea să fie diagnosticată cu sarcină ectopică. Sarcina ei avea atunci cinci sau şase lăptămâni. Pierderea copilului a întristat-o enorm. „Mi-a frânt inima", i-a spus

iurorii sale, Berniece, într-o convorbire telefonică din spital. Şi că dacă s-ar putea ir „încerca din nou", că-şi dorea acest lucru, dar „nu acum".

Primele şase luni ale anului fuseseră liniştite, fapt care avea să se schimbe upă ce Marilyn a pierdut copilul. Unii membri ai familiei spun că o scrisoare (rimită de la Gladys a provocat un şir de evenimente ce ar fi putut deveni fatal, ie pare că Gladys îi trimisese fiicei sale un bilet nemilos, în care spunea că, după lărerea ei, Marilyn nu era pregătită să devină mamă, că odată cu maternitatea ipar anumite responsabilități, „iar tu, draga mea, nu eşti o persoană esponsabilă". O rudă îşi aminteşte: „Cred că, pe Marilyn, scrisoarea a supărat-o i fel de mult ca pierderea copilului. A început să bea mult mai mult, ceea ce, lături de pastile, a devenit prea mult pentru ea. A început să spună că aude voci. *J-aş putea să fiu ca ele, pentru că măcar ştiu că nu sunt reale», spunea Marilyn. jthur mi-a mărturisit că era la un restaurant într-o noapte, iar şeful de sală i-a)us că l-a sunat cineva. Era Marilyn. Era beată şi-1 ruga să vină acasă şi s-o ilveze. Din fericire, Miller s-a dus acasă într-un suflet. Ea luase o supradoză. u ştiu dacă o făcuse sau nu intenționat. Nu a aflat nimeni, niciodată. După ceea, nimeni n-a mai vorbit despre asta, iar întregul episod a rămas un mister, ur şi simplu nu s-a discutat niciodată despre asta".

Depresia lui Marilyn

După sarcina ectopică a urmat o perioadă dificilă pentru Marilyn. între august 957 şi iulie 1958 a suferit de cea mai gravă depresie din viața ei. îşi băgase în ap că eşuase deja ca mamă, din simplul motiv că pierduse sarcina. Mariajul ei U era o împlinire. îşi pierduse interesul pentru carieră şi, se pare, mai ales pentru ompania Marilyn Monroe Productions. Arthur Miller şi-a petrecut anul scriind au încercând să scrie un scenariu, Inadaptații, inspirat de una dintre povestirile ale. Credea că va avea un rol bun pentru soția sa dacă va reuşi să-1 termine. în ița unui blocaj ce i se părea imposibil de trecut, schițele ajungeau una după alta H coşul de gunoi. Frustrat din cauza scenariului şi exasperat de sine însuşi, s-a lescărcat pe Marilyn. Era aspru şi temperamental cu ea, în ciuda vizitelor regu-Bte la psihoterapeut, în care încerca să-şi rezolve propriile probleme emoționale.

Marilyn, care avea atunci 32 de ani, dădea la fel de mult cât primea, poate chi mai mult.

„Nu este o exagerare să spunem că nu a mai fost aceeaşi după ce a pierd sarcina", mărturisea Edward Lovitz, scenarist din New York, cared cunoştea ; Miller de mulți ani. „Arthur mi-a spus că Marilyn avea nevoie de ajutor < specialitate, că începea să țipe la el fără motiv. Nu era sigur dacă de vină er medicamentele pe care le lua, alcoolul pe care îl bea sau faptul că-şi pierd • minții. Mi-a spus că Marilyn nu s-a mai dus la psihiatru după ce a pierd copilul. El îşi dorea să încerce să aibă alt copil, însă acest lucru era dificil da nici măcar nu se înțelegeau. El dormea în camera de oaspeți multe nopți, da nu chiar tot timpul".

„Faptul că în această perioadă Arthur nu putea să scrie nu este surprinzăn dat fiind stresul din viața lui", a adăugat Rupert Allan. „Totuşi, Marilyn învinovățea pe sine pentru lipsa lui de viziune. Mi-a spus că se temea că ni mai este muză. «Dacă i-am fost vreodată muză, ar fi trebuit să termine deja mi-a spus Marilyn după câteva luni în care Arthur nu scrisese nimic. «Ah, la nai1 cu asta», s-a hotărât ea. «Nu mă mai interesează, m-am săturat de el.» Eu cn că se săturase să fie criticată. Era foarte hotărâtă."

Pe măsură ce acest război rece între soți continua, Marilyn părea să se afun din ce în ce mai mult în depresie. Afirma că nimic nu-i ieşise aşa cum speras Dorea cu disperare ca acest mariaj să fie o reuşită. I-a spus unei rude că „existaa oameni" care simțiseră că „au câştigat" când s-a terminat mariajul ei cu J ' DiMaggio. „«Aha! Vezi, nu e deloc fericită», spun ei despre mine - a reman a Marilyn cu amărăciune. «E proastă, nu are pic de talent şi nu poate să păstrc\ < un soț». însă mariajul acesta va dura, continua ea, pentru că nu vreau ca oameiui să aibă satisfacția să mă vadă suferind". Şi dorea să-şi demonstreze sieşi a publicului că putea să fie o soție şi o mamă bună. Cu toate acestea, se pare ta nu reuşea să fie nici una, nici alta. Dezamăgirea față de ea însăşi, combinată m medicamentele pe care le lua ca să doarmă, i-au indus o stare de confuzie în cate îi era imposibil să-şi rezolve problemele. Dacă adăugăm şi alcoolul, mai a Ir', şampanie, pentru că alte băuturi îi făceau rău la stomac, fapt care n-o opte.i întotdeauna să bea, combinația putea să fie letală. Ajunsese să-şi toarne un pal; a de şampanie cu mâinile tremurânde, să deschidă o capsulă, apoi să toarne conținutul direct în pahar ca să se amețească mai repede. Sau, dacă dorea un

efect şi mai rapid, îşi turna cristalele sub limbă. începuse să se îngraşe, deoana e îşi pierduse interesul față de multe aspecte din viața ei. Nu-i păsa. Se lupta-.e multă vreme să-şi păstreze silueta, iar acum se simțea îndreptățită să se îngraş în această perioadă a luat nouă kilograme în greutate.

Nimeni nu ştia care va fi dispoziția lui Marilyn: putea să pară veselă i mulțumită sau morocănoasă şi deprimată. Totuşi, oamenii încă îşi doreau să i < în preajma ei, în prezența ei.

Două vizite diferite din această perioadă arată două ipostaze diferite ale i a Marilyn: prima dată, la ea în vizită trebuia să vină sora ei vitregă, Berniei

Marilyn o sunase într-o zi şi părea disperată. „Ieri am încercat toată ziua să te un", i-a spus Marilyn când a găsit-o. „Iar azi de dimineață am încercat de trei iri!" I-a dat de înțeles foarte clar că avea nevoie să o vadă. în timpul convorbirii •a repetat cât de mult admiră mariajul ei cu Paris Miracle. După cum mărtu-isea mai târziu, Berniece a înțeles atunci că Marilyn avea probleme în căsnicie, ierniece şi-a aranjat plecarea, însă în ultimul moment, soțul ei i-a interzis să ălătorească singură. Ulterior, Berniece a mărturisit că el îşi aranjase o călătorie I New York, unde locuia Marilyn. Berniece voia să meargă cu el şi, desigur, să Dlosească această ocazie ca să o viziteze pe Marilyn. Paris a zis nu. Era o ălătorie de afaceri, a zis el, iar soțiile nu aveau voie să meargă. însă, în timpul ederii la New York, s-a dus el să o vadă pe Marilyn şi i-a luat cu el şi pe parte-ierii săi de afaceri. Marilyn a fost foarte drăguță cu Paris şi cu prietenii lui. Şi-a Icut apariția după ce cumpărase flori, avea brațele pline de ramuri de sânger, bți au băut cocktailuri preparate de ea, iar Marilyn a semnat fotografii pentru ît grupul: „Pentru Paris, cumnata ta te sărută cu dragoste." Unul dintre prietenii li Paris a încercat să se strecoare din casa lui Marilyn cu un pahar pentru cocktail, are se pare că era prea mare ca să-i încapă în haină. în mijlocul evenimentelor, [arilyn părea să se simtă bine.

Două zile mai târziu, a primit o vizită de la psihiatrul ei, dr Marianne Kris, ircumstanțele erau foarte diferite, după cum a povestit Barbara Miller (nici o igătură cu Arthur Miller), fiica unei prietene a psihiatrului lui Marilyn. Barbara, ama ei, fratele ei şi dr Kris au sosit în acelaşi timp să îi viziteze pe Marilyn şi 6 Arthur. „N-a fost o privelişte plăcută", povesteşte ea. „Aveam 12 ani, dar îmi nintesc bine. O îndrăgeam nespus pe Marilyn Monroe şi abia aşteptam să o tâlnesc. Era mult mai solidă decât credeam şi totuşi foarte frumoasă. A năvălit

I cameră şi ne-a salutat îmbrăcată într-un caftan înflorat care arăta foarte bine. rea părul foarte blond şi lung până la umeri. îmi amintesc că avea mâini extrem 5 delicate, cu degete lungi şi unghiile vopsite cu ojă roşie. Era foarte drăguță, isă părea... nu ştiu cum să zic... cred că amețită ar fi cuvântul potrivit."

Barbara Miller îşi aminteşte ce s-a întâmplat după ce toată lumea s-a aşezat i camera de zi: „Doriți un Bloody Mary?", i-a întrebat Marilyn pe adulți. „Tu vrei un suc?" a întrebat-o pe fetiță.

Adulții au spus că vor cu toții sucuri. „Bine", a spus Marilyn zâmbind. „De licei, nu-mi place să beau singură, dar astăzi am să fac o excepție." Apoi a rigat-o pe servitoare. N-a răspuns nimeni, aşa că a chemat-o din nou. într-un nai, a țipat: „Arthur, unde e nenorocita de servitoare?" Tot nu a răspuns nimeni, arilyn a scuturat din cap şi şi-a dat ochii peste cap: „Mary [Reis], secretara mea,

II a venit astăzi, iar soțul meu e pe undeva prin casă, încearcă să scrie", a spus

arilyn, după cum îşi aminteşte Barbara. „Arthur are probleme cu scrisul." După

>usele lui Miller, dr Kris a cercetat-o pe Marilyn cu atenție şi i-a spus: „Draga

lea, unde putem să vorbim între patru ochi?"

£ Marilyn a privit-o pe dr Kris cu un aer bănuitor şi i-a zis: „Dnă doctor, cn

că am terminat de vorbit, nu-i aşa? Mă simt bine, vorbesc serios. Am nevoie do de un Bloody Mary, iar nenorocita de servitoare nu e aici. Hristoase!" a sp Marilyn în final. „Mă duc să mi-1 prepar singură şi aduc şi sucurile." Se ridic „Nu pari să te simți bine", a zis dr Kris, în timp ce ceilalți doi oaspeți tace, stânjeniți.

„La naiba", a izbucnit Marilyn, care stătea în picioare în fața doctorului, > ochii scânteind de mânie. „De ce nu mă laşi în pace? M-am săturat de tine. M-a săturat să vorbim la nesfârşit despre aceleaşi lucruri. Nu am de gând să mai I asta." Se întoarse şi ieşi din cameră, lăsându-şi oaspeții înmărmuriți, înti bându-se dacă va mai reveni. Sau, pur şi simplu, ar fi trebuit să plece ei? Du; 10 minute, când oaspeții se pregăteau să plece, a apărut Arthur Miller. „Soi mea m-a rugat să vă cer scuze tuturor", a zis el, cu un aer plin de remuşcări. „f s-a simțit bine. A fost îngrozitor şi vă rog să acceptați scuzele noastre şi să rever cu altă ocazie." Apoi, adresându-se doctorului, i-a zis următoarele: „Puteți să-1 dați un telefon mai târziu? Trebuie să vorbim, este urgent." Dr Kris i-a răspti afirmativ.

Oaspeții au înțeles că cel mai bine era ca vizita să se încheie ai' Totuşi, când micul grup a ajuns în fața uşii de la intrare, Marilyn a apăi dintr-una din camerele din spate. Avea în mâini o tavă cu băuturi. „Aşteptai le-a zis ea oaspeților, privindu-i cu uimire. „Plecați? Dar am adus sucurile! N . vrea să vă aşezați şi să vorbim?"

„Era o persoană complet schimbată", povesteşte Barbara Miller. „Zâmbea era veselă şi părea că nu-şi aminteşte de ce se întâmplase mai devreme. Am sp că nu vrem să intrăm, că trebuie să plecăm. A părut dezamăgită. Apoi m îmbrățişat pe toți. Când ieşeam, a zâmbit către dr Kris şi a zis: «în regulă, o te sun mâine. La revedere.» După ce s-a închis uşa, îmi amintesc că aduli stăteau în hol şi se uitau unii la alții plini de îngrijorare. Apoi, în taxi, nimc n-a scos o vorbă. Toată lumea stătea în tăcere şi privea drept înainte."

Unora le place jazzul

Prin mai 1958, Arthur Miller o convinsese deja pe Marilyn că trebuia să întoarcă la lucru; cel puțin, asta le-a spus prietenilor săi. Mai este posibil . Marilyn să se fi împăcat cu gândul că, aşa cum îi spusese unui apropiat, „cine trebuie să facă bani în casa asta", deci putea să o facă foarte bine şi ea. Şi-a p! agenții la treabă, să-i caute proiectul potrivit. După câteva starturi greşite, Bij Wilder i-a trimis lui Marilyn o propunere de două pagini pentru un film la cărui scenariu lucra şi care se numea Unora le place jazzul. La 7 iulie, Marii, a plecat la Los Angeles ca să înceapă lucrul la film.

Toți cei care şi-au investit talentul în Unora le place jazzul ştiu faptul această comedie clasică, probabil una dintre cele mai bune pelicule ale tutui timpurilor, s-a născut datorită colaborării în echipă. De asemenea, ştiu foai

)ine că fără Marilyn Monroe şi Billy Wilder ar fi fost un film haios ca oricare altul. Wilder a împrumutat intriga dintr-un film muzical german obscur, Fanfarele ubirii, în care doi muzicieni fără slujbă se travestesc ca să intre într-o formație de femei, şi a transformat-o în două ore de umor deplin. Faptul că la intriga prin-:ipală s-a adăugat una secundară, masacrul din ziua de Sf. Valentin şi conse-rințele acestuia, s-a transformat în „motorul" care pune filmul în mişcare partenerul lui Wilder la acest scenariu şi la multe altele a fost I. A. L. Diamond, ar filmul le-a adus o nominalizare la Oscar pentru cel mai bun scenariu adaptat).

Următoarea etapă după scenariu (care nu era încă definitiv) era distribuția. Donform unei surse, Wilder s-a gândit la început să-i distribuie în rolurile >rincipale pe Danny Kaye şi Bob Hope. Tony Curtis a primit de la Wilder o «"opunere verbală şi s-a hotărât să accepte rolul. După aceea, Frank Sinatra s-a nteresat de rol, iar Wilder a cochetat cu ideea, deoarece avea nevoie de un (jiume" ca să obțină finanțarea de la studiourile de filmare. De fapt, s-a simțit işurat când Frank Sinatra a renunțat, pentru că Ochi Albaştri era celebru prin ielul în care-şi urma principiile proprii: filmări de la 09:00 la 17:00, duble puține i tratament preferențial. Wilder a fost încântat că a reuşit să păstreze acest film U marca proprie. între timp, Mitzi Gaynor a apărut ca alegere posibilă pentru Dlul Sugar Kane, în mare parte datorită prestației excelente în filmul South *acific, recent lansat. însă Marilyn a inițiat imediat o campanie pentru acest rol. uccesul ei de casă o plasase timp de trei ani pe lista Quigley cu cele mai bune

0 vedete de cinema şi, în ciuda faptului că în cei doi ani precedenți lipsise de e ecran, însă participase la cursuri de teatru la Actors Studio şi încercase să-şi alveze căsnicia aflată pe butuci, popularitatea ei în rândul admiratorilor era mai lare ca oricând.

Reputația lui Marilyn de a provoca întârzieri la filmări a fost trecută cu ederea, iar ea a semnat pentru film un contract în valoare de 200 000 de dolari, lus 10% din profitul ce depăşea 4 milioane de dolari. La lansare, filmul a iregistrat încasări de 25 de milioane de dolari, ceea ce înseamnă 215,4 milioane e dolari la cursul actual, suficient cât să propulseze filmul pe poziția 150 în)pul filmelor cu cele mai mari încasări din toate timpurile. Partea lui Marilyn fost de 2,3 milioane de dolari.

Prima scenă care s-a filmat a fost în decorul cu trenul staționar de la stu-iourile MGM din Culver City. După 24 de minute de film, Sugar Kane (Marilyn) pare pentru prima oară, împreună cu trupa ei de fete, the Sweet Sues, înainte & se urce în tren. Filmarea a mers ca pe roate, iar Marilyn a respectat rolul întru Dtul. în timpul pregătirilor dinaintea filmării propriu-zise, Wilder a remarcat o imeie sub o umbrelă, în afara unghiului de filmare. După ce s-a terminat lmarea, a întrebat-o: „Cum ți s-a părut. Paula?" Şi-a dat seama că era Paula trasberg, persoana omniprezentă la toate filmările lui Marilyn, aşa cum fusese

1 Natasha înaintea ei.

După acel moment de politețe, Wilder a preluat controlul pe platou.

Cu aprobarea lui Wilder, Tony Curtis (Josephine) şi Jack Lemmon (Daphm au apelat la designerul Orry-Kelly, costumierul lui Marilyn, pentru a le fai costumele. Desigur, problemele celor doi bărbați care jucau rolul unor travesti nu prea aveau legătură cu cât de bine se potriveau costumele. Cei doi acto trebuiau să devină femei şi să fie credibili în felul în care mergeau, vorbeau, 1 purtau şi acționau, în felul în care stăteau în picioare sau se aşezau. însă pr blemele lor păleau în fața celor pe care le avea Wilder (şi restul distribuției echipei de filmare) cu Marilyn: după spusele lui Wilder, problemele din casnic ei şi lipsa ei de încredere în sine ca actriță au mărit costurile de producție > 750 000 de dolari, depăşind bugetul de 2,9 milioane de dolari. Wild, mărturisea: „Uneori [întârzierea lui Marilyn, dublele constante etc.] întinde; pe câte trei zile ceva ce puteam termina într-o oră, deoarece, după fiecare duh greşită, Marilyn plângea şi trebuia să o machiem din nou". în plus, nu-şi aminti replicile. Le scriam pe cartoane şi le aşezam acolo unde Marilyn le putea ci1 Replica simplă „Unde este sticla de whisky?" a trebuit refilmată de vreo 40 de o

„Au fost zile în care simțeam că-mi vine s-o omor, recunosc", a adăugat Bi! Wilder. „Bineînțeles, ştiam că are probleme grave. îmi pare rău s-o spun, dar | vremea aia nu dădeam doi bani pe problemele ei. încercam să fac un film, ir ea fusese plătită cu bani serioşi ca să joace în el. însă au fost şi multe zm minunate, actorul din ea aducea la iveală lucruri pe care le recunoşteam ; i bijuterii actoriceşti". în ciuda tuturor problemelor, Marilyn a avut, în final, > performanță incredibilă. în prestația magică a lui Marilyn nu se observă nici im indiciu că realizarea filmului a fost pentru ea un coşmar. Se pare că prietena i i Jeanne Martin, a spus-o cel mai bine: „îmi place fiecare secundă din acel film însă fără Marilyn n-ar fi fost nimic".

Filmul a stârnit atâtea mituri şi informații false, încât o mare parte au devenii legende urbane. Printre ele, faimoasa replică a lui Curtis „s-o săruți pe Marih n Monroe e ca şi cum l-ai săruta pe Hitler". Adevărata poveste este alta.

în timpul campaniei publicitare pentru film, Curtis a fost hărțuit dr reporteri cu aceeaşi întrebare: cum s-a simțit când a sărutat-o pe Marilyn Monror „Ce era să zic? «A fost ca şi cum am schiat pe un munte acoperit de zăpadă i am fost propulsat în aer de o săritură cu schiurile şi am aterizat pe pământ i u ajutorul unor aripi diafane?» Să fim serioşi, faptul că am sărutat-o pe cea mai dorită femeie din lume şi am fost întrebat apoi tot timpul cum m-am simțit eu o

tâmpenie şi începuse să mă enerveze. Indiferent cum a părut comparația < u Hitler - o mostră de ironie sau de sarcasm -, eu mi-am dorit să fie sarcasm, în a presa a scos-o din context şi a refuzat să publice toată povestea." în zile1' următoare, Curtis a fost bombardat de o grămadă de telefoane care-i cereau i confirme ştirea. Timp de 40 de ani Curtis a negat că ar fi zis vreodată aşa ce\ chiar a devenit ostil când s-a deschis subiectul la o emisiune a lui Larry Kii i la care fusese invitat, alături de James Haspiel, expert în biografia lui Marii, i Monroe; mai târziu, a lămurit lucrurile într-un interviu cu Leonard Malta nregistrat în scopul de a fi introdus în DVD-ul dublu, în ediție de lux, Unora le)lace jazzul, care a fost lansat pe piață în colecția „Marilyn Monroe".1

Numărul de calificative „cel mai bun" acordate filmului Unora le place jazzul îreşte în fiecare an. Institutul American de Film îl consideră numărul unu pe lista :elor mai comice 100 de filme din istorie. De asemenea, IAF l-a situat, în epoci diferite, pe locul 14 şi pe locul 22 în lista celor mai bune filme din toate timpu-lle. Ultima replică din film - „Ei bine, nimeni nu e perfect!" - a fost votată pe ocul 48 pe lista celor mai bune citate din filme. Cititorii Entertainment Weekly -au votat pe poziția a noua în topul celor mai bune pelicule din toate timpurile i al celor mai bune comedii.

în timpul realizării acestui film, într-o vineri, 12 septembrie 1958, după o onversație telefonică lungă şi emoționantă cu Arthur, Marilyn a luat o altă upradoză de somnifere. Dacă nu intervenea Paula Strasberg, este foarte posibil :a Marilyn să fi murit atunci. Ca întotdeauna, ea a declarat că nu dorise să se inucidă. „Avea atât de multe lucruri pentru care să trăiască", a spus Rupert ulan, „însă ea nu era de aceeaşi părere. Din câte ştiu, s-a întâmplat când Arthur l sosit la Los Angeles, iar el a fost singurul care a dus-o la spital. Ca de fiecare ată când Marilyn lua o supradoză, nimeni nu a reuşit să afle cum s-au petrecut ixact lucrurile. Cu toate astea, era clar că a luat o supradoză. Când şi cum a ijuns la spital nu contează. Arthur a sosit imediat de la New York ca să fie lângă ia", a mai precizat Allan. „Totuşi, nu pot să zic că a ajutat-o prea mult. De fapt, ied că prezența lui Arthur a înrăutățit lucrurile". După ce a sosit la Los Angeles i a evaluat situația, şi-a dat seama că, practic, toată lumea care avea legătură U Unora le place jazzul considera că soția lui dădea dovadă de o mare lipsă de rofesionalism. Faptul că, în final, a fost în stare de o performanță actoricească

1 Scriitorul Charles Casillo precizează: „Tony Curtis a încercat abia în ultimul deceniu să rectifice comentariile sale răutăcioase la adresa lui Marilyn. Nu-1 condamn că a fost furios după ce a lucrat cu ea. Acum e uşor să-i găseşti scuze lui Marilyn, însă aproape toată lumea a spus că era îngrozitor de greu să ai de-a face cu ea. Actotii sunt foarte orgolioşi, iar Marilyn a fost întotdeauna favorizată în cadrele finale, lucru care-1 înfuria pe Tony Curtis. Era vizibil că după terminarea filmului o disprețuia, iar această ură a durat decenii întregi după moartea ei. Totuşi, pe măsură ce renumele lui Marilyn devenea din ce în ce mai mare, iar filmul din ce în ce mai apreciat, Curtis a încercat să rescrie istoria şi să neutralizeze comentariile sale răutăcioase despre ea. însă chiar Marilyn adusese în discuție remarca „Hitler" în ultimul ei interviu pentru revista Life: „Nu înțeleg de ce oamenii nu sunt un pic mai generoşi unii cu alții. Nu-mi place să zic asta, însă mi-e teamă că există multă invidie în industria filmului... De exemplu, ați citit că, la un moment dat, un actor oarecare a spus că să mă sărute pe mine a fost ca şi cum l-ar fi sărutat pe Hitler. Ei bine, asta e problema lui. Dacă sunt nevoită să filmez scene romantice cu o persoană care nutreşte astfel de sentimente pentru mine, atunci intră în joc imaginația mea. Cu alte cuvinte, afară cu el; imaginația are frâu liber. 1,1 nu a fost niciodată prezent".

de excepție nu părea să conteze prea mult la momentul respectiv. Miller s-a simț1 din nou stânjenit, atât pentru ea, cât şi pentru el. A fost mai furios pe ea e niciodată: „Părerea mea este că Arthur Miller a fost cam prea indignat de soți lui", îşi aminteşte Billy Wilder. „Eu nu eram căsătorit cu ea. Nu trebuia să ai răbdare şi să fiu afectuos. însă el era soțul ei şi am crezut că putea să fie un pi mai înțelegător. îmi amintesc că atunci mi-am zis: în sfârşit, am întâlnit pe cine\ la fel de furios pe Marilyn Monroe ca mine, dacă nu chiar mai furios."

Rupert Allan îşi aminteşte: „într-o zi, Marilyn ne-a povestit, mie şi lui Susa [Strasberg], că [Miller] s-a răstit la ea şi t-a zis: «Ar trebui să-ți fie ruşine. Cui îndrăzneşti să nu-ți înveți replicile? Cum îndrăzneşti să întârzii? Cine te crezi'1 în loc să o sprijine, Arthur se transformase în duşmanul ei. A fost un gest foari urât din partea lui. Nu pot să zic că ştiu ce gândea. Oricum, replica lui Marily a fost următoarea: «Să mă pupe-n fund, Rupert. Din partea mea, să mă pupe fund». Aşadar, atmosfera dintre ei era destul de tensionată, să zicem".

în octombrie, se părea că lucrurile se îndreaptă pe calea cea bună, cân Marilyn a aflat că era din nou însărcinată. Desigur, a fost foarte încântată ti

această veste. Acceptase deja să primească un premiu în Franța, însă era fericit că are un motiv bun să refuze invitația. într-o telegramă Western Union de don pagini, adresată Academiei de Film din Paris, datată 26 noiembrie 1958, Marih spune, printre altele: „Am aşteptat cu mare nerăbdare să vin la Paris şi să prime premiul pe care mi l-ați acordat cu atâta bunăvoință (stop) Cu toate aceste, natura şi-a spus cuvântul şi aştept un copil (stop) Din cauza unor complicat recente, doctorul mi-a interzis călătoriile de orice fel".

Nu se ştie clar ce credea Arthur Miller despre sarcină, în ciuda faptului ei nu părea foarte încântat. „în acest moment, cred că Marilyn l-a îndepărtat p Arthur din mintea ei şi a început să se gândească la faptul că poate să aibă acest copil fără soțul ei şi să-şi continue viața; cel puțin, n-ar mai fi fost singură", i spus Rupert Allan. „însă, marea problemă a sarcinii lui Marilyn era a medicamentele pe care aceasta le lua... Asta a fost o problemă".

în acea perioadă, Marilyn lua, pe lângă alte medicamente cu rețetă, i nembutal, un somnifer care calma nervii şi provoca un somn rapid. Leon Krohi ginecologul ei, se împotrivea tuturor medicamentelor, însă şi-a dat seama că fău ele Marilyn nu putea să trăiască. I-a explicat riscul consumului de alcool con binat cu nembutal şi alte medicamente şi a sperat că o poate monitoriza atent (venea zilnic pe platoul de filmare), însă pe Marilyn nu puteai s-o stăpâneşi i. Când venea vorba de medicamente, Marilyn Monroe găsea întotdeauna - modalitate să le ia, dacă simțea nevoia.

La 6 noiembrie, după terminarea filmărilor, Billy Wilder, care în acel momei i nu vorbea cu Marilyn, a discutat deschis despre cele câteva remarci răutăcioa: pe care le făcuse la adresa ei. De exemplu, când un reporter de la New York I întrebat dacă va mai face vreun film cu ea, răspunsul lui a fost: „am discut, despre asta cu doctorul şi cu psihiatrul meu, iar ei mi-au spus că sunt prea bătra

şi prea bogat ca să mai trec încă o dată prin aşa ceva". Altui reporter i-a zis: ..,;

„Evident, este o actriță foarte bună. însă merită? Nu ştiu". i\

Marilyn s-a simțit insultată de aceste afirmații. După părerea ei, într-adevăr, î % provocase probleme, însă, în final, prestația ei actoricească fusese bună. Simțea }y * ; că Billy Wilder ar fi putut să arate un pic de recunoştință şi mai mult tact în 'iv-l comentariile făcute despre ea în presă. într-o după-amiază, după ce s-a gândit

0 vreme la asta şi a băut câteva pahare, a ridicat receptorul ca să vorbească cu Wilder, telefonând din New York la Los Angeles. A răspuns soția lui, Audrey. Marilyn a întrebat-o dacă poate să vorbească cu Billy. Audrey i-a răspuns că nu era acasă. Marilyn i-a zis atunci: „E în regulă. Audrey, teas ruga să-i transmiți un mesaj din partea mea". „Desigur", a răspuns Audrey. Marilyn a continuat: „Spune-i, te rog, că l-a sunat Marilyn... şi i-ar plăcea teribil dacă... s-ar duce dracului". La capătul celălalt al firului se aşternuse liniştea. „Ah, iar pentru tine, Audrey, cele mai calde salutări din partea mea", a încheiat Marilyn cu drăgălăşenie.

Un semn de la Dumnezeu?

La 16 decembrie 1958, Marilyn a suferit un avort spontan. Avea să spună :ă s-a simțit mai singură ca niciodată. De asemenea, se simțea foarte vinovată lin cauza medicamentelor pe care le luase în timpul sarcinii şi se temea că este esponsabilă de moartea copilului. „Oare l-am omorât?", a întrebat-o pe o >rietenă. Sora vitregă a lui Marilyn, Berniece, avea să spună despre această ierioadă: „Am simțit-o cum îmi scapă printre degete". într-adevăr, la 24 decem-irie, Marilyn a primit o scrisoare de la mama ei, Gladys, pe care n-o mai văzuse le ceva vreme. „Te-am îndepărtat, fata mea?", scria Gladys, ştiind probabil ăspunsul. „Mi-ar plăcea tare mult să mă vizitezi". Apoi, într-o afirmație ureroasă, a tras concluzia: „Sărbătorile sunt atât de triste... Foarte triste". în iceeaşi scrisoare, mai jos, a adăugat: „Am încercat de multe ori să dau de tine, ar este foarte greu. Te rog, ai bunăvoința să îmi dai un telefon sau să-mi ăspunzi la scrisoare. Doamne ajută". A semnat scrisoarea cu „Dna Gladys Eley".

în 1959, Marilyn nu a lucrat. Era prea tristă şi nu putea să-şi revină emoțional upă pierderea sarcinii. în aprilie, a primit un bilet de la Berniece, adresat doamnei Marilyn Miller". Dorea să vină în vizită. „Te rog, telefonează-mi sau crie-mi ca să ştiu când vei fi acasă şi care e cel mai bun moment în care să te izitez. Salutările mele lui Arthur". Marilyn nu a răspuns. Acum nu era timp le vizite.

în iunie a făcut câteva analize ca să vadă dacă mai putea să aibă copii. Concluzia

1 fost că nu. Melissa Steinberg, fiica dr Oscar Steinberg, care i-a făcut una dintre inalize, îşi aminteşte: „Nu a fost bine deloc. A trebuit să-i spună că nu

poate face X>pii, ceea ce a fost îngrozitor pentru el. 1 Htpă cum mi s-a povesrit, a intrat în cameră lă-i spună vestea proastă, iar ea a zis: «Ştiu deja, ştiu deja». Medicul i-a spus apoi

că-şi va boteza prima fiică cu numele ei, ceea ce a şi făcut. Era foarte, foarte trist Ştiu că era îngrijorat din pricina ei. A primit lovitura în plin".

Cu toate acestea, nu şi-a pierdut speranța. Tot în acel an, Marilyn a mers Diahann Caroll la Mocambo, în Los Angeles, şi, după cum îşi aminteşte cânt reața: „Eram însărcinată cu fiica mea, Suzanne. Marilyn, care era foarte tris şi foarte frumoasă, a venit în culise să mă salute. «Pot să-ți ating burtica?», ni întrebat ea. Am fost încântată, bineînțeles. I-am luat mâna şi i-am pus-o pe but şi am zis: «Mângâie aici, draga mea, spune o rugăciune şi pune-ți o dorință sper din toată inima că ți se va împlini visul». S-a uitat la mine cu lacrimi în ot şi mi-a zis: «Şi eu sper, şi eu sper»".

în această perioadă din viața ei, se părea că stările de melancolie nu vor a\< sfârşit; momentele îngrozitoare se succedau unul după altul. în ciuda faptul că, în 1960, a semnat un contract pentru un nou film, comedia muzicală Să . iubim, Marilyn nu se simțea deloc voioasă. Era sigură că mariajul ei nu avea mai dureze nici măcar un an. Nu a răspuns la telefoanele date de Berniece i sărbătorile de iarnă - a fost pentru prima oară când s-a întâmplat aşa ce\ Niciodată, în perioadele grele din viața ei, nu se simțise atât de descurajată < acum. Marilyn i-a spus unei prietene apropiate: „Indiferent cât de mult a încercat, timpul şi energia pe care le-am dedicat acestui lucru... Cred că e i semn. Poate Dumnezeu nu vrea să am copii. Desigur. De ce mi-ar permite să a copii? Abia pot să am grijă de viața mea".

într-o seară, după ce s-a întors de la spital, Marilyn a căutat, împreună < acea prietenă, prin şifonier ca să găsească ceva de îmbrăcat pentru cină. „Nu-n place să port haine pretențioase", i-a zis Marilyn prietenei ei. „Iau ceva din min< din cine sunt. Nu vreau să distrag atenția celor din jur când intru în cameră. A i că hai să găsim ceva foarte simplu". Tot vorbind şi căutând pe umeraşe, adm peste o bluză pentru gravide. S-a oprit o clipă. A scos apoi umeraşul şi i-a întin . bluza prietenei ei. „Te rog, aruncă asta", a spus Marilyn. După câteva clipe, adu peste o altă bluză pentru gravide. „O, nu!" în final, plângând în hohote, s .1 hotărât să arunce toate hainele pentru gravide din şifonier. „Nici măcar nu mi-am

propus să fac asta", a zis ea, foarte supărată. „Doar doream să găsesc ceva frumi >•. de purtat la cină". După ce au luat la rând tot şifonierul, Marilyn şi prietena m au pus toate hainele de gravidă într-o cutie mare. A doua zi, Marilyn a rugat < > pe secretara ei să i le trimită pe toate surorii sale vitrege. „Poate Mona [fiica Im Berniece] va avea mai mult noroc decât mine", a încheiat ea, cu tristețe.

PARTEA A VII-A

Moarte lentă

Dând glas vocilor

*N A DOUA SĂPTĂMÂNĂ A LUNII IANUARIE 1960, dl şi dna Arthur Miller se

I

aflau la Los Angeles, instalați în bungaloul 21 al somptuosului Beverly Hills Hotel, lângă Yves Montând şi soția sa, actrița Simone Signoret. Montând Fusese distribuit în rolul principal, alături de Marilyn, în filmul Să ne iubim, fci locul lui Gregory Peck, care credea (în mod inteligent, după cum se va vedea) tă e o idee foarte proastă să joace în acest film. Era un an nou, iar Marilyn părea

t

otărâtă să facă din acest film o experiență plăcută şi, în acelaşi timp, să iuşească să-şi salveze căsnicia. Diane Stevens, asistenta lui John Springer, care kicra în acea vreme pentru Marilyn ca publicist (prin agenția Arthur Jacobs), ii aduce aminte: „mi-am spus atunci că nu e în formă să facă un film. Spre eosebire de Elizabeth Taylor, cu care am avut mult de-a face personal şi de o ltă actriță pentru care lucra John, Marilyn nu era în stare să-şi revină după o ragedie personală. Mai degrabă părea că se pierde în acel haos. Părea că nu are lecanisme de refacere sau, cel puțin, că-şi epuizase resursele. Mă gândeam că tebuia să fie deja în spital, nu pe platou."

De fapt, Marilyn era pregătită să facă din acest film un mare succes. Oare cum iuțea filmul să dea greş, cu legendarul regizor „al femeilor", George Cukor, la armă, cu scenariul scris de laureatul cu Oscar, Norman Krasna, cu o coloană onoră compusă de Jimmy Van Heusen şi Sammy Cahn, de trei ori câştigători e Oscar şi cu Gregory Peck, în rolul principal? însă Peck a părăsit devreme roiectul, deoarece a considerat că scenariul este îngrozitor. Alți actori mari care U refuzat rolul au fost Cary Grant, Charlton Heston, Rock Hudson, Yul Brynner I James Stewart. Yves Montând, cântărețul şi actorul francez, nu a avut astfel e rețineri. De curând înregistrase un mare succes cu un filmul Calvarul, în ersiune franceză după piesa lui Arthur Miller. Era căsătorit cu Simone Signoret, âştigătoarea unui Oscar pentru cea mai bună actriță. A semnat contractul pentru olul principal, alături de Marilyn, în filmul Sd ne iubim.

în timpul primelor repetiții pentru film, s-a întâmplat un lucru ciudat, care , avut un impact important asupra căsniciei lui Marilyn cu Arthur. A izbucnit k grevă a sindicatului actorilor, care a pus filmul în dificultate; scenariul filmului țra deja atât de afectat, încât Marilyn abia dacă mai dorea să joace. Spera cumva ta greva să determine anularea filmului, pentru ca nici un scenarist sindicalist

,1

..-Ir

să nu lucreze la el. Jerry Wald, producătorul filmului, l-a rugat pe Arthur Mill să facă unele modificări la scenariu. Miller a acceptat. De fapt, nu numai ca fost de acord să rescrie scenariul - o sarcină care, în ochii majorității obsen torilor, părea să fie cu mult sub demnitatea sa de câştigător al Premiului Pulitzei ci şi-a şi arătat dezaprobarea față de acțiunile sindicatului. Marilyn a fost uimii „întotdeauna îl considerase pe Arthur un susținător fervent al celor dezavan i jați", a spus Rupert Allan, care se afla atunci la Los Angeles, în vizită la fami Miller. „Faptul că a strâmbat din nas în fața grevei a făcut-o pe Marilyn să ca pe gânduri, apoi să-şi piardă respectul pentru el. îl considerase o persoa principială, ca Abraham Lincoln. Şi, dintr-o dată, se întorsese împotriva ei. cei de pe platou începuseră să-1 urască. îi lua de sus cu înțelepciunea şi c noştințele sale pe toți

cei care lucrau la film, până într-atât încât oamenii nu n doreau să aibă de-a face cu el. Dintr-o dată, lui Marilyn îi era ruşine cu el. Doamne, cum se mai întorseseră lucrurile!"

De fapt, Marilyn avea mai multe motive să se supere pe Arthur decât s părea la prima vedere. Nu era supărată pe el numai din cauză că-şi trăda propriile idealuri; asta era doar o parte din problemă. îl mai bănuia că accepta să modifice scenariul doar ca să o pună „la locul ei". Până la urmă, semna contractul pentru rol şi din cauză că în casă nimeni nu câştiga bani. Probai Arthur Miller era un pic stânjenit de această situație. Apoi, dintr-o dată, i s propus o ocazie să câştige nişte bani şi, poate, să fie persoana responsabilă > replicile pe care soția sa nu avea altă soluție decât să le recite în fața camei de filmat. Este posibil să fi simțit că se răzbună pe ea. Cei care-1 cunoşteau i mai bine erau convinşi că asta fusese intenția lui. în cuvintele cuiva: „a fost i fel de du-te-dracului pe care Arthur i l-a spus în față lui Marilyn". Nu-i de mira că începuse să-1 disprețuiască la fel de mult pe cât părea că o disprețuieşte <

Desigur, nu au întârziat să apară obişnuitele probleme din timpul filmările întârzierea şi excesul de medicamente. Uneori, părea stabilă şi echilibrată (pi babil, medicamentele aveau efect), alteori părea amețită şi nebună. Tony Randa care a jucat şi el în film, îşi aminteşte: „Gândiți-vă că noi eram la machiaj şi ga de filmare dimineața, iar ea ajungea tacticoasă pe platou după-amiaza târzi După o vreme, a devenit obositor. în unele zile abia era în stare să se mişte. (toate astea, a reuşit cumva să depăşească momentul, aşa cum făcea merei Marilyn era foarte conştientă de întreruperile constante pe care le provoca | platou. De exemplu, după terminarea filmărilor, i-a trimis coregrafului Jack G un cec în valoare de 1 500 de dolari, împreună cu un bilet în care îi scria că ş1 că a fost „îngrozitoare". îl sfătuia să accepte banii, să-i cheltuiască într-o vacau şi „să se poarte ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat". După două zile i-a trin încă 500 de dolari, cu un bilet în care-1 sfătuia „mai stai trei zile".

în timpul filmărilor pentru această peliculă, Marilyn şi Yves Montând devenit întâi buni prieteni. El nu era sigur de rolul său din Să ne iubim şi fluența lui în engleză (de fapt, toate replicile sale au fost reînregistrate cu foai mare grijă). Această nesiguranță îl făcea să-i împărtăşească temerile

vlarilyn. Ea nu fusese niciodată sigură că era foarte bună ca actriță, iar să aibă :a partener un actor cu propriile îndoieli cu privire la sine, a reprezentat pentru Ba o provocare nouă. L-a plăcut foarte mult şi dorea ca el să simtă acelaşi lucru)entru ea. Totuşi, Marilyn era Marilyn şi nu putea să se abțină să întârzie pe)latou, ceea ce era o problemă petnru Montând. într-o zi, când nu a apărut deloc, Montând i-a lăsat un bilet scurt în uşa de la bungalou:

Nu mă lăsa să lucrez ore în şir la o scenă pe care deja te-ai decis să nu o repeți B doua zi. Nu sunt duşmanul tău. Sunt prietenul tău. Iar fetițele capricioase nu m-au amuzat niciodată.

Marilyn a fost îngrozită când a primit mica misivă. S-a simțit atât de prost, ncât a reacționat exagerat şi nu a mai vrut să părăsească bungaloul până când îoții Montând nu au mers să o consoleze şi să-i spună că totul e bine, că vor trece :u toții peste moment. Filmările au continuat. Apoi... s-a întâmplat, la umătatea lunii aprilie 1960. Montând era îngrijorat pentru Marilyn; părea prea }bosită ca să participe la o repetiție. Arthur Miller era în Nevada cu John Huston, înde căuta locații posibile pentru filmul Inadaptații. Soția lui Montând, Simone, ie afla în Europa şi lucra la un film. Paula Strasberg l-a sfătuit pe Yves să meargă n bungaloul lui Marilyn, să o salute şi să o facă să se simtă mai bine. Yves s-a lus. Era acolo, o întreba ce face, o auzea răspunzându-i că totul va fi bine când... i din una au dat în alta. După cum va scrie mai târziu în memoriile sale, nu a »utut să se abțină, s-a aplecat şi a sărutat-o şi... au făcut dragoste.

Aventura a durat doar două luni, din aprilie până în iunie, când filmările s-au ncheiat. Când s-a terminat aventura, soții Montând au încercat să-şi refacă ma-iajul. A fost greu, pentru că, de câte ori cineva ajungea în pat cu Marilyn Monroe, jungea şi pe prima pagină a ziarelor. Soții Montând au fost copleşiți nu numai e căsnicia distrusă, ci şi de avalanşa publicitară făcută acestei aventuri. Yves iflontand şi Simone Signoret au făcut declarații care au uimit publicul ameri-an. Au spus că era în regulă ca Yves să aibă o aventură cu „cineva ca Marilyn rtonroe", pentru că aşa funcționează o căsnicie. Numai că Marilyn le-a dat (lanurile peste cap, luând-o prea în serios.

Ce spunea Yves: „[Marilyn] este o fată simplă, nevinovată. Poate am fost prea andru cu ea şi m-am gândit că este la fel de versată ca unele dintre doamnele ie care le-am cunoscut. Dacă ar fi fost o persoană versată, nimic din toate acestea iu s-ar fi întâmplat. Este cunoscută în toată lumea, dar este încă un

copil, tobabil s-a îndrăgostit ca o şcolăriță. Dacă aşa s-a întâmplat, îmi pare rău. Nimic iu-mi va distruge căsnicia."

Ce spunea Signoret: „Să zicem că Marilyn a fost vrăjită de farmecul lui Yves, 'ine n-ar fi? însă tot ceea ce este normal între noi este întors pe dos şi deformat e la început de publicitate şi comentații. Adevărata problemă este că atunci land o femeie se simte atrasă fizic de un bărbat care nu este soțul ei, trebuie să e şi îndrăgostită ca să justifice asta. Nu mai e vorba de ceva trecător. Pe de altă parte, un bărbat nu simte nevoia să confunde o aventură cu dragostea eteri şi să transforme acest lucru într-o criză în căsnicie."

Când reporterul Alan Levy i-a citit lui Marilyn comentariul dnei Montan ea a spus cu blândețe: „cred că asta este o parte din problema ei, nu a mea"

„A fost foarte dureros", a spus Rupert Allan. „Ceea ce a spus Yves Montai1 este îngrozitor. Nu ştiu dacă Yves a ieşit din povestea asta mai puțin şifona Desigur, Marilyn a fost copleşită de vinovăție şi ruşine. îmi amintesc că a z; «N-ar fi trebuit să o fac, pentru că este căsătorit». Cred că-i era ruşine din cati asta. Şi ea era măritată, însă lucrul ăsta părea mai puțin important. Puteți să imaginați reacția ei, dacă nu a ieşit din bungalou din cauză că Yves o pedepsi aspru pentru că întârziase. Durează mult până când îți revii dintr-o astfel <. umilință în public. Era ca şi cum soții Montând ar fi zis «Bineînțeles că s-a cult ; cu ea. Până la urmă, este Marilyn Monroe. Apoi, biata de ea, a crezut că as-înseamnă ceva. Ce prostie din partea ei! Acum, haideți să trecem mai departt Problema s-a pus prea simplist".

Remarca lui Rupert Allan despre vinovăția resimțită de Marilyn peni această aventură pare reală pentru că, în general, avea sentimente contradicto; despre căsătorie. Pe de o parte, respecta profund fericirea conjugală şi-i spun mereu surorii sale Berniece cât de norocoasă fusese că era căsătorită cu acel; bărbat de atâția ani. Ba chiar i-a pomenit de soții Montând şi cât de muli admira pentru devotamentul reciproc. Pe de altă parte, părea să nu aibă nici > problemă în privința aventurilor cu bărbați însurați. Pe scurt, părea să creai! a că, dacă un bărbat se culcă cu ea, nu este fericit în căsnicie şi, prin urmare, eu vorba de un joc cinstit.

Intriga filmului Să ne iubim o prezintă pe Marilyn în rolul actriței de comedie muzicală, Amanda Dell, care joacă într-un spectacol de revistă din afau Broadway-ului; în spectacl sunt ironizate vedetele, printre care şi personajul fici

i\ Jean-Marc Clement (Montând), un industriaş miliardar născut în Franța, can şi-a mutat sediul afacerilor în New York City. Clement ajunge la un spectacol exact când Amanda cântă piesa lui Cole Porter „My Heart Belongs to Dadd\ un număr complet cu un cor de şase băieți, pus în scenă de Jack Cole. Este vrăjii pe loc de frumusețea Amandei şi pune la cale un plan să-i câştige inima, fă i. i să-şi dezvăluie identitatea de bogătaş luat peste picior în spectacolul de revista Restul filmului înfățişează felul în care Jean-Marc încearcă să o cucerească] >< Amanda, inclusiv două momente de repetiție a numerelor muzicale şi scene tie amor. După cum era de aşteptat, chipeşul european câştigă inima vedetei de comedie muzicală, fără să-şi dezvăluie vreodată identitatea.

Privind rolul lui Marilyn din acest film, este clar că încerca să-şi lărgeai a orizontul; cu toate acestea, i-a fost greu. Iată ce a scris într-un carnet de notițe din cabina ei:

De ce mă tem? De ce îmi e aşa de frică? Cred că nu pot să joc? Ştiu că pot să joc, dar mi-e frică. Mi-e frică şi nu ar trebui să-mi fie, nu trebi. < să-mi fie frică.

De fapt, nu avea nici un motiv să-i frică de acest film, de acest scenariu.

Era mult mai bună decât ar fi meritat filmul şi poate chiar asta a fost pro-)lema. Scenariul slab a obligat-o să se bazeze pe imaginea care-i asigura succesul le bombă sexy blondă, ca să salveze filmul de la eşec. Cu alte cuvinte, Arthur filler nu a ajutat-o cu nimic în acest film. Totuşi, acesta a fost bine primit. Daily fariety i-a acordat o cronică surprinzător de elogioasă, din care citățm: „cam la .2 minute după începerea filmului, ecranul devine negru dintr-o dată... şi un ingur reflector o scoate în evidență pe Marilyn Monroe purtând colanți negri i un pulover larg din lână. Anunță pe un ton potrivit că numele ei este Lolita i că nu are voie să se joace (pauză) cu băieți (pauză), deoarece inima ei îi Lparține tatei (versuri şi muzică de Cole Porter). Această scenă lansează primul noment dintr-un ciclu de numere de revistă construite cu grjiă [de Jack Cole] i reprezintă una dintre cele mai reuşite intrări ale unei vedete pe ecran; este laracteristică întregului film, care a preluat o temă nu foarte originală 'Cenuşăreasa) şi a tranformat-o în ceva nou".

Premiera filmului Să ne iubim a avut loc la 8 septembrie 1960 şi a încasat 1 milioane de dolari din vânzările de bilete. Pelicula a fost nominalizată la Oscar jentru cea mai bună orchestrație a unui film muzical.

în vara lui 1960, Marilyn a continuat să locuiască la Los Angeles, în timp ce Arthur era ocupat cu preproducția filmului Inadaptații. Yves şi Simone s-au întors li Europa. Mai derutată ca niciodată, Marilyn a făcut ceea ce probabil nu trebuia ă facă: a continuat şedințele la psihiatru. Psihiatra ei din New York, Marianne Cris, i-a recomandat ca în perioada şederii la Los Angeles să meargă la colegul ii, dr Ralph Greenson, iar Marilyn a fost de acord.

Marilyn şi Pat

, în primăvara lui 1960, când Marilyn locuia la Los Angeles, a cunoscut o emeie care avea să-i devină prietenă bună şi de încredere şi care-i va schimba iața, chiar şi fără voia ei: Pat Kennedy Lawford. într-un anumit fel, este posibil a Pat să fie veriga lipsă din toate povestirile despre relația lui Marilyn cu familia [ennedy. Deşi în multe biografii este numită „cea mai bună prietenă" a lui flarilyn din anii '60, se poate ca aceasta să fie o uşoară exagerare a relației lor, ir informațiile concrete sunt foarte puține. într-un fel, alianța dintre cele două 6mei era destul de ciudată.

Marilyn a fost copilul din flori, nedorit, al unei femei care şi-a pierdut mințile, i-a petrecut copilăria trecând dintr-un cămin adoptiv în altul, fără să cunoască entimentul de apartenență, fără să ştie ce înseamnă să fii iubit. în ciuda celebri-ății ei, nu a avut niciodată prea mulri bani; a trăit întotdeauna depăşindu-şi esursele financiare. în intimitate, tânjea după confortul şi protecția unei familii idevărate. Prin contrast, Patricia Kennedy Lawford („Pat") era cel de-al aselea dintre cei nouă copii ai lui Joe şi Rose Kennedy, un membru al acestei familii unite şi influente. Originea privilegiată i-a permis să trăiască o via îmbelşugată, să urmeze cursurile celor mai bune şcoli de maici şi să absoh Colegiul Rosemont, un colegiu privat de arte liberale pentru fete, din Pennsylvani A călătorit în toată lumea şi nu a dus lipsă de nimic, aflându-se, în permanent sub ochiul atent şi protector al familiei sale bogate.

Pat, care avea 36 de ani când s-a împrietenit cu Marilyn, era o persoai extravertită şi prietenoasă. Fără a fi o frumusețe, era totuşi atractivă. Avea i chip cu trăsături ferme, cam lunguieț, cu ochi foarte albaştri, nas ascuțit desigur, clasicul zâmbet Kennedy. Avea o constituție atletică, le fel ca rudele sa! iar corpul ei înalt şi zvelt se mişca grațios când arunca mingea alături de fra ei. Pat şi-a dorit întotdeauna să-şi creeze o identitate deosebită şi diferită de c< a familiei ei.

O vreme, înainte de apariția copiilor, a fost producător TV. îi plăcu viața din lumea divertismentului şi şi-ar fi dorit să continue, însă respons bilitatea principală a unei Kennedy este familia, nu cariera. Cu toate aceste Pat a fost o femeie foarte independentă. De fapt, în familie era cunoscută dre; „Kennedy de la Hollywood", cea mai puțin motivată politic dintre surori Kennedy, cea care, după spusele lui Jeanne Martin, văduva lui Dean Marti; „adora să se simtă bine, îi plăcea lumea spectacolului, era foarte amuzantă apreciată de vedetele pe care le cunoscuse datorită soțului ei: Judy Garlant Jackie Cooper, Lauren Bacall, Humphrey Bogart, Martha Raye, Jimmy Duram şi mulți alții. Puteai să te bazezi pe Pat. Era un om absolut extraordinar, < prietenă de nădejde. Aşa a fost pentru Marilyn". (Notă: Pat a fost naşa fiicei li Jeanne şi Dean, Gina Caroline.)

Când Peter Lawford i-a făcut cunoştință lui Marilyn cu Pat, actriței i-au ven : în minte două cuvinte: Grace Goddard. „îmi aminteşte de mătuşa mea, Grao atât de.bine, încât nu-mi vine să cred", a spus atunci Marilyn. „Are exact aceea i personalitate. Când râde, este râsul lui Grace".

Se poate ca asemănările dintre Pat şi Grace să fi fost motivul pentru cai Marilyn s-a apropiat de ea atât de repede. Pat avea energia lui Grace. Mereu ocupată, mereu în mişcare, dornică să ajungă undeva şi bucuroasă că ajung, acolo. Spunea bancuri şi avea un simț al umorului sarcastic. Pentru cei căroi.i Pat Kennedy nu le spune nimic, gândiți-vă la Jane Russell în filmul Domini preferă blondele. Aceea era Pat Kennedy.

Pat îl cunoscuse pe soțul ei, actorul britanic Peter Lawford, în 1949, Li Londra. S-au căsătorit în 1954. Pat avea atunci 30 de ani şi o avere estimată i.i 10 milioane de dolari. Peter, la 31 de ani, avea o avere de aproximativ 100 00' i de dolari şi a fost acuzat de unii dintre fidelii familiei Kennedy că ar fi un vânatei de zestre. Veteranul familiei, Joe Kennedy, nu a aprobat căsătoria lui Pat. „Daci există ceva ce urăsc mai mult decât un actor pe post de ginere, acesta este u actor britanic", a spus Joe. Faptul că Peter era protestant a înrăutățit lucruri!; Christopher Lawford, fiul lui Pat, îşi aduce aminte că mama lui i-a spus că Jo Kennedy a trimis-o într-o călătorie în jurul lumii, în speranța că-1 va uita pe Pete „N-a mers", i-a spus Pat fiului ei. „Am ajuns până în Japonia şi m-am întoi

înapoi". Joe Kennedy l-a sunat pe J. Edgar Hoover şi l-a rugat să verifice trecutul ui Peter. Imaginați-vă! Viitorul socru are puterea să-1 determine pe J. Edgar Hoover să pornească o anchetă. "A aflat că nu sunt nici homosexual, nici

comu¬nist, deci cred că eram în regulă din acest punct de vedere", avea să spună Peter mai târziu. „Cu toate acestea, Joe Kennedy nu m-a plăcut. Pat a trebuit să dea dovadă de mult curaj când s-a căsătorit cu mine, dat fiind că tatăl ei era atât de pornit împotriva căsătoriei. Părerea mea este că a fost un act de mare curaj".

Deşi Pat îl iubea pe Peter, mariajul lor a întâmpinat probleme chiar de la început, în parte din cauza problemelor lui Peter, a faptului că bea şi, mai târziu, din cauza obsesiei sale de se adapta în celebra Rat Pack a lui Frank Sinatra, dar şi pentru că nu a simțit niciodată că se integrează în familia Kennedy. în timp ce soții surorilor lui Pat, Eunice şi Jean, s-au implicat în imperiul financiar Kennedy, Peter nu a făcut acest lucru; pur şi simpu, nu-1 interesa. Privind în urmă poate părea absurd, dar faptul că nu juca fotbal i-a înrăutățit şi mai tare reputația în familie. Până la urmă, nu era în stare să participe la cel mai important ritual din timpul liber al familiei. în 1981, el a mărturisit: „nu am jucat în viața mea, iar asta era o veste proastă pentru membrii familiei Kennedy. Am fost un proscris de la început".

Imediat după ce s-a căsătorit cu Pat, Peter a început să se vadă cu alte femei, chiar şi în timpul sarcinilor lui Pat. Totuşi, Pat era obişnuită cu ideea unui soț fustangiu; tatăl şi frații ei o obişnuiseră de mult cu ideea soțului infidel, iar mama ei, Rose, a suportat un soț rătăcitor, în persoana lui Joe. Pat a făcut la fel, însă era furioasă, nu resemnată din cauza asta. Nici măcar n-a încercat să disimuleze acest lucru. La fel ca Jackie, cumnata ei, simțea că cel mai bun lucru pe care-1 joate face este să se asigure că soțul ei nu o credea o idioată fără margini, apoi 5ă se preocupe să-şi asigure o viață tihnită. Pat a dus-o un pas mai departe. A nsistat ca ea şi Peter să aibă dormitoare separate. Se hotărâse să nu mai doarmă ângă cineva despre care ştia că se culcă cu alte persoane. O „poveste din nterior", spusă des între prietenele lui Marilyn şi Pat, a fost că, la scurtă vreme iupă ce s-au întâlnit, Marilyn lua masa cu Pat, în casa lor, când Peter a intrat n cameră. Pat a luat un sandviş de pe platoul din mijlocul mesei şi i l-a dat lui Peter: „şuncă şi brânză", a zis ea. Apoi, foarte nonşalant, a adăugat: „iar mica jrunetă cu care [înjurătură ştearsă] azi-noapte? Vreau să scapi de ea. A sunat acasă. Până aici ți-a fost. Ai priceput?" A întâmpinat expresia uimită a lui Peter cu o privire severă. El a dat din cap şi a ieşit din cameră, stânjenit. Apoi Pat a revenit la conversația cu Marilyn ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Mai

târziu, Marilyn a zis: „Pat este, probabil, cea mai puternică şi mai încrezătoare femeie din câte am cunoscut. Aş vrea să am curajul ei".

în primvăra anului 1960, aceste două femei foarte diferite, Marilyn şi Pat, au devenit prietene apropiate, după ce Peter le făcuse cunoştință. A fost o întâlnire ironică, în sensul că Marilyn se văzuse de câteva ori cu Peter, în 1950. Peter fusese înnebunit după Marilyn, însă Marilyn nu. Cu toate acestea, prietenia dintre Marilyn şi Pat avea sens. Pat se simțea atrasă de farmecul şi strălucirea actriței, în timp ce Marilyn tânjise dintotdeauna să aibă parte de siguranța > stabilitatea financiară de care se bucura Pat. Din alte puncte de vedere, prietenie lor era una surprinzătoare. De exemplu, Pat era o puritană. în timp ce Pat er. mai degrabă simplă şi obişnuită ca apariție, Marilyn era... ei bine, ... er Marilyn. Se spune că înainte să se culce cu Peter, Pat îşi făcea cruce de flecar dată, pe când Marilyn era... ei bine, ... era Marilyn.

„Nu ştiu exact ce s-a întâmplat, dar ştiu că Pat a început să devină foarte... n> ştiu exact cuvântul... să zicem vrăjită de ideea că o cunoaşte pe Marilyn Monroe' spune Pat Brennan, care a cunoscut-o pe Pat în 1954 şi au rămas prietene în an '60 şi '70. „Cred că putem spune că era vrăjită de ea... Dintr-o dată, nu auzean de la ea altceva decât «tocmai am vorbit cu Marilyn şi a spus că...» Era ca şi cur îşi făcuse cea mai bună prietenă peste noapte. Mi s-a părut ciudat."

„îmi amintesc că am sunat-o pe Pat, în primăvara lui 1960, şi ea mi-a zis «a vrea să vorbeşti cu cineva care se află la mine în vizită». în secunda următoar-am auzit în receptor o voce gravă. Marilyn. «Pat spune că eşti prietena ei bună> mi-a spus. «Ei bine, şi eu sunt. Poate ne vom întâlni într-o zi» Am răspuns: «Bine hai să ne întâlnim». Pat a revenit la telefon. «Ce zici de asta?» m-a întrebat. Er. clar impresionată de Marilyn şi dorea ca şi ceilalți să fie impresionați de faptu că o cunoştea."

Cele două femei s-au apropiat foarte rapid. Fiul lui Pat, Christopher, îşi aduci aminte de mama lui şi de Marilyn: "[Marilyn] avea o voce calmă, îmi zâmbe; şi ieşea să se plimbe pe nisip cu mama. Mama mi-a spus că Marilyn era pentn ea un fel de «soră mai mică». O uimea faptul că Marilyn era atât de deschisă ci ea. Mama mea nu provenea dintr-un mediu în care emoțiile şi sentimentele si etalau în public. Marilyn Monroe avea încredere în sentimentele mamei meii pentru ea."

Pe măsură ce se cunoşteau mai bine, au început să-şi împărtăşească dii experiențele trăite şi să se compătimească una pe alta, în bucuriile şi tristeții» de fiecare zi. De exemplu, Pat avea trei copii: Christopher, Sydney şi Victoria într-un an, urma să vină al patrulea, Robin. Marilyn, bineînțeles, îşi dorea copi cu disperare. Uneori, poveştile pe care Pat i le spunea lui Marilyn despre famili; ei o lăsau cu gura căscată, ca aceasta:

„După ce l-am avut pe Christopher, Peter era foarte nemulțumit că bebeluşii plângea tot timpul şi casa mirosea a excremente", i-a povestit Pat lui Marilyn îi fața altor prieteni.

„Eh, cred că asta se întâmplă când ai un copil", a spus Marilyn. „Şi ce-a făcut?"

„Ei bine, am hotărât că ar fi mai bine pentru Christopher să aibă propriu apartament, vizavi".

poftim? Ce vârstă avea?"

„Păi, cred că avea vreo două luni. Oricum, am închiriat un apartament pentn el, iar dădaca şi Christopher dormeau acolo. Era mult mai uşor pentru toat; lumea."

într-adevăr, Pat Kennedy Lawford era o raritate. Lăsând deoparte povestea j ei despre Christopher, a fost o mamă perfectă, care ştia să se poarte cu copiii ei. Desigur, familia Lawford avea o dădacă permanentă, dar când copiii au mai crescut, Pat îi dădea dădacei câte o săptămână liberă pe lună, ca să li se dedice copiilor în totalitate. Dădea ceasul înainte cu o oră, ca să trimită copiii la culcare mai devreme; după o zi petrecută alergând după patru copii mici, avea nevoie de un pic de odihnă.

Apoi a venit următoarea poveste:

„N-ai să ghiceşti ce cadou mi-a făcut tatăl meu când am împlinit 25 de ani."

„Un costum nou?", a întrebat Marilyn.

„Nu, ghiceşte din nou."

„O maşină?"

„Nu, ghiceşte din nou."

„Ce-a fost, ce-a fost?"

„Un milion de dolari", spuse Pat, cu un zâmbet poznaş. Din nou, lui Marilyn nu-i venea să creadă. „De ce?" întrebă ea. Pat râse. „Ei, ine ştie? Probabil,

pentru că mă iubeşte. A fost destul de generos, nu crezi?"1 Marilyn a fost nevoită să îi dea dreptate.

Prietenia cu Pat luase o turnură interesantă, în sensul că Pat dorea să împărtă-ească cu ceilalți ceea ce Marilyn prefera să păstreze pentru ea însăşi. „Ştiu că ! plăcea de Pat, însă în afară de asta, nu ştiu prea multe", spune Ralph Roberts, 'u era exuberantă când venea vorba de Pat. Pe vremea aceea, credeam că este ai mult o relație telefonică. Cred că a început să o sune ori de câte ori avea robleme, aşa cum făcea cu noi toți. Cred că lui Pat îi plăcea lucrul ăsta. Părerea ea e că îşi dorea s-o ajute pe Marilyn, deşi nu sunt sigur de ce, cu excepția ptului că... ei bine, toată lumea dorea s-o ajute pe Marilyn. Avea aerul acela e vulnerabilitate care te făcea să-ți doreşti să ai grijă de ea, şi cred că şi Pat ennedy Lawford a fost marcată de lucrul ăsta."

în iulie 1960, Pat a invitat-o pe Marilyn la ceremonia în care fratele ei, John . Kennedy, accepta nominalizarea Partidului Democrat la alegerile prezidențiale in SUA. Marilyn nu ştia dacă putea să ajungă. A spus că avea aranjate deja tâlniri pentru Inadaptații. Cu toate acestea, Pat i-a spus că dacă va lipsi, „va psi de la un eveniment cu o semnificație istorică". Aşa că Marilyn a acceptat participe la eveniment. Avea să vină în oraş special pentru convenție, apoi zbura înapoi, acasă.

1 Umorul lui Pat este vestit în cercurile familiei Kennedy. Iată o poveste haioasă din timpul campaniei pentru preşedenție a lui Ted Kennedy, în 1980: un voluntar de campanie epuizat a sunat-o într-o zi pe Pat şi i-a spus că avea nevoie de ea urgent la o întrunire politică, dacă putea veni într-o oră. „Dar nu mi-am făcut coafura", a exclamat Pat. „Şi nu sunt machiată. Şi am numai această rochie veche. Arăt jalnic. De ce? E imposibil! Nu pot s-o fac!" Iar după ce voluntarul a tot insistat, spunându-i că nu mai era nimeni disponibil, Pat s-a lăsat convinsă. „în regulă", spuse ea. „Dar am să vin pe post de Eunice".

în noaptea de 15 iulie 1960, Marilyn şi multe alte celebrități s-au alătur unei săli pline, la Memorial Coliseum din Los Angeles, unde au urmărit fascina discursul lui John Kennedy despre Noua Frontieră. „Noua frontieră despre ca vorbesc nu înseamnă un set de promisiuni", a spus el; „înseamnă un set de pn vocări, rezumă nu ceea ce doresc să-i ofer poporului american, ci ceea ce dore să-i cer". Asistentul său, Peter Summers, responsabilul cu majoritatea transmis: lor televizate din campania lui Kennedy, îşi aminteşte: „A fost un moment magi fără

asemănare. Când s-a urcat pe podium, aplauzele au fost furtunoase, îns când vorbea, puteai să auzi musca. Te treceau fiorii. Da, Marilyn a fost în publ; împreună cu multe alte vedete. Cred că în acea noapte a început să se nască prietenie puternică între ea şi Jack Kennedy. Ea era liberă, însă el nu era."

Marilyn l-a cunoscut pe Kennedy în culise, după discurs. Pat le-a făcut c noştință. De fapt, Marilyn şi JFK se mai întâlniseră o dată, în anii '50, la i dineu, însă nu avuseseră ocazia să vorbească sau să se cunoască. Nici în aceas noapte nu au avut timp. Se întâmplau prea multe: decorul era haotic, i Marilyn trebuia să plece din Los Angeles în noaptea aceea. Totuşi, după ao noapte, s-a întâmplat ceva ciudat. Era clar, după părerea unora, că cei doi : -făcuseră reciproc avansuri şi exista un aer de îngrijorare. Jack Kennedy c binecunoscut pentru libidoul său ieşit din comun, astfel că se aprindea un butt roşu în sediile de campanie ori de câte ori flirta cu o vedetă de cinema. „Untv persoane din anturajul lui Kennedy spuneau că produsele se vând cu girai vedetelor", îşi aminteşte Peter Summers, „şi, probabil, o astfel de apropie < [între JFK şi Monroe] putea să fie benefică pentru alegerea lui ca preşedinți Neajunsul era că nu vei alege pe cineva preşedinte dacă îşi neglijează sa a înşeală nevasta. Prin urmare, eram îngrijorați. Lui Marilyn i s-a explicat situat: i foarte sincer. La fel şi preşedintelui. Eram foarte îngrijorați atunci. L-ar fi putut distruge."

De fapt, Pat a fost cea care i-a explicat situația lui Marilyn. O rudă a famili Kennedy îşi aminteşte: „cineva din rândul voluntarilor din campania lui Kennedy i-a spus lui Peter Lawford că JFK flirtează cu Marilyn. Voiau să opreasi a chestia asta înainte să se întâmple ceva. Să vorbească el cu Marilyn? Petei a considerat că nu este cinstit să o abordeze pe Marilyn şi să o avertizeze, din moment ce nu se întâmplase nimic. Cu toate astea, s-a hotărât să vorbească < a Pat şi s-o roage măcar să-i pomenească lui Marilyn de îngrijorarea tuturor Aşadar, din ce ştiu eu, Pat a sunat-o pe Marilyn şi i-a zis: «uite, ştiu ca suna ridicol, dar toată lumea a înnebunit, pentru că se crede că fratele meu a flirtat cu tine azi-noapte. Crezi că asta a făcut?» Marilyn a răspuns: «Da, bineînțeh că asta a făcut. Iar eu i-am răspuns. Dar nu a însemnat nimic. A fost doar ui flirt». Pat i-a zis: «Bine, voiam doar să ştii că participanții la campanie su: i îngrijorați din cauza asta». Marilyn a întrebat: «De ce?» Iar Pat a răspuns: «Su: a îngrijorați să nu se întâmple ceva între tine şi fratele meu, asta-i tot. E o prostii Marilyn a fost de acord cu ea: «Da, Pat, este o prostie», a spus ea. «E, pur i simplu, o chestie ridicolă.»"

Inadaptații

Spre sfârşitul lunii iulie 1960, Marilyn Monroe se afla la Reno, în Nevada, entru filmările la Inadaptații, care avea să fie ultimul ei film dus până la capăt, - au scris cărți întregi despre misterele din jurul producției acestui film. Este uficient să spunem că nimic nu părea să se afle în echilibru, în primul rând tarea fizică şi psihică a lui Marilyn, care se deteriora zilnic.

La o întrunire a clubului de admiratori „Totul despre Marilyn", Allan „Whitey" Snyder, machiorul actriței, spunea despre film: „acest film nu trebuia să existe, /[arilyn nu se simțea bine când au insistat să înceapă filmarea, iar Arthur făcea tât de des modificări în scenariu şi în rolul ei, încât Marilyn a devenit din ce ce mai puțin mulțumită de rol şi personaj". într-un alt interviu, Allan a adău-at: „în acea perioadă, medicamentele preluaseră controlul. Trecea prin mo-ente îngrozitoare. Totul ieşea prost. Era ca un bulgăre de zăpadă care cade pe n munte, toate problemele se acumulau".

„Marilyn şi Arthur se urau atât de tare, încât nu ştiu cum au reuşit să termine cest film. Toată lumea simțea tensiunea. Marilyn devenise paranoică. Credea ă Arthur are o aventură cu cineva de pe platou, probabil o coordonatoare de cenariu. Nu avea nici o aventură. Cu toate astea, după cele întâmplate cu Yves [ontand, era surprinzător că era atât de furioasă. Toate o luaseră razna. Arthur ăcuse un film care părea foarte personal, care împrumutase elemente din ersonalitatea reală a lui Marilyn şi din relația lor, astfel încât devenise cu atât ai dificil pentru ea să joace. Pe cuvântul meu, în filmul ăla existau replici xtrase direct din viața ei cu Arthur Miller. De ce a făcut asta, nu ştiu. Poate, ca ă fie rău? Nu ştiu. Apoi modifica replicile chiar înainte ca ea să le filmeze. A 'nut-o în şah tot timpul. Mie mi s-a părut o pedeapsă. N-am mai spus-o până cum, dar aşa simt. Am amintiri urâte din perioada aia. Era ca şi cum Marilyn ra aproape de prăpastie, iar soțul ei o împingea să cadă în ea".

Să fi fost Marilyn Monroe muza lui Arthur Miller? Sau, fără voia ei, mai egrabă o victimă a exploatării dramaturgului? Analizând două dintre creațiile terare ale lui Miller, o piesă de teatru şi un scenariu de film, se poate spune că sta lui soție era, până la un moment dat, un pic din amândouă. în piesa lui iller din 1964, După cădere, care a avut premiera la ANTA Washington Square eatre din New York, în ianuare 1964, la doar 18 luni după moartea lui Marilyn 7 august 1962), protagonistul, un avocat între două vârste, meditează la relațiile le

cu cele trei femei din viața sa şi cum s-au încheiat mariajele cu două dintre le: primul, printr-un divorț, al doilea, prin sinuciderea soției sale, o actriță; al ilea mariaj era în desfăşurare. în ciuda faptului că Miller a negat întotdeauna eneza piesei, trebuie să fi recunoscut, măcar față de sine, paralelele cu eveni-entele din propria viață, nu numai în privința femeilor, ci şi a experiențelor sale e la jumătatea anilor '50, provocate de falsele căutări de aşa-zişi comunişti în vern, pe care le-a folosit drept sursă de inspirație în Calvarul.

Scenariul lui Miller pentru Inadaptații, modificat dintr-o povestire pe ca o publicase în revista Esquire, a fost singura sa producție literară din timp mariajului de patru ani cu Marilyn. în autobiografia sa, Timebends, spune că scris scenariul ca să i-1 dăruiască şi că Marilyn, în timp ce citea una dintre prime schițe, „râdea încântată de unele dintre replicile văcarilor, însă nu părea < adevărat dornică să joace rolul lui Rosalyn". Poate ar fi fost mai bine ca Marii să-şi asculte instinctul, pentru că a ajuns să urască scenariul şi personajul pe ca îl juca, pe care-1 considera un fel de caricatură a ei însăşi. Rosalyn este o dans toare recent divorțată şi dependentă de atenție, a cărei existență este condiți nată de aprobarea bărbaților din viața ei; Miller părea hotărât să dea în vile, toate neajunsurile personajului şi, prin extensie, şi pe cele ale lui Marilyn. în Marilyn era deşteaptă şi sensibilă şi nu i-a scăpat nimic din intenția lui. în ciu< îndoielilor ei, încurajările regizorului John Huston şi ale altora pe care Marih îi aprecia i-au dat puterea să continue. Când Arthur i-a arătat lui Huston prin schiță a scenariului, în Irlanda, acesta a fost de acord să regizeze filmul. Având a pe regizorul Junglei de asfalt, şi o distribuție de vis, alcătuită de Lew Wasserma agentul-şef al MCA, din care făceau parte Clark Gable, Montgomery Clift, I Wallach şi Thelma Ritter, Marilyn s-a răzgândit şi a acceptat rolul.

în film, Rosalyn Taber (Monroe) vine la Reno să divorțeze şi închiriază cameră împreună cu Isabelle Steers (Ritter), care o însoțeşte la judecătorie i martor. în timp ce sărbătoresc libertatea lui Rosalyn într-un bar, fac cunoştin i i cu Guido (Wallach) şi Gay (Gable), un bărbat aproape de 60 de ani, fost văca i încă marcat de o frumusețe dură. Rosalyn şi Gay se plac şi se mută împreuna în casa pe care o construieşte Guido. Guido se îndrăgosteşte şi el de Rosalyn Guido face un plan să adune mustangi sălbatici, numiți inadaptați pentru că suni prea mici ca să fie călăriți, de pe câmpurile de sare din Nevada, şi să-i vândă Li se alătură Perce (Clift), un călăreț de rodeo fără noroc şi ponosit. Cei trei împreună

cu Rosalyn, se îndreaptă spre câmpurile de sare ca să prindă mustangii. Rosalyn află soarta acestora abia după ce ajung la destinație: aveau să fie vânduți unui producător de hrană pentru câini. îngrozită de idee, exa. i ca Marilyn, care a fost întotdeauna o iubitoare de animale, Rosalyn îl imploi.i pe Gay să cruțe cele şase animale. La început este refuzată, însă la final, uimii de dorința ei de a salva mustangii, Gay taie frânghiile şi-i eliberează. Gestul d compasiune face ca Gay şi Rosalyn să se înțeleagă mai bine unul pe altul, în fa i a unui viitor împreună.

Marilyn s-a cufundat în rol, hotărâtă să facă un film bun. în ciuda cerințel< i fizice şi emoționale, Marilyn a reuşit încă o dată să se ridice la înălțimea aştepi, rilor. Prezența ei în acest film a fost foarte diferită de cea cu care se obişnuise i i admiratorii ei. Sydney Guilaroff, celebrul stilist de la Hollywood, i-a confection i o perucă fină, linsă şi mai lungă decât cele pe care le purta de obicei. Buck care deveniseră marca ei dispăruseră. Jean Louis, care a creat rochia stt. lucitoare, mulată pe corp, pe care Marilyn a purtat-o când i-a cântat lui Jl „Happy birthday, Mr. President", a produs câteva costume care puneau foat

ine în valoare silueta lui Marilyn. Rochia din bumbac alb, cu spatele gol, cu uline mari, a fost purtată cu un machiaj discret şi a avut un succes atât de mare, cât Marilyn a ales-o pentru aparițiile în turneul de promovare a filmului. A fost tografiată color pentru un pictorial din Esquire, iar bulinele s-au dovedit roşii, u negre, cum apăreau în film. Allan Snyder, machiorul ei fidel, mergea cu ea este tot ca să aplice pudra, rujul, rimelul şi luciul de buze cu discreție, ca să specte cadrul în aer liber, rustic al filmului. Este aproape incredibil felul în care umusețea lui Marilyn a rămas neîntinată de temeri, stres, medicamente şi lcool, dar nici de acțiunea dură a filmului.

Filmările lungi în peisajul aspru al deşertului Nevada, care au durat patru uni, au fost foarte dificile şi au fost îngreunate şi mai mult de comportamentul aotic al lui Marilyn şi de nesiguranțele sale în privința proiectului. Făcea abuz

alcool şi de medicamente şi era nefericită în căsnicia ei cu Arthur Miller, care

apropia de sfârşit. „Nici măcar nu sunt convinsă că a vrut să joc în film", punea ea atunci despre soțul ei şi filmul lui. „Cred că s-a terminat totul între oi. Trebuie să rămânem împreună pentru că ar dăuna filmului dacă ne-am espărți acum. Arthur i s-a plâns lui [John] Huston despre mine, iar Huston mă rede acum o idioată şi mi se adresează cu «dragă asta» şi «dragă ailaltă». De

nu mă consideră o actriță normală?"

în contrast dur cu purtarea lui Marilyn de pe platou, cu întârzierile ei repetate de acum legendarele cereri de duble, era profesionalismul lui Montgomery lift, care memorase deja tot scenariul înainte să sosească pe platourile din evada. Aşa cum notează Miller în autobiografia sa, „într-adevăr, [Clift] n-a lipsit ci măcar o oră de la muncă... a fost întotdeauna punctual, în ciuda întârzierilor m producția filmului". Şi Gable a arătat că-i era milă de Marilyn, dar se simțea ar apăsat de împrejurări. A scăpat de acest sentiment insistând să facă el însuşi scadoriile periculoase. Desigur, în această perioadă Natasha Lytess dispăruse emult, iar Paula Strasberg, celălalt guru al lui Marilyn, o înlocuise. în fața merei, Marilyn nu schița nici măcar un gest fără consimțământul Paulei. Cu ate astea, era o diferență mare între relația lor şi relația ei cu Natasha. Paula ra căsătorită şi avea copii. Avea alte responsabilități. Natasha nu o avea decât Marilyn. în timp ce Natasha i se dedicase lui Marilyn şi o ajuta să-şi mențină ările sub control şi se asigura că îşi ia medicamentele în dozajul corect, Paula oar o învăța cum să joace. într-adevăr, fără Natasha, Marilyn avea să cadă pradă nei disperări profunde în timpul filmărilor la Inadaptații. Spre sfârşitul lui ugust se simțea copleşită. Stresul fusese atât de mare, încât Marilyn a început in nou să se plângă că aude „voci". Medicamentele nu mai aveau efect, aşa că ozele s-au mărit. Ralph Greenson i-a scris o rețetă cu 300 miligrame de somnifer embutal. Doza maximă ar fi trebuit să fie 100 de miligrame. „Doctorii au fost e acord cu cererea ei de somnifere noi şi mai puternice", îşi aducea aminte mai rziu Arthur Miller, „chiar dacă ştiau foarte bine cât de periculos era acest lucru, ntotdeauna apăreau doctori noi, dornici s-o ajute să uite."

„Doctorul i-a prescris lui Marilyn o doză de somnifere de trei ori mai m decât ar fi fost normal", a spus Rupert Allan (care se afla pe platou în fiecare despre Ralph Greenson. „Mi s-a părut şocant, pur şi simplu şocant, faptul că doctor poate să prescrie atât de mult nembutal pentru insomnie. Mari devenise pur şi simplu paranoică atunci când era trează. îmi spunea că se sie în permanență urmărită. Toată lumea strângea lațul în jurul ei." Allan îşi ani teste că Marilyn desfăcea capsule de Seconal şi lăsa medicamentul să se dizo pe limbă, în timpul pauzelor de filmare. „îmi pare rău să spun, dar cred Marilyn era deja dependentă de droguri. Nu exagerez cu nimic." Machiorul Allan Snyder,

povesteşte că o machia dimineața, când încă era întinsă în | „N-aveam alternativă", spunea el. „îi lua atât de mult timp să se trezea dimineața, încât trebuia s-o machiez înainte să se dea jos din pat."

Excesul de medicamente, alături de căldura din deşert şi stres, i-au ac internarea în spitalul Westside, la întoarcerea în Los Angeles. Reprezentant i i presei li s-a spus că suferea de „oboseală cronică". Bineînțeles, nu era adevăi „A avut o cădere nervoasă", a spus Evelyn Moriarty, dublura ei în acest fii „Eram foarte îngrijorați de sănătatea şi binele ei. Se simțea foarte rău. Unii din noi nici nu mai credeau că-şi va reveni. Circulau zvonuri conform cărora a: 1 trebuit să se renunțe complet la film. Toți prietenii ei au plecat la Los Angc să fie alături de ea: Paula [Strasberg], May [Reis, secretara ei], «Whitey» [Snytr machiorul ei]. Am crezut cu tărie că nu vom mai termina filmul şi-mi părea fo;i n rău pentru ea. Eram foarte îngrijorată. Dacă ați fi cunoscut-o pe Marilyn aşa an am cunoscut-o eu, o astfel de întâmplare v-ar fi făcut, cu siguranță, să vă sim ÎMI îngrozitor. Am vrut să treacă cu bine prin încercarea asta, chiar am vrut... An vrut să-i fie bine. Se străduia foarte mult, însă avea ghinion. De fiecare dată cai ui făcea un pas înainte, ceva o trăgea înapoi."

„Pe platou circulau poveşti cum că John Huston secătuise bugetul din can i pariurilor, pentru că era un mare amator de pariuri, că avea nevoie de timp i i să strângă mai mulți bani şi că, oricum, avea să se renunțe la film, iar ei n convinsese pe doctori să o interneze pe Marilyn ca să o folosească drept t i|> ispăşitor. Acum cred că au fost adevărate ambele zvonuri: Marilyn avea nevoie să fie internată, iar Huston a profitat de boala ei ca să o găsească vinovată pen nu întârzierea filmărilor. Mi s-a părut groaznic."

Pat Brennan îşi aduce aminte de o vizită a lui Pat Kennedy Lawford l.i Marilyn. „Pat a vrut s-o viziteze pe Marilyn, dar nu şi-a dorit să facă din asta un spectacol", îşi aminteşte Brennan, aşa că a vorbit cu personalul spitalului să • e strecoare înăuntru în afara orelor de vizită şi să poarte o perucă neagră cai .1 ghioasă şi ochelari, ca să nu fie recunoscută."

„Pat Kennedy povesteşte că atunci când a intrat în camera lui Marih. 1 aceasta dormea profund. A spus că Marilyn era albă ca hârtia, atât de albă îm n a crezut că a murit. «Doar în coşciug am mai văzut o femeie atât de albă», m spus Pat. A stat la picioarele patului lui Marilyn zece minute şi a privit-o I întrebându-se cum de s-a ajuns la aşa ceva. «Ştiam că ajunsesem la finalul tu

veşti lungi şi îmi părea foarte rău că nu fusesem în stare s-o ajut mai demult», completat ea. într-un final, Marilyn s-a mişcat şi s-a trezit. «Apoi s-a uitat la ine», îşi aminteşte Pat, «şi m-a întrebat, pe un ton mânios, „Cine naiba eşti '"»" Şi-a scos peruca şi ochelarii, iar Marilyn a izbucnit în râs.

Dintr-o dată, era din nou Marilyn Monroe. I se aprinseseră ochii, spune Pat. uloarea îi revenise în obraji, la fel şi personalitatea. Marilyn a spus: «Ei bine, prima oară când mă vezi în spital, Pat. Cum arăt?» Pat i-a răspuns: «Marilyn, cuvântul meu, arăți ca naiba». Cele două au râs cu poftă. «Aşadar, putem bea ouă martini aici, ce zici?» a întrebat Pat."

„Cam după două săptămâni, revenise pe platoul de filmare", îşi aminteşte velyn Moriarty, „şi chiar ne-am întrebat cum de reuşise". „A trebuit să-mi losesc inteligența", spunea Marilyn mai târziu, „altfel, mă distrugeam; nimic mă va distruge. Toată lumea trăgea de mine încoace şi-ncolo, ca şi cum ar dorit o bucățică din mine. întotdeauna îmi spuneau fă aia, fă ailaltă şi nu umai pe platoul de filmare, dar şi în viața de zi cu zi. Dumnezeu mi-e martor am încercat să rămân întreagă, sănătoasă la cap."

într-adevăr, după cum mărturisea Ralph Roberts, „sub toată fragilitatea ei afla o voință de oțel".

înainte ca filmările să se mute la Los Angeles pentru cadrele finale, Marilyn grupul ei de prieteni, printre care se numărau Paula Strasberg, Ralph Roberts are-i era şi maseur) şi May Reis au plecat la San Francisco la un concert al Ellei tzgerald. Marilyn s-a hotărât, cât era în oraş, să facă o vizită familiei DiMaggio. înțelesese întotdeauna bine cu ei, chiar dacă nu se avea chiar aşa de bine cu e spre finalul căsniciei lor. în ciuda faptului că Joe era plecat din oraş, avea azia să-i viziteze pe fratele şi pe sora lui şi, poate, să reînnoade prietenia cu Poate din cauza familiei DiMaggio, poate nu, însă imediat după ce a sosit la s Angeles au început din nou certurile cu Arthur Miller. Cei doi s-au certat atât rău la hotelul Beverly Hills, încât prietenii lui Marilyn erau siguri că mariajul terminase; acum, chiar se terminase. Milller s-a mutat la alt hotel şi a lăsat-o gură pe Marilyn. Rămăsese doar formalitatea actelor de divorț. La 21 octombrie, Henry Hathaway, regizorul filmului lui Marilyn, Niagara, văzut-o pe platourile Paramount. Plângea. „Toată viața mea am jucat rolul lui arilyn Monroe, Marilyn Monroe, Marilyn Monroe", i-a spus ea lui Henry. „Am cercat să fac ceva mai bun şi, când am făcut, îmi dau seama că jucam o imitație persoanei mele. Vreau să fac altceva. Asta m-a

apropiat Arthur, când mi-a zis se simte atras de mine. Când m-am măritat cu el, una dintre fanteziile mele a că pot să scap de Marilyn Monroe prin el, dar iată că fac acelaşi lucru şi, pur simplu, nu mai pot. Trebuie să ies din asta. Nu mai pot să filmez încă o scenă Marilyn Monroe."

Mărturisirea făcută de Marilyn lui Hathaway conține o notă de ironie tristă, inuită. Cu multă vreme în urmă, o îngropase pe Norma Jeane Mortensen şi născuse sub numele Marilyn Monroe. Sărbătorise ziua aceea, dornică să se elibereze din cătuşele tinereții sale triste. Acum, după atâția ani, nu dorea altei decât să o desființeze pe Marilyn Monroe.

Nici o scăpare

Ca şi cum lucrurile nu erau îndeajuns de grave pentru Marilyn Monroe. măsură ce anul 1960 se apropia de sfârşit, vestea morții unuia dintre act< filmului Inadaptații a aruncat-o, din nou, în depresia care îi provocase de cura o internare în spital. îl admirase dintotdeauna pe Clark Gabie, încă din clipa care găsise o fotografie a lui Edward Mortenson şi credea că acesta seamănă Gabie. I-a părut rău că-i provocase marelui actor atât de multe necazuri e pricina comportamentului ei pe platou şi sperase c-o va ierta şi îi va păstr, amintire frumoasă. Şi totuşi n-a apucat să-i spună ce simțea pentru el. Marii mărturisea mai târziu: „Nu ştiu cum ar fi reacționat dacă ar fi aflat cât important a fost pentru mine în toți aceşti ani". La 5 noiembrie, Clark Gabii suferit un atac de cord grav. A murit la 16 noiembrie, la doar 59 de ani. înaii de a muri, Gable a văzut filmul Inadaptații şi l-a considerat unul dintre cele n bune filme ale sale. însă circulau zvonuri că fusese atât de afectat de compot i mentul lui Marilyn pe platou, încât stresul prin care a trecut i-a grăbit atacul cord. Teoria ar fi putut să stea în picioare dacă actorul s-ar fi îmbolnăvit în timp. .1 filmărilor, nu după aceea. Mai mult, Gabie obişnuia să fumeze trei pachete m țigări pe zi, iar asta n-avea cum să-i facă bine. în orice caz, zvonul care a circul a în toată lumea a fost că Marilyn Monroe era vinovată de moartea lui. „L-am lăs i să aştepte ore în şir pe platou", i-a spus Marilyn lui Sidney Skolsky. Apoi, ca i cum ar fi repetat ca papagalul o replică provenită din şedințele sale cu dr Ralph Greenson, Marilyn a adăugat: „oare îmi pedepseam tatăl? Mă răzbunam pent; \ i toții ani în care mă făcuse să-1 aştept?"

Mai târziu, Marilyn îi povestea surorii sale vitrege, Berniece, că, atunci catul mergea pe stradă în Manhattan, oamenii îi strigau din maşini aflate în mei. „Cum te simți în rol de criminală?"

„A deranjat-o foarte mult lucrul ăsta", a spus Diane Stevens, angajată < 11 biroul lui John Springer. „Era ultimul lucru de care avea nevoie. Am sunat-i > când am auzit vestea morții lui Clark, pentru că ştiam cum va reacționa. A ridic. 11 telefonul (se întorsese deja la New York), dar părea doar o umbră a lui Marih a din trecut."

„Nu mă simt prea bine", i-a spus Marilyn lui Diane. „Mă simt foarte vinovat. Din vina mea a murit."

„Nu e adevărat", i-a răspuns Diane. „Nu te mai gândi la asta, Marilyn. Te v simți şi mai rău."

„Nu cred că pot să mă simt şi mai rău", a răspuns ea, cu o voce care trac excesul de medicamente. „Căsnicia mea s-a terminat. Nu mai am pe nimeni. " cum, asta. Nu cred că pot să merg mai departe." Marilyn a terminat fraza şi a ichis telefonul.

„Disperată, am încercat s-o sun din nou, dar nu a mai răspuns", spune Stevens. Via speriasem. L-am sunat pe şeful meu, John [Springer], şi i-am povestit onversația. El a zis: «Of, Doamne, ce urmează?», ca şi cum ar fi aşteptat să se întâmple ceva. A sunat-o pe May Reis şi a rugat-o să meargă să vadă ce face îarilyn. Ea i-a răspuns: «O, nu, mi-am dat demisia de curând. Nu mai lucrez entru ea. N-am mai rezistat». Serios, nimic n-avea sens în lumea lui Marilyn. întotdeauna te aştepta o surpriză după colț. John i-a zis: «Nu mă interesează acă mai lucrezi sau nu pentru ea, mişcă-ți fundul acolo şi află dacă mai răieşte». M-a sunat o oră mai târziu şi mi-a zis că May îi spusese că Marilyn oarme şi că totul e în regulă. Dar eu şi John eram de altă părere. «Lucrurile nu tau deloc aşa», mi-a zis John. «începe să-mi fie teamă de cum se va termina Dată povestea asta». Şi mie îmi era fricâ."

Totuşi, se pare că Marilyn avea nevoie doar de o pauză de la presiunea sub are se afla, ca să-şi revină. „Părea că se simte mult mai bine după ce s-a întors 1 New York", spune o rudă. „Ştiu că a sunat-o pe Gladys imediat după ce s-a itors în oraş."

Marilyn a primit o altă felicitare, foarte ciudată, de Crăciun, de la mama ei primea câte una în fiecare an), care se încheia cu „urări de bine pline de iubire

indiferent dacă se vor împlini sau nu), de la mama ta, Gladys Pearl Eley". S-a mțit obligată să o caute. „Gladys sunase la birou săptămâni întregi, încercând & dea de Marilyn", îşi aminteşte Diane Stevens. „Mă temeam când îi auzeam ocea. Spunea mereu: «sunt dna Eley şi o caut pe domnişoara Mari-lyn Monroe»; ronunța întotdeauna Mary-lynn. Poziția lui John era mereu aceeaşi: dacă sună Hadys, fii politicoasă, dar fermă, şi spune-i că Marilyn o va căuta când va fi regătită s-o facă, apoi spune-i să o caute pe Inez Melson, cea care era responabilă de relația cu Gladys. Cu toate astea, ultima oară când am vorbit cu Gladys, and a auzit că Marilyn era în spital şi încerca să o găsească, s-a înfuriat şi m-a cuzat că nu-i transmit mesajele sale fiicei ei. De fapt, nu-i transmisesem lesajele pentru că Marilyn avea deja prea multe probleme. într-un final, când •am zis lui Marilyn că Gladys o sunase, a suspinat şi a zis: „Of, Doamne! Am vrut i o sun, serios că am vrut. Doar că nu mă simt în stare să am de-a face cu ea. lici pe Berniece nu am sunat-o, mă simt groaznic." Apoi m-a întrebat: «Le-ai jus celor de la Fox despre asta?» Nu le spusesem nimic. Marilyn a zis atunci: E caraghios, pentru că cei de la Fox încearcă să țină secretă situația mamei, iar ioi încercăm să păstrăm secretul ei în fața celor de la Fox. Cred că sunt destule ecrete despre mama în jur, nu-i aşa?» A trebuit să-i dau dreptate. Ştiu că eprezentanții studioului erau îngrijorați că cineva o va descoperi pe Gladys, iar a va spune sau va face ceva care ar putea provoca un scandal. Acesta este unul intre motivele pentru care am încercat să nu ne opunem lui Gladys. Nu ne oream ca una dintre vocile ei să-i spună să facă ceva care ar fi dăunat carierei au reputației lui Marilyn."

Ca o coincidență, chiar înainte de Crăciun, Marilyn şi-a terminat testamei cel nou, legalizat în ianuarie 1961. Conform testamentului, lăsa un fond 100 000 de dolari pentru Gladys, mărind suma de 25 000 de dolari din te mentul precedent (aşa le-a închis gura celor care au pretins, de-a lungul an că lui Marilyn nu-i păsa de mama ei). Lui Berniece i-a lăsat doar 10 000 dolari, deşi se simțea mult mai apropiată de ea decât de Gladys. Surprinza i-a lăsat o moştenire şi psihiatrului ei, Marianne Kris: 25% din proprietății şi mai surprinzător, lui Lee Strasberg i-a lăsat celelalte 75%.1

„în sfârşit, a sunat-o pe Gladys când s-a întors la New York", a spus Di Stevens. „Din câte am înțeles, a fost o conversație destul de liniştită. Gladys p; i că se poartă mai bine cu Marilyn, iar Marilyn a spus că-i face plăcere să • bească

cu ea. Evitase să o viziteze când fusese ultima oară la Los Angeles, spusese că o va vizita negreşit cu următoarea ocazie. «Gladys reprezint legătură foarte ciudată cu trecutul pe care am încercat atât de mult să-1 uit», i: i zis Marilyn. «însă este mama mea, nu-i aşa?»

„Cred că sarcinile pe care le-a pierdut au făcut-o să se simtă mai aprop: ' de Gladys. Mi-a mai zis: «Ştii, copiii mamei mele au fost răpiți de fostul ei i Acum pot să înțeleg ce groaznic a fost lucrul ăsta pentru ea. Nu-mi dau sea > cum a reuşit să supraviețuiască. Mă întreb dacă răpirea copiilor a înnebuni: Eu cred că aş înnebuni dacă mi s-ar întâmpla aşa ceva». Ce mi se pare interes : n la Marilyn este că îşi revenea tocmai când credeai că a pierdut totul. în preajma Crăciunului arăta şi se purta mult mai bine."

în această perioadă, Marilyn a refăcut prietenia cu publicista Pat Newcoiek care lucrase cu ea la Stația de autobuz; Marilyn a reangajat-o la sfârşitul anului 1960. Rupert Allan, bun prieten cu prințesa Grace Kelly, se hotărâse să petrei' i mai mult timp împreună cu prințesa, la Monaco. Newcomb avea să-i ia locul > i publicist personal al lui Marilyn. „în sufletul ei era mult mai puternică de< ut mulți dintre noi", îşi aminteşte Pat Newcomb despre Marilyn, „şi, de obicei, uitam

1 Ce-a de-a doua soție a lui Lee Strasberg, Anna, a fost beneficiarul unii al moştenirii, la moartea lui Lee, în 1982. Lee s-a căsătorit cu Anna, cu 40 de ani mai tânără decât el, în 1967, la un an după moartea primei sale soții, Paula Astăzi, Anna Strasberg deține mare parte din moştenirea lui Marilyn. în 20" ' revista Forbes, care publică veniturile aduse de celebrițile decedate, o situca i pe Marilyn pe poziția a opta, cu 8 milioane de dolari câştigate din drepturi di-autor şi comercializare de bunuri. Totuşi, Marilyn nu a murit bogată. Milioaii' I' de dolari au apărut după moartea ei, ca urmare a comercializării numelui u i a banilor încasați din filmele în care a jucat. Strasberg, care-şi apără moştenii i cu hotărâre, spune că s-a „cunoscut" cu Marilyn înainte de moartea ei (majoritar i martorilor spun că cele două s-au întâlnit cel puțin o dată). Avocatul Ann William Wegner, spune că „Anna se gândeşte la imaginea lui Marilyn şi are va de ea din clipa în care se trezeşte dimineața". „Soțul meu, Lee, a fost profess şi mentorul ei şi, mai presus de toate, prietenul lui Marilyn", a spus Anna Strasb' „Eu îi protejez imaginea şi moştenirea, dar onorez şi dorințele soțului meu"

ta, deoarece dădea impresia că e foarte vulnerabilă şi că trebuia să avem grijă : ea în permanență". Marilyn şi-a petrecut Crăciunul cu Pat, căreia i-a făcut

dou o haină de blană de vizon. A mai decis să reia legătura cu Joe DiMaggio, ipă ce primise de la el un ghiveci de crăciunițe.

Când l-a întrebat de ce i le-a trimis, el a răspuns că a făcut asta pentru că ştia i-l va suna ca să-i mulțumească. „în plus, pe cine naiba mai ai, pe lumea asta?", zis Joe. Când Marilyn i-a permis să o viziteze în seara de Crăciun, câțiva >ropiați s-au îngrijorat, pentru că povestea cu DiMaggio nu avusese un final ricit. Majoritatea celor din jurul ei considerau că Joe era ultimul lucru de care rea nevoie în această perioadă dificilă (în foarte scurt timp, DiMaggio avea să

transforme în salvatorul vieții ei).

Divorțul lui Marilyn de Arthur Miller era primul pe lista de priorități din nuarie 1961. împreună cu Pat Newcomb, publicistul ei, şi cu avocatul Aaron osch, Marilyn a plecat în Mexic, la 20 ianuarie, alegând intenționat data augurării preşedintelui John Fitzgerald Kennedy, pentru că era sigură că va ipta atenția întregii prese. în Mexic divorțul avea să fie acordat rapid. Nici una ntre părți nu avea dreptul la pensie alimentară, iar casa pe care o cumpăraseră

Roxbury îi revenea lui Miller, care folosise banii din vânzarea casei sale iterioare.

Acum, după ce divorțase încă o dată şi mai ales din cauza aventurii cu ontand, Marilyn devenise în ochii publicului o femeie uşuratică, o distrugătoare î căsnicii. Părerea generală era că se folosise de Arthur Miller pentru a-1 deter-ina pe acesta să scrie scenarii de filme pentru ea (de exemplu, Să ne iubim), apoi părăsise. Deoarece Miller fusese acuzat de presupuse legături cu comuniştii, iar arilyn avea să fie permanent sub observația FBI-ului, presa rusească a găsit de iviință să se implice şi ea. „Când vorbeşti de modul de viață american", se imenta în revista rusească Nedyela, „toată lumea se gândeşte la gumă de estecat, Coca-Cola şi Marilyn Monroe. Ea a găsit ceea ce-i lipsea în Arthur iller. L-a exploatat fără milă. El a scris scenariile pentru filmele ei şi a trans-rmat-o într-o actriță adevărată. Marilyn i-a plătit-o. L-a părăsit. Altă viață Strusă în drumul lui Marilyn către celebritate."

Când un reporter i-a citit acest comentariu lui Marilyn, ea nu şi-a putut cunde mânia: „Uite ce e!", a exclamat ea. „îl cunosc pe Arthur Miller mai bine :cât ruşii şi am învățat de la Arthur Miller mai mult decât ruşii. Am aflat de Arthur Miller că el nu crede în statul comunist. Asta am aflat. Ruşii pot să irbească cât vor despre drumul meu către celebritate, viața lui distrusă şi ce-am cut eu nu

ştiu cui. Dar cunosc omul. Ei vorbesc despre o idee. N-au decât să bă ce idei vor. Eu l-am avut pe om."

Cu ceva timp în urmă, Marilyn îi spusese lui Joe DiMaggio, când fusese la i în vizită, că abia aştepta să se întoarcă la Los Angeles ca să-şi continue atamentul cu dr Ralph Greenson. La sfârşitul lui ianuarie, ca şi cum şi-ar fi dorit i-i spună lui Arthur Miller şi vieții ei cu el un adio respectuos şi definitiv, a venit npreună cu Montgomery Clift la premiera piesei Inadaptații, pe Broadway.

Marilyn s-a hotărât

„Am deschis fereastra de la camera de zi cât de larg am putut şi m-am ap .t afară. Ştiam că trebuia să mă hotărăsc cât eram încă în cameră. Dacă mă tu 1 pe pervaz, cineva de dedesubt sigur m-ar fi recunoscut şi totul s-ar fi tran mat într-un mare spectacol. Am închis ochii în fața geamului deschis, ni i încleştat pumnii. Mi-am amintit că am citit undeva că oamenii care sar i « înălțime îşi pierd cunoştința înainte să se lovească de pământ. Iar când n . uitat în jos, am văzut o femeie mergând singură pe trotuarul de lângă man * clădirii. Purta o rochie maro şi... o cunoşteam."

Acestea au fost cuvintele pe care Marilyn Monroe i le-a spus prietenului Ralph Roberts când i-a povestit despre hotărârea ei de a se sinucide, în febre 1961. A fost o recunoaştere surprinzătoare. Marilyn i-a spus lui Roberts că fu atât de deprimată de rolul pe care-1 jucase în moartea lui Clark Gabie, înt.: gândise să sară de la etajul 13 al clădirii în care locuia. Din fericire, s-a răzga m în ultimul moment.

După divorțul de Arthur Miller, Marilyn a cunoscut o nouă perioada .- depresie puternică, iar în unele momente era atât de deprimată, încât i apropiați credeau că nu au cum să mai ajungă la ea. Nu prea mânca, ini i începutul lui 1961 era doar piele şi os şi avea un aer bolnăvicios. Nici maca; se mai spăla pe cap - părul ei, cândva strălucitor şi bogat, era acum lipsii a strălucire şi de viață. Părea că nu-i mai pasă de nimic. Cu excepția vizitelor ziln, la cabinetul dr Kris, se închisese în apartamentul din New York: refuza aproape toate vizitele şi n-o interesa să iasă în lume. Ieşitul devenise un calvar pe ia ni ea, pe măsură ce îmbătrânea. Biograful Charles Casillo, specializat în viața un Marilyn, explică cel mai bine: „Din cauza renumelui pe care-1 avea, nu avea v< să aibă riduri. Să fim sinceri, cu toții ne dorim să arătăm bine când mergem la o petrecere, însă imaginați-vă cum ar fi ca fiecare persoană pe care o întâlniii să vă cerceteze din

cap până-n picioare şi să vă judece doar după aparențe? Au-pistrui? E obosită? E slabă? E într-adevăr atât de frumoasă? Marilyn era obligam să treacă prin aceste „măsurători" de fiecare dată când se întâlnea cu cineva. Şt ia care este punctul ei forte. Ba chiar a recunoscut că, uneori, era invitată la petreceri ca să «înveselească masa de seară». Oare invitațiile ar mai fi venit da. a desertul nu mai era atât de apetisant?"1

Cei care au reuşit să vorbească la telefon cu Marilyn au observat descurajau a din vocea ei. Starea ei se înrăutățise atât de mult, încât cei apropiați se temeau să o lase singură; cu toate astea, refuza pe oricine dorea să stea cu ea. In ciuu.i faptului că dr Kris încercase să găsească o soluție medicamentoasă potrivită < a

1 Casillo citează un comentariu interesant din partea lui Marilyn, adresat ' Richard Merryman, de la revista Life, cu puțină vreme înainte de moartea < „Uneori sunt invitată în diverse locuri ca să înveselesc atmosfera, la fel cum > muzician ar cânta la pian după cină, şi sunt foarte conştientă că nu sunt invita pentru mine. Sunt doar un ornament".

trateze nu numai depresia lui Marilyn, ci şi stările ei de anxietate din ce în mai profunde, nimic nu părea să aibă efect. Luase atât de multe medicamente, t de mult timp, încât era greu de găsit un medicament care să aibă un efect îefic asupra stării ei.

în timpul unei şedințe, Marilyn i-a spus dr Kris aceeaşi poveste cutre-irătoare despre încercarea ei de sinucidere, pe care i-o spusese şi lui Ralph berts. Această încercare a îngrijorat-o pe dr Kris. în fața ei se afla un pacient portant, care avea încredere în ea în privința dozei potrivite de medicamente i administrării lor. Kris era foarte conştientă că dacă Marilyn dorea cu adevărat se sinucidă avea cum să o facă folosind medicamentele pe care le avea deja. ar fi trebuit să sară pe fereastră ca să reuşească să se omoare. Fără îndoială, (ctorul trebuia să ia măsuri. Dr Kris i-a sugerat lui Marilyn să se interneze tr-un salon privat din spitalul din New York, ca să se odihnească şi să se axeze sub supraveghere medicală. Deşi a ezitat la început, Marilyn a fost de ord. Sâmbătă, 5 februarie, dr Kris a condus-o la spitalul Universității Corneli 1 New York. Marilyn s-a internat sub pseudonimul „Faye Miller", ca să nu-şi că cunoscută prezența în spital. Totuşi, când a venit timpul să urce în cameră, ost escortată, în mod misterios, într-o altă clinică a spitalului uriaş. Din momentul în care Marilyn a

intrat în aripa nouă a spitalului, a înțeles era vorba despre ceva foarte diferit. Mai fusese internată în spitale de-a lungul ilor, însă nici unul dintre ele nu arătase ca acesta. în primul rând, infirmierii re o escortau păreau distanți şi viguroşi. în drumul lor au întâlnit numeroase i de oțel, majoritatea cu încuietori pe ambele părți. Imediat şi-a dat seama spre ce e vorba, şi s-a simțit cuprinsă de frică, realizând scopul acelor uşi: să-i lă pe oameni înăuntru, nu afară.

Marilyn şi-a dat seama că dr Kris o minţise şi că nu o aştepta ce i se proîsese: „un loc unde să te odihneşti şi să te relaxezi". Acest loc, aceşti oameni acest mediu i se păreau lui Marilyn tulburător de familiare. Locul semăna irfect cu sanatoriile unde mama sa îşi petrecuse atâția ani din viață. într-ade-r, se afla în clinica Payne Whitney, departamentul psihiatric al spitalului. Dr Kris s-a înşelat amarnic dacă şi-a imaginat vreodată că Marilyn se va relaxa acest loc. De fapt, încă de la început Marilyn a făcut o criză, țipând să fie lăsată plece, spunând că îi era frică; insista că era vorba de o greşeală - toate acestea l au avut alt efect decât să o facă să pară şi mai tulburată. „Ce-mi faceți?" a rigat ea când o târau de-a lungul unui hol lung. „Unde mergem?" a țipat iprinsă de groază, când a fost aruncată cu forța într-o cameră capitonată cu restre zăbrelite, care într-un colț dădea în altă cameră, mai mică, cu un idicator care spunea, simplu, „toaletă". Uşa de oțel s-a închis cu un zgomot ribil şi a fost încuiată. Mai târziu avea să-şi amintească celula ca fiind destinată >acienților foarte tulburați [sublinierea ei] şi deprimați, însă eu mă simțeam ichisă pentru o crimă pe care nu o comisesem... violența şi semnele rămăseseră e pereți de la pacienții de dinainte".

„Eşti foarte, foarte bolnavă."

Cum se ajunsese la asta? înnebunise de-a binelea şi nu-şi dădea seama? > avea să-şi petreacă ultimele zile într-un azil, la fel ca bunicii şi, probabil, n, .1 sa? Marilyn Monroe a țipat după cineva să o elibereze, însă în zadar. îni > final, a izbucnit într-un plâns nervos, după cum îşi amintea, simțind mai 1 1 ca niciodată că totul era pierdut. Apoi a început să lovească uşa dură de 11 1 cu pumnii, până când i s-au umflat şi s-au acoperit de vânătăi. Două asist a au intrat în celula lui Marilyn, cu ochii plini de mânie. Dacă continua aşa a atenționat-o ele, va fi îmbrăcată într-o cămaşă de forță. Apoi au dezbrăcat 1 au obligat-o să se îmbrace într-o pijama de spital. După ce şi-au terminat m nea plină de furie, au plecat, dar nu înainte să stingă lumina, lăsând pacu 1 într-un

întuneric total, singură cu gândurile ei confuze şi fricile pline de dispc 1. - şi fără medicamente.

A doua zi, lui Marilyn i s-a spus că i se dă voie să iasă din cameră, dacă 1 > de acord să aibă de-a face cu alți pacienți şi să „socializeze". S-a supus, şti l deja că asta era singura modalitate să iasă din celula capitonată. Pe hol .1 întâlnit cu o femeie tânără cu un aer bolnăvicios care, avea ea să-şi amintea 1 mai târziu, „părea o ființă atât de patetică şi de ştearsă". Este posibil ca pack 1 s-o fi privit pe Marilyn în acelaşi fel, la rândul ei, din moment ce i-a sugerai a ar fi mult mai puțin deprimată dacă ar vorbi la telefon cu cineva, poate cu m prieten. Marilyn a aprobat, dar a zis că e imposibil, pentru că i s-a spus clai .1 nu era nici un telefon pe etaj. Fața femeii s-a umplut de mirare şi i-a zis: „r a nu-i adevărat. Cine ți-a zis aşa ceva? îți arăt eu un telefon." Apoi a însoțit-o » Marilyn la un telefon public, a căutat în buzunar şi i-a dat o monedă de cit < 1 cenți. însă, când Marilyn a încercat să dea telefon, un paznic i-a smuls recepto- al din mână: „fu nu ai voie să dai telefoane", i-a zis el.

Neştiind ce să mai facă, Marilyn s-a întors în cameră şi, aşa cum avea să t amintească după aceea, a încercat să-şi imagineze cum ar face față unei astial de situații dacă s-ar fi aflat într-un exercițiu de improvizație din timpul cursuri!' >i sale de actorie. După ce s-a gândit un pic, a ştiut: să provoace cel mai maia zgomot posibil, în speranța că va veni o persoană nouă, cineva căruia i se va fiv > milă de ea şi o va ajuta. A luat un scaun şi, cu toate forțele rămase, l-a azvât at în geamul uşii de la baie.

Geamul nu s-a spart. A luat din nou scaunul şi l-a aruncat în geam până câni într-un final, geamul dublu s-a spart. Apoi a ales un ciob ascuțit dintre rămăşiți v geamului. După un asemenea zgomot, o întreagă echipă de doctori şi asisten v au năvălit la ea în cameră. Marilyn stătea în fața lor, pe pat, ținându-şi ciobul lângă încheietura mânii. „Dacă nu mă lăsați să ies de aici, o să mă sinucid", 1 amenințat ea.

Mai târziu, avea să justifice acest moment îngrozitor explicând că, de fap juca o scenă din filmul Nu e nevoie să bați la uşă, „numai că [în acel film] ei 1 vorba de o lamă de ras". Personalul medical avea cu totul altă părere, nu credeți .

juca un rol. Prin urmare, au luat măsuri imediat. Doi bărbați solizi şi două ei voinice au ridicat-o din pat pe pacienta care se zvârcolea şi au ținut-o în , în timp ce lovea şi urla, până când a aruncat ciobul de sticlă. Apoi au dus-o

ascensor, cu fața în jos şi mâinile întinse, în timp ce plângea isteric, lacrimile lăsând o mică dâră. Au urcat-o la alt etaj. Acolo, după ce s-a calmat, i s-a Jonat să facă duş, deşi făcuse asta deja de dimineață. „De fiecare dată când imbi etajele trebuie să faci duş", i s-a spus.

în sfârşit, după o perioadă parcă fără sfârşit, a intrat la ea un doctor tânăr, ntre lacrimi, Marilyn i-a spus că a fost trădată de psihiatrul ei şi a fost ernată în acest spital de nebuni „chiar dacă nu am ce căuta aici". El a între-t-o: „de ce eşti aşa de nefericită?"

Marilyn l-a privit direct şi i-a răspus: „am cheltuit o avere cu cei mai buni ctori ca să-mi răspundă la întrebarea asta, iar tu mă întrebi pe mine?" După ce a mai vorbit un pic cu Marilyn, doctorul i-a studiat fața şi, ca şi cum fi spus nişte cuvinte profunde, i-a zis cu o mare autoritate în glas: „eşti foarte, rte bolnavă. Eşti bolnavă de foarte multă vreme". Marilyn nu ştia cum să cționeze în fața evidenței. Până la urmă, tot auzise voci, ani de zile. Tot de uită vreme se simțise un pic paranoică, bănuind mereu că cineva o urmărea u vroia să vină după ea. Fusese un secret pe care-1 ştiuse puțină lume, cum ar primul ei soț, Jim Dougherty; iubitul ei şi Johnny Hyde; profesoara ei de torie, Natasha Lytess şi, în mod sigur, psihiatrii ei. Acum însă, nu mai putea stăpânească secretul, iar acest doctor, un necunoscut, părea că-şi dă seama acest lucru. Doctorul, cu privirea concentrată, a continuat: „Ştii, nu-mi dau ma cum ai reuşit să joci într-un film, dacă ai fost aşa de deprimată. Oare cum ți să joci?" Marilyn s-a simțit uimită de naivitatea lui evidentă. Până la urmă, cea lucrul ăsta de când se ştia - îşi ascundea sentimentele, portretizând o litate foarte diferită de cea în care trăia zi de zi. „Nu crezi că, poate, şi Greta rbo, Charlie Chaplin şi Ingrid Bergman au fost deprimați când lucrau?" l-a trebat ea. De curând avusese o conversație cu sora ei vitregă, Berniece, cam aceeaşi temă. A întrebat-o pe Berniece dacă se simțea vreodată deprimată, sigur, a răspuns Berniece, se simțise deprimată, în trecut. Marilyn se întreba făcuse sora ei ca să scape de depresie, dacă nu lua pastile, iar Berniece nu a. Berniece i-a răspuns că se ruga. Părea un răspuns bun, dar rugăciunea nu funcționat niciodată în cazul lui Marilyn. Oare cum putea Berniece, o gospo-*nă din Florida care trăia de mulți ani cu soțul ei o existență liniştită, să teleagă problemele grave ale lui Marilyn sau gravitatea depresiei ei? Doctorul a putut să răspundă întrebării lui Marilyn, aşa că a ignorat-o. în

schimb, şi-a semnat în carnețel că, după părerea lui, Marilyn era „foarte bolnavă" şi, de emnea, avea „potențial autodistructiv".

Apoi a ieşit din cameră fără să-i ofere nici un indiciu că se va mai întoarce eodată. în acea noapte nu a putut dormi. Țipetele şi bocetele, murmurele şi lansetele au răsunat toată noaptea pe holuri; erau vocile anonime ale nebunilor. Nu avea să uite niciodată aceste sunete. Nu avea să uite niciod această noapte îngrozitoare.1

Marți dimineața, alt doctor a intrat în celula lui Marilyn şi i-a propus s, petreacă ziua împreună cu alți pacienți în ceea ce el numea „TO", adică tern ocupațională.

„Şi ce să fac?" a întrebat Marilyn.

„Ai putea să coşi sau să joci şah", i-a propus acesta zâmbind, „sau chiai tricotezi".

Marilyn a dat din cap în fața acestei prezențe patetice. „în ziua în care să fac oricare din chestiile astea, atunci chiar veți avea de-a face cu o nebui a zis Marilyn printre dinți.

„De ce te simți atât de diferită de restul pacienților?", a întrebat doctor

A răspuns simplu: „Pentru că sunt".

„Sunt închisă cu nişte bieți nebuni"

Restul şederii lui Marilyn Monroe la Payne Whitney a fost o variațiunc .• aceeaşi temă, o poveste marcată de umilințe, care au venit peste o femeie ce a obişnuită să fie tratată cu mai mult respect. I se părea că fusese închisă undi departe, pentru că nimeni nu ştia exact ce să facă cu ea. Doctorii şi asistent' treceau pe la uşa ei şi se uitau în celulă printr-un gemuleț pătrat, ca la un anii al de la grădina zoologică. Unii dintre ei păreau uimiți, parcă nu le venea se i creadă ochilor. La un moment dat, furioasă, Marilyn şi-a rupt pijamaua data .le spital şi s-a aşezat în fața lor, doar ca să le ofere privitorilor „ceva la care mei-t.\ să te uiți".

Marilyn şi-a petrecut mare parte din ziua de miercuri cerşind o bucată de hârtie şi un creion ca să scrie un bilet, să-şi facă auzită cererea de a fi eliberata Probabil îşi dăduse seama că se afla într-o situație teribil de asemănătoare < u cea a mamei ei, Gladys. Câte bilete fără şir scrisese Gladys de-a lungul anilm, în care explicase de ce nu trebuia să fie închisă într-un spital de nebuni >l

implorându-i pe cei indiferenți să intervină în favoarea ei şi să obim.! eliberarea? în final, o tânără asistentă a fost de acord să o lase pe Marilyn sa 1.1 legătura cu cineva printr-o scrisoare. Dar cu cine? Marilyn povestea mai tât ni că Berniece ar fi fost prea mirată ca să ştie ce să facă şi, în afară de asta, se all.i în afara granițelor statului. De foştii ei soți nu se simțea suficient de apropiat.1

1 Ulterior, într-o scrisoare către dr Ralph Greenson, Marilyn îşi amintea: ,.i : MI femei care urlau în celulele lor; bănuiesc că țipau pentru că viața devi a <• insuportabilă; în astfel de momente, simțeam că un psihiatru ar fi trebui: \ vorbească cu ele, să le uşureze măcar o vreme necazul şi durerea. Cred t. » (doctorii) ar putea să învețe ceva din asta, însă pe ei îi interesează doar c i învățat din cărți. Poate că ar putea să învețe ceva mai mult de la o ființă un i care suferă." icât să îi roage s-o ajute şi oricum ar fi fost prea umilitor. Cu siguranță, Natasha ytess ar fi sărit în ajutorul ei, dar prietenia cu ea se rupsese de mult şi, oricum, aceasta se afla în California. Pe cine să roage? S-a hotărât să apeleze la rietenii ei Lee şi Paula Strasberg. Le-a scris următoarea scrisoare:

Dragă Lee şi Paula,

Dr Kris m-a internat într-un spital, în grija a doi doctori idioți. N-ar trebui să '. doctorii mei. Nu ați mai auzit nimic de mine pentru că sunt închisă aici cu nişte ieți nebuni. Dacă o să mai stau mult în acest coşmar, o să înnebunesc şi eu. Vă Dg, ajutați-mă. E ultimul loc în care ar trebui să mă aflu. Vă iubesc pe amândoi. Marilyn

P.S.: Mă aflu pe palierul periculoşilor. Ecao celulă. Mi-au încuiat uşa de la baie nu am putut să potrivesc cheia, aşa că am spart geamul. Dar în afară de asta u am făcut nimic care să arate că nu am cooperat cu personalul.

Scrisoarea a fost dusă la destinație în aceeaşi zi. După ce-a primit-o, Lee trasberg a sunat-o imediat pe dr Kris. I s-a spus că Marilyn avusese tendințe icidale şi că din cauza asta fusese internată în spital. A fost tot ce-a avut nevoie audă ca să creadă că această studentă vedetă se afla exact acolo unde trebuia fie. Nici unul dintre soții Strasberg nu avea să se opună dispozițiilor ictorului.

Joi dimineața, când Marilyn s-a purtat ca şi cum ar fi fost calmă, i s-a permis dea un telefon. Nu ştia pe cine să sune, însă era conştientă că trebuia să sune cineva care ar fi mutat munții din loc ca să o scoată de acolo. Cine era cel i încăpățânat bărbat pe care-1 cunoştea? Cine nu ar fi acceptat nu drept puns? îi

era limpede: Joe DiMaggio. Era adevărat, mariajul lor nu se irminase bine. Cu toate astea, ştiindu-i felul de a fi şi de a reacționa când se țea sfidat, Marilyn era sigură că se putea baza pe el. Aşa că l-a sunat, în orida.

Stacy Edwards, prietenă cu el, îşi aminteşte: „Cred că Joe era în Florida, în tonamente cu Yankees. Mi-a povestit că stătea în camera de motel, bea o bere ce şi se uita la televizor, când a sunat telefonul. Era Marilyn, care suspina că te închisă într-o casă de nebuni din New York şi are nevoie s-o scoată de acolo, a crezut că glumeşte. I-a spus că tot ce zice e lipsit de sens şi credea că e vorba ! o farsă sau că era drogată cu medicamente şi nu mai ştia ce zice. însă, după convorbirea cu Joe a calmat-o, Marilyn i-a spus acestuia întreaga poveste, 'ea nevoie de el. Habar n-am cum de-a reuşit să dea de Joe într-un motel plin ! purici din Fort Lauderdale, însă avea nevoie de el. Pentru Joe, era tot ce avea ;voie să audă. A sărit în următorul avion." Joe DiMaggio a apărut chiar în noaptea aceea la Payne Whitney şi a cerut Marilyn Monroe să-i fie dată în grijă din dimineața următoare. A spus că nu-1 iteresează cine are autorizația să o elibereze din spital şi că dorea ca ordinul i fie îndeplinit. Răspunsul a fost că doar dr Kris ar fi fost în stare să obțină

externarea pacientei. „Nu mă interesează cine o externează", a spus Joe tă „însă dacă nu o eliberează cineva din locul ăsta, jur pe Dumnezeu că disti spitalul cărămidă cu cărămidă". Apoi a vorbit cu dr Kris, care închisese o pacic cu patru zile în urmă şi nu trecuse pe la ea să-i dea binețe şi să o întrebe c se simte. Dr Kris i-a spus că dacă Marilyn nu se simțise bine în spitalul respe< poate s-ar simți mai bine în alt spital. Ulterior, Joe avea să declare că nu-i vei să-şi creadă urechilor sau, aşa cum i-a mărturisit lui Stacy Edwards, „ajunses • să cred că doctorița era cea care ar fi trebuit să fie închisă. Se purta ca şic Marilyn putea să-şi aleagă destinații de vacanță. Ca să obțin de la ea ce voia am fost de acord cu propunerea ei, însă am rugat-o s-o scoatem mai întâi acolo." Externarea a fost programată în grabă pentru a doua zi.

„Cum ai îndrăznit să mă trădezi?"

La 10 februarie, la prânz, Ralph Roberts, bunul prieten şi maseurul Marilyn, a luat-o de intrarea din spate a spitalului Payne Whitney şi a dus-o acolo în secret, cu dr Kris pe scaunul din spate. Pe drumul de întoarcere ca ' apartamentul lui Marilyn, s-a descărcat pe dr Kris. „Cum ai îndrăznit să < i

trădezi?", a țipat ea. „Am avut încredere în tine! Cum ai putut să-mi faci a a ceva? Şi nici măcar nu ai venit să mă vezi? Ce naiba s-a întâmplat cu tin, Roberts îşi aminteşte: „Marilyn țipa la doctor cum doar ea putea să o facă. Iu ca un uragan dezlănțuit. Nu cred că dr Kris o văzuse vreodată în halul ăst,: i era foarte speriată şi tulburată de violența reacției ei."

„Am lăsat-o pe Marilyn la reşedința sa şi am condus-o şi pe dr Kris aca a Traficul era aglomerat, aşa că am luat-o pe West Side Highway, pe lângă ran. iar dr Kris tremura şi repeta: «Am făcut un lucru groaznic, groaznic, groaznu Of, Doamne, nu am vrut, dar asta am făcut»."

Există voci care pun sub semnul întrebării amintirile lui Roberts despu-externarea lui Marilyn. Fiind prietenul lui Marilyn, este posibil să fi avut un interes să o portretizeze pe psihiatră ca având remuşcări. Poate ştia că Marih n ar fi vrut ca acest scurt episod din viața ei să fie redus la minim. Dacă dr Kt i\ recunoştea că făcuse ceva îngrozitor, Roberts ar fi putut să creadă că Marih n fusese sănătoasă la cap tot timpul şi nu ar fi trebuit să fie internată în spital. I n orice caz, aşa îşi aminteşte Roberts evenimentele şi, prin urmare, mu Iu oameni consideră astăzi că episodul Payne Whitney este doar o uriaşă neînn legere sau un diagnostic pus greşit de un doctor incompetent.

„După ce Joe a adus-o pe Marilyn în apartamentul ei, şi-a dat seama că poua psihiatrul ei luase decizia corectă, doar că nu procedase bine", a spus Sta \ Edwards. „Marilyn nu se simțea bine. Plângea şi era dezorientată. Pentru că a luase medicamente câteva zile, era dată peste cap. Lui Joe nu-i venea să crea a cât de mult slăbise. După ce-a calmat-o, a convins-o să o ducă la alt spit i spitalul presbiterian care aparținea de Columbia University. Ea a acceptat, d u

condiția ca el să-i promită că nu va pleca din oraş şi va veni să o vadă în ecare zi cât avea să stea acolo. Joe a încuviințat."

La ora 17:00, Marilyn a fost internată la Institutul Neurologic al spitalului resbiterian al Columbia University, unde avea să rămână internată mai bine de i săptămâni, până la 5 martie. Primul lucru pe care l-a făcut după internare fost să ia legătura cu avocatul ei, Aaron Frosch. I-a cerut să întocmească un ocument care împiedica orice persoană să aibă puterea să o interneze din nou ră a-1 consulta mai întâi pe Joe DiMaggio.

Când a fost externată, Marilyn a fost întâmpinată de o asemenea armată de porteri şi fotografi entuziasmați, încât toată scena dădea impresia unei revolte,

tuşi, elementul cel mai revelator din acest haos a fost cât de mult părea să-i Iacă lui Marilyn toată această atenție. Cu excepția câtorva ocazii din trecut, cum fi momentul când a anunțat divorțul de Joe, Marilyn strălucea ori de câte ori afla în prezența reporterilor. Adora atenția fermecată a publicului, chiar şi nd viața ei privată se ducea de râpă. Mai mult, ştia ce presupune rolul ei de dետă de cinema: să arate şi să se poarte ca Marilyn Monroe, chiar şi când nu simțea prea bine în pielea ei. Indiferent de chinurile prin care trecea, de obicei uşea să-şi joace rolul. De fapt, în acea perioadă (1961), acest rol devenise deja a doua natură pentru ea. însă, când a ajuns acasă, Marilyn a avut parte de un c. întâi a sunat-o Doc Goddard, soțul lui Grace. Nu mai auzise nimic de el, de i de zile. Nici măcar nu-şi mai amintea când vorbise ultima oară cu el. După au schimbat câteva amabilități, i-a spus că se săturase să citească în presă că sese ideea lui Grace ca Marilyn să se mărite cu James Dougherty. Avea de gând scrie o carte, i-a spus lui Marilyn, în care să spună adevărul: după părerea lui, arilyn fusese agresorul în relația respectivă şi, de fapt, îi ceruse ajutorul lui race pentru a-1 convinge pe Dougherty să se mărite cu ea. Doc i-a mai zis că săturase să fie învinuit de această primă căsătorie, din moment ce motivul ntru care soții Goddard o lăsaseră pe Norma Jeane în urmă fusese transferul i cu slujba. Marilyn nu ştia care era părerea lui, dar nu i-a plăcut. I-a spus că că va scrie o carte despre ea, îl va da în judecată. I-a mai zis că Grace va fi arte dezamăgită dacă va afla că pune la cale o asemenea ispravă. Conversația a terminat neplăcut, când Marilyn i-a închis telefonul în nas.

Cearşafurile lui Gladys, pline de sânge

Chiar în săptămâna în care Marilyn Monroe trecea prin calvarul de la Payne itney, în New York, mama ei avea probleme asemănătoare, la sanatoriul Rock aven din California. Gladys Baker Eley, în vârstă de 60 de ani, fusese deja diagnosticată oficial suferind de schizofrenie paranoidă. Era clar de mulți ani că suferă de această ală. Era foarte nefericită la Rock Haven; nu fusese fericită în nici un sanatoriu, -a lungul anilor. Nimeni la Rock Haven nu părea să creadă sau să înțeleagă

Ştiința Creştină, iar Gladys, pur şi simplu, nu putea să accepte acest lucru, mai credincioasă ca niciodată şi trimitea, o dată pe săptămână, pamflet broşuri cu acest subiect tuturor cunoscuților, printre care şi fiicelor ei, Mat i şi Berniece.

însă acum, boala o afecta profund şi devenise ferm convins,' doctorii de la Rock Haven o otrăveau. Le-a scris fiicelor ei că trebuia să externată din sanatoriu foarte curând sau, după cum i-a scris lui Berniece să mor sigur aici din cauza otrăvii". Gladys mai credea că era stropiții insecticide în timp ce dormea. Mai mult, din cauza convingerilor ei religio. a refuzat în permanență să ia medicamentele care-i fuseseră prescrise ca să t sub control schizofrenia. Nu avea nici o scăpare; sănătatea ei mintală se detet i de la o zi la alta.

într-o seară, în perioada în care Marilyn era internată la Payne Whiti Gladys a văzut la televizor un reportaj despre presupusa cădere nervoasă a 11 sale; reportajul era urmărit şi de alți pacienți din sanatoriu. Se pare că a I foarte tulburată şi s-a retras în camera ei. Două ore mai târziu, când s-au i să o verifice, asistentele au găsit cearceafurile pline de sânge. Gladys leşin. Se pare că-şi tăiase venele cu o lamă de ras; rămâne un mister de unde făt. rost de aşa ceva. însă, în loc să-şi taie încheietura pe orizontală, ceea ce tu ' provocat o sângerare masivă şi o moarte rapidă, Gladys şi le-a tăiat pe vertic, Sângerarea a fost mai lentă, iar Gladys doar a leşinat. A fost transportată I urgență la spitalul Huntington din Pasadena, unde şi-a petrecut următoarele t . zile. Au sunat-o pe Berniece, însă aceasta le-a cerut să nu ia legătura cu Marih pentru că simțea că sora ei vitregă avea deja destule griji pe cap. Berniece u dorea să o împovăreze.

Rose Anne Cooper, ajutor de asistentă la Rock Haven, îşi aminteşte: „A încercat chiar eu să iau legătura cu Marilyn Monroe şi să-i povestesc ce întâmplase. Nu ştiu cum am ajuns să vorbesc cu un bărbat pe nume John, ca; spunea că este agentul ei. [Notă: se pare că este vorba de John Springer, pub1 cistul lui Marilyn.] A fost foarte nepoliticos cu mine. «Mai trăieşte?» a întreb el. I-am zis că mai trăieşte. «Bine», mi-a zis el, «atunci dra Monroe nu trebui să afle vestea asta chiar acum. Are destule probleme». Mi-a spus să o sun pe In< Melson [managerul de afaceri al lui Marilyn]. Asta am făcut. Cu ea, a fost tu. rău. «Eşti plătită cu bani frumoşi ca să te asiguri că dna Eley nu-şi face ta singură», mi-a spus ea furioasă. Când i-am zis că nu o putem monitoriza 24 il ore din 24, m-a întrebat: «De ce nu? Eu m-am gândit că se poate. Dacă nu, d ce vă plătim?» A fost o conversație foarte neplăcută.

„în final, am rugat-o să-i spună lui Marilyn că mama ei a încercat să sinucidă, iar ea mi-a răspuns: «în nici un caz nu o să fac aşa ceva. Nu am de gâi >• s-o supăr cu această veste». Mi-a zis că era obligatoriu să păstrez secretul

legătură cu tot ce însemna Gladys ca parte din viața lui Marilyn. Inez mi-a spi «Acesta este un secret pe care-1 ținem de ani de zile şi ne aşteptăm să actiont cu mare discreție, altfel studioul se va supăta foarte tare pe sanatoriu». Nu a înțeles ce vroia să zică şi, înainte să întreb, a închis. Până la urmă am găsit-o :

lalaltă fiică a lui Gladys, Berniece. Ea a dat dovadă de mult mai multă înțele-!re, însă nici ea nu a fost de acord să-i spună lui Marilyn. «Nu cred că poate facă față acum», mi-a răspuns ea. Apoi mi-a sugerat să contactez departa-entul de publicitate de la Fox. Pentru mine, chestia asta nu avea nici un sens. acă trebuia să țin un secret, de ce să sun la departamentul de publicitate al udioului? Părea că nimeni nu ştia despre ce e vorba... aşa că am lăsat-o baltă."

Când Gladys s-a întors la sanatoriu, i s-au administrat sedative timp de multe iptămâni şi nu şi-a părăsit camera. Mult mai târziu, când nu a mai fost sedată, fost scoasă la o plimbare. Rose Anne Cooper îşi aminteşte: „Un grup de femei, intre care şi Gladys, fuseseră autorizate să părăsească sanatoriul, împreună l două asistente însoțitoare, pentru cumpărături de la o farmacie din zonă. La 1 moment dat, asistentele şi-au dat seama că Gladys dispăruse. A început o utare disperată. Din fericire, jumătate de oră mai târziu, au găsit-o într-o stație : autobuz. Gladys le-a explicat că voia să plece în Kentucky. „Trebuie să-mi isesc copiii", a spus ea; „soțul meu mi-a răpit copiii".

întoarcerea în brațele lui Sinatra

în lunile care au urmat externării din spital, Marilyn Monroe s-a împăcat cu ie DiMaggio, bărbatul pe care acum îl considera un salvator. Cu toate astea, I hotărât de comun acord să nu facă publică relația şi să o păstreze informală fără obligații. De-a lungul anilor, s-a povestit în biografii că doreau să se isătorească din nou. Nu este adevărat. De fapt, un obstacol major între ei era i Marilyn dorea în acel moment să revină pe platou, iar Joe încă se opunea cu itere acestui lucru. Nici unul dintre apropiații ei de atunci nu credea că Marilyn să discute din nou această problemă cu el. Abia după mulți ani, anumiți imeni care nu o cunoşteau foarte bine au început să facă presupuneri despre eventuală recăsătorie cu DiMaggio. în această perioadă începuse chiar să se itâlnească din nou cu Frank Sinatra, deci era clar că nu se gândea să se mărite i Joe. Mai mult, nici unul dintre prietenii sau cunoştințele marelui jucător de iseball, intervievați pentru această carte, nu a simțit în acele momente că Joe 'a dornic să se căsătorească

din nou cu ea. Cu toate astea, spuneau ei, în îumite privințe se schimbase. Dacă în timpul căsniciei lor fusese rece şi distant, liar violent, acum era atent şi grijuliu şi părea să facă tot ce-i stătea în putință o facă fericită. I-a spus că, dacă ar fi fost în locul ei cu câțiva ani în urmă, şi ar fi divorțat. Mai mult, i-a mărturisit lui Marilyn că, datorită unui psihiatru comandat de ea, a reuşit să devină un om mai bun şi să se adapteze mai bine. să, din când în când, era îngrijorător de posesiv şi, ca pe vremuri, era gelos e toată atenția pe care o primea ea, oriunde mergeau împreună. De asemenea, invada destul de serios intimitatea. De exemplu, după cum povesteşte Berniece iracle, căuta prin gunoi ca să găsească chitanțe, să vadă cât a cheltuit pe îumite lucruri. Era deosebit de zgârcii şi dacă avea impresia că a cheltuit prea mult îi cerea socoteală furios, cu chitanța în mână. Marilyn îi smulgea hârt; îi spunea să-şi vadă de treburile lui. „Cum îndrăzneşti să-mi umbli prin gum > spunea ea supărată. Un astfel de schimb de replici se încheia cu o ceartă fo zgomotoasă. Marilyn încerca din răsputeri să evite astfel de momente, însă îi i foarte greu.

în martie 1961, cei doi au plecat în vacanță într-o stațiune retrasă Redington Beach, în Florida. Marilyn avea nevoie de o pauză. Chiar înaint' plece, s-a supărat foarte tare din cauza unui articol în care era citată Kay G< (se pare, în mod eronat) care spunea că o consideră pe Marilyn vinovata moartea soțului ei. Diane Stevens îşi aminteşte: „John [Springer, publiciştii i. Marilyn] mi-a spus: «Orice-ar fi, nu-i trimite asta lui Marilyn. Dacă vede artic ăsta, nu ştiu ce va face. Trimite-i-1 lui Aaron [Frosch, avocatul lui Marilyn].» , i am făcut. Apoi, într-un fel sau altul, Marilyn a văzut articolul. Cred că et, biroul lui Aaron, iar articolul se afla pe biroul lui. Nu şi-a putut dezlipi ochi pe el. «Cum ai îndrăznit să nu-mi zici?», m-a întrebat la telefon. «Trebuie să <, ce se întâmplă. Sunt singura care nu ştie ce se întâmplă! Să-i spui lui Johi > sunt foarte supărată din cauza asta! Ar trebui să-1 concediez!» Am încercat ; explic că eram îngrijorați, dar nu a vrut să audă. «La dracu», a zis ea. «Te i lumea este atât de îngrijorată pentru biata Marilyn, care e dusă cu pluta. Săra săraca Marilyn o ia razna şi nu poate să facă față articolelor din ziare. Nu vt, > i să mai aud nimic. Pur şi simplu, nu mai vreau să aud nici un cuvânt despre asi ' Apoi mi-a trântit telefonul. în acel moment, deja tremuram. I-am spus lui J< a şi el a sunat-o imediat. S-a răstit şi la el. Era foarte clar că era la limită şi ne >• simțea bine deloc."

La scurtă vreme după aceea, Marilyn a primit o scrisoare de la Kay Gal < Evident, nu o învinuia pe Marilyn de moartea soțului ei. în scrisoare, datei,i 11 aprilie 1961, Kay scria: „mi-e dor de Clark din ce în ce mai mult, pe zi • e trece, nu voi depăşi niciodată această pierdere, însă Dumnezeu m-a binecuvântat cu trei copii grozavi şi cu multe amintiri minunate... Am mers să mă spovedi >. după 24 de ani (sper că preotul n-a chemat poliția); vorbesc serios, nici nu ui cât de mult m-a ajutat asta." Marilyn a vizitat-o curând pe Kay; era clar că nu avea resentimente, deşi asta nu-i liniştea lui Marilyn sentimentul de vinovăi ie

La sfârşitul lui aprilie, Marilyn s-a hotărât să închirieze alt apartament în I < >. Angeles. Atunci a aflat că prietena ei, Pat Kennedy Lawford, era însărcinată . u al patrulea copil. „îmi amintesc că Pat mi-a zis «Nici nu ştiu cum să-i dau vest .i lui Marilyn, dat fiind tot ce se întâmplă în viața ei. Mi-e teamă că o va întri LI şi mai mult»", mărturiseşte una dintre rudele lui Pat. „«Am deja trei copii. Ea va ,i măcar unul.» Nu a avut de ales şi i-a spus lui Marilyn când aceasta s-a întor l.i Los Angeles. Era deja însărcinată în şase luni. Mi-a mărturisit că atunci cart1 a văzut-o, Marilyn a sărit în sus de bucurie. Apoi a îmbrățişat-o pe Pat şi a înece n să plângă de fericire. Această întâmplare a adăugat o nouă dimensiune prie niei dintre Pat şi Marilyn, în sensul că Pat şi-a dat seama că Marilyn putea pună deoparte propria tristețe, cel puțin penttu moment, şi să se bucure ricirea lui Pat. Pat mi-a mărturisit: «Cred că este o femeie minunată şi ar fi o amă grozavă. Mă rog în fiecare noapte să aibă copii în curând. Ştiu că viața s-ar schimba dacă ar avea pe cineva de care să aibă grijă.»" Tot în această perioadă, Marilyn a reînnoit legătura cu Frank Sinatra. Nu se ie cum privea Joe DiMaggio relația dintre Marilyn şi Frank, nici măcar dacă :easta conta pentru el. Joe şi Marilyn ajunseseră probabil la o înțelegere în ivința relației lor din acel moment, deoarece Marilyn nu s-ar fi întâlnit cu Frank acă Joe ar fi obiectat. în ce-1 priveşte pe Frank, în acea perioadă se întâlnea Juliet Prowse, însă era încă atras de Marilyn şi, după cum povestesc cei care-1 noşteau bine, nu putea să reziste în fața ei. „O iubea, nu încape îndoială", a us Milt Ebbins, bun prieten cu Sinatra şi vicepreşedinte al companiei de oducție a lui Peter Lawford, Chrislaw.

Totuşi, în 1961, sentimentele lui pentru Marilyn deveniseră mai degrabă totectoare decât pasionale. îmi amintesc de o întâmplare în care a fost implicat şedințele Kennedy, care se afla atunci la începutul mandatului. Am pus la cale, preună cu Peter, un dejun oficial pentru Kennedy, iar Frank a fost invitat. Am

dus special de la New York un bucătar care să pregătească fettuccine Alfredo, ptură de viţel şi salată şi înghețată la desert. Secretara lui Sinatra a sunat în timul moment şi mi-a spus că nu mai poate să vină, pentru că e răcit. Rama¬sem trăznit. Era vorba de JFK. Nu putea să-1 refuze pe JFK. Ştiam că Frank îl irecia foarte mult, făcuse campanie pentru el, chiar îi organizase spectacolul ! inaugurare, deci părea ciudat. Mai târziu am aflat că, de fapt, Marilyn venise

i stea la el la sfârşit de săptămână şi plecase de acasă fără să-i spună unde se ice. Aşa că a căutat-o toată ziua cu maşina, până când a găsit-o. Plecase la impărături. Iată cât de mult ținea la ea, dacă fusese în stare să rateze un dejun icial cu preşedintele, ca să afle ce se întâmplase cu Marilyn."

Rupert Allan a confirmat: „Mi s-a părut întotdeauna că Frank şi Marilyn erau

ii iubiți ghinionişti. Dacă s-ar fi întâlnit în alte circumstanțe, ar fi fost împreună,

iubea foarte mult. însă, în 1961, ea avea atât de multe probleme, încât cred

Frank era supărat pe ea aproape tot timpul. Credea că ar fi trebuit să se

răduiască mai mult să-şi revină şi, într-adevăr, uneori îl scotea din sărite. De menea, e clar că Sinatra nu dorea să aibă de-a face cu oameni slabi sau lnerabili."

într-adevăr, femeile precum Marilyn erau o bătaie de cap pentru Sinatra. îi acea ca „doamnele" lui să fie mai puternice şi mai încrezătoare în sine, aşa cum seseră Ava Gardner şi mama lui, Dolly Sinatra, care, în ochii lui Frank, repre-intau idealul unei femei totale. De multe ori nu avea răbdare cu o persoană ât de dificilă ca Marilyn. Externată de curând din spital, Marilyn nu era sigură ! ea în perioada cât a fost cu Sinatra, iar el nu era tocmai tolerant cu ea. De :emplu, la o întâlnire la el acasă, Marilyn a devenit melancolică şi a început povestească invitaților întâmplări din copilăria ei tristă. Părea că mai are puțin izbucneşte într-o criză de plâns, când Frank i-a tăiat-o scurt: „Uite ce e, Norma

Jeane", a spus el, „n-avem chef să auzim poveştile tale. înzdrăveneşte-te, dray. sau pleacă. Eu nu sunt dădacă." S-a ridicat şi s-a retras în dormitorul ei.

Unii dintre apropiații lui Sinatra credeau că singurul motiv pentru care <• cu ea era mila. „Dacă Marilyn Monroe voia sex, şi voia tot timpul, ca să se fa dorită, dl S. îl juca pe Sir Galahad şi se ridica la înălțimea momentului", a sp valetul său fidel, George Jacobs. „Rareori era în stare să refuze un prieten bi Asta

se potrivea cu imaginea sa de binefăcător care mai degrabă oferea de primea. [Cu toate acestea], dl S. avea o grămadă de îndoieli în privința Marilyn. Era distrusă..."

Prietenii lui din acea vreme încă îşi amintesc de întâmplarea din 7 iunie 19' la şase zile după ce Marilyn a împlinit 34 de ani, când Frank a invitat-o la i Vegas. Avea spectacol la hotelul Sands şi tot în acea zi organizase o petrei pentru aniversarea de 44 de ani a lui Dean Martin. După cum arată coi pondența dintre departamentele de la Sands, între preşedintele Jack Entrati directorul de publicitate Al Guzman şi directorul de promovare Al Freeman < făceau o mulțime de pregătiri pentru petrecerea în cinstea lui Dean Martin, unele dintre ele aveau legătură cu Monroe şi Sinatra. Nota trimisă de Entrai lui Guzman şi Freeman, datată 6 iunie 1961, specifică: „Vă rog să țineți eoni ; faptul că, sub nici o formă, nu este permis ca dl Sinatra şi dra Marilyn Mon; să fie fotografiați împreună la cocktailul care va urma spectacolului din 7 iu 11 Cei care vor încerca să facă acest lucru vor avea interdicție permanentă în ho a I Este o cerință din partea hotelului Sands şi a dlui Sinatra însuşi, deci se va ap! a. întocmai. Mulțumesc."

Altă notă, trimisă de Entratter „tuturor celor în cauză", tot din 6 iunie 19' I menționează că „Marilyn Monroe va fi oaspetele dlui Sinatra. Dl Frank Sinai i. doreşte ca drei Monroe să i se acorde intimitate maximă în perioada scune şederi la hotelul Sands. Va fi cazată în apartamentul dlui Sinatra. Sub nil i < formă cei doi nu vor fi deranjați de telefoane sau vizitatori înainte de ora 14:(" i"

Prietena lui Marilyn, Pat Kennedy Lawford, a adus-o la Las Vegas pe sora ei Jean Smith, ca să vadă spectacolul. Nu se ştie dacă Pat era la curent cu ce ,i întâmpla între Marilyn şi Frank. Pat şi Jean şi-au petrecut ziua bârfind ei Marilyn, la manichiură şi tratamente faciale, deci este posibil ca Marilyn sa h fi spus ceva. „Pat mi-a zis că era foarte îngrijorată pentru Marilyn", spune l'.i Brennan. „Mi-a povestit că la prânz îşi turnase deja un pahar de şampanie !j Pat bea, dar măcar aştepta până la ora de cocktail. în Las Vegas, totuşi, Pai ni a băut deloc, pentru că era însărcinată în luna a opta. «Când nu bei», mi-a spu ea, «vezi cum arată ceilalți când sunt beți şi nu este plăcut»". După cum i povestit Kennedy Lawford lui Brennan, a luat-o deoparte pe Marilyn şi i-a spu că bea prea mult. „Marilyn, ca prietenă îți spun, nu-ți stă prea bine când I" i La început, Marilyn s-a simțit insultată. însă, după câteva momente, păre. . şi-a dat seama că

Pat are dreptate. „Doar aşa pot să mai potolesc vocile din e. ni meu", i-a spus Marilyn lui Pat. Nu se ştie cum a reacționat Pat în fața aci n

cunoaşteri uimitoare, însă sigur a fost îngrijorată. întâmplarea nu le-a împiedi-at totuşi să se simtă bine împreună.

Pat o adusese la Las Vegas pe fetița ei, Victoria, în vârstă de doi ani şi jumă-ate. Ceilalți doi copii ai ei aveau să sosească în ziua următoare, cu limuzina, in California în Nevada. în ziua aceea, după tratamentele de înfrumusețare, "arilyn şi Pat au dus-o pe Victoria la cazinou. Desigur, copiii nu aveau voie să tre acolo, însă încălcarea acestei reguli era unul dintre cele mai mici favoruri ermise familiei Kennedy când se aflau în oraş. Spre încântarea lui Marilyn, Pat aşezat-o pe fetiță chiar pe masa de blackjack şi a zis: „Uite cum facem: dacă ierd, las copilul aici; dacă câştig, o iau drept premiu". S-a aşezat şi a jucat o ână, iar Marilyn a stat în spatele ei. Când a pierdut, a zis: „Asta e, tu iei copilul", poi s-a ridicat şi a plecat. „Dar... Pat... Pat\" a strigat Marilyn în urma ei, anicată. Desigur, Pat s-a întors şi şi-a recuperat fetița. „îi plăcea să facă chestii in astea doar ca să obțină o reacție de la Marilyn", spune Pat Brennan. „îi plăcea fie veselă şi deschisă când era cu Marilyn, pentru că era conştientă de tristețea 'n viața ei."

La spectacolul lui Sinatra din Las Vegas veniseră şi Elizabeth Taylor împreu-cu soțul ei, Eddie Fisher, şi sărbătoritul Dean Martin cu soția lui, Jeanne artin; Marilyn a stat cu ei. „Cum mi s-a părut Marilyn în seara aceea? Ştiam toții că avea o relație cu Sinatra, deci era inabordabil?. însă băuse atât de uit, încât l-a făcut de râs. Nu era bine deloc", a povestit Eddie Fisher. „Era superbă, ca o apariție cu zâmbet minunat şi cu o rochie atât de decol-ă, încât nu-ți puteai lua ochii de la sânii ei", spune un fotoreporter din Las gas care, împreună cu un fotograf de la Wide World Photos, a fost unul dintre ținii cărora li s-a permis accesul la petrecerea de după spectacol, din rtamentul lui Sinatra. „Dacă o priveai de departe, ți se părea minunată. Dar aproape părea distrusă. Nu arăta bine şi se purta ciudat. Mi s-a părut un pic bună."

„îmi amintesc că la petrecere se plângea: «Of, Frankie, hai să le arătăm grafilor. Te iubesc, Frankie. Vreau să afle toată lumea». Stătea în spatele lui, mâinile în jurul taliei lui, ca şi cum s-ar fi sprijinit de el să nu cadă." După cum povesteşte jurnalistul, când Frank s-a ferit, în loc să se lase grafiat cu ea, Marilyn aproape şi-a pierdut echilibrul. A privit-o îngrijorat a spus unei gărzi de corp: „Fii

cu ochii pe ea. Nu-mi place cum se clatină, mi de ştire dacă leşină sau i se întâmplă ceva."

Reporterul a continuat: „Marilyn insista să facă o poză cu Frank. S-a furişat lângă el ca o pisică şi i-a făcut semn fotografului meu cu degetul arătător, erându-i să facă poza când Sinatra nu era atent. Era jucăuşă şi sfioasă." „Chiar când fotograful era pe cale să facă poza, garda de corp a lui Frank a ăcat aparatul de fotografiat. I l-a dat lui Frank şi i-a şoptit ceva la ureche, i Frank a venit la noi şi a şuierat: «Data viitoare când încerci aşa ceva, vă rg capul cu nenorocitul ăsta de aparat». Vorbea din colțul gurii, ca mafioții."

„în acel moment, Marilyn a venit la noi şi i-a zis cu o privire sălbatic «Frankie, îmi vine să vomit». El a întrebat-o alarmat: «Când?», iar ea a răspui «Acum. Chiar acum. Vorbesc serios, Frankie. îmi vine să vomit». El a zis: «(Doamne, Marilyn! Iarăşi?» şi a scos-o de acolo în grabă."

Elizabeth Taylor, care se afla chiar lângă reporter, a fost martoră la întrea scenă. După aceea, s-a întors către fotoreporter şi i-a zis: „Marilyn nu ar trei să bea dacă nu ține la băutură. însă eu... eu ştiu să țin la băutură", a spus < sigură pe sine. Apoi Elizabeth a făcut un semn din ochii ei violeți şi a dat pe ; un martini. Totuşi, când a văzut că reporterul îşi notase deja în carnețel rema, ei, i l-a smuls din mână, l-a lovit uşor peste ceafă şi i-a zis: „Ți-am zis asta ne< cial, tinere."

Reîntâlnirea cu Berniece

La sfârşitul lui iunie 1961, Marilyn a fost diagnosticată cu calculi la vex biliară şi inflamare a vezicii biliare. Părea că necazurile nu se mai termi: Operația din 29 iunie a decurs bine. Când s-a trezit, l-a găsit pe Joe DiMag la capul patului ei, privind-o cu devotament. Sora ei vitregă, Berniece, urma vină la New York şi să stea cu Marilyn în perioada convalescenței. Joe nu < prea încântat de asta. Mai târziu, Marilyn a aflat că Joe îl bănuia pe soțul < „Dacă vor să le dai bani?", a întrebat-o pe Marilyn. „Cred că despre asta e vorl > Bănuielile sale erau împărtăşite de secretara lui Marilyn, May Reis, care lin i. din nou pentru Marilyn. Lui Marilyn nu-i venea să creadă că Joe are o asemene, părere despre Berniece. „O cunosc de mult mai multă vreme decât tine", i-a spu ea mânioasă. „Şi, chiar dacă ar vrea bani, pot să-i dau. Ce-o să fac cu banii dup, ce mor?"

în ciuda părerii lui Joe despre Berniece, după operație Marilyn dorea aprons cu disperare să reînnoade relațiile cu ea. Imediat după externarea lui Marih n Berniece a venit din Florida la New York şi s-a cazat la hotelul Park Sheran m unde trebuia să aştepte telefonul lui May.

După ce s-a asigurat că nu există reporteri prin preajmă, Berniece a luai ui taxi care a dus-o la apartamentul lui Marilyn, pe strada East 57. Soțul Iu Berniece nu fusese de acord cu vizita. Când era vorba de Marilyn, se purta foni ti ciudat. Dorea să fie cu ea cât mai mult, dovadă vizita pe care i-o făcuse Iu Marilyn de curând, fără ca soția lui să afle. însă părea că nu doreşte ca Berna i < să stea cu ea. Pe de altă parte, Joe nu era încântat de planurile surorilor, hi motivele lui, care aveau de-a face cu banii lui Marilyn, dar şi din cauză că-i. i, teamă că Berniece va dezvălui presei relația lui cu Marilyn. Bineînțeles, Benn • < ştia prea bine asta şi probabil o deranja faptul că, după tot acest timp, Mau , i continua să-i reamintească să nu vorbească cu reporterii. Berniece remarcas- > Marilyn încă încheia fiecare conversație telefonică spunându-i asta.

Când Berniece a sosit în apartamentul lui Marilyn de la etajul 13, a fost tâmpinată de May Reis. May a fost foarte rece. Este foarte posibil ca Berniece ă fi considerat atitudinea ei evazivă o dovadă de profesionalism şi nu o lipsă e politețe. Marilyn şi-a făcut apariția, iar reîntâlnirea a fost zgomotoasă şi plină e emoție. „Nu-mi vine să cred că, în sfârşit, ai ajuns!", chicoti Marilyn. „în arşit, suntem din nou împreună!" După ce s-au îmbrățişat, s-au privit atent, e cunoşteau din adolescență. Acum Marilyn avea 35 de ani, iar Berniece, 41. u ajuns la concluzia că arătau mai bine decât în tinerețe, chiar dacă Marilyn ra slăbită după operație şi nu era bine deloc. Purta o rochie de vară, albă, şi andale cu toc înalt. îşi coafase părul înainte să iasă din spital, pentru că ştia " va fi fotografiată şi dorea să arate în formă. Aşadar, când a revăzut-o pe sora i, era aranjată.

Viața lui Marilyn nu era deloc una obişnuită, iar Berniece a înțeles asta, când aflat că primul lucru pe care Lena Pepitone, servitoarea lui Marilyn, trebuia -l facă în fiecare zi era să spele sutienul din dantelă bej pe care Marilyn îl urtase în ziua precedentă. Amintindu-şi de vizita lui Berniece, Pepitone a făcut remarcă interesantă despre ea, descriind-o astfel: „blondă natural, chiar mai londă decât Marilyn... Era un pic mai scundă şi mai slabă, însă senzuală".

„Berniece părea mult mai timidă decât Marilyn, care atunci era foarte trovertită. Toată agitația şi strălucirea din Manhattan păreau să o sperie pe rniece. Era ameţită - de New York şi de Marilyn... Iar felul în care Marilyn urmărea, cu atenție, ținând-o de mână şi ascultând toate detaliile despre urile de unde îşi făcea cumpărăturile în Florida, despre cum gătea, cum îşi ganiza gospodăria şi cum îşi creştea băieții [Notă: Berniece nu a avut băieți, ar o fiică] m-a făcut să mă gândesc că Marilyn ar fi putut să renunțe la toată lebritatea de care se bucura, ca să devină şi ea gospodină."

După câteva zile, Berniece a început să se îngrijoreze; i se părea că Marilyn a prea multe medicamente. Cei care se aflau în preajma ei tot timpul, se işnuiseră să vadă că lua mereu medicamente, care o oră mai târziu o făceau se clatine. Nu era niciodată corerentă şi părea mereu... un pic dusă. Prietenii

Marilyn şi cei care lucrau cu ea se obişnuiseră cu felul ei de a fi, însă u-veniții erau întotdeauna uimiți.

în fiecare seară, doctorul lui Marilyn trecea să vadă cum îi merge. Şi asta era dat. în fiecare seară? Chiar era nevoie? în timpul fiecărei vizite, Marilyn îi gătea o băutură tare, lucru care-i plăcea; şi asta era ciudat. Apoi îi dădea lui rilyn tot felul de pastile, în cantități „generoase".

Uneori îi făcea câte o injecție cu Dumnezeu ştie ce substanță, însă lui Marilyn lăcea efectul. Berniece a profitat de prezența doctorului şi l-a întrebat despre tile. „Sincer, chiar are nevoie de toate somniferele astea? Este exagerat, nu deți?" Doctorul nu a avut timp să-i răspundă, căci Marilyn a fixat-o cu 'rate: „Da, chiar am nevoie de pastilele astea", a spus ea, enervându-se brusc. nevoie de somn. Aşadar, Berniece, răspunsul e da. Ăsta e răspunsul. Da." S-a

, lăsat o tăcere stânjenitoare. După câteva minute, doctorul a continuat să-i tl fit lui Marilyn medicamentele, fără să clipească.

JL jfc Berniece şi-a dat seama de relația lui Marilyn cu Joe DiMaggio. Se vedea încă era îndrăgostit de ea. Dar Marilyn nu era sigură de sentimentele ei peni ;'' 'h el. Cel mai bun indiciu pentru asta este faptul că plănuia o călătorie în Califon în mai puțin de o lună şi i-a zis lui Berniece că va sta cu Frank Sinatra. A făcu i pe Berniece să promită că nu-i va pomeni lui Joe despre această călătorie. Doi să meargă, spunea ea, dar nu vroia să afle Joe. Pentru Berniece era un mis

cum avea să reuşească acest lucru, căci Joe stătea cu ea în fiecare zi. După ci povesteşte Lena Pepitone, Sinatra îi telefona des lui Marilyn, iar ea vorbea el fără să-i fie teamă că Joe putea oricând să intre în cameră. Când venea voi de Sinatra, Marilyn era hotărâtă să facă tot ce dorea.

Berniece a observat şi cât de paranoică devenise Marilyn. La un moment d în timpul şederii ei, tocmai se deschisese un restaurant italian în zonă; Marilyn i-a fost trimisă acasă o cină onorifică. Marilyn a rugat-o pe Lena arunce mâncarea. Nu vroia să ştie că există aşa ceva în casă. Berniece a presti| că nu vroia mâncarea pentru că ținea regim sau, poate, pentru că i se spusi ca după operație să nu mănânce condimentat. Oricare dintre aceste două moi ar fi fost acceptabil. însă explicația lui Marilyn a fost mult mai alarmantă: . a putea să fie otrăvită", i-a spus ea lui Berniece, pe un ton foarte serios. „' mănânc niciodată mâncare gătită de străini".

într-adevăr, după o lună, când Marilyn se afla din nou la Los Angeles i mergea la dr Greenson pentru tratament, acesta i-a scris unui coleg că a timpul orelor ei de terapie a dovedit „un sentiment de maltratare, cu nuanu paranoide".

Şi alți prieteni ai lui Marilyn considerau că paranoia ei, mai ales în privim.i mâncării, scăpase de sub control. „Odată, la birou, când lucram târziu, am comandat mâncare chinezească", a spus Diane Stevens, angajată în biroul lui John Springer. „Marilyn şi Joe erau cu noi. Când a venit mâncarea, Marilyn nu a vrut să se atingă de ea. S-a certat foarte rău cu Joe pe tema asta. «Daca mâncarea era otrăvită, aş fi fost mort acum, pentru că am mâncat din ea», i .1 spus Joe. «Ce naiba se întâmplă cu tine?» Marilyn l-a privit foarte serioasă şi i a zis: «Pe mine vor să mă otrăvească, Joe. Nu pe tine». Eram toți cu gura căscai a şi încercam să ne dăm seama cum ar trebui să reacționăm. «Dar este aceeaşi mâncare», a spus John într-un final. Cu toate astea, Marilyn n-a cedat. «Polia bună. Nici că-mi pasă», a zis ea. «Nu risc». Trebuie să recunosc că m-a făcui a mă gândesc la Gladys. E primul lucru care mi-a venit în minte: Gladys, la spitalul de nebuni, crezând că doctorii îi otrăvesc mâncarea."'

1 Marilyn a reuşit întotdeauna să fie bună cu admiratorii ei, în ciuda problem» : din viața privată. A fost în stare să îşi păstreze simțul umorului, în cie i supărărilor. Iată o întâmplare relevantă: în 1960, editura Harcourt, Brace a Company a publicat prima biografie a lui Marilyn Monroe, scrisă de Mam Zolotow. Nu era prea încântată, din principiu; probabil, nici măcar n-a citit

Diagnosticul lui Greenson

Dr Ralph Greenson nu este un personaj prea iubit în biografia lui Marilyn vlonroe. Pe numele său adevărat Romeo Samuel Greenschpoon, s-a născut în Jrooklyn, în 1910, într-o pereche de gemeni: pe sora lui o chema Juliet. A studiat nedicina în Elveția, apoi a lucrat ca psihiatru şi psihanalist în Los Angeles. A ost preşedintele LAPSI (Institutul şi Societatea de Psihanaliză din Los Angeles), lin 1951 până în 1953 şi decan, din 1957 până în 1961. A mai fost, de isemenea, profesor de psihiatrie la Facultatea de Medicină a UCLA. în lucrarea ia Asociații legate: o privire în interiorul institutelor psihanalitice, Douglas Kirsner icrie despre Greenson:

„Autor al unui manual clinic clasic, Teoria şi practica psihanalizei (1967), şi ll peste 60 de lucrări şi articole, dr Greenson avea un obicei rar întâlnit de a ieşi n afara mediului academic ca să țină conferințe publice. Preocupările sale în Ceea ce priveşte psihanaliza erau vaste. Era îngrijorat de faptul că analiştii cu tbordări teoretice diferite păreau să vorbească de unii singuri... După ce şi-a ierminat studiile, Greenson a devenit rapid o persoană influentă în cercurile de ipecialitate din Los Angeles. Curând a devenit o celebritate la nivel național şi nternațional... Avea putere şi influență în cadrul LAPSI. [Greenson] era cu-loscut în țară şi în străinătate datorită numeroaselor sale lucrări despre jsihanaliză, dar şi datorită talentului de a ține conferințe şi de a preda. Semi-lariile sale de la institut erau foarte apreciate în cadrul LAPSI. Hilda (oilman-Branch [director al LAPSI] considera că, în ciuda faptului că Greenson sra «o figură» şi «un narcisist», lipsa sa de tact era compensată prin «entuziasmul i inspirația de care dădea dovadă. Fără îndoială, era cel mai bun profesor de isihanaliză pe care-1 avusesem vreodată». Greenson era un tip pasionat, cu irincipii puternice. Trei analişti mi-au povestit acelaşi lucru: după o ceartă, Jreenson nu a mai vorbit cu ei ani de zile. Era predispus la crize iraționale de nânie. Elisabeth Young-Bruehl, biograful lui Anna Freud, l-a caracterizat pe Jreenson ca fiind «un om dur, caracterizat de un entuziasm pasionat şi chiar de trălucire, pentru care psihanaliza era... un mod de viață»".

în ciuda recomandărilor şi reputației sale, în cărțile despre Marilyn, dr Ralph rreenson a fost portretizat de-a lungul anilor ca o persoană periculoasă, din mai lulte motive, unele dintre ele valabile. Majoritatea prietenilor şi a persoanelor

James Haspiel, bun prieten şi mare admirator al lui Marilyn, l-a rugat pe Zolotow să-i dea un autograf pe un exemplar. Apoi, şi-a dorit ca Marilyn să-i dea şi ea un autograf pe carte. Când a crezut că a găsit momentul potrivit, în iunie 1961, a rugat-o să-i dea autograful. Marilyn s-a încruntat, apoi a zis că îi va da autograful şi că va fi „singurul exemplar din această carte pe care voi da autograf". A deschis cartea la pagina unde semnase Zolotow. Autotul scrisese: „Lui Jim Haspiel, care ar fi putut să scrie o carte mai bună despre MM. Cu sinceritate. Maurice Zolotow". A luat un creion şi a mâzgălit sub autograf: „Aşa e! Marilyn Monroe, pupici".

care au lucrat cu Marilyn consideră că dr Greenson a avut un control prea ma asupra vieții şi carierei acesteia. în momentul în care aceştia au început să cli interviuri pentru biografiile vedetei, reputația lui Greenson ca guru psihanalizei a fost bătută în cuie. Practic, a fost învinovățit şi de tulburai; mintale ale pacientei, ca şi cum nu ar fi existat nici o şansă ca ea să fi ft predispusă genetic la astfel de probleme.

Ceea ce nu s-a spus clar în trecut este că dr Ralph Greenson avea o păn foarte bine conturată despre problemele mintale ale lui Marilyn. La începi într-o scrisoare către Anna Freud, a spus despre ea că are „o personalii a dependentă paranoidă cronică". Scria că Marilyn prezenta „semnele clasice ; unui dependent paranoid", printre care frica de abandon şi tendința de a se ba prea mult pe cei din jur (Natasha Lytess şi Paula Strasberg), până la a le refu acestora dreptul de a-şi trăi viața proprie. De asemenea, cei care suferă > această boală au tendința să se sinucidă. Era foarte dificil să tratezi pacienți c; sufereau de această boală, mai ales pe cineva atât de celebru precum Marih De asemenea, îi scria Annei Freud că încerca să o facă pe Marilyn să renunțe unele dintre medicamentele pe care le lua, însă era o bătălie obositoare. „Da nu o verificăm în fiecare zi, e imposibil să aflăm ce a luat şi când a luat", mc ționa el într-o altă scrisoare către Freud. „Nu ştiu cum ar trebui să monitori/.' o astfel de persoană. Este foarte îndemânatică." într-adevăr, dacă te întorci-cu spatele la ea, putea să înghită o pastilă într-o clipă.

într-un interviu din 1998, dr Hyman Engelberg a adus completări diagnosi. cului pus de Greenson. A afirmat că el şi Greenson o diagnosticaseră pe Marih 11 ca fiind maniaco-depresivă. „Acum i se spune personalitate bipolară, însă erei că

maniaco-depresiv este un termen mult mai potrivit. Da, clar era maniaco-depu sivă. Aceasta era una dintre provocările cu care ne confruntam."

Se pare că era vorba de mai mult. După ce dr Greenson a intensificat coi; sultațiile, le-a zis colegilor că Marilyn începuse să prezinte semne puternice a din ce în ce mai grave de schizofrenie paranoidă cronică, la fel ca mama ei M foarte posibil, bunica ei. Cei trei psihiatri care au dat interviuri pentru aceasta carte, sub protecția anonimatului, pentru că încă tratează pacienți în Los Angele spun că, pe vremea când erau tineri şi se aflau la studii, Greenson le-a împărtăşii (în ocazii diferite) îngrijorarea sa pentru schizofrenia paranoidă cronică a ha Marilyn Monroe. „A vorbit foarte răspicat", spune unul dintre doctori. „Era foara îngrijorat. Credea că starea ei se va înrăutăți pe măsură ce va îmbătrâni, daci nu era tratată într-un anumit fel. A mai spus că Marilyn ştia şi căuta singut i metode de tratament, lucru pe care Greenson încerca să-1 descurajeze. Nu vro: ca actrița să ia medicamente de capul ei, însă bănuia că asta se întâmpla, făt a ştirea lui." Nu se ştie dacă dr Greenson împărtăşea părerea colegei sale desp: problemele lui Marilyn. în însemnările despre cazul ei, spune clar că trebuie sa dea informații „în porții mici". A-i spune „prea mult, prea curând" nu ar din decât la „probleme şi mai mari".

O altă concluzie care a apărut în urma documentării pentru această carte este că Marilyn era foarte hotărâtă să ia torazină, medicament folosit în tratarea schizofreniei. „Dr Greenson i-a scris o rețetă pentru medicament", a spus unul dintre psihiatri. „Ştiu sigur că a făcut-o, pentru că el mi-a zis". Nu se ştie dacă i-a plăcut ce reacție a avut medicamentul asupra pacientei. Nu se ştie exact motivul, dar s-a răzgândit. Spunea că ea vroia mai multe medicamente decât dorea el să-i dea şi că-i era teamă că va obține acest lucru de la alți doctori. Marea lui frustrare era că ştia că nu era singurul care îi prescria medicamente, în ultimii doi ani din viață devenise o expertă atât de pricepută cu doctorii, încât nimeni nu ştia sigur ce medicamente lua sau ce medicamente amesteca."

După cum îşi amintea dr Greenson mai târziu în dosarele sale de la UCLA, insistase ca Marilyn „să scape de legătura ei nesănătoasă cu trecutul". Sora ei vitregă, Berniece, Inez Melson, responsabila sa cu afacerile şi mulți alții erau convinşi că terapia era cea care o distrugea pe Marilyn Monroe, nu starea ei psihică. într-o scrisoare către Greenson, Melson scria că era îngrijorată că Marilyn petrecea „prea mult timp gândindu-se la problemele ei". Spunea că nu

înțelege cum i-ar putea face bine lucrul ăsta şi că, de fapt, „cred exact contrariul. Nu e treaba mea să vă spun cum să vă tratați pacienta, dar sincer sunt îngrijorată că Stagnează în necazurile ei".

într-un anumit fel, boala lui Marilyn Monroe avea de-a face cu paranoia ei. Cu toate acestea, ceea ce complica lucrurile era că, din multe puncte de vedere, chiar avea motive să fie paranoică. Chiar era urmărită şi era foarte conştientă de acest lucru. Iată o istorioară spusă de Diana Herbert, fiica celui care a scris Scudda-Hoo! Scudda-Hay! Ea şi Marilyn au păstrat legătura de-a lungul anilor, iar Diana s-a întâlnit cu Marilyn la New York în această perioadă: „Urcam din metrou spre suprafață, când am zărit-o", îşi aminteşte Herbert. „îmbrăcată foarte obişnuit, era uimitoare, într-un compleu crem. Arăta un pic pierdută, însă s-a înveselit când m-a recunoscut. Am mers la o cafenea cu mâncare dietetică, din Midtown. Mi-a povestit cât de mult îi plăcea la New York şi la Actors Studio, însă mi-a spus şi ceva bizar: «Mă simt foarte rău la New York pentru că sunt urmă¬rită». I-am răspuns: «Marilyn, asta se întâmplă pentru că eşti o vedetă, eşti o frumusețe; bineînțeles că oamenii se țin după tine». Mi-a replicat: «Nu, nu e vorba de asta». Şi-a coborât vocea şi a şoptit: «Sunt urmărită de FBI». Mi-am spus atunci: «A luat-o razna de tot!» Marilyn a continuat: «Sunt urmărită din cauza legăturilor mele cu Partidul Comunist». Mi-a spus că era foarte mândră de ea pentru că învățase cum să-i „piardă" pe agenții FBI şi începuse să-şi dea seama cum să scape de sub supravegherea lor, când a devenit actriță de cinema şi a învățat cum să «se facă inviziblă»."

Deşi este adevărat că FBI a urmărit-o din când în când, Marilyn se temea chiar şi când nu se afla sub supraveghere; credea că există o conspirație prin care doreau să-i afle toate mişcările şi, uneori, chiar şi gândurile. într-un interviu din 1995, Maureen Stapleton, contemporană cu Marilyn la Actors Studio, îşi amintea că lua cina cu Monroe într-o seară şi s-a întâmplat ceva straniu. „[Marilyn crezut că chelnerul îi citea gândurile. La început, mi-a zis că era un agent set sau aşa ceva, «unul dintre băieții răi», cum s-a exprimat ea şi că «el ştie la ce i gândesc acum, trebuie să plecăm». Desigur, pe vremea aceea eram toți [acu din New York] un pic nebuni, însă reacția ei chiar mi s-a părut ciudată."

în acea perioadă, alte persoane din viața lui Marilyn Monroe au fost ceva n categorice. „Cred că Marilyn era foarte bolnavă, o schizofrenică clasică", a sp Johnny Strasberg, fiul lui Lee şi al Paulei. „Se dedica iubirii. Schizofrem vorbesc

despre asta, despre iubire. Ar face orice ca să fie iubiți, sunt comp infantili; nu au ego, nu au limite, ca noi ceilalți. Este uimitor că a supraviet atât de mult. Avea puterea să trăiască şi, dacă ar fi fost suficient de norocoa să găsească un doctor care să o trateze, ar fi putut trăi mult... Asta este trageți Oamenii au iubit-o. însă nimeni nu putea să o refuze. Nimeni nu a putut şi a vrut să-şi asume responsabilitatea pentru ea. Au îndepărtat-o sau au aba donat-o, iar ea se aştepta la acest lucru. în cazul lui Marilyn, aveam de-a fa cu un copil abandonat care nu mai era copil."

A doua părere

Cercetări recente au stabilit faptul că dr Ralph Greenson nu a fost singui care credea că Marilyn Monroe suferea probabil de schizofrenie paranoia cronică. Dr Greenson a obținut a doua părere de la psihologul consultant .! i Milton Wexler.

Născut la San Francisco, în 1908, dr Wexler a făcut studii de avocatură, ap- i s-a reprofilat pe medicină. Şi-a făcut doctoratul la Universitatea Columbia, t a profesorul Theodor Reik, discipol al lui Freud, şi a devenit unul dintre prima medici necalificați care şi-au deschis cabinet de psihanalist. De asemenea, a fo i membru al Societății de psihanaliză din Los Angeles şi a devenit unul dini a promotorii studiului şi tratamentului bolii Huntington, înființând Fundația pentru Boli Ereditare. Şi Wexler a ajuns la concluzia fermă că Marilyn Monta a suferea de schizofrenie paranoidă cronică, după ce a participat la trei şedința de terapie cu ea, în casa dr Greenson. „Da, am tratat-o", a spus el, în 1999. „Na voi discuta despre tratament, dar vă mărturisesc că am fost de acord cu di Greenson în privința simptomelor cronice ale bolii, care era moştenită în familia ei. Mi s-a părut foarte dornică să-şi trateze simptomele cronice. O părere eronam în privința perioadei de tratament este aceea că dr Greenson ar fi avut ideea a se mute împreună cu familia lui. Nu a locuit niciodată la familia Greenson. la schimb, i-am propus să petreacă acolo cât mai mult timp posibil, ca să re-cretv atmosfera care îi lipsise în copilărie. Aşa gândeam în acel moment, iar o Greenson a fost de acord cu mine. M-am mai gândit că i-ar fi mai uşor să fai față anxietății despărțirii dacă ştia că avea un loc în care să se întoarcă."

E greu să nu ții seama, atât de mulți ani mai târziu, de descoperirile celor Joi doctori, nici să te prefaci că acestea nu au existat sau nu au avut sens. De-a

ungul anilor, Marilyn Monroe nu a făcut asta. în perioada de un an şi jumătate lupă diagnosticul pus de dr Greenson şi dr Wexler, a încercat din răsputeri să ină boala în frâu. A făcut asta mereu. A continuat să lupte, chiar dacă ştia că >ra ceva în neregulă cu ea.

Este posibil ca părerea diferită a dr Greenson despre problemele lui Marilyn &ă fi fost trecută cu vederea intenționat în povestea vieții vedetei. Unii dintre)iografi au spus că aceste concluzii erau în mod voit eronate şi ar fi fost imposibil iă fie adevărate. După cum a spus unul dintre ei, „[Greenson] a răspândit printre Colegii săi minciuni despre pacienta lui, chiar şi concluzia neîntemeiată că Marilyn a fost schizofrenică paranoidă cronică". Totuşi, se pare că dacă un)sihiatru tratează un pacient - în cazul lui Monroe, cam în fiecare zi a săptă-nânii - şi ajunge la o concluzie în privința sănătății acelei persoane, nu este irorba de o „concluzie neîntemeiată", ci de un diagnostic.

Din nefericire, dr Greenson a devenit atât de zelos în tratamentul lui Marilyn i, prin urmare, a căpătat o influență atât de mare in viața ei, încât avea să-şi)iardă credibilitatea odată cu trecerea anilor. Pare un şarlatan, mai ales pentru :ă a invitat-o pe Marilyn la el acasă, a primit-o peste noapte şi a introdus-o în aața lui de familie. Se părea că-şi pierduse obiectivitatea în ceea ce o privea pe ictriță. în anii '50 şi '60, se testau tot felul de tratamente noi pentru bolile nintale, iar Greenson considera că a o primi pe Marilyn în casa lui reprezenta lingura alternativă la internarea în spital. în dosarul său despre cazul Marilyn, lotează, negru pe alb, că încerca să găsească o modalitate pentru a o împiedica ,să se gândească din nou la sinucidere, pentru că ştiu că de data asta nu va lupravieții". Douglas Kirsner confirmă: „Greenson s-a hotărât să-şi transforme amilia în substitut pentru familia de care Monroe nu avusese parte, pentru că l-ar fi sinucis mai devreme dacă o interna într-un spital de nebuni".

Medicamentele preferate ale lui Marilyn

Spre sfârşitul lunii august 1961, Marilyn Monroe s-a întors la Los Angeles lefinitiv; locuia în apartamentul ei, de la intersecția Doheny cu Cynthia, în :artierul West Hollywood. Se zvonea că avea să se întoarcă la filmări pentru o louă peliculă produsă de Fox, Ceva trebuie să cedeze. Nu era încântată de icenariu, simțea că va avea mult de lucru şi nici măcar nu ştia dacă va fi un film)un. Cu

toate astea, era obligată prin contract să mai facă încă un film pentru 'ox, iar acesta era filmul respectiv.

în septembrie, Marilyn i s-a alăturat lui Frank Sinatra, care-şi dusese oaspeții >e iahtul personal, într-o croazieră de patru zile în insula Cătălina. „Clar, formau Un cuplu", a spus unul dintre petrecăreți. „Ea se purta ca şi cum ar fi fost gazda, nu unul dintre invitați. Părea binedispusă, dar se vedea limpede că nu se sin chiar bine. Din câte am înțeles, avusese probleme să ajungă în starea respectiv Toată lumea ştia că nu se simte bine, că se afla sub tratament medicamente

în acea perioadă, medicul principal al lui Marilyn, care lucra cu dr Greenso era dr Hyman Engelberg. Marilyn devenise deja expertă în arta de a face r< de medicamente de la doctori diferiți, care nu ştiau unul de altul, încât cei ti nu puteau să-şi dea seama ce medicamente lua. Când cerea confidențialitat unui doctor, Marilyn o obținea pentru că era celebră. Apoi îşi făcea un stoc . medicamente cât de mare putea, înainte ca doctorul să refuze să-i dea alte! Apoi căuta alt doctor. Greenson şi Engelberg au încercat să țină sub control ac< obicei, însă nu au aplicat cele mai bune metode. „Ideea era să nu-i spunt niciodată nu, când dorea o rețetă", spune Hildy Greenson, soția dr Ral, Greenson, „deoarece singurul rezultat obținut era că s-ar fi dus în altă parte facă rost de medicamentele respective, fără să-şi informeze medicii princip; i De fiecare dată când dorea un medicament nou, de obicei făcea rost de el". ' pare că această „idee" nu a dat roade. Lista de medicamente pe care le h Marilyn, spre sfârşitul anului 1961, este cutremurătoare.

După ce dr Greenson şi dr Wexler au diagnosticat-o cu schizofren paranoidă cronică, Marilyn Monroe a început să ia un somnifer numit torazin Pe atunci era un medicament nou, introdus în anii '50 pentru tratament schizofreniei. însă, dacă-1 lua, s-ar fi îngrăşat, iar acest lucru nu i-a plăcut. Da> nu mai lua torazină, slăbea rapid. însă, în acelaşi timp, îşi pierdea controln Când arăta în formă maximă, ca în ultimul ei film, Something's Got to Give, ace i lucru se datora faptului că renunțase la torazină. în mod cert, problemele pe cate le-a avut mai târziu pe platoul acestui ultim film din cariera ei indică faptul t nu mai lua medicamentul.

Marilyn mai lua analgezicul demerol şi antidepresivele HMC şi amytal, p< lângă doze mari de nembutal. Timp de foarte mulți ani luase nembutal ca s i

doarmă, deci în mod sigur se putea vorbi despre dependență. Dr Engelbei insistă că numărul maxim de pastile pe care i l-au prescris el şi dr Greenson a fost de 24 de pastile pe o rețetă. Cu toate astea, Marilyn consuma medicamentul ca pe bomboane, deci trebuie să-1 fi obținut din altă parte.

Marilyn lua şi Seconal şi nimeni nu ştia de unde făcuse rost de el. Mai muli lua şi clorhidrat pentru somn, iar dr Engelberg afirmă că nici el, nici dr Greenson nu i-au prescris niciodată aşa ceva. Engelberg a pretins că a fost uimit de număn; 1 de medicamente găsit în corpul lui Marilyn la autopsie, inclusiv clorhidrat, p<-care crede că Marilyn l-a cumpărat din Mexic, în călătoria pe care a făcut-o acol < chiar înainte să moară. După moartea ei, pe masa de toaletă a lui Marilyn s-an găsit 15 flacoane de medicamente.

în ciuda faptului că Engelberg i-a cerut părerea lui Greenson pentru toat somniferele pe care i le-a prescris lui Marilyn, nu a făcut acelaşi lucru şi în cazi altor medicamente. Dacă avea o infecție, de exemplu, şi avea nevoie de ie antibiotic, Engelberg nu-i cerea aprobarea lui Greenson. De asemenea, Marih făcea foarte des injecții cu vitamine, ca să-şi sporească rezistența împotriva răcelii şi a infecțiilor sinusurilor - probleme de sănătate cronice, în cazul ei. Uneori făcea câteva injecții pe săptămână. Spre sfârşitul anului 1961, Marilyn căpătase biceiul îngrijorător de a-şi face singură injecții. Multe persoane din jurul ei au observat că în geantă avea seringi şi sticluțe cu substanțe deja preparate - nu se ştie de către cine. O sursă foarte apropiată a actriței îşi aminteşte că substanța consta dintr-un amestec de fenobarbital, nembutal şi Seconal. „Marilyn o numea «o injecție cu vitamine»", spune sursa. "Cred că ştiu cine i-a dat combinația asta de medicamente, însă prefer să nu dezvălui numele, pentru că nu am o siguranță de 100%. Ceea ce ştiu este că după ce-şi făcea această injecție era terminată, nu mai era în stare să funcționeze."

Jeanne Martin îşi amintea că înainte de plecarea lor din casa lui Frank, pentru croaziera din august 1961, Frank a rugat-o să o ajute pe Marilyn să se îmbrace. Era prea dezorientată din cauza medicamentelor ca să reuşească singură. „A trebuit să aleg fiecare haină şi s-o îmbrac, la propriu", îşi amintea Jeanne. „O întrebam tot timpul: «Marilyn, te simți bine? Mie mi se pare că nu te simți bine». Ea se uita spre mine cu ochii pe jumătate închişi şi spunea «Oh, mă simt bine. Nu se poate mai bine.» Eram îngrijorată. Mă întrebam: cine îi dă toate

medicamentele astea? Ce doctor ar ține-o într-o astfel de stare? Era foarte... cum ă spun... pierdută."

în acel sfârşit de săptămână, Marilyn a băut destulă şampanie în fiecare eară, ca întotdeauna. Cu cât bea mai mult, cu atât era mai dezorientată şi mai gomotoasă. „A fost o seară atât de tristă", îşi aminteşte Jeanne Martin. „Nu i-am luat o clipă ochii de la ea, pentru că mi-era teamă că va aluneca şi va ădea. Nu puteți şti cât de dificil a fost; doar dacă ați fi cunoscut-o pe Marilyn i ați fi ştiut ce femeie minunată era, cât de drăguță era cu toată lumea. îmi oream să se simtă bine, însă în ziua aceea, la petrecere, mi-am dat seama că u se simțea bine. Nu se simțea bine deloc".

Gloria Romanoff, alt oaspete, îşi aminteşte: „Marilyn nu s-a simțit bine în impui acelei călătorii. Mi-e teamă că somniferele au dus-o la pieire. Biata de "a nu putea să doarmă dacă nu lua somnifere, atât era de dependentă. Era în tare să ia un pumn de pastile şi să le înghită pe loc. Apoi, alcoolul înrăutățea ucrurile".

Pe măsură ce se însera, Frank devenea tot mai supărat şi mai stânjenit de "omportamentul lui Marilyn. Unul dintre foştii săi asociați îşi aminteşte: ,yă spun

incer, Frank abia aştepta s-o dea jos de pe vas. îl făcea de râs. Mi-a zis: «Jur pe Dumnezeu, sunt gata s-o arunc de pe afurisitul ăsta de iaht». însă, la sfârşitul

ălătoriei, când deja debarcaseră, l-a chemat pe unul dintre asistenții săi şi i-a spus să o ducă la el acasă. Mai târziu mi-a spus că, atunci când a ajuns acasă, Marilyn dormea dusă pe canapea. A luat-o în brațe şi a mutat-o în dormitor. A dezbrăcat-o şi a învelit-o, iar ea a dormit tun toată noaptea. Era îngrijorat."

Când acelaşi asociat l-a întrebat pe Frank Sinatra dacă avea de gând să 1 se mai vadă cu Marilyn Monroe, el i-a răspuns: „Până acum scăpăm de orice al doamnă. însă cu aceasta... pur şi simplu, nu pot s-o fac."1

Ceea ce este mai interesant şi mai grăitor pentru această perioadă este c în ciuda nefericirii pe care o simțea, fotografiile publicitare făcute atunci c Marilyn, în special cele ale lui Douglas Kirkland, sunt, probabil, cele mai bin din cariera ei. Kirkland, care a fotografiat-o în noiembrie 1961, spunea desp ea că era „extraordinar de plăcută şi jucăuşă, ca o soră; nu m-a intimidat delo aşa cum credeam eu că se va întâmpla. A stat lângă mine, a râs des şi am vorl nimicuri şi m-a făcut să mă simt în largul meu. Eram tânăr şi nu ştiam cum s rog să-mi

pozeze pentru cadrele senzuale pe care speram să le obțin, însă ea mi uşurat munca, făcând o propunere: «Ar trebui să mă aşez pe pat şi să nu po altceva decât mătase albă». Am discutat despre detalii, iar Marilyn mi-a spus că dorea muzica lui Frank Sinatra şi şampanie Dom Perignon la rece." Nu a arăt niciodată la fel de bine ca în fotografiile lui Kirkland. (Şedința foto, din descrieri făcută ulterior de Kirkland, nu pare una platonică. Din povestea lui Kirklan. Marilyn a spus „cred că trebuie să rămân singură cu băiatul ăsta", i-a rugat j toți ceilalți să iasă din încăpere, apoi l-a invitat pe Douglas în pat cu ea. Cu toa: acestea, Douglas insistă că între ei nu s-a întâmplat absolut nimic, cu except; fotografiilor extraordinare care s-au născut în şedința foto cu pricina).

Pentru prietenii şi colegii lui Marilyn, felul în care era în stare să intre i pielea lui Marilyn Monroe când avea nevoie, în timp ce era atât de bolnavă psihi. rămâne un mister. Era ca şi cum îşi găsea fericirea în fața camerei, în posttn unei variante perfecte a propriei persoane. Restul - viața ei reală, cea pe cai. o trăia zi de zi - pălea prin comparație. Adevărul este că o modalitate rapid.i să redevină Marilyn Monroe era aceea de a renunța la torazină; asta a făcut, i 11

1 în februarie 1962, Frank Sinatra şi-a anunțat intenția de a se căsători cu Julii: Prowse. în turneul de promovare a celei de-a treia cărți de memorii, De ce eu Sammy Davis Jr. a afirmat că această logodnă a fost modalitatea prin care Fran s-a distanțat de Marilyn. „Marilyn era o femeie minunată, însă Frank avea pn mult de furcă cu ea", îşi aminteşte Sammy. „Peste noapte, Frank mă sună îmi spune că are o relație cu Juliet şi vrea să se însoare cu ea. Ştiam că într-nu fel treaba asta trebuia să aibă o legătură cu Marilyn; el încerca să se eliberez de ea".

„[Logodna Sinatra-Prowse] a înnebunit-o pe Marilyn", spune George Jacobs, a îndemnat-o să se uite în oglindă. Nu era bine că Juliet era cu 10 ani mai tânăi decât Marilyn; faptul că picioarele ei erau perfecte era şi mai rău. Atât Marilyn cât şi Ava [Gardner] nu erau deloc încântate de picioarele lor. Se plângeau că era prea scurte, prea groase. Probabil Marilyn a stat în fața oglinzii zile în şir, încercau zeci de perechi de pantofi cu toc, întrebând pe oricine îi ieşea în cale care dint i ele îi avantajează cel mai mult picioarele. Nimeni nu era mai afectat i! respingere, ca Marilyn".

Logodna lui Frank Sinatra cu Juliet Prowse nu a durat decât şase săptămâni.

acea perioadă. După părerea ei, câtă vreme era slabă şi senzuală... era Marilyn Monroe. După doar câteva luni, când reporterul Alan Levy a întrebat-o dacă este ericită, răspunsul ei a fost: „Hai să zicem aşa: sunt slabă. Şi pot să fiu veselă Dricând. Depinde de ocazie sau de compania în care mă aflu".

Şedinţele foto cu Douglas Kirkland dovedesc contrastul experienţelor cu Marilyn. Publicistul ei, Michael Selsman, povesteşte ce s-a întâmplat când el şi soţia lui, actriţa Carol Lynley, au mers să se întâlească cu Kirkland în apartamentul lui Monroe din Doheney, ca să vadă mostrele din şedinţa foto. ,Carol era însărcinată în luna a noua, putea să nască oricând", spune el. „Nu puteam şi nici nu doream s-o las singură acasă, aşa că am luat-o cu mine, în vizită la Marilyn", îşi aminteşte el. „Am bătut la uşă, iar Carol tremura lângă mine. MM a deschis uşa şi s-a uitat la Carol, pe care o cunoştea de pe vremea când avuseseră cabine alăturate la studio, şi a zis: «Tu poţi să intri», făcându-mi semn, «însă ea poate să te aştepte în maşină».

M-a luat prin surprindere şi, pe moment, n-am avut nici o reacţie. Carol şi cu mine am făcut un schimb de priviri şi am asigurat-o că mă întorc într-un sfert de oră." La un moment dat, celor doi li s-a alăturat Douglas Kirkland. Selsman continuă: „Orice alt actor cu care am lucrat ar fi folosit o carioca roşie ca să loteze un X pe negativele care nu-i plăceau, însă nu şi Marilyn. A luat o foarfecă ;i a tăiat toate negativele care nu-i plăceau, apoi le-a tăiat în fâşii şi mai subţiri ii le-a aruncat la gunoi. Această îndeletnicire complicată a durat trei ore, timp n care m-am ridicat de nenumărate ori să plec, însă Marilyn îmi poruncea ncontinuu să stau jos. A fost prima dovadă clară a potenţialului de cruzime al ui Marilyn Monroe. Doug i-a spus că negativele şi mostrele erau proprietatea ui şi că putea să aibă încredere că le va ţine sub cheie, dacă asta era dorinţa ei. \sta nu a tulburat-o în nici un fel. Bietul Doug! Spăla pe jos cu el. Doug spunea iDar asta îmi place», iar ea îi răspundea «Nu! Nu vreau să mă vadă nimeni aşa! >ar moartă.»'1

Amintirile lui Douglas Kirkland despre noaptea aceea sunt complet diferite. ,Da, a tăiat mostrele şi negativele în fâşii subţiri, iar chestia asta a fost de¬ranjantă", spune el. „De fapt, m-a şocat felul în care le-a tăiat. Cu toate astea, 1 explicat foarte clar ce credea ea că o avantajează cel mai bine, iar multe dintre :ele pe care le-a distrus nu erau bune. Era meticuloasă şi profesionistă. Dorea biografii de care să se poată bucura omul obişnuit. Sau, aşa cum mi-a zis când i

văzut un instantaneu care i-a plăcut foarte mult, «îmi place pentru că [Marilyn] irată ca o fată cu care un camionagiu şi-ar dori să fie [în pat]. Fata asta îi place inui om obişnuit.»"

„Totuşi, sunt de acord că era o persoană mai sumbră decât cea pe care o btografiasem cu o zi înainte", spune Kirkland. „Cu o zi în urmă fusese frumoasă, vie şi senzuală, însă 24 de ore mai târziu era schimonosită, obosită şi tulburată. A răspuns la sonerie cu o eşarfă pe cap şi ochelari de soare. Habar n-am ce se htâmplase într-o perioadă atât de scurtă de timp, care să-i schimbe atât de mult personalitatea, însă era total diferită. Şi totuşi credeți că am fost îngrozit? (am crezut că e îngrozitoare? Doamne iartă-mă, nu!

Absolut deloc. Nu, nu, nu. Până la urmă, era Marilyn Monroe."1

Dr Greenson preia controlul

La sfârşitul anului 1961, Marilyn Monroe a cumpărat o casă în valoare t aproximativ 77 000 dolari. îşi dorea o casă care să semene cât mai bine cu ca' dr Greenson şi a găsit-o. O căutase ceva vreme. Odată, ea şi Pat Newcon găsiseră o casă care-i plăcuse lui Marilyn foarte mult. Cele două stăteau lân; piscină şi discutau despre casă, când proprietara, o femeie, a ieşit afară, a privii pe Marilyn mult timp, apoi a zis: „Ştiu cine eşti! Ieşi afară imediat de | proprietatea mea!" La prima vedere, o astfel de ieşire nu avea nici o justificai dar este un indiciu al faptului că Marilyn era privită diferit de publicul ei. Exista oameni care o iubeau, dar şi oameni care o judecau. Cu lacrimi în ochi, Marih şi Pat au părăsit proprietatea.

Judecând după standardele showbiz-ului, casa cea nouă a lui Marilyn, cu ti dormitoare şi două băi, era surprinzător de mică; semăna cu o fermă, era o ca : cu un etaj de pe Fifth Helena Drive, în suburbiile oraşului Brentwood d California. Camera de zi era atât de mică, încât încăpeau în ea doar trei obiet1 de mobilier. Băile erau minuscule, la fel şi bucătăria. Pe scurt, părea t.u apartament mic, foarte modest. Avea piscină şi o grădină luxuriantă, i. a proprietatea era înconjurată de ziduri şi situată la capătul unei fundături. Pari i foarte intimă. Sub uşa de la intrare se afla o placă, cu inscripția CURSUM PERFICIO2. De-a lungul vremii, unii au tradus acest moto latinesc prin „Căl.i toria mea se termină aici", făcând aluzie la o presupusă dorință a lui Marih n

1 Charles Casillo, specialist în biografia lui Marilyn Monroe, a descris, probabil cel mai bine situația: „Cu siguranță, Michael Selsman nu a fost deloc inspirat cai" I a adus-o pe Carol Lynley acasă la Marilyn, neinvitată. Imaginați-vă! Să aduci . • actriță mai tânără, superbă (de la acelaşi studio) la o întâlnire privată ca să discuți fotografii publicitare cu Marilyn Monroe? în plus, Carol era însărcinată! El şiu că Marilyn nu putuse avea copii. Judecată proastă, decizie proastă. La fel, poan că nu a fost atât de îngrozitor faptul că Marilyn a distrus negativele, tăindu-le n bucăți. Dacă era vorba de altă vedetă, ar fi fost suficient să le marcheze cu un cu o carioca. în cazul lui Marilyn, orice rest care avea legănată cu ea era de valoaa şi, la un moment dat, avea să fie exploatat. Nimeni nu înțelegea acest lucru ni n bine decât Marilyn însăşi. Priviți ce s-a întâmplat cu negativele fotografiilor cai nu-i plăceau, făcute de Bert Stern. La puțin timp după moartea ei, el le-a d i publicității, cu toate că erau zgâriate şi marcate cu x! Mulți ani după acei fotografiile respective au fost retuşate digital, astfel încât orice urmă a respingi lor a fost ştearsă pentru totdeauna."

2 Merg pe drumul meu, lb. lat. (n.tr.)

de a se sinucide, care a făcut-o să aleagă această inscripție ca să trimită un mesaj. Cu toate acestea, traducerea literală este „Am terminat drumul" şi a fost folosită pe uşile caselor europene multă vreme, ca o formulă de a le ura oaspeților bun-venit. Acea placă a fost montată când a fost construită casa, cu aproximativ 30 de ani înainte să o cumpere Marilyn. Ea spunea că abia aştepta să decoreze casa cu mobilă în stil mexican, pe care spera să o cumpere în timpul călătoriilor sale în Mexic. în ciuda faptului că a cumpărat casa, spre sfârşitul anului Marilyn era într-o stare îngrozitoare. Suferise o cădere psihică şi părea că nu mai are şanse să-şi revină. îşi planificase să apară în fața camerelor, în 1962, cu un film nou, Something's Got to Give, însă nu era deloc interesată de proiect. Deşi în trecut se simțise mai mult sau mai puțin bine, iar starea ei emoțională părea stabilizată când a stat la New York cu sora ei vitregă, Berniece, la Los Angeles nu se simțea deloc bine. Apropiații din cercul ei, care nu erau la curent cu diagnosticul, au dat vina pentru această schimbare pe terapia continuă pe care o făcea cu dr Greenson. Se afla în compania lui aproape în fiecare zi. Apoi, Seara, lua de multe ori cina cu familia Greenson. Uneori, rămânea la ei peste noapte. Fără îndoială, cea mai mare problemă cu care se confrunta dr Greenson erau stricăciunile aduse imaginii sale de unele sfaturi pe care le dădea şi de

comportamentul său. Unele dintre acțiunile lui erau ciudate, dădeau de îănuit şi nu-1 puneau într-o lumină prea bună. De exemplu, iată o întâmplare rrăitoare:

Unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Marilyn era Ralph Roberts, actor şi maseurul ei personal, poreclit „Rafe". Fiind atât de apropiat de Marilyn, l-a rugat 5ă vină la Los Angeles cu ea. îl considera un frate. într-o zi, dr Greenson a inunțat-o că Roberts trebuia dat afară. „Sunt prea mulți Ralph în peisaj", i-a zis tl lui Marilyn. Ea nu-şi putea crede urechilor. „Este unul dintre cei mai buni jrieteni ai mei", a protestat ea. „Nu mă interesează, trebuie dat afară, Marilyn", a zis Greenson. „Dar îl strig Rafe, nu Ralph", a spus ea, devenind Sterică. Se pare că a crezut că problema era numele identic, nu prezența lui. Rafe! Rafe!" zicea ea încontinuu. Greenson a încheiat: „Nu mă interesează cum i spui. Eşti mult prea dependentă de el". în acea noapte, Marilyn i-a spus lui lalph că trebuia să se întoarcă la New York. După cum povestesc cei care o îunoşteau cel mai bine în acea perioadă, a plâns toată noaptea. Simțea că e leajutorată, că nu putea face nimic ca să-1 păstreze pe Ralph; atât de mult se >aza pe dr Greenson.

Un alt exemplu grăitor pentru caracterul posesiv al dr Greenson față de Marilyn poate fi găsit într-o scrisoare pe care el i-a scris-o unui coleg, în mai 1961: „Mai presus de toate, încerc s-o ajut să nu mai fie atât de singură şi, deci, iă-şi găsească refugiul în medicamente sau să aibă relații cu oameni foarte Jistructivi, care se vor angaja într-un fel de relație sadomasochistă cu ea. Aşa >rocedezi cu o adolescentă care are nevoie de îndrumare, atitudine prietenească i hotărâre, iar Marilyn pare să se descurce foarte bine. Pentru prima oară a zis :ă abia aşteaptă să vină la Los Angeles, pentru că poate să vorbească cu mine.

Desigur, asta nu înseamnă că nu renunță la câteva şedințe ca să meargă în Pa Springs cu dl F. S. [fără îndoială, Frank SinatraJ. îmi este la fel de necredincio; cum îi este un copil unui părinte".

Pare veridic faptul că Marilyn se simțea predispusă să-i împărtăşească Greenson poveştile ei amoroase, ca şi cum acesta ar fi avut dreptul să o judec De exemplu, în martie 1961, i-a trimis o scrisoare în care i-a descris „un fii cu cineva căruia nu i-a dat numele. I-a spus că bărbatul nu a fost egoist în p dar că ştia că Greenson nu ar fi fost de acord cu relația lor. De-a lungul anif mulți reporteri au presupus că se referea la unul dintre frații Kennedy. însă n este posibil să se fi referit la Frank Sinatra.

Situația devenise şi mai stânjenitoare pentru apropiați, din cauză că n< avocat al lui Marilyn era Mickey Rudin, cumnatul lui Ralph Greenson. Rudin <. şi avocatul lui Frank Sinatra şi, în plus, Greenson era şi doctorul lui Sinatra, „i ce Dumnezeu l-a ales Sinatra pe Greenson ca terapeut, ştiind că stai celuilalt pacient celebru al său, Marilyn, era un mister pentru toată lumea?", întreabă unul dintre prietenii de atunci ai lui Marilyn. „Situația era terifian Oriunde te uitai, apărea numele Greenson."

Pat Kennedy Lawford a fost una dintre persoanele care nu au sprijinit relai lui Marilyn cu dr Greenson şi şi-a spus părerea în timpul unui prânz cu Marih Joseph, tatăl ei, suferise un atac cerebral în toamna anului 1961, iar ea accep cu greu faptul că tatăl ei, plin de viață, paralizase. Marliyn şi Pat plănuiseră i bea ceva şi să discute la restaurantul Beachcomber din Malibu, unul dini < localurile preferate ale lui Pat. în 1955, după ce l-a născut pe Christopher, < oprise acolo cu Peter să sărbătorească, în timp ce se întorceau acasă. L-au atl pe copil în bar, în coşul lui, au comandat două cocktailuri martini seci şi au băi a Fusese o zi fericită, de-a dreptul nebună. Şi totuşi, în ziua în care a luat ma a cu Marilyn, Pat era tristă şi melancolică. Pat Brennan, care li s-a alăturat cel' >i două, a spus că Pat plângea din cauza tatălui ei, iar Marilyn o privea cu un a. i aproape distant.

„îți iubeşti tatăl?" a întrebat-o Marilyn pe Pat, care a fost şocată de întrebau „Bineînțeles că-1 iubesc!", a răspuns Pat.

„Dr Greenson spune că nu am nevoie de tată. Tații sunt opționali, nu toai.i lumea are tată", a spus Marilyn.

Dacă Marilyn încercase s-o consoleze pe Pat, în mod sigur nu reuşise. Pui i simplu făcea asociații libere în conversație, fără să aibă prea multe în minte. ASM nu era una dintre zilele bune ale lui Marilyn.

„Te vezi prea des cu tipul ăla", a răspuns Pat cu răceală; „parcă te-a vrăjii

„Dar îmi este ca un tată", a mărturisit Marilyn, „şi am încredere în el că i u va spune nimănui".

„Ce să spună?", a întrebat Pat.

Marilyn îi mărturisise mai demult lui Pat nevoia ei să-şi „linişteas i mintea" şi credea că Pat ştie despre ce vorbeşte. „Că semăn cu mama", a spus Marilyn.

Fața lui Pat s-a înăsprit. Mai târziu avea să spună că s-a gândit că Greenson convinsese pe Marilyn că starea ei era suficient de gravă încât să vină

la terapie e termen nedefinit. „Ascultă-mă", a zis Pat, după cum povesteşte Brennan. □mul ăla nu ştie ce vorbeşte. Mama ta este o femeie foarte bolnavă".

„Şi eu sunt la fel", a zis Marilyn scurt.

Intre cele două se aşternu liniştea. Pat Brennan a privit scena fără să scoată vorbă. S-au privit lung, până când Marilyn a început să plângă. „Să nu te superi e mine", a spus ea, în timp ce-şi strângea lucrurile.

„De ce să mă supăr? Stai jos, unde pleci?"

„Atât te rog, nu te supăra pe mine. Nu pot să suport asta."

Marilyn s-a îndreptat către uşă, iar cele două Pat, Lawford şi Brennan, au irmat-o. Au ajuns-o în fața restaurantului şi era încă supărată. Pat Kennedy awford a îmbrățişat-o.

„E numai vina nenorocitului ăluia de doctor".

„Nu e adevărat. Dar nu e nici vina mea", a spus Marilyn.

„Hai să vorbim despre asta", a insistat Pat.

„Nu, v-am supărat pe amândouă", a spus Marilyn. Le-a sărutat pe amândouă n grabă, apoi a privit-o în ochi pe Lawford şi i-a zis: „îți jur, nu e vina mea".

Marilyn, aflată încă o dată în pragul unei căderi nervoase, a pornit apoi spre naşină, iar cele două femei au rămas pe loc, încercând să înțeleagă ceea ce ocmai se întâmplase.

Eunice Murray

Dr Ralph Greenson l-a înlocuit pe celălalt Ralph din viața lui Marilyn, Ralph loberts, cu cel mai straniu personaj care a intrat vreodată în peisaj; acesta a fost îcă un motiv să fie ponegrit de biografi. Personajul respectiv era Eunice Murray, i femeie de 59 de ani, lipsită de gust, cu ochelari, cu o personalitate ştearsă, care e autodeclara „asistentă medicală", dar nu avea nici un fel de pregătire în omeniu. Avea un chip sever şi trăsături dure. Marilyn nu mai avusese parte de limeni de acest fel, de la Ida Bolender încoace. Totuşi, diferența dintre cele două ra că Ida era o persoană foarte caldă, dincolo de învelişul exterior reținut, în mp ce Eunice nu avea aşa ceva sau, cel puțin, nimeni din jur nu a putut să-şi ea seama vreodată că ar fi o persoană deosebită. Deoarece Eunice „se pricepea a treburile casei", a devenit însoțitoarea lui Marilyn, spre marea dezamăgire a unoscuților actriței. Uneori petrecea noaptea la ea, alteori nu.

Prietenii şi colegii li considerau că tot ce făcea Marilyn acasă, în timpul ei liber, ajungea imediat a urechile lui dr Greenson, din cauza lui Murray. într-adevăr, după părerea lor, jreenson avea un spion nou în casă. Chiar şi publicistei lui Marilyn, Pat Newcomb, are nu obişnuia să facă valuri şi era de acord cu aproape toate hotărârile luate pre binele lui Marilyn, i s-a părut că este ceva în neregulă cu Murray. Din cauză că îi era frică de ea, nu voia să se afle în preajma ei. „Se tot uită la mine c privire ciudată şi nu-mi place deloc", i-a spus Pat lui John Springer.1

Cu toate acestea, în apărarea lui Greenson poate fi invocată convingerea că Marilyn trebuia să fie monitorizată cât de mult. Nu-i păsa dacă lăsa impre că o spionează pe Marilyn cu ajutorul lui Eunice Murray, câtă vreme ştia ce făi pacienta lui în fiecare zi.

„Am auzit că [Murray] vorbea tot timpul la telefon şi-i dădea informai spune Diane Stevens, care venise la Los Angeles cu John Springer pentru întâii de afaceri. „Marilyn nu putea să aibă oaspeți fără ca Greenson să ştie cine er. cât au stat şi ce doreau. Această femeie trăgea mereu cu ochiul pe la colțui lua notițe pe care le transmitea doctorului. La un moment dat, am cunoscm Trebuia să las nişte acte acasă la Marilyn, iar când am ajuns, Eunice mi-a dese uşa. «Cine eşti?» m-a întrebat ea pe un ton poruncitor. «De ce nu te-am mai vă. pe aici până acum? Cu ce treabă ai venit?» Of, Doamne, am fost oripilată atitudinea ei. Mi-am zis: e menajeră. Ce drept are ea să vorbească pe tonul ăs; Aşa că i-am răspuns: «Cine eşti tu? De ce nu te-am mai văzut pe tine pe aici pa acum? Cu ce treabă ai venit tu aici?» S-a uitat la mine cu o privire furioasa mi-a închis uşa în nas. I-am spus lui John ce se întâmplase, iar el a zis: «Oh, 11 în ce s-a mai băgat Marilyn acum?»"

La sfârşitul anului 1961, dr Greenson a scris în dosarul său despre ceea el numea „o reacție depresivă severă" la ceva ce se întâmplase în viața 1 a Marilyn. Nu a menționat clar ce se petrecuse.

„Mi-a spus că vrea să se retragă din industria filmului, să se sinucidă en Desigur, nu e de bine când un psihiatru se obişnuieşte atât de mult să audi amenințările unui pacient cu sinuciderea, încât adaugă un „etc." în însemnările s,;1 > despre el; asta înseamnă că mai auzise asemenea lucruri şi în trecut. „A trebuii i angajez asistente care să stea în apartamentul ei 24 de ore din 24", a scris el, i să țină sub control strict medicamentele pe care le lua, pentru că am

considerai i i prezenta risc de suicid. Marilyn s-a luptat cu aceste asistente, astfel că, după câtc\. i săptămâni, a fost imposibil să mai păstrăm vreuna."

După ce i-a auzit vocea la telefon, DiMaggio a considerat că e mai bine a vină la Los Angeles să petreacă sărbătorile de Crăciun cu Marilyn. Ea a fo.i bucuroasă să-1 vadă. Deşi uneori Joe era foarte dificil, ea ştia că o iubeşte şi < simțea în siguranță în brațele lui. „Trecuseră doar 30 de minute de când sosise iar Joe şi-a dat seama că starea lui Marilyn se înrăutățise vizibil", spune prietena lui Joe, comentatoarea sportivă Stacy Edwards. „Din secunda în care a văzui 11 pe Murray, Joe a ştiut că nu e în regulă. Din ce mi-a povestit mie, i-a zis In

1 Iată o întâmplare binecunoscută în care apar Newcomb şi Murray: în ultimi luni de viață ale lui Marilyn, Eunice Murray i-ar fi spus: „Pat Newcomb a răspân. în tot oraşul zvonul că este prietena ta cea mai bună". Cu geniul ei ciudat, Mari! i-a răspuns: „Eunice, dacă ar fi prietena mea cea mai bună, nu ar trebui să spin asta tuturor". Bineînțeles, indiferent cât de interesantă ar fi povestea, e drepi provine de la Eunice Murray, iar ea şi Pat nu se plăceau reciproc.

iunice «nu vreau ca tu să ştii ceva despre mine sau despre ceea ce fac. Lucrezi lentru Marilyn, dar nud eşti prietenă. Şi nu eşti prietenă nici cu mine. Dacă era upă mine, tu nici nu ai exista.» A fost foarte sincer cu ea. Sunt sigură că a avut tiuite de povestit despre el lui Greenson."

Joe a vrut să se asigure că ziua de Crăciun avea să fie una fericită pentru rtarilyn. A cumpărat un brad mare de Crăciun şi l-a împodobit pentru ea. A fost >e cât de romantic şi de atent îi stătea în putință, a făcut tot posibilul ca acea i să fie deosebită. A cumpărat cadouri şi le-a dat la împachetat la magazin. „Mi-a pus că a fost o zi minunată", îşi aminteşte Stacy Edwards. „Iar Marilyn părea ă se simtă bine, chiar dacă nu era foarte entuziasmată. Sunt destul de sigură ă Eunice nu era prezentă, dar nu ştiu unde s-a dus sau, mai bine zis, unde a rimis-o el. Totul a mers bine... până în acea seară, în orice caz."

Un pic mai devreme, în acea zi, Marilyn l-a anunțat pe Joe că luau cina cu... amilia Greenson. Joe nu-1 cunoscuse încă pe doctor, însă din câte i se povestise lu-l aprecia prea tare. Cu toate astea, era nerăbdător să îl întâlnească şi să ajungă ingur la nişte concluzii. Nu i-a luat prea mult. Joe a considerat întotdeauna că latasha Lytess avusese prea multă influență în viața lui Marilyn şi credea acelaşi licru despre Lee şi Paula Strasberg. Totuşi, în seara aceea, după

doar 30 de ninute în care a privit-o pe Marilyn comportându-se ca şi cum Ralph Greenson ir fi fost tatăl ei pierdut, iar familia lui, familia pe care nu o cunoscuse niciodată, oe DiMaggio a spus să i se făcuse rău de la stomac. „Ştii cum e când eşti într-o maşină cu cineva, iar acest cineva trece pe roşu şi ştii că se va întâmpla un ccident, dar nu poți să faci nimic, pentru că nu eşti tu la volan?" a întrebat-o ie Stacy Edwards. „Aşa m-am simțit eu în noaptea aia. M-am simțit ca şi cum tarilyn era pe cale să aibă un accident, dar eu nu mă mai aflam demult în caunul şoferului... şi nu puteam să fac nimic."

Nu numai Joe era îngrijorat pentru Marilyn. Nici alții, care nu ştiau nimic de oala ei, nu înțelegeau comportamentul ei. Diane Stevens, care lucra pentru John pringer, îşi aminteşte: „La începutul lui 1962, auzeam prin birou doar comentarii e tipul «nu se simte bine», «se poartă ciudat», «ce s-a întâmplat cu ea?»"

„Pat Newcomb şi Michael Selsman, pe vremea aceea un publicist tânăr, erau ei care se ocupau de ea, din biroul companiei Arthur P. Jacobs. Marilyn îi plătea U 250 de dolari pe săptămână, cu aproape 50 de dolari mai mult decât îi plătea rmei lui John Springer. Din când în când, trebuia să organizăm o conferință e presă, iar acest lucru nu era simplu. Marilyn devenise dificilă şi certăreață. Iacă o convingeai, reuşeai să te înțelegi cu ea. însă problema era să o convingi. >e exemplu, avea stabilit un interviu şi, pur şi simplu, nu apărea. Devenise un bicei să întârzie, dar să nu vină deloc era ceva nou. în plus, spunea lucruri îarte ciudate. De exemplu, a spus odată că motivul pentru care a cumpărat casa ea nouă a fost că-i amintea de orfelinatele în care crescuse. După ce-şi petrecuse nare parte din ultimii 10 ani plângându-se de orfelinatele în care fusese bandonată - şi, apropo, cred că a fost vorba de un singur orfelinat - această emarcă părea mai mult decât stranie. Se zvonea că e bolnavă, că e dependentă He droguri. îmi era teamă."

PARTEA A VIII-A

Familia Kennedy

în stilul familiei Kennedy

una ianuarie a anului 1962 se apropia de sfârşit. în acea perioadă, Pat Kennedy Lawford i-a spus lui Marilyn Monroe: „Trebuie neapărat să-1 cunoşti". „Nu vei mai întâlni pe nimeni ca fratele meu." Vorbea despre ațele ei, Bobby, care în acea perioadă era procurorul general al SUA. Un lucru e sigur: ori de câte ori avea ocazia să se afle în preajma familiei nnedy, Marilyn profita de ea. A fost mult mai interesată de politică decât dea lumea. în cele ce urmează, redăm o scrisoare remarcabilă pe care i-a resat-o jurnalistului Lester Markel, un editor de la New York Times, pe care cunoştea şi cu care a avut discuții interesante despre politică. A fost scrisă ainte de nominalizarea lui JFK drept candidat al Partidului Democrat la egerile prezidențiale din SUA:

Dragă Lester,

încă stau în pat şi până acum m-am gândit la toate, chiar şi la tine. Despre nversația noastră recentă despre politică: retrag tot ce am spus, când am zis că

avem de unde să alegem. Ce zici de Rockefeller? în primul rând, e republican, şi ziarul vostru, iar în al doilea rând, mai interesant, este mai liberal decât ijoritatea democraților. Poate că el ar putea să candideze? Cu toate astea, în acest

ment, este posibil ca Humphrey să fie singurul. Dar, cine ştie, din moment ce este m greu să afli detalii despre el (nu mă gândesc la nici un ziar, în mod special!).

igur, Stevenson ar fi putut să reuşească dacă ar fi vorbit şi cu altcineva, în afara jfesorilor. De asemenea, nu a mai existat nimeni ca Nixon înainte, pentru că restul "car aveau suflet. în mod ideal, William Douglas ar putea să fie cel mai bun

şedințe, însă a divorțat, deci nu ar avea şanse să fie ales; am o idee - cum ar â fie Douglas preşedinte, iar Kennedy vicepreşedinte; astfel, catolicii care nu l-ar votat pe Douglas ar vota, totuşi, datorită lui Kennedy, deci n-ar mai conta dacă ouglas] este sau nu divorțat! Apoi, Stevenson ar putea să fie secretar de stat.

Este adevărat că mă aflu destul de des în clădirea în care este redacția voastră, să merg la şedințele cu minunatul meu doctor [aici se referă la psihiatrul

ei, dr arianne Kris], după cum ți-au spus deja spionii tăi. N-aş vrea să mă vezi până nd nu port blana mea de leopard somalez. Vreau să te gândeşti la mine ca la un imal de pradă.

Cu drag şi sărutări, Marilyn

P.S.: sloganuri pentru sfârşitul anilor '60 „Nix on Nixon" („Nimic pentru Nixon") „Over the hump with Humphrey" („Peste hop cu Humphrey") „Stymied with Symington" (Jntr-o situație dificilă, împreună cu Symingtoi „Back to Boston by Xmas - Kennedy" („înapoi la Boston înainte de Crăcim Kennedy")

înapoi la Boston înainte de Crăciun? Se pare că Marilyn, care se înregistra ca simpatizant democrat, nu prea credea că JFK ar fi putut câştiga alegerile. < toate astea, era destul de informată şi deținea cunoştințe suficiente încât să ai o părere, fiind capabilă să-şi susțină punctul de vedere în orice conversație subiect politic. De asemenea, pe măsură ce se cunoşteau mai bine, ea şi 1 aveau discuții îndelungi despre drepturile civile, un subiect care o pasiona Marilyn. Se vedea pe sine în cei dezavantajați şi începuse să-şi dea seama că I şi dinastia Kennedy îi împărtăşeau idealurile. Când cele două discutau des| felul în care evenimentele internaționale se reflectau în presă, Marilyn era părere că subiectele importante care ştirbeau renumele SUA - cum ar fi um revolte care aveau loc în zonele urbane - nu aveau parte de suficientă aten i în presă, pe prima pagină. „Uneori am impresia că guvernul conduce presa", a spus lui Pat de față cu nişte prieteni. „N-am încredere în nimic din ce citesc." hi nu se ruşina de faptul că Marilyn Monroe socializa cu persoanele din cercul i pentru că o considera pe Marilyn o femeie inteligentă. Lui Pat îi plăcea să o ai! a în vizită când erau prezenți şi frații ei, pentsu că ştia că Marilyn nu avusese <> familie adevărată. îi făcea plăcere şi era bucuroasă să împărtăşească viața ei !< familie cu noua prietenă.

După cum se ştie prea bine, familia Kennedy erau un clan aspru, devotați .11 totalitate unii altora. Se pare că, atunci când nu conduceau țara, se simțeau foarte bine în casa lui Peter şi Pat. Un scriitor spunea, la un moment dai „Problema familiei Kennedy este că nu au nici o problemă". După cum şt nu astăzi, nici vorbă de aşa ceva; însă, în 1961 păreau să nu aibă probleme, în ochi celor din jur. „Acum faci parte din familia Kennedy", i-a spus Pat lui Marilyn 1.1 puțină vreme după ce s-au cunsocut. Pat nu spunea aşa ceva cu uşurință. I >e exemplu, când JFK a fost ales candidat al Partidului Democrat pentru alegerile prezidențiale, familia Kennedy trebuia să urce pe scenă alături de el, la conveni ia

de la Los Angeles, organizată la Coliseum. Când Peter Lawford a pornit spu-scenă împreună cu ceilalți membri ai familiei, Pat l-a oprit: „De fapt, tu nu e n un adevărat Kennedy", i-a spus ea, „deci nu cred că e corect". JFK auzi e schimbul de replici şi a oprit-o pe sora lui: „Este căsătorit cu tine, deci ast I transformă într-un Kennedy, nu crezi?", a întrebat-o el. Ea a dat din umeri. „1 afară de asta, este un actor celebru, care arată bine", a adăugat el, făcându-i ochiul lui Peter. „Deci, în mod sigur avem nevoie de el pe scenă." Bietul Pel :

MARILYN MONROE ,

4

Băduse şi testul pentru cetățenie, ca să devină cetățean american şi să poată vota (entru JFK. Dacă Pat încă nu se gândea la el - propriul soț - ca la un Kennedy, nseamnă că era de-a dreptul vrăjită de Marilyn ca să îi acorde un astfel de titlu.)esigur, lui Marilyn îi plăcea grozav să se afle în preajma membrilor familiei Cennedy: voioşia lor, concurența intensă între ei, amploarea aparte a tuturor Krțiunilor pe care le întreprindeau... copiii mulți, mai mulți decât putea ea număra, i nenumărații câini. Familia Lawford avea întotdeauna cel puțin şase câini pe iroprietatea lor, urmărind echipele Kennedy şi lătrând după ele, în timp ce jucau btbal american pe plajă. Din cauză că Pat avea o alergie gravă la animale, nu e apropia de câini. Peter îi ignora, în marea majoritate a timpului. După părerea ui, erau doar o parte din decorul impunător care-1 înconjura. Cu toate astea, rtarilyn s-a ataşat de câini şi a avut grijă să li se facă baie şi să fie bine hrăniți iri de câte ori venea în vizită. „De ce nu? Sunt ca nişte copii", i-a spus lui Pat.

„A, da?", riposta Pat. „Copiii nu fac caca pe covoarele mele albe, nu-i aşa?"

în acea vreme, petrecerile date de Pat şi Peter în casa lor din Palisades Beach load nr. 625, din Malibu (astăzi, Pacific Coast Highway) deveniseră deja celebre. Iasă fusese construită de Louis B. Mayer, în 1926, şi era o minunăție, o onstrucție din marmură cu tencuială de ghips, în stil spaniol-mediteraneean. i fost ridicată pe piloni de aproximativ 9 metri înălțime, ca să nu fie luată de n val de reflux (deşi aşa ceva nu s-a întâmplat în Santa Monica, până acum), ereții aveau 30 cm grosime, ca să se păstreze răcoarea în casă, în timpul verii. !ea mai impresionantă era camera de zi uriaşă, cu pereții curbați, cu ferestrele rientate spre ocean şi cu balcoane din fier forjat, spre care se deschideau lasvanduri. în

casă existau 13 băi pavate cu marmură şi onix, însă doar patru ormitoare. Pe proprietate exista şi o piscină de aproximativ 15 metri lungime, 1 apă în permanență încălzită şi strălucitoare. De la stradă se intra direct, pentru [nu exista poartă şi nici un alt fel de intrare securizată; se afla chiar lângă Utostradă.

în spatele corpului principal al reşedinței se afla plaja Sorrento, o plajă opulară datorită turneelor de volei. Valurile loveau faleza zi şi noapte, iar fluxul rjucea din largul oceanului cantități enorme de alge brune. Copiii familiei awford aduceau adesea alge acasă, ca să se joace cu ele în dormitor, spre ezamăgirea lui Pat, care era o femeie pretențioasă.

Vecinii familiei Lawford erau, pe o latură a proprietății, actorul Jeffrey Hunter familia lui. Pe cealaltă latură se afla o proprietate pe care nu se construise imic, după ce fusese demolată casa. Pat a glumit cu Marilyn, spunându-i că a rdonat să fie aruncată casa în aer, când a aflat că o cumpărase o familie de îpublicani. Cel puțin, lui Marilyn i se păruse că Pat glumea.

Matthew Fox era prietenul lui Steele, fiul lui Jeffrey Hunter. în 1961, cei doi ăieți aveau 8 ani. Fox îşi aminteşte: „Petrecerile organizate de familia Kennedy rau unice. Ei aveau stil. Ştiau cum să dea o petrecere. Uneori făceau grătare upă-amiaza, iar mie îmi plăceau grozav. Dacă dormeam peste noapte la Steele, treceam pe acolo doar ca să-mi bag nasul. Odată, am văzut-o pe Angie Dickin făcând plajă în bikini şi am fost atât de încântat, încât cred că am avut pen prima oară o erecție. Dna Lawford - Pat - era mereu pe plajă, jucându-se mingea cu fratele ei, preşedintele. Şi Bobby era acolo. Şi Teddy. Venea şi Ji Garland şi dansa twist pe plajă, în picioarele goale, beată criță. Veneau şi Fr, Sinatra cu Dean Martin, Sammy Davis şi Peter Lawford, care se plimbau pe pl şi fumau țigară de la țigară şi aruncau chiştoacele în ocean ca şi cum ar fi , «La dracu cu Mama Natură. Din punctul nostru de vedere, lumea întreag scrumiera noastră». Şi mai era şi Marilyn. După 1961, venea foarte des act O vedeam pe frumusețea asta blondă de la distanță şi dădeam fuga să mă la ea de aproape."

Fox îşi aduce aminte de Marilyn ca fiind „cea mai frumoasă femeie... ; zeiță, pe care am văzut-o vreodată", când stătea pe plajă şi-şi acoperea ochi; să se ferească de valuri şi nisip. îşi aduce aminte de ea mergând pe nisi fierbinee cu câinii lui Pat şi oprindu-se să admire oceanul de un albastru profu plin de spumă. Uneori arunca mingea în apă şi țipa de plăcere, când unul dii câini o recupera şi i-o aducea înapoi.

„într-o zi, am mers pe plajă cu aparatul meu foto Brownie şi am întreba - dacă pot să-i fac o fotografie", continuă Matthew Fox. „A spus: «O, nu! Nu asi. Nu sunt machiată şi nici măcar nu arăt ca Marilyn Monroe. Vino mâine şi c fiu pregătită pentru poză.» Aşa că m-am întors a doua zi, cu aparatul 1< fotografiat. Era aranjată ca şi cum s-ar fi pregătit pentru filmări: rimei din lui • ruj roşu, păr coafat - era Marilyn întreagă. I-am spus: «Uau! Ce frumoasă eşi i' Mi-a răspuns: «Am făcut toate astea pentru tine, Matty, aşa că hai să facem pe a vrei?» Asta am făcut. Am făcut câteva fotografii cu ea, apoi Pat ne-a făcut o p< /. împreună. După aceea, Marilyn m-a sărutat pe frunte şi a zis: «întoarce-te pi-.n vreo 20 de ani şi vom fi prieteni şi mai buni, bine?» Apoi mi-a făcut cu ochi a şi s-a întors în casă. Mi-am spus atunci: «Of, Doamne, m-am îndrăgostit / Marilyn Monroe». Mi-am dat seama atunci că majoritatea oamenilor nu aven parte de astfel de experiențe."

Marilyn şi Bobby

La începutul anilor '60, una dintre cele mai mari probleme pe care le a \ e. Pat Kennedy Lawford era reputația ei şi a lui Peter. Peter şi prietenii săi din Pack folosiseră atât de des casa ei drept adăpost pentru aventurile lor cu femeik încât s-a găsit unul mai deştept care s-o poreclească „High Anus Port"1. Jeanu Martin, prietenă bună cu Pat, a spus: „Chiar nu ştiu ce era în mintea lui Pena Cum a putut să-i pună pe el şi pe Pat în această poziție? Asta a fost întotdeanu un mister pentru mine. Nu era un bărbat neglijent, însă să-i facă una ca a i soției sale..." Când a auzit porecla, Pat s-a simțit jenată. Nu prea avea ce să fa

1 „Promontoriul Sexului" (n.tr.)

ațele ei, Jack, era preşedintele SUA, iar dacă el dorea să se întâlnească acolo femei, când venea în oraş, ea nu putea să facă altceva decât să-i permită asta. ineînțeles, Pat ştia despre ce e vorba", spune George Jacobs. „Se resemnase, nsă] cu siguranță ura faptul că JFK folosea casa ei drept bordel."1

Sigurul lucru pe care Pat putea săd facă, ca să păstreze onoarea casei, era dea din când în când o petrecere elegantă, de obicei cu ocazia vizitelor lui bby şi Ethel. Nu-şi aminteşte nimeni de vreo petrecere dată în onoarea lui JFK Jackie, din cauză că atunci când JFK venea pe Coasta de Vest, prefera să vină ngur; prezența ei, de obicei, îl stânjenea. Ultima întrunire a clanului Kennedy ganizată de Pat avea să aibă loc pe 1 februarie 1962. Din nou, Pat avea să fie zdă pentru

Bobby şi Ethel, care se aflau la Los Angeles pentru prima etapă ntr-un tur al bunăvoinței, prin 14 state.

Evenimentele care au avut loc înainte de această petrecere dovedesc moti¬le care au determinat apariția zvonurilor despre Marilyn şi Bobby. înainte de eastă seară, Marilyn, care întotdeauna era ea însăşi un subiect interesant, şi-a trecut cel puțin două săptămâni sunându-i, printre alții, pe Danny Greenson ul doctorului), Jeanne Martin şi Henry Weinstein (producătorul filmului mething's Got to Give), ca să le spună minunata veste: „Am o întâlnire cu bby Kennedy".

Henry Weinstein îşi aminteşte: „Marilyn mă sună într-o zi şi îmi spune că are întâlnire foarte importantă cu un om foarte important. Şi că voia să-i spun ce cruri poate să aducă în discuție în fața lui şi ce întrebări să-i pună ca să-1 presioneze. I-am spus: «Bine, dar cine este bărbatul? Trebuie să ştiu, ca să mă

dese la subiecte pentru tine». Ea mi-a răspuns: «E vorba de Bobby Kennedy».

înmărmurit. «Vorbeşti serios?», am întrebat-o. «Da», a zis ea, «am o întâlnire Bobby Kennedy». Aşa că i-am zis: «Bine; gândeşte-te că ne aflăm în mijlocul 'scării pentru drepturile civile, aşa că poți să-1 întrebi ce măsuri ia ca să calmeze •oițele, ce părere are despre Martin Luther King şi alte lucruri asemănătoare.»"

în anii care au urmat, sursele care au susținut că Marilyn le-a spus că „se âlnea" cu Bobby Kennedy nu mințeau. Se pare că ea mințea. în acest caz, în

d sigur nu era vorba de o întâlnire. Era vorba despre o cină în casa lui Pat,

ea era pe lista de invitați. Cu toate astea, oamenii din jurul ei au înțeles că e vorba despre o „întâlnire" şi au dat mai departe această informație, către

orteri, mulți ani mai târziu. Fiecare dintre cei intervievați au spus aceeaşi

este: şi-a notat toate întrebările pe un şervețel, ca să nu le uite. Erau întrebări

pre drepturile civile, despre sprijinul american acordat regimului Diem din tnam şi despre HUAC. Marilyn şi-a făcut o apariție strălucitoare acasă la Pat. i mai târziu, Joan Braden, care fusese şi ea la petrecere, îşi amintea: „Bobby

întors, m-am întors şi eu şi am văzut-o: blondă, superbă, cu buzele roşii şi brăcată într-o rochie din dantelă neagră care abia îi ascundea sânii perfecți se potrivea de minune pe fiecare rotunjime a corpului ei, într-un fel

1 Jacobs spune că şeful său, Frank Sinatra, nu a dat niciodată frâu liber distracției în casa lui Pat, „deoarece o respecta prea mult... mai mult decât

propriul ei frate." nemaiîntâlnit." Joan i-a şoptit lui Bobby la ureche: „Bobby, ea este Man Monroe, piesa originală". Apoi Pat a venit lângă el şi i-a zis: „Bobby, aş vre; ți-o prezint pe Marilyn".

Dacă Bobby era interesat doar într-o oarecare măsură să o cunoască vedeta de cinema, soția lui, Ethel, a fost mult mai impresionată. Spre deosei de mulți dintre membrii familiei Kennedy, Ethel era o femeie cu picioarele pământ şi modestă. îi plăcea să se simtă bine, să joace fotbal cu bărbații familia ei şi era considerată cam băiețoasă. De asemenea, era sufle petrecerilor, ca şi cumnata ei, Pat. Dorise să se călugărească, înainte să-1 cuno, pe Bobby, însă s-a căsătorit cu el şi i-a făcut 11 copii. Membrii familiei o apret în ciuda faptului că ea şi Jackie se certau destul de des.

Ethel, care spunea întotdeauna ce avea pe suflet, era devotată fam Kennedy şi a fost cel mai important susținător al lui Bobby în ambițiile i> politice. în timp ce celelalte femei care se căsătoriseră cu un Kennedy - Jni i> şi Joan - s-au străduit să facă parte din cariera soților lor, Ethel iubea poli' şi spera să devină într-o zi Prima Doamnă a SUA.

Ethel dorise să o cunoască pe Marilyn de când hotărâse, cu un an înai; că Marilyn trebuia să joace rolul ei în filmul inspirat de cartea lui Bobby Inan: dinăuntru - un volum despre cercetările sale în legătură cu activitățile ile; ale lui Jimmy Hoffa şi ale sindicatului său. în 1962, la studiourile 2 ni Century-Fox, Budd Schulberg lucra la scenariul acestui film; tot el scris. scenariul filmului Pe țărm. Scenariul nu a fost terminat, însă rămâne la fei li interesant faptul că Ethel a ales-o pe Marilyn să joace în filmul ei. La pnau vedere, alegerea pare ciudată. Cele două femei nu semănau deloc. Marilyn • a.i o pisicuță senzuală, în timp ce Ethel era o femeie cu picioarele pe pământ şi M| matern. Cu toate acestea, Ethel văzuse multe dintre filmele lui Marilyn a <; interesa mai degrabă pentru că o considera o actriță foarte bună, la fel ca mulți alții, decât pentru că arăta bine. „Cred că este subevaluată", i-a spus Ethel Im Joan Braden, o prietenă a clanului Kennedy. „Cred că a făcut câteva filme foai K bune şi ar fi o onoare pentru mine să joace rolul meu în film." Sentimentele dc apreciere ale lui Ethel pentru Marilyn nu au rezistat prea mult, după ce a fa < ui cunoştință cu ea şi a văzut-o în compania lui Bobby.

Joan Braden îşi aminteşte: „Bobby a ajuns să stea la masă chiar lânail Marilyn, alături de mine, Kim Novak şi Angie Dickinson. Nu-mi amintesc cm«

erau bărbații dintre noi. îmi amintesc doar femeile şi rochiile, care lăsau sa || se vadă sânii." Braden continuă, vorbind despre Marilyn şi Bobby: „S-au pla< ui imediat, însă nu este surprinzător, dat fiind că erau amândoi carismatiei >i inteligenți. Lui Bobby îi plăcea să vorbească cu femei frumoase şi inteligonn-iar Marilyn se ridica la înălțimea cerințelor. De asemenea, era curioasă, dar îi u i < manieră copilărească, pe care el cred că a considerat-o înviorătoare. I-a piu. n de ea, i s-a părut încântătoare, iar toți cei prezenți la petrecere erau subju a de ea şi oarecum uluiți de prestanța ei."

MARILYN MONROE f

t

După cină, Marilyn a scos şervețelul cu întrebări şi a început să vorbească Bobby. Cu toate astea, nu avea nevoie de ciornă. Ştia cum să poarte o nversație intelectuală cu cineva de talia lui Bobby Kennedy. Curând, cei doi j au retras în bar ca să discute despre J. Edgar Hoover. Marilyn i-a spus că, după rerea ei, Hoover îşi pierduse controlul: „Să spionezi pe cutare şi pe cutare... ă spionează şi pe mine, iar eu ce-am făcut?", l-a întrebat ea, după cum vesteşte Jeanne Martin, care se afla şi ea la petrecere şi a auzit conversația. „Eu fac doar filme şi cumpărături şi cu toate astea şi-a pus bătăuşii să mă ărească!" Marilyn simțea de multă vreme că e urmărită. La un moment dat, sunat-o pe pseudo-managerul ei, Lucille Carrol, să-i spună că cineva privea "care mişcare din dormitorul ei, deşi nu exista o scară care să ajungă până la ajul trei. Acelaşi lucru s-a mai întâmplat şi în alte dați. De fapt, mai e ceva de ăugat: doar din cauză că eşti paranoică nu înseamnă că nu te urmăreşte eva. Faptul că Marilyn chiar era urmărită de „bătăuşii" lui Hoover i-a alimentat ranoia. Bobby i-a spus că el şi fratele lui, Jack, erau de aceeaşi părere cu ea privința lui Hoover (şi era şi cazul, pentru că Hoover pusese agenți şi pe ele lor!), dar deocamdată nu puteau să ia nici o măsură. Există multe relatări diferite despre prima întâlnire a lui Marilyn cu Bobby, ergând înapoi, până în 1960. Cu toate acestea, pornind de la informațiile 'unate pentru această carte, se poate spune că s-au cunoscut la 1 februarie 62. Imediat după aceea, la 2 februarie, Marilyn i-a scris o scrisoare lui Isadore !ller, tatăl lui Arthur. A început cu „Dragă tată" şi i-a scris despre întâlnirea cu nnedy: „Pare matur şi deştept, în ciuda celor 36 de ani; ce mi-a plăcut cel mai uit la el, în afară de programul pentru drepturile civile, este că are un simț al orului extraordinar".

I-a scris şi lui Bobby, fiul lui Arthur, de care se simțea ropiată: „Când a fost întrebat pe cine vrea să cunoască, a zis că vrea să mă noască pe mine. Aşa că am fost la cină şi am stat lângă el; şi dansează destul bine". Datorită cuvintelor lui Marilyn („dorea să mă cunoască pe mine"), ştim r că cei doi nu se cunoşteau dinainte. I-a scris că-1 întrebase pe Bobby despre şcarea pentru drepturile civile şi că fusese impresionată de răspunsurile lui. oi a spus că Bobby îi promisese că-i va trimite o scrisoare în care va rezuma versația lor. I-a promis că-i va trimite lui Miller o copie, „pentru că au fost teva lucruri foarte interesante şi pentru că i-am pus nişte întrebări la care eretul american vrea răspunsuri şi doreşte să se facă ceva". „După aceea am început să dansăm şi îmi amintesc că Marilyn l-a învățat pe bby să danseze twist", îşi aminteşte Joan Braden. „Cei doi râdeau şi se simțeau rte bine împreună. Din punctul de vedere al lui Ethel, cred că Bobby a întrecut sura. Mă întrebam cum putea Bobby să flirteze atât de deschis cu o altă eie, ştiind că Ethel îi priveşte, şi mă îngrijorasem şi pentru sentimentele lui el. Oamenii au considerat întotdeauna că Ethel Kennedy poate să aibă grijă ea însăşi mai mult decât oricare dintre femeile Kennedy. însă am crezut otdeauna că sub această aparență de bravadă a lui Ethel se afla o femeie foarte sibilă şi, de multe ori, foarte rănită în orgoliul ei."

S-a povestit, de-a lungul anilor, de nenumărate ori, că Marilyn Monroe îmbătat atât de rău în noaptea aceea, încât nu s-a putut duce singură acasă. I urmare, se pare că Bobby şi consilierul său de presă Ed Guthman au condie Guthman a afirmat că acest lucru este adevărat. Poate că au condus-o în a noapte, în ciuda faptului că nu s-a dovedit niciodată acest lucru, însă în n l clar nu au condus-o în noaptea cu petrecerea. Noile cercetări susțin faptu! Marilyn nu a condus singură maşina către casa Lawford. La ora 20:00 al condusă de un automobil aparținând Carey Cadillac Renting Compam ; California, de la apartamentul ei din Doheny Drive la casa familiei Lawfon stat la petrecere până la 3 dimineața, apoi a fost condusă acasă. Dovada i chitanța emisă de Carey Cadillac Renting Company.

Edward Barnes, care astăzi are o firmă proprie care închiriază valeți, er; ; i acea seară angajat în parcarea casei Lawford. El spune că, în timp ce Mara a îşi aştepta şoferul, a fost un pic de agitație la intrarea în casa familiei Lawf< > „Unul dintre ceilalți valeți încălcase o regulă de bază şi o întrebase pe dra Mon dacă putea să-i facă o fotografie", spune Barnes. „Ea a încuviințat şi în ure : toarea

secundă un agent de la Serviciile Secrete a apărut ca din pământ : a înşfăcat aparatul foto. Toată lumea era înmărmurită. Şi Marilyn fusese luată | surprindere şi a zis: «Stai aşa! Cine dracu eşti tu?» El a răspuns: «Sunt de a Serviciile Secrete, doamnă». în acel moment, un consilier al familiei Kennel, - Ed Guthman, cum aveam să aflu mai târziu - a zis: «Avem agenți aici, Marih n E în regulă». Iar Marilyn a răspuns «Nu, nu e în regulă să furi aparatul fote al cuiva». Apoi s-a întors către agent şi i-a zis: «Dă-i înapoi aparatul foto în clip.i asta». Iar el s-a conformat! Apoi Marilyn a stat la poză. Toată lumea asista Li scenă cu gura căscată, era un moment special. N-o să-1 uit niciodată. Mi-am zi Hristoase, nu pot să cred că Marilyn Monroe tocmai s-a luat la harță cu un agent al Serviciilor Secrete... şi a câştigat!"

Henry Weinstein îşi aminteşte: „A doua zi, am întrebat-o cum a decurs îni.d nirea cu Bobby Kennedy, iar ea mi-a răspuns că a fost grozav şi că «ghici ce? Mai am încă o întâlnire cu el». Mi s-a părut minunat. Au trecut vreo două zile în cue n-am mai auzit nici o veste de la ea. Am sunat-o şi am întrebat-o: «Ia zi? Cian merg treburile cu Bobby Kennedy?» Mi-a răspuns: «Ei bine... hai să zicem a a nu mai am nevoie de întrebări de la tine.»"

JFK: „în sfârşit, ai ajuns!"

La sfârşitul lunii februarie 1962, Peter Lawford a invitat-o pe Marilyn la n cină la New York, în onoarea preşedintelui John F. Kennedy. Kennedy iuh a cultura de la Hollywood şi era fascinat de vedete, în special de actrițele frunți >a< sau, mai exact, în special de acrițele frumoase blonde; totuşi, niciodată nu a e a afară din patul lui o brunetă sau o roşcată. Deşi Marilyn îl întâlnise pe Kenne I, în anii '50, când era senator, nu avusese ocazia să vorbească mai pe îndelete i

I. După ce îl cunoscuse pe Bobby, era foarte dornică să-1 cunoască şi pe fratele li, Jack. Nu avea nici o proiecție romantică în privința lui JFK. Cel puțin, nu încă.

Petrecerea avea să aibă loc în casa lui Fifi Fell, văduva unui industriaş bogat, lilt Ebbins, partenerul lui Peter Lawford la compania de producție, îşi minteşte:

„Dave Powers [un consilier prezidențial] şi cu mine trebuia s-o însoțim pe larilyn la petrecere. Cina avea loc la ora 20:00. Noi am ajuns acasă la ea la 9:30. Bineînțeles, nu era gata nici pe departe. Servitoarea ei a ieşit din dormitor ne-a

spus că nu e în stare să îşi aleagă toaleta. Mai era prezent şi stilistul ei Kenneth Battelle], care o pieptăna şi făcea glume. După un timp, Dave a zis: N-am de gând să stau aici, când aş putea să fiu cu preşedintele». Aşa că a dus laşina înapoi la petrecere şi a trimis o limuzină să ne ia. Limuzina a ajuns la 20:15 şi ea tot nu era gata. în acel moment, Peter a sunat m-a întrebat: «Ce dracu se întâmplă acolo? Nu-şi dă seama că-1 pune pe reşedințe s-o aştepte?» Când am auzit asta, s-a produs un declic în mintea mea mi-am zis «hm, mă întreb dacă nu tocmai asta este ideea».

La ora 20:30, Marilyn tot nu era gata, însă stilistul ei ieşise din dormitor fără ici o tresărire, ca şi cum n-ar fi avut nici o grijă pe lumea asta. înainte să-şi ia

I revedere foarte grațios, i-a spus lui Milt: „A meritat să aştepți. Crede-mă. Arată mtastic.

La ora 20:45, Peter l-a sunat din nou pe Milt. Peter era foarte nervos, iar Dave Dwers înjura în fundal; Peter a urlat în telefon: „Mişcați-vă fundul aici, fir-ar dracului! Preşedintele o vrea aici, acum". Milt i-a răspuns: „încerc, încerc". Peter urlat: „încearcă mai tare", apoi i-a trântit telefonul în nas.

La ora 21:00, telefonul a sunat din nou; a răspuns servitoarea şi i-a spus lui lit că era Peter. Milt i-a zis să-i spună lui Peter că au plecat deja. Exasperat, dat buzna în dormitorul lui Marilyn. Ea era acolo, cu spatele la el, la măsuța & toaletă, privindu-se fix în oglindă şi aranjându-şi semnul de frumusețe (o unită de pe obrazul drept) cu un dermatograf. „Marilyn! Dumnezeule Otputernic!" a zis Milt. „Nu-ți dai seama că-1 pui pe preşedinte să te aştepte?" •a ridicat să-1 privească. Era complet goală, purta doar o pereche de pantofi îgri cu toc. „Oh, Milt, calmează-te", a spus ea pe un ton firesc. „Of, Doamne! ută-mă să mă îmbrac cu rochia asta". După ce-a luat o gură de sherry, a ridicat 6 pe pat o rochie cu mărgele şi paiete şi a îmbrăcat-o pe cap. A trecut-o rapid este sâni, spre şolduri.

în următoarele 10 minute, Milt Ebbins a ajutat-o pe Marilyn să se îmbrace

II „cea mai strâmtă rochie pe care-am văzut-o în viața mea pe o femeie. Nu

Uteam s-o trec peste şoldurile ei. Desigur, caracteristic pentru Marilyn, nu purta

injerie intimă. Aşa că iată-mă în genunchi, în fața ei, cu nasul la câțiva centi-

letri de zonele intime, trăgând de rochie cu toată forța, ca să treacă de fundul

mare. Iar ea spunea: «trage, trage de rochie. Poți s-o faci. Poți s-o faci.»" în final, cu un ultim efort, am reuşit să trec rochia peste şoldurile lui Marilyn, >re glezne. „A, e perfect!", a triumfat ea. „Ştiam că poți s-o faci, Milt". Apoi şi-a

pus o perucă roşie şi ochelari de soare şi... s-a aşezat din nou la măsuța i toaletă, unde a început să se studieze din nou. „Până la urmă, am luat-o de bi şi i-am zis «Gata! Plecăm!»"

„Ne-am urcat în limuzină şi am ajuns pe Park Avenue. Când ne-am dat j din maşină, locul era împânzit de fotografi care aşteptau să vadă cine et, invitații preşedintelui. Nimeni nu a recunoscut-o pe Marilyn. Am urcat la etai unde se afla el, iar doi agenți de la Serviciile Secrete ne-au întâmpinat la ieşii' din ascensor. Ne-au condus la apartament."

în fața uşii închise, Marilyn şi-a scos peruca şi i-a dat-o unuia dintre agen După ce şi-a scuturat podoaba blondă, şi-a scos ochelarii şi i-a dat celuilalt agei

A tras aer în piept, şi-a aranjat rochia şi a întrebat „în regulă, intrăm?" Ui dintre agenți a deschis uşa şi Marilyn a intrat în apartament, urmată de M Ebbins.

„Când a apărut, parcă s-au despărțit apele Mării Roşii", îşi aminteşte Ebbii „în cameră se aflau vreo 25 de oameni, iar mulțimea s-a împărțit în două. măsură ce ea înainta în cameră."

Actrița Ariene Dahl, căsătorită cu Fernando Lamas şi mama actorului Loren Lamas, se afla şi ea la petrecere. „Marilyn şi-a făcut apariția cu agentul ei şi to> s-a oprit, toată lumea a înmărmurit. N-am să uit niciodată. Era fantastic, nu ir văzusem pe nimeni, până atunci, care să facă aşa ceva. Preşedintele s-a înt< şi a privit-o şi a fost limpede că s-a simțit atras de ea. «în sfârşit, ai ajuns!» zis el cu un zâmbet larg, îndreptându-se spre ea. «Sunt aici câțiva oameni ca a sunt nerăbdători să te cunoască». Apoi toată lumea s-a năpustit asupra ei. Dore.:i să stea lângă ea, să-i simtă parfumul, să respire acelaşi aer cu ea."

JFK a luat-o pe Marilyn de braț, iar ea a mers cu el, dar nu înainte ca ea . se întoarcă spre Milt Ebbins, să-i zâmbească crispat şi să-i facă cu ochiul. Jl I a fost vrăjit pe loc de prezența lui Marilyn, în acea noapte, la New York; ac< , lucru nu este deloc surprinzător. înainte să plece, a rugat-o să-i dea numărul > l< telefon. Desigur, ea s-a conformat. A sunat-o chiar a doua zi, să-i facă o pin

punere. I-a explicat că pe 24 martie va fi în Palm Springs. Urma să stea I. prietenul lui şi, din câte înțelesese, şi al ei - Frank Sinatra. Oare nu dorea să vin. şi ea acolo? Şi, desigur, a mai adăugat, parcă întâmplător: „Jackie nu o să vin.:

Jucători rău-famați

Oare nu era într-adevăr remarcabil faptul că Marilyn Monroe îşi făcu < planuri pentru o călătorie romantică în compania preşedintelui SUA? De soarta a hotărât ca întâlnirea lor să aibă loc în mijlocul unei melodrame can implica pe frații Kennedy, pe Frank Sinatra şi pe Peter Lawford, soțul lui 1'. u prietena lui Marilyn?

Toți cei care-1 cunoşteau pe Bobby Kennedy ştiau despre el un lucru: < hotărât să desființeze crima organizată. în plus, aşa cum îi mărturisise n emult lui Marilyn, era convins că J. Edgar Hoover era implicat în anumite ctivități ilegale şi că folosea informatorii mafiei ca să-şi alimenteze dosarele buzive despre familia Kennedy. Bobby Kennedy, cel mai certăreț şi mai schim-lător dintre frați, şi-a petrecut mare parte a anilor 1960 şi 1961 verificând aceste iste. Ironia era că aproape toată lumea ştia că tatăl lui, Joseph, avea tot felul e conexiuni cu crima organizată; era clar că un bărbat atât de priceput şi inteligent ca Bobby ştia despre conexiunile tatălui său. Cu toate acestea, în februarie 1962, cercetările sale despre crima organizată se încheiaseră, iar epartamentul de Justiție întocmise deja un raport cu privire la ele. Pe scurt, aportul arăta că Sinatra avea legături atât de puternice cu mafia, încât îşi onducea propriul sindicat.

Lucrurile s-au înrăutățit şi mai mult în cazul lui Sinatra, la 27 februarie 1962, :ând agenții FBI i-au raportat lui J. Edgar Hoover că Judith Campbell Exner avea lații intime cu preşedintele Kennedy. Exner era una dintre numeroasele amante le celebrului mafiot Sam Giancana. N-a durat mult până când Hoover şi-a dat ama că Sinatra le-a făcut cunoştință tuturor acestor jucători rău-famați. în arşit, FBI o nimerise!

După cum i-a spus JFK lui Marilyn, trebuia să stea la Frank Sinatra, la casa i din Palm Springs. Sinatra îl adora pe JFK (căruia îi spunea TP - The President) fel de tare ca pe oricare alt mafiot pe care îl cunoştea. Sinatra a ordonat să : construiască noi căsuțe, de o frumusețe remarcabilă, special pentru vizita lui fK. De asemenea, a expus fotografii cu familia Kennedy peste tot în casa incipală; chiar a montat în dormitorul preşedintelui o placă din aur pe care

scripționase: „John F. Kennedy a dormit aici". A instalat linii telefonice noi întru Serviciile Secrete şi a construit un eliport. Cu toate astea, Sinatra a avut parte de o surpriză foarte neplăcută. Bobby spus fratelui său Jack că, din cauza legăturilor lui Frank cu mafia, era exclus > preşedintele SUA să înnopteze în casa lui. JFK s-a conformat. Desigur, acest gument fățarnic era culmea ipocriziei, din moment ce unul dintre motivele întru care Bobby şi JFK fuseseră de acord să-1 ostracizeze pe Sinatra era ietenia acestuia cu Sam Giancana şi amanta lui, Judith Exner, o femeie cu care !K avea relații intime! „Preşedintelui Kennedy îi plăcea să trăiască la limită şi i-şi asume riscuri", a remarcat Lawrence Newman, un agent al Serviciilor încrete ieşit la pensie, „şi cred că el trăia la limita unor probleme întunecate şi înculoase"

Bietul Peter Lawford a fost cel pe care Bobby l-a ales ca să-i dea vestea lui natra. Peter n-a avut nici o şansă, mai ales după ce i-a spus lui Frank că JFK i înnopta în Palm Springs. După cum era de aşteptat, Sinatra i-a închis telefonul nas, apoi l-a scăpat pe jos. Privind fix spre deşertul fierbinee, Sinatra i-a spus lletului său, George Jacobs: „Ai idee unde o să înnopteze? La casa lui Bing rosby, acolo! Iar el este republican!" După acest moment, Frank l-a concediat pe Peter din două producții realizate de Rat Pack, Robin and the 7 Hoods (R< şi cele şapte glugi) şi 4 for Texas (4 pentru Texas). Din punctul lui de vedere, P • Lawford nu mai exista.

Pat Kennedy Lawford a fost furioasă din cauza întorsăturii pe care o lua > evenimentele. Oricum, în ultimul timp, Frank nu se aflase pe lista ei de persoi • preferate. Şi totuşi, lucrurile nu stătuseră întotdeauna aşa. De fapt, datorita Pat, Sinatra şi Peter Lawford se împăcaseră în anii '50 după o ceartă provoc i de fosta soție a lui Sinatra, Ava Gardner. Cearta aceea a fost prima dată c.. Sinatra l-a şutuit pe Lawford şi nu a mai vorbit cu el vreo doi ani. însă ap> , întâlnit-o pe Pat, la o petrecere dată de Gary Cooper la casa lui din Holmby 11 Chiar dacă era însărcinată, ea şi Frank au flirtat un pic. Apoi, se pare, Sin; . şi-a dat seama că fostul lui prieten, Lawford, era căsătorit cu una dintre fei unei familii care putea să devină una dintre cele mai puternice din lume. Sin. i îşi dorise dintotdeauna să intre în politică şi a început să spere că fani i Kennedy l-ar fi putut ajuta în această privință. Şi, voilâ!, el şi Peter Lawford c 11 din nou cei mai buni prieteni. După ce Pat a născut, ea şi Peter au botezat-< fetiță Victoria Francis, după Francis Sinatra. Pat chiar a pus bani la bătaie ce i liciteze scenariul pentru filmul

Ocean's 11, gândindu-se că în film vor juca Pi r şi Frank. Dar ghiciți cine a jucat până la urmă în film? Frank. Cu Dean, Sani; şi... Peter. „însă după tot ce i-a făcut Sinatra lui Peter în episodul JFK, Pa > terminase cu el pentru totdeauna", a concluzionat prietena ei, Pat Brennai:

Weekendul lui Marilyn cu preşedintele

La 24 martie 1962, într-o sâmbătă dimineața, Marilyn s-a pregătit penmi întâlnirea ei cu destinul prezidențial.

Din cauză că, în acea dimineață, la ea acasă nu avea apă, Marilyn a trebuii să dea o fugă până la casa dr Greenson ca să se spele pe cap. Apoi s-a întors Li ea acasă şi s-a îmbrăcat. între timp, Peter Lawford făcea ture în camera ei dc a. aşteptând să fie gata, ca să o poată duce în deşert. Faptul că Peter încă»se mai implica în această afacere este un indiciu asupra faptului că era fascinat dc povestea Kennedy-Sinatra-Monroe şi nu dorea să fie lăsat pe dinafară. în sfârşii. Marilyn a apărut din baie, purtând o perucă neagră peste părul proaspăt spălat şi aranjat. Lawford şi Monroe s-au îmbarcat apoi în călătoria de două ore căi u-Palm Springs.

Ca să ne dăm seama ce sentimente avea Marilyn pentru această întâlnire i u preşedintele, trebuie să înțelegem ce fel de femeie devenise şi cu ce anume c obişnuise în viața ei. Fusese căutată mulți ani şi fusese un exponent al sexualit.u n încă de la jumătatea anilor '50. Se obişnuise să se afle în centrul atenției şi a fie sufletul petrecerii de fiecare dată când participa la un eveniment. De f;i| nici măcar nu se putea numi petrecere până când nu apărea ea. De asemene se obişnuise să se afle în preajma bărbaților bogați şi puternici, cum erau J>

MARILYN MONROE ,

l

•iMaggio şi Arthur Miller, şi cu faptul că ei se îndrăgosteau de ea. Aşadar, deşi m putea să ne gândim că era fascinată de ideea de ad întâlni pe preşedintele UA în timp ce soția lui, Prima Doamnă, nu era prezentă... acest lucru nu era ltocmai adevărat. Pentru ea, această întâlnire era... interesantă, numai o altă i în viața frenetică a unei actrițe frenetice. Atitudinea lui Marilyn a fost susținută e două surse credibile.

Diane Stevens, angajată în biroul lui John Springer, îşi aminteşte: „I-am dat n telefon, la 22 martie, ca să o întreb ceva despre filmul Something's Got to Give am zis: «Ce faci în weekend?» Mi-a răspuns foarte calmă: «Mă duc la Palm prings ca să petrec un weekend cu Frank Sinatra şi Jack Kennedy» [se pare că larilyn încă nu aflase că se schimbase gazda pretrecerii.j Avea un ton atât de bişnuit, încât mi s-a părut un pic ciudat. I-am zis: «Marilyn, asta chiar e ceva», ir ea mi-a spus: «Serios? Chiar este?» «Păi da!» Iar reacția ei a fost: «Ei bine, tii, eu şi Bobby ne-am întâlnit de câteva ori» - ceea ce era o noutate petnru line - «iar pe Jack l-am cunoscut de curând la New York. E un tip de treabă, şa că o să mă duc să văd ce se întâmplă». Am închis, gândindu-mă ce viață iteresantă are Marilyn!"

Philip Watson, fostul preceptor din Los Angeles, a cunoscut-o pe Marilyn în mpul weekendului cu Kennedy în Palm Springs, iar el spune că părea destul e calmă şi neatentă şi purta „un fel de rochie". în continuare, îşi aminteşte că Sra o grămadă de lume lângă piscină, iar unii tot intrau şi ieşeau din casa în il spaniol. Marilyn şi preşedintele erau şi ei acolo şi în mod clar erau împreună, ni era limpede că se simțeau bine". Philip adaugă: „Bineînțeles, Marilyn băuse estul de mult. Aerul intim dintre ei era evident pentru toată lumea şi era clar i-şi vor petrece noaptea împreună". în timp ce Marilyn se afla cu JFK în Palm jrings, iar Jackie era în India, Marilyn i-a telefonat prietenului ei, Ralph oberts. Cei trei au avut o conversație care indică faptul că ea şi preşedintele e nu înțelegeau cât de deranjantă putea să fie aflarea veştii întâlnirii lor pentru grămadă de lume, fie nu le păsa. Marilyn i-a spus lui Roberts că era cu un)rieten" care avea anumite probleme cu spatele. Cei doi, ea şi Roberts, discu-iseră şi înainte despre anumite grupe de muşchi şi ea credea că acestea erau onele care-1 supărau pe prietenul ei. De asemenea, dorea să-1 întrebe despre luşchiul tibiei, despre care citise în cartea lui Mabel Ellsworth Todd, Corpul care indeşte. Voia ca Roberts să vorbească cu el. Roberts a încuviințat. în clipa rmătoare, vorbea cu un bărbat care semăna la voce cu preşedintele. Au schim-at câteva vorbe, iar Roberts a închis, gândindu-se că prietena lui cocea iar ceva. lai târziu, Marilyn i-a spus lui Roberts că fusese vorba despre Kennedy şi că acesta apreciat diagnosticul rapid pe care Roberts i l-a pus în ceea ce priveşte problema li cu spatele. Marilyn şi-a petrecut două nopți cu preşedintele Kennedy. Nu se tie dacă au avut relații intime în vreuna dintre aceste nopți, cu atât mai puțin 1 amândouă. Putem să presupunem că au avut relații intime, totuşi, dar doar entru că JFK era obişnuit

să aibă reiații intime cu multe femei frumoase, iar larilyn se afla, fără îndoială, pe primul loc în lista celor mai dorite femei, mai ales în 1962. De asemenea, şi lui Marilyn i s-a părut greu să-1 refuze pe pn dinte. Era voinic, puternic şi arătos. Şi, în plus, era preşedinte. într-adevăr, fi naivi dacă am crede că aceşti doi oameni pasionali nu s-au aruncat în vâri < pasiunii. Problema se pune mai degrabă dacă s-a întâmplat în ambele nopți. î i după cum se va vedea, această întâlnire avea să fie prima şi ultima întâlnii > lui Marilyn cu Jack Kennedy. „Chiar era sfârşitul", îşi amintea Ralph Roberts m ani mai târziu. „Mi-a spus foarte clar că au fost împreună doar în acel week şi că a fost singurul weekend. Abia după mulți ani am început să aud zvoi care infirmau spusele lui Marilyn, dar nu le-am crezut, pentru că Marilyn a 1 i foarte exactă când mi-a spus ce s-a întâmplat." într-adevăr, conform lui Rol> şi unui număr de surse credibile, printre care şi agenții de la Serviciile Seci a căror sarcină era să-1 urmărească pe preşedinte, acel weekend a fost singi .1 petrecut împreună de vedeta de cinema şi de preşedintele SUA. Unul dii, < agenți, sub protecția anonimatului, a spus următoarele: „Haideți să zicem , > dacă ar fi fost vorba de o aventură, am fi aflat despre asta. Nu a fost nk aventură. îmi pare rău. Pur şi simplu, nu a fost. A fost un weekend, atâta i> Alt agent completează: „în acea perioadă [1962], ştiam toți despre week l Abia după ce ea [Monroe] şi preşedintele au murit, oamenii au începui a răspândească zvonuri despre o aventură. Credeți-mă, nimeni nu vorbea des i< o aventură în 1962. Ce ştiam era că JFK şi Marilyn au întreținut relații inti ' în casa lui Bing Crosby, asta fusese tot. Nu consideram că era ceva nemaiîntâli n Avea relații intime cu multe femei. Privind în urmă, pot să spun că Marih u i fost una dintre nenumăratele femei cu care JFK a avut de-a face şi nu era cinai aşa de deosebită. Dacă s-au întâmplat mai multe între ei, [Kennedy şi Moni«« \ au reuşit cumva să ne ascundă asta, însă nu cred că poți să ascunzi aşa ceva Ic Serviciile Secrete".

într-adevăr, contrazicând decenii întregi de speculații despre o relație îiiiK lungată cu el, Marilyn nu a avut parte decât de una sau două nopți cu JFK in care probabil au întreținut relații intime. Desigur, este posibil să fi fost vorba i Ic mai mult. Orice e posibil. Cu toate acestea, nu există dovezi credibile cart .\ sprijine ideea că au avut o aventură de lungă durată. Orice am mai spune în plus despre asta ar fi doar fabulațiile unei imaginații bogate.

Something's Got to Give

Conform contractului încheiat în 1956, Marilyn Monroe mai trebuia să lai \ la Fox încă un film, iar ei au dorit să-1 facă în 1962. Este vorba de Somethu- \ Got to Give, un remake cu buget modest după Soția mea preferată, filmul cin H , trăznit, din 1940, cu Cary Grant, Irene Dunne, Randolph Scott şi Gail Pan a I

în acea vreme, directorii de la Fox intraseră în panică; se apropiau de fălim- m din cauza pierderilor înregistrate în producția Cleopatra, epopeea care se fii u.i la Roma. în ciuda faptului că Elizabeth Taylor era plătită cu un milion de doi u ntru film, de zece ori mai mult decât Marilyn în Something's Got to Give, filmul vea să sufere multe întârzieri din cauza bolilor de care suferea protagonista şi bsențelor de pe platoul de filmare. Studioul nu-şi mai putea permite şi alte robleme pe platoul filmelor sale. Deja vânduseră terenul din jurul studiourilor " să finanțeze filmul Cleopatra şi aveau nevoie urgentă de capitalul pe care l-ar adus un film cu Marilyn Monroe. Din nefericire, o astfel de întreprindere nu ea cum să fie un lucru uşor. De multe ori, să filmezi cu Marilyn era o corvoadă, iar şi în momentele cele mai bune, din cauza obiceiului ei de a întârzia. Iar acea perioadă era limpede că Marilyn nu se simțea bine, nici fizic, nici emoțional. S-au scris cărți şi au ieşit DVD-uri pe tema filmului Something's Got to Give, eci iată cât de problematică a fost această producție, încă de la început. La -enariu au lucrat cinci scenarişti diferiți, printre care însuşi Walter Bernstein, re nu a fost deloc strălucit, însă. Filmul a depăşit bugetul încă dinainte de ceperea filmărilor. Mai grav, dr Ralph Greenson şi-a băgat nasul şi de această ată în viața lui Marilyn, chiar dacă nu a făcut-o complet intenționat. Directorul x, Peter Levathes, ştia sigur că o vedetă precum Marilyn avea să provoace uite probleme pe platou din cauza stării ei e sănătate, aşa că l-a numit pe reenson responsabil cu Marilyn - el trebuia să se asigure că Marilyn venea la 'mări în fiecare zi. Se pare că Greenson a avut nevoie doar de o invitație, astfel , peste noapte, producătorul David Brown a fost înlocuit cu prietenul lui Greenson, enry Weinstein; acest lucru l-a scos din sărite pe regizorul George Cukor. Marilyn şi-a ales ce regizor a vrut, pe George Cukor, şi ce protagonist a vrut, Dean Martin. Jean Louis i-a creat costumele. Machiorul ei personal, Whitey nyder, era prezent pe platou, dar şi Sydney Guilaroff de la MGM, care i-a creat coafură nouă de un blond platinat. însă Marilyn nu avea forța să se lupte cu oblemele care au ținut-o departe de platou 16 zile din cele 17 de la începutul mărilor. Marilyn avea să dea vina pe o grămadă de boli ca să-şi justifice sența: sinuzită, insomnie, răceală,

pierderea vocii, extenuare. Studioul a gajat trei doctori care să fie prezenți pe platou în fiecare zi: un ORL-ist, un ternist şi un psihiatru. E greu să urmărim DVD-ul cu documentarul Marilyn: Something's Got to Give, conține o privire cuprinzătoare asupra producției acestui film; e şi mai greu, că ne gândim ce viață şi carieră ar fi avut Marilyn dacă nu ar fi fost atât de țin încrezătoare în sine, dacă nu ar fi fost doborâtă de nesiguranțe, relații fericite, paranoia şi deznădejde. Totuşi, în mod remarcabil, Cukor a reuşit să rprindă pe film câteva secvențe de excepție, în care Marilyn era, fără exagerare, ai frumoasă, mai atrăgătoare, mai Marilyn Monroe ca niciodată. Cum a reuşit arate atât de bine în film, în ciuda coşmarului permanent din viața ei, a rămas mister până în ultima zi a vieții ei. A slăbit 8 kilograme înainte de probele ntru machiaj şi costume şi arăta extraordinar de tânără şi în formă foarte bună. ineînțeles, nu mai lua medicamente, ceea ce ar putea să explice scăderea în eutate (ca să nu mai pomenim şi de problemele pe care le-a avut pe platou), lueta subțire i-a dat mult mai multă încredere în ea. Era jucăuşă ca o fetiță,

când poza îmbrăcată în costumele create de Jean Louis. Păşea cu o elegan regăsită, era minunat să o priveşti. Fotografiile de la probe au fost prinse documentarul amintit mai sus. De asemenea, în documentar există şi scem filmate de Cukor. într-adevăr, ani de zile s-a crezut că scenele filmate nu supraviețuit, însă, în 1982, într-un depozit plin-ochi al studioului, s-au dese perit 8 cutii de film brut, uşor decolorate, însă suficient de bine păstrate ca fie utile. După aproximativ 40 de ani de când Fox a concediat-o pe Marilyn a anulat producția, studioul a salvat 37 de minute de film şi a introdus o pa> din ele în documentar, care a rulat ca documentar special de televiziune.

Trebuie să menționăm cât de cooperantă a fost Marilyn în zilele când apă i pe platoul de filmare al acestei producții. în mod sigur, a regretat hotărârea de a-1 numi regizor pe Cukor. Ştia că era un regizor bun şi îi respecta mun< dar ştia, de asemenea, că el nu o respecta prea mult, aşa că, într-un fel, a i< un act de mare curaj din partea ei să-1 angajeze. Deoarece fusese de acord numirea lui Cukor ca regizor al filmului Să ne iubim, cu doi ani înain este legitim să ne întrebăm de ce ar fi vrut să repete experiența avută cu „Maică-sa era nebună, biata Marilyn era nebună", avea să spună Cukor du aceea. După ce şi-a dat seama că o să aibă probleme cu el, Marilyn a încet să-1 aducă pe platou pe scenaristul Nunnally Johnson ca să-1 înlocuiască, iV nu a avut succes.

Johnson îşi amintea: „Marilyn era nevrozată. Chiar dacă ar fi fost suficii n de zăpăciți încât să mă lase să-i iau locul lui George, negreşit s-ar fi întâmpla ceva şi Marilyn m-ar fi urât la fel de tare şi pe mine. Marilyn continua să i îndepărteze din ce în ce mai tare de realitate". Până la urmă, Cukor a oblig, n i pe Marilyn să repete aceleaşi scene ridicole de nu ştiu câte ori, cum ar fi cea < i un câine, care durează doar câteva secunde. Timpul ei ar fi putut să fie valorii n H mult mai eficient. Chiar şi în ceea ce priveşte scenele filmate din spate, în cm dublura ei, Evelyn Moriarty, ar fi putut să facă față cu brio, Cukor a insistat >. Marilyn să fie prezentă pe platou şi să tragă o grămadă de duble. însă ea nu M . pierdut cumpătul nici o clipă.

în paranteză fie spus, studioul 20th Century-Fox a reluat producția filmulu în 1963, cu Doris Day şi James Garner în locul lui Marilyn şi Dean Martin, şi i . dat un nume nou: Dragă, mişcă-te mai încolo. Ce e amuzant în acest film c-.n faptul că în scenele în care Marilyn era îmbrăcată în cea mai elegantă rochie < l< cocktail, cu o coafură foarte complicată, Doris apare în jeanşi şi cu părul st ran' în coadă de cal - iată cât de mari erau diferențele dintre cele două actrițe.

Fascinația lui Marilyn pentru preşedinte

Cu siguranță, lui Marilyn nu-i stătea mintea la filmul Something's Got to c • chiar dacă îşi dădea toată silința. De când petrecuse acel weekend cu pn < dintele, în Palm Springs, Marilyn Monroe părea că avea o singură preocupa preşedintele John Fitzgerald Kennedy. Conform informațiilor noi puse cap la cap, e limpede că Marilyn dorea să-1 întâlnească, din nou, pe preşedinte. Rupert Allan îşi aminteşte: „Ştiu doar că părea obsedată de preşedinte. Nu era foarte clar ce se întâmpla între ei, însă ştiu că nu se întâmpla cine ştie ce. Din comportamentul ei mi-am dat seama că-şi dorea mai mult." Un agent din Serviciile Secrete care a lucrat în timpul administrației Kennedy adaugă: „îl suna sau, mai bine-zis, încerca să îl sune. Foarte des. Dorea să-1 vadă. S-a exprimat foarte clar. Toată lumea ştia lucrul ăsta."

Nu este greu să înțelegem de ce s-a ataşat Marilyn atât de repede de preşe¬dintele Kennedy. Bolnavă de schizofrenie paranoidă cronică, suferea de multe ori de accese de paranoia. Se ştie că era filată de FBI. Este posibil ca şi alte servicii să o fi urmărit în acea perioadă, strict din cauza legăturii ei cu Arthur Miller. Bineînțeles că avea motive să fie îngrijorată. Poate că se gândea că a găsit

n JFK persoana cea mai potrivită să o protejeze. La urma urmei, el avea sub ontrol departamentul de apărare al SUA. Dacă exista cineva pe lumea asta care utea să o protejeze de duşmanii reali sau imaginari, acesta era John Fitzgerald ennedy. Fără îndoială, era cel mai puternic om pe care-1 cunoscuse vreodată, eilalți bărbați importanți din viața ei, DiMaggio şi Miller, aveau o prestanță, uterea lor consta în felul în care se prezentau în societate şi în care oamenii acționau la prezența lor, într-o situație dată. însă Kennedy avea putere abso-Ută. Nu stăpânea o cameră, stăpânea lumea.

Pentru a înțelege obsesia lui Marilyn Monroe pentru JFK, trebuie amintit şi ptul că era o femeie căreia, mai presus de orice, îi era frică să rămână singură, in nefericire, circumstanțele vieții ei o obligau să fie singură în marea majoritate timpului. Fără îndoială, alegerile pe care le făcea în 1962 aveau ca motor frica, luat decizii când era singură, îngrozită de ceea ce avea să i se întâmple, de coşmar avea să mai trăiască odată cu venirea dimineții. Dr Greenson s-a şelat când a crezut că Marilyn va avea încredere în Eunice Murray. După ani e zile, Murray însăşi avea să recunoască faptul că nu ştiuse nimic despre rezența fraților Kennedy în viața lui Marilyn, chiar dacă locuise cu ea în casă ' o spionase ca să obțină informații. Oamenii în care Marilyn avea încredere erau at Newcomb, publicistul ei (şi nici de ea nu era întotdeauna sigură), Joe iMaggio, Pat Kennedy Lawford, poate soțul lui Pat, Peter, Ralph Roberts şi alți țiva. în 1962 îşi păstrase un cerc restrâns de prieteni, iar lumea ei se micşora 'n ce în ce mai mult. în acel moment, chiar şi sora ei vitregă, Berniece, fusese clusă din cercul respectiv. în ultima vreme, când cele două vorbeau la telefon, nversația era superficială. Fără îndoială, Marilyn simțea că avea nevoie de 'utor şi că, poate, JFK ar fi putut fi salvatorul ei. De asemenea, ar fi obținut un urnit nivel de respect printr-o astfel de asociere. Din nefericire, Marilyn era ltima grijă a preşedintelui. Nici măcar nu-i răspundea la telefoanele pe care le ădea la Casa Albă.

George Jacobs, prietenul şi valetul lui Frank Sinatra, a participat la multe nversații cu JFK, pe vremea când preşedintele se simțea bine la Sinatra acasă.

„Am petrecut suficient timp în compania lui ca să-mi dau seama că, pentru < nici o femeie nu era sacră, nici măcar soția lui. Era ca Alexandru cel Mare, simți nevoia să cucerească lumea. Pentru el, Marilyn a fost încă o cucerire, încă i. trofeu - poate Marele Alb de la Hollywood, dar tot un număr, nu o poveste < dragoste."

„Jack o terminase cu ea după Palm Springs", spune senatorul Geor Smathers [democrat de Florida] şi prieten bun cu Kennedy. „Cred că s-au m văzut o singură dată, când a venit la Washington pe neaşteptate, iar noi - el, i şi încă câțiva, printre care şi Hubert Humphrey, imaginați-vă - am plimbat-o i barca cu motor pe râul Potomac. Marilyn şi Hubert Humphrey, iată o combinai haioasă. Cei doi nu aveau prea multe să-şi spună. Ne-am întors la 23:30. Nu stat la Casa Albă, ci în altă parte. Nu s-a întâmplat nimic cu JFK în noaptea ai ştiu sigur pentru că l-am întrebat a doua zi şi mi-ar fi spus. Jackie ştia c plimbarea pe râu. Dansam la un bal, la Casa Albă, iar ea mi-a zis: «Să nu crc că nu ştiu ce face Jack cu toate fetele acelea frumoase, ca Marilyn, plimbându pe râul Potomac sub clar de lună. E aşa de imatur, George.»"

„Jackie era obişnuită cu infidelitățile lui Kennedy, însă aceasta a deranjat < Ştia din auzite că Marilyn era o femeie cu probleme. «Ai milă de ea», a spi Jackie, după cum mi-a povestit Jack mai târziu. Nu era furioasă, era dezgustat. Jack mi-a spus: «Nu merită, George. Mă înțeleg bine cu Jackie. îmi dă mult libertate. Aşa că, dacă Marilyn reprezintă o problemă pentru ea şi o face să i schimbe atitudinea față de femeile cu care vreau să mă întâlnesc, foarte bim pot să trăiesc fără ea. Pot să trăiesc fără Marilyn Monroe. Nici o problemă. Ava că o s-o termin cu Marilyn înainte să fie prea târziu.»"

„Eram surprins. Ştiam că Jackie are influență asupra lui Jack, însă nu a fu/ de mare, atât de mare încât să provoace sfârşitul relației preşedintelui cu o vedei. i de cinema. însă se pare că a reuşit. Am sunat o cunoştință, o prietenă a Im Marilyn în care aveam încredere, şi i-am spus: «Uite, trebuie s-o faci pe Marilyn să fie mai reținută şi să nu mai vorbească atât de mult despre ce se întâmplă cu Jack. Povestea a început să circule prea mult». Asta a fost mica mea contribuție ca să-1 ajut pe Jack să pună capăt relației. însă ştiu ce a făcut Jack. Nu i-a mu răspuns la telefon, asta dacă a făcut-o vreodată. Din punctul lui de vedere, o tei minase cu ea. însă Marilyn... să zicem că nu se putea scăpa aşa de uşor de ea.

„Dacă Kennedy ar fi rezolvat altfel situația cu Marilyn, poate că lucrurile nu ar fi luat o întorsătură atât de urâtă", spune Rupert Allan. „însă felul în care s i ferit de ea nu a fost deloc lăudabil."

Mai mult, se pare că, în Palm Springs, JFK i-a lansat o provocare lui Marilyn George Smathers îşi aminteşte: „JFK mi-a spus că vorbeau de una, de

alta, iai el i-a spus ceva de genul «oricum, Marilyn, tu nu ai calitățile să fii Prin. Doamnă». Remarca asta i-a rămas în gât lui Marilyn, nu i-a plăcut s-o audă.

Kennedy nu i-a spus niciodată răspicat lui Marilyn că numai vroia să aii de-a face cu ea şi că relația lor avea să se limiteze la ce se întâmplase între în Palm Springs. Conform surselor, pur şi simplu nu i-a mai răspuns la telefoane

pe care le dădea la Casa Albă. Trebuie spus, în apărarea lui JFK, că el era preşe¬dintele. Avea altele pe cap. însă Marilyn se gândea la el. „Marilyn era obsedată şi nevrotică", spune Diane Stevens. „Să recunoaştem, era nebună. Lua medicamente şi nu gândea limpede şi a luat-o razna când s-a întâlnit cu Jack. Sincer, nu înțeleg de ce. Fusese vorba doar de un weekend. însă, nu ştiu din ce motiv, povestea asta a dus la nenorocirea care s-a întâmplat. Faptul că nu-i răspundea la telefon a înnebunit-o."

Vizita neaşteptată a lui Marilyn la Pat

Pat Kennedy Lawford nu mai avusese parte de o vizită neanunțată a lui Marilyn, însă la 8 aprilie, la vreo două săptămâni după weekendul lui Marilyn cu fratele ei, Jack, a apărut acasă la Pat pe neaşteptate. „Marilyn era veselă şi încrezătoare", îşi aminteşte un prieten al lui Lawford care era acolo. „Purta o bluză din mătase portocalie, papuci negri, o eşarfă neagră şi ochelari de soare. Mi s-a părut că arăta minunat. I-a spus lui Pat că încercase să o sune, însă linia era ocupată."

Este posibil ca Pat să se fi gândit că vizita lui Marilyn are un motiv. Bobby, fratele ei, o sunase mai devreme ca să o întrebe câte ceva despre Marilyn. Se întâlnise cu ea? Despre ce au vorbit? A pomenit de Jack? Desigur, Pat a vrut să ştie care era motivul adevărat al interogatoriului. Bobby i-a spus că Marilyn sunase la numărul public de la Casa Albă. Din moment ce la numărul respectiv era, de fapt, un centru de mesaje pentru personalul executiv de la Casa Albă, nu o cale directă către preşedinte, Marilyn nu a reuşit să ajungă la el. Totuşi, JFK a fost înştiințat de nenumăratele ei telefoane. „Pat a intrat imediat la idei", spune Pat Brennan.

„L-a întrebat pe Bobby ce motiv ar avea Marilyn să-1 sune pe Jack. Bobby nu prea ştia ce să-i răspundă. Pat a intuit că se întâmplase ceva şi a bănuit ce e mai rău. A dat câteva telefoane şi se pare că nu a durat mult până a aflat ce s-a

întâmplat în Palm Springs. Nu s-a bucurat de ce a auzit, măcar atât pot să vă spun."

După spusele unei prietene a lui Pat, care era acolo în ziua respectivă, Marilyn „a dat buzna pe plajă" în timp ce Pat juca volei, sărind şi țopăind fără coechipier. S-a oprit şi s-a dus la Marilyn s-o îmbrățişeze. După câteva minute în care au schimbat amabilități, timp în care Pat a fost neobişnuit de tăcută, Marilyn a început să vorbească despre Jack, fratele ei. I-a spus că avusese dreptate şi că fratele ei avea o prestanță impunătoare. Pat se uita fix la Marilyn. Detaliile acestei conversații încordate între Marilyn şi Pat nu sunt cunoscute, pentru că au intrat în casă, ca să vorbească între patru ochi. Ceea ce ştim despre conversație, pentru că Pat a pomenit despre asta, este că Marilyn a întrebat-o până la urmă pe Pat care este numărul direct al preşedintelui, la Casa Albă. Pat nu a vrut să i-1 dea, explicându-i că singurul număr de la Washington al fratelui ei pe care-1 avea era numărul său personal sau, cum s-a exprimat ea, „numai de telefon al familiei".

Marilyn a abandonat subiectul de câteva ori, însă l-a reluat. Obsesia ei peni numărul de telefon al lui Jack a deranjat-o pe Pat, care mai târziu avea mărturisească: „Nu o mai văzusem niciodată pe Marilyn atât de încordată înnebunită". în sfârşit, când Marilyn a întrebat-o pe Pat dacă ea credea că frah ei era fericit în căsnicie, Pat a ajuns la capătul răbdării. „De ce nu îl întrebi ch < tu?", a răbufnit ea, luând un creion şi o hârtie. „Nu vreau să am nimic de-a hi cu asta." A scris pe hârtie un număr de telefon şi i-a dat hârtia lui Marih Marilyn a luat-o şi a întrebat-o pe Pat dacă era furioasă pe ea. Fără să adu vorba despre ceea ce ştia că se întâmplase în Palm Springs între ea şi fratele Pat a reuşit totuşi să fie dureros de succintă. După cum îşi amintea mai târ/ Pat i-a spus: „Pot să trec peste asta. Vom fi prietene în continuare. însă fami mea? Surorile şi cumnatele mele? Nu ştiu, pur şi simplu, nu ştiu."

Nu se ştie dacă Marilyn a folosit vreodată numărul pe care l-a obținut de Pat Kennedy; în acea perioadă s-a întâmplat ceva care sugerează că telefonat lui JFK pe numărul respectiv, pentru că în primăvara lui 1962 Kenne l-a însărcinat pe procurorul general, Bobby Kennedy, să-i spună lui Marilyn nu mai sune la Casa Albă. De asemenea, lui Bobby i s-a spus să-i comunice ! Marilyn că relația cu el (sau ceea ce credea ea că se întâmplase între ei) terminase şi că Marilyn trebuia să-şi vadă de treburile ei. Bobby i-a transitu mesajul lui Marilyn.

Supradoză din cauza lui JFK?

La 10 aprilie 1962, Marilyn Monroe trebuia să se întâlnească cu scenarisi ui Henry Weinstein, care lucra la filmul Something's Got to Give. în ziua precedent u în timp ce se afla în studiourile Fox pentru probele de machiaj şi costume Marilyn fusese superbă şi se comportase bine o mare perioadă de timp. Cu toa te acestea, a doua zi a întârziat la întâlnirea cu Weinstein. Nimic surprinzătoi Weinstein a sunat-o ca să afle când o să ajungă, însă a intrat în panică, deoareo nu i-a răspuns nimeni. După ce a încercat de mai multe ori să sune, Marilyn a răspuns în sfârşit la telefon. „A, nu, mă simt bine...", i-a spus Marilyn. Cu toate acestea, vocea ei nu i s-a părut „în regulă". Era ştearsă, iar Marilyn părea că i pierde din când în când cunoştința. Disperat, Weinstein a zis că dă o fugă pân.i la ea şi a închis telefonul. Apoi l-a sunat pe dr Greenson, iar cei doi s-au du într-un suflet la casa lui Marilyn din Brentwood. Au găsit-o în pat. Leşinase.

„Ea aproape goală şi aproape moartă, din câte am putut să-mi dau seama îşi aminteşte Weinstein. „Cel puțin, intrase în comă din cauza medicamentele Nu am putut să-mi dau seama ce se întâmplase, de ce-şi făcuse asta. Era foai i dezorientant faptul că într-o zi fusese atât de veselă, iar în ziua următoare găsisem în starea aia. Nu ştiu cum a reuşit, dar dr Greenson a readus-o în simți!

Eram aşa de tulburat, încât nu puteam să-mi revin. Greenson îmi repeta mereu «nu te teme, o să fie bine. O să fie bine». Era ca şi cum văzuse chestia asta de atâtea ori, încât nu se mai îngrijora. însă eu am trăit un şoc."

Mai târziu, s-a stabilit că Marilyn luase o supradoză aproape mortală, o combinație de nembutal, demerol, clorhidrat şi librium. „în următoarea clipă, am încercat să-i conving pe cei de la Fox să amâne filmările. Le-am spus: «Uitați cum stă treaba, Marilyn nu e în starea necesară să facă un film. Are nevoie de timp. Este foarte bolnavă. Are probleme mintale grave». Cei de la studio au spus «Nu. Nu amânăm filmările. Dacă opream o producție de câte ori Marilyn Monroe avea o criză, n-am fi făcut nici măcar un singur film cu ea.»"

Weinstein spune: „Nu cred că am reuşit să depăşesc vreodată şocul pe care l-am trăit când am găsit-o pe Marilyn aproape moartă. Nu treci foarte uşor peste aşa ceva. Ore în şir am încercat să înțeleg ce se întâmplase. M-am gândit: în ziua anterioară, [George] Cukor n-a venit să regizeze probele de costume şi poate

lucrul ăsta a supărat-o. Poate că a considerat că era vorba de o palmă sau o respingere. însă... nu ştiu... trebuie să fi fost ceva mai mult."

într-adevăr, aşa era. O sursă apropiată de Marilyn Monroe în acea perioadă, care a vorbit sub protecția anonimatului de teama unei posibile răzbunări din partea clanului Kennedy, a rezumat situația în felul următor: „JFK, el era pro¬genia. Marilyn fusese părăsită de preşedintele SUA. Chiar credeți că după toate îeripețiile prin care trecuse la filmări ar fi avut de gând să se omoare pentru că regizorul nu apăruse o zi, la studio? Kennedy, el fusese motivul."

Să fi fost Marilyn şi Bobby „ultima bârfă"?

Marilyn înțelesese că preşedintele Kennedy o lăsase baltă. Nu prea avea ce lă facă în legătură cu asta, mai ales că JFK nu-i răspundea la telefon. Cu toate icestea, următoarea poveste celebră care circulă despre Marilyn şi familia Cennedy susține următoarele: când Bobby i-a spus lui Marilyn că Jack nu mai roia să audă de ea, nu s-a putut abține şi s-a îndrăgostit şi el de ea. Cei doi au ivut o aventură plină de pasiune, iar Marilyn a fost mai ataşată de el decât de ratele lui. Acest scenariu a fost reluat în nenumărate cărți, de-a lungul anilor, ie către biografi respectați. Oare aşa au stat lucrurile? Oare aceşti doi oameni lu fost atât de capricioşi şi, aş îndrăzni să spun, nechibzuiți? Se pare că, din imite puncte de vedere, au fost... însă aventura nu pare să fi fost reală. Noile dovezi susțin că Bobby, care cel puțin la început s-a hotărât să nu fie atât de neîndurător ca fratele lui, s-a simțit stânjenit de felul în care fusese tratată Marilyn. Se simțise bine în compania ei, o considerase frumoasă, isteață şi nteligentă şi nu simțise nevoia să fie crud cu ea. „Cred că i-a zis să nu mai sune la Casa Albă, ci să-1 sune pe el", spune celebrul anfitrion Andy Williams, unul dintre cei mai buni prieteni ai lui RFK. „Aşa era Bob, era o persoană plină de compasiune, nu un nemernic. Nu avea nici un motiv să fie rău cu biata femeie.

De ce să fi făcut asta? Ce făcea rău, dacă-i oferea femeii un sprijin prietene un umăr pe care să plângă, când avea probleme?"

Cam în această perioadă, Marilyn le-a spus câtorva apropiați că ea şi Bol > aveau o relație. Aceste persoane au crezut-o. Este interesant că mulți dintn nu au crezut nimic din ce le-a spus Marilyn vreodată, însă chestia asta crezut-o. Se putea însă avea încredere în ceea ce spunea? Oare era o sin credibilă pentru astfel de informații, în special în ultimele şase luni din viața când se afla într-o

stare emoțională disperată şi era dependentă medicamente? Aduceți-vă aminte, este vorba de o femeie care începuse cu mu ani în urmă să inventeze poveşti despre sine însăşi. De exemplu, în 1958, a făi următoarea declarație în fața unui reporter: „Când locuiam cu preotul şi cu se lui, mi-au spus că dacă mă duc duminica la film, Dumnezeu o să mă trăzneas şi o să mor. Prima dată când am îndrăznit să mă furişez şi să mă duc la un fi1 de duminică, mi-a fost îngrozitor de teamă să ies din ascunzătoare. Iar când ; ieşit, ploua. Tuna şi fulgera şi am fugit tot drumul până acasă, aşteptându-i: să fiu lovită de trăznet în orice clipă. Eram îngrozită chiar şi după ce ajunseşi acasă şi mă băgasem în pat." Marilyn nu a locuit niciodată cu un preot şi cu soi lui; în mod clar, era vorba despre familia Bolender, cu care a trăit în primii şap ani din viață. Nu o cunoşteau prea bine pe Ida cei care ar fi crezut că aceas ar fi pierdut-o din ochi, la acea vârstă, suficient de mult timp încât să reuşeas> „să se strecoare" la film - la aproximativ trei kilometri de casa lor. După cum a văzut, Marilyn înfrumusețea de multe ori realitatea, din mai multe motive. N i numai în fața presei, într-o manieră acceptabilă de a-şi face publicitate, ci şi n fața prietenilor. Pat Newcomb, publicistul ei, a explicat în felul următor: „Marih n le-a spus câtorva oameni multe lucruri despre ea însăşi, însă nimănui nu i-a spu totul". într-adevăr, cu doar două luni înainte de asta, le-a spus multora dini u-prietenii ei că ea şi Bobby Kennedy se pregăteau să aibă „o întâlnire". Era votl > i de o cină cu mulți alți invitați, nici vorbă despre o întâlnire romantică.

Totuşi, anumite persoane din anturajul ei erau foarte convinse că se îndrăgostise de Bobby; chiar şi Michael Selsman, unul dintre publicişti. „Ah, \ .1 rog, bineînțeles că era adevărat", spune el. „Toată lumea era la curent cu lucru ăsta chiar şi pe vremea aia, însă presa era mult mai discretă. Oricum, era m sarcina noastră să-i îndepărtăm. Dar Marilyn nu putea să nu vorbească despe asta. Relația cu Bobby a fost mult mai serioasă decât cea cu JFK."

„Uneori mă gândesc că da, Bobby a avut o aventură cu Marilyn Monroe spune Andy Williams. „însă mă opresc: ce dovezi am? Ştiu că Bobby nu mi-a zi nimic. Ethel nu mi-a zis nimic, iar ea era una dintre cele mai bune prietene ale mele. Asta nu înseamnă că Bobby era un sfânt. Când era vorba de femei, era i i fel ca rudele lui. Ştiu că Ethel era conştientă de asta şi, în anumite privințe, poan că nu o deranja. Mă suna şi-mi spunea: «Bobby vine în oraş. îl inviți la cină? S te rog, îi găseşti cea mai drăguță fată să-1 însoțească?» însă despre Bobby Marilyn,

singurele persoane de la care am auzit ceva în sensul ăsta au fost cea care, se pare, au auzit vestea de la Marilyn. Iar acum, atâția ani mai târziu, n

ştiu ce să zic... Nu am întâlnit-o niciodată pe Marilyn şi nu aş vrea s-o critic, însă cred că spunea poveşti."

însă poate că nu era singura care spunea poveşti. Iată următoarea scrisoare pe care Marilyn a primit-o de la sora lui, Jean Kennedy Smith, după ce l-a cunoscut pe Bobby Kennedy:

Dragă Marilyn,

Mama m-a rugat să-ți scriu şi să-ți mulțumesc pentru scrisoarea caldă pe care i-ai scris-o tatei. Tatei i-a plăcut şi consideră că a fost drăguț din partea ta că ai trimis-o.

înțelege că tu şi Bobby sunteți ultima bârfă! Suntem cu toții de părere că ar trebui să-l însoțeşti, când se întoarce pe Coasta de Est. Mulțumesc pentru scrisoare, încă o dată. Cu dragoste, Jean Smith

Această scrisoare (găsită de Inez Nelson după moartea lui Marilyn) a fost invocată drept argument pentru o relație între Marilyn şi Bobby de mai multe ori, în decursul anilor. în ceea ce o priveşte, se ridică câteva întrebări. Femeile din clanul Kennedy nu confirmau aventurile bărbaților din familia lor. Le ignorau. în mod sigur, nu scriau despre ele în corespondență, pe un ton voios, punând pe hârtie ceea ce, într-o zi, ar fi putut să fie folosit împotriva lor. Membrii familiei erau conştienți în permanență de locul lor în istorie şi de faptul că tot ce spuneau, făceau şi scriau avea să devină într-o zi o parte din istorie. Acestea fiind zise, este ciudat faptul că Jean Smith a scris această scrisoare, ştiind că într-o zi ar fi putut să fie interpretată greşit, dacă o citea altcineva în afară de Marilyn. Ar fi scris-o doar dacă credea cu tărie că povestea era atât de absurdă, incât nimeni n-ar fi luat-o în serios, chiar şi după o vreme. Desigur, o altă josibilitate este ca scrisoarea să fie un fals. Dacă se face o analiză grafologică, Scrisul lui Smith pare să fie autentic. Totuşi, faptul că nu este datată face imposibilă plasarea ei în contextul temporal potrivit. Indiferent de întrebările pe care le ridică această scrisoare, simpla ei existență este principalul motiv pentru care se crede că Marilyn şi Bobby erau, în acea vreme, „ultima bârfă!"

Este limpede că Bobby Kennedy simțea pentru Marilyn măcar un pic de afecțiune şi că ea avea aceleaşi sentimente pentru el. Cei doi au vorbit la telefon. „Pe el nu-1 deranja să vorbească cu ea", spune George Smathers, susținător

politic fidel al familiei Kennedy, fost guvernator al Floridei şi senator de Florida. „Nu era nimic rău în asta. Ea era singură şi tristă şi îl suna să vorbească cu el şi să 0 liniştească. Totuşi, cu Bobby nu a avut o aventură. Ethel a avut ceva îndoieli, la început, doar din cauză că zvonurile au început să apară imediat. Dar Bobby i-a spus lui Ethel că nu sunt adevărate, iar ea l-a crezut. Marilyn dorea să devină Prima Doamnă, soția lui JFK, nu soția lui Bobby. Nu era interesată de Bobby în felul acela. Cei care susțin contrariul habar nu au despre ce vorbesc."

Ed Guthman era bun prieten cu Robert Kennedy şi i-a însoțit pe el şi | Marilyn de cel puțin două ori. „Ştiu că nu au avut nici o aventură", susține i „N-am nici un fel de îndoială. Eram acolo. Am văzut ce se întâmplă. Vă spu nu era vorba de nici o aventură." Kenneth O'Donnell, alt prieten al lui Rh: spune: „îl cunoşteam la fel de bine ca toți ceilalți. I-am fost apropiat mulți a şi ştiam tot ce face şi ştiu sigur că povestea despre el şi Marilyn Monroe este porcărie". Pat Newcomb - care nu este cea mai credibilă sursă de informații, d fiind faptul că sarcina ei, ca publicist al lui Marilyn, era să o apere - a intervei şi ea în ceea ce priveşte jurnaliştii care au crezut povestea aventurii dini Marilyn şi Bobby: „Au înnebunit? L-am cunoscut pe Bobby foarte bine, mai bii decât Marilyn, din multe puncte de vedere. Cu toate astea, nici măcar nu trebu să-1 cunoşti bine ca să-ți dai seama că nu ar fi părăsit-o niciodată pe Ethel, copiii? Să fim serioşi!"

„Să fie limpede", adaugă Milt Ebbins, care-i cunoştea pe Marilyn şi RFI „Despre Marilyn se pot spune multe lucruri, dar nu era o stricată. Ce fel d caracter ar fi avut, să fi trecut de la un frate la altul? Da, era o persoană senzual însă nu ar fi făcut aşa ceva. Sunt sigur că nu s-a întâmplat nimic."

Joseph Naar, prietenul lui Peter Lawford, încheie: „Când aud că Bobi Kennedy era amantul ei, îmi zic «e o porcărie». Pur şi simplu, e o porcărie."

Altă istorioară despre Marilyn şi Bobby vine de la o rudă a familiei Kennei i care vorbeşte sub protecția anonimatului, „pentru că, pentru familie, este îm un subiect dureros". Cea care ne povesteşte a fost căsătorită cu un membru al familiei - măcar atât recunoaşte. Susține că a sunat-o pe Pat Kennedy Lawfoitl în primăvara lui 1962 ca să o întrebe dacă a auzit zvonurile despre Marilyn a Bobby. „Ok, povestea asta trebuie să înceteze acum", a spus Pat nervoasă. „Una din două: fie Marilyn inventează poveşti despre Bobby ca să-1 facă pe Jack sa se răzgândească în privința ei, fie o face ca să-i arate lui Jack ce-a pierdut; poan sunt valabile ambele ipoteze. în orice caz, este un comportament adolescent ia şi

o să vorbesc cu ea despre asta. L-am întrebat pe Bobby foarte clar dacă sr întâmplă ceva între Marilyn şi Jack", a adăugat ea. „Mi-a spus că pentru el < stânjenitor să răspundă la întrebarea asta. Apoi l-am întrebat dacă se întâmpla ceva între el şi Marilyn. A spus clar că nu. Eu îl cred."

Desigur, se poate spune că pentru fiecare persoană care crede că aventura nu a avut loc, există o alta care zice că s-a întâmplat, inclusiv, se pare, un numai de agenți FBI. Din cauza relației mereu tensionate dintre Bobby Kennedy, can în calitatea sa de procuror general al SUA, era şeful Departamentului de Justiții şi J. Edgar Hoover, directorul FBI, care considera că tânărul Kennedy era un tip obraznic şi în fața căruia nu voia să dea socoteală, este foarte posibil ca avansarea şi perpetuarea „aventurii" dintre Bobby şi Marilyn să fi fost o campam. de dezinformare comandată de Hoover, un mare iubitor de bârfe, care le invent şi le dădea mai departe. De fapt, unele dintre dosarele FBI despre Kennedy Monroe par să fie scrise de o şcolăriță amorezată, mai ales pentru că protagi nişții sunt menționați cu numele mic. O notă publicată în octombrie 2006 sui

FIA (Freedom of Information Act - legea accesului liber la informații) susține că „Robert Kennedy era foarte ataşat emoțional de Marilyn Monroe". Relația lor este descrisă ca fiind „o poveste de dragoste şi o aventură sexuală". Se menționeazăcă Bobby „i-a promis de mai multe ori că va divorța ca să se căsătorească u ea. Până la urmă, Marilyn şi-a dat seama că Bobby nu dorea nici pe departe să se căsătorească cu ea."

Totuşi, cine face aceste afirmații? „Fostul agent special" care a scris acest raport, şi al cărui nume este şters, recunoaşte că nu ştie care a fost sursa infor¬mațiilor şi nu poate să garanteze pentru autenticitatea acestora. Cu toate acestea, mărturia respectivă a fost detaliată în dosarele FBI, la 19 octombrie 1964.

Bobby: „Preşedintele vrea asta şi eu vreau asta."

în mai 1962, relația dintre Marilyn şi frații Kennedy avea să ia o altă întorsătură ciudată. La 19 mai urma să aibă loc un spectacol omagial, organizat în cinstea aniversării de 45 de ani a lui JFK: un spectacol televizat măreț, supradimensionat, organizat la Madison Square Garden, în New York. (de fapt, ziua lui era pe 29 mai). Fusese ideea lui Peter Lawford s-o invite pe Marilyn fonroe să-i cânte „La Mulți Ani" preşedintelui. Desigur, a fost culmea aroganței in

partea lui Peter, dacă a crezut că-i iese. Era ca şi cum toată lumea era atât e obişnuită să le iasă, în ce-o privea pe Marilyn, încât acum puteau să exagereze i să se fălească cu relația în fața națiunii, la televizor!

în privința invitării lui Marilyn să cânte în cinstea preşedintelui, există o ntrebare care nu s-a pus niciodată: Ce Dumnezeu a fost în mintea lui Bobby şi lui JFK? „Faptul că au profitat de Marilyn, care era deja foarte bolnavă, este lmea josniciei", spune Jeanne Martin, soția lui Dean Martin, protagonist alături e Marilyn în filmul Something's Got to Give. Jeanne era foarte bună prietenă Marilyn, însă a rămas în relații cu familia Kennedy de-a lungul anilor. Cu toate cestea, până şi ea şi-a dat seama că frații Kennedy întrecuseră măsura. „A fost ruşine, o ruşine", spunea ea. „N-au avut nici o scuză". Poate că Marilyn avea tunci nevoie de preşedinte în viața ei mai mult ca niciodată. Până la urmă, în cest moment se simțea năucită de nişte evenimente care avuseseră loc cu o lună ai devreme.

în februarie, Marilyn fusese în Mexic ca să cumpere mobilă pentru casa cea ouă. O însoțeau Pat Newcomb şi Eunice Murray; din nou, îi era clar că era filată e agenții FBI. Nici că se putea o urmărire mai ridicolă. Agenții erau convinşi că vea o relație cu un anume Fred Vanderbilt Field, care se pare că făcuse 9 luni e închisoare din cauză că nu-şi dăduse de gol prietenii comunişti. S-a mutat în Mexic în 1953. Şi acum, în 1962, după atâția ani, prietena unei prietene i-a făcut, lui şi soției sale, cunoştință cu Marilyn şi - voilâ! - agenții FBI îi urmăreau toate mişcările prin Mexic. Dat fiind că Marilyn fusese diagnosticată deja cu schizofrenie paranoidă cronică, o astfel de urmărire a fost, probabil, înfricoşătoare.

De fapt, există multe aluzii prezentate ca fapte în dosarele FBI despre Monro şi Field şi nici una dintre ele nu pare adevărată, deci nici măcar nu merii menționate. în aceste dosare FBI despre călătoria lui Monroe în Mexic, exişi o notiță despre o întâlnire între ea şi Bobby Kennedy, în octombrie 1961. în mo clar era urmărită, iar ea era conştientă de acest lucru.

Cam în aceeaşi perioadă, Marilyn avea necazuri mari cu studioul 20t! Century-Fox. în aprilie şi mai 1962, depresia ei a continuat să se agraveze şi pus şi mai tare în pericol producția filmului Something's Got to Give. îi era imposib să înceapă repetițiile şi probele pentru film. întârzia în permanență, în zilele îi care venea pe platou. întotdeauna avea o scuză, indiferent dacă era vorba tn răceală,

infecție la sinusuri sau o altă problemă. Toate problemele erau ad< vărate: era o femeie foarte bolnavă. însă îi era şi foarte frică de George Cuko iar acest lucru nu a îmbunătățit situația. Mai mult, mulți martori consideră o Paula Strasberg, profesoara de actorie a lui Marilyn (plătită cu 5 000 de dolai pe săptămână), devenise prea băgăreață. Sidney Guilaroff, stilistul care-i făcus coafura lui Marilyn în acest film, dar şi în altele, s-a exprimat astfel: „îmbrăcat în negru complet, cu o eşarfă neagră țigănească şi ciorapi groşi, Paula bântui pe platou, uneori îi dădea indicații regizorale lui Marilyn, cu mâinile, pe I spatele lui Cukor. Marilyn se baza atât de mult pe ea, încât abia putea să citeasc o replică fără să apeleze la indicațiile lui Strasberg."

Harvey Bernstein îşi amintea despre o întâlnire cu Marilyn, la ea acasă, i i. care trebuiau să discute despre scenariu. A răspuns la sonerie cu bigudiurile îi cap. Nu exista mobilă în camera de zi, doar un scaun pe care a stat el, iar ea s-.' aşezat pe podea. „Multe dintre ideile ei [pentru scenariu] erau bune pentru ea însă nu erau atât de bune pentru film", îşi amintea el. „Dar dacă făceam vrei aluzie la asta, se oprea o clipă, ca şi cum s-ar fi oprit curentul, apoi pornea din nou, iar ea continua ca şi cum n-aş fi zis nimic... Uneori vorbea despre ea la persoana a treia, precum Cezar. «Aminteşte-ți că o ai pe Marilyn Monroe, trebuit să o pui la treabă», mi-a zis ea... Am plecat simțindu-mă ca un marinar de punte pe o corabie fără nimeni la cârmă, într-o apă plină de stânci".1

Ultimul lucru cu care ar fi fost de acord directorii de la 20th Century-Fox era ca Marilyn să-şi ia concediu ca să plece la New York şi să cânte pentru preşedinte Chiar dacă înainte fusese de acord, Peter Levathes s-a răzgândit, invocând făptui că nu fusese prezentă pe platou aşa cum ar fi trebuit. Peter nu dorea ca minte, i să-i stea în altă parte. De fapt, studioul a amenințat-o că o dă în judecată daca

1 în scenariul revizuit al filmului Something's Got to Give (datat 12 februarie 1962 Marilyn şi-a dat seama că subiectul încă nu era bun. A scris pe pagina de titlu „în poveste există un câine, aşa că trebuie să căutăm efecte într-un alt fel sau, a.ş. cum spune dl [Nunnally] Johnson, situația". La pagina 12, Marilyn scrie: „Sin gurele ființe cu care mă înțeleg bine pe lumea asta sunt [sic] bărbații, aşa t haideți să ne disttăm în secvența de deschidere". Iar la pagina 23, face ti comentariu despre personajul lui Cyd Charisse: „Să ne amintim că e frigidă. Ştii cu toții ce descoperire a făcut Kinsey despre majoritatea femeilor".

pleacă la New York şi chiar au făcut asta. Când Bobby Kennedy a auzit că Marilyn este amenințată cu procesul, s-a hotărât să intervină personal. L-a sunat pe Levathes ca să-1 convingă că prezența lui Marilyn era foarte importantă pentru preşedinte şi ar însemna foarte mult pentru JFK. Levathes a rămas tare pe poziții şi i-a zis că nu era de acord. Supărat, Bobby l-a ignorat pe Levathes şi s-a dus direct la şeful său, Milton Gould. Gould îşi aminteşte că Bobby i-a zis: «Preşe¬dintele vrea asta şi eu vreau asta». A fost foarte dur. Am fost uimit de lipsa lui de politețe. I-am spus că eram în foarte mare întârziere şi că nu o să-i dau voie să plece. Mi-a spus atunci că sunt «un jidan de nimic», ceea ce nu mi-a plăcut. Apoi mi-a închis telefonul în nas. Trebuie să spun că am fost surprins că o doreau atât de mult, încât Bobby fusese în stare să se umilească atât de tare pentru asta."

După cum vom vedea, pentru Marilyn nu avea nici o importanță dacă studioul îi aproba sau nu plecarea la New York. Se hotărâse să plece şi cu asta basta. Prioritatea ei era să fie la New York, cu frații Kennedy. Studioul putea să aştepte. La un moment dat, în această perioadă, începuse să i se facă dor de preşedintele Kennedy; a pictat în acuarele un singur trandafir, pe o foaie de hârtie. Apoi, cu cerneală neagră, s-a semnat în partea din stânga jos: „La Mulți Ani pentru preşedintele Kennedy din partea lui Marilyn Monroe". Apoi, sub prima semnătură, tot cu cerneală neagră, a scris următoarele, semnându-se de două ori: „La Mulți Ani, 1 iunie 1962/ Toate cele bune/Marilyn/Marilyn". 1 iunie 1962 avea să fie ultima ei zi de naştere, cea de-a treizeci şi şasea. (După mulți ani, în 2005, această acuarelă avea să se vândă pentru 78 000 de dolari, la licitația Julien cu obiectele care i-au aparținut lui Marilyn.)

Marilyn a plecat din Los Angeles la New York, la 17 mai, declarând presei: „Am informat studioul acum 6 săptămâni că plec la New York. Pentru mine este o onoare să apar în fața preşedintelui SUA". Distribuția şi echipa filmului Something's Got to Give au fost înmărmuriți de decizia ei. „Am fost uimită", spune dublura ei, Evelyn Moriarty. „Toți aveam impresia că mai rău de atât nu se poate. Situația era imprevizibilă şi îngrozitoare. însă ea obținuse deja permisiunea lor, chiar dacă ulterior şi-au retras-o".

Impresarul lui Dean Martin, Mort Viner, a spus: „A fost un gest descalificam pentru ea. Aşa a arătat care îi erau, de fapt, prioritățile, nu-i aşa?

însă Dean mi-a zis: «Nu poți să-i găseşti vreo vină, Mort. Dacă Jackie Kennedy m-ar fi chemat în cealaltă parte a țării ca să-i cânt La Mulți Ani, m-aş fi dus.»"

Există dovezi noi care arată că, probabil, Marilyn nu a luat această hotărâre pe cât de uşor s-a crezut în trecut. Nu ştia ce să facă şi a apelat la Pat Lawford să o sfătuiască. După cum povestesc unele persoane care o cunoşteau bine pe Pat, aceasta i-a spus lui Marilyn că, după părerea ei, cei doi frați nu erau cinstiți cu ea, poate chiar încercau să-şi bată joc de ea. Nu cred că lui Pat i-a fost uşor să recunoască acest lucru. Până la urmă, era fidelă familiei ei şi îşi sprijinise întotdeauna frații. Cu toate acestea, ca prietenă a lui Marilyn, este posibil să se fi simțit îndemnată să-i spună care erau adevăratele ei sentimente pentru situația dată. Este o dovadă că era în stare să lase deoparte faptul că Marilyn o trădaşi ca să-şi ajute prietena să înțeleagă situația.

„Era îngrijorată pentru Marilyn", spune un membru al familiei Kennedy. „L cunoştea frații; îi iubea, dar ştia de ce sunt în stare. Nu credea că Marilyn pute să le facă față. Totuşi, Marilyn credea că dacă mergea la New York va demonsti familiei că este o susținătoare a lor. De asemenea, îşi punea în pericol carien Practic, risca absolut tot. Pat nu prea avea replică la chestia asta, bănuiesc. Ei o situație dură pentru toți."

Trebuie menționat că Marilyn nu mai simțea nevoia să i se confeseze suroi vitrege, Berniece. Marilyn o iubea, însă ştiuse dintotdeauna că are viața ei problemele ei şi nu era neapărat persoana la care să apeleze. Ce putea să fac Berniece, din Florida, când Marilyn intra în criză? O dovadă a superficialitär relației lor din această perioadă este faptul că, atunci când au vorbit la telefo; despre spectacolul de la Madison Square Garden, Marilyn i-a zis că singura i teamă era că nu se simte în stare să cânte în public. I-a spus că, după părere ei, vocea nu se ridica la standardele personale. Nu a invitat-o pe Berniece I spectacol şi se pare că nici Berniece nu a întrebat-o dacă poate să vină.

„La Mulți Ani, d-le preşedinte"

La 19 mai 1962, în culisele Madison Square Garden din New York, Marily: Monroe era îngrozitor de neliniştită, şi pe bună dreptate. Fără îndoială, îşi dădus: în sfârşit seama de gravitatea situației. Era pe cale să cânte în cinstea cuiva car o respinsese, iar acesta era preşedintele SUA. Plecase din Los Angele nesocotind dorințele şefilor ei de la Fox, riscând rolul principal dintr-un filn i Complicații

greu de imaginat, însă, de bine, de rău (şi, se pare, în ultima vremi mai ales de rău), aceasta era viața lui Marilyn.

La începutul lunii, producătorul Richard Adler era îngrijorat în privința costumației pe care avea să şi-o aleagă Marilyn pentru un asemenea evenimeni important şi televizat. Ea i-a spus să nu-şi facă probleme, că avea de gând si poarte o rochie neagră sofisticată, cu un decolteu înalt, pe care i-o crease dej.i designerul Norman Norell. Şi totuşi, avea cu totul alte intenții. L-a rugat p< designerul Jean Louis să creeze o rochie „pe care doar Marilyn Monroe ar pute. s-o poarte" şi exact asta a făcut. „Marilyn avea un fel încântător de a-şi etal.i corpul şi, în acelaşi timp, de a-şi păstra eleganța", mărturisea el. „Aşa că am creai o rochie de culoarea pielii, cum nu mai exista alta, singurul lucru care arăta ca nu e nud, ci rochie, fiind doar paietele şi mărgelele". Rochia nu era căptuşita iar Marilyn nu purta lenjerie intimă! De fapt, rochia a fost cusută direct pe coi [de către creatorul ei (rochie care s-a vândut la prețul de 1,27 milioane de dolai i la o licitație din 2007).

Pe scenă, după ce a fost prezentată de Peter Lawford, acesta i-a luat hain de hermină, iar Marilyn a început să cânte „La Mulți Ani" pentru preşedinte. „S .

descurcat destul de bine cu versurile", spune producătorul Richard Adler, „însă oricum nu se auzea nimic, pentru că mulțimea urla şi țipa. A fost un fel de seducție în masă". Mulți dintre cei care manifestă un interes chiar şi trecător pentru Marilyn Monroe au văzut filmarea din seara aceea, în care Marilyn cântă „La Mulți Ani". Nu este la fel de cunoscut şi restul intervenției ei, un omagiu special pentru JFK compus de Adler şi cântat de Monroe pe melodia „Thanks for the Memories" („îți mulțumesc pentru amintiri"). După aceea, Marilyn a mai cântat încă o dată „La Mulți Ani".

„M-am simțit onorată când am fost chemată să cânt", i-a spus Marilyn, după aceea, lui Richard Merryman, redactor la Life. „Se aşternuse liniştea în sală când am apărut; mă simțeam ca şi cum, dacă aş fi purtat un slip, s-ar fi văzut sau ceva de genul ăsta. M-am gândit: «Vai de mine, dacă nu scot nici un sunet?» îmi amintesc că, în momentul în care m-am îndreptat spre microfon, m-am uitat până în tavan şi înapoi şi mi-am zis «Acolo aş fi, sus acolo, sub una dintre grinzile alea, aproape de tavan, după ce mi-am plătit cei doi dolari ca să intru.»"

în mod clar, a fost o alegere ciudată din partea lui Marilyn să fie cât mai provocatoare în acea seară, mai ales dacă ne gândim la cariera ei de până atunci.

Câți ani petrecuse plângându-se de imaginea ei de blondă prostuță? Câte bătălii dusese cu cei de la Fox ca să o distribuie în roluri care nu se încadrau în acest tipar? Câți ani studiase actoria, ca să-şi dea seama şi ceilalți că are talent? Oare de ce s-a hotărât să renunțe la orice şansă de a fi privită altfel şi a apărut în această noapte importantă, plină de celebrități, sub înfățişarea personajului pe care se străduise atât de mult să-1 îngroape? Cu siguranță, în filmul Something's Got to Give nu juca rolul unei blonde proaste, avea un rol serios. A fost o alegere. Majoritatea apropiaților ei nu au fost încântați de ea. în timpul unei repetiții pentru spectacol, Paula Strasberg a spus: „Devine din ce în ce mai senzuală. Dacă nu se opreşte, o să fie o parodie." Richard Adler, care a scris versurile speciale pentru fragmentul „Mulțumesc pentru amintiri" din prestația lui Marilyn, a fost atât de nemulțumit de felul în care s-a prezentat Marilyn, încât l-a sunat pe Peter Lawford. Lawford l-a sunat pe JFK şi i-a zis: „Marilyn are de gând să se îmbrace foarte sexy". Reacția lui JFK? „Sună bine." Nimeni nu putea să facă sau să-i zică lui Marilyn să o lase mai moale.

După cum arată înregistrările din seara aceea, se pare că Marilyn se afla foarte departe de preşedinte, când a cântat. învăluită în întuneric, pare că se uită într-un mare gol. De fapt, nu s-a putut vedea niciodată ce se afla în fața ei. La mai puțin de un metru în fața ei se afla orchestra formată din 12 muzicieni îmbrăcați în costume şi zâmbindu-i larg. în spatele lor era o punte de aproxi¬mativ o jumătate de metru lățime. Apoi, chiar în spatele punții respective se afla primul rând de scaune, iar preşedintele stătea chiar în fața lui Marilyn. Deci, se pare că preşedintele se afla la aproximativ 4 metri distanță de ea. După decla¬rațiile celor prezenți în seara aceea, la început Jack a fost un pic şocat de apariția lui Marilyn, apoi destul de mulțumit, nicidecum jenat, după cum spun alte mărturii. Bobby, care se afla pe rândul al treilea, rânjea ca o pisică de Cheshire.

Ethel, care se afla pe rândul al doilea, în fața soțului ei, părea şi ea mulțumit; Dacă ne luăm după fotografiile care i-au fost făcute în timpul prezenței li Marilyn pe scenă, pare că se distra de minune. însă, în aceleaşi fotografii, P; pare mai degrabă îngrijorată.

Jeanne Martin, care stătea în secțiunea VIP din Madison Square Gardei spune că o privea pe Marilyn cu o fascinație îngrozită: „Sincer, oricât de mu aş fi iubit-o pe Marilyn, intervenția ei mi s-a părut a fi culmea prostului gust spune

ea. „Nu am nimic cu Marilyn. Era Marilyn, făcea ce făcea Marilyn. N pot învinui pentru faptul că era ea însăşi."

„îmi amintesc că nu-mi găseam locul pe scaun şi tot încercam să mă uit i altă parte, însă nu puteam să mă abțin şi mă uitam", spune Martin. „Era privelişte de milioane. înregistrările pe care le-am văzut cu toții nu-i fac dreptar Pe viu, era destul de şocant, mai ales pe vremea aceea. însă faptul că Bobby organizat aşa ceva şi că preşedintele a permis aşa ceva... trebuie s-o spun, vremea aceea mi s-a părut o lipsă de respect la adresa instituției prezidența şi a Primei Doamne. Mi-am zis: «O, Doamne! Ce se întâmplă dacă Jackie veci chestia asta? Ce o să creadă?»"

Jackie nu era în sală. Absența ei a transmis un mesaj. Până la urmă era Prim Doamnă, acesta era un spectacol în cinstea zilei de naştere a soțului ei, ia evenimentul avea să fie transmis la televiziune. Faptul că s-a hotărât să nu vin la spectacol spune multe despre sentimentele pe care le avea pentru aventtu dintre soțul ei şi vedeta de cinema. Ştia ce se întâmplase şi o deranja. I-a spu agentului Clinton Hill, de la Serviciile Secrete: „N-am de gând să particip la aşa ceva. După părerea mea, administrației i-a scăpat complet din mână povestea asta cu Marilyn." Hill n-a avut nimic de zis în legătură cu acest subiect, cel puțin nimic care ar fi meritat să-i spună Primei Doamne. După un moment de tăcete Jackie şi-a dat seama, probabil, că a mers prea departe şi i-a spus: „Te rog, uita că am zis asta."1

Când a urcat pe podium, după Marilyn, Kennedy a zis: „Pot să mă retrag din politică, după ce mi s-a cântat atât de dulce şi de minunat La Mulți Ani." Glumea sau era cinic?

„Mă durea sufletul pentru ea", spune Susan Strasberg despre Marilyn din seara aceea. „Din ce mi-a zis, de fiecare dată când se autoironiza, îşi tăia <> bucățică din visul propriu". Tatăl lui Susan, Lee, profesorul de actorie al lui

1 Nunziata Lisi, prietena surorii lui Jackie, Lee Radziwill, îşi aminteşte: „Lee mi i spus că Jackie şi JFK nu se certaseră pentru apariția lui Marilyn la Madison Squat Garden. Pur şi simplu, ea a hotărât că dacă lui nu-i păsa de sentimentele ei, dac nu-i păsa că se va simți umilită, foarte bine! Nu va veni la spectacol, iar el nu : putea să facă nimic ca să o convingă să renunțe la hotărârea ei. I-a spus lui Le. «Viața e prea scurtă ca să-mi fac probleme pentru Marilyn

Monroe». A luat cop la Glen Ora, o reşedinţă la distanţă de două ore de Washington, unde s-a disti călărind."

Marilyn, ştia cât de dificil avea să fie acel moment pentru ea, aşa că nu a vrut să vină la spectacol.

După spectacol, s-a organizat o mică petrecere; amfitrioni au fost Arthur Krim, preşedintele United Artists, şi soţia sa, Mathilde, om de ştiinţă cunoscut ulterior datorită contribuţiei la lupta împotriva SIDA. Erau prezenţi Marilyn, Bobby şi JFK. Anthony Sherman a fost unul dintre agenţii de la Serviciile Secrete aflaţi în misiune în seara respectivă. îşi aminteşte: „Of, Doamne! N-am să uit niciodată seara aceea. Am fost numit la punctul de control de la reşedinţa privată unde avea loc petrecerea. îmi amintesc foarte clar că a oprit o maşină, portiera s-a deschis şi din ea a coborât o femeie incredibil de frumoasă, Marilyn Monroe, cu un bărbat mai în vârstă [Isadore Miller, tatăl lui Arthur şi „înso¬ţitorul" lui Marilyn în seara respectivă, un bărbat pe care-1 iubea şi căruia îi spunea „tată"]. Era îmbrăcată cu o rochie (sau ce Dumnezeu era!) aproape transparentă, pe care se pare că o purtase şi pe scenă. Ce privelişte! Toată lumea a înmărmurit când a coborât din maşină şi s-a îndreptat spre intrare. A venit către mine, iar eu aveam o listă cu persoanele invitate; mi-a spus: «Bună seara, domnule. Mă numesc Marilyn Monroe». Stăteam acolo şi mă gândeam - da, eşti Marilyn Monroe, într-adevăr. Ne-am zâmbit şi am lăsat-o să treacă; eram fascinat. Lucram pentru preşedintele SUA, deci fiecare moment făcea parte din istorie. însă chestia asta? Pentru mine, asta era istoria."

La petrecere, Marilyn s-a îndreptat spre preşedinte şi i-a spus: „Acesta este fostul meu socru, Isadore Miller". Apoi, stânjenită pentru o clipă, a adăugat: „îmi pare rău, ar fi trebuit să spun La Mulţi Ani, domnule preşedinte, însă am fost atât de încântată de tata, încât întâi l-am prezentat pe el." A fost o întâlnire ciudată, atât de impersonală, încât ai fi zis că Marilyn şi Jack nu se cunoşteau deloc. Marilyn a petrecut câteva minute în compania lui JFK şi Bobby. Restul petrecerii a stat cu fostul ei socru. în vârstă de 77 de ani, Isadore obosise; Marilyn i-a adus un scaun. „Stai jos, tată! Te rog!", l-a rugat ea. Apoi a îngenuncheat în faţa lui, ea să poată vorbi. Mai târziu, Isadore îşi amintea: „Era foarte frumoasă".

„De frumuseţea ei îmi aduc aminte cel mai bine", povesteşte Diahann Carroll, care a cântat la petrecerea găzduită de Krim. „în timp ce cântam, îmi

aduc aminte bine că mă simțeam distrasă de privirea ei. Frumusețea ei tragică, atât de vulnerabilă şi de... îndepărtată."

De-a lungul anilor, datorită raportului FBI despre acea seară, s-a spus de nenumărate ori că Marilyn şi-a petrecut noaptea cu JFK la hotelul Carlyle, după spectacol. Mai mult, s-a spus şi că după ce JFK a terminat cu ea, a trimis-o în camera alăturată, unde a avut relații intime cu Bobby. Itinerariul real al lui Marilyn din seara respectivă a fost următorul: spectacolul a început la 20:00, iar Marilyn a urcat pe scenă după ora 1 noaptea, fiind pe poziția 35 din 39 de apariții. Apoi a mers la petrecerea lui Krim, însoțită de Isadore Miller. După aceea, l-a condus acasă în Brooklyn. L-a sărutat de noapte bună lângă lift şi s-a întors să plece. El îşi aduce aminte că, chiar înainte să urce în lift, s-a întors şi i-a zis: „Tată, întoarce-te mâine în California cu mine". El a zâmbit „Altă dată,

Marilyn", i-a promis el. „Poate în noiembrie". I-a trimis un sărut şi a plecat; ac< a fost ultima dată când a văzut-o în viață. A ajuns acasă pe la patru dimineai unde a întâmpinat-o prietenul ei, James Haspiel, care venise mai devreme spectacol. El îşi aminteşte: „Am privit-o pe Marilyn fără să ştiu că avea să pentru ultima oară când ne vedem. Acum nu era pe scenă, era la un metru mine şi puteam s-o ating. Fața ei era incredibil de frumoasă, foarte vulnerabi Părul era platinat. Ochii mi-au coborât pe imitațiile de pietre prețioase cust pe rochia ei extraordinară, care acum aruncau săgeți de lumină, iar mărgef ieşeau în evidență pe materialul de culoarea pielii care-i acoperea trup magnific."

Se poate spune că, undeva între a-1 lăsa acasă pe Isadore Miller şi întâlnit cu James Haspiel, Marilyn ar fi avut timp să se întâlnească la Carlyle cu JFK însă anii mei de cercetări nu duc către o asemenea concluzie.

Marilyn nu a reuşit prea bine să-şi ascundă sentimentele pentru preşedin. Rupert Allan, care a fost prezent la petrecerea de după, spune: „Când Marii s-a apropiat în sfârşit de preşedinte, mi-am dat seama că se îndrăgostise de M-am speriat, pentru că ştiam că Marilyn nu făcea lucrurile cu jumătăți i măsură."

Se pare că nici Jackie Kennedy nu făcea lucrurile cu jumătăți de măsură. M multe surse confirmă că Jackie i-a spus clar lui JFK că nu-i convenea faptul > Marilyn avea să cânte la Madison Square Garden, iar dacă el nu o asigura > aventura lor s-a terminat cu adevărat, avea să ia măsuri. L-a amenințat că \ înainta divorțul chiar înainte de începerea următoarei campanii pentn

prezidențiale, punând în pericol şansele lui de a fi reales. ‚Vorbea cât se poan de serios", a spus George Smathers. „Nu se prostea. însă Jack o terminase de> cu Marilyn. Se întâlnea cu altcineva, o femeie pe nume Mary Meyer; mai era Judith Exner... şi altele, printre care, se zvonea, şi [actrița] Angie Dickinson După părerea lui, Marilyn era o tipă simpatică, însă pentru el tipele simpatii • nu valorau prea mult. Nu ducea lipsă de fete simpatice, iar Marilyn era un îz\-> i de probleme. începuse să se intereseze de ocazii să vină la Washington, la Cas. Albă şi aşa mai departe. Jack i-a spus lui Jackie: «Uite ce e, chiar s-a terminai N-a fost nimic, oricum». Nu ştiu dacă l-a crezut sau nu."

PARTEA A IX-A

Sfârşituri triste

Concedierea lui Marilyn

ând Marilyn Monroe s-a întors la Los Angeles, trebuia să reînceapă lucrul la filmările pentru Something's Got to Give. însă, în ziua respectivă, 29 mai 1962, Dean Martin era răcit, iar Marilyn credea că, dacă ia şi ea răceala, u o să poată lucra toată săptămâna; aşa că a stat acasă. „Cred că a fost cel mai aios lucru posibil", spune Mort Viner, impresarul lui Dean Martin. „Fata asta tătea acasă aproape în fiecare zi, invocând cine ştie ce boală şi ținând producția

1 loc. Apoi, în singura zi când Dean e răcit, totuşi vine pe platoul de filmare entru că nu vrea să dezamăgească echipa, iar ea nu apare, pentru că nu vrea ă se molipsească? în seara cu pricina, Dean şi cu mine ne-am amuzat pe tema sta. Dean a zis: «Are tupeu, trebuie să recunoşti. Când nu vrea să muncească, ăseşte ea o modalitate să nu o facă.»" Marilyn s-a întors pe platou a doua zi, entru ceea ce avea să fie o zi incredibilă de filmare a unei scene nud, în piscină, ra pentru prima dată când o actriță americană făcea aşa ceva şi, desigur, rotagonista nu putea fi alta decât Marilyn. Urma să poarte un costum de baie e culoarea pielii. Totuşi nu a rezistat prea mult cu el; l-a scos şi s-a hotărât să lmeze chiar nud.

Platoul era închis, la filmare participau doar cei a căror rezență era de neînlocuit. Filmările din acea zi ne dezvăluie o Marilyn în toane une. Corpul ei, bronzat şi voluptuos, nu arătase nicicând mai bine. Părea o "nără de 25 de ani, nicidecum o femeie care se apropia de 36. Charles Casillo, iograful lui Monroe, remarca: „Era o parte din perspectiva schizofrenică, contra-ictorie, pe care o avea atunci despre sine. O parte din ea era gata, chiar dornică, w treacă la roluri mai serioase, iar altă parte din ea ştia ce aşteptau încă oamenii e la ea. Trebuia să treacă treptat la noua imagine şi, în acelaşi timp, din când

când, să se ridice şi la înălțimea legendei. Aşa că, dacă etalarea corpului de odei adăuga un pic de atmosferă unui film mediocru şi reținea atenția

ublicului, oferindu-i astfel un răgaz, era dispusă s-o facă. Dumnezeule, avea

evoie să dea lovitura." Prietenul ei, profesorul de actorie Michael Shaw, care avea pe vremea aceea

2 de ani, a întâlnit-o în studiourile Fox, iar din comentariile sale se vede că "arilyn, atunci când reuşea să ajungă la studio, se purta ca o profesionistă: Studiam cu [profesoara de actorie] Sandy [Meisner], pe platourile Fox, iar

arilyn a venit în parcare la mine şi mi-a zis: «Piersicuță» (aşa mă poreclise ea) «ce-ar fi să ne întâlnim şi să luăm masa împreună?»", îşi aminteşte el. „Purt; pereche de pantaloni trei sferturi, pantofi fără toc şi eşarfă şi nimeni nu-i dăd atenție, pentru că părea de 14 ani! S-a dus în cabina ei şi a zis: «Ei bine, e vrem s-o scoatem la lumină». După aproximativ 40 de minute... a ieşit Marii Monroe. Avusese loc o transformare totală."1

„Aşa că am intrat în cantină. Ea stătea în pragul uşii, în timp ce aşteptam intrăm în zona privată a restaurantului. Dintr-o dată, s-a lăsat o tăcere adâni Oamenii mâncau. Furculițele se opriseră la jumătatea distanței dintre farftn şi gură. Era o adevărată apariție, Arăta atât de bine. Slăbise şi părea foai sănătoasă. Am luat masa. Părea foarte încântată de Joe DiMaggio, iar eu îi doream să-1 cunosc. L-am cunoscut într-o împrejurare informală şi îmi dorea să-1 văd din nou. Eram un mare admirator al lui. Ea mi-a zis: «Păi, înseamnă trebuie să te chemăm la cină când am să gătesc eu...»"

„Apoi, după vreo săptămână, luam masa împreună cu nişte colegi la cantii şi a apărut Marilyn. Purta pantaloni trei sferturi roz cu alb, o bluză care se asort cu un şnur alb din dantelă în jurul gâtului şi mânecilor, şi balerini albi. A vei la

masa noastră şi m-a salutat cu «Piersicuță!» Apoi m-a tras în scaun, m-a sărut apăsat pe gură şi a zis: «îl iubesc pe băiatul ăsta!» Bineînțeles, m-am sima grozav! Aceea a fost ultima oară când am văzut-o."

Luni, 28 mai, Marilyn a anunțat din nou că este bolnavă şi a rămas acas Se pare că avusese un weekend dificil. Nu se ştie ce s-a întâmplat, dar dispăru orice speranță că va mai fi în stare să se ridice la înălțimea prestației de ultim dată. A doua zi, când a revenit, era într-o formă îngrozitoare şi nu reuşea să s< concentreze. La 1 iunie împlinea 36 de ani. Pe platou o aştepta un tort anivers; care i-a plăcut, iar în acea după-amiază a participat la o acțiune caritabilă p< stadionul Dodger. După ce a ajuns acasă, în seara aceea, situația s-a înrăutătu şi mai tare. Mai târziu, în seara respectivă, Marilyn a apărut în casa familii Greenson într-o stare atât de deplorabilă, încât copiii lui nu ştiau ce să facă ca ea. Dr Greenson şi Hildy, soția lui, se aflau în vacanță la Roma. „Femeia ei. disperată", îşi aminteşte Danny, fiul lui Greenson. „Nu putea să doarmă şi toi repeta cât de rău se simte, cât de neînsemnată. Spunea că era abandonată, ca era urâtă, că oamenii se purtau frumos cu ea doar pentru că aveau ceva tk obținut de pe urma ei. Spunea că nu mai merită să trăiască."

Doctorul pe care Greenson îl rugase să îl înlocuiască în timpul vacanței sal' a venit într-un suflet; părerea lui a fost că Marilyn dorea să se sinucidă. A încerc; 11 să-i confişte toate pastilele pe care le avea şi spera să se simtă bine măcar pân i

1 James Haspiel, biograful lui Marilyn Monroe, povesteşte următoarea întâmplau „[Actrița] Sheree North mi-a povestit că, într-o zi, când se afla la studiourile Fo s-a întâlnit cu Allen «Whitey» Snyder, care se tot plimba în fața unei uşi închis* vizibil nervos. L-a întrebat ce are. El i-a răspuns: «Marilyn e înăuntru şi nu mă las să intru. Se machiază singură». Nu spun că Whitey nu o machia niciodal Bineînțeles că o machia. însă, uneori, nu era nevoie decât să-i facă unele retuşu; Ea, Marilyn, era adevăratul maestru al acelei imagini".

a întoarcerea dr Greenson. Iar Greenson a revenit imediat ce a aflat cât de rău !e simțea celebra lui pacientă. După încă o absență de pe platou, echipa şi distribuția o cam terminaseră cu ea. Dr Greenson s-a întâlnit cu directorii de la Fox şi le-a spus că Marilyn era gata să facă tot ce i se cerea; el garanta că se va întoarce la lucru. Nu a fost crezut. La 8 iunie, Fox a concediat-o, apoi i-a intentat Un proces pentru jumătate de milion de dolari. Unii cred că, de fapt, studioul

Voia să scape de George Cukor şi că, fără el, Marilyn s-ar fi întors la lucru. Acest lucru este dificil de probat, pentru că în acel moment era atât de desprinsă de realitate (mai ales că nu mai lua torazină), încât nimeni nu voia să rişte. De exemplu, Marilyn îşi dorea ca părul lui Cyd Charisse să fie vopsit într-o culoare mai închisă, din moment ce, după părerea ei, nu trebuia să existe decât o singură blondă în film, iar Charisse „doreşte în subconştient ca [părul ei] să fie blond". Mai mult, Marilyn a văzut fragmente dintr-o scenă cu Dean Martin şi Charisse în dormitor, în care ea purta un neglijeu provocator. Marilyn a acuzat-o pe actriță că şi-a băgat burete în sutien şi a amenințat că va părăsi filmul dacă nu renunță la burete. Din nou era paranoia lui Marilyn, pentru că sutienul lui Cyd Charisse nu fusese căptuşit. în final, Marilyn venise la filmări aproximativ o treime din zilele de lucru de până atunci. Filmul îşi depăşise bugetul cu 1 milion de dolari.

Fireşte, Marilyn s-a supărat din cauza concedierii. După părerea ei, fusese fidelă studioului timp de 16 ani, iar acum o tratau fără respect pentru proble¬mele legitime din viața ei. După părerea celor de la Fox, ultimii şaisprezece ani nu fuseseră ani buni. Da, adusese profituri bune pentru studio - şi, sincer, era plătită cu atât de puțin, încât astăzi pare şocant - însă aproape fiecare film pe care îl făcuse provocase atâtea probleme pentru toți cei implicați, încât anumiți oameni chiar începuseră să se întrebe dacă meritase. Desigur, acelaşi lucru este valabil şi în cazul lui Elizabeth Taylor şi aproape al tuturor actrițelor şi actorilor de atunci. Marilyn era o femeie ale cărei dorințe fuseseră mereu foarte modeste. Tot ceea ce-şi dorise vreodată fusese să fie actriță şi să fie bună în ceea ce face. Şi... îşi mai dorea să fie celebră. Cam atât. Niciodată nu s-a pus problema unei motivații financiare. Banii şi prestigiul nu însemnau prea mult pentru ea. Casa modestă pe care tocmai şi-o cumpărase este o dovadă a gusturilor ei simple şi fermecătoare. Cum s-a ajuns la o situație în care visurile ei să fie spulberate, îi depăşea înțelegerea, mai ales din cauza bolii de care suferea.

Marilyn n-avea de gând să accepte totul fără să lupte. După ce a fost concediată, a început o campanie de proporții, ca să se asigure că publicul ştia că este vie şi sănătoasă. între altele, a realizat în revista Life un reportaj care a fost, fără îndoială, cel mai bun şi mai incitant interviu pe care l-a dat vreodată. Richard Merryman îi spusese că vrea să vorbească nu numai despre legenda MM, ci şi despre femeia MM. într-un moment de clariviziune, Marilyn a chicotit:

„Legenda s-ar putea să dispară înainte de publicarea acestui număr din revistă. Nu femeia, ci legenda".

Dacă citim articolul, ne dăm seama că Marilyn a fost o femeie agreabilă şi bună, iar chinurile prin care a trecut par cit atât mai tragice. Cu siguranță, nu s-a numărat printre vedetele care-şi respingeau succesul sau popularitai Despre publicul ei, Marilyn i-a zis lui Marryman că „dimineața, gunoierii o trec pe strada 57 şi mă văd la uşă îmi spun «bună, Marilyn! Cum te simți astă/ Pentru mine, asta este o onoare şi îi iubesc pentru asta. Oamenii care munces trec pe lângă ei, iar ei fluieră. La început, fluieră pentru că văd o fată cu pâ blond, care încă arată bine, apoi îşi dau seama «Dumnezeule, e Marilyn Monro Reacția asta are farmecul ei; în momentele alea e plăcut să ştii că lumea recunoaşte şi te simți ca şi cum ai însemnat ceva în viața lor."

Desigur, dat fiind că Marilyn era Marilyn, nu putea să se abțină de la „exa rările" teatrale, cum ar fi aceasta: „Unele dintre familiile mele adoptive i trimiteau la film ca să scape de mine şi stăteam acolo toată ziua, până se; târziu - în primul rând, în fața unui ecran uriaş, o puştoaică singură-singuric îmi plăcea la nebunie." Cu siguranță, aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată. în orice s-ar spune, este o imagine frumoasă.

în privința părerii ei despre Fox, Marilyn a fost foarte dură: „Părerea mea c că, atunci când devii vedetă, fiecare slăbiciune a ta este exagerată. Acea industrie ar trebui să se comporte ca o mamă al cărei copil tocmai a fost lo de o maşină. însă, în loc să-1 țină în brațe, îl pedepseşte. Adică, nu-mi pasă ai răcit, cum îndrăzneşti să răceşti? Directorii pot să răcească şi să stea aca pentru totdeauna, însă cum îndrăzneşti tu, un actor, să răceşti? Ştiți, nimeni i; se simte mai rău decât bolnavul. Aş vrea să joace într-o comedie când au temp ratură şi sunt răciți. Nu sunt o actriță care apare pe platou doar de dragul disci])1 nei. Asta n-are nimic de-a face cu arta. Eu îmi doresc să devin mai disciplina a în munca mea. însă mă aflu pe platou ca să joc un rol, nu ca să fiu dresată iia un studio! Până la urmă, nu ne aflăm la şcoala militară. Se presupune că filmai este o formă de artă, nu o fabrică. Sensibilitatea care mă ajută să-mi joc roluri!* mă face să şi reacționez. Actorul este un instrument sensibil. Isaac Stern an multă grijă de vioara lui. Ce s-ar întâmpla dacă toată lumea ar sări pe vioara lui

De asemenea, a dat primul interviu pentru Vogue, însoțit de fotografii!* excelente ale lui Bert Stern. însă faptul că Stern a vrut să-i pozeze nud probabil a

deranjat-o. încerca să se desprindă de imaginea ei dulceagă, sau cel puțin asia susținea. După scena din piscină, din Something's Got to Give, poate că nu. I limpede că în acest moment nu prea ştia exact care avea să fie imaginea ei i unde ar trebui să se oprească. Unele dintre fotografiile parțial nud pe care lc . i făcut Stern sunt uimitoare. Altele, mai puțin. în acestea din urmă pare să se simtu rău, obosită şi căzută pe gânduri. Ba chiar arată mai bătrână, iar asta ei.i neobişnuit pentru ea. A făcut mai multe fotografii pentru Vogue, alb-negru i îmbrăcată în haine elegante. Totuşi, chiar şi în şedința aceasta Stern a reuşit s < * convingă să se dezbrace şi să facă poze nud, de această dată acoperită cu na cearşaf, într-un pat de hotel. Până la urmă, Vogue a ales să publice poze! alb-negru mai sobre, o alegere foarte înțeleaptă şi plină de eleganță.

Dar despre film? Studioul s-a hotărât să o înlocuiască pe Marilyn în filnn Something's Got to Give cu actrița Lee Remick. „Din punctul de vedere al lui Deai icesta era sfârşitul", spune Mort Viner. „M-a sunat şi mi-a zis: «Scapă-mă naibii le filmul ăsta. Hristoase, ăsta e cel mai mare circ din industrie, iar eu mă aflu îhiar în mijlocul lui». Am indicat o clauză din contractul lui, care stipula că va ucra doar cu Marilyn. Şi a părăsit filmul spunând: «Dacă nu joacă Marilyn, nu oacă nici Dean». De fapt, era o minciună. Motivul real fusese că nu mai dorea i-o ia de la capăt cu altă actriță şi să lucreze din nou scenele unui film care nu ira, din start, cine ştie ce. I-a părut rău pentru echipă. Mulți oameni lucraseră lin greu la nenorocirea aia de film. Era păcat. însă filmul a fost blestemat de a început. Marilyn a lipsit de pe platou chiar în prima zi, iar Dean a zis: «E clar! 'ilmul ăsta nu o să vadă lumina zilei!»"

în 1995, Dean Martin îşi amintea: „Am cunoscut-o pe Marilyn în 1953, nainte să-i cunoască pe Frank, pe Peter sau pe oricare dintre noi. Am cunoscut-o nainte s-o ia razna, ştiu cum era pe vremea aia şi ce devenise între timp, şi mi-a lărut rău pentru ea. în acelaşi timp, mă cam plictisisem de toate prostiile ei. îxista o limită. Nici unul dintre noi nu avea o viață uşoară. Toți eram un pic duşi, îecare în felul nostru. Toți aveam probleme. Toți ne drogăm, haideți să recu-loaştem. Nici eu nu eram vreun sfânt. Dar veneam pe platou în fiecare zi. Trebuia să vii la muncă, asta era prioritatea. Trebuia să te bucuri că ai de lucru i trebuia să vii la filmări. Nu susțin că n-a fost bolnavă niciodată. Cine ştie? Nu > urmăream precum FBI, doar stăteam şi o aşteptam ca prostul să vină la filmări. Vşa că, atunci când s-a ivit ocazia să plec, am plecat. Cele câteva scene filmate

mpreună mi-au plăcut, însă până să ajungem acolo... of, Doamne! Câte duble im filmat, una după alta! Păi ar fi înnebunit pe oricine. însă... uite ce e... mie ni-a plăcut de ea. Era un copil bun. Dar când o priveai în ochi, nu era nimic icolo. Nici un pic de căldură, nici un pic de viață. Totul era o iluzie. Da, arăta ;rozav pe film. însă, în viața reală... era o fantomă."

Gladys: „Nu spun la revedere"

Când a părăsit New York-ul şi s-a mutat la Los Angeles, Marilyn abia aştepta lă-şi refacă viața într-o zonă mai însorită şi mai liniştită. însă în viața ei existau ispecte care se modificaseră dramatic de când locuia în California. Cu liguranță, perioda dificilă din ultimele câteva săptămâni o făcuseră şi mai Celebră, însă nu din motivele care ar fi trebuit.

Publicul aflase deja că fusese internată într-un spital de nebuni din New York, Iar acum, după concedierea de la Fox, oamenii erau interesați de starea ei Emoțională. Mai rău, vizitele zilnice la dr Ralph Greenson ajunseseră în atenția unora dintre reporteri şi chiar a admiratorilor, care începuseră să-i urmărească fiecare mişcare.

Oricât de controversate ar fi fost, orele de terapie cu dr Greenson au început cu o anumită doză de frustrare. în timp ce locuia la New York şi se afla în grija nenumăraților medici de acolo, Marilyn se convinsese că un anumit medicament a ajutat-o să se stabilizeze: torazină. Pentru ea, începuse să reprezinte sperau că, într-o zi, îşi va recăpăta controlul asupra gândurilor sale, de multe ori haotii Şi totuşi, când dr Greenson a fost rugat de Marilyn să-i dea torazină, dintr-i anumit motiv a refuzat-o. Greenson devenise rapid singurul doctor în ca Marilyn avea încredere şi cu care vorbea deschis, iar el îşi îndeplinea bine roh însă ştia prea bine că Marilyn avea din când în când planurile proprii, când veni vorba de tratamentul medicamentos. Pur şi simplu, era posibil să ceară mai mi decât i-ar fi recomandat el, care uneori nu îi recomanda deloc. Marilyn şi-a d seama că va trebui să obțină torazină din altă parte, mai ales după ce şi . Hyman Engelberg, doctorul ei din Los Angeles, a refuzat să i-1 prescrie. Pi urmare, Marilyn a continuat să-i convingă pe doctorii pe care-i cunoştea de mu li vreme; majoritatea fuseseră fascinați de ea şi-i oferiseră orice rețetă dorea.

„Aştepta în hol", îşi aminteşte unul dintre docotrii pe care i-a vizitat în va i lui 1962. „Cred că până atunci îşi îngropase fața într-o revistă, iar după ce plecat

ultimul pacient programat, pur şi simplu a intrat în birou. Era o apariți. multe bucle blonde şi ruj roşu aprins. îmi amintesc că purta o haină albă, cai mie mi s-a părut a fi din satin. Purta o rochie albă şi-mi amintesc clar că ave tocuri-cui albe. Arăta superb, în alb complet. Foarte impresionantă, foarte... t o vedetă de cinema."

în ciuda faptului că Marilyn i s-a adresat acestui doctor pe numele angaj; torului său anterior, făcându-1 să înțeleagă că avusese atât de mulți doctori încă1 nici nu-şi mai aducea aminte cum arată, curând a devenit clar că nu-1 cunoşte i deloc. într-adevăr, cel care o tratase înainte pe Marilyn murise, iar cel care state. > acum în fața ei era protejatul şi succesorul său, mult mai tânărul dr Schwartz

„Am recunoscut-o imediat, bineînțeles", spune doctorul, „şi ştiam şi că I vizitase [pe doctorul decedat] o vreme. A murit la puțin timp după ce am venii la cabinetul lui. Nu mai era nimeni care să ducă mai departe afacerea, aşa ca soția lui m-a rugat să rămân şi măcar să-i ajut pe unii dintre pacienți să treacă la alt doctor".

„Dorea să ia torazină", explică dr Schwartz. „Eram circumspect dacă să o iau sau nu ca pacientă. Majoritatea doctorilor se temeau să trateze pacienți celebi i care încercaseră să se sinucidă. Nimeni nu vrea să fie trecut în necrologu! pacientului ca fiind ultimul său doctor."

Deşi Marilyn a încercat să-1 convingă pe tânărul doctor că tratamentul ei ci i torazină funcționase, el încă ezita. „Când abia ai terminat Medicina, te afli sui lupă", explică el. „Zelul în a prescrie anumite medicamente poate să-ți aducă i > grămadă de belele. Nu neapărat cu autoritățile, însă poate să-ți aducă la uşă > grămadă de pacienți dependenți de medicamente. Poate că unora le place asta pentru că pacienții revin, însă mie nu [mi-a plăcut]."

1 Din cauza serviciilor pe care i le-a oferit lui Marilyn Monroe, acest doctor a ceri să rămână anonim. Prin urmare, vom folosi un pseudonim ca să-i protejai identitatea.

Marilyn i-a explicat în detaliu doctorului nevoia ei de confidențialitate, ceea ce i-ar fi uşurat tânărului doctor sarcina de a o ajuta. Deşi nu a vrut să detalieze subiectul sumei primite de la Marilyn, doctorul nu a negat faptul că a fost plătit pentru serviciile oferite. „Existau o grămadă de rețete vechi [de la doctorul decedat]", explică Schwartz, „şi, din moment ce oricum ea dorea ca [rețetele] să fie

scrise unui nume fictiv... am făcut ce mi-a cerut. Totuşi, n-am făcut-o pentru bani. Pur şi simplu, m-a convins că era spre binele ei."

Tânărul doctor avea toate motivele să-i fie teamă să aibă de-a face cu Marilyn Monroe, aşa că, atunci când a primit un telefon de la ea, câteva săptămâni mai târziu, a ezitat să se implice mai mult. însă, în ciuda grijilor sale, ea părea că se simte bine. „Spunea că se simte mai bine decât s-a simțit în ultima perioadă şi m-a întrebat cât o costă o vizită la domiciliu", explică Schwartz. „I-am zis că nu i-aş face o vizită la domiciliu, însă ea a zis că nu dorea asta. Mi-a spus că vroia să vin cu ea la mama ei."

Gladys, mama lui Marilyn, se afla încă sub îngrijire la sanatoriul Rock Haven din La Crescenta, la treizeci de minute distanță cu maşina de casa lui Marilyn şi de cabinetul lui Schwartz. Marilyn dorise să se întâlnească cu doctorul acolo ca să încerce s-o convingă pe Gladys, dar şi pe doctorii ei, că torazină putea să fie un tratament eficient pentru ea. Din nou, după un aranjament financiar care nu a fost adus în discuție, Schwartz a fost de acord să meargă la Rock Haven.

„Când am ajuns la Rock Haven, recepția era goală, ceea ce este neobişnuit într-un astfel de loc", îşi aminteşte Schwartz, „apoi m-am întors şi am privit holul; tot personalul părea adunat într-un loc. Atunci am ştiut că ea, Marilyn, era deja acolo."

Oricât de ciudat ar părea, Marilyn venise mai devreme la întâlnire. Era aco¬peritã cu o eşarfă alb-negru şi purta o pereche de pantaloni cadrilați cu negru; Stătea în fața unui administrator şi a celor doi doctori. Părea veselă şi plină de speranță, cel puțin la prima vedere. (Notă: este posibil să fi fost vorba de „celebrii" pantaloni cadrilați JAX negru cu alb, pe care Marilyn i-a purtat în nenumărate fotografii. îi avea de cel puțin 20 de ani, îi purtase chiar şi în şedințele foto în care pozase ca Norma Jeane şi îi îmbrăca foarte des.)

„Ghici ce? Deja ia torazină", i-a spus Marilyn lui Schwartz, când s-a apropiat. „Torazină", a repetat ea cu un zâmbet larg. „Mama ia torazină de ceva vreme."

J se dă torazină ", a clarificat situația unul dintre doctorii prezenți.

„Ce înseamnă asta?", a întrebat Marilyn.

Doctorul i-a explicat lui Marilyn ceva ce ea deja ştia: Gladys era o femeie foarte încăpățânată. Personalul o prinsese de multe ori încercând să nu-şi ia

medicamentele. Marilyn a spus că nu înțelegea cum era posibil aşa ceva. Credea că o asistentă stătea în fața lui Gladys şi o aştepta să-şi ia pastilele. S-a dovedit că un membru al personalului chiar stătea lângă ea când îşi băga pastilele în gură şi o aştepta să bea un pahar cu apă. Lui Gladys i se cerea să deschidă gura ca să vadă asistenta că a înghițit pastila. Toi uşi, se pare că reuşise să învețe cum să ascundă pastilele în spațiul dintre dinți şi obraz. Cel puțin asta credea pei naiul, pentru că, în cazul lui Gladys, părea că nu are efect nici un medicam* din câte lua. „Nu poate să facă aşa ceva", a spus Marilyn, „pur şi simplu, puteți s-o lăsați să facă aşa ceva". Doctorul i-a spus că asta se întâmpla tot timp Când a întrebat-o pe Gladys despre asta, zicea el, i-a spus că o dată sau de d< ori chiar luase medicamentul, vocile din mintea ei se opriseră, „apoi mi se făci dor de ele". Prin urmare, nu a mai luat medicamentul şi, a încheiat el, „d, cineva nu doreşte să fie ajutat, nu va primi nici un fel de ajutor".

Vorbele doctorului au enervat-o pe Marilyn. „Ea nu se simte suficient de hi ca să-şi dea seama că vrea să fie ajutată", a spus ea. „De ce nu-i faceți inject Pe astea nu poate să le scuipe."

Se pare că această propunere li s-a părut doctorilor absurdă. Marilyn a al că în acea instituție medicamentele nu se administrau intravenos. Dacă pacient avea nevoie de un astfel de tratament, trebuia să se ducă în altă pai: „Bine, atunci va merge în altă parte", a amenințat Marilyn. „Doar să-mi spun< unde s-o duc."

Apoi, unul dintre doctori i-a spus lui Marilyn că Gladys fusese internată multe ori la alte spitale, după episoade de violență extremă şi amenințări < sinuciderea. Totuşi, odată ce starea ei se îmbunătățea, după ce i se administi ,i medicamente intravenos câteva zile, era trimisă înapoi la Rock Have: Doctorul a zis că era uimit de faptul că Marilyn habar nu avea despre asta. Poai că se referea la tentativa recentă de suicid a lui Gladys. „Nu la fel de uimit > mine", a spus Marilyn, care se supărase foarte rău.

„N-ați vrea să-şi petreacă restul vieții într-un spital, nu?", a întrebat-o el.

„Dar ăsta ce este?", a ripostat Marilyn.

„Mama ta se simte aici ca acasă", a răspuns el.

Marilyn n-a ştiut cum să-i răspundă.

După cum îşi aminteşte dr Schwartz, cea mai mare nemulțumire a lui Marih 11 era atitudinea blazată a personalului în fața refuzului lui Gladys de a

urmi tratamentul. De asemenea, se poate ca trecerea lui Gladys prin alte spitale să i fi adus aminte lui Marilyn despre şederea ei la Payne Whitney. Ultimul lucru pe care-1 dorea era să-i facă mamei ei viața şi mai grea. Prin urmare, s-a hotărât s.i n-o ia de la Rock Haven, însă să încerce măcar să o convingă ea însăşi să-şi u medicamentele.

Marilyn şi dr Schwartz au fost conduşi în sanatoriu de către o asistentă. 1 îşi aminteşte că atmosfera avea un aer surprinzător de idilic, cu pajişti îngrijit şi stropite de aspersoare, cu zone umbrite de stejari, în care pacienții puteau s.i se odihnească şi să se plimbe. Au găsit-o pe Gladys la o masă de picnic, purtau, t la gât un guler de blană. Era o femeie micuță, fragilă, cu părul argintiu dat p< spate şi legat într-o coadă simplă cu ceva ce semăna a elastic din cauciuc Doctorul îşi aminteşte că semăna foarte bine cu felul în care îşi imagina el c ar fi arătat Marilyn la 62 de ani. Marilyn i-a mărturisit mai târziu că, atunci câne

I văzut-o pe mama ei, a năpădit-o un sentiment puternic şi neaşteptat de lostalgie dulce-amară.

Pe masă, în fața lui Gladys, se afla o poşetă mare. Gladys căuta ceva în ea. Marilyn s-a apropiat cu precauție.

„Mamă?"

„Sunt aici", a spus Gladys destul de tare, ca şi cum o asistentă ar fi făcut irezența.

Marilyn stătea în fața mamei ei. „Mamă, aş vrea să-1 cunoşti pe un prieten Je-al meu, dr Schwartz", spuse ea.

Dr Schwartz îşi aminteşte clar că Gladys şi-a tras poşeta mai aproape de ea.

„Eşti nou aici", a spus Gladys, privindu-1 cu o căutătură bănuitoare. Apoi, ntorcându-se către fiica ei, spuse „nu-1 cunosc".

Marilyn i-a explicat că ea şi doctorul veniseră s-o vadă ca să-i spună ceva oarte important. L-a privit pe doctor şi i-a zis: „Pe mine nu mă ascultă, aşa că Bpune-i tu".

S-au simțit stânjeniți câteva momente, în care Marilyn a aşteptat ca doctorul să-i spună lui Gladys de ce ar trebui să-şi ia medicamentele. „A fost cam ciudat", îşi amintea el, mulți ani mai târziu. „Nu eram psihiatru, nici măcar nu Eram doctorul ei, dar [Marilyn] părea disperată, aşa că am făcut tot ce mi-a stat n putință."

Doctorul i-a povestit lui Gladys de ce era important să-şi ia medicamentele, nsă o făcea mai mult de dragul lui Marilyn. în timp ce-1 asculta, Gladys continua lă caute prin poşetă. Când a terminat, Gladys l-a privit şi l-a întrebat dacă este loctbr. El a încuviințat. „Ei bine, o să mă rog pentru tine, iar tu te poți ruga)entru mine", a spus ea, pe un ton sarcastic. „Asta e mai puternic decât orice, ar Norma Jeane ştie asta."

„Nu, mamă, nu", a insistat Marilyn. Apoi i-a explicat că poate se înşelaseră n ceea ce priveşte Ştiința Creştină, din moment ce până atunci nici una dintre ele nu fusese vindecată de credință. I-a spus că aveau nevoie de ceva mai mult decât credința, aveau nevoie şi de medicamente. Apoi i-a explicat pe scurt că ji ea avusese de curând o perioadă foarte grea (se referea, probabil, la şederea la Payne Whitney), iar acum credea cu tărie că amândouă ar avea de câştigat dacă ar lua torazină.

Gladys a ascultat cu atenție până când Marilyn a terminat ce avea de zis. Apoi S-a uitat la Schwartz. „Nu ştiu cu ce i-ai umplut capul copilei mele", spuse ea, după cum îşi aminteşte doctorul, „însă Norma Jeane ştie că în Rai ajungi prin rugăciune şi cucernicie".

„Dar poate că aceste medicamente sunt răspunsul la rugăciunile tale", a spus Marilyn. „La rugăciunile noastre. A continuat să încerce s-o convingă pe mama ei cu atâta vehemență, cu atâta pasiune, încât a izbucnit în plâns. „Nu poți să mă asculți, măcar o dată?", a întrebat-o ea printre lacrimi. I-a spus că, „după atâția ani", în sfârşit îşi dăduse seama cât fusese de chinuită viața lui Gladys şi că dorea să o ajute. „Te rog, nu te-am rugat niciodată să faci nimic, însă acu. te implor", a continuat ea.

Gladys şi-a privit fata cu o căutătură rece. în sfârşit, a întrebat-o pe Marih ce dorea să facă exact. Marilyn i-a spus că tot ce dorea să facă ea era să torazină cel puțin o săptămână sau chiar o lună, dacă se putea. „Ştiu că o să simți mai bine", a zis Marilyn.

„Şi după aia?" a întrebat Gladys.

„Apoi o să poți să pleci de aici", i-a răspuns Marilyn, „şi să-ți refaci viața Gladys s-a aplecat către fiica ei. „Şi despre ce viață e vorba, draga mea?", întrebat-o ea. „Locul ăsta este casa mea de ani de zile". „Eu vreau doar să te faci bine", i-a zis Marilyn.

,Vrei să mă fac bine pentru tine", i-a răspuns Gladys, „şi îți mulțumesc pent i asta". Apoi, privind intens în ochii fiicei ei, a adăugat: „însă, Norma Jeane, c vreau ca tu să te faci bine pentru tine".

Mama şi fiica s-au privit lung o vreme. Apoi Gladys a schimbat subiect dintr-o dată. S-a întors către doctor şi, atingându-şi blana din jurul gâtului, i spus că Norma Jeane i-o făcuse cadou. Când doctorul i-a spus că i se p;r frumoasă, Gladys a părut încântată. I-a spus doctorului că personalul spitalul îi permitea rar să o poarte. Cu toate astea, când vremea se răcea, Gladys îi rit; să i-o dea, iar personalul îi făcea de obicei pe plac. I-a spus să o atingă. Doctor: a întins precaut mâna şi a atins blana, dar Gladys s-a crispat şi s-a tras înap< cu putere. „Atingerea ta e diavolească", a spus ea, iar fața i s-a întunecat dinți dată. Era prea mult pentru Marilyn, care a început din nou să plângă, fără > se poată opri. „Ai supărat-o pe Norma Jeane", i-a spus Gladys doctorului. . foarte sensibilă."

în acel moment, îşi aminteşte doctorul, o femeie mai în vârstă s-a apropin de Gladys. Foarte ciudat, femeia a luat-o de mână. Sătea acolo, fără să scoac o vorbă.

„Cine e?", a întrebat Marilyn, zâmbind forțat.

„Ea este Ginger", a răspuns Gladys. „E prietena mea".

„Bună, Ginger", a spus Marilyn. „Nu vrei să stai cu noi?" Gladys a Iun atitudine: „Lui Ginger nu-i plac musafirii", a spus ea, iar vocea i-a devenit bru < egală şi inexpresivă. „Trebuie să ne întoarcem înăuntru."

Când Gladys şi-a luat poşeta, Marilyn i-a zis: „Nu, aşteaptă un pic." A băg.ii mâna în buzunar şi a scos un flacon. L-a strecurat rapid în poşeta mamei ci Gladys, după un moment de pauză, părea din nou bine dispusă. Rânji copil, reşte la fata ei. „Eşti o fată aşa de bună, Norma Jeane", spuse ea în sfârşit. ,.i fată aşa de bună". Zâmbea. Marilyn i-a zâmbit şi ea. Apoi Gladys s-a întors s-a îndepărtat.

Marilyn şi doctorul le-au privit pe Gladys şi Ginger cum traversau pajişu vastă. Deşi nu ştiau, aceasta avea să fie ultima dată când mama şi fiica întâlneau. „Nu spun la revedere", a adăugat Gladys tare, cu spatele la fiica <

„Niciodată n-a spus la revedere", spuse Marilyn pe un ton liniştit. „Poate din cauza asta trebuie s-o spun eu atât de des."

Pat: „Este prietena mea pe moarte?"

Tot pe la jumătatea lui iunie 1962, Marilyn Monroe era programată la şedințe foto pentru revistele Vogue şi Cosmopolitan. S-a hotărât să se ducă. Pentru una dintre ele, dorea să folosească drept fundal plaja din spatele casei lui Pat Kennedy Lawford. Astfel, ea şi Pat s-au întâlnit să discute despre şedința foto şi să se mai pună la curent cu noutățile. „în acel moment, Pat nu ştia ce se întâmplă cu Marilyn şi frații ei", spune o rudă a familiei Kennedy. „Şi îi era teamă să întrebe... de fapt, îi era teamă să afle."

Când Marilyn a ajuns acasă la ea, Pat şi-a dat seama că se afla într-o stare groaznică. Conform unei mărturii ulterioare, Marilyn i-a spus lui Pat că era „umilită" de ceea ce se întâmplase la Fox, că niciodată până atunci nu avusese parte de atâta agitație în viața ei, însă acum încerca să se concentreze spre viitor. „Ce urmează", a remarcat ea. „La asta vreau să mă gândesc de acum înainte". I-a spus lui Pat că, după părerea ei, filmul Something's Got to Give avea să fie reluat. I-a zis că trimisese telegrame multora dintre actori, cerându-le iertare şi rugându-i să se întoarcă. „Cu toate astea, mi-ar plăcea ca întreaga echipă să fie nouă", îi spuse ea Iui Pat, „pentru că nu ştiu dacă pot să le fac față. I-am dezamă¬git pe toți, iar acum cred că mă urăsc". De asemenea, i-a mărturisit lui Pat că simțea că se află „aproape de înțelegerea problemei mele" şi că avea nevoie doar de „mai mult timp. Ştiu că pot să depăşesc starea asta", a zis ea scurt. „însă am nevoie ca toți cei din jur să-mi acorde un pic de timp."

Pat era îngrijorată. I se părea că Marilyn înnebunise. Câțiva dintre prietenii lui Pat luau masa pe terasă, când a sosit actrița. Pat i-a propus să se alăture grupului. „Poate că soarele ne face bine", a zis ea. ,Vrei un whisky sec?" Marilyn a spus că bineînțeles că vrea un whisky sec, însă mai întâi a rugat-o ceva pe Pat. „Te rog, spune-le [oaspeților] că sunt aici şi le văd reacțiile. Dacă nu sunt încântați de faptul că o să stau şi eu la masă, n-am să vin cu tine". Lui Pat i s-a părut foarte ciudat. însă nimic nu părea în regulă cu Marilyn în acea zi. Când B început să murmure cuvinte pe care Pat nici măcar nu putea să le înțeleagă, a decis că e mai bine dacă Marilyn nu face cunoştință cu restul grupului. După cum îşi amintea mai târziu, a stat cu Marilyn la bar şi a încercat să discute serios cu ea despre medicamentele pe care le lua, dacă făcea sau nu abuz. Nu se cunosc detaliile aceste conversații, ci doar faptul că Marilyn s-a supărat foarte rău: „Credeam că mă simt mai bine", i-a spus ea lui Pat, când se pregătea să plece,

„însă acum văd că nu mă simt mai bine. Mă simt mai rău, Pat. Mai rău ca niciodată. Poate mă simt mai rău ca mama, iar ea se simte foarte rău, Pat!" |A ieşit din casă plângând.

Aceeaşi rudă a familiei Kennedy completează: „după acest episod, 1 tremura toată. Atunci şi-a dat seama că nu era o idee bună să fii sincer şi descl cu Marilyn. «Cred că trebuie să fiu ca toți ceilalți din viața ei şi să-i spun că toi e în regulă»", a spus ea, «pentru că nu cred că este în stare să facă fa adevărului». Pat a afirmat că dacă ar fi fost vorba de oricare altă femeie care av. necazuri, l-ar fi sunat imedat pe soțul respectivei. însă Marilyn nu avea i nimeni, doar pe psihiatrul acela înfiorător, în care nu avea deloc încredere. A că l-a sunat pe Joe [DiMaggio]. Nu ştiu ce i-a spus şi nu ştiu ce i-a răspuns i Ştiu doar că, după conversație, Pat era îngrozită. «Simțeam că e inevitabil» spus ea. «Simțeam că prietena mea era pe moarte, iar eu nu puteam să fac nin s-o ajut.»"

La jumătatea lui iunie, Bobby şi Ethel Kennedy au dat o petrecere la Hicko Hill, casa lor din Virginia, pentru Peter şi Pat Lawford. Ştiind că Marilyn e: foarte bună prietenă cu Pat, s-au hotărât să o invite. Trebuie să ne întrebăm: da< Ethel ar fi crezut că Marilyn avea o aventură cu soțul ei, ar fi invitat-o în ca lor? Puțin probabil. Acelaşi lucru e valabil şi în cazul lui Bobby; e puțin probai s-o fi invitat în casa lui, dacă ar fi avut o aventură cu ea. O rudă a famili Kennedy îşi aminteşte că singurul motiv de agitație din seara aceea era stani de numărul de oameni care ştiau că Marilyn şi JFK avuseseră o aventură. Ce s-a întâmpla dacă Jackie s-ar hotărî să vină la petrecere? Nu era invitată, dar dai venea? Era un risc. însă Marilyn nu era dispusă să rişte. S-a hotărât să nu : ducă, dându-şi seama că oricum îl va vedea pe Bobby la petrecerea din ca: i familiei Lawford, la sfârşitul lunii. Le-a trimis următoarea telegramă lui Eth> şi Bobby, pe 13 iunie 1962:

Stimate Procuror general şi domnule Robert Kennedy:

Mi-ar fi plăcut să pot onora invitația dvs. la petrecerea în cinstea lui Pat şi Ped Lawford. Din păcate, trebuie să merg la un marş de protest în care noi, minoritate.; celor câteva stele lumeşti, ne vom cere drepturile.

Până la urmă, tot ce ne-am dorit a fost dreptul să strălucim.

Marilyn Monroe.

La 26 iunie 1962, într-o miercuri, Bobby Kennedy trebuia să se întoarcă la Los Angeles fără Ethel, iar Peter şi Pat plănuiau să îi întoarcă gestul frumos i să

dea o petrecere pentru el. ‚Vreau ca Bobby să vadă casa mea cea nouă", ia spus Marilyn lui Pat la telefon, la începutul săptămânii. „Serios?", a întrebat Pa: „De ce?" Marilyn nu avea vreun răspuns. Pur şi simplu dorea să i-o arate, ia răspuns ea. Pat a încercat să-i explice că ar fi destul de complicat, din cauza drumului. Până la urmă, Bobby venea la ei acasă direct de la aeroport. Nu găsea nici un motiv să îl aducă la Marilyn acasă. „Ei bine, ar fi un motiv, dacă ar trebi să vii să mă iei cu maşina, nu?", a sugerat Marilyn. Bineînțeles, Marilyn ar 1 putut să vină singură la casa familiei Lawford, însă nu renunța, aşa că Pat a fo: de acord. înregistrările telefonice dovedesc că luni, 25 iunie, Marilyn a sunat I biroul lui Bobby din Washington ca să i se confirme că el va veni la casa soților Lawford miercuri şi săd invite să bea un pahar la casa ei cea nouă. A vorbit un minut cu secretara lui, Angie Novello. Şi iată cum s-a ajuns la situația puțin probabilă ca, la 28 iunie, Peter Lawford să-i conducă pe Pat şi pe Bobby Kennedy cu maşina la casa lui Marilyn Monroe. După ce au ajuns, Marilyn i-a invitat înăuntru şi i-a arătat casa lui Bobby; Peter şi Pat mai fuseseră la ea.

Curios este faptul că Marilyn nu avea nici o pretenție de la casa ei. Era foarte cu picioarele pe pământ, mai ales luând în considerare cât de cunoscută era atunci. Casa ei era destul de modestă, avea doar câteva camere. Nu era mai mare decât casa soților Bolender, în care a crescut. De fapt, era chiar mai mică! Cu toate astea, nu a manifestat nici o reținere când a venit vorba să i-o arate lui Bobby Kennedy, un om bogat care trăia în ditamai vila din Virgina, pe o pro¬prietate uriaşă. Casa ei era a ei şi era mândră de ea; Marilyn era dornică să se mândrească cu ea, indiferent cât de mică şi de neimportantă părea în ochii străinilor. Marilyn considera că existau probleme mai importante decât câți bani câştiga ea şi cât de bine etala lucrul ăsta. Iar în ceea ce priveşte adăpostul, ea lucra la o structură mult mai importantă. „Ca om, munca mea este importantă pentru mine", a spus ea în timpul unui interviu acordat tot în iunie. „Munca mea este singurul pământ pe care a trebuit să stau în picioare. Actoria este foarte importantă. Pe scurt, mi se pare că am construit o suprastructură fără fundație. Acum lucrez la fundație."

După aproximativ o jumătate de oră, timp în care au băut un sherry, cei patru s-au urcat în maşina lui Lawford şi s-au îndreptat către casa de pe țărm. La sfârşitul serii, şoferul lui Bobby Kennedy a condus-o pe Marilyn Monroe acasă. Era singură.

Weekend ul pierdut

Pat Kennedy Lawford nu ştia ce să facă. Nu ştia dacă poveştile pe care le auzise despre fraţii ei şi prietena ei Marilyn Monroe erau adevărate. Era clar că Marilyn începuse să spună că se întâlnea cu Bobby. Cu toate astea, Pat ştia că una dintre aceste „întâlniri" fusese o cină dată de ea în onoarea fratelui ei, la care Marilyn fusese invitată. Pe cine să creadă? Desigur, Marilyn nu fusese niciodată cea mai sigură sursă de informaţii. De asemenea, nu se putea baza pe fraţii ei să-i spună adevărul. Până la urmă, bărbaţii Kennedy nu erau niciodată sinceri când venea vorba de aventurile lor. Un amănunt părea adevărat: Bobby îi spusese lui Marilyn să nu-1 mai bată la cap pe Jack, fratele lui, iar ea a fost foarte nefericită din cauza asta. Oare îşi închipuia că relaţia cu JFK era mai mult decât era de fapt? Şi, dacă lucrurile stau aşa, poate că a fost, într-adevăr, suficient de neinspirată încât să se încurce într-o aventură sexuală cu Bobby. în acea vreme, părea deja că orice e posibil, atât de deformată devenise realitatea. „Ne simţeam ca şi cum eram, cu toţii, în coşmarul lui Marilyn", spune o rudă a familiei Kennedy. „Totul se învârtea în jurul bolii lui Marilyn şi nimeni nu ce era adevărat şi ce nu, cine mintea şi cine spunea adevărul".

Pat Kennedy Lawford, care dorea cu disperare să primească un sfat, l-a su1 pe Frank Mankiewicz, consilierul de presă al lui Bobby.1 „I-am spus: Pat. trebuie să crezi toate prostiile astea", îşi amintea el după mulţi ani. „Ea mi-a «Frank, vorbesc serios, nu mai ştiu ce să cred, nu ştiu ce să aleg între ce-mi spu Marilyn şi ce-mi spun toţi ceilalţi». Eu i-am răspuns: «Ascultă-mă pe mine, 1' Nu e adevărat. Dacă ar fi, aş şti; dar nu ştiu, deci nu e adevărat». Mi-a fost a de recunoscătoare! Mi-a zis: «Ah, mulţumesc tare mult. Mulţumesc tare mult

Tot atunci, Frank Sinatra a sunat-o pe Pat, ceea ce era neobişnuit, pentru ei doi vorbeau destul de rar, să-i spună că-i părea rău că se răzbunase pe so ei după ce preşedintele JFK se hotărâse să nu mai doarmă în casa lui din Pa Springs. I-a spus că dorea să-i invite pe Pat şi pe Peter la casa lui de vacan: Cal-Neva Lodge, ca să petreacă împreună un weekend. (Deşi Frank şi Peter în nu se înţelegeau bine, din motive legate de afaceri pe care le-ar explica mai bh un biograf al lui Peter Lawford, se tolerau din când în când unul pe altul). Sinai i-a spus lui Pat că urma să cânte în sala principală, iar soliştii Buddy Greco Roberta Linn, în salon.

Cal-Neva, situată exact pe granița dintre California şi Nevada, avea o sa! de spectacole foarte frumoasă (unde cântau aceiaşi solişti care frecventau oraş > Las Vegas, în marea lor majoritate prieteni de-ai lui Frank), o sufragerie enorma şi aproximativ 20 de căsuțe mobilate care costau aproximativ 50 de dolari | zi. Cazinourile luxoase se aflau pe partea dinspre Nevada a proprietăți. Proprietatea era prezentată ca „Heaven in the High Sierras"2. Pat s-a împotrh a ideii de a merge în Nevada ca să-1 vadă pe Sinatra. Totuşi, simțea că trebua măcar să-i spună soțului ei despre invitație. Desigur, el abia aştepta să mearg. Dacă Frank dorea să îndrepte lucrurile, atunci Peter va fi lângă el, cu ciocanul şi cuiele. „Pat şi Peter s-au certat un pic pe tema asta", spune Milt Ebbins. „Ti ce ştiu e că Pat nu dorea să meargă şi că Peter i-a zis: «Nu putem să refuzăm . > invitație de la Frank Sinatra. Dacă Frank vrea să venim, trebuie să ne ducem Lui Pat nu-i plăcea deloc să audă astfel de cuvinte de la Peter. Insă a fost de acoul şi s-au dus." Marilyn a spus că vrea şi ea să meargă, că i-ar prinde bine să ia un pic de aer, mai ales că era supărată pentru ce i se întâmplase mamei ei la Roci Haven (nu se ştie exact ce anume).

Astfel, împotriva dorinței ei, Pat a plecat spre Nevada împreună cu Peter ş, Marilyn, la 27 iulie 1962, într-un avion privat trimis de Sinatra şi copilotat d. Dan Arney. „Nu era machiată", îşi aminteşte Arney despre Marilyn „şi mi-am da

1 Fiul scenaristului I Ier man J. Mankiewicz, coautor al scenariului Cetățeanul Kan< împreună cu Orson Welles, pentru care au primit un Oscar (Cel mai bun scenari original, 1941).

2 „Raiul din Munții Sierra" (n.tr.) leama cine era abia când am ajuns la aeroport, iar George [Jacobs, valetul lui Sinatra] a venit la maşină şi mi-a zis: «Ştii, ea e Marilyn.»"

Când au ajuns cei trei (Peter, Pat şi Marilyn), Sinatra i-a salutat şi a instalat-o >e Marilyn în Chalet 52, unul dintre locurile rezervate pentru oaspeții speciali. Apoi i-a rugat pe soții Lawford să plece, ca să poată discuta singur cu Marilyn. George Jacobs spune că Frank auzise că Marilyn „trecea printr-o criză" şi dorea Să afle mai multe. „Ştia ce se întâmplă", spune Jacobs, „în problema cu frații Kennedy. Sau auzise zvonuri. Ştia că e supărată şi dorea să afle mai multe."

Mickey Rudin, care era atât avocatul lui Marilyn, cât şi al lui Frank, a spus în 1996: „Frank este un om foarte milos. A chemat-o pe Marilyn la Cal-Neva ca să se distreze, să-i ofere o scăpare de la problemele ei. Dacă în acele momente a fost

supărată, e foarte posibil să fi făcut o indigestie după prânzul consumat, atât era de emotivă şi cu o sensibilitate exagerată. De fapt, ar fi putut chiar să aibă o criză imaginară."

însă Joe Langford, o gardă de corp angajată de Sinatra la Cal-Neva, spune că această criză a lui Marilyn nu a fost deloc imaginară, aşa cum sugerează Mickey Rudin. „Când a văzut-o, Frank a fost destul de şocat de starea de depresie în care se afla", îşi aminteşte el. „După ce i-a arătat unde o să stea, a vorbit la telefon cu psihiatrul ei [se pare, cu dr Greenson] şi a început să se certe cu el. «Ce dracu de tratament îi dați? E complet distrusă. Pentru ce vă plăteşte? De ce nu se află la un sanatoriu?» Nu o văzuse de ceva vreme şi nu-i venea să creadă în ce stare se afla."

Este adevărat că Sinatra era renumit pentru grija pe care le-o purta prietenilor lui. Cu toate astea, una dintre cele mai mari probleme ale sale era că nu judeca deloc bine când venea vorba de unii dintre ei, mulți fiind personaje mafiote. Mai mult, nu părea să-i pese pe cine prezenta prietenilor săi mafioți, iar asta se pare că a fost una dintre problemele mari ale acelui weekend la Cal-Neva. La aproximativ trei ore după sosirea lui Pat şi Peter Lawford împre¬ună cu Marilyn, în holul de la Cal-Neva îi aştepta o surpriză: Sam Giancana, unul dintre cei mai cunoscuți mafioți, care avea legătură cu tot felul de afaceri mafiote, unele dintre acestea implicându-i şi pe frații Kennedy. Sinatra şi-a trimis avionul personal la Los Angeles, ca să-1 ia şi să-1 aducă la Cal-Neva. Faptul că Sinatra îl invitase la casa lui de vacanță în acelaşi timp cu sora preşedintelui şi soțul ei, n-avea nici o logică. Fireşte, Pat s-a supărat şi a vrut să se întoarcă la Los Angeles. După cum mărturiseşte un martor, în clipa în care l-a văzut pe Giancana a zis: „Gata. Trebuie să plecăm".

Peter, care părea stânjenit de faptul că Pat vorbise destul de tare şi exista i posibilitatea ca Giancana s-o fi auzit, s-a îndreptat către mafiot şi i-a strâns mâna şi a început să vorbească cu el. Cei doi au privit-o de mai multe ori pe Marilyn, în timpul conversației, ca şi cum ar fi vorbit despre ea, pentru că Marilyn tocmai îl privise pe Giancana cu o căutătură uimită; nu se ştie dacă l-a recunoscut sau nu. „Nu mă simt bine", i-a spus ea lui Pat. „Nu pot să zbor din nou. Nu putem să plecăm acum". Pat şi-a pus brațul pe umărul lui Marilyn şi i-a şoptit ceva la ureche. Cuvintele au deranjat-o pe Marilyn. „Nu-mi pasă", a zis ea,

ridicâni vocea. „Nu-mi plasă de nimic. Vreau doar să mă întind, chiar acum. Du-mă î cameră, Pat. Acum."

Auzind-o, Peter s-a îndreptat imediat către cele două femei şi le-a spus cev pe un ton mânios. Pat l-a privit lung, cu o privire pătrunzătoare. Apoi, fără să mai spună nimic, a condus-o afară pe prietena ei, ținând-o de braț.

Roberta Linn, care cânta la Cal-Neva împreună cu Frank Sinatra şi Budd Greco, îşi aminteşte: „Țin minte că părul ei a fost ciufulit tot timpul, iar uneo: şi-1 ținea strâns sub eşarfă. Era foarte tristă şi părea absentă. A participat 1. spectacolele lui Sinatra în fiecare seară: el cânta în sala principală, iar ea state în spate, cu un aer foarte nefericit. Ce păcat, mă gândeam, că fata asta avea u ce-şi putea dori, însă de fapt nu avea nimic. Era foarte greu s-o vezi în starea aia

Jim Whiting, prietenul lui Sinatra, îşi aminteşte: „Jilly [Rizzo, alt prieten bin al lui Sinatra] mi-a zis că Marilyn a avut un fel de reacție negativă la alcool c; a stat la Cal-Neva. Mie mi s-a părut că vorbea despre o intoxicație cu alcool. Ave probleme şi cu stomacul, iar pastilele combinate cu băutura bănuiesc că i-a făcut rău."

Totuşi, era vorba de ceva mai mult, nu doar despre pastile şi „pileală Marilyn începuse să-şi injecteze singură o combinație de fenobarbital, nembut. şi Seconal, pe care o numea „injecție cu vitamine". Joe Langford confirmă: ,,l ziua când şi-a deschis poşeta şi a scos seringile, stăteam lângă dl Sinatra şi Pa: Kennedy Lawford. Marilyn a fost foarte relaxată. Căuta altceva, aşa că le-a see şi le-a pus pe masă. Lui Sinatra i-a pierit culoarea din obraji, devenise alb o hârtia: «Marilyn! Iisuse Hristoase! Pentru ce sunt siringile astea?» Ea i-a răspure «A, sunt pentru injecțiile mele cu vitamine». Avea o atitudine foarte nonşalanta Pat părea că mai are un pic şi leşină. «Of, Doamne, Marilyn», a spus ea. «Ol Doamne!» Apoi Marilyn a răspuns: «E în regulă, Pat. Ştiu ce fac.»"

„[Marilyn] a tot căutat în geantă până când, în sfârşit, a găsit ceea ce căuta un ac. Toți stăteam în jurul ei cu gura căscată, iar ea a deschis o cutie de pastile şi a luat una. Apoi a dat o gaură mică la unul dintre capetele capsulei şi a înghițit-o. «în felul ăsta, ajunge mai repede în sânge». S-a întors către Pat şi i a zis: «Vezi? Ți-am spus că ştiu ce fac.»"

Mai târziu, în aceeaşi seară, după spectacolul lui Sinatra din sala de specta cole de la Cal-Neva, soții Lawford şi prietenii lor au băut câteva cocktailtiii Marilyn a băut un singur pahar. Apoi s-a scuzat, spunând că nu se simte bine şi

vrea să se odihnească în camera ei. Mai târziu, Pat a trecut pe la ea ca să vacla ce face. După cum povestea mai târziu, Pat a bătut la uşa lui Marilyn de mai multe ori, până când Marilyn a răspuns, împleticindu-se şi căzând înapoi în pai I-a zis că-i era greață. Pat s-a speriat şi a întrebat-o pe Marilyn dacă-şi făcuse < > „injecție cu vitamine". La un moment dat, lui Marilyn i s-a făcut foarte rău. Pai spune că a îngenuncheat lângă ea şi i-a ținut părul pe spate, cât Marilyn i vomitat în toaletă. Apoi a ajutat-o să se schimbe, pentru că bluza albă pe ca; o purtase Marilyn se pătase de vomă. Marilyn a rugat-o pe Pat să arunce bhi.

într-unui din coşurile de gunoi de pe proprietate, spunându-i că „cineva o să verifice gunoiul din cameră, mai târziu."

Fireşte, s-a dovedit un weekend foarte dificil pentru toți cei care veniseră la Cal-Neva, îngreunat şi mai mult de agenții FBI, prezenți din cauza lui Sam Giancana. Pentru că Sinatra apreciase greşit situația, au apărut o mulțime de scenarii imaginare din poveştile care au circulat, majoritatea neadevărate, despre acele două zile din iulie 1962. Dacă-1 pui pe Sinatra într-o cameră cu un Kennedy, un mafiot şi o vedetă de cinema, oare te poți aştepta la altceva decât zvonuri, bârfe şi insinuări? Dacă mai adaugi şi FBI-ul, cu teoriile sale pe care le-a prezentat în dosare ca „fapte", se naşte o rețetă sigură pentru confuzie. De fapt, pasionații de viața lui Marilyn Monroe se referă la aceste câteva zile ca fiind „weekendul pierdut", din cauză că au existat multe poveşti contradictorii despre el.

Iată ce ştim: Marilyn Monroe a fost foarte bolnavă, atât emoțional, cât şi fizic, pe tot parcursul şederii la Cal-Neva. De câte ori era lăsată singură, chiar şi pentru un sfert de oră, mai înghițea nişte pastile, mai făcea încă o „injecție cu vitamine" şi se simțea şi mai rău. La un moment dat, în timpul weekendului, Pat Kennedy Lawford a căutat în poşeta lui Marilyn şi a aruncat toate seringile. „E foarte bolnavă", i-a spus ea lui Peter. Asta era un eufemism. Pentru că, între 1 iulie şi 9 august, Marilyn avusese programate 27 de întâlniri cu psihiatrul ei, Greenson, şi 13 întâlniri cu internistul, Engelberg.

„Frank Sinatra nu ştia ce să creadă", spune valetul lui, George Jacobs. „Era foarte supărat. Da, o iubea pe Marilyn. însă întrecuse măsura. Dacă murea la Cal-Neva, în timp ce el era acolo? Ar fi fost îngrozitor. Aşa că, în secunda în care s-a săturat, mi-a zis: «Ia-o de aici şi scapă de ea imediat». Asta a fost tot. A trebuit să facem ce ni s-a spus, să o dăm afară de acolo. Bineînțeles că ne-a părut rău.

Femeia era bolnavă. însă, indiferent cât de milos era, şi Sinatra avea o limită, iar Marilyn o depăşise. Nu voia ca Marilyn să moară la Cal-Neva, ăsta e adevărul."

Ken Rotcop, care era musafir la Cal-Neva, îşi aminteşte că a văzut-o pe Marilyn când pleca. „Tremura, avea frisoane, părea foarte, foarte bolnavă." Stacy Baron, alt oaspete din hotel, spune: „Mă aflam în hol şi l-am văzut pe Peter Lawford ținând-o de o mână şi pe Pat ținând-o de cealaltă mână. Practic, o duceau pe brațe afară. I-am recunoscut pe cei doi, dar nu am reuşit să-mi dau seama cine era femeia, pentru că ținea capul plecat şi era amețită. Când a ridicat capul, am avut un şoc. Era Marilyn Monroe. împietrisem de groază. Stăteam locului cu gura căscată şi am auzit-o pe Pat spunându-i lui Peter: «E numai vina ta, Peter, numai vina ta.» Iar Peter i-a răspuns: «Nu acum, Pat. Hristoase, nu acum.» I-am privit cum se îndepărtau şi mi-am zis: Oh, Doamne! Marilyn Monroe arată ca moartea."

„Poate"

După ce s-a întors de la Cal-Neva, la 29 iulie 1962, Marilyn Monroe a petrecut atât de mult timp singură, în următoarele două zile, în spatele zidurilor modestei case din Brentwood, încât monitorizarea stării ei psihice a fost aproa] imposibilă. Se pare că doar Eunice Murray şi doctorii ei, Greenson şi Engelber au ştiut cu adevărat ce se întâmplă cu ea şi nu s-au arătat tocmai deschişi t prietenii ei. „După weekendul la Cal-Neva, Pat era foarte îngrijorată penti Marilyn", spune o prietenă a lui Pat Kennedy Lawford. După ce s-au întors di Nevada, Pat a încercat s-o sune pe Marilyn, dar nu a reuşit să vorbească cu e; Până la urmă, l-a rugat pe Peter să-i facă un serviciu. Pat reuşise să păstreze bluz pe care o pătase Marilyn la Reno şi considera că era un pretext bun să i-o de înapoi şi să şi vadă ce se întâmplă cu prietena ei. Peter a trecut pe la Marilyn, i; Pat a spus mai târziu că i s-a părut că „era mai mult decât binedispusă". Pat v simțise uşurată. în acea seară, Pat a sunat-o pe Marilyn, care, în sfârşit, a răspun Părea absentă şi deprimată, la doar câteva ore de la vizita plăcută a lui Peter.

în timpul conversației lor, Pat a întrebat-o pe Marilyn ce făcuse în acea / Marilyn i-a răspuns că se întâlnise cu doctorul (nu a spus care dintre ei) şi, susținut ea, singura persoană cu care mai vorbise în acea zi fusese Eunice Murra Lui Pat, care ştia că soțul ei petrecuse aproape o oră în casa lui Marilyn, i s părut foarte ciudat faptul că Marilyn omisese această informație. Peter îi spuse: că a

stat destulă vreme cu ea, cât să aibă timp să bea un cocktail la piscină, chiar i se păruse că Marilyn era într-o „dispoziție glumeață". însă Marilyn nu pomenit că Peter ar fi trecut pe la ea în ziua respectivă. Pat a luat-o la întrebai pe Marilyn, explicându-i că ştia că Peter fusese la ea să-i dea bluza înapoi, însa a fost şocată de faptul că Marilyn nu dorea să vorbească despre vizita lui Petei

Deşi Marilyn s-a scuzat că nu i-a spus lui Pat de vizita lui Peter, pe Pat - • interesa mai mult motivul pentru care ea se hotărâse să-i ascundă asta. Pentn că a obligat-o, Marilyn i-a explicat că nu dorea ca Pat să se simtă geloasă din cau/ i vizitei lui Peter. Explicația asta a înfuriat-o pe Pat şi i-a şi zis-o. Marilyn, care n 11 era obişnuită cu tonul tăios al lui Pat, a început să plângă şi să o asigure pe prietena ei că nu se întâmplase nimic între ea şi Peter. „N-am crezut nici o clipa că se întâmplă ceva", i-a spus Pat lui Marilyn, „şi nici acum nu cred, pentru că na se simte atras de tine, Marilyn." Pat a continuat: Peter nu o considera femeie, ta mai degrabă un copil rănit. „I-a spus lui Marilyn că, după părerea ei, era o chest ie bolnăvicioasă faptul că Marilyn credea că toți bărbații din viața ei o doresc şi toa le femeile din viața ei sunt geloase pe ea", a spus o apropiată a lui Pat, mulți am mai târziu. „Pat a zis că, după părerea ei, Marilyn se purta aşa pentru că nu avea nici un bărbat important în viața ei: nu avea tată, nu avea frați."

Din ceea ce povesteşte această sursă demnă de încredere, se pare că Pat i certat-o destul de rău pe Marilyn în seara aceea. Convorbirea s-a terminat brusi când a închis Pat. Din nefericire, această ceartă dintre cele două prietene nu avea să-şi găsească rezolvarea niciodată. Este posibil ca, din cauza acestei conversați1 Marilyn să fi simțit nevoia să-1 caute pe un bărbat din trecutul ei, pe care înt îl alinta „Daddy" („tati").

„într-o zi a sunat telefonul, în timp ce mama mea era plecată la magazin îşi aminteşte Nancy Jeffrey în interviul pe care l-a dat pentru această cartt „Daddy [Wayne Bolender] a răspuns. Era Marilyn. Vroia să ştie cum îi mai merge, pentru că auzise că ea trecea printr-o perioadă grea. Ea i-a spus că se simte bine. însă nu i-ar fi împărtăşit niciodată vreo problemă de-a ei. Părinții mei aflau lucruri de la televizor şi se supărau foarte tare. Cred că, după părerea lor, nu ar fi trebuit să intre în lumea filmului, că viața ei putea să ia o altă turnură. Oricum, la un moment dat, în timpul conversației, ştiu că l-a întrebat pe tata: «Daddy, te-am dezamăgit cu felul în care mi-am trăit viața?» Iar el a spus doar atât: «Norma Jeane, ți-am promis în ziua nunții tale că te voi iubi întotdeauna şi îmi voi ține

promisiunea până la moarte. încă te iubesc, Norma Jeane.» Mi-a spus că asta i-a zis lui Marilyn."

Apoi Marilyn i-a spus lui Wayne Bolender adevăratul motiv al telefonului ei. L-a întrebat dacă mai are actele de pe vremea când stătea cu ei, care ar putea să o ajute să-i convingă pe Stanley Gifford sr. şi pe fiul lui, Stanley Gifford jr., că era rudă cu ei. Din nefericire, i-a explicat el, astfel de documente nu existau. De asemenea, s-a zis că a încercat s-o descurajeze să ia legătura din nou cu familia Gifford. Daddy credea că gestul ăsta nu i-ar aduce decât dezamăgire. Marilyn a încheiat conversația telefonică fără să fie prea afectată. A insistat că-i va căuta din nou pe cei doi. Data viitoare când o s-o facă, zicea ea, o vor asculta. Vor crede ceea ce susținea ea, şi anume că făcea parte din „familia lor".

Deşi Stanley Gifford jr. crede şi în ziua de astăzi că nu este rudă cu Marilyn Monroe, nu se ştie ce s-ar fi întâmplat dacă el şi tatăl lui ar fi petrecut cu ea cinci minute. Chiar dacă ei nu credeau că sunt rude, ar fi putut să o ia pe Marilyn sub aripa lor. Este foarte posibil ca şi ei să fi văzut în ea ceea ce văzuseră mulți: o femeie care-şi dorea ceea ce alții aveau deja, adică un cămin. Marilyn a încheiat conversația cu „Daddy" pe un ton optimist. „Poate de asta am nevoie: poate, dacă o să-1 găsesc pe fratele meu, toate se vor schimba."

Aşa cum se întâmplase de atâtea ori până atunci, speranțele de fericire şi viitor ale lui Marilyn Monroe se agățau de un singur cuvânt: poate.

Căderea cortinei

Acum şi-a găsit pacea şi se odihneşte şi Dumnezeu s-o binecuvânteze şi să o ajute mereu. Eu... i-am administrat tratamente specifice credinței aproape un an... Mi-am dorit să fie fericită şi bucuroasă...

Gladys Baker Eley despre moartea fiicei ei, Marilyn Monroe, dintr-o scrisoare nepublicată până acum, datată aproximativ 1962

4 august, 1962. Deşi nu se ştie care era starea de spirit a lui Marilyn Monroe în această zi, ea avea toate motivele să fie măcar un pic mai fericită. Cu câteva zile în urmă, la 1 august, semnase un contract de 1 milion de dolari pentru două filme la studiourile Fox. Mai mult, avocatul ei, Mickey Rudin, rezolvase problemele cu studioul pentru filmul Something's Got to Give. Filmul era din no pe rol, iar filmările aveau să reînceapă în octombrie.1

în ciuda minunatelor perspective ce se deschideau înaintea ei, cele mai mult relatări arată că sâmbăta aceea nu a fost o zi bună pentru Marilyn Monroe Trecea prin nişte minime şi maxime emoționale extreme, iar când se afla în asth de stări, nimeni nu reuşea să-şi dea seama de motivele pentru care era atât d< deprimată. Din cauză că majoritatea personajelor-cheie din această poveste s. contrazic, s-ar putea să fie imposibil să stabilim cine a venit şi a plecat din cas lui Monroe în acea zi şi la ce oră. Se ştie că, la un moment dat, dr Greenson fost chemat acolo de către Eunice Murray. Când a venit, a găsit-o pe Marily deprimată şi sub efectul medicamentelor. în ziua precedentă, Marilyn obținus* o rețetă (de la dr Engelberg) pentru 24 de pastile de nembutal; unii zic 25, îns. el susține că au fost doar 24; se crede că Marilyn a luat mai multe pastile decn trebuia. La un moment dat, când Greenson era încă acasă la Marilyn, a suna Peter Lawford. Marilyn i-a zis că voia să vorbească cu Bobby, însă se ştie că Pete încerca să-i abată lui Marilyn gândul de la acest subiect.

„Da, cred că în ziua aceea era obsedată de Bobby", a spus Peter Lawford mull ani mai târziu. „Nu ştiu de ce. Din una a dat în alta, o obsesie a provocat ah, obsesie până când, după părerea mea, s-a afundat într-o melancolie profund pentru frații Kennedy." Lawford continuă cu următoarea remarcă: „Este posib ca frații Kennedy să fi fost motivul tristeții sale adânci", spune el, „însă trebui* să ştiți despre Marilyn următorul lucru: înainte de ei, probabil a fost tristă dii cauza filmului Something's Got to Give, iar înainte de asta, poate din cauza lu Joe [DiMaggio]. Sau poate toate trei în acelaşi timp. Nu avem cum să ne expli căm modificările stărilor ei psihice... motivele depresiilor ei puternice. Nu puten să dăm vina pe familia Kennedy. Ea este doar o parte dintr-o problemă mult ma complexă."

Marilyn auzise că Bobby era în acel weekend la San Francisco, unde trebui, să țină un discurs, în lunea următoare, în fața Asociației Avocaților din California Când a sunat-o pe Pat Kennedy Lawford, aceasta i-a spus că Bobby şi soția sa Ethel, erau cazați la hotelul St. Francis din San Francisco. însă, se pare că erai cazați la ferma lui John Bates, preşedintele Asociației, la aproximativ 100 th kilometri la sud de oraş. Nu se ştie dacă Pat încerca să-i distragă lui Marilyi

1 Desigur, Elizabeth Taylor tocmai fusese plătită cu un milion de dolari pentru u i singur film, Cleopatra, însă această sumă fusese una fără precedent în industrii Pentru că Marilyn primise doar 100 000 de dolari pentru Something's

Got to Giv, noul contract era extraordinar şi, de asemenea, unul dintre cele mai valoroa contracte din industrie de până atunci. Dincolo de recompensa financiara contractul marca şi o victorie personală pentru Marilyn, şi anume faptul că reuşi; să se înțeleagă cu studioul Fox. în ciuda tuturor problemelor de pe platoul uit mului film, acest lucru sugerează că, în sfârşit, reprezentanții studioului începi seră să-şi dea seama cât de valoroasă era Marilyn pentru ei, indiferent d problemele financiare pe care le întâmpinaseră în timpul filmărilor.

atenția de la familia Kennedy. Cei mai apropiați prieteni ai lui Marilyn, care ştiau despre obsesiile ei şi consecințele lor, ştiau că este foarte important să i se distragă atenția de la frații Kennedy ori de câte ori era posibil.

în jurul orei 19:00, la 4 august, dr Ralph Greenson a plecat de acasă de la Marilyn, cerându-i lui Eunice să rămână peste noapte acolo, ca să supravegheze pacienta. Cam pe la aceeaşi oră, Peter a sunat-o pe Marilyn să o invite la o petrecere la ei acasă. Marilyn a refuzat, ceea ce nu era ceva neobişnuit pentru ea: se ştia că se încuie în camera ei în serile precum aceasta, când încerca să treacă peste una dintre numeroasele ei crize emoționale. Marilyn şi-a adus telefonul în cameră şi a închis uşa. Se pare că Marilyn şi-a petrecut tot restul serii şi... restul vieții singură în această cameră, distrugând astfel orice speranță de a detalia cu precizie ce s-a întâmplat în noaptea aceea între cei patru pereți.

Aşadar, cum şi-a petrecut Marilyn ultimele ore din viață? Ce scenariu este mai plauzibil? Fără îndoială, era din ce în ce mai afectată de medicamente. Indiferent că a fost vorba de cele prescrise de dr Engelberg sau de cele pe care le lua singură, cantitatea de somnifere ingerată de Marilyn în acea noapte a fost impresionantă.

Dacă le-a luat conştientă, înseamnă că intenționa să se sinucidă sau era atât de dornică să se liniştească, încât a lăsat deoparte rațiunea şi şi-a pregătit o doză mai mare şi, probabil, a încercat o altă metodă de administrare. Probabil Marilyn, care-şi mai făcuse singură clisme şi înainte, a folosit această metodă ca să ia unele dintre capsulele de nembutal dizolvate. Totuşi, indiferent de modul în care aceste medicamente au intrat în organismul ei, starea de spirit a lui Marilyn a devenit în noaptea aceea din ce în ce mai precară.

Se pare că a continuat să dea telefoane, însă şi numărul telefoanelor este pus sub semnul întrebării. Afirmațiile unora, că au vorbit cu Marilyn în acea

noapte, sunt privite cu scepticism, mai ales că există posibilitatea ca ele să fie făcute din dorința de a lua parte la misterul evenimentelor care au urmat.

Peter a sunat din nou, mai târziu. De data aceasta şi-a dat seama că Marilyn nu se simte bine. Conform spuselor sale, în timpul acestui telefon Marilyn i-ar fi zis: „Spune-i la revedere lui Pat. Spune-i la revedere preşedintelui şi la revedere şi ție, pentru că eşti un tip aşa de drăguț." Evident, remarca a fost deranjantă şi părea să indice faptul că voia să se sinucidă. Peter s-a speriat şi a sunat-o din nou pe Marilyn; linia era ocupată. I-a spus partenerului său de afaceri, Milton Ebbins, că era îngrijorat pentru ea. Ar fi vrut să dea o fugă până la ea, însă lui Ebbins îi era teamă că Marilyn luase din nou o supradoză şi nu vroia să o găsească Peter, cumnatul preşedintelui. Ebbins l-a sunat pe Mickey Rudin, avocatul lui Marilyn, care a sunat la ea acasă la ora 21:00. A vorbit cu Eunice, care i-a spus că Marilyn se simte bine, dar nu se ştie dacă Murray ar fi putut să confirme acest lucru (nici măcar dacă avea un interes s-o facă). Poveştile contradictorii despre moartea lui Marilyn se leagă de evenimentele petrecute după ora 21:00. Cea mai întâlnită versiune este următoarea, iar evenimentele şi orele se bazează pe declarațiile oficiale ale lui Eunice Murray şi dr Greenson.

în jurul orei 2 noaptea, Eunice Murray l-a sunat pe dr Greenson, speriată c uşa de la camera lui Marilyn era încuiată, iar ea nu putea să intre în dormito Greenson a apărut după 5 minute şi s-a dus la fereastra lui Marilyn. A văzut pe actriță în pat, încremenită şi fără suflu. A spart geamul şi a intrat în camera Acolo şi-a dat seama că Marilyn murise, cu fața în jos şi ținând telefonul în mân dreaptă; pe noptieră se aflau numeroase recipiente cu medicamente.

Odată cu trecerea anilor, s-au născut multe teorii ale conspirației. Unele spu că Marilyn a fost omorâtă de Bobby Kennedy sau de către cei angajați de Bobbş Altele îl implică pe Peter Lawford. în altele, vinovatul e FBI-ul. Sau dr Greensoi i Sau Eunice Murray. Sau Mafia. Desigur, e foarte uşor să atribui o crimă uno oameni care au murit sau agențiilor precum FBI-ul. Trebuie spus că misterul mori lui Marilyn avea să ajungă o obsesie pe viață pentru unii, iar teoriile conspirație i care s-au născut după aceea, au avut un scop important în viața acestor indivizi Certitudinea că Marilyn a căzut victimă unor planuri ticăloase aduce o alinat macabră celor care au resimțit pierderea cel mai adânc. Posibilitatea să fi mun din cauza unei mâini criminale sau faptul că detaliile acestei crime nu vor i cunoscute niciodată pe de-a-ntregul fac ca misterul să

rămână nerezolvabil. Dac, nu se cunoaşte felul în care Marilyn şi-a găsit sfârşitul, ceea ce o ține în viață, î i mod ciudat, este faptul că mai are multe de dezvăluit. De fapt, s-ar putea să n i se termine niciodată controversele în ce priveşte circumstanțele morții ei; fie c; vor sau nu să recunoască, unii dintre noi chiar îşi doresc asta.

Moartea lui Marilyn s-a petrecut în circumstanțe suspecte? Cu siguranță. D< exemplu, doctorii şi Eunice Murray au aşteptat două ore până să ia legătura ci autoritățile. De ce? Nimeni nu a răspuns vreodată satisfăcător la aceasta întrebare. Mai mult, Eunice avea să declare ulterior că uşa lui Marilyn nu se încuia. Dacă aşa stăteau lucrurile, înseamnă că mărturia ei despre felul în can a găsit-o pe Marilyn nu se mai susține. în stomacul lui Marilyn s-au găsit foarn puține urme de medicamente. De asemenea, intestinul ei subțire era uşor deco lorat. Oare aceste fapte sprijină teoria că... cineva... i-a făcut o clismă mortală ' Nu chiar. Marilyn era dependentă de medicamente. S-a dovedit medical ca stomacul unui dependent se obişnuieşte cu stupefiantele şi că acestea trec rapid în intestine. Mulți dependenți mor fără să aibă nici o urmă de stupefiante în stomac. De asemenea, stomacul gol nu exclude posibilitatea ca medicamentele să fi fost ingerate de-a lungul unei perioade de timp, iar cantitatea mare de somnifer găsită în ficatul lui Marilyn este o mărturie în acest sens. Dacă autopsia ar fi fost făcută cu mai multă atenție, cine ştie la ce concluzii s-ar fi ajuns? în mod sigur, dacă ar fi murit astăzi, dat fiind avansul tehnologiei, moartea ei nu ar mai fi ascuns nici un mister.

Aşadar, întrebarea rămâne: sinucidere sau crimă? Toate teoriile despn moartea lui Marilyn au un numitor comun: femeia instabilă, vulnerabilă, d< multe ori înfricoşată, care se afunda tot mai mult în tenebrele bolii ei mintale Stările de panică, de confuzie şi de disperare îi marcaseră aproape toată viața Dacă ar fi fost o femeie echilibrată, care n-ar fi luat în viața ei o supradoză, aturu da, am avea toate motivele să punem sub semnul întrebării circumstanțele în care a murit. însă vorbim despre o femeie care, de-a lungul anilor, luase mai multe supradoze decât îşi puteau aminti cei din cercul ei de apropiați: uneori intenționat, alteori din greşeală. Putea să moară de mai multe ori dacă nu ar fi fost lângă ea oameni ca Natasha Lytess, Arthur Miller, Susan Strasberg şi toți ceilalți care au găsit-o şi au resuscitat-o. De fapt, a luat supradoză de două ori doar în luna de dinaintea morții: o dată la Cal-Neva şi o dată acasă; a fost salvată

în ambele ocazii. însă în noaptea de 4 august nimeni nu i-a sărit în ajutor. Se poate ca singurul semn de întrebare real care planează asupra morții lui Marilyn să fie următorul: a dorit să se sinucidă sau a fost o moarte accidentală?1

S-a spus că planurile de viitor ale lui Marilyn erau atât de promițătoare; încât este imposibil să-şi fi dorit să se sinucidă. Se spune că avea prea multe motive să trăiască. însă ceea ce se întâmpla în capul ei avea prea puțin de-a face cu toți aceşti factori. Când ne gândim la ultimele ei ore de viață, trebuie să avem în vedere creierul ei bolnav, nu doar avantajele ispititoare ale vieții de vedetă de cinema.

Fericirea de zi cu zi a lui Marilyn nu era influențată de dorința de a fi şi mai cunoscută, şi mai bogată şi cu mai mult succes ca până atunci. Este absurd să credem că dorința ei de viață a fost redeşteptată de faptul că putea să termine filmul Something's Got to Give sau de contractul de 1 milion de dolari semnat cu Fox. Dacă am face acest lucru, ar însemna că subestimăm duşmanul formi¬dabil cu care avea de-a face: boala ei mintală. Dacă acceptăm acest adevăr nefericit, nu înseamnă că negăm tot ceea ce a fost această femeie de-a lungul vieții ei, ci doar că suntem obligați să acceptăm că povestea lui Marilyn nu este doar despre strălucire şi celebritate. De fapt, s-ar putea ca povestea despre „Marilyn Monroe" nici măcar să nu existe.2

1 „La capul patului ei se aflau o mulțime de pastile de Seconal, medicament pe care eu nu i l-am prescris niciodată", spune dr Engelberg. „De asemenea, în ficat s-a găsit mult clorhidrat. Nu i-am prescris aşa ceva şi nici un doctor din SUA nu i-a dat aşa ceva. Proabil l-a cumpărat din Tijuana. „Cred că deja înnebunise", presupune dr Engelberg „şi s-a întâmplat ceva care a aruncat-o, dintr-o dată, într-o stare de depresie profundă. Desigur, n-am idee despre ce era vorba. Oricum, orice-ar fi fost, Marilyn a reacționat aşa cum ştia: a luat cât de multe pastile a putut, că doar se aflau la capul patului ei, şi le-a înghițit. Deci, din acest punct de vedere, [moartea ei] a fost una intenționată. însă cred că s-a gândit mai bine şi de aceea l-a sunat pe Peter Lawford. Deci la început a vrut să se sinucidă, apoi s-a răzgândit, sunt sigur de asta. Dacă Peter ar fi venit la ea când l-a chemat, este posibil să mai fi trăit".

2 Deşi Marilyn avea câteva proiecte în perspectivă, realitatea este că la sfârşitul vieții ei încă avea probleme financiare. Iată ce o avertiza avocatul ei, Mickey Rudin, într-o scrisoare din 25 iunie 1962: „Mă simt obligat să te

atenționez în legătură cu cheltuielile, pentru că în ritmul ăsta vei chelui cei 13 000 de dolari într-o perioadă foarte scurtă de timp, apoi vom fi obligați să facem un împrumut suplimentar." După cum spuneam mai devreme, Marilyn a avut întotdeauna probleme cu banii.

Aceasta este povestea unei fete pe nume Norma Jeane Mortensen. A trecui peste obstacole aparent insurmontabile şi a făcut față unui destin potrivnic. Şi-, creat o imagine şi chiar a devenit o femeie mai fascinantă decât ar fi crezu vreodată că este posibil. Şi, deşi simțea că înnebuneşte treptat, s-a străduit s. țină în viață această creație, dar nu pentru ea, ci pentru noi. într-adevăr, Marilyi Monroe a existat. Chiar dacă femeia din interiorul ei se îndoia uneori de aces lucru, noi am ştiut asta mai bine decât ea. A cheltuit atât de mult din energi. şi voința ei, proiectând o imagine a unei frumuseți imposibile şi a unei bucuri mai presus de fire! însă, pe măsură ce se apropia sfârşitul, persoana ei reală s-. îndepărtat din ce în ce mai mult de ideal, până când i s-a părut imposibil să s> mai prefacă. Alegerea ei, oricât de îngrozitoare ar părea, a fost aceasta: recunoaşt în fața tuturor că Marilyn Monroe a devenit o iluzie sau mori.

La 5 august 1962, Marilyn Monroe a dăruit lumii tot ce mai avea de dărui certitudinea că a fost şi va fi întotdeauna... a noastră.

ANEXE

După moartea lui Marilyn

„Dra Monroe suferea de multă vreme de o boală psihică. De multe ori şi-a exprimat dorința să renunțe, să se retragă şi chiar să moară. De mai multe ori, în trecut, când era dezamăgită sau deprimată, a încercat să se sinucidă cu somnifere, în acele ocazii, a cerut ajutor şi a fost salvată. Din informațiile strânse despre seara de 4 august, după părerea noastră, s-a repetat acelaşi model comportamental, cu excepția salvării."

Theodore J. Curphey

Morga din Los Angeles

August 1962

De bună seamă, repercusiunile morții lui Marilyn Monroe asupra multora dintre personajele-cheie din viața ei aveau să fie foarte dureroase. Era foarte iubită de cei care făceau parte din cercul ei de apropiați. Din nefericire, sora ei vitregă, Berniece Miracle, a primit vestea morții lui Marilyn la multe ore după ce aflaseră majoritatea concetățenilor ei. Fusese în vacanță şi condusese ore în ir, iar maşina avea radioul stricat. Când a ajuns acasă şi a primit un telefon, a lecat imediat la Los Angeles. Deşi era copleşită de durere, a reuşit totuşi să rganizeze înmormântarea împreună cu fostul ei cumnat, Joe DiMaggio.

DiMaggio s-a hotărât să le interzică aproape tuturor celor din viața lui arilyn să participe la înmormântarea care a avut loc la 8 august 1962, la capela ortuară din Westwood Village. Credea cu tărie că frații Kennedy şi Frank inatra o dezamăgiseră pe Marilyn şi, într-un fel, chiar avuseseră un rol în oartea ei. S-a dezlănțuit interzicându-le să vină la înmormântare: atât lor, cât i majorității prietenilor lui Marilyn din industria filmului. în această perioadă e doliu, DiMaggio nu avea idee cum ar fi trebuit să se poarte cu prietena şi ublicistul lui Marilyn, Pat Newcomb, pentru că ştia că-i cunoscuse pe frații ennedy înainte s-o cunoască pe Marilyn şi încă avea legături cu familia lor. upă cum povesteşte Gary Springer, DiMaggio l-a rugat pe tatăl lui, John pringer, să se ocupe de relația cu presa în timpul funeraliilor lui Marilyn.

Printre puținii cărora li s-a permis să participe la slujba funerară s-au umărat: Pat Newcomb, Berniece Miracle, Inez Melson, Milton Rudin, Ralph oberts, Allan „Whitey" Snyder, Sydney Guilaroff, Joe DiMaggio jr. şi dr Ralph reenson împreună cu familia. în total, pe lista de invitați au fost 26 de nume. e Strasberg a fost cel care a citit elogiul, descriind „felul în care Marilyn strălucea: un amestec de nostalgie, strălucire şi dorință care o deosebea de toat; lumea şi îi făcea pe toți să vrea să facă parte din ea."

Bineînțeles, sub pecetea morții nimeni nu arată aşa cum arăta în timpul vieți i în special o femeie atât de plină de viață precum fusese Marilyn. Şi totuşi, îi această ultimă scenă a fost îmbrăcată într-o rochie simplă din nailon verde, ia părul ei blond (de fapt, o perucă) era coafat aproape în acelaşi fel ca în neferi citul film Something's Got to Give.

George Jacobs, valetul lui Sinatra, spune că Frank Sinatra a fost foarte tul burat de moartea lui Marilyn. în mod surprinzător, i s-a alăturat lui DiMaggi. când a venit vorba să caute vinovații. „Dl S. a început să-i bănuiască pe Lawfon şi pe cumnații săi că au omorât-o", îşi aminteşte Jacobs, „însă, dacă tot ajunses. acolo, ar fi putut să dea vina pe ei şi pentru o furtună, aşa că nu i-am dat pre; mare importanță. Marilyn a fost o preferată a dl S. Adora cât de mult îl iubea Fără această iubire şi admirație pe care Marilyn i le arăta mereu, a fost foart < îndurerat. Vindecarea acelei răni l-a întărit şi l-a făcut să fie şi mai rece deca înainte".

Pat Kennedy Lawford a fost şi ea răvăşită de moartea lui Marilyn. A apăru împreună cu Peter la intrarea în capela din Westwood, însă nu au fost lăsați s« intre. Chiar Eunice Murray, căruia nu-i plăceau majoritatea persoanelor di anturajul lui Marilyn, a insistat pe lângă Berniece Miracle să o primească pe Pa: la slujba de înmormântare. însă Berniece nu prea avea multă cădere în privim a unei astfel de decizii, care era de competența lui Joe DiMaggio. I-a fost cu ata mai greu lui Pat, mai ales pentru că ultima ei conversație cu prietena ei fuses, plină de mânie. Este vorba de conversația în care Marilyn i-a spus că se teme; că Pat ar fi putut să fie geloasă pe prietenia ei cu Peter Lawford.

Prietena lui Pat, Pat Brennan, spune: „Nu exagerez când spun că Pat nu a mai fost niciodată la fel. După ultimul weekend al lui Marilyn la Cal-Neva, a începui să se schimbe. Cred că a văzut cu ochii ei ce efect distrugător avea stilul de via (a al soțului ei asupra unei persoane. Chiar dacă la unele dintre petreceri se distras, şi ea, chiar dacă, din când în când, bea şi ea, nu mai văzuse niciodată pe cineva cum fusese Marilyn la Cal-Neva. Acel weekend a fost începutul sfârşitului căsni ciei ei cu Peter. După moartea lui Marilyn, s-a hotărât să divorțeze. într-adevăi vremurile bune din Santa Monica au luat sfârşit odată cu dispariția lui Marilyn'

De fapt, soții Lawford s-au hotărât să rămână împreună până la alegerile din 1964, când sperau ca JFK să fie reales, însă acesta a fost asasinat în 1963. I a puțină vreme după moartea fratelui ei, Pat a înaintat actele de divorț. Cei de: au divorțat în 1966. Pat nu s-a mai recăsătorit niciodată. Peter a murit în 198 ! Pat, care a luptat împotriva alcoolismului mulți ani după moartea lui Marilyi a lucrat la Centrul Național pentru Dependenți. De asemenea, este membi a fondator al Comitetul Național pentru Artele Literare. A murit la 82 de ani, i New York, din

cauza unor complicații cauzate de o pneumonie. A lăsat în urn patru copii şi zece nepoți.

Nu vom şti niciodată ce a simțit preşedintele John F. Kennedy când a auzit vestea morții lui Marilyn Monroe. Se pare că ea nu a însemnat prea mult pentru el, până la urmă. în mintea lui a fost probabil doar o aventură de o noapte. De fapt, conform registrelor Serviciilor Secrete de la Casa Albă, în noaptea de după moartea lui Marilyn, la 6 august 1962, una dintre amantele sale, Mary Meyer, i-a făcut o vizită la Casa Albă în timp ce Jackie şi copiii se aflau în drum spre Ravello, Italia, unde îşi petreceau vacanța. Meyer a apărut la 19:32. La 23:28, Kennedy a chemat o maşină să o ia pe Mary Meyer de la poarta de sud a Casei Albe şi s-o conducă acasă.

Robert Kennedy şi-a continuat şi el viața şi cariera politică, fără să o men¬ționeze pe Marilyn în public. A fost asasinat în 1968.

Ida şi Wayne Bolender au auzit vestea teribilă a morții lui Marilyn de la televizor, la fel ca restul Americii. „Ida s-a dus direct la biserică, ca să se roage pentru sufletul Normei Jeane", spune una dintre rudele sale. „Nu a încetat niciodată s-o iubească. în sufletul ei, va fi întotdeauna fetița pe care a crescut-o. Wayne a fost trist luni de zile. Pentru ei, a fost ca şi cum şi-au pierdut propriul copil, aşa a fost". Ida Bolender i-a supraviețuit lui Marilyn Monroe 10 ani. A murit în 1972. Wayne a mai trăit doi ani, până în 1974. Charles Casillo, respec¬tatul biograf al lui Marilyn Monroe, ar trebui să aibă ultimul cuvânt:

„Deşi a murit de zeci de ani, Marilyn Monroe încă ne emoționează, ne farmecă, ne umple de încântare şi ne inspiră. Când trăia, a dat naştere unei poveşti de dragoste cu lumea, iar prin moartea ei a dat naştere unui soi de necrofilie în masă. Da, ea a avut parte şi încă se bucură de celebritatea uimitoare după care unii încă tânjesc, dar dincolo de asta o caracteriza o drăgălăşenie incredibilă, care ne-a emoționat, şi un suflet autentic, care strălucea. După ce s-a stins, încă îi simțim strălucirea... şi dorim să păstrăm un pic din lumina ei."

Viața lui Gladys după moartea lui Marilyn

La puțină vreme după moartea lui Marilyn, Inez Melson a primit o scrisoare de două pagini, scrisă de mână pe hârtie personalizată, de la Gladys Baker Eley, din sanatoriul din Rock Haven. O publicăm aici pentru prima oară:

Draga mea prietenă dna Melson;

Vă sunt foarte recunoscătoare pentru ajutorul plin de bunăvoință şi amabil pe care l-ați oferit mie, lui Berniece şi dragei Norma Jeane. Acum şi-a găsit pacea şi se odihneşte şi Dumnezeu s-o binecuvânteze şi să o ajute mereu. Aş vrea să ştiți că i-am făcut (Normei) tratamente după credința Ştiinței Creştine aproape un an... Mi-am dorit să fie fericită şi bucuroasă... Să vă binecuvânteze Dumnezeu pe dumneavoastră şi bunătatea dvs. Am parte de din ce în ce mai mult bine şi vă sunt într-adevăr recunoscătoare dvs şi lui Berniece şi celorlalți. Fie ca dragostea lui Dumnezeu să vă binecuvânteze şi să vă ajute să mergeți mai departe. Dra Travis mi-a spus că veți veni la mine în acest weekend, aşa că aştept cu nerăbdare să i văd.

Cu dragoste, Gladys

Când Gladys pomeneşte de tratamentele specifice Ştiinței Creştine pe cai i le-a făcut lui Marilyn, nu se referă la faptul că se ruga cu fiica ei (n-a fost cazi niciodată), ci mai degrabă că se ruga pentru ea; sau, dacă folosim vocabulare sectei, o „trata". Bineînțeles, nu a participat la înmormântare.

în august 1962, când Berniece Miracle, cealaltă fiică a lui Gladys, s-a dus s o viziteze la sanatoriul Rock Haven din La Crescenta, în California, dup înmormântarea lui Marilyn, a aflat cu mânhire că cea mai mare problemă a li Gladys rămăsese aceeaşi dintotdeauna: dorea să fie liberă. în timpul vizite Gladys se îmbrăcase în uniforma asistentei ei, inclusiv cu şosetele şi pantofii e Avea 62 de ani. încă era frumoasă, cu ochii de un albastru ultramarin şi pare alb complet, pe care-1 purta strâns într-un coc pe creştet. Avea osatura fină a h Marilyn şi ar fi fost de o frumusețe extraordinară, la bătrânețe, dacă ar fi ave' grijă de ea sau i-ar fi păsat. Nu se ştie care a fost reacția ei la aflarea morții h Marilyn, însă când a fost vizitată de Berniece şi alți cunoscuți nu părea supărata Mama Mirei Bradford este Ginger, prietena lui Gladys, pe care Marilyn , întâlnit-o ultima oară când a fost să-şi vadă mama la sanatoriu. „Am fost să > văd pe mama după moartea lui Marilyn şi am văzut-o şi pe Gladys", spune ea „Se uita la televizor. îmi amintesc că purta uniforma asistentei ei: alb, din ca| până în picioare. M-am dus la ea şi i-am zis: «Gladys, îmi pare aşa de rău dt Marilyn». Ea s-a uitat la mine cu o privire distantă şi mi-a zis: «Nu trebuia să i, somnifere. I-am spus de multe ori că puteam s-o ajut să doarmă prin rugăciunik mele, însă ea nu m-a ascultat». Am fost foarte supărată. N-o întâlnisem niciodat; personal pe Marilyn Monroe, însă

eram convinsă că merita mai mult din parte, mamei ei. Desigur, înțelegeam starea lui Gladys, pentru că şi mama mea era 1, fel de bolnavă. însă am crezut că, totuşi, puteam s-o fac să înțeleagă. Aşa c, m-am aşezat în fața ei şi am ținut-o de mână. îmi amintesc că mâinile ei erat foarte reci, foarte osoase. I-am zis: «Gladys, ştii că Marilyn te-a iubit foarte mult nu-i aşa?» A scuturat din cap: «Nu, nu cred că Marilyn m-a iubit vreodată». Nt eram pregătită să aud aşa ceva, n-am putut să-mi ascund surprinderea. I-am da drumul la mâini. Apoi am văzut în ochii ei o licărire de bunăvoință. Se întristaşi brusc şi mi-a zis: «Marilyn nu m-a iubit. Norma Jeane m-a iubit, şi eu am iubit-i pe ea. A fost o fată de treabă». Apoi a început să se uite din nou la televizot M-am ridicat şi am plecat, ca să pot plânge în voie. Mi-a frânt inima."

în testamentul ei, Marilyn i-a lăsat câte 5 000 de dolari pe lună mamei ei pentru tot restul vieții, ca să plătească pentru cheltuielile de îngrijire. Din păcate Marilyn nu a murit bogată. Este greu să ne imaginăm unde au dispărut toți bani ei, însă e sigur că nu se aflau în nici un cont bancar. Până la urmă, din pro prietățile ei s-au găsit banii necesari pentru Gladys, însă în 1962 mai rămăseser. doar vreo 4 000 de dolari, bani care nu erau suficienți nici măcar pentn îngrijirea lui Gladys pe o lună. Berniece a plecat din Los Angeles la sfârşitul lui august, ca să se întoarcă în Florida şi să demareze procesul de trecere a custodiei lui Gladys, de pe numele lui Inez Melson, pe numele său. Totuşi, va trece ceva timp până când Gladys avea să se mute în Florida. Apoi, imediat după împlinirea vârstei de 63 de ani, Gladys avea să facă imposibilul.

„Am avut un şoc", îşi aminteşte Mira Bradford. „M-am dus să o văd pe mama, iar la Rock Haven era haos. Poliția era peste tot. Gladys legase cearşafurile, le agățase de pervazul de la etajul trei şi sărise pe geam la parter. Reuşise cumva să sară gardul înalt care înconjura sanatoriul. Personalul nu şi-a dat seama decât a doua zi că dispăruse. Mă uimise dorința ei de a fi liberă. Poliția a căutat-o în tot oraşul Los Angeles. Au găsit-o la 25 de kilometri distanță, dormind dusă în subsolul unei biserici. Era aşa de trist. Apoi a fost trimisă înapoi la Rock Haven. Am văzut-o acolo cam la o lună după aceea. Ochii ei erau reci ca oțelul. M-am gândit că se simțea rău. Mult mai rău. După aceea a fost transferată la Camarillo State Hospital, care avea condiții mult mai precare decât cele de la Rock Haven. Suferința acestei femei m-a întristat teribil".

în 1967, Gladys a fost lăsată în sfârşit în grija lui Berniece, în Florida. în 1970, doctorii au considerat că este suficient de stabilă psihic ca să locuiască într-un azil de bătrâni aproape de casa lui Berniece.

în aprilie 1971, biograful lui Marilyn Monroe, James Haspiel, a vizitat-o pe Gladys. El povesteşte: „Eu şi soția mea călătoream prin Gainesville, Florida. Am găsit telefonul lui Gladys în cartea de telefon şi am sunat-o. A răspuns. Evident, doream să mă întâlnesc cu ea. M-a întrebat dacă sunt adept al Ştiinței Creştine. Am răspuns: «Nu, dar mă interesează să aflu mai multe despre asta». Am convins-o să-mi permită să o vizitez, iar ea a pus condiția să-mi dea materiale despre Ştiința Creştină. Am mers la locuința ei împreună cu soția şi cei doi fii ai mei. Gladys nu era slabă, era chiar grăsuță. Ceea ce era uimitor la ea era că avea fața lui Marilyn. Mai mult, avea râsul lui Marilyn. N-am putut să-i uit râsul.

în drum spre apartament, m-am hotărât să-i spun fiicei ei Norma Jeane, nu Marilyn. Aşa că, o oră şi jumătate, cât am stat acolo, i-am spus Norma Jeane. Dar ea i-a spus Marilyn. Era foarte pasionată de subiectul Ştiința Creştină. înainte să plecăm, mi-a dat un teanc de pamflete. M-a rugat s-o mai sun şi asta am făcut. Mi-a fost foarte clar că Gladys nu fusese niciodată de acord cu profesia pe care şi-o alesese Marilyn. îi spunea industria imaginilor mişcătoare. Mi-a spus că tot ceea ce făcea ea, ca membră a Ştiinței Creştine, era «diametral opus muncii lui Marilyn în industria imaginilor mişcătoare». Mi-a spus că nu-şi dorise niciodată ca Marilyn să facă parte din această industrie sau, în cuvintele ei, «nu i-am spus ce să facă. Niciodată nu i-am zis nimic.»"

Gladys a trăit în continuare în Florida şi i-a făcut din când în când vizite fiicei sale Berniece, din proprie inițiativă, mulți ani după aceea. Conducea o tricicletă prin oraş, cu un afiş legat de ghidon, pe care scria „Pericol". Abia prin 1977 a început să primească bani din moştenirea lui Marilyn Monroe.

Gladys Baker Eley a murit de insuficientă cardiacă, la 11 martie 1984, îi Gainesville, după aproape 22 de ani de Ia decesul fiicei ei. Avea 83 de ani.

Perspectivă: Marilyn şi frații Kennedy

Şase luni. Atât, şase luni. Se pare că relația lui Marilyn Monroe cu frați Kennedy s-a întins pe doar 6 luni din cei 36 de ani cât a trăit. în ciuda unt perioade atât de scurte, s-au scris o mulțime de cărți şi s-au făcut multe docți mentare care au încercat să transforme această perioadă în mai mulți ani şi, prii

urmare, să-i transforme în protagoniştii unor poveşti romantice şi de spionaj a FBI. Cu toate acestea, noile cercetări stabilesc că aceste fapte nu sunt adevărate Bineînțeles, este posibil ca doi oameni să se strecoare şi să aibă în secret întâlnii despre care nimeni să nu ştie nimic. însă acest lucru este destul de greu de realizat, când vorbim de persoane atât de cunoscute ca Marilyn Monroe şi d(oricare dintre frații Kennedy. Iată ce se ştie cu certitudine absolută, pornind d(la cercetările pe care le-am făcut pentru această carte:

Marilyn l-a cunoscut pe JFK la un dineu din anii '50. L-a întâlnit din nou, le Convenția Partidului Democrat din 1960. Aceste două întâlniri au fost scurte ş; formale.

A trecut un an şi jumătate.

Apoi a început perioada de şase luni:

Marilyn l-a întâlnit pe Bobby Kennedy la 2 februarie 1962, în casa lui Pat şi Peter Lawford.

L-a întâlnit pe JFK în martie 1962, la un dineu în New York. A avut relații intime cu JFK la 24 martie şi poate la 25 martie, în casa lui Bing Crosby.

A cântat la spectacolul organizat în cinstea aniversării lui JFK, la Madison Square Garden, în mai 1962.

L-a văzut pe Bobby la un dineu, în casa lui Pat şi Peter Lawford, în iunie 1962.

Asta e tot, pe lângă telefoanele pe care i le-a dat lui JFK (la care se pare că el nu a răspuns) şi lui Bobby (la care se pare că au răspuns el şi secretara lui). Altceva nu se poate demonstra. Desigur, asta nu înseamnă că nu s-a întâmplat şi altceva. Este posibil ca JFK şi Bobby să fi locuit în secret în casa ei de oaspeți, dar nici acest lucru nu se poate proba sau infirma.

De-a lungul anilor, s-a spus şi s-a scris atât de mult despre aceste personaje pitoreşti, încât faptul că Marilyn a avut relații intime cu amândoi frații Kennedy a devenit un adevăr general acceptat. Cu toate acestea, un reporter l-a intervievat pe Peter Lawford în 1981, înainte ca toate legendele despre Marilyn şi frații Kennedy să se răspândească, iar acesta i-a zis: „Toate poveştile despre Marilyn, JFK şi Bobby sunt nişte prostii. Cred că poate Marilyn a avut - şi subliniez poate - una sau două întâlniri cu JFK. Dar nu a avut nici o întâlnire cu Bobby şi jur pe Dumnezeu că spun adevărul".

însă, câțiva ani mai târziu, o fostă soție a lui Peter a făcut anumite dezvăluiri şi a sporit confuzia. Ea a spus că Peter i-a mărturisit totul „când era un pic drogat". A doua zi, Peter era atât de zăpăcit pentru cu ce i-a zis când era drogat, încât a sunat-o şi a rugat-o să uite totul. Fusese drogat şi, după cum spunea el, „cine ştie despre ce vorbeam?" Desigur, ea nu a uitat. Cu toate acestea, probabil că nu e tocmai înțelept, când vine vorba de istorie, să iei drept literă de lege amintirile repovestite ale cuiva „un pic drogat".

Din nefericire, Peter Lawford, un om bun, chiar dacă avea probleme, despre care mulți spuneau că nu şi-ar fi trădat un prieten, a fost citat de multe ori făcând declarații despre Marilyn şi frații Kennedy, la mulți ani după moartea sa. Se pare că vorbea mereu despre ei, în ultimile luni de viață. însă putem fi siguri că el a făcut acele declarații, în special fostelor soții? „Dacă l-ați fi cunoscut pe Peter aşa cum l-am cunoscut eu", mi-a spus Dean Martin pe vremea când scriam o carte despre Frank Sinatra, „ați fi ştiut că Peter n-ar fi spus niciodată lucrurile acelea despre Marilyn şi frații Kennedy, mai ales dacă acele poveşti ar fi fost adevărate".

Bineînțeles, este simplu să ne dăm seama cum au reuşit Marilyn şi frații Kennedy să fie implicați în atâtea poveşti senzaționale şi teribile. întâlnirea acestor doi bărbați, puternici şi influenți, cu una dintre cele mai cunoscute vedete de cinema din acea vreme a fost prea importantă ca să fie trecută cu vederea. Regimul Kennedy a fost considerat o perioadă specială din istorie; i s-a spus Camelot, a fost perioada în care au preluat puterea bărbați idealişti, orientați către modificarea felului în care oamenii gândesc conducerea țării. Cei doi frați erau donjuani cunoscuți, însă la acea vreme nu s-a ştiut, pentru că înainte de Watergate presa era mai discretă cu cei aflați la guvernare. Michael Selsman, publicistul lui Marilyn, îşi aminteşte: „Mi-am petrecut mult timp cu reporterii, spunându-le: «Preşedintele? Poftim? Cred că glumiți!», deşi ştiam că era adevă¬rat. Mă pricepeam să-i aburesc şi în privința lui Marilyn: «Pastile? Ce pastile? Băutură? Sigur că nu! Marilyn bea doar la ocazii.»"

Totuşi, din când în când, caracterul lui JFK era sugerat în presă, iar zvonurile despre el şi Marilyn apăruseră încă din 1960. De exemplu, în iulie 1960, după ce a aflat că Marilyn îşi întrebase prietenii despre tacticile lui Kennedy, Art Buchwald scria: „Să fim clari în legătură cu Doctrina Monroe. Cine va fi următorul ei ambasador? Aceasta este una dintre multele probleme pe care

preşedintele-ales Kennedy va trebui să le rezolve în ianuarie. N-o poți lăsa pe Monroe în voia sorții. Sunt prea mulți oameni cu ochii pe ea, iar acum, după plecarea ambasadorului Miller, ar putea să plutească în voia ei." Iată ce ton aveau articolele scrise despre JFK şi Marilyn în 1960, când abia se văzuseră de două ori.

Unul dintre salturile importante către rangul de fascinație națională al subiectului Marilyn Monroe şi frații Kennedy a avut loc în anii '70, odată cu publicarea biografiei amănunțite a lui Marilyn Monroe, semnată de Norman

Mailer, în care frații Kennedy erau implicați în moartea ei şi, pentru prima oară se făcea o legătură între Marilyn şi Bobby. Bineînțeles, zvonurile în legătură ci faptul că Marilyn ar fi fost omorâtă nu datează din anii '70. Michael Selsman , explicat astfel: „Zvonul că Marilyn a fost omorâtă a apărut imediat după moarte; ei. La cinci minute după ce au găsit cadavrul. Primul gând a fost: «Avem un filn aici?» Aşa e oraşul ăsta [Hollywood]. însă, când am vorbit cu Mailer, mi-a spu că nu e mândru de teoria cu crima. Mailer a spus despre biografia lui Marilyn „Nu este una dintre cărțile mele cele mai bune sau dintre documentările cele ma reuşite. Privind în urmă, poate că nu ar fi trebuit să o dau la tipar." Mi-a zis c, „avea nevoie de bani" şi din acest motiv a permis publicarea unor detalii despn Marilyn şi frații Kennedy pe care nu le coroborase şi care au trecut mai depart i ca fapte de netăgăduit. E greu să credem acest lucru despre talentatul câştigate al premiului Pulitzer, însă se pare că este adevărat. După publicarea cărții lu Mailer, a apărut o altă carte, semnată de Earl Wilson, editorialist monden renumit în care se dezvăluia pentru prima oară faptul că Marilyn şi JFK au avut reiați intime. Cartea lui Wilson a fost deschizătoare de drumuri, iar de atunci s-au seri multe altele, ale căror presupuneri sunt doar variații pe tema Kenned \ într-adevăr, poveştile despre Marilyn şi frații Kennedy circulă de mulți ani.

De asemenea, după moartea lui Marilyn s-a scris despre înregistrări care a exista şi care implică anumite persoane în moartea ei. Dacă ar fi să credem to ce s-a publicat în ultimele decenii (s-au publicat cărți întregi pornind de la aşa-zise înregistrări), biata Marilyn era ascultată de toată lumea, începâno Teamsters, FBI, CIA, Howard Hughes, frații Kennedy şi Mafia şi terminând cu studioul ei, 20th Century-Fox. Ar fi trebuit să aibă atâtea fire şi dispozitive d> ascultare în casele în care a locuit, încât ar fi fost o minune dacă avea semnai radio sau TV bun. S-a spus că până şi robotul ei telefonic era urmărit. Desigtn nu a fost

singura urmărită. Peter şi Pat Lawford, fraţii Kennedy, Frank, Samm\ Dean... s-a spus că şi telefoanele lor ar fi fost ascultate, în urma acestea operaţiuni rezultând documentaţie audio care ar conţine o mulţime de secrete şocante. Se spune că există o înregistrare a unei conversaţii dintre Marilyn si Bobby Kennedy, în timp ce au o ceartă violentă, cu câteva ore înainte de moartea ei, pornind de la un jurnal în care ea ar fi ţinut toate secretele de stat pe can fraţii Kennedy i le-ar fi dezvăluit. „Vreau jurnalul ăla, Marilyn. Acum, fir-ar a! draculuil1' Şi totuşi, au trecut 50 de ani fără să apară nici măcar una dintre aceK înregistrări.

Indiferent de numărul celor care susţin că au ascultat acele înregistrări (cae sunt zeci!), ele pur şi simplu nu contează până când nu vor fi făcute publice. „S-distingeau vocea lui Marilyn şi cea a lui JFK", se spune că ar fi zis Peter Lawfot despre o înregistrare, „alături de cea a lui Marilyn şi RFK". „în ambele cazuri s distingeau sunetele înnăbuşite făcute de arcurile patului şi ţipetele de extaz. 1 urma-urmei, Marilyn era o maestră a sexului." Trecând peste faptul că Lawfot n-ar fi făcut niciodată astfel de comentarii, ca să nu mai vorbim că ideea unu menage ă trois între Marilyn şi fraţii Kennedy este absurdă, a sosit momentul să acceptăm adevărul: aceste înregistrări nu există.

Dosarele FBI despre Marilyn

în octombrie 2006, conform legii accesului liber la informaţii, FBI a făcut publice câteva dintre dosarele sale despre Marilyn Monroe, la care se face referire în această carte. Unul dintre ele este de-a dreptul extraordinar şi are de-a face cu Marilyn Monroe şi Bobby Kennedy. Acest document de trei pagini, intitulat simplu „Robert F. Kennedy" şi menţionat în această carte în capitolul Să fie Marilyn şi Bobby „ultima bârfă", nu a mai fost amintit până acum, în ciuda sutelor de articole, cărţi şi documentare despre moartea lui Marilyn Monroe. A fost scris de un „fost agent special" care nu-şi dă numele şi care, se pare, a lucrat pentru guvernatorul de atunci al Californiei, democratul Pat Brown, fiind trimis la Washington de Curtis Lynum, directorul filialei FBI din San Francisco. Cu toate că acest document seamănă cu restul documentelor FBI despre Marilyn şi fraţii Kennedy, în sensul că sursele sale nu pot fi verificate, iar acesta chiar menţionează că sursa este necunoscută şi informaţiile nu se pot demonstra, documentul a ajuns până la cei mai înalţi oficiali FBI, printre care Clyde Tolson, mâna dreaptă a lui J. Edgar Hoover, directorul FBI. Trecând peste caracterul său

îndoielnic, documentul este interesant doar din cauza faptului că, deşi a fost ținut confidențial timp de decenii, a fost scris şi îndosariat la 19 octombrie 1964, deci cu mult timp înainte ca oamenii să înceapă să speculeze că frații Kennedy ar fi fost implicați în moartea lui Marilyn.

Aşa cum am amintit mai devreme, în acest raport se menționează că Marilyn şi Bobby au trăit „o poveste de dragoste şi o aventură amoroasă" şi că Bobby a promis să divorțeze de Ethel şi să se însoare cu Marilyn. însă, conform raportului, ea şi-a dat seama repede că minte. în acelaşi timp, tot conform raportului, „Marilyn a avut o relație lesbiană intermitentă cu [nume şters], în timp ce îşi continua relația cu Robert Kennedy" şi că „de câteva ori John F. Kennedy a avut relații cu actrița [nume şters]". Mai mult, „în perioada în care Robert Kennedy avea aventura amoroasă cu Marilyn Monroe, la un moment dat a avut loc o orgie sexuală la care au participat şi alte persoane. S-a făcut o înregistrare secretă care se află în posesia unei agenții de detectivi particulari din Los Angeles. Detectivul vrea 3 000 de dolari în schimbul unei copii autentificate a înregistrării, în care toate vocile pot fi identificate". Raportul continuă cu menționarea faptului că Marilyn a început să-1 sune pe RFK „direct" ca să i se plângă de problemele ei cu studioul Fox şi ghinionistul film Something's Got to Give. Bobby „i-a spus să nu-şi facă griji în legătură cu contractul, pentru că va avea el grijă de asta". Mai târziu, au avut „un schimb de replici neplăcut", ea s-a supărat şi „a amenințat că face publică relația lor". în raport se mai spune: „în ziua în care Marilyn a murit, Robert Kennedy era în oraş şi s-a cazat la hotelul Beverly Hills. Printr-o coincidență, acesta se află vizavi de casa în care tatăl său, Joseph Kennedy, trăist o vreme în concubinaj cu Gloria Swanson."

Documentul susține că Peter Lawford a „aranjat" cu psihiatrul lui Marilyn dr Ralph Greenson (care, spune documentul, o trata ca „să scape de somnifere") să-i dea 60 de tablete de Seconal la ultima ei vizită, „o cantitate neobişnuită, dai fiind că se vedea des cu el." (Notă: adevărul este că în preziua morții i s-a dai nembutal, nu Seconal; 24 de tablete, nu 60, de către dr Engelberg, nu dr Greenson) Se menționează că „Peter Lawford ştia de la prietenii lui Marilyn că ea avusesi mai multe tentative de suicid şi că era predispusă la tentative false de suicid, c, să stârnească mila celorlalți".

în raport se menționează că Pat Newcomb, publicistul lui Marilyn, şi mena jera ei, Eunice Murray, au conspirat împreună cu Peter Lawford şi dr Greensoi

„într-un plan care să imite un suicid". (în schimbul cooperării, Newcomb a fosi trecută pe „statul de plată federal"). Raportul sugerează că aceştia i-ati dai intenționat lui Marilyn mijloacele să mimeze un suicid, asigurându-se, prii intermediul lui Eunice Murray, că pilulele aveau să se afle pe noptiera ei înainn să se ducă la culcare. Nu se ştie de ce credeau ei că ea ar fi dorit să se sinucid; în noaptea aceea, dar aluzia este că ei încercau să facă sau să zică ceva care sa o determine măcar să se poarte ca şi cum ar fi avut de gând să se sinucidă, apo „[ea] să aştepte ca cineva s-o forțeze să vomite şi să-i ofere milă pentru tentative de suicid". însă, de această dată, a fost lăsată să moară, în loc să fie salvată la timp, cum s-a întâmplat de multe ori în trecut. După ce fapta a fost comisă, RFI l-a sunat pe Peter Lawford „ca să afle dacă Marilyn murise". Se menționează c; Joe DiMaggio ştia exact ce se întâmplă, însă nu a putut să facă nimic să oprească mârşăvia; „se spune că Joe ar fi zis că „atunci când Robert Kennedy nu va ma fi procuror general, am să-1 omor".

Fragmente şi variațiuni diverse pe tema scenariului de mai sus au apărut de-a lungul anilor în mai multe cărți şi articole din reviste care tratau subiectul morți lui Marilyn, însă nici unul nu poate fi demonstrat. Este foarte interesant totuşi că ceea ce s-a zvonit prin surse de mâna a doua şi a fost povestit ulterior de cătn o mulțime de biografi se dovedeşte a fi material care se regăseşte în dosarele FBI Astfel, certitudinile celor care cred că RFK a fost implicat în moartea lui Marilyi; Monroe capătă mai mult sens.

Aşadar, ce înseamnă toate astea? Din nefericire, nu înseamnă prea mull Există câteva scenarii posibile în legătură cu motivul existenței acestui rapori în dosarele FBI. Se ştie că lui J. Edgar Hoover nu-i plăcea deloc Bobby Kenned} şi, poate, a încercat să folosească acest raport ca să-1 discrediteze, chir înainti de alegerile din 1968. Este normal să ne întrebăm ce s-ar fi întâmplat dac; raportul ar fi ieşit la suprafață în 1968. Este posibil să fi făcut rău doar din cauz, că era un document FBI. Dar nu se ştie cât de mult ar fi fost luat în serios, da fiind caracterul său zvonistic şi faptul că nu pomeneşte nici o sursă. Partea ce; mai ridicolă a acestui raport este faptul că se referă la protagonişti numindu după prenume; documentul pare a fi scris de o editorialistă mondenă de la Hollywood.

Dacă în 1965 FBI ar fi crezut cu adevărat că Robert Kennedy, Peter Lawford, Eunice Murray şi Pat Newcomb conspiraseră să o omoare pe Marilyn Monroe, nu ar fi fost acuzați de crimă? Acest lucru nu s-a întâmplat. Oare din

cauză că FBI nu credea în propriile dosare? De asemenea, este foarte interesant ultimul document despre Marilyn Monroe făcut public de FBI, care se referă la o „casetă cu înregistrarea unei partide de sex", în care se susține că apare Marilyn Monroe. Memoriul este intitulat „transport interstatal de material obscen". Se menționează „[Şters] ... în biroul său a rulat un film de inspirație franțuzească în care apar Marilyn Monroe, actrița decedată, în mijlocul unor activități nefireşti împreună cu un bărbat necunoscut. [Şters] i-a informat că obținuse acest film înainte ca Monroe să devină celebră şi că după aceea Joe DiMaggio a încercat să cumpere acest film cu 25 000 de dolari. Această informație nu trebuie pomenită în afara FBI".

în aprilie 2007, se presupune că cineva - al cărui nume nu apare nicăieri - ar fi cumpărat caseta de 15 minute (în care se spune că apare Marilyn făcând sex oral cu un bărbat neidentificat) contra sumei de 1,5 milioane de dolari. Cumpărătorul anonim este citat de persoana care spune că a făcut afacerea, o femeie pe nume Keya Morgan, care se pare că făcea un documentar despre Marilyn, iar el spune că nu are de gând să facă publică înregistrarea, că a cum¬părat-o doar ca să protejeze moştenirea lui Marilyn. însă este mult mai probabil că nu este făcută publică din cauză că nu există. Prea se potrivesc toate amă¬nuntele. Este posibil ca cineva să fi venit cu ideea să spună că înregistrarea din cel mai nou document FBI chiar există şi, de ce nu, tocmai a fost cumpărată? Care ar fi fost motivul să facă aşa ceva? Cine ştie? însă, nu a fost adusă nici măcar o urmă de dovadă care să confirme vânzarea, vânzătorul nu a fost identi¬ficat, iar chitanța nu există. Cu toate acestea, ştirea a captat atenția americanilor, demonstrând faptul că apetența publicului pentru poveşti despre Marilyn Monroe nu s-a stins niciodată. Ca în cazul altor înregistrări audio şi video în care se spune că Marilyn Monroe ar fi avut relații sexuale cu frații Kennedy, ar fi o premieră dacă această înregistrare ar apărea vreodată.

Stenogramele lui John Miner

John Miner, acum în vârstă de aproape 90 de ani, este fostul procuror adjunct din Los Angeles şi întemeietorul şi directorul departamentului medicolegal al instituției. El susține că a ascultat ore întregi de înregistrări cu şedințele de terapie ale lui Marilyn cu dr Ralph Greenson şi şi-a făcut însemnări în detaliu „aproape mot a mot", pe zeci de pagini, reconstruind fiecare declarație

făcută de Marilyn în timpul acelor şedinţe. S-au scris cărţi întregi pornind de la aceste note, care conţin, între altele, comentarii amănunţite şi personale ale lui Marilyn

despre întâmplările cu fraţii Kennedy, viaţa ei sexuală, aspiraţiile în carieră î mai departe. Am petrecut şase ore cu Miner şi am trecut peste toa ;emnările lui scrise de mână.

„Sunteţi singura persoană care va afla vreodată cele mai intime gânduri a lui Marilyn Monroe", i-a spus ea lui Greenson, conform stenogramei lui Mint „Am încredere absolută în dvs şi nu mă tem că veţi spune cuiva ceea ce mărturisesc." Oare Marilyn ar fi vorbit în felul ăsta? Ar fi fost nevoie să facă astl de menţiuni în faţa unui doctor la care mergea aproape în fiecare zi?

Miner spune: „Mi-am ţinut promisiunea făcută dr Greenson de a respec confidenţialitatea interviului cu mine şi conţinutul înregistrărilor cu d. Monroe, mi-am ţinut promisiunea în ciuda unor presiuni incredibile d partea reporterilor, scriitorilor şi detectivilor. Doar după ce [autorii] Dona Spoto, Marvin Bergman şi alţii l-au acuzat pe dr Greenson că este, într-un f< responsabil de moartea lui Marilyn Monroe am luat legătura cu văduva i Greenson, ca să o rog să mă elibereze cumva de promisiunea pe care o făcuse soţului ei. Ea doreşte să fac tot ceea ce este necesar ca să-1 reabilitez şi mi îndeplinit dorinţa."

Explicaţia lui Miner că a reconstruit însemnările detaliate din memorie i; naştere unor întrebări. E nevoie de multă încredere ca să iei drept autentit atâtea citate reconstruite mot a mot din memorie. Aici, ne oferă un rezumat a afirmaţiilor pe care el susţine că le-a auzit în acele înregistrări:

„Ea povesteşte că a înregistrat asocierile libere (a spune ce-ţi trece prin cap este o tehnică necesară în terapia psihanalitică) acasă, pentru că nu a putut sa o facă în şedinţele de terapie. Spera că o vor ajuta la tratament. Crede că descoperit un mijloc să înfrângă rezistenţa pacienţilor de a a face asocierile libei cerute de psihiatru, determinată de faptul că mintea se goleşte."

„Povesteşte despre planurile ei de a deveni actriţa cea mai bine plătită de la Hollywood, astfel încât să îşi poată permite tot ce-şi doreşte. Spune că şi-ar doi să joace într-o piesă de Shakespeare şi că-1 va plăti pe Lee [Strasberg] să o înveţe să joace Shakespeare, în calitate de elev unic, timp de un an."

„Laurence Olivier, spune ea, a fost de acord să-i perfecționeze cunoştințe le despre rolurile din piesele lui Shakespeare, după ce Strasberg termină ce are d' făcut, iar ea îi va plăti cât cere."

„Spune că-1 va plăti pe dr Greenson, în calitate de pacient unic, până câiul va termina instructajul în Shakespeare."

„Spune că, atunci când va fi gata, va fi producătorul şi va juca în toate piesei lui Shakespeare, pe care le va transforma în filme sub titulatura Festival ei Shakespeare Marilyn Monroe."

„în privința celor care susțin că avea de gând să facă publică relația ei cu JFî Marilyn neagă aceste speculații; îşi exprimă respectul pentru preşedinte şi spun clar că nu l-ar face niciodată de râs."

„Comentariile ei neagă afirmațiile celor care susțin că s-a sinucis din cauză că Robert Kennedy a fost cel care a pus capăt relației lor, pentru că ea a pus capăt relației."

„A afirmat cu tărie că voia să scape de Eunice Murray, menajera ei, iar pentru asta i-a cerut ajutorul dr Greenson."

„Marilyn spune că nu a avut niciodată un orgasm înainte să devină pacienta dr Greenson şi că el a vindecat-o de această infirmitate, fapt pentru care îi va fi întotdeauna recunoscătoare."

John Miner susține că Marilyn a fost omorâtă cu o doză mortală de nembutal administrată în timpul unei clisme, care, conform lui Miner, a fost făcută de menajera lui Marilyn, Eunice Murray. Este ciudat că ea chiar spăla rufele când a venit poliția, în mijlocul nopții. Multă lume susține că Eunice Murray îi făcea clisme lui Marilyn Monroe (de ce? Oare o femeie nu-şi face singură aşa ceva? Oare este necesar ca o menajeră să aibă o astfel de însărcinare?)

O întrebare şi mai importantă este: de ce ar fi explicat Marilyn Monroe trecutul şi viața privată a fiecărei persoane care apărea în lunga ei poveste, ca şi cum ea şi dr Greenson nu se cunoşteau? Doar mergea la cabinetul lui aproape în fiecare zi.

Se pare că John Miner, un om drăguț şi simpatic, n-ar avea nici un motiv să mintă. Aşadar, este o problemă de alegere dacă un reporter simte că poate avea încredere în însemnările lui sau nu. De fapt, nimeni nu a auzit vreodată

acele înregistrări, nici măcar soția sau copiii lui Ralph Greenson. John Miner crede că Greenson, care a murit în 1979, a distrus toate înregistrările. Cu alte cuvinte, există o singură sursă pentru toate aceste informații şi, indiferent dacă îl credeți sau nu, acesta este... John Miner.

Mulțumiri

Echipa care m-a susținut

în timpul anilor pe care i-am petrecut lucrând la o carte precum Marilyn IMonroe - secrete, glorie şi tragedie, în proiect s-au implicat mulți oameni, de la I documentarişti şi anchetatori, editori de conținut şi persoane care au verificat [informațiile, la designed, publicişti şi chiar avocați. Colegii mei de la Grand [Central Publishing mi-au înlesnit întotdeauna accesul la resursele disponibile, [indiferent cât de complexă era situația sau câți oameni erau necesari ca să I realizez ceea ce doream. E imposibil să găseşti un mediu mai bun şi mai motivant I decât acela de care am avut norocul să beneficiez la Grand Central în ultimii 10 [ani din cariera mea. Pe scurt, a fost minunat. La fel ca celelalte cărți ale mele, [şi aceasta a reprezentat un efort de echipă. Nimic nu s-ar fi întâmplat fără [ajutorul editorului meu de la Grand Central, Jamie Raab. în calitate de publicist [şi editor, nu are egal. Vreau să-i mulțumesc pentru răbdare şi pentru încrederea [pe care a avut-o în mine, când a sprijinit acest proiect, de-a lungul ultimilor doi [ani. A trebuit să facă mai multe concesii în ceea ce mă priveşte, pentru această [lucrare, şi a făcut-o bucuroasă. Oare ce-şi poate dori mai mult un autor? Le |mulțumesc asistentelor lui Jamie, Sharon Krassney şi Sara Weiss. De asemenea, [aş dori să îi mulțumesc lui Frances Jalet-Miller pentru munca ei conştiincioasă [la această carte şi pentru că m-a ajutat să-i scriu povestea. îi sunt foarte [recunoscător pentru ajutor şi abia aştept să lucrez din nou cu ea. Designul [interior al cărții a fost realizat de Tom Whatley; coperta minunată a fost [concepută de Flamur Tonuzi, iar coordonarea de tipar a fost asigurată de (Antoinette Marotta. Le mulțumesc tuturor, şi lui Anne Twomey. Mulțumiri [speciale şi lui Bob Castillo,

pentru munca sa în domeniul coordonării editoriale, (priceputului meu editor de conținut, Roland Ottewell, şi corectorilor Richard |Willett şi Lisa Nicholas.

Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie, a cincisprezecea carte semnată Ide mine, a fost, fără îndoială, cea mai provocatoare, în primul rând din cauză [că scrierea ei a durat mulți ani. Am început lucrul la ea în 1995, când încă scriam [biografia lui Frank Sinatra, Sinatra: A Complete Life (Sinatra: o viață desăvârşită). lApoi, în 1998 şi 1999, când lucram la cartea Jackie, Ethel, Joan: Women of iCamekir (Jackie, Ethel, Joan: femeile din Camelot), am ținut proiectul Monroe în [aşteptare. Ştiam că multe dintre interviurile pe care le luam despre Sinatra şi [familia Kennedy ar putea să fie folositoare şi într-o carte despre Marilyn Monroe. I Am avut norocul să mă inspir din aceste interviuri deoarece, în anii care au urmat, multe dintre sursele prețioase au dispărut. Cu toate acestea, cred că fiecare dintre surse este bine reprezentată în aceste pagini.

De asemenea, în ultimii 20 de ani, am fost foarte norocos să lucrez cu acela detectiv particular şi documentarist-şef, Cathy Griffin. Spre norocul meu, Catl a lucrat mai demult la câteva cărți despre Marilyn Monroe. Prin urmare, a. putut să mă bazez pe anii ei îndelungați de documentare, care, printre altei au produs interviuri foarte prețioase pe care le-a luat în trecut unor oameni ca între timp s-au stins.

Trebuie să-i mulțumesc şi agentului meu, Mitch Douglas. A fost şi este persoană foarte importantă în viața şi cariera mea, de mai bine de zece ani, îi mulțumesc pentru încurajările constante şi entuziaste. A mers un pic ni departe pentru mine, în special în cazul acestei cărți.

Dorie Simmonds de la Dorie Simmonds Agency din Londra a fost un agei extraordinar pentru mine în Europa, în ultimii 10 ani, dar şi un prieten fidel de încredere. îi mulțumesc pentru dăruirea ei - arătată atât mie, cât şi acest' cărți. Dorie face minuni pentru mine, zi de zi, şi nu ştiu cum mă suportă. Nu cn că un autor şi-ar dori un agent mai bun sau un prieten mai bun decât ea.

James Pinkston, editorul meu şi cel care verifică informațiile, a lucrat cu min la ultimele cinci cărți. Verifică tot ce scriu, cu mult înainte ca cei de la Gran Central să vadă manuscrisul - mulțumesc lui Dumnezeu! Nu-mi pot imagina i fel de carte am publica, dacă nu ar fi Jim şi pasiunea lui pentru exactitan Colaborarea cu el la cartea Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie a fost penti mine o bucurie şi o onoare.

Adevărații experți

De câte ori lucrez la o carte nouă, am norocul să întâlnesc oameni care şi-ai: dedicat viața pentru a înțelege mai bine subiectul de care mă ocup. Dacă un autor ca mine este suficient de norocos să se bazeze pe adevărații experți din domeniu, atunci va scrie o carte mai bună şi, poate, completă. Din fericire, am avut norocul să mă pot baza pe unul dintre cei mai buni experți în ceea ce reprc zintă legenda Marilyn, după părerea mea: James Haspiel. îi mulțumesc pentru timpul pe care mi l-a acordat ca să lămurim unele dintre miturile despre Marilyn Haspiel nu a fost doar un mare admirator al vedetei, ci şi un bun prieten al ei De fapt, dacă ar trebui să recomand câteva dintre cărțile care s-au scris despre Marilyn de-a lungul anilor, aş recomanda din suflet cele două cărți ale lui Haspiel, Young Marilyn: Becoming the Legend (Tânăra Marilyn: naşterea legen dei) şi Marilyn Monroe: The Ultimate Look at the Legend (Marilyn Monroe: privire asupra legendei). Aceste două cărți sunt importante nu numai datorită caractere lui personal, ci şi din cauză că fotografiile lui James în copilărie, împreună eu Marilyn, aflată în floarea vârstei, sunt neprețuite. Am fost inspirat d> devotamentul lui James pentru Marilyn şi de felul în care a readus-o la viață i < cărțile sale. Fără îndoială, viziunea fiecărui autor despre un subiect este diferit; prin urmare nu ştiu ce părere va avea James despre „unghiul" în care o privev eu pe Marilyn, însă mie mi-a plăcut foarte mult abordarea lui. Dl Haspiel a fost intervievat la 17 martie 1998 şi în aprilie 2008.

De asemenea, trebuie să-i mulțumesc vechiului şi bunului meu prieten Charles Casillo. Charles este un alt admirator al lui Marilyn Monroe, care-i înțelege foarte bine personalitatea. Şi el a readus-o la viață într-o manieră unică, în cartea de ficțiune The Marilyn Diaries (Jurnalele lui Marilyn). Este o carte minunată, pe care o recomand. Aş dori să-i mulțumesc lui Charles că m-a lămurit în legătură cu multe aspecte din viața lui Marilyn. Ca să vă dați seama de cât timp ne gândim noi doi la viața şi cariera ei, vă spun că Charles i-a luat un interviu stilistului lui Kennedy, Mickey Song, în urmă cu mai bine de zece ani; Song a fost cel care i-a aranjat părul lui Marilyn pentru apariția la Madison Square Garden, în 1962, când i-a cântat La Mulți Ani lui JFK. Uitasem complet de colaborarea cu el pe această temă, până când am găsit înregistrarea interviului, în timp ce mă documentam pentru această carte. în timp ce eu, se

pare, am o memorie scurtă pentru astfel de lucruri (mulțumesc lui Dumnezeu că există reportofoane!), Charles nu este aşa. îşi aminteşte aproape orice e legat Marilyn Monroe, iar pentru acest lucru îi mulțumesc. Datorită lui, cartea aceasta a ieşit mult mai bine.

Maryanne Reed mi-a permis să consult colecția ei completă de articole despre Marilyn Monroe, majoritatea fiind extrase din dosarele ziarelor Hollywood Citizen-News şi Woman's Home Companion, ziare care acum nu mai apar. îi sunt foarte recunoscător. Articolele respective au fost neprețuite, datorită faptului că mi-au oferit multe indicii şi conțineau şi notele şi interviurile nepublicate ale unor reporteri de la aceste ziare, care se ocupau de Marilyn în anii '50. Am ascultat şi am folosit în această carte 35 de interviuri înregistrate, care nu au mai fost date publicității până acum, cu apropiați ai lui Marilyn, printre care se numără Jim Dougherty, Ida Bolender, Wayne Bolender şi actrițe precum Jane Russell, Betty Grable şi Lauren Bacall; toate aceste interviuri au fost transferate de dna Reed pe casetă, ca să îmi uşureze munca.

Maryanne Reed deține multe documente despre relația lui Inez Melson cu Gladys Baker şi Marilyn Monroe. Printre acestea se numără corespondența dintre Baker şi Melson şi interviuri rare publicate, cum ar fi cel cu Melson din The Listener (Londra), publicat la 30 august 1979. Achiziționate cu ajutorul unei persoane private, acestea au devenit un element-cheie în documentarea pentru această carte. De asemenea, dna Reed a obținut de la o sursă privată înregistrările interviurilor luate lui Eleanor "BeBe" Goddard, care datează de prin ianuarie 1991. De asemenea, mi-a oferit documente despre Emmeline Snively, printre care şi un interviu rar cu ea publicat în Los Angeles Daily News la 4 februarie 1954. Colaborarea cu Maryanne a fost o adevărată plăcere şi îi voi fi recunoscător întotdeauna pentru toi ceea ce a făcut pentru mine în timpul lucrului la Marilyn Monroe.

Documentarea generală

De-a lungul anilor pe care i-am dedicat acestei cărți, un mare număr d> oameni s-au străduit din răsputeri să mă ajute; e vorba de sute de rude, jurnalişi mondeni, vedete, avocați, celebrități, directori din industria filmului şi foşi directori, parteneri şi prieteni, dar şi duşmani, colegi de clasă, profesori, vecini reporteri şi arhivari. Cu toate acestea, la începuturile acestui proiect, împreun; cu documentariştii şi detectivii mei ne-am pus următoarea întrebare: c< anume nu

s-a spus despre Marilyn Monroe în cele aproximativ o sută de căn care s-au scris despre ea? Ne-a luat ceva timp ca să răspundem la aceasi. întrebare, iar de-a lungul anilor ne-am lovit de câteva starturi greşite, după cun ştie foarte bine editorul meu! însă relația dintre Marilyn şi mama ei, Glady Baker, a fost cea care a început să mă intereseze cel mai mult, pe măsură ce in continuam cercetările, şi mi-am dat seama că aceasta era povestea pe care-m doream cel mai tare s-o spun în cartea mea, pentru că nu mai fusese spus. niciodată până atunci. Trebuie să-i mulțumesc lui Michael Stevens, minunații meu documentarist, care a descoperit majoritatea informațiilor despre sanatoriu Rock Haven şi perioada în care Gladys Baker a fost internată acolo. A făcut < treabă grozavă pentru această carte. S-a dedicat memoriei dnei Baker şi . susținut-o cu adevărat în timpul documentării. împreună cu el, am pornit într-i călătorie uimitoare de căutare a faptelor şi îi mulțumesc din suflet pentru aceasta experiență. Nu voi uita nici o clipă din ea. De asemenea, Michael a obținut d< la un colecționar privat peste 25 de documente de la Rock Haven despre trata mentul primit de Gladys; majoritatea au fost de neprețuit pentru mine.

De asemenea, trebuie să le mulțumesc tuturor celor de la Julien's Auctions datorită faptului că mi-au pus la dispoziție multe dintre scrisorile şi însemnării, lui Gladys Baker, pe care le-am folosit în această carte şi, adaug cu mândrie, can au apărut pentru prima oară într-o biografie a lui Marilyn Monroe. De asemenea documentariştii mei au obținut o comoară de informații, printre care se număra scrisori scrise de Gladys Baker, Berniece Baker, BeBe Goddard, Arthur Miller, Jo. DiMaggio, dr Ralph Greenson şi, bineînțeles, de Marilyn Monroe, de la următoarelt case de licitații: Bonham's, Butterfields, Christie's, Hunt Auctions şi Sotheby's.

De-a lungul anilor am lucrat cu mulți detectivi şi documentarişti, dar nica unul dintre ei nu a fost la fel de consecvent ca Cathy Griffin. Cathy este şi un jurnalist foarte bun. Având un subiect atât de popular ca Marilyn, ar fi simpli să intervievezi din nou pe toți cei care şi-au spus poveştile şi să speri că, din câne în când, vei avea parte de o abordare nouă. însă Cathy reuşeşte întotdeauna sa găsească oamenii care au poveşti noi de spus, neauzite până atunci; este căzu' lui Charles Stanley Gifford Jr., cel despre care Marilyn credea că este fratele < vitreg. Gifford a vorbit pentru prima oară în aceste pagini şi îi mulțumesc pentn interviul acordat în mai 2008. Nu ştiu cum reuşeşte Cathy să găsească oamen ca el, însă îi

mulțumesc pentru asta. Această carte este al şaptelea proiect la cai lucrăm împreună. îi mulțumesc pentru ajutorul pe care mi l-a dat de-a lungi;

anilor, pentru tenacitate şi, mai presus de toate, pentru prietenia ei. De ase¬menea, îi mulțumesc lui Jane Maxwell, un istoric foarte bun al culturii pop, care mi-a permis să consult toate însemnările şi dosarele sale despre Natasha Lytess. Ajutorul ei a fost de neprețuit. De asemenea, mi-a dat voie să consult toate docu¬mentele rezultate din documentarea ei, folosind „Dosarele lui Milton Greene".

Aş dori să le mulțumesc şi lui Juliette Burgonde, Cloe Basiline, Maxime Rhiette, Suzalie Rose şi în special lui Mary Whitaker, care locuieşte la Londra şi care m-a ajutat în ceea ce priveşte documentarea din Marea Britanie.

Mulțumiri lui Samuel Elliot, care ne-a ajutat în privința istoricului familiei Bolender. A fost o poveste foarte complicată şi nu aş fi reuşit să-i dau de capăt fără dl Elliot.

Desigur, am văzut toate filmele lui Marilyn Monroe şi toate filmele TV şi miniserialele despre ea şi, bineînțeles, zeci de documentare. Dacă nu m-ar fi ajutat Nick Scotti, din Marea Britanie, nu aş fi avut acces la toate aceste surse documentare. îi mulțumesc din suflet că mi-a făcut rost de ele. De asemenea, am parcurs (trebuie să menționez că a durat luni de zile) colecția vastă 20th Century-Fox aflată la UCLA, care conține scrisori detaliate de la directori despre toate filmele făcute de Monroe la studio, documente legale şi legate de producție şi rapoarte zilnice de la filmări. Aceste documente au fost importante în documentarea pentru toată cartea.

Mulțumesc şi personalului de la Arhivele Hans Tasiemka din Londra şi de la Biblioteca de Colecții Speciale de la Universitatea California, din Los Angeles.

Ca întotdeauna, Marybeth Evans din Londra a făcut o treabă extraordinară la Biblioteca Centrală din Manchester, parcurgând sute de docuemnte şi alegându-le exact pe cele de care aveam nevoie în această carte.

îi mulțumesc şi lui Suzalie Rose, care s-a documentat pentru carte în biblio¬tecile din Paris. împreună cu Carl Mathers, s-a gândit foarte mult la Marilyn şi la noi moduri de a-i spune povestea.

De asemenea, trebuie să le mulțumesc minunaților oameni de la Photofest, pentru unele dintre fotografiile superbe din această carte. De fiecare dată când

încep selecția de fotografii cu care să-mi ilustrez cărțile, apelez întâi la Photofest. întotdeauna mă ajută şi le mulțumesc.

Bernie Abramson, fotograful personal al preşedintelui John Fitzgerald Kennedy, avea fotografii cu Marilyn împreună cu Peter Lawford, Pat Kennedy Lawford şi Frank Sinatra, făcute de el, pe care nu le mai văzusem niciodată. îi sunt foarte recunoscător că şi-a dat acceptul să le publicăm în această carte, în premieră, într-o biografie a lui Marilyn Monroe.

Vreau să le mulțumesc tuturor celor pasionați de la Biblioteca Margaret Herrick din cadrul Academiei de Artă şi Ştiință a Filmului (Academy of Motion Picture Arts and Sciences, AMPAS) pentru ajutorul oferit pentru cărțile mele. Trebuie să-i mulțumesc lui James Pinkston pentru timpul pe care mi l-a dedicat la Biblioteca AMPAS.

De asemenea, îi datorez mulțumiri lui I)onald Spoto, autorul celebrei biografii a lui Marilyn Monroe, Marilyn Monroe: biografia, pentru că a donat Bibliotecii

Margaret Herrick de la AMPAS toate înregistrările interviurilor luate de el pentn carte. Generoasa lui donație mi-a permis să reconstruiesc contextul istoric şi să obți: citate de la publicistul lui Marilyn Monroe, Patricia Newcomb, şi de la alte surs 1 care între timp au decedat sau la care nu aveam cum să ajung. De asemenea, trebui-să-i mulțumesc lui Maurice Zolotow, care a scris prima biografie amănunțită a lu Marilyn, Marilyn Monroe, publicată în 1960, înainte de moartea ei. Zolotow păstrat multe dintre dosarele sale într-o colecție de la Universitatea Texas, ia documentarea sa impecabilă s-a dovedit vitală pentru a mea. Ca notă de subsol m-a emoționat întotdeauna ultimul pasaj din cartea lui Zolotow despre Marilyi El scria: „Acum, la 34 de ani, Monroe are tot ce şi-a dorit... [însă] marea ei realizai a fost construirea personală şi impunerea voinței şi visului ei în toată lumea. Aşadar, dintr-un anumit punct de vedere, viața ei este desăvârşită pentru că spiriti ei s-a format şi s-a desăvârşit pe sine. Indiferent de evenimentele neprevăzute cai vor apărea în viitor, acestea nu o vor putea schimba - pe ea şi ceea ce a deven i: Şi, cu singuranță, vor fi multe schimbări şi surprize în viitor; vor fi, după cum spun Hait Crane, «praguri noi, oameni noi». în sufletul ei există o febră a cuceririi cai nu-i va da pace... sufletul ei nu va avea odihnă, nu va tăcea."

Aş fi neglijent dacă nu aş menționa cealaltă biografie importantă a li Marilyn Monroe, cea a lui Anthony Summer: Zeița. Este una dintre primele căi: la care trebuie să apeleze biografii dacă încearcă să o înțeleagă pe dra Monrcx

Numeroase alte organizații şi instituții mi-au oferit articole, documente, in tei viuri audio, stenograme şi alte materiale care fie au fost folosite ca atare i Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie, fie m-au ajutat să reconstruiesc cor textul. Prin urmare, aş dori să le mulțumesc următoarelor instituții: Academia Americană de Arte Dramatice; Biblioteca Institutului de Film American; biroul Associated Press (New York); Biblioteca Bancroft (Universitatea Berkeley din California); Colecția Dramatică Billy Rose, din Biblioteca de Arte Dramatice d< la Centrul Lincoln, din New York; arhivele ziarului Boston Herald; Biblioteca din Beverly Hills; Universitatea California din Los Angeles; Corbis-Gamma/Liason Colecția Ernest Lehman de la USC; Biblioteca Publică Centrală din Glendale Colecția Hedda Hopper de la Biblioteca Margaret Herrick, de la AMPAS, dia Beverly Hills; Biblioteca Centrului Lincoln de Arte Dramatice; Colecția Kobal ziarul Los Angeles Times; Biblioteca Publică din Los Angeles; Colecția Louclla Parsons de la Universitatea din Sudul Californiei; Biblioteca Margaret Herrk I (AMPAS); Muzeul Radiodifuziunii din New York; arhivele fostului stud a > Metro-Goldwyn-Mayer, care acum face parte din Turner Entertainment Group din Los Angeles; Muzeul Filmului; Arhivele Naționale de la Bibliotei. Congresului; Arhivele Municipale din New York City; ziarul New York Daily Nev ziarul New York Post; ziarul New York Times; Occidental College (din Eagle Roci California); Biblioteca Publică din Philadelphia; ziarele Philadelphia Inquirer Philadelphia Daily News; arhivele şi biblioteca Time-Life din New York; Coleci. Universală de la Universitatea din Sudul Californiei; Universitatea din Sud Californiei şi, în sfârşit, Rex Features.

Surse şi alte note

în toate cărțile mele folosesc documente provenite direct de la sursă, lucru pe care îl consider a fi foarte important pentru majoritatea cititorilor. De asemenea, de obicei prezint sutele de cărți, periodice, reviste şi articole din ziare pe care le-am consultat eu şi documentariştii mei. După o analiză atentă, mi-am

dat seama că enumerarea unor astfel de surse nu este decât un exercițiu de dactilografiere pentru toți cei implicați. într-adevăr, în cei 25 de ani în care am scris cărți despre personalități, am întâlnit foarte puțini oameni care au dat atenție unor astfel de documente. Prin urmare, în ceea ce priveşte această carte, a cincisprezecea pe care am scris-o, m-am hotărât să mă lipsesc de obişnuita redare pagină după pagină a documentelor provenite din surse indirecte, fie chiar şi doar din rațiuni de economisire a spațiului şi timpului. în câteva cazuri, voi menționa documentele provenite din surse indirecte în notele care urmează şi consider că acest lucru este important pentru ca documentarea mea să fie înțe¬leasă. Totuşi, în general, îi pot asigura pe cititorii mei că am consultat multe cărți despre Marilyn Monroe, frații Kennedy, Frank Sinatra şi alții, ca parte a docu¬mentării mele, pe lângă zeci de articole din ziare şi reviste.

De asemenea, când scrii despre o personalitate atât de populară şi de îndrăgită precum Marilyn Monroe, te vei lovi fără îndoială de multe surse care dețin informații prețioase şi care nu doresc să fie numite în text. E o chestiune rezonabilă. De-a lungul carierei mele, am înțeles că ține de alegerea sa dacă o persoană doreşte să-şi pună în pericol o relație importantă, de lungă durată, cu o vedetă sau cu familia unei persoane celebre doar de dragul cărții mele. Cu toate acestea, apreciez ajutorul multora dintre apropiații lui Marilyn care, de-a lungul anilor, şi-au dedicat o parte din timpul lor pentru acest proiect. Voi respecta dorința celor care vor să rămână anonimi şi, ca întotdeauna, cei care pot fi identificați sunt numiți în aceste note.

Notele care urmează şi mulțumirile pentru surse nu sunt, în nici un caz, cuprinzătoare. Am încercat doar să ofer cititorului o privire generală asupra documentării pentru această carte.

Partea I: începuturile

Aici m-am bazat în mare parte pe un interviu cu Nancy Jeffrey, singura fată adoptată de Ida şi Wayne Bolender care mai trăieşte; interviul a avut loc la 21 mai 2008. îi mulțumesc din suflet pentru încredere şi destăinuiri.

De asemenea, aş dori să-i mulțumesc lui Louise Adams pentru perspectiva ei asupra vieților lui Gladys Baker şi Ida Bolender. Lui Rose Anne Cooper, care a lucrat la sanatoriul Rock Haven din La Crescenta, California, şi care a fost foarte săritoare şi şi-a petrecut mult timp împreună cu mine, în 2007 şi 2008, mai mul;

decât ar dori să-şi amintească. Rose avea şi fotografii cu Rock Haven, care s-au dovedit cruciale pentru mine, ca să înțeleg condițiile de acolo. îi datorez mult< mulțumiri atât dnei Adams, cât şi dnei Cooper, pe care le-am intervievat la 1 februarie 2007, 10 aprilie 2007, 15 iunie 2007 şi 3 ianuarie 2008.

Trebuie să-i mulțumesc în mod special lui Mary Thomas-Strong, a cărе mamă a fost foarte bună prietenă cu Ida Bolender. I-am luat interviuri la 1 aprilii 2008, 3 aprilie 2008 şi 10 aprilie 2008. De asemenea, mi-a pus la dispoziție cuti întregi cu documente de neprețuit pentru documentarea mea şi înțelegere, relației complexe dintre Ida, Gladys Baker şi Norma Jeane. Printre acestea s< numără scrisori schimbate de mama ei şi Ida Bolender şi Legenda lui Marilyn Monroe, o sursă rară de informații pe film, din 1964, de la David L. Wolpe Productions, Inc. în acest documentar există singurul interviu televizat cu Ici. şi Wayne Bolender (conform informațiilor mele). Dna Thomas-Strong mi-a oferi şi dosarele medicale ale lui Delia M. Monroe de la Norwalk State Hospital printre care se numără şi certificatul ei de deces (nr. 4081). Mai mult, mi-a oferi şi o copie a documentarului Marilyn: Dincolo de legendă.

Mulțumiri speciale şi pentru familia lui Bea Thomas, care o cunoştea pe Grao Goddard. Dna Thomas a fost intervievată în ianuarie 1990 de Elvin Summei pentru a reconstrui istoricul familiei. Am obținut istoricul respectiv dintr-o surs, privată.

Mulțumiri şi lui Esther Thompson, a cărei mamă, Ruth, a lucrat cu Gract McKee la Consolidated Studios. Dna Thompson şi cu mine am petrecut mult. ore împreună, reconstituind anumite evenimente special pentru aceasta carte şi îi mulțumesc pentru interviurile pe care i le-am luat pe 2 iulie 2007 s 1 februarie 2008.

Albert, tatăl lui Mary Robin Alexander, a fost un prieten apropiat al lui George şi Maud Atkinson. îi mulțumesc că mi-a împărtăşit amintirile tatălui ei despre familia Atkinson şi Norma Jeane Mortensen, la 2 iulie 2007 şi 11 augus; 2007.

Mama lui Dia Nanouris a fost asistent de editor de film la Columbia şi a lucra; cu Grace Goddard. Mi-a oferit o perspectivă de neprețuit, în interviul de p. 15 decembrie 2007.

De asemenea, mama lui Eleanor Ray o cunoştea pe Grace Goddard, iar dna Ray a petrecut multe ore cu documentariştii mei, în faza de cercetare pentru

această carte. I-am luat un interviu la 1 februarie 2008. Mi-a oferit, de asemene; , detalii despre sinuciderea lui Grace Goddard, care se regăsesc în dosare nr. 53-087308 din California.

Mulțumiri lui Elliot Ross, care ne-a făcut rost de la orfelinatul din Los Angele de dosarele care aveau legătură cu „Norma Jeane Baker", inclusiv corespondent din 1937 legată de Grace Goddard, Ida Bolender şi directoarea orfelinatului, Sul Dewey. De asemenea, fratele vitreg al Magdei Bernard, Tony, se afla la orfelin, în aceeaşi perioadă cu Norma Jeane, iar dna Bernard mi-a oferit o sumă de informații şi detalii când i-am luat interviurile, la 2 mai 2008 şi pe 13 aprilie 2008.

Pentru multe secțiuni din această carte, m-am bazat şi pe corespondența dintre Norma Jeane şi sora ei vitregă, Berniece, care a devenit publică prin licitații, de-a lungul anilor.

Ethel, mătuşa lui Marybeth Miller-Donovan, a fost cea mai bună prietenă a Anei Lower. în interviul din 11 martie 2008, mi-a oferit multe informații şi o perspectivă interesantă în ceea ce priveşte perioada petrecută de Norma Jeane cu mătuşa ei.

De asemenea, am făcut trimiteri la corespondența intimă dintre membrii familiei Bolender, pe care am obținut-o dintr-o sursă privată. Am făcut referire şi la numeroasele notițe şi stenograme ale lui Ben Hecht, autorul real al autobiografiei lui Marilyn, Marilyn: povestea mea. Toate însemnările lui Hecht şi alte documente care au legătură cu această carte se găsesc în colecția sa personală de la Biblioteca Newberry din Chicago.

I-am luat un interviu lui James Dougherty, primul soț al Normei Jeane, în mai 1999, şi am folosit fragmente din interviul respectiv în această carte. De asemenea, am folosit interviul pe care Jane Wilkie i l-a luat dlui Dougherty pentru articolul „Marilyn Monroe a fost soția mea", publicat în Photoplay, în martie 1953. Mai mult, am folosit şi memoriile dlui Dougherty din 1976, Fericirea secretă a lui Marilyn Monroe. De asemenea, am folosit şi articolul Barbarei Berch Jamison, publicat în New York Times la 12 iulie 1953, intitulat Trup şi suflet: un portret al lui Marilyn Monroe care demonstrează de ce domnii o preferă pe această blondă.

De asemenea, am folosit: Petiția de divorț Delia Monroe Graves vs. Lyle Arthur Graves, Curtea Superioară din Los Angeles, petiția nr. D-10379; Gifford

vs. Gifford, Curtea Superioară din startul California, petiția de divorț nr. D-24788. Petiția de divorț Baker vs. Baker, Curtea Superioară din Los Angeles, petiția nr. D-10379; Mortensen vs. Baker, Los Angeles, dosarul nr. 053720; Gladys Baker/Edward Mortensen, Comisia de Sănătate din California, Biroul de statistică, nr. de înregistrare 13794; certificatul de deces al lui Tilford Marion Hogan, Comisia de Sănătate din Missouri, dosarul cu nr. 17075; Reclamanta Norma Jean Dougherty vs. James Edward Dougherty, pârât, nr. 31146, Curtea districtuală judiciară nr. 8 din statul Nevada, districtul Clark, 5 iulie 1946.

Partea a H-a: Perioada de tranziție

Charles Stanley Gifford Jr., fiul lui Charles Stanley Gifford (despre care Gladys Baker spunea că este tatăl lui Norma Jeane) mi-a oferit un ajutor neprețuit pentru detaliile referitoare la anii de tinerețe. L-am intervievat la 9 mai 2008.

Alexander Howell, strănepotul lui Chester Howell, m-a ajutat să reconstruiesc nunta Normei Jeane cu James Dougherty. L-am intervievat la 10 iunie 2007.

Martin Evans a fost un prieten foarte bun al lui James Dougherty. Amintirile sale au fost foarte importante pentru înțelegerea căsniciei lui Dougherty cu Norma Jeane şi îi mulțumesc pentru interviurile din 20 mai 2007, 30 iulie 2007 şi 11 aprilie 2008.

Florence, mama Annei DeCarlo, lucra la Radioplane pe vremea când Norma Jeane a fost angajată acolo. I-am luat un interviu la 22 mai 2007, iai amintirile ei au fost foarte importante pentru documentarea mea.

De asemenea, am folosit ca sursă de inspirație minunata carte scrisă de Mona Rae şi Berniece Miracle, Sora mea, Marilyn, în această secțiune din carte şi îr, alte secțiuni.

Am beneficiat de un număr de surse care aveau relații la Agnews Stan Hospital din San Jose, California; au cerut să rămână anonime; bineînțeles, h respect dorința. De asemenea, am obținut dintr-o sursă privată dosartn medical a lui Gladys Baker de la acel spital.

Mack, tatăl lui John Leonard, a fost prieten cu Gladys Baker şi a avut tu rol-cheie în refacerea traseului lui Gladys când şi-a căutat copiii. I-an intervievat pe Leonard şi pe soția lui, Marcia, la 11 şi 20 noiembrie 2007.

Trebuie să le mulțumesc surselor din familia Cohen, care au vrut să rămân; anonime, dar mi-au dat informații despre perioada în care Gladys Baker a lucra; pentru Margaret şi John Cohen. De asemenea, aceste surse mi-au oferii corespondența dintre Gladys Baker şi soții Cohen, de care pomenesc în partea a treia a acestei cărți.

Prietenul lui Marilyn, Michael Shaw, m-a ajutat să reconstruiesc anumite evenimente din această parte a cărții şi îi mulțumesc pentru cooperarea plina de entuziasm. Cathy Griffin i-a luat un interviu, la 17 aprilie 2008.

De asemenea, am pomenit de Misterul lui Marilyn Monroe, articol scris dt Maurice Zolotow pentru American Weekly, la 23 octombrie 1955.

Partea a IH-a: Marilyn

Norman Brokaw, apreciatul agent de divertisment, mi-a furnizat detalii pi care le-am folosit aici şi în alte părți ale cărții. El dă rareori interviuri şi nu a vorbit niciodată despre Marilyn Monroe şi despre unchiul său, Johnny Hyde. Prin urmare, îi mulțumesc pentru încredere. Aportul său este de neprețuit. Catln Griffin i-a luat interviuri, la 14 şi 16 mai 2008.

Marvin, tatăl lui Beverly Kramer, conducea restaurantul the Pacific Seas din Los Angeles, la care mergeau Grace şi Doc Goddard. îi mulțumesc pente; amintiri şi pentru fotografiile de familie pe care mi le-a arătat în timpi interviului din 11 mai 2007.

Tatăl Dianei Herbert, F. Hugh Herbert, a scris scenariul filmului Scudda-Ho, Scudda-Hay!; Diana ne-a ajutat foarte mult cu detalii pe care le-am folosit ai şi în alte părți ale cărții, oferite lui Cathy Griffin în interviurile din 10 şi 15 aprilie 2008.

Helena Albert, elevă a Natashei Lytess, a povestit multe detalii despre relația dintre Natasha şi Marilyn, pe care le-am folosit aici şi în alte părți ale cărții. Susan Martinson, elevă şi prietenă cu Lytess, a fost şi ea un element-cheie aici şi în alte părți ale cărții. Am intervievat-o pe dna Albert la 15 iunie 2007, iar pe dna Martinson la 4 ianuarie 2008. Dna Martinson a fost intervievată şi de

Marybeth Evans, la 15 mai 2008. De asemenea, am folosit interviul lui Jane Wilkie cu dna Lytess. Mai mult (şi, poate, crucial) m-am bazat mult pe manuscrisul nepublicat al memoriilor lui Natashei Lytess, care se găseşte doar la Universitatea Texas; însă, o copie a fost cumpărată de o persoană privată, care mi-a permis să-1 studiez îndeaproape pentru această carte.

Bill Davis lucra la Agenția William Morris cu Johnny Hyde, iar contribuția lui a fost crucială în ceea ce-1 priveşte pe Hyde şi povestea lui de dragoste cu Marilyn Monroe. Dl Davis a fost intervievat de Marybeth Evans la 1 decembrie 2007, iar de mine, la 11 martie 2008.

Marybeth Hughes a avut o relație cu Johnny Hyde, iar contribuția ei a fost foarte importantă în această secvență a cărții şi în altele. îi mulțumesc pentru încredere şi pentru interviul din 28 februarie 2008.

Susan Reimer este nepoata lui Charles Stanley Gifford. Ne-a fost de mare ajutor în compilarea informațiilor de aici şi din alte secțiuni ale cărții. I-am luat un interviu, la 12 ianuarie 2008.

Am folosit şi lucrarea Scenarist: viața şi epoca lui Nunnally Johnson de Tom Stempel.

Partea a TV-a: Celebritatea

Jerry Eidelman, fost prieten cu Marilyn Monroe, a fost deosebit de binevoitor în a ne împărtăşi amintirile sale, în interviurile pe care i le-am luat, la 1 august şi 13 septembrie 2007 şi la 10 ianuarie 2008.

Rupert Allan a fost unul dintre cei mai apropiați confidenți ai lui Marilyn. Am avut ocazia să mă întâlnesc cu el de mai multe ori: la 13 martie 1985, apoi în 1988 şi 1989. Am folosit interviurile cu el în cartea mea despre Grace Kelly şi Prințul Rainier, A fost odată, pentru că a fost consilier general al statului Monaco la Los Angeles şi prieten apropiat al lui Grace Kelly. De asemenea, i-am folosit declarațiile în Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie. în primul rând, am folosit stenogramele interviurilor lui Bruce Ebner cu Rupert Allan ca bază pentru majoritatea cercetărilor făcute pentru această carte. I-am luat un interviu telefonic lui Allan, care în vara lui 1992 era bolnav, dar dornic să ajute, ca întotdeauna.

îi mulțumesc lui John Gilmore pentru interviul pe care i l-a dat lui Cath\ Griffin la 10 aprilie 2008. El a fost un alt prieten al lui Marilyn şi a avut o contribuție importantă la această carte.

îi mulțumesc, din nou, lui Norman Brokaw pentru anecdotele sale despn prietenul său Joe DiMaggio, pe care le-am folosit aici.

De asemenea, am intervievat două femei care au lucrat la Homestead Lodg< pe vremea când Gladys Baker era angajată la acest stabiliment din Eagle Rock California. Ambele surse mi-au cerut să rămână sub protecția anonimatului şi le respect dorința. Cu toate acestea, ele ştiu cine sunt şi cât de mult le apreciez cooperarea la această carte.

Partea a V-a: Vremuri grele

Mulțumirile mele lui Wesley Miller, care în tinerețe a lucrat ca asistent dc avocat la firma Wright, Wright, Green & Wright, care o reprezenta pe Marilyr în anii '50. M-a ajutat foarte mult în timpul interviurilor din 2 şi 20 martie 2008 De asemenea, îi mulțumesc pentru prietenie.

Polițiştii care au cooperat cu mine la această parte din carte au cerut sa rămână anonimi. Le mulțumesc foarte mult pentru bunăvoință şi amintiri.

în adolescență, Marvina Williams a lucrat ca infirmieră la sanatoriul Rock Haven din La Crescenta. I-am luat interviuri la 11 şi 12 decembrie 2007 şi la 12 ianuarie 2008, trecând în revistă amintirile despre perioada petrecută de Gladys la sanatoriu. îi mulțumesc pentru efort şi pentru fotografii.

îi mulțumesc lui Stanley Rubin, producătorul filmului Fluviul fără întoarcere. pentru interviul acordat lui Cathy Griffin la 24 aprilie 2008, o ocazie extrem d< rară.

Mulțumiri speciale minunatei Jane Russell pentru interviul acordat lui Cathv Griffin la 20 aprilie 2008. De asemenea, am folosit şi apariția dnei Russell la Tiu Sally Jessy Raphael Show din 15 aprilie 1992, precum şi cartea ei de memorii Jane Russell: căile, şi ocolurile mele.

L-am intervievat pe inimitabilul Joey Bishop la 5 mai 1997.

Am intervievat-o pe minunata doamnă Esther Williams la 16 mai 1997.

Stacy Edwards a fost prieten apropiat a lui Joe DiMaggio şi nu cred că partea aceasta a cărții ar fi putut să fie scrisă fără ajutorul lui. îi mulțumesc foarte mul: pentru interviurile pe care mi le-a acordat la 11 aprilie 2007, 1 iunie

2007, 1.' iulie 2007 şi 1 martie 2008. Pentru Joe DiMaggio, am folosit şi următoarele: Joi & Marilyn de Roger Kahn; Unde-ai dispărut, Joe DiMaggio? de Maury Allen .ş Joe & Marilyn: Povestea de dragoste extremă din L.A de Maurice Zolotow.

Intervențiile lui Sydney Guilaroff sunt extrase din numeroasele interviul luate de Cathy Griffin în 1995. Am folosit şi autobiografia lui, scrisă împreuna cu dna Griffin, Gloria încoronării: gândurile confidentului favorit al Hollywood-ului publicată în 1996. Cele 5 decenii petrecute de Guilaroff în industria filmului s.

prietenia sa cu cele mai cunoscute nume din perioada de glorie a Hollywood-ului i-au transformat autobiografia în cea mai aşteptată lucrare de acest gen. Cathy l-a cunoscut în 1993, când l-a intervievat pentru un documentar A8tE despre Elizabeth Taylor. Cathy mi-a permis să consult însemnările ei şi transcrierile după interviurile cu Guilaroff, pe care le-am folosit aici şi în alte părți ale cărții.

Marybeth Cooke a lucrat pentru avocatul lui Marilyn, Jerry Geisler, şi m-a ajutat în anumite părți din carte. îi mulțumesc pentru timpul acordat, la 1 noiembrie şi 12 decembrie 2007 şi la 11 aprilie 2008.

Documentele cu privire la povestea cu Razia de la uşa greşită (The Wrong Door Raid), printre care se numără şi interviul meu cu Hal Schaeffer (din 1 noiembrie 1996), pentru cartea mea Sinatra: o viață desăvârşită, sunt folosite şi pentru cartea Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie. Interviurile mele cu prietenul lui Frank, Jimmy Whiting, au avut loc la 2 aprilie 1995 şi 4 mai 1996. L-am intervievat şi pe Joe Dougherty, care lucra la City Detective and Guard Services, la 11 ianuarie 2008. De asemenea, am avut acces la interviurile înregistrate luate de Cathy Griffin detectivului particular Fred Otash, care a decedat, pentru documentația despre Raidul la uşa greşită şi reportajul din revista Confidential din februarie 1957 şi multe documente judiciare care au legătură cu acest caz. De asemenea, am consultat însemnări şi alte documente nepublicate din dosarul ziarului Lo.s Angeles Examiner cu privire la „raid" şi la audierile ulterioare.

Am folosit şi „Cazul ciudat al lui Marilyn Monroe vs. Armata SUA", semnat de Robert C. Jennings în Los Angeles Magazine, în august 1966. în sfârşit, am folosit şi numeroase rapoarte schimbate între şefii de la Famous Artists Agency, care se găsesc în Arhiva Charles K. Feldman de la Institutul American de Film din

Los Angeles şi alte documente ale lui Feldman, printre care şi multe dintre agendele sale.

Partea a VI-a: Vocile

Țin să precizez că am avut deosebita plăcere să-i iau un interviu lui Arthur Miller în 1987, când se afla în turneul de promovare a cărții sale de memorii, Timebends. Mi s-a părut un om îngrozitor de dificil şi foarte introvertit, în ciuda faptului că memoriile sale sunt foarte sincere. Ba chiar, în acel moment mi-am pus întrebarea dacă şi-a scris chiar el memoriile! Desigur, el le scrisese, însă nu am putea fi siguri niciodată de acest lucru dacă ne-am lua doar după aerul său evaziv, în special când venea vorba despre căsnicia lui cu Marilyn Monroe. însă m-am inspirat din acel interviu pentru această carte. Desigur, privind înapoi, a fost o onoare pentru mine să-i iau un interviu unei astfel de personalități literare.

De asemenea, am apelat la colecția Arthur Miller de la Universitatea Texas, pe care am considerat-o foarte relevantă, în principal pentru piesele sale de teatru, printre care Calvarul şi După cădere. De asemenea, colecția Joseph Raugh de la Biblioteca Congresului din Washington DC s-a dovedit de neprețuit pentru confirmarea anumitor detalii din căsnicia Monroe-Miller. Am consultat şi colecția John Huston de la AMPAS din Beverly Hills.

Am folosit şi "Activitățile antiamericane din California - Comitetul senatorial din California cu privire la activitățile antiamericane, al treilea, al patrulea şi al cincelea raport" (Sacramento, California, 1947), care se află la Biblioteca Margaret Herrick de la AMPAS.

Am parcurs documentele personale şi dosarele editorialistului Sidney Skolsky şi dosarele aparținând Production Code Administration, care se află la Biblioteca Margaret Herrick.

îi mulțumesc lui Mable Whittington, care a lucrat la Parkside House din Londra, pentru amintirile ei despre Marilyn şi Arthur Miller, pe care mi le-a împărtăşit, la 12 martie 2008.

Lui Susan Strasberg i-am luat un interviu în iunie 1997. Am folosit şi memo¬riile ei, Dulce-amar şi Marilyn şi cu mine: surori, rivale, prietene. Ce femeie în¬cântătoare! Multă lume îi duce dorul.

De asemenea, am folosit dosarele legale ale lui Lee Strasberg de la studioul 20th Century-Fox. Edward Lovitz a fost prieten cu Arthur Miller şi am petrecut

multe ceasuri împreună cu el, povestind despre căsnicia lui Miller cu Marilyn, la 1 septembrie 2007 şi 15 septembrie 2007. îi mulțumesc pentru ajutor.

I-am luat un interviu încântătoarei Mitzi Gaynor în ianuarie 1997, pentru biografia lui Sinatra. L-am intervievat pe Billy Wilder în februarie 1997; un tip încântător, care m-a ajutat mult.

Cathy Griffin i-a luat interviuri lui Jeanne Martin (soția lui Dean) la 22 octombrie 1998 şi în 1999 şi 2001; fragmente din interviurile respective apar în această carte.

I-am luat un interviu lui Tony Curtis, în ianuarie 2000, şi îi mulțumesc mult pentru ajutor.

Mulțumirile mele Melissei Steinberg pentru ajutorul pe care mi l-a dat în această parte a cărții şi pentru interviul din 11 mai 2007.

De asemenea, am folosit documentarul din 1988, Cum ne amintim de-Marilyn, povestit de Lee Remick şi regizat de Andrew Soit.

Cathy Griffin i-a luat un interviu lui Diahann Carroll la 21 aprilie 2008. (I-am luat un interviu dnei Carroll la 24 iulie 1975 - este unul dintre primele mele interviuri, după ce m-am mutat la Los Angeles şi am devenit reporter. Nici măcar nu aveam carnet de conducere, însă aveam reportofon! Nu am avut niciodată ocazia să-i mulțumesc pentru că i-a acordat unui tânăr reporter un astfel de interviu important, aşa că o să o fac acum: mulțumesc mult, dnă Carroll, pentru că ați fost atât de bună cu mine, în 1975.)

Partea a Vll-a: Moarte lentă

în ceea ce-i priveşte pe dr Ralph Greenson, dr Milton Wexler şi dr Marianne Kris:

Cathy Griffin i-a luat interviuri văduvei lui Greenson la 4 şi 24 iunie 1991. Am folosit direct şi indirect ambele interviuri în cartea de față.

De asemenea, am folosit Teoria şi practica psihanalizei de dr Ralph Greenson şi Despre dragoste şi viața trăită bine: prelegerile publice şi psihanalitice ale dr Ralph Greenson de dr Ralph Greenson, ca şi multe dintre documentele şi scrisorile doctorului, disponibile în colecția Greenson, la biblioteca UCLA. Printre obiectele din colecție se numără biografia completă şi nepublicată a doctorului Greenson, „Tatăl meu, doctorul", care s-a dovedit de neprețuit în cercetările mele. De asemenea, am folosit „Probleme speciale în

psihoterapia celor bogați şi celebri", datată 18 august 1978, de asemenea în colecția de la UCLA.

Câțiva dintre cei mai respectați psihiatri din California, care fie au lucrat cu dr Greenson, fie au avut de-a face cu el de-a lungul anilor, au fost intervievați pentru această carte şi au cerut să fie citați sub protecția anonimatului. Mai mult, am avut două surse independente şi de neprețuit în familia Greenson, care au cerut şi ele să rămână anonime.

în plus, am obținut prin bunăvoința unui cumpărător anonim peste 50 de scrisori semnate de dr Greenson, care nu se află în colecția de la UCLA.

De asemenea, foarte folositoare în ceea ce-1 priveşte pe Greenson a fost lucrarea lui Douglas Kirsner „Asociații legate: o privire în interiorul institutelor psihanalitice". De asemenea, am folosit „Interviu cu Leo Rangell, MD", din Los Angeles Psychoanalytic Bulletin, o ediție specială în onoarea lui Leo Rangell, MD, iarna 1988.

Declarația dr Greenson în ceea ce priveşte moştenirea lui Marilyn Monroe a fost crucială pentru documentarea mea şi se găseşte în colecția de la UCLA.

De asemenea, importantă pentru documentarea mea a fost şi colecția Anna Freud de la Biblioteca Congresului din Washington, DC. Aici am găsit multe din scrisorile pe care Freud i le-a scris prietenului ei Greenson, ca răspuns la scrisorile acestuia. Aceste scrisori, care nu se găsesc în colecția Greenson de la UCLA, se găsesc în colecția Freud de la Biblioteca Congresului.

I-am luat un interviu dr Milton Wexler în 1999. Iată motivul pentru care l-am căutat: este menționat în treacăt la pagina 107 din cartea lui Eunice Murray, Marilyn: ultimele luni. într-adevăr, în cartea respectivă este numit simplu „un anume dr Wexler [care răspundea] la cerințele pacienților dr Greenson". Conform lui Murray, Greenson se afla în Elveția în săptămâna de dinaintea zilei de naştere a lui Marilyn, când lui Marilyn i s-a făcut rău. Wexler a fost chemat. „Când a venit la Marilyn", scrie Murray (prin intermediul autoarei reale, Rose Shade), „s-a uitat o singură dată la gama formidabilă de somnifere de pe noptiera ei şi le-a băgat pe toate în geanta lui neagră. Trebuie să i se fi părut un arsenal periculos". Acestea sunt cele mai multe cuvinte care s-au publicat vreodată despre dr Wexler (care nu are nici măcar prenume!), deci mi s-a părut ciudat. în 1994, când am început să lucrez la Sinatra: o viață desăvârşită, am angajat un detectiv particular ca să dea tie urma acestui misterios dr Wexler. N-a reuşit. Apoi, cinci

ani mai târziu, am încercat din nou, când mă documentam pentru cartea Jackie, Ethel, Joan: femeile din Camelot. De data asta, insistența a meritat, dar, din nefericire, trecuse termenuldimită pentru cartea respectivă, în sfârşit, abia în această carte, Marilyn Monroe - secrete, glorie şi tragedie, scopul participării dr Wexler la tratamentul administrat de dr Greenson şi la diagnosti¬cul pus lui Marilyn Monroe poate fi plasat în contextul potrivit.

De asemenea, l-am intervievat pe dr Hyman Engelberg, doctorul lui Marilyn Monroe, în 1996 pentru cartea Sinatra: o viață desăvârşită şi, în 2000, pentru cartea Jackie, Ethel, Joan. Am folosit fragmente din aceste interviuri şi în această carte. Mai mult, am făcut rost, cu ajutorul unei surse, de însemnări, corespondență şi alte documente despre colaborarea lui cu dr Greenson.

De asemenea, am folosit explicațiile sale din „Raportul către procurorul districtual cu privire la moartea lui Marilyn Monroe, semnat de Ronald H. Carroll, procuror districtual adjunct; Alan B. Tomich, detectiv".

Am consultat „Omagiu lui Marianne Kris" de Edward A. Gargen, articol din New York Times şi „In Memoriam: Marianne Kris" de Henry Nunberg, articol din Studiu psihanalitic al copilului, vol I. Am folosit necrologul dr Kris din ziarul New York Times, din 25 noiembrie 1980. în plus, am citit câteva scrisori adresate di Kris de dr Greenson, în care sunt menționate părerile lui despre tratamentul aplicat lui Marilyn Monroe şi tratamentul în sine.

Barbara Miller mi-a povestit amintirile ei în legătură cu relația dintre di Marianne Kris şi Marilyn, în interviurile din 29 martie 2007 şi 11 august 2007. Apreciez foarte mult ajutorul ei şi al familiei ei minunate.

I-am luat două interviuri lui Peter Lawford, în octombrie 1981, când lucram pentru o revistă din Los Angeles, SOUL. Era o publicație de divertisment a celoi de culoare, iar Lawford înregistra în acea vreme vocea pentru un clip publicitai destinat serialului de comedie The Jeffersons. într-adevăr, este imposibil dc imaginat felul în care se intersectează viețile unui reporter şi ale unei celebrități, în oraşul ăsta! Deşi am petrecut doar două după-amieze cu Petet, maxim 10 ore, şi am schimbat două numere de telefon, Lawford mi s-a părui a fi un tip fermecător şi erudit. De asemenea, n-am dat niciodată crezare citatele i care i-au fost atribuite, după moarte, în ceea ce-i priveşte pe Marilyn Monroe şi pe frații Kennedy. în timpul interviurilor cu Sammy Davis Jr. şi Dean Martin destinate biografiei lui Frank Sinatra, la care lucram, am aflat că amândurora li se părea

foarte dificil să şi-1 imagineze pe Peter implicându-i pe fraţii Kenned\ în moartea lui Marilyn, mai ales dacă acest lucru ar fi fost adevărat (şi nu este aşa cum am explicat mai sus). Pur şi simplu, nu-i stătea în fire să facă astfel eh comentarii, în ciuda felului în care a fost caracterizat, după moarte. De fapi într-un ultim interviu pe care l-a dat pentru ziarul Los Angeles Times, la 29 sep tembrie 1984, s-a exprimat foarte clar şi a spus că, chiar dacă toate zvonuri h ar fi fost adevărate (subliniind că nu erau!), în mod sigur nu el le-ar fi confirmai Anumiţi reporteri foarte buni şi foarte respectaţi au decis că, în acel intervie Lawford îi acoperea, pur şi simplu, pe fraţii Kennedy. Desigur, fiecare reporte are dreptul să aibă păreri. Eu aleg să-1 cred pe dl Lawford pe cuvânt: să cred e a spus când trăia, nu ceea ce s-a spus că ar fi declarat, după ce a murit şi nu mai putea să-şi confirme sau să-şi infirme spusele. Sper ca în această carte să pot să-i fac dreptate relaţiei adevărate care a existat între el şi Marilyn şi el şi fraţii Kennedy, dar şi relaţiei dintre soţia sa, Pat, şi Marilyn. încă o părere, dacă se poate: Peter Lawford a fost un individ excepţional. Mi-a plăcut mult. îmi pare bine că m-am bucurat de compania lui, chiar şi pentru o perioadă scurtă de timp.

Remarca lui Peter în ceea ce priveşte cuvintele lui Marilyn, înainte de a muri „spune-i la revedere... preşedintelui..." etc. face parte din declaraţia lui oficială făcută poliţiei din Los Angeles, în timpul investigaţiilor cu privire la moartea lui Marilyn, datată 16 octombrie 1975.

Pat Brennan a cunoscut-o pe Pat Kennedy Lawford în 1954 şi au rămas prietene în anii '60 şi '70. Sunt foarte recunoscător pentru orele pe care mi le-a dedicat, ocazii cu care am vorbit despre Pat şi Marilyn: 12, 15 şi 28 aprilie 2007 şi 1 iunie 2007. Prietenia lor mă fascina de mulţi ani şi nu a fost tratată niciodată aşa cum se cuvine într-o biografie a lui Marilyn Monroe. Doar datorită lui Pat Brennan am putut să scriu despre relaţia respectivă aşa cum am făcut-o. Această femeie minunată a murit subit în primăvara lui 2008. într-adevăr, n-am fost nicicând mai întristat de moartea cuiva care a avut de-a face cu cărţile mele. Sper că acum se află „undeva sus" şi se bucură de felul în care ea, Pat şi Marilyn au fost portretizate în această carte.

Lui Diane Stevens, asistenta lui John Springer, i-am luat primul interviu pentru cartea despre Elizabeth Taylor, la 2 octombrie 2006, pentru că Springer se ocupa de publicitatea lui Taylor. Pentru că şeful ei se ocupa şi de Marilyn Monroe, i-am luat alte interviuri la 15 aprilie 2007, 1 august 2007 şi 11

septembrie 2007, pentru Marilyn Monroe. îi mulțumesc mult fiului lui John Springer, Gary, pentru timpul pe care mi l-a dedicat în cazul celor două cărți. Cathy Griffin i-a luat interviuri la 11 aprilie 2006 şi 1 mai 2008. De asemenea, multe mulțumiri lui Rose Marie Armocida, secretara personală a lui John Springer. Cathy Griffin a intervievat-o la 1 iunie 2006.

Am avut ocazia să-i iau un interviu lui Yves Montând în primăvara lui 1989, când mă aflam la Paris. A vorbit deschis despre relația lui cu Marilyn Monroe, iar la vremea respectivă colabora cu un scriitor pentru memoriile sale (care au fost publicate cu titlul Vezi, nu am uitat). Era un individ fermecător şi accesibil şi mă bucur că am putut să mă inspir din acel interviu pentru cartea aceasta.

îi mulțumesc prietenului meu Bruce Ebner pentru transcrierile interviurilor sale cu Allan „Whitey" Snyder, prietenul bun şi machiorul lui Marilyn, şi cu Ralph Roberts, prietenul şi maseurul lui Marilyn. Aceste transcrieri s-au dovedit foarte prețioase în documentarea pentru această parte a cărții şi pentru alte părți (Roberts a fost intervievat la 2 martie 1992.) Am folosit şi reportajul din New York World-Telegram cu privire la şederea lui Marilyn la Payne Whitney, din 10 februarie 1961.

Scrisoarea lui Marilyn către dr Ralph Greenson despre şederea ei la Payne Whitney se găseşte în colecția Ralph Greenson de la biblioteca UCLA.

Scrisoarea lui Marilyn către soții Strasberg, scrisă la Payne Whitney, a fost tipărită în formă prescurtată în Daily Mirror, la 5 august 1981. în această carte am folosit versiunea integrală.

„Dublura" lui Marilyn, Evelyn Moriarty, a fost intervievată de Cathy Griffin la 2 mai 1997 şi 1 iunie 2007.

Notele de la Jack Entratter către personalul său de la hotelul Sands se află în arhiva hotelului Sands, de la Universitatea Nevada din Las Vegas. în această arhivă există multe însemnări între departamente (unele dintre ele au fost folosite în această carte), articole din ziare, fotografii, negative, broşuri, comu¬nicate de presă, casete audio, ştiri din ziare, transcrieri de interviuri şi cores pondență, păstrate în 49 de cutii. Documentele au fost donate bibliotecii James R. Dickinson de la Universitatea Nevada din Las Vegas în decembrie 1980, de către hotelul Sands, prin intermediul biroului lui Al Guzman, director de publicitate. Colecția este formată în principal din dosarele lui Al Freeman director de

publicitate la hotelul Sands din 1952 până la moartea sa, în 1972 la 48 de ani. Mulțumirile mele lui Peter Michel, directorul colecțiilor speciale de la biblioteca Dickinson, pentru ajutorul oferit cu aceste documente.

Mulțumiri speciale lui Joseph D'Orazio, prieten apropiat al lui Fran! Sinatra, Hank Sanicola şi Emmanuel „Manie" Sachs. M-am împrietenit cu Joseph: în timpul celor 5 ani de documentare pentru biografia lui Sinatra şi ne-am întâlnit din nou, când a trebuit să apelez la el pentru această carte. îi mulțumesc pentru orele lungi de interviuri, la 22 mai, 1 iunie şi 15 iulie 2007 şi la 10 ianuarie 2008. „Joey Boy" este un tip unic.

Michael Selsman, unul dintre publiciştii lui Marilyn, a fost intervievat de două ori de Cathy Griffin, la 2 octombrie 1998 şi la 22 mai 2008. Eu i-am luai un interviu soției sale, actrița Carol Lynley, la 9 iunie 1997. L-am intervievat la telefon pe Douglas Kirkland la 23 mai 2008, ca să contrapuncteze declarațiile lui Michael Selsman.

I-am luat un interviu lui Maureen Stapleton în noiembrie 1995.

Aşa cum am spus mai înainte, l-am intervievat pe Sammy Davis jr. de mai multe ori pentru revista SOUL. în calitate de fost redactor-şef al revistei, am avui ocazia să-i iau interviuri în 1976, 1980, 1984 şi 1989. Dl Davis era un tip bun şi generos şi îi simțim lipsa foarte mult. De asemenea, am folosit autobiografiile sale Da, pot! Hollywood într-o valiză şi De ce eu?

I-am luat un interviu lui Mickey Rudin la 31 octombrie 1992, apoi 1-am intervievat din nou la 1 iulie 1995, pentru cartea mea despre Frank Sinatra, i;u comentariile sale despre Marilyn sunt incluse aici. Pe vremuri, Rudin era o forțe A spune despre el că te intimida este un eufemism. Cu toate acestea, sul exteriorul dur se afla un om foarte sensibil şi bun.

Richard Kollmar, soțul lui Dorothy Kilgallen, a donat 70 dintre albumele soție, sale Bibliotecii de Arte ale Spectacolului de la Centrul Lincoln din New Yorl Acestea sunt pline de articole, reportaje, însemnări nepublicate şi alte document

pe care le-a strâns de-a lungul vieții, printre care şi ciornele articolelor sale despre Marilyn Monroe. Le-am studiat cu atenție, ca parte din documentarea mea.

însemnările personale şi documentele nepublicate ale Heddei Hopper se află la biblioteca Margaret Herrick Library de la AMPAS. Am folosit multe dintre documentele ei în această carte, în special pe cele care au legătură cu poveştile de

dragoste ale lui Marilyn. însemnările nepublicate s-au dovedit a fi cele mai utile. Orice biograf ar fi recunoscător pentru aşa ceva, deci trebuie să le mulțumesc prietenilor mei de la biblioteca Margaret Herrick pentru că mi-au pus documentele la dispoziție şi moştenitorilor Heddei Hopper pentru că au avut inspirația să le doneze.

De asemenea, am avut acces la colecția completă de imagini a revistelor Photoplay şi Look din anii '50, mulțumită unei persoane generoase care doreşte să rămână anonimă; această colecție de imagini s-a dovedit a fi de neprețuit în documentarea mea. De asemenea, îi mulțumesc acestei persoane pentru că mi-a oferit sute de însemnări şi transcrieri aparținând Louellei Parsons, despre Marilyn Monroe şi Joe DiMaggio.

De-a lungul anilor am cunoscut mulți avocați care au lucrat cu avocatul de încredere al lui Marilyn, Aaron Frosch, şi le-am luat interviuri aproape tuturor, strict pentru a construi un context al evenimentelor. Din cauza naturii sensibile a serviciilor pe care dl Frosch le îndeplinea pentru Marilyn, aceste surse nu doresc să fie făcute publice în aceste pagini şi nici măcar să fie citate în carte, în cazul celor care au lucrat cu Frosch, le respect dorința şi le mulțumesc pentru timpul pe care mi l-au dedicat. Ei ştiu cine sunt şi că mulțumirile mele se îndreaptă către ei.

Partea a VIII-a: Frații Kennedy

Am folosit câteva documente FBI pentru această parte a cărții, care au fost făcute publice, conform legii accesului liber la informații. Mulțumirile mele lui Tommy di Bella, pentru că mi le-a pus la dispoziție.

Socotind şi documentele cele mai recente care au fost făcute publice de FBI şi pe care le-am folosit în documentarea pentru această carte, în momentul de față există 97 de pagini care au fost declasificate, în legătură cu Marilyn Monroe: 31 de documente, în dosarul principal şi 66 de documente într-un dosar anex, începând cu relatarea FBI despre încercarea lui Marilyn de a obține viza şi ceea ce se întâmplase în cei doi ani precedenți.

Aşa cum am amintit în această carte, majoritatea documentelor FBI despre Marilyn sunt de reținut doar datorită valorii senzaționale. însă, din când în când, apare şi câte un amănunt interesant. De exemplu, în documentul datat 21 februarie 1962, este povestită călătoria lui Marilyn la Toluca, în Mexic. Se

menționează că intrarea ei în țară „se pare că a fost aranjată de Frank Sinatra, prin intermediul fostului preşedinte Miguel Aleman". în continuare, raportul susține că Marilyn a fost însoțită de „un impresar, o coafeză şi un designer de interioare. Aceasta a fost identificată ca fiind Eunice Churchill, designer de interioare cu jumătate de normă, [care], se spune, este şi asistenta dr Wexley, psihiatrul lui Monroe". Este vorba, în mod evident, de Eunice Murray şi dr Wexler, însă, caracteristic pentru FBI în privința lui Monroe, numele nu sunt corecte. (Trebuie să menți¬nez că Churchill nu este nici măcar numele de fată al lui Eunice; numele ei de fată era Joerndt.) De asemenea, aceasta este singura mențiune despre Wexler în dosarele FBI, el fiind psihiatrul la care a apelat dr Greenson pentru a doua opinie în ceea ce priveşte boala lui Marilyn: schizofrenie paranoidă cronică. Acest document sugerează că Eunice Murray ținea legătura cu cineva care era informator FBI (sau poate chiar Murray era informatorul, cine poate şti?) şi continuă: „conform lui Churchill, Monroe a fost foarte afectată de căsătoria lui Arthur Miller din 20 februarie 1962 şi se simte «un sex-simbol negat». Churchill spune că Marilyn are «multe convingeri radicale moştenite de la Miller». Se spune că Monroe a petrecut o perioadă cu Robert Kennedy în casa lui Peter Lawford din Hollywood. Se pare că Monroe l-a provocat pe Kennedy în legătură cu câteva subiecte pe care i le propusese Miller." Observați că FBI spune că Arthur Miller i-a sugerat lui Marilyn cum să-i vorbească lui Kennedy. Dacă acest lucru este adevărat, probabil i-a spus şi lui ceea ce le-a spus şi altora, aşa cum se explică în text, şi anume că a avut o „întâlnire" cu RFK.

De asemenea, în documentul datat 21 februarie 1962, se menționează că Eunice spune că dr Wexley (din nou, fără îndoială, e vorba de Wexler) „nu i-a plăcut ce se întâmpla între Monroe şi [nume şters] şi a spus că Monroe trebuie să se vadă imediat cu alte persoane". Oare numele şters nu era cel al dr Greenson? Probabil dr Wexler nu era de acord cu modul în care Greenson îşi sufoca pacienta, chiar dacă fusese ideea lui, într-o anumită măsură, ca Marilyn să petreacă atât de mult timp în casa lui Greenson? Este o ipoteză interesantă, însă nu vom şti sigur niciodată, din cauză că numele a fost şters. Se pare că Eunice i-a mai spus informatorului FBI: „Monroe este foarte vulnerabilă acum, din cauză că au respins-o Arthur Miller, Joe DiMaggio şi Frank Sinatra". în continuare se menționează că Marilyn l-a rugat pe Sinatra „să vină şi să o consoleze", când era în Mexic, iar el a refuzat. Cine ştie dacă e adevărat sau nu? încă o însemnare de

un cinism indiscutabil despre documentele FBI: la 23 octombrie 1964, la doi ani de la moartea ei, FBI încă strângea informații despre Marilyn. O însemnare cu data respectivă conține următoarea istorioară clasică: „în timpul relației intime dintre Robert F. Kennedy şi Marilyn Monroe, la un moment dat a avut loc o orgie sexuală la care au fost invitate alte câteva persoane. în secret, s-au făcut întregistrări [sic], iar acestea se află în posesia unui detectiv particular din Los Angeles. Detectivul vrea suma de 60 000 de dolari în schimbul unei copii autentice a înregistrării, în care toate vocile se pot identifica."

Bineînțeles, această înregistrare încă nu a apărut.

De asemenea, am consultat dosarul lui Sam Giancana de la Departamentul de Justiție, pe care l-am obținut conform legii accesului liber la informații, şi dosarele cu transcrierile înregistrărilor făcute de FBI şi de Departamentul de Justiție în cazul lui John F. Kennedy şi al fratelui său Bobby Kennedy.

Vreau să-i mulțumesc lui Bernie Abramson, fotograf pe care l-am menționat mai sus, care le-a făcut nenumărate fotografii lui Peter Lawford, Frank Sinatra şi preşedintelui Kennedy. A petrecut mult timp cu mine şi Stephen Gregory la 9 mai 2008; îi mulțumesc pentru amabilitate şi pentru mulțimea de amintiri şi de fotografii.

îi mulțumesc în mod special lui Matthew Fox pentru amintirile sale despre frații Kennedy şi familia Lawford. I-am luat un interviu la 8 ianuarie 2008.

îi datorez recunoştința mea regretatului Don Dandero, fotograf AP care lucra la Cal-Neva în perioada când Marilyn se vedea cu Sinatra. M-a ajutat foarte mult cu indicii şi idei. îi mulțumesc şi fiicei sale, Debbie.

I-am luat un interviu lui Walter Bernstein în martie 2000.

I-am luat un interviu lui Joan Braden în aprilie 1999.

în martie 2007, la Şcoala de Comunicații Annenberg, am avut plăcerea să-1 cunosc pe Ed Guthman, venerabilul jurnalist de investigații şi profesor la USC, în timpul unei seri omagiale dedicate realizărilor sale şi pensionării care avea să urmeze în curând. Guthman a fost secretarul de presă al lui Robert Kennedy. în mijlocul agitației din seara cu pricina, am avut ocazia să-i pun câteva întrebări despre Marilyn şi RFK. „Ştiu că nu au avut nici un fel de relație", mi-a spus el. „N-am nici cea mai mică îndoială. Am fost acolo, am văzut ce se întâmpla. Şi vă spun: nu au avut nici o relație." Tom Brokaw m-a întrerupt şi mi-a spus pe un ton sarcastic: „O singură întrebare despre Marilyn Monroe şi RFK i se permite

jurnalistului care este suficient de norocos să se afle aici, în seara asta." Celelalte comentarii ale lui Guthman se regăsesc în textul cărții.

îi mulțumesc lui Edward Barnes pentru amintirile sale despre Marilyn, în casa soților Lawford, pe care mi le-a împărtăşit la 4 ianuarie 2008 şi 28 ianuarie 2008.

I-am luat un interviu lui Henry Weinstein în mai 2000 şi îi mulțumesc pentru timpul acordat.

I-am luat interviuri lui Milt Ebbins la 6 august 1992 şi la 1 iulie 2000. Milt a fost un om excepțional şi a avut un simț extraordinar al detaliului. Cred că povestirea lui despre seara în care a pregătit-o pe Marilyn pentru apariția la petrecerea în onoarea lui JFK, pe care am introdus-o în carte, este un exemplu clasic al povestirilor lui Ebbins. Milton, un tip cu totul deosebit, este regretat de multă lume. A fost partenerul lui Peter Lawford la compania sa de producție şi un foarte bun prieten al acestuia. De asemenea, şi el era de acord cu faptul că majoritatea lucrurilor atribuite prietenului său de-a lungul anilor nu au nici un sens, date fiind temperamentul şi personalitatea lui Lawford. Am folosit şi interviul pe care Ebbins i l-a acordat lui Donald Spoto, care se regăseşte în arhiva sa personală de la biblioteca Margaret Herrick. Mai mult, am folosit şi interviul dat de Joseph Naar lui Spoto.

Senatorul George Smathers a fost intervievat de Cathy Griffin la 14 sep tembrie 1998 şi la 1 octombrie 1998.

Celebrul animator Andy Williams a fost intervievat de Cathy Griffin la 4 mai 2007. Sunt onorat să includ în cartea mea, în premieră, amintirile sale despre cel mai bun prieten al său, Bobby Kennedy.

I-am luat un interviu telefonic lui Peter Levathes la 3 februarie 2000.

I-am luat un interviu Nunziatei Lisi la 12 iunie 1999 şi îi mulțumesc pentru timpul acordat. Povestirile ei au fost un element-cheie în această carte şi în cartea Jackie, Ethel, Joan: femeile din Camelot.

Partea a IX-a: Sfârşituri triste

în privința lui Dean Martin: recunosc că, practic, l-am urmărit pe dl Martin în vara anului 1994, când am aflat că lua masa în mod regulat în restaurantul La Famiglia, un restaurant italian din Beverly Hills. Pur şi simplu trebuia să-i iau un interviu, nu numai pentru că scriam o carte despre prietenul său Sinatra, ci şi

pentru că eram un mare admirator al său. După o săptămână de vizite la restaurant, în care nu l-am văzut, a apărut în sfârşit în seara zilei de 23 iunie 1994. L-am privit cum mânca singur într-un colţ; părea foarte trist şi singur. După ce a terminat masa, m-am apropiat şi l-am întrebat dacă o să-i pot lua un interviu, într-o zi. După ce am glumit un pic cu el în legătură cu faptul că amân¬doi eram americani de origine italiană, a fost de acord să-mi acorde un interviu în seara următoare. Am revenit şi s-a ţinut de cuvânt, mi-a acordat interviul. Sincer vorbind, a fost un interviu cam ciudat şi cam incoerent. Nu mai era el însuşi: puţin chercelit, puţin bolnav şi, în mod clar, în declin. Trecând peste asta. a fost o încântare pentru mine să petrec câteva ore cu dl Martin şi, în mod clar, a avut şi momentele sale foarte amuzante. Am folosit aici câteva dintre remarcile sale despre Marilyn Monroe şi filmul Something's Got to Give. „în acea vreme, eram un pic supărat pe ea", mi-a spus Martin când a venit vorba despre nenumăratele ei absenţe de pe platoul acelui film. „Singura persoană care mă făcea să aştept atâta timp era Sinatra. Nu-mi plăcea deloc să aştept. Nici acum nu-mi place. însă acum, privind înapoi, o înţeleg pe Marilyn. Era un copil bun care, probabil, s-ar fi descurcat mult mai bine în viaţă dacă se mărita cu un tip oarecare din suburbii şi trăiau fericiţi până la adânci bătrâneţi, înconjuraţi de copii. Poate că a fost prea originală, prea cinstită ca să supravieţuiască în această industrie". Dino a fost un tip de mare clasă. Cred că-i ducem dorul cu toţii.

Intervenţiile lui Michael Shaw sunt extrase din interviul luat de Cathy Griffin la 17 aprilie 2008.

L-am intervievat pe Mort Viner la 11 martie 1996 şi la 2 iulie 2002.

împreună cu Cathy Griffin, i-am luat un interviu lui John Miner la 22 mai 1991. Eu l-am intervievat din nou la 12 mai 1998 şi 2 iunie 1999.

Cathy Griffin i-a luat un interviu Robertei Linn la 5 mai 2008.

I-am luat un interviu lui Stacy Baron la 5 iunie 2007.

Cathy i-a luat un interviu lui Janet Leigh la 1 iulie 1991, iar marea majoritate a interviului a fost folosită pentru reconstruirea fundalului evenimentelor.

L-am intervievat pe Frank Mankiewicz la 27 august 1998 şi 5 octombrie 1998. Cathy i-a luat un interviu lui Chris, fiul lui Frank, în mai 1999. Probabil, prezintă interes pentru cititor faptul că Frank Mankiewicz a dat nouă interviuri pentru Proiectul de istorie orală Robert F. Kennedy (RFK Oral History Project):

RFK nr. 1: 6/26/1969; RFK nr. 2: 7/10/1969; RFK nr. 3: 8/12/1969; RFK nr. 4: 9/30/1969; RFK nr. 5: 10/2/1969; RFK nr. 6: 11/6/1969; RFK nr. 7: 11/25/1969; RFK nr. 8: 12/4/1969 şi RFK nr. 9: 12/16/1969. Interviurile sunt extraordinare şi se găsesc la Muzeul şi biblioteca prezidențială John F. Kennedy, din Washington.

De asemenea, le-am luat interviuri următorilor agenți de la Serviciile Secrete, aflați în serviciul preşedintelui John F. Kennedy; Anthony Sherman, la 29 septembrie 1998; Larry Newman, la 1 octombrie 1998 şi 13 octombrie 1998 şi Joseph Paolella, la 12 septembrie 1998.

I-am luat un interviu Arlenei Dahl, la 5 octombrie 2002.

Aş vrea să menționez că în momentul în care s-a aflat că lucram la cartea de față, multe persoane au luat legătura cu mine şi cu documentariştii mei, ca să-mi povestească amintirile lor legate de Marilyn Monroe. A fost imposibil să cuprind toate povestirile lor în acest volum, din rațiuni de spațiu tipografic. îmi pare rău că şi-au dedicat timpul cu atâta dăruire şi nu au apărut în text. Prin urmare, vreau să le mulțumesc tuturor celor care au participat la acest proiect, indife¬rent dacă au apărut sau nu în text. Cine ştie, poate că poveştile lor vor apărea în ediția de buzunar.

I-am luat un interviu lui James Wright, şoferul lui Sinatra, la 16 aprilie 1997; l-am intervievat pe stilistul lui Kennedy, Michael Song, de două ori: împreună cu Cathy Griffin, la 24 aprilie 1997 şi împreună cu Charles Casillo la 16 iulie 1998. De asemenea, Cathy i-a luat singură un interviu, la 17 august 1991. Cathy i-a luat un interviu lui Jess Morgan, director artistic, la 2 mai 1997; la 15 aprilie 1997 i-a intervievat pe talentatul Tony Martin şi pe frumoasa Cyd Charisse; pe detectivul particular Fred Otash, la 29 august 2001; pe Danny Cahn la 28 aprilie 2008 şi pe minunata Ruta Lee la 19 mai 2008. I-am luat şi eu un interviu lui Cyd Charisse la 1 iunie 2007, despre rolul ei în filmul Something's Got to Give. Vărul lui Jackie Bouvier Kennedy, John Davis, a fost intervievat în martie 2008. Din aceste surse nu s-a folosit nici un citat în această carte, însă am folosit poveştile lor ca să reconstruiesc contextul istoric şi le mulțumesc tuturor pentru timpul acordat.

Cathy Griffin doreşte să le mulțumească următoarelor persoane pentru că i-au uşurat munca la acest proiect: Greg Shriner (de la fan club-ul „Marilyn Remembered"), Harrison Held, Kathleen I lughes, Harlan Boll, Jayne Meadows,

Larry Billman, Scott Former, Tanya Somova, senatorului William J. Raggio, Dave Spencer, John Morris, Joshua Greene şi filialei FBI din Nevada.

în sfârşit, James Pinkston doreşte să le mulțumească următoarelor persoane pentru ajutorul acordat la această carte: Linda Harris Mehr, directorul bibliotecii Margaret Herrick de la AMPAS şi personalului din subordinea ei, inclusiv lui Susan Oka, şi lui Jan şi Ray Boyle (adică lui Jan Shepard şi Dirk London); lui Armando Munoz, de la VideoWest; lui Robert T. Crane; Lisei şi lui Chris Bonbright; Ron Parish; Meg Woodell Gregory; Hart Henson; David Streets, directorul galeriei Celebrity Vault; Marian Silverman; Gabriel Rotello; Cherry Vanilla; Hotch şi Nita Rippere; Robert Schear; Joe Harvey; Hamilton Powell; Maude Schuyler Clay; Elizabeth Bowman Woolverton; Sandra Shafton şi lui Richard şi Robert DuPont.

Mulțumiri din partea autorului

Aş dori să-i mulțumesc lui Stephen Gregory pentru contribuția sa neprețuită la această carte. De mulți ani, este unul dintre cei mai importanți membri ai echipei mele, iar felul în care pătrunde în mintea umană nu a încetat să mă uimească. Talentul său de povestitor şi scriitor a făcut ca sfaturile pe care mi le-a dat, în timp ce am lucrat la această carte, dar şi la altele, să fie de neprețuit. îi mulțumesc din suflet că îmi reaminteşte mereu că scopul meu este să le arăt în primul rând înțelegere tuturor celor care apar în cărțile mele. Mă simt onorat să îl am coleg şi sunt mândru că este prietenul meu.

De asemenea, îi mulțumesc lui Jonathan Hahn. Pe lângă faptul că este un scriitor de excepție şi editorul meu, este şi cel mai bun prieten al meu. îi mulțumesc pentru anii în care m-a sprijinit în tot ceea ce am făcut, atât pe plan personal, cât şi profesional. Am avut o colaborare de excepție şi sunt sigur că •vor veni vremuri şi mai bune. Aş dori să-i mulțumesc şi soției sale, Alysia Garrison, care-mi este, de asemenea, bună prietenă de mulți ani.

Aşa cum am mai spus, de multe ori, fără o echipă fidelă de reprezentanți, autorul riscă să se trezească scriind cărți pe care nu le citeşte nimeni. Prin urmare, le mulțumesc tuturor celor de la „USA Team JRT", care fac ordine în

haosul din biroul meu: avocaților Joel Loquvam şi James M. Leonard; conta¬bilului Michael Horowitz de la firma Horowitz, McMahon and Zarem din cadrul Southern California, Inc. şi lui Felinda deYoung, care lucrează tot la Horowitz.

îi mulțumesc lui Jeff Hare, vicepreşedinte la Dreamworks, pentru prietenia pe care mi-a acordat-o. Pot să contez pe Jeff că-mi citeşte cărțile şi îi mulțumesc pentru asta.

Le mulțumesc prietenilor mei Brian Evan Newman, George Solomon, Frank Bruno şi Jeff Cook. De asemenea, aş vrea să-i mulțumesc în mod special lui Andy Hirsch, pentru contribuția pe care a avut-o în viața mea. înseamnă mult pentru mine să fiu binecuvântat cu atât de mulți prieteni, printre care i-aş aminti şi pe: Al Kramer, Richard Tyler Jordan, Steve Ivory, Hazel şi Rob Kragulac, Bruce Rheins şi Dawn Westlake, Manuel Gallegos, Lisa Reiner, Matthew Barasch, Steve Ridgeway, Andy Skurow, Billy Barnes, Scherrie Payne, Lynda Laurence, Barbara Ormsby, John Passantino, Linda DeStefano, dl şi dna Joseph Tumolo, Daniel Tumolo, Charles Casillo, John Carlino, David Spiro, dl şi dna Adolph Steinlen, David şi Frances Snyder, Abby şi Maddy Snyder, Maribeth şi Don Rothell, Mary Alvarez, Andy Steinlen, Jared Murphy, Mark Bringelson, Hope Levy, Tom Lavagnino şi micul Sam, Michelle Caruso, Leslie Miller, Roman D'Angelo, Yvette Jarecki, Scott Allen, Phil Filomowicz, Jonathan Fousek, Master Aaron Lawrence de la Quest Martial Arts, dar şi Nolan Blackford, Erik Rodriguez, Brandon Visco, Magda Vamos şi Daniel şi Erika Feser.

Mai există doi oameni care au însemnat foarte mult pentru mine, în ultimii ani: G.C. şi B.P. Se recunosc şi ştiu ce influență au avut asupra vieții mele. Amândoi se bucură de loialitatea mea. De asemenea, aş vrea să le mulțumesc lui D. B. şi V. B. pentru bunătatea lor.

Mă simt binecuvântat că am o familie care mă sprijină în tot ceea ce fac. Le mulțumesc următorilor: Roslyn şi Bill Barnett şi copiilor lor Jessica şi Zachary, lui Rocco şi Rosemaria Taraborrelli şi copiilor lor Rocco şi Vincent şi Arnold Taraborrelli. îi mulțumesc din suflet tatălui meu, Rocco, un model pentru mine. M-a încurajat mereu.

Mamei mele, Rose Marie, i-ar fi plăcut această carte, aşa cum i-a plăcut cam tot ce am scris. A fost cel mai mare susținător al meu, iar eu am fost cel mai mare susținător al ei. Ne lipseşte foarte mult.

în sfârşit, trebuie să le mulțumesc cititorilor care mi-au fost fideli de-a lungul carierei mele. Aşa cum am mai spus, motivul pentru care scriu cărți despre oameni ca Marilyn Monroe este să provoc un schimb de idei despre modul în care alții şi-au trăit viața, în speranța că vom învăța din greşelile lor. N-am visat niciodată că voi ajunge cunoscut la nivel internațional. Mă simt îndatorat fiecărui cititor care m-a susținut de-a lungul carierei.

Primesc foarte multe scrisori de la cititori cărora le-au plăcut cărțile mele, dar şi de la cei care au avut controverse cu anumite aspecte din cărțile mele. Le sunt recunoscător tuturor celor care-şi fac timp pentru cărțile mele.

Vă mulțumesc foarte mult.

J. Randy Taraborrelli, iarna 2008

Filmografia lui Marilyn Monroe

The Shocking Miss Pilgrim (1947)

Betty Grable, Dick Haymes, Anne Revere

Contextul: Boston şi veselii ani '90, când Grable înregistrează o victorie pentru dreptu¬rile femeilor, când învață să dactilografieze.

Film color. Monroe joacă rolul unei telefoniste (nu apare în distribuție).

Durată: 85 minute.

20th Century-Fox

Producător: William Perlberg

Regizor/Scenarist: George Seaton

Operator imagine: Leon Shamroy

Dangerous Years (1947)

Billy Halop, Scotty Beckett, Marilyn Monroe (chelnerița)

Şase foşti copii-minune joacă rolurile unor delincvenți juvenili în acest film despre

exploatare, film cu buget redus. Se pare că ei nu vor să fie reabilitați, dar nouă nu

ne pasă. Marilyn are un rol mic, de chelnerița la Gopher Hole, o cârciumă cu tonomat

unde-şi fac veacul cei şase.

Durată: 62 minute.

20th Century-Fox

Producător: Sol M. Wurtzel

Regizor: Arthur Pierson

Scenarist: Arnold Belgard

Operator imagine: Benjamin Kline

Scudda-Hoo! Scudda-Hay! (1948)

June Haver, Lon McCallister, Marilyn Monroe (fata din canoe)

June Haver se ia la întrecere cu catâri premiați ca să obțină atenția fermierului Lon

McCallister, în zona rurală din Indiana. Pelicula este filmată color. Marilyn apare în

două cadre.

Durată: 98 minute.

20th Century-Fox

Producător: Walter Morosco

Regizor/Scenarist: F. Hugh Herbert

Operator imagine: Ernest Palmer

Green Grass of Wyoming (1948)

Peggy Cummins, Robert Arthur, Marilyn Monroe (figurantă, în scena dansului) A doua continuare a îndrăgitei poveşti a lui Mary O'Hara My Friend Flicka (Priete¬nul meu Flicka): un băiat, o fată şi un armăsar alb, filmați în decorul rural pitoresc din Wyoming.

Charles G. Clark a fost nominalizat la Oscar pentru imaginea în tehnică Technicolor. Durată: 88 minute. 20th Century-Fox

Producător: Robert Bassler Regizor: Louis King Scenarist: Martin Berkeley Operator imagine: Charles G. Clark

Piaza rea (Ladies of the Chorus) (1948)

Adele Jergens, Marilyn Monroe (Peggy Martin)

Frumoasa blondă Adele Jergens este o fostă regină de varieteu, care speră ca fata

ei (Monroe) să nu facă aceleaşi greşeli. Marilyn este impresionantă în primul ei rol

principal şi cântă două cântece.

Durata: 61 minute.

Columbia Pictures Corp.

Producător: Harry A. Romm

Regizor: Rick Karlson

Scenarişti: Joseph Carole şi Harry Sauber

Operator imagine: Frank Redman

Love Happy (1950)

Harpo Marx, Groucho Marx, Marilyn Monroe (corista)

în mare parte opera lui Harpo Marx (el a scris povestea care se află la baza filmului), acest film este considerat cântecul de lebădă cinematografic al legendarilor fraţi Marx. Un film cu buget mic, despre o trupă de teatru săracă, care încearcă să realizeze un spectacol pe Broadway. Detectivul Groucho este naratorul, iar comicăria lui caracteristică ţine în frâu povestea, cât el încearcă să rezolve furtul unui diamant aparţinând familiei Romanov. Durata: 85 minute. United Artists

Producători: Lester Cowan, Mary Pickford (ca fondator al UA) Regizor: David Miller

Scenarişti: Ben Hecht, Frank Tashlin (subiect: Harpo Marx) Operator imagine: William C. Meilor

A Ticket to Tomahawk (1950)

Dan Dailey, Anne Baxter, Marilyn Monroe (Clara)

Cursa între un tren şi o diligentă va determina câştigătorul drepturilor de transport

pe ruta Tomahawk din Colorado. Acţiune comică şi pitorească, pe fundalul

Munţilor Stâncoşi, lângă Durango. Marilyn are un rol episodic, este una dintre

dansatoarele dnei Adelaide.

Durata: 90 minute.

20th Century-Fox

Producător: Robert Bassler

Regizor/Scenarist: Richard Sale

Coscenarist: Mary Loos

Operator imagine: Harry Jackson

Jungla de asfalt (The Asphalt Jungle) (1950)

Sterling Hayward, Louis Calhern, Marilyn Monroe (Angela Phinlay)

Un grup de hoți profesionişti pun la cale un mare furt de bijuterii; acesta decurge

conform planului, însă la sfârşitul filmului toți hoții fie mor, fie sunt prinşi de poliție.

Povestea este spusă din perspectiva hoților. Marilyn joacă un rol episodic, amanta

unui avocat bătrân şi escroc (Calhern). Filmul a fost nominalizat la 4 Oscaruri, printre

care pentru scenariu, regie şi imagine.

Durata: 112 minute.

Metro-Goldwyn-Mayer

Producător: Arthur Hornblow jr.

Regizor/Coscenarist: John Huston

Coscenarist: Ben Maddow

Operator imagine: Harold Rosson

The Fireball (1950)

Mickey Rooney, Pat O'Brien, Marilyn Monroe (Polly)

Mickey Rooney, în vârstă de 30 de ani, joacă rolul unui adolescent care a fugit de la orfelinat; el încearcă să devină celebru ca patinator pe patine cu rotile, într-o întrecere sportivă, foarte populară la începuturile televiziunii. Părintele O'Hara (O'Brien) încearcă să-1 salveze de sine însuşi, aşa cum părintele Flanagan a încercat să-1 salveze pe Whitey Marsh, în Oraşul băieților (Boys' Town), cu 15 ani în urmă. Durata: 84 minute. 20th Century-Fox Producător: Bert Friedlob Regizor/Coscenarist: Tay Garnett Coscenarist: Horace McCoy Operator imagine: Lester White

Totul despre Eva (All About Eve) (1950)

Bette Davis, Anne Baxter, Marilyn Monroe (Claudia Casswell) O actriță care joacă roluri de ingenuă, o fire uneltitoare şi fără scrupule, îşi face loc în cercul de apropiați al unei celebrități în vârstă de pe Broadway şi lasă în urma ei vieți şi relații distruse, pe măsură ce încearcă să ajungă în vârful piramidei celebrității.

Marilyn joacă foarte bine în două scene originale şi a primit laude din partea criticilor pentru acestea. Filmul este considerat de mulți critici drept cel mai bun film despre teatru din toate timpurile, iar de către Institutul American de Film (printre alții), drept unul dintre cele mai bune filme din toate timpurile. Scenariul conține câteva replici memorabile, printre care avertismentul lui Davis către publicul ei captiv, „puneți-vă centurile de siguranță".

Nominalizat la 14 premii Oscar, a câştigat şase, printre care: pentru cel mai bun film,

pentru cel mai bun regizor, pentru cel mai bun scenariu.

Durata: 138 minute.

20th Century-Fox

Producător: Darryl F. Zanuck

Regizor/Scenarist: Joseph L. Mankiewicz

Operator imagine: Milton Krasner

Right Cross (1950)

June Allyson, Dick Powell, Ricardo Montalban, Marilyn Monroe (Dusky LeDoux) Poveştile de dragoste latino-americane rămân suspendate pe fundalul istoriei unu luptător din Chicago (Montalban) care încearcă să-şi continue cariera de pugilist după ce o rană la mână l-a împiedicat să mai practice sportul. Allyson îl susține, da i asta nu înseamnă că se şi culcă cu el. Marilyn joacă rolul unei chelnerițe care are i relație scurtă cu Powell, cel mai bun prieten al lui Montalban. Un film cam plictisitor salvat de costurile mari de producție. Durata: 90 minute. Metro-Goldwyn-Mayer Producător: Armând Deutsch Regizor: John Sturges Scenarist: Charles Schnee Operator imagine: Norbert Brodine

Home Town Story (1951)

Jeffrey Lynn, Donald Crisp, Marilyn Monroe (Iris Martin)

După ce pierde alegerile, Jeffrey Lynn preia controlul asupra ziarului local şi lansează o campanie dură la adresa celui pe care-1 consideră responsabil pentru înfrângerea sa, Donald Crisp, cel care conduce cea mai importantă afacere din oraş. Filmul a fost făcut pe platourile MCM către departamentul de relații cu publicul de la Generai Motors, care a respins rezultatul final ca fiind necorespunzător. Metro nu a consi derat că merită să reînnoiască drepturile de autor ale filmului, iar acesta a rămas proprietate publică până când l-au redescoperit admiratorii lui Marilyn. Ea are o apariție de două minute, ca

recepționeră la sediul ziarului. Durata: 61 minute. Metro-Goldwyn-Mayer Producător/Scenarist/Regizor: Arthur Pierson Operator imagine: Lucien Andriot

As Young as You Feel (1951)

Monty Wooley, Thelma Ritter, David Wayne, Constance Bennett, Marilyn Monroe (Harriet)

Un muncitor de 65 de ani (Wooley), obligat să se pensioneze, îl întruchipează pe directorul companiei şi salvează firma de la faliment, dovedindu-şi valoarea şi salvându-şi slujba.

Distribuția de calitate face ca filmul să fie credibil, iar Marilyn joacă un rol minor.

de funcționară. Admiratorii lui Marilyn ştiu că ea şi Arthur Miller s-au întâlnit pentru

prima oară pe platourile de filmare ale acestei producții.

Durata: 77 minute.

20th Century-Fox

Producător: Lamar Trotti

Regizor: Harmon Jones

Scenarist: Lamar Trotti (subiect de Paddy Chayevsky) Operator imagine: Joe McDonald

Love Nest (1951)

William Lundigan, June Haver, Marilyn Monroe (Roberta „Bobbie" Stevens)

O comedie romantică postbelică, cam fără sex şi cu puține scene de comedie, cu

fostul soldat Lundigan şi Haver pe post de tineri căsătoriți şi proaspeți proprietari

ai unei clădiri vechi din cărămidă din New York. Rolul lui Marilyn, chiriaşă şi fostă

WAC, este caracterizat într-o cronică drept o „apariție episodică mai lungă a unei

persoane celebre", atenția fiind centrată pe scena în care iese de la duş, acoperită

doar cu un prosop.

Durata: 84 minute.

20th Century-Fox

Producător: Jules Buck

Regizor: Joseph Newman

Scenarist: I. A. L. Diamond

Operator imagine: Lloyd Ahern

Let's Make It Legal (1951)

Claudette Colbert, Macdonald Carey, Zachary Scott, Robert Wagner, Marilyn Monroe (Joyce Mannering)

După 20 de ani de căsnicie, Miriam şi Hugh Halsworth (Colbert şi Catey) se află în pragul divorțului, când un fost pretendent al ei (Zachary Scott) apare în oraş. Contribuția lui Marilyn este mai degrabă decorativă, pentru că în majoritatea timpului apare în costum de baie. Iată ce a scris un critic despre această comedie romantică: „[Durata] pare exagerată chiar şi la o oră şi un sfert". Este greu de crezut că aici dra Colbert a dat tot ce avea mai bun, după ce în anul precedent se retrăsese din filmul Totul despre Eva (din rolul lui Margo Channing), din motive medicale, oferindu-i lui Bette Davis un rol de excepție. Durata: 77 minute. 20th Century-Fox Producător: F. Hugh Herbert Regizor: Richard Sale

Scenarişti: I. A. L. Diamond şi F. Hugh Herbert Operator imagine: Lucien Ballard

Ciocnire în noapte (Clash by Night) (1952)

Barbara Stanwyck, Paul Douglas, Robert Ryan, Marilyn Monroe (Peggy) După o perioadă dură la New York, Mae Doyle (Stanwyck) se întoarce în oraşul natal, un orăşel de pe coasta Californiei, ca să locuiască cu fratele ei, care este pescar. Ea este curtată de proprietarul bărcii, Jerry (Douglas), se mărită cu el, are un copil, apoi începe să-şi înşele soțul cu Earl (Robert Ryan), un tip violent. Toate astea se întâmplă chiar sub nasul soțului ei. Monore este muncitoare la fabrica de conserve, este căsătorită cu fratele lui Mae şi amândouă arată grozav în costumele de baie, însă nu aduce nimic în plus în întâmplările din această melodramă. Durata: 105 minute.

RKO Pictures—(A Wald-Krasna Production)

Producător: Harriet Parsons Regizor: Fritz Lang

Scenarist: Alfred Hayes (pe baza unei piese de teatru de Clifford Odets) Operator imagine: Nicholas Musuraca

Examenul vieții (We're Not Married) (1952)

Ginger Rogers, Fred Allen, Eve Arden, Paul Douglas, David Wayne, Marilyn Monroe (Annabel Jones Norris)

Cinci cupluri sunt anunțate că, din cauza faptului că dreptul de practică al judecătorului de pace încă nu a ajuns în oraş, căsătoriile încheiate de ei nu sunt valide. Reacția fiecărui cuplu la aflarea veştii este diferită, iar soluția aleasă de Monroe şi Wayne este cea mai comică: Annabel câştigase deja concursul Miss Mississippi, dar mai participă încă o dată, în noile circumstanțe, şid câştigă din nou. Acesta este primul dintre cele două filme în care Monroe joacă roluri aşa-zis episodice. Durata: 85 minute. 20th Century-Fox

Producător/Scenarist: Nunnally Johnson Regizor: Edmund Goulding Operator imagine: Leo Tolver

Nu e nevoie să baţi la uşă (Don't Bother to Knock) (1952)

Richard Widmark, Marilyn Monroe (Nell Forbes)

Marilyn renunță la rolurile secundare şi devine protagonistă în acest film tulburător şi melodramatic. Joacă rolul unei dădace cu tendințe de sinucidere şi poate chiar criminale, ale cărei avansuri către un pilot rănit în război (Widmark) au consecințe neaşteptate, aproape mortale. Cu ajutorul acestui film, directorii studioului au pus la încercare calitățile dramatice ale lui Monroe, care s-au dovedit valoroase. Durata: 76 minute. 20th Century-Fox Producător: Julian Blaustein Regizor: Roy Ward Baker Scenarist: Daniel Taradash Operator imagine: Lucien Ballard

Afaceri necurate (Monkey Business) (1952)

Cary Grant, Ginger Rogers, Charles Coburn, Marilyn Monroe (dra Lois Laurel) Un cimpanzeu de laborator aruncă din greşeală elixirul tinereții în apa potabilă şi creează o fântână a tinereții. După ce bea din apa fermecată, cercetătorul, interpretat de Grant, şi soția sa, interpretată de Rogers, se întorc în anii adolescenței, iar rezultatele sunt previzibile - o comedie trăznită; nu durează mult, iar distracția devine obositoare. Marilyn joacă rolul scretarei lui Charles Coburn şi se ține tare pe poziții, în timp ce-i respinge acestuia avansurile stângace. Durata: 97 minute. 20th Century-Fox Producător: Sol C. Siegel Regizor: Howard Hawks

Scenarişti: Ben Hecht, Charles Lederer, I. A. L. Diamond Operator imagine: Milton Krasner

Casa plină (O. Henry's Full House) (1952)

Charles Laughton, David Wayne, Marilyn Monroe (femeia care face trotuarul), Farley Granger, Jeanne Crain, Anne Baxter, Richard Widmark

Cinci povestiri scurte create de maestrul genului, cu sfârşit ironic, tehnică pe care O. Henry a perfecționat-o şi a devenit semnătura lui. Fiecare scurtmetraj are, pe lângă distribuție, un scenarist şi un regizor distinct; fiecare povestire este prezentată de viitorul câştigător al premiului Nobel, John Steinbeck. Mai întâi, în „Polițistul şi imnul", Soapy (Laughton) este un vagabond de oraş care doarme în parc când e cald afară. Dar, când vine iarna, alege o celulă de închisoare încălzită. Mai întâi, însă, trebuie să fie arestat. Câteva furturi minore nu-1 duc nicăieri: furtul unei umbrele, cerşitul la un restaurant pentru mâncare, spargerea unui geam. încearcă să jignească o femeie care face trotuarul (Monroe), însă nici acest lucru nu rezolvă nimic. în sfârşit, intră într-o biserică, are o revelație, se căieşte şi se hotărăşte să-şi găsească o slujbă şi să intre în rândul lumii. Dar, vai! Totul se duce de râpă când un polițist îl arestează pentru vagabondaj; este judecat şi trimis la închisoare pentru 90 de zile. Durata: fiecare episod 19 minute; durată totală: 119 minute. 20th Century-Fox Producător: Andrew Hakim Regizor: Henry Koster Scenarist: Lamar Trotti

Operatori imagine: Lloyd Ahern, Lucien Ballard, Milton R. Krasner, Joseph MacDonald

Niagara (1953)

Joseph Cotten, Marilyn Monroe (Rose Loomis)

Un soț îndrăgostit şi încornorat, care suferă de şoc post-traumatic după Războiul din Coreea, şi superba sa soție adulterină se află la cascada Niagara, însă din motive foarte diferite: el vrea să-şi salveze căsnicia distrusă, iar ea se întâlneşte cu amantul ei ca să pună la cale uciderea soțului. Parcă simți prezența lui Alfred Hitchcock, pe măsură ce adulterul şi crima se desfăşoară pe fundalul grandios al zgomotoasei cascade. Lucrurile nu se termină cu bine: Loomis (Cotten) descoperă ce i se pregătea şi se răzbună pe Rose (Monroe) şi pe iubitul ei, pe care-1 aruncă în apele cascadei. Apoi se duce după Rose, o urmăreşte cu insistență, o găseşte într-o clopotniță din zonă şi o sugrumă. Filmul a fost foarte scump, beneficiind de filmare la cascadă, peliculă color şi sunet stereo. Acesta este primul film cu buget mare al lui Monroe, în care joacă bine. A avut mare priză la public. Este primul dintre cele trei filme făcute de Marilyn în 1953.

Durata: 89 minute. 20th Century-Fox Producător: Charles Brackett Regizor: Henry Hathaway

Scenarişti: Charles Brackett, Walter Reisch, Richard Breen Operator imagine: Joseph MacDonald

, J. Randy TARABORRELLI +

Domnii preferă blondele (Gentlemen Prefer Blondes) (1953)

Jane Russell, Marilyn Monroe (Lorelei Lee)

O producție grandioasă, cu buget mare, după muzicalul de pe Brodway în care a jucat Carol Channing. în film, Jane Russell este prima în distribuție şi a primit un salariu de 400 000 de dolari, în timp ce partenera ei, Marilyn, a primit doar 11 250 de dolari. Când cineva i-a spus că nu ea este protagonista filmului, ci Jane Russel, Marilyn i-a răspuns cu o logică perfectă: „Poate că nu sunt, însă eu sunt blonda din film". Povestea e clasică: după câteva întâmplări îngrozitoare, printre care şi o ciocnire cu jandarmii, două coriste simpatice şi aflate în postura unor vânătoare de zestre („We'rc Just Two Little Girls from Little Rock"/„Suntem două fetițe din Little Rock") îşi fac un nume şi-şi găsesc fericirea în Oraşul Luminilor. Studioul a investit mult în acest succes asigurat, împrumutat de pe Broadway; tema muzicală a fost compusă de Jule Styne şi Leo Robins, costumele au fost create de Travilla, iar scenografia a fost asigurată de Jack Cole şi o armată de cântăreți şi dansatori talentați; tehnica de filmare a fost color, în Technicolor.

Directorul studioului, Darryl Zanuck, a cerut ca numărul de final, „Diamonds Are a Girl's Best Friend" („Diamantele sunt cele mai bune prietene ale femeii") să fie refilmat în CinemaScope, cu sunet stereofonic, iar rezultatul a fost folosit de Fox ca să demonstreze tehnica perfecționată de studio. Celelalte studiouri au fost impresionate şi au început să folosească filmarea pe ecran lat. Durata: 91 minute. 20th Century-Fox Producător: Sol C. Siegel Regizor: Howard Hawks

Scenarişti: Charles Lederer, Joseph Fields (pe baza piesei de teatru a Anitei Loos) Operator imagine: Harry J. Wild

Cum să te măriți cu un milionar (How to Marry a Millionaire) (1953)

Betty Grable, Marilyn Monroe (Pola), Lauren Bacall

încă de la începuturi, studioul a reluat tema tinerelor frumoase şi sărace, care pleacă de acasă la oraş să caute bărbaţi bogaţi şi să-şi găsească fericirea. Aceste căutătoare de bărbaţi şi-au câştigat renumele de „vânătoare de zestre", iar Warner Bros. a produs o serie de muzicaluri foarte apreciate, la începutul anilor '30, folosind numele şi tema respectivă. însă studioul 20th Century-Fox a folosit şi a valorificat povestea deja familiară, transformând-o într-un succes de casă. Este prima peliculă filmată în totalitate în tehnica CinemaScope, însă alt film de la Fox, filmat tot în CinemaScope, celebra epopee religioasă Roba, a apărut primul în cimeatografe, lăudându-se cu faptul că a fost prima peliculă filmată în totalitate cu ajutorul tehnicii noi. Alfred Newman, directorul muzical al studioului din ultimii 20 de ani, dorea ca publicul să ştie că filmul este un eveniment, iar orchestra simfonică a studioului a fost aranjată în studioul de sunet astfel încât să imite sunetul dintr-un amfiteatru, şi a interpretat compoziţia proprie a lui Newman, „Street Scene" („Scenă de stradă") Piesa a durat 8 minute, iar după nota finală, Newman s-a întors către camera de filmat şi s-a înclinat adânc, moment în care a început să curgă distribuţia, iar tema muzicală a filmului a apărut pe coloana sonoră. Povestea împărţită în trei i-a oferit fiecăreia dintre cele trei vedete un timp egal de apariţie pe ecran, iar rezultatele au fost satisfăcătoare. Durata: 96 minute. 20th Century-Fox

Producător/Scenarist: Nunnally Johnson Regizor: Jean Negulesco Operator imagine: Joe MacDonald

Fluviul fără întoarcere (River of No Return) (1954)

Robert Mitchum, Marilyn Monroe (Kay)

Din întâmplare sau datorită destinului, o femeie frumoasă, un nevinovat ieşit din închisoare de curând şi fiul lui se trezesc în mijlocul unei aventuri western, filmată în CinemaScope, în Munţii Stâncoşi din Canada şi pe platoul de filmare. Epoca: vremea goanei după aur din California. După părerea lui Monroe, acest film minunat pe ecran lat a fost cel mai prost film din cariera ei: „un film western de categoria Z". Probabil că părerea ei proastă despre film a avut mai mult de-a face cu problemele de la filmări şi cu regizorul, decât cu produsul final. în ciuda problemelor provocate de filmarea în munţi şi a cerinţelor scenariului, printre care se număra şi o răsturnare a bărcii în apele învolburate ale râului, Marilyn rămâne o apariţie inedită: udă leoarcă, năucă şi fără suflare. Durata: 91

minute. 20th Century-Fox Producător: Stanley Rubin Regizor: Otto Preminger Scenarist: Frank Fenton Operator imagine: Joseph LaShelle

Spectacolul - cea mai bună afacere (There's No Business Like Show Business) (1954)

Ethel Merman, Dan Dailey, Marilyn Monroe (Victoria Hoffman/ Vicky Parker) Nu s-a precupeţit nici un efort în acest muzical strălucitor şi grandios, iar studioul a creat un rol special pentru Marilyn, ca poliţă de asigurare împotriva unui eventual eşec la casele de bilete (ea a fost de acord să apară în film doar dacă studioul îi cumpăra drepturile pentru filmul Şapte ani de căsnicie). Cartea de cântece Irving Berlin este folosită ca să spună povestea familiei Donahue, artişti de vodevil în perioada interbelică. Aparatul de filmat CinemaScope surprinde toate cele 17 numere de vodevil, printre care şi cântecul din titlu şi „Alexander's Ragtime Band"; Marilyn cântă bine în numărul ei solo, „Heat Wave". Nominalizări la Oscar: Lamar Trotti (povestea originală), Alfred Newman şi Lionel Newman (tema principală dintr-un muzical) şi Charles LeMaire şi Travilla pentru costume, într-un film color. Durata: 117 minute. 20th Century-Fox Producător: Sol C. Siegel

Regizor: Walter Lang

Scenarişti: Henry and Phoebe Ephron; subiect otiginal, Lamar Trotti Operator imagine: Leon Shamroy

Şapte ani de căsnicie (The Seven Year Itch) (1955)

Tom Ewell, Marilyn Monroe (fata)

Richard Sherman, editor de carte din Manhattan, în vârstă de 38 de ani, îi trimite pe fiul şi soţia sa pe coasta statului Maine, în timpul verii, ca să-i ferească de căldura din oraş. O superbă prezentatoare de televiziune de 22 de ani (Marilyn) subînchiriază un apartament exact deasupra apartamentului în care locuieşte el. Nu i se spune niciodată pe nume, iar în distribuţie apare ca „Fata". Dacă aceasta a fost o modalitate prin care dramaturgul, George Axelrod, a încercat să păstreze o distanţă emoţională între cei doi, ea funcţionează doar până la un punct. Deşi Richard nu reuşeşte să o cucerească pe Fată, îşi imaginează că face dragoste cu ea, ceea ced umple de ruşine. Cu toate acestea, continuă să se pregătească pentru marea scenă a seducerii: halatul de casă, şampania la rece, fulgi de cartofi şi un disc de Rahmaninov la pick-up; toate pregătirile lui au un efect ridicol, pentru că Fata nu se lasă sedusă. Marilyn,

deasupra aerisirii de la metrou, cu rochia ridicată de curent, este una dintre cele mai cunoscute imagini din filme din toate timpurile. Peliculă color DeLuxe, în tehnică CinemaScope. Durata: 105 minute. 20th Century-Fox Producător: Charles K. Feldman Regizor: Billy Wilder Scenarişti: Billy Wilder, George Axelrod Operator imagine: Milton Krasner

Stația de autobuz (Bus Stop) (1956)

Marilyn Monroe (Cherie), Don Murray (Bo)

Un fermier voinic de 22 de ani din Montana pleacă la Phoenix să participe la câteva concursuri de rodeo, iar în timpul şederii acolo o cunoaşte pe Cherie, „îngerul" său, o cântăreață care are probleme cu vocea, despre care se ştie că făcea din când în când câte o şmecherie ca să-şi asigure banii de chirie. Ea este scârbită de comportamentul grosolan al lui Bo şi de încercările lui de a o cuceri, iar asta îl întărâtă. O răpeşte pc Cherie şi o duce în Montana. Furtuna de zăpadă forțează autobuzul să aştepte să treacă vremea rea, într-o stație de autobuz. Cherie este cucerită de sentimentele lui Bo şi îi acceptă cererea în căsătorie. Rolul emoționant al lui Marilyn i-a adus unele dintre cele mai bune cronici din carieră. Murray a primit pentru rolul său nominalizarea pentru premiul Oscar pentru cel mai bun rol secundar masculin. Durata: 96 minute. Producător: Buddy Adler Regizor: Joshua Logan

Scenarist: George Axelrod (pe baza unei piese de teatru de William Inge) Operator imagine: Milton Krasner

Prințul şi dansatoarea (The Prince and the Showgirl) (1957)

Laurence Olivier, Marilyn Monroe (Elsie)

Cel mai bun actor din lume şi zeița frumuseții se întâlnesc să aducă pe ecran piesa de teatru a lui Terence Rattigan, Prințul adormit; Olivier reia rolul de pe scenă, iar Monroe joacă rolul încercat de soția lui Olivier din acea vreme Vivien Leigh. Marele Duce Charles din Carpathia (Olivier) se află într-o vizită de stat la Londra, ca să participe la ceremonia de încoronare a Regelui George al V-lea al Marii Britanii, la 22 iunie 1911. în singura seară în care nu are îndatoriri oficiale, se duce la clubul Coconut Girl şi o invită pe frumoasa Elsie Marina la un dineu la ambasadă, însă presupusul dineu este pentru două persoane. începe jocul seducerii, iar rezultatul este clar de la început; însă ceea ce transformă această comedie romantică într-un film bun este felul în care se ajunge la rezultatul respectiv. Marilyn n-a arătat niciodată mai bine şi mai simpatică decât în acest

film. Durata: 117 minute. Warner/Marilyn Monroe Productions Producător/Regizor: Laurence Oliver Scenarist: Terence Rattigan Operator imagine: Jack Cardiff

Unora le place jazzul (Some Like It Hot) (1959)

Marilyn Monroe (Sugar Kane), Tony Curtis, Jack Lemmon, Joe E. Brown Acest film, a doua colaborare a lui Marilyn cu regizorul/scenaristul Billy Wilder, după Şapte ani de căsnicie, a fost scris să devină cel mai bun sau unul dintre cele mai bune filme de comedie şi să aibă una dintre cele mai cunoscute replici de film („Nimeni nu e perfect"). Billy Wilder s-a hotărât să lucreze cu Marilyn în ciuda legendarelor probleme pe care ea recunoscuse că le provoacă pe platou, pentru că ştia că era perfectă pentru rol, iar apariția ei în film va asigura succesul de casă al peliculei (Marilyn avea să câştige 2,4 milioane de dolari, când filmul a rulat pentru prima oară, mulțumită unui aranjament financiar profitabil cu studioul). Este povestea a doi muzicieni din epoca jazzului, în prezent şomeri, care, după ce au asistat la Masacrul de ziua Sf. Valentin, se deghizează în femei şi intră într-o formație de fete. Contextul este stabilit chiar înainte s-o vedem pe Marilyn, care îşi face apariția în minutul 24 al filmului. Dar ce apariție! Tot restul vieții, Billy Wilder avea să-şi amintească problemele pe care Marilyn le-a provocat pe platou, însă a iertat-o de fiecare dată din cauza propriilor nesiguranțe şi lipsei de încredere. A spus că ar lua-o din nou de la capăt, cu Marilyn. Filmul a primit nominalizări la Oscar pentru şase categorii: costume, scenariu, regie, imagine, scenografie şi cel mai bun actor (Lemmon) şi a câştigat Oscarul pentru costumele duo-ului Orry-Kelly. Durata: 122 minute. United Artists/Mirisch

Coproducător/Coscenarist/Regizor: Billy Wilder Coscenarist: I. A. L. Diamond Operator imagine: Charles Lang Jr.

Să ne iubim (Let's Make Love) (1960)

Marilyn Monroe (Amanda Dell), Yves Montând

Marilyn revenea în studiourile Fox după o absență de patru ani; deşi revenirea ei nu a fost aplaudată de unii dintre directorii de la Fox, care ştiau prea bine ce haos era să faci un film cu Monroe, avem de-a face cu un muzical încântător, subapreciat la vremea respectivă, în care Marilyn este în cea mai bună formă ca actriță de comedie: cântă piesele lui Cole Porter şi dansează după coregrafia creată pentru ea de Jack Cole. în rolul Amandei, apare într-o piesă

care nu se joacă pe Broadway şi care ia în râs slăbiciunile vedetelor: Callas, Cliburn, Elvis şi Jean-Marc Clement, un industriaş miliardar de origine franceză care locuieşte în Manhattan (Montând). Clement se preface a fi actor şi dă o probă pentru rolul Clement; câştigă rolul. în mod inevitabil, după câteva bâlbâieli, Jean-Marc şi Amanda îndeplinesc promisiunea făcută în titlu. Peliculă color DeLuxe, în tehnică CinemaScope. Nominalizare la Oscar pentru cea mai bună temă muzicală dintr-un muzical. Durata: 118 minute. Producător: Jerry Wald Regizor: George Cukor Scenarist: Norman Krasna Operator imagine: Daniel L. Fapp

Inadaptații (The Misfits) (1961)

Clark Gabie, Marilyn Monroe (Rosalyn Taber), Montgomery Clift Rosalyn, care este actriță, se află la Reno ca să obțină divorțul şi îl întâlneşte pe Gay Langland, un fost cowboy chipeş, de care se îndrăgosteşte. în aridul deşert Nevada trăiesc mustangi sălbatici, care sunt prinşi de Gay şi de alți doi cowboy duri. Aceste imagini sunt la fel de greu de urmărit pe cât este de aflat şi scopul lor, până când aflăm că mustangii sunt vânduți la un abator şi transformați în hrană pentru câini. Când Rose află care este soarta lor se înfurie, iar pasiunea ei pentru animale le aduce mustangilor libertatea şi reîntoarcerea în sălbăticie. Criticul de film Leslie Halliwell scria: „este un film sobru, pretențios, neatrăgător, care de multe ori se opreşte ca să-şi plângă de milă". La lansare a fost considerat un eşec, însă, între timp, a ajuns un film-cult, din cauza morții timpurii a celor trei protagonişti. Durata: 124 minute. United Artists/Seven Arts Producător: Frank E. Taylor Regizor: John Huston Scenarist: Arthur Miller Operator imagine: Russell Metty

Something's Got to Give (1962)

Marilyn Monroe (Ellen), Dean Martin

Reluare după comedia din 1940 Nevasta mea preferată, cu Irene Dunne şi Cary Grant, cele 37 de minute de filmare din acest film, recuperate din 8 cutii de film neprelucrai dintr-un depozit al studioului 20th Century-Fox, au fost incluse în documentarul TV din 2001 Marilyn Monroe: ultimele zile. Pentru acest rol, Marilyn a slăbit 8 kilograme, amintind de silueta pe care o avusese cu un deceniu înainte, când se afla în floarea vârstei. Cei pasionați de film nu consideră că acest film face parte dii

filmografia lui Marilyn Monroe, pentru eă nu a fost terminat şi nu a rulat în cinematografe. însă, daiorită importanței lui în moştenirea lui Monroe şi faptul că, probabil, a jucat un rol în moartea ei, m-am simțit obligat să-1 trec în filmografie. Filmul a fost refăcut în 1963 cu Doris Day şi James Garner, sub titlul Dragă, mişcă-te mai încolo. 20th Century-Fox

Producători: Gene Allen, Henry T. Weinstein Regizor: George Cukor